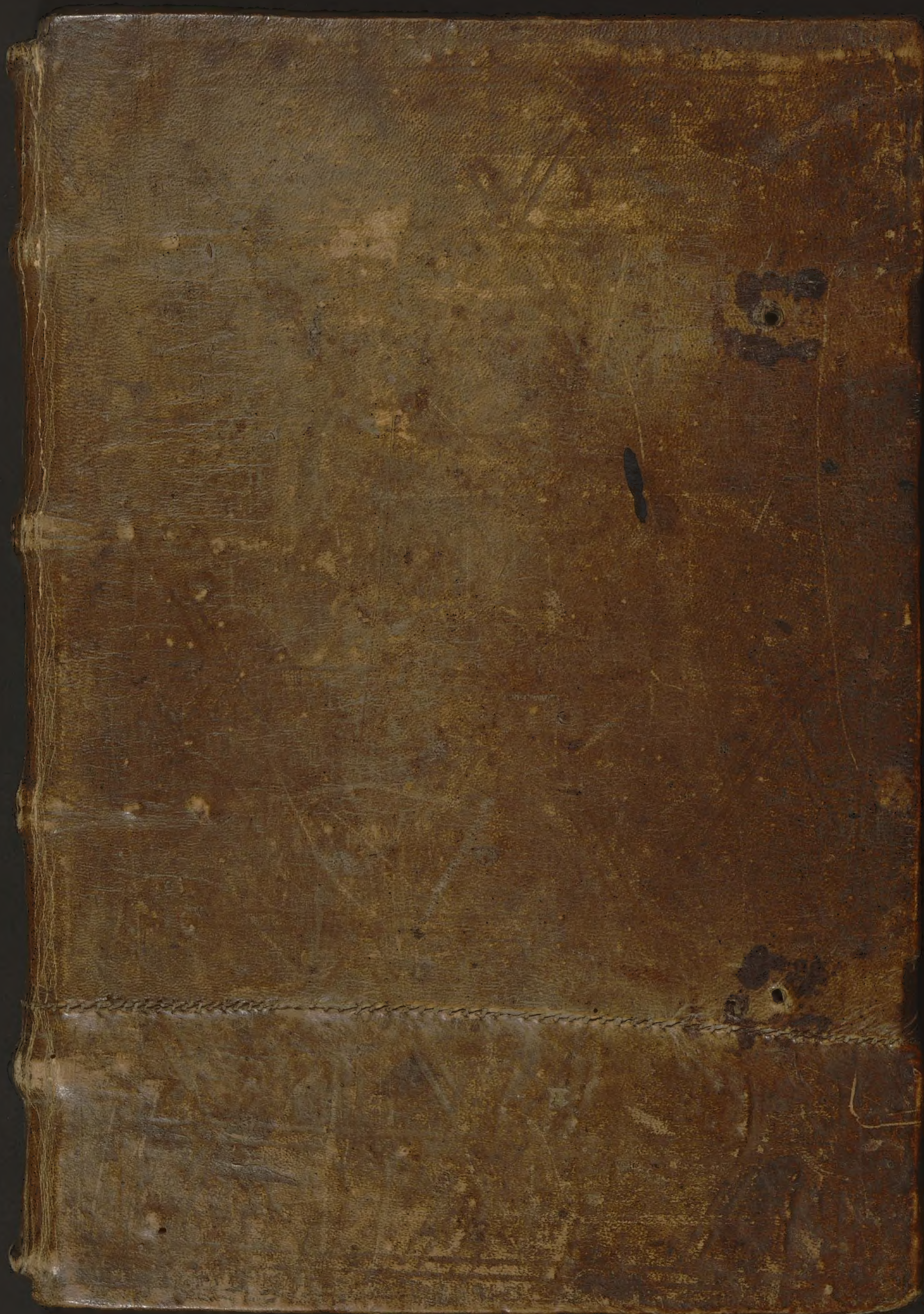

Extrema quarto canonis qui illi qui repletionem semper curant per rodium etsi ... [illegible] ... abbreviant

I

... [illegible] ... declivibus. Evidens est quod accidentibus de quibus dico quod caveat ab ira. tristicia. angustia. timore et sollicitudine. utatur gaudio et leticia temperate. Item abstineat a coitu quantum possibile est. et maxime post cibo repletionem.

Visis de aliis his egritudinis per dietam. videndum est per medicinas. Harum autem quedam competit ad preservationem. scilicet tempore quo non affligitur. alie vero competit tempori quo affligitur. Preservantium quedam est digestiva. quedam evacuativa. quedam alterativa. quedam confortativa. Digestiva autem dignum est hic. Recipe corticum radicis ... ana ʒ j. lingue cervine endivie. artetice. plantaginis. epatice. absinthii. fumiterre. omnium ana ... j. Item sandali ro. ... ana ... fiat syrupus cum libra j zuccari soluti et acetosetur cum aceto citoniorum. cuius dosis sit ʒ ij cum aqua decoctionis predictorum. Evacuativa autem est hic. Recipe aloes. succotrini. ... p. iiii ʒ. mirob. cit. ʒ j. scamonee sextam p. ʒ. esule ... p. ʒ. mastice sextam p. ʒ. fiant pillule cum aqua citoniorum. et sumat ... Hec purgatio fiat bis in anno. scilicet vere et autumpno. premisso potu digestivo. Item in vere autem purgatione per aliquos dies fiat flebotomia de basilica partis patientis. Item quolibet mense utatur vomitu semel duobus diebus continuis premissa satietate ciborum et in cibo ... vomitum commedat primo pilatum ... cum vino rubeo ... Item medicina alterativa sit hic. Recipe dyacitoniten ... et zuccari ro. et trisandali ... equaliter misceantur ad invicem. dosis ʒ. s. cum ieiuno. Item omni die lavet pedem patientis et genu cum hac decoctione. Recipe rosarum. gallarum. balaustiarum. omnium p. equales. bulliant in vino rubeo. Visis de medicinis que competunt tempore quo non affligitur. videndum est de medicinis que competunt tempori afflictionis. Et istarum quedam assumuntur intrinsecus. quedam applicantur ... [illegible]

... [illegible] ... aut loculi ex sulfure. quedam competunt in principio et augmento. quedam in statu et declinatione. In principio et augmento doloris et corpore existente bene purgato. ponatur pes in aqua tepida ... [illegible] ... Item fiat tale unguentum. Recipe ... absinthii ... ana ʒ ij. ... cum oleo ... fiat unguentum. Item recipe micas panis albissimi et mitte in lacte vaccino ... [illegible] ... mandragore. ana ʒ ... mole et confice cum aqua portulace ... [illegible] ... In declinatione autem fiat tale remedium. Recipe ... camomille. floris ... bulliat in vino rubeo ... fiat emplastrum ... [illegible] ... et emplastrum locum. Cum ad dolorem sto.

Petro domino Malatesta. Cum ad dolorem stomachi ... cum ei erat materia flatica ... [illegible] ... Recipe piperis. galange. amomi ... [illegible]

immediate ... [illegible] ... sit aliquis digestus. Videndum de accidentibus anime. pro ... nat igitur omnem sollicitudinem. iram et tristitiam et letetur et gaudeat. Visis de eius cura per dietam. videndum est de eius cura per medicinas. medicina que debet fieri ... tempore quo non affligitur preservativa ... una que generalis. alia specialis. Generalis preservativa est que debet fieri omni anno. Specialis vero est que debet fieri in tempore in quo presentiuntur signa venientis doloris. Videamus igitur de generali primus. dico igitur quod generalis fit duobus modis. Uno quidem modo per purgationem. alio vero modo per confortationem iuncturarum.

Purgatio quidem omni anno fiat. duplex. una in principio veris. alia vero in principio autumpni. Purgatio vero in vere fiat hoc modo. digeratur materia cum hoc digestivo. Recipe oximellis compositi. oximellis squillitici. et mellis ro. omnium ana ʒ iiij. misceantur ad invicem. dosis eius ʒ ij. cum vino calido. Item ... purgetur cum pillulis fetidis ... dosis ʒ i ... [illegible] ... die predicte purgationis ... [illegible] ... vadat ad balneum sulphureum vel salsum vel aluminosum ... retur per xv dies. et solum ieiuno stomacho ingrediatur balneum premisso exercitio mediocri. In autumpno vero fiat alia purgatio humorum coleticorum et sit tale digestivum. Recipe corticis radicis quinque diureticarum ana ʒ i. lingue cervine. endivie. artetice. plantaginis. epatice. absinthii. fumiterre. omnium ana ... sandali ... berberis ana ... omnium ana ʒ iij. ... spodii ambrorum ana ʒ ij. fiat syrupus cum libra j zuccari soluti et aceto citoniorum. dosis eius sit ʒ ij cum aqua decoctionis predictorum. Hoc facto purgetur cum hiis pillulis. Recipe aloes succotrini. tertiam partem ʒ. mirob. cit. ʒ i. scamonee sextam partem ʒ j. mastice sextam ʒ. fiant pillule in aqua citoniorum ... et sit dosis ... post purgationem iterum vadat ad balneum. Item toto anno fiat purgatio per vomitum. omni mense duobus diebus continuis premissa satietate ciborum. et cibo sumpto per vomitum ... [illegible]

balneum

Schola Salernitana. Tractatus de Regimine Sanitatis de Signis Pestilentie, et alia plura.

Ad podagram

Cura ad epilentiam et apoplexiam

Contra inflaciones. Unde Recipe salviam, rutam et arvinam ap[ri] et de sepe hyra contunde simul et admisce de driakera simul p[er]misces et tune in balneo unge loca ubi sentitur dolorem / Ad idem bibe driakam cum cervisia antiqua pura fermentanda et postea in balneo cum sudore / Ad idem herba przestap cum arvina antiqua porci vel ursi contundatur et cum [illegible] ungento in balneo vel circa ignem inungantur loca sub quibus intrinsecus sentitur dolor

Contra infirmitatem Tresczam vel Zolta primo ponantur lapides ad ignem ut calefiant mediocriter et tunc super [illegible] ponatur et sic infirmus abstineat se super illos lapides cum tunica vel pallio desuper et amictam vel florenum habeat circa se et tangat circa [illegible] auro / Item coquat absintheum et bibat cum lacte caprino in uno stomacho

Contra anhelitum fetidum / Ciminum et [illegible] decoque in vino usque ad medietatem et bibe communiter

In quem serpens intraverit vel qui lumbricos in ventre habet attramentum decoctum cum vino sepe bibat vel sudorem cum urina eius bibat in balneo exhibit / Pro appetitu centaurea decocta cum vino bibe de mane et de ambula per spacia ad duas horas et habebis appetitum [illegible] / Contra [illegible] estum in via [illegible] in manu posita odorando tunc estum patieris nec a sole calefies

Pro sanguine vinis [illegible] Recipe Ritam [illegible] nanga [illegible] absintheum salvia contravans[?] [illegible] [illegible] calefies in [illegible] apponatur [illegible]

Item pul[vis] bibendus pro dolore [illegible]

Recipe [illegible] al. [illegible] vel [illegible]

[illegible] al[ia] [illegible] ciminum fiat pul[vis] et bibatur in [illegible] vel [illegible]

Aliud pro [illegible] confortando

Ciminum, [illegible] menta pulverisentur et sit pulvis bibatur [illegible]

Pro [illegible] seu laxativo fienda

Rozanky, [illegible] maczerza dusza, palma singulis [illegible] cum radicibus coquantur et [illegible] et demane tepide [illegible] bibatur

Pro [illegible] odorum

Ruta cum [illegible] dusza cum suis radicibus coquantur et bibantur

Ad idem [illegible] pulvis ipsius [illegible] et parum aluminis simul pul[verisentur] et deponat de ovo clarum et [illegible] albugo in [illegible] testa ovi imponatur et agitetur cum [illegible] pul[vis] per [illegible] canapo vel lino [illegible] emplastrum in [illegible] dum per noctem [illegible] et [illegible] non tangitur [illegible] desiccat [illegible]

Contra [illegible] ~~[illegible]~~

Celidonia ~~[illegible]~~ [illegible] coquatur in cervisia et bibatur

Contra sanguinem [illegible] per [illegible]

Menta rubea et alba coquantur in una [illegible] vini et sit [illegible] mane et sero vel [illegible] non bibatur si fiat una [illegible] et fiat [illegible] una [illegible] ex [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] vini [illegible] et [illegible] super [illegible] nocte et die

Pro [illegible] fiendo [illegible] la [illegible] vel [illegible] et in [illegible] vino coquantur et bibatur sero et mane ad [illegible] grana valentis [illegible] [illegible]

Contra [illegible] infirmitate Recipe de prima [illegible] celidonia [illegible] meta [illegible] et coquantur in ipso decem de melle pirzasunego[?] decem [illegible] simul et bibatur [illegible]

Item lavet [illegible] stapulas [illegible] decem [illegible] in [illegible] ut sudet

Contra morbum pestilencialem

[illegible] [illegible] sicut madide ad horam aut ad duas in [illegible] [illegible] ipse in [illegible] fuit et illo curare morbum [illegible] [illegible] [illegible]

Recipe [illegible] sicut [illegible] dum ista fuerint contusa mox ad [illegible] farina [illegible] ista simul [illegible] decem emplastrum [illegible] pro morbum [illegible] ipso morbo in medio ita quod manet medio [illegible] ad duos digitos [illegible] vel [illegible] [illegible] vel plus [illegible]

Ad purgandum flegma colam et [illegible]

Recipe [illegible] polipodii, foliorum sambuci, [illegible] feniculi, absinthei et [illegible] coquantur in aqua [illegible] ad [illegible] partes consumptione et de mane et de sero bibatur calide seu tepide vel [illegible]

Contra dentium dolorem [illegible] [illegible] [illegible] coquantur in forti aceto et ex [illegible] [illegible] dentes [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]

Rozanky
Salvie
Marzerzy dusky
[illegible]
Absinthium
Zinziber
Cinamomum

[illegible] ista et coquantur in aqua [illegible] ad consumptionem 3e partis

1v

2.r

Contra opilacionem .i. in xvij vel xviii sub ypo
condrijs
Rafani incisus aquam cum auxungia
.i. cum smalcz et domini [illegible]
in unguentum et ex tunc in loco eadem
[illegible] [illegible] .i. hypocondrij [illegible] supra
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mane et [illegible] in
vespere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Contra zaccaram
Rx Centauream endivia [illegible]
camomillam / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]

Contra [illegible]
Rx [illegible] lot 1 [illegible] lot 1 . [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
Contra [illegible] [illegible] [illegible]
Rx [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat pulvis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De cantela contra pediculos ac pulices et amplas in manibus. Rasis ab [illegible] prop[ter]

Narrat autem peregrinantes propria pediculorum [illegible] pro corpore pudorem et pulicum ac balnei carentiam. Si sunt eorum corpus eius cataplasmet. Recipe argentum vivum cum oleo, aristologia longa et de stafisagria [illegible] balneum ingredia[tur] et corpus eius fricare. Vel [illegible] caput eius cum [illegible] et [illegible] lavacro lavet. Rasis autem in C[ontinente] de pediculorum generatione, sed [illegible] prohibent [illegible] balnei et lavacra pannorum frequens mutatio [illegible] et [illegible] pannis qui carnem attingunt lineus sit [illegible] de [illegible] pediculis repleti. [illegible] argentum vivum extinctum [illegible] oleo [illegible] argentum vivum extinctum in oleo cum [illegible] crucigam [illegible] ac [illegible] et [illegible] aliquis imperitat [illegible] fugat.

Pulices cum [illegible] quae dicitur cantharis in lecto posita fuerit [illegible] et palliis fiunt ut saltare nec se movere possint.

Si de aqua in qua [illegible] cocti fuerint domus [illegible] pulices omnino destruuntur. Aqua in qua ruta decoquitur aut [illegible] eos interficit. Pulices ex fumo [illegible] et ex fumo [illegible] et [illegible] ex fumo calamenti et nigelle fugantur.

[illegible] vero aqua in qua [illegible] elleborum coquitur et arsenici [illegible] vel [illegible] fumo necantur. Alia plura medicinalia pro [illegible] et [illegible] sanitatis [illegible] contra [illegible] fiat [illegible] semper [illegible].

Contra morsum [illegible] Rasis [illegible] oleum et [illegible] mel ista [illegible] et [illegible] dissolve [illegible] emplastra et loco [illegible] appone [illegible] supra vinum.

Contra frigidum stomachum fiat talis pulvis
Recipe
zinziber
galganum
ciperi
grana paradisi
calamus aromaticus
masticis
cum omnibus in[illegible]
et recentibus [illegible]
[illegible]

Menta [illegible]
[illegible] [illegible] pulvis
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Contra ruborem oculorum
Dissolve atramentum cum albumine ovi et agita fortiter donec spumescat et mitte quiescere et illud quod [illegible] in oculos mitte diebus [illegible] donec sanet.

Item dissolve mel et atramentum et cola per pannum et [illegible] guttam mitte in oculum et infra paucos dies maculam tollit.

Item panem ordeaceum calidum [illegible] et [illegible] et pone supra [illegible] et ante oculos [illegible] visum clarificat.

Item [illegible] maculam delet et oculum clarificat.

Item aqua [illegible] valet ad oculorum maculam et ad visum clarificandum.

Item [illegible] oculis imposita seu applicata omnem maculam oculorum delet.

Item [illegible] radix lilii immissus in oculos maculas delet oculorum.

Item zafirus et smaragdus oculos quos [illegible] tangunt [illegible] sanant.

Item [illegible] aqua [illegible] oculum [illegible] eos clarificat.

Item [illegible] medicinas [illegible] et eos clarificat.

Purgantia capitis

Camomilla et betonica in [illegible] vel in fortissimo [illegible] aut alio [illegible] consilio medicorum [illegible] ipsis [illegible] fiat [illegible] [illegible] vel simile illo [illegible] et herbis [illegible] decoctis caput emplastre semel in mense vel [illegible] si [illegible].

Contra viscera conquassata fiat talis potus in mane

Absinthii
menta rubea
scolopendrie
ruta silvestris
salvia
sabina
cuminum [illegible]
anisum
feniculi [illegible]
calamus aromaticus
serpentina
galganum
zinziber

Decoctio facta [illegible]

Pro educendo flegmate Recipe
quatuor radices zinziberis albi [illegible] in foliis [illegible] radices [illegible] cum [illegible] vino [illegible] bibe [illegible] more medicine

Incipit Albicus (?) Salernitanus tractans metrice de regimine sanitatis

Jhesus cristus amor meus.

Regimine vivi sale.

Anglorum regi scripsit tota scola Salerni
Si vis incolumem si vis te reddere sanum
Duas curas debes inspicere semper quia [illegible]
Uitam prolongat vitam medicina perornat
Curas linque graves irasci crede prophanum
Parce mero cenato parum non sit tibi vanum
Surgere post epulas somnum fuge meridianum
Ne mictum retine nec fortiter comprime anum
Hec bene si serves semper sanus corpore servis
Alia litera habet metra ista
Curas tolle graves formicari non debes
Vino bibe non sincero nec tu comedas saturatus
Non sit tibi vetus domus si vivere decenter
Parcus, refrenando, precipue esto libido
Pone gule metas ut sit tibi longior etas
Cum doleo volui medicorum iussa servire
Medicum medicina nunquam potui reperire
Conservacio Sanitatis
Si tibi deficiant medici medici tibi fiant
Hec tria mens leta requies moderata dieta
Alia litera habet hec metra, brevis
Est melior metra medicine tre dieta
Omnibus assuetam iubeo servare dietam
Temporibus sane sit esse quottidiane
Custodit vitam qui custodit sanitatem
Auctoritas medici si negligis plege tene
Regimento somni
Sit brevis aut nullus tibi somnus meridianus
Febris pigricies capitis dolor atque catharus
Hec tibi proveniunt ex somno meridiano
Alia litera habet ista metra
Inde prius late somnus tuus incipiatur
Ad latus oppositum si finis perficiatur
Atque sopor super dorsum nunquam celebretur
Post somnum parge caput tuum pectine terge
Nocent vigilie caveat eas hic sibi quisque
Allia flamma venus fumus pulvis atque ventus
Ista nocent oculis multum vigilare magis
Balnea post mensam cassat hic ante mensam
Ut visum retines nunquam post balnea scribas
Reuma dolor capitis scabies des solvere
Impletus venter sic septem balnea vitant
Sit tua mensa domus et mella que non habet
Dens manus os oculus sepe demane laves
Prolongat vitam regimentum talis tibi sum
Nocumenta ventris
Quatuor ex vento gignantur ventre retento

Rebus in humanis morbis est respublica nobis
Arte alium purgare per motio sit moderata

Spasmus idropis colica vertigo quatuor ista
Mingam cum bombis res est sanissima lumbis
Alia littera habet
Est medicamentum de ventre mittere ventum
Sed non honestum nisi sit hic secrete factum
Sequitur ex parte quedam
Ex magna cena stomacho fit maxima pena
Ut sis nocte levis sit tibi cena brevis
Si fore vis sanus sit tibi parca manus
Ut medicus fatur parcus a morte levatur
Consilium pro tempore comedendi
Tu nunquam comedas stomachum nisi noveris ante
Purgatum vacuum cibo quem sumpseris ante
Ex desiderio potis cognoscere certo
Hec tibi sunt signa sterilis in ore saliva
Fructo nocivi
Persica pira poma lac caseus et caro salsa
Hec melancolica sunt infirmis inimica
Rapa nocet cepa fovet assata coherent als [illegible]
Non comedas crustam coleam quia gignit a[...]
Cibaria bene nutrientia
Ova recencia vina rectia pinguentum
Cum simila pura nature sunt valitura
Nutrit et impinguat triticum lac caseus infans
Pisculi porcina caro cerebella medulla
Dulcia vina alius gustu iocundior esca
Gorbilia matura ficus uve que recentes
De vino
Vinum homo primo proponat nobile vinum
Vinum probatur, odore colore sapore.
Si bona vina cupis hec quinque in illis
Fortia formosa fragrancia frigida frisca
Sunt nutritiva plus dulcia candida vina
Si vinum rubeum nimium quoque bibatur
Venter constipat vox limpida turbificatur
Antidota
Allia nux ruta piris raphanus triaca
Hec sunt antidota contra mortale venenum
De vere et estate
Temporibus veris modice prandere iubeis
Sed calor estatis dapibus nocet immoderatis
De autumno et hieme
Autumni fructus caveas ne dent tibi luctus
De mensa sume quantum vis tempore brume
Salsa
Salvia sal vinum piper allia petroselinum
Ex his fit salsa si non sit regula falsa
Potatio
Salvia cum ruta faciunt tua pocula tuta
Ede rose florem minuit parentis amorem
Si fore vis sanus ablue sepe manus
Lotio post mensam confert tibi munera bina

Inter aves turdus si quis me iudice certet
Inter quadrupedes est mus preciosa lepus

Mundificat pulmas et lixiad reddit acuta
Furfur — Est cortex ipse sunt furfur mota farine
Simula — Grossior est simula subtilior ipsa farina

Panis

Panis salsatus fermentatus bene pistus
Purus sit sanus qui non ita sit tibi vanus

Caro porcina

Est caro porcina sine vino peior ovina
Si tribuis vina tunc sit cibus et medicina
Carnes vituline — Sunt nutritive multum carnes vituline
Epar — Cessat laus epatis nisi galline volucris ante
Renes — Dissuadentur edi renes nisi solius edi
Splen — Capre splen vitias est malus sic sepe salubris
Cor — Corda sunt lazarum remove tristitiarum

Intestina

Illa porcorum bona sunt mala sunt reliquorum
Dam nisi natarum defecta matre suorum

Volatilia bona

Sunt gallina bona capo turtur sturna columba
Quiscula vel merula phasianus et ortigometra
Perdix frigellus pavo cumulus amarellus
Auca — Auca petit bachum mortua viva lacum
Anas — Si fluvialis anas cocta dulcedine manas
Si me cavissem si gule frena dedissem
Febres quartanas non ... anas
Pisces — Si pisces molles sunt magno corpore tolles
Si fuerint duri parvi sunt plus valituri
Lucius et perca saxaula albica cuica
Tencus plagitera cum carpo gobio perca
De carne vel post ... Anguilla — Vocibus anguille nimis obsunt si comedantur
Qui sciunt physicam modo teste testificantur
Caseus anguilla mortis cibus ille vel illa
Tem — Ni bibas et rebibas et rebibendo bibas
Potatio — Ut digestiva tibi pocula sit bene vina
Inter prandendum sit sepe parumque bibendum
Ovum — Si sumas ovum molle sit atque novum
Filia ... vulnera tenera
Quod bonum sit ova candida longa nova
Hec tamen sunt vera rotunda sunt meliora
Faba — Non comedas fabas quia gignunt ipsa podagram
Pisa — Pisum laudare decrevimus et reprobare
Pellibus ablatis est bona pisa satis
Est inflativa cum pellibus atque nociva
Pisa recens solvit ventrem et ... valuit
Quod sic scire potes si manifeste notes
Ius — Ius olerum ... bonum sit ... prava
Lac — Lac macilentis sanum capitur post crastinum
Atque iumentinum plus ... asininum
Plus nutritivum vaccinum sic et ovinum

Si febriat caput doleat atque non est bona ... inflat
Butirum — Lenit et humectat solvit sine febre butirum
Serum — Incidit lavat penetrat mundat quoque serum
Caseus est stipans grossus quoque durus stomachum
Caseus et panis bonus est cibus hic bene sanis
Si non sit ingito caseo pani
Caseus — Ignari medici me dicunt esse nocivum
Ignorant causam cur nomine sanam
Languenti stomacho caseus addit opem
Si est post ... terminet ille dapes
Post pisces nux sit post carnes caseus adsit
Unica nux prodest nocet altera tertia mors est
Atque potum puro nux est medicina veneni

Nutrimentum pomi

Adfert pira nostra pirus sine vino sunt pira virus
Si pira sunt virus sit maledicta pirus
Si coquis antidotum pira sunt sed cruda venenum
Cruda gravant stomachum relevant pira cocta gravatum
Post pira potum post poma vade cacatum

Cerasa

Cerasa si comedas tibi confert grandia dona
Purgabunt stomachum nucleus lapidem quoque tollit
Et de carne sua tibi sanguis optimus erit
Pruna — Infrigidant laxant dant nobis sitium pruna
Mora — Mora sitim tollit ... cum febribus vitam
Persica — Persica non multo tibi damno ... lacto
... pectore vaccinos

Passula

Passula non splene tussi valet et bona reni

Ficus

Scrofa tumor glandes ficus cataplasmate cedit
Iunge papaver ei confracta foris trahit ossa
Pediculos venerem quoque facit sed cuilibet obstat
Multiplicant mictum ventrem dant mespila strictum
Mespila dura bona sed mollia sunt meliora — Mespila
Potus vini mustum cito solvit et inflat — Mustum
Grossos humores nutrit cervisia vires
Prestat et augmentat carnem generat quoque cruorem — Cervisia
Potus vini ventrem quoque mollit et inflat

Acetum

Infrigidat modicum sed plus desiccat acetum
Infrigidat macerat melancoliam dat sperma minorat
Siccos infestat nervos ... siccat

Granatum

Subveniunt ... granatum ... et alget
Presidia granati ... balaustia ...

Glans castanea

Ante cibum ... post glans castanea ...
... esse salubres
Maior bethonica pimpinella laurea vaphredix
Lupulus et caules et caules ... lappe

Herbe estatis

Datus ... pimpinella ...
Attriplex ... portulaca ...

Herbe autumnales

Sunt ... viata
Dicit borago gaudia semper ago
Cordiacos aufert borago gaudia confert

Relaxant ... moneo

Olus ...

~~Napus ... bruma ... pectoralia~~
Napum ... cum cepe addito porros
Rapa Rapa iuvat corpus novit producere ventum
Provocat urinam facit in dente ruinam
Si male cocta datur hinc tortio tunc generatur
Confert scabiosa pilos verbera que nocet illos
Scabiosa Purgat ... lenit virtute probata
... nomines de ... sit ...
... in se nescit ... scabiose
Confortat pectus quod comprimit egra senectus
Et si portatur per carnem ... evacuatur
Emplastrata foliis necat ... tribus horis
Languorem ... tollit ... diminuitque ...
Lenit pulmonem tollit laterisque dolorem
Enula ... non sit ... ramum
Dat lumen clarum ... gustu sit amarum
Semen cum vino ... venerem movet atque
Feniculum Atque senes ... gustu ... dicit
Que pulmonis obstat ... que ...
Semen feniculi fugat ... nocumenta
... facit ... ventos que repelli
Carui ... que necat digestivam que reportat
... carui non ... febre ... venenum
Semen natum endiagia ... a ...
Endiagia Et ... attenuat reddere pigras
Pinea ... tibi pinea reddit
Nasturcium His duo dat ... febrem fugat atque
... plus ... valet et ...
Faba In mamma faba lac ... mollit que capillos
... tollit ... facit ... ...
Liquiricia ... est ... liquiricia ... laterica
... pectus pulmonem venas ... rigabit
... namque ... stomachi ... expellit
Spiritum ... et ... ipsa ...
Camustata Gallia mustata confortat debilitata
Corda iuvat stomachum ... iuvat odore
Cinamomum Cinamomum confortat stomachum et ...
... operit reserat et menstrua stringit
... stomachi ... ...
Zinziber ... solamen zinziber affert
Zeduaria ... datum morbum fugat ...
... datum mollit stomachi fastidia tollit
Tu me ... amo ... zeduara
... stomachum ... que ...
Ciminum Et ... pallere ... ferre colorem
Anisum Emendat visum stomachum confortat anisum
Copia dulcedo anisi fit melior
... per salsa visum ... que ...
Salsa Et ... pruritum ... ...

Spodium

Si cor ... spodium sumptum ... sanat
... spodium ... edenti
Non sapit omne quod datur absque sale
Sal Sal virus fugat et non sapidum que sapidat
... fervore viget tria salsus amarus acutus Sapores
Alget acetosus sit stypticus ponticus atque
Unctus et insipidus dulcis dat temperamentum Temperamentum
Humectat lenit nutrit bene ... — dulcis
... infestat nervos ... — acetosus
Comprimit ... ... laxat — ponticus
Incidit ... penetrat ... ... exit — salsus
Lubricat ... replet ... — unctuosus
Valde ... confortat ... stringit — amarus
Subtiliat mordet calet ... resolvit — acutus
... duo ... facit dentes ... et acutum
... confortat et quod ... ad abundat — Vipa
... et ... quod magis ... ossa
Omnibus assuetam iubeo servare dietam
... sit ... sit mutare necesse — Dieta
Est ypocras testis ... mala pestis
... cotidiane — ...
Est ... medicina ... dieta
Quam si non curas fatue regeris et male curas — Laus diete
Quale quid et quando quantum quoties ... nando
Ista notare cibo ... medicus dietando — Ordo diete
Ius caulis solvit ... stringit — Ius caulis
... laxare paratum
Aggravat ... renes ... — Olus
... constipat ...
... nutrit ventrem constipat et ... — Bleta
... si ... laxare paratum
... prohibet minuit que dolorem — Aneta
... repletos ... facit ...
... parum nutrit ... et ...
... non ... ad menstrua ...
... pastu ... pastinaca ... — Pastinaca
... mille dat radices meliores
... colica ... ... — Ypomaria
Est stomacho ... illius ... amori
... malva ... que mollit alvum
Malve radices ... ... — Malva
... et ... ... — ...
... apium subito ... iuvat — Apium
Corporis et capitis ... — Leuisticum
... capitis ... leuistica ... — ...
... menstrua ... — ...
... lactuca ... facit ... que ... — Lactuca
... pollutos iuvat ... — ...
Curat emoroides rosa ... dentes — Rosa
... capitis iuvat ipsa dolentes

" ... pectus purgat ... comestum

Aliud longa aristologia pro uno rotunda vel similiter aristologia rotunda coronata iam differunt

Aliud mel

Confortat nervos cum melle coctus vsta quoque
Vultus deducit rugas maculas fugat omnes
Hepar os sanat hepar cum rape solene
Cogit et astutus urine laxat amictus — Hepar
Hepar cum aperit plantago si cum sit — bubula
Prosit emoptoicis sacer quoque cohercet ignem — Plantago
Has capillatos veniis facit esse capillos
Iterum splenem stoppinum lapidi quoque medetur — Venisca, pilens
Confortat stomachum tollit ingrimita renassim
Hauces exhilarat mel saporat quoque iuvat — Hauces
Portulaca curat dentis quoque stuporem
Curat et ardorem matris colica renum — Portulaca
Venus incita si sit depelle lepra — Eruca
Vermis lumbricos urines stomachi quoque nervos
Lumbricos ascarides sabina sunt perimentes
Et stomachum mollem reddunt vomitum sanctes — Sabina
Omne genus fluxus ventris restringe dicuntur
Cum portant segno non pungit scorpio ipsum — semen, acedula
Cur moritur homo cum salvia crescat in orto
Contra vim mortis non est medicamen in ortis — Salvia
Salvia confortat nervos manuum quoque tremorem
Tollit et eius ope febris acuta fugit
Salvia castoreum lavendula primula veris
Nasturtium anastasia sanat paralitica membra — Salvia
Salvia salvatrix nature conciliatrix
Salvia dat sanum caput et facit esse adrianum
Nobile est ruta quia lumina reddit acuta
Auxilio rute vir lippe videbis acute
Ruta viris coitum minuit mulieribus auget
Ruta facit castum dat lumen et ingerit astum — Ruta
Cocta facit ruta de pulicibus loca tuta
Centaurea iuvat nervos stomachum pectus quoque
Sanguinem et vulnera solidat visus meliorat — Centaurea
Incisas carnes radix cotanta reforciat
Augmentat sperma spagnus colica quoque dolori — Emarsi, spaga
Sic debet innoti seu dentis aret ori
Intolo solstitium cicorea ipsa quoque salus primi — podvem(?), cicorea
Lepra lapis pannus lupa inermis ope ra — rapina
Ambrosia fugiunt mala mortua fustica tauri — ambrosia
Allia qui mane ieiuno sumpserit ore
Hunc ignotorum non ledit potus aquarum
Nec diversorum mutatio facta locorum — allium
Allia fert geminas pellunt variat quoque colorem
Clarificat raucum fendit cottum quoque vocem
De cepis medici non consentire videntur
Colericis non esse bonas dicit galienus
Fleumaticis multum vero dixit esse salubres — cepe
Precipue stomacho pulchrum creare colorem
Est parvum granum sinapis calidum quoque siccum
Dat lacrimas purgat quoque caput tollit quoque venenum — sinapis
Esca non nasci sit cum bove fuit quoque sinapi
Urina potata cum lapide frangit
Pellit abortivum potum vel subdita tantum
Ista sunt stomachum irridens si ponitur herba — artemisia
Confortat nervos et cordis pectoris omnes
Serpentes interit fugat bibitum quoque venenum — r. o.
Aurium depellit sonitum cum felle bovino — abrotanum
Lumbricos et animas stomachi purgabit humores — absinthium

Obstat pestifere in vino sumpta acute — acute
Transfusa in potus gustum vexat meatus
Auriculari commixta virosis sit species — vitis
Crapula discutitur capitis bibitus quoque gravedo
Purpurea dicitur viola curare caducos — viola
Sopitum prodest si multa sumuntur ipsa aromine
Egris dat somnum vomitum et tollit ad ysum
Et pestis tussim veterem colicis quoque medetur
Pellit pulmonis frigus ventris quoque tumorem — vrt.
Omnibus et morbis subvenit articulorum — lepra
Plinius hanc fore matris cum mare bovia
Hedera mixtum sit addita ista repellit
Demonis spiritum repellere dicunt hominis — frustula. aristolo.
Singule ita sumpta sedat de illa
Esula lactescit sine lacte dicitur nec sit — Esula
Pectoris hec varios compescit pono morbos
Accelerat partum eadem pellit quoque secundas sedat — prassi. Saturn.
Dicit eadem lateris sedare dolorem
Ysopus est herba purgans a pectore flegma
Ad pulmonis opus cum melle coquitur ysopus
Vultibus eximium fertur reparare colorem — ysopus
Tollit et capitis loca de inundata capelli
Sepe fumans caput potius reparare decorem — cepe
Appositum cancris tritum cum melle medetur
Cum vino pota potius sedare dolorem — Cerefolio
Sepe solet vomitum ventrem quoque tenere solutum
Sic ea grana forant coriandri semina eius
Evadit febre cum dat lux tertia noctis
Zeno carens qui totam cessare dies
Menstrua quod multa coriandri grana vocantur — Coriandrum
Confortat stomachum venerem et amorem coriandri
Et quoque restringit humorum fluxus et amandi
Enula campana reddit precordia sana
Cum succo rute si succus sumitur huius — Enula campana
Affirmant ruptis esse salubria ista
Cum vino colera nigra potata repellit
Et dicunt veterem sumptum curare podagram — polegium
Illius succo crines retinere fluentes
Albicans asserit dentis curare dolorem
Et curat squamas succus cum melle locatas
Cum medere credi dicunt sicut ruta perit — nonius
Vinum potatum quo sit maceratum buglossa — buglossa
Letificare cor vinum de tocio reddere facit
Pruritus mordax scabies ypostase teolz
Eius cepe caseus succo si gargarizatur — gargarizandum
Unas sedabit decies cum dat quoque colorem — vel illi
Cancros emendat passe a plena maior — fol.
Cum raphani modico quoque sale si addita ista — nigella
Ternas et lepras cum compescit eadem
Spiritu reges renes cum nigra sumpta iuvabit
Iste diascorides cuius aiunt ipse caducos — peonia
Apta si bibitur vel si suspenditur ipsa
Cecatis pullis ac lumina mater hirundo — hirundo
Ut scribit plinius cinerea reddit — celidonia
Multa adiutus pullibus innumeris necant
Et cum melle datur est multum pro preciosa etc. — cole

Sorum

Idropisim theranum lepram fugat atq podagram
Esula cum sale sax lincurio lac dat nescio
Esula radices p[er]et cathapucia semen
et lac et fustes medic ambulla ministrat
Virgula pastoris et omnia sicena ruoris
est medela foris sicus capitis q3 doloris
B[etonica] de Bethonica virid. sit pota cena
Audebat innicz positam tisse coronam
serpentes morsu venenq3 tande
Restringit lacrimas oculor missa ut hausta
Reddit fecundas p[er] mansu sepe puellas
Usto stillatez potus retinet cruorem
In albo est Sinilla loca d[e]vitat lupo
Squilla vita fugiu uzt icter et idropi
Vissuras q3 pedu sola iepta iuvat
Aurib[us] infusa vermes suctus necat eius
Cortex decrutatas in aceto costa dolor
pomorum siccus flos partus deferimere
...anos simul h[ic] ocli sanat liuorem
de collo scrophulas maturas vnge q3
pocta flegmaticos solui vell q3 venenu
De pulvin folcis solvit q3 tumores curat
febulas occidit sic p[ro]dest sumpta venenis
Agarica epar aciz solatz et apostasi
Vicalcat stringit messa clausa sunt a seborrea
Altea q3 malbe nella speci negat esse vires
Ad scrophas lapide partu malas q3 tu
Iucto mero decto iuvat atu condito vino
Ripsia canos reddit epar hi restat aliud
Sue duricia brustia spargit talameutu
Spica q3 ferula bethonica cassia daur
Serquado carui saxifraga si foleastro
Petrosillum leniticus nepi ...
et siangue lapide scolopendria sq[ui]lla la
Henda sagenis sparagi pulegii q3 acade
Abrotanum vitrum saxifraga grana q3 fo
...rus arois cinpera et petrosello utiq3
Iunipera vispera et petrosilla utiq3
Utraq3 spica timus pionia meta salvia
Acacia agrimonia calamu q3 ruta nigella
Origanu sunt marrubium centaurea costa
Castoreum dantus frisquania mestia ...
Thus mastix mirta anastassia ...
Sagmis draconis ypoquistidos acacia gummi
Omnia plantago balaustia mumia bolus
Castanea glandes coralli mestia stringit
Ista repercutiunt rosa lilia mistura papaver
Barbe iovis solatrum vmola timo lapa galla
...ia ....ans fe ... semen q3 lini
Lilia fenugreco ...ados altea q3 bytur
...u pent cataridez albesta flamula piper
Et sapre piretrum sinapis alea tuta
Consiliat alto thus bolus mumia mirta
lignor carex gipsa balastia galla
...abe indicat orobu ...
Alphita ... ...os assa alum ... mirra
...it q3 cornu ... ...tu vitriolum q3
De pinas aut cinomimum felicem ...

Corrosiua ... aspe

Licebyroda

Atriplex

Atriplex fertur ... nutribilis esse
Dat vomitum nitra ... cuat ...
Lumbricos ... mundat ... lupini
Limpha pillos bellit atq3 redire facit — Limpha lupini
Nam sic ... scarabe ... amico — Carabe
...e ... stomacho ... — Cassia
Cassia cardiatis comoda multa facit
Capparis ... splenis q3 repellit — Capparis
... a stomacho si sint superflua tollit
Caphora p[er] nares castrat ... mares — Caphora
Confortare ... ... — Crocus
... q3 ... confortat epar rescando
... piper est nigrum non ... dissolue pigre — Piper nigrum
Flegma purgabit dissoluere gestum q3 iuvabit
... piper ... stomacho tussis q3 dolor — Piper album
Utile ... ... q3 ...
... armoniaca retinacla solvit et eius
... vermes ... menstrua ducit — Armoniaca
... cum melle scrophulas ... et auferat
Grossum flegma ... saluber — Fenugreco
Galla necat ... mastricis sistit ... — Galla
Vesicas atq3 pedis labiorum vlnera sanat
... ... et ... necat medicam
... ... vitas ... lingentis — Crocus
... puellas ... mammas q3 coherentes
Mirra iuvat partus matrum ... caput q3 — Mirra
... et ... fistula ... perit
Est bolus ... ... remollit ... testes — Bolus
... fit ... cum studeas ...
... cum ... fit sur ... ... aceto — Sur sur
Cum vino valet ... cum lacte ... — Galanga
... liquiritia ... cor ... stomacho galaget
... epar ... ... q3 ... — Galanga minor
... sunt ... bona vel ... rara — ...
... ... lignum ... ...
Mastic ... vel ... — Piretum
... q3 ... ... de flegmate ...
... collo potest ... ...
Tarracella ... ... q3 ... — Tarracella
... aplet ... depot ...
... desiccat aloe ... aufert
... ... cum melle rigorem
... ... capit et ... purgat — Aloe
Confortat stomachum iuvat epar ...
Equinum ... si ... ...
Est ... vina ... medicina — Peruteca
... ... medicamina sanguinis ...
... stomachum ... galanga repellit
... digestivum iuvat ... medetur — Galanga
... medicum ... confortat ...
... ... sumere debent — Epilogus

Sunt elementa compl humores membra opus vires
Atque spiritus sunt naturalia septem
Istis adde etatem colorem etas opus figura opus sexus

Aer esca quies repletio gaudia sompnus
non naturales sex res sunt sed res
Nam dictis morbus [illegible]

Epilogus — Si desint flores radices sunt debes
Siue fructus ola perucles lac ales et ovum
Deficies fructus autumni fonica postant
Cause opilantes — Impediunt ventre via stricta ventrea membra
Auiditas victa victa fieri opus gues
Impediunt ligna fructus liris bromor tecto
Cause tribulantes — Ovis mes preps ines potina clamor
Balnea sal vomitus aufert repleto cal clasor
Impedimenta auditus — Est mox pa estate dormire nimis opus mora
Ista gravant solet auditus ebrietas opus
Cause tinnitus — Mota loga fames vomitus passio tres
Ebrietas fuga tinnitu cunt in aure
Cause dolores capitis — Ictus opposita dolor et fames ictus et estas
Atque clamor cause sit quales quatuor iste
Cause ciuadi — Nux oleum nudum opus capt anguilla opus potus
Atque pomum crudum faciunt bromor fore raucum
Capt purgativum — Inusiber et pire todisa ruta sinapis
Castoreum pulvis aloes astrologia
Vol calor ac ysop piper ac ele
Sternutatio fit pulvis de quibus bozo
Cor — Castoreum terebintum purgat polipodia psyle
Ad oculos — Feniculus verbena rosa celidonia ruta
Ex hiis fit aqua que lumina reddit acuta
Iusquiamus — Sic dentes sana porrorum collige grana
Ne careas iure cum iusquiamo sic ure
Fumum extambato fumum cape dente remoto
Ad reumam — Ieiuna vigila caleas dape veste labora
Inspira calidum bibe calidum comprime flatum
Hec tu conserves si vis ut reumata cures
Si fluit ad pectus dicatur reuma catarrus
Ad fauces brancos ad nares dicitur coriza
Species provenientes ex reumate — Emitta petens dextrum latus fit hec puliam
Si petit ipsa pedes gnabitur inde podagra
Si petit ipsa manum gnabitur inde cirogra
Membri nectura arthetica nascitur inde
Si petit ipsa [illegible] fit ab inde sciatica post
Extremis expansum totum membrum retinebit
Dromel — Tercia pars mellis si partibus octo iugatur
Lymphe gnisque decoctis fit idromellis
Ad fistulam — Auripigmentum sulfur misce memento
Hiis dicit apponi calcem committe supponi
Quatuor ex musto commixtis quatuor et
Fistula mortem quatuor ex hiis si repplicatur
Genera morbi — Tres sunt non plures in nostro corpore morbi
Morbus consimilis compositus et officialis
Morbum consimilem tantum complexio prava
Si facit morbum causat officialem
Morbum compositum si sit portabit utrumque
Dentes et ars medici curat non vana zophiste
Hec genus relevat curis nisi vetat iste

Officialia autem sunt 1 membra 10 [illegible]
Cor cerebrum testes splen pulmo manus pes
Ren oculi nervos os ceruus pectora collum
Dorsum vesica sunt officialia membra

Res naturales [illegible] aer [illegible]
Res naturales sunt septem aer aqua ignis
spiritus humor opus membrum complexio virtus
Istis annexa dicuntur quatuor ista
Est color figura etas distancia sexus — Opus morbi
Aer esca quies repletio gaudia sompnus
Hec moderata iuvat immoderata nocent
Quorum morbi modi sunt de reumate sit
Corporis ac anime commoto magis sit — Morbi pessimi
Ut calor est potus sit tenuis et ibi ovis ista
Quartana et ad est intra sit cum larga via
Cervus ut in putridis bromoribus oculis sit
Versus ossium
Ossibus ter denis bis centenis opus novenis
Versus dentium
Constat bis denis bis dentibus et duodenis
Versus venarum
Arter tercenis decies sex quinque opus venis
Et omnes capitis omnis intrant nervos — Versus
Os nervos vena caro cartilago opus corda — minus
pellis et auxungia est similia membra — Versus
Epar cor stomachus capud et splen renes mamille — minus
Est nux tempus rigor oppilatio fugit vetor — Versus
matrix vesica sunt officialia membra — officialia
Fugit flegma sed rigor est cum colera pungit — Trip
Tercia urget cottidia friget ... tertius horret
Species febris
Est febris et ephimera vel ethica vel acuta pro — Tredo
Dat colera febrem terciam sic liue tercia ro — Tercia
Flegma fit febrem quam cottidiana vocat — Cottidia
Dat malecolia est sit tetrea — Tetrea
Sanguis producit multas febres pariter — Sanguis
Synocha de multa sit sinochus ex putrefacto
Est angina sinochus epimasticus omotheus — Pessim
Causonides et smothades ac emitterias opus — Frigus
pariter emitriteus vocis flegma tradit
Tercius colere medio quartus illi — Composite
pessimus bromor inest ac frigida cetera
Omnis emitteus sola cura curat illos
Hora bus bromor mollis opus mollia membra
Hanc quosque sit bon morbi dat pro acutum
acute cum morbi
Hec ephimera solum tenet ethica membra — membra
Sunt ethice species tres prima secunda quam tercia — Officialia
Tres tristicie calor algor balnea sitis — Ephime
Fervor esca labor vigilans ieiunio bulo
pleresis est vera cum primadi quarta — pleresis
febre opus etiam tussis latens opus dolor
Inpasmo venis febis est cum palulus
palisim opus vena bis curat ebrietat — febris
Si sit vetos coluit opus fugat iliam opus — spasmo
utilis arctare si sit cum frigiditate
Nec minus ut fiat archetum inde invat
Sunt totus calor cibus cum flegmate victo
Vlcus lubricus opus de facto causa — Cause coli
Sallis piscis olus cura fit in pro sua invia — Cure coli
Cum polipodio tollitur apostema iuncta

ignis

Febris acuta ptisis scabies pedicon sacer
Anthrax lippa lepra frenesis contagia prestant
Fugiat obtalmus congelans lippa et hirba
Acteris est prudens hac gingaiva vorago hec
Nigra antiamchen vox extrema corona
Sunt dissenteriae sanguinis rasura cao cum
Indissenteria dantur anastasia
Et dissenteria mala peior pessima tute
Et hac potest sanguis rasura cao et
Cruda liven simul cum dicitur sanguine dissen
Dessen. fit lenrio de melan. nasia ydrops
Aschiten de san. gnat tipanga de quo
Postrat yptudex reruct deriorex
Ac tu evites hic fim cum unitos
Deadit allopiga aliud lux lignea excrecet
Tubera basiliceta rubet fages famos
Grossa tumet nasus pranu respirat odore
Putrida sanguinem fugit gingia cruorem
Glandescit cute sitria tale molestat albs
Ner mellis limphe perfusio citra cohet tria
Signa leomina manus fissiva pedis cum
Assisa rupta cutis macies pruritus et dolor
Vox est rauca dolor ac nasus noble lumen
Sit cancer corrosio naris aguta et get
Contrahit et spasmat spes elefatia nervos
Tubera dura rigor cao limida squalida vox
Corrugat nares oculos fatur esse rotundos
Assara vaccora cassi ligea spica cum nardi
Idropisim curat de tam frigidiori
Si fugis idropisis ambrosia tibi bibatur
Cum melle sit mors sudoribus evacuans
Porcina vina bibens et ne frigide vitat
De margarita vel gemma que reperitur
In cancri capite que pro par virtute putatur
In ptisico fluxu ventris casus cum capilli
Mala rubet fetor sputum et sic per in
Si medicus possit omnes egros medicari
Divinus ac debet nunc vocari
Morphea tum allopecia tisis cum podogra
Hec in semodba et calculo hec dicitur
Effimera febrem gnat custodit et angit
Valet ut putredo pori constat prava dieta
De bile suffragante suspirios ipelles forte
Reflema similis frangit via largo poros
Sunt tale et obstat membro fluit in illud
Ad observat opa bene sit tudi egestu dolor egra
Infigit pungit extendit et aggravat eruit
Sanguinem trucet inuenis niger humor et gna
Humor nam spissus liquidus cum recurrens
Egressus per vi cum chim stituva porosa
Sunt tale quae nasta putida febris
Effugiditate cum mala si sit extra lorgia
Crasa sal in fine flecto flenmatica muc
Sunt apoplexia vel lich vel cathena
Balnea vina venus ventus piper alta fumus
Porrum cum cepis lens fletus sinapis pisce
Sol coitus ignis labor ictus acrima pulvis

Ista nocent oculis sed vigilare magis
Sia fora sarcocolla hiberen aclistia ruta
Anet aloe maratrum thus ung mirra mast cum
Lac mulieris liquor casei sanguis cum colube — Iuva oculos
Obscuros oculos clarificare solent
Angulanis tela panus macula cataracta — morbi e
Sanguis et obtalmia odor notat morbi
Dolor in morbo salubri quare hore
Prima coquit relinquit tremendo tria purgat
Vorat humores educit sperta nocivos
Crossitaas fugit congestio cogna virga — de omittit
Nobile pectorem cum et tam forensis
Omnes retroppelles vitare iubent per iste
Is mastatus colita frenesis seminulus et antra
Gradus sudans ora tuare solent — ne fiat repercussio
Enim disce purgat pessaria vilna
Angarnus vgerz vienigia coret am — intromissoria
Nari nascibile sed poro coret ori
Ipso colirium pecto dicitur esse
Pro dieta gest. nunc nimis sagax nisi porte
Egri in stagit sforat agere dat
Empta solet tere multis medicina vinac
Sidare grate in confert utilitatem — Regula
Res caret precio per vit via solemia
Per vanus vis motanus vtiui liber
Sicut aurum recens pigmentum et speciebus
Dum dolor infirmus medicus sit munus finis
Instans querere munos vel pignus line
Sedens in antiquam conservet pro igne amicus
Nam si pro querere munos per habere
Sanguine vel sanie superfluida oculi
Canterio corrili potest et nova repelli
Si sit pruritus hinc unda rosata med
In pectore tenui remnuis debet tera / tinnet
Sicut sputo sic linit in mane lima — odor medicina
Si rugor aut tumor est et maior nota
Cum solatum barba per albugo legectum
Fetum vtrasq oculis panus medicetur
Si lacrime sedat fiat restrictio de tune
Ung de fistulosis et aspero thure paretur
Dicitur emplastrum que vis confecte dura — Emplastrum
Tunc ebrotas cum membra liquore — embrocatio
Et panis madidus sit fomentatio sola — fermentatio
Vocatur apoosima decoctio super acta — apoosima
Est cum sinapisma sit unctio sine acta — sinapisma
Est cathaplasma cui cessio sit supra — cathaplasma
Si fumus curatus suffumigatio dicta — suffumigatio sit
Si dente clauso sit in sacco more repleto — sacculatio
Pectum epithima de pice cotho sola — epithima
Et cathaplasma fiet dum superpone liber — cathaplasma
Opiato syrupo ut dicat arabs vocatur — potio
Elixirium et electuarium capit electio — electuarium
Sermone et pulvis ut sit precie — pulvis
Potest unctionis et sunt de rebus — anthidotum
Anthidotum plures species sunt debes — opiate
Ex opio vel ope dicti dicitur opiate
Oximel et simile et simile dicitur — oximel
Oximel in morbis confert et frigore nato

Mel

[illegible] melancolici quod [illegible] fit dulce [illegible]
Quod rubet ut aurum medium residens [illegible]
Quatuor humores humano corpore constant
Sanguis cum colera melancolia quoque flegma
De complexionibus — Terra melan aqua fleg aer sanguis colera ignis
Sanguineus — Sanguis est humidus calor et vis aeris illi
Flegmaticus — Alget humet flegma sic vis illi sit aquosa
Colericus — Sic calet colera sicca et igni simulata
Melancolicus — Melancolia frigida et sicca sicut terra
Natura pingues isti sunt atque iocantes
Semper rumores cupiunt audire frequentes
Hos venus et bachus delectant fercula risus
Et faciunt hilares et dulcia verba loquentes
Sanguineus — Omnibus hi studiis habiles sunt et magis apti
Qualibet ex causa nec hos leviter movet ira
Largus amans hilaris ridens rubeique coloris
Cantans carnosus satis audax atque benignus
Est humor colere qui competit impetuosis
Nam genus hoc hominum cupit precellere cunctos
Hi leviter discunt multa comedunt cito crescunt
Colericus — Inde magnanimi sunt largi summa petentes
Hirsutus fallax irascens prodigus audax
Astutus gracilis siccus crocei coloris
Flegma vires modicas tribuit latosque breves
Flegma facit pingues sanguis reddit mediocres
Ocia non studio tradunt sed corpora sompno
Flegmaticus — Sensus hebes tardus motus pigricia sompnus
Hic sompnolentus piger in sputamine multus
Huic hebes est sensus pinguis facies color albus
Restat adhuc tristis colere substantia nigre
Que reddit pravos tristes pauca loquentes
Hi vigilant studio nec mens est dedita sompno
Melancolicus — Servant propositum sibi nil putant fore tutum
Invidus et tristis cupidus dextreque tenacis
Non expers fraudis timidus lutei coloris
Hi sunt humores qui prestant cuique colores
Omnibus in rebus ex flegmate fit color albus
Epilogus — Sanguine fit rubeus colera rubea quoque rufus
Si peccat sanguis facies rubet extat ocellus
Sanguine — [illegible] nostrum [illegible]
Inflantur gene corpus nimiumque gravatur
Signa abundancie sanguinis — Et pulsus frequens plenus mollis dolor ingens
Maxima fit frontis et constipatio ventris
Siccaque lingua sitis et sompnia plena rubore
Dulcor adest sputi sunt acria dulcia queque
Pleuresis et synochus emathoisis hic generat
Morbi sanguinis — Pustula lata rubens [illegible]
Per longum tempus [illegible] cotidianis
Est [illegible] subtilis regio similis et dieta
Accusat coleram dextre dolor aspera lingua
Signa colere — Tinnitus vomitusque frequens vigilantia multa
Multa sitis pinguisque egestio torsio ventris

ut superabundanti
Nausea fit morsus cordis languescit orexis
Pulsus adest gracilis durus veloxque calescens
Aret amarescit incendia sompnia fingit
Pruritus coleram icterus et calor comitatur — morbi colere
Morphea fit ydrops ictericia ptisis hic gravat
Hic febris hic causon hic terciana febres comitantur
Cancer sive lupus erisipela sicca [illegible]
Flegma si [illegible] proprias in corpore vices
Hoc facit insipidum fastidia crebra salivas — Signa flegmatis superhabundantis
Costarum stomachi simul occipitisque dolores
Pulsus adest rarus et tardus mollis inanis
Precedit fallax fantasmata sompnus aquosa
[illegible] nisi precedat medicina
Accubat in solitis nervorum passio leta
Cum quibus talis damnatur suspectio — flegmatis
Mollis ydropis sompnus regio [illegible] mesta
Humorum pleno cum fece melancolia regnat
Nigra cutis durus pulsus tenuis et urina — Signa melancolie
Sollicitudo timor tristicia sompnia tetra
Acrescit ructus sapor et sputamine idem
Levaque precipue sibi latus tinnit et aures
Melan dat [illegible] cum stomachi [illegible]
Cum leva sonat cor patitur [illegible] — morbi melancolie
Quartanam movet ydropis et [illegible] hic quartana
Emoptoysis atque fluxus elephancia fede [illegible]
Hic [illegible] medulla [illegible]
Ut ex estate [illegible] et estas
Consule nam potius precedentem esse
Est medicus qui scit morbi cognoscere causam — medicus
Hunc [illegible] non ad [illegible] Galienus
Que medicum [illegible] da — In adustina
In membris crassis atque [illegible] flegmata [illegible]
Morbi [illegible]
Frige [illegible] noctem
Mollificat duram compactam solve fluentes
Spissa facit lique[illegible] leni [illegible] fluentes
Potio si clauda [illegible] nondum
Aer clarus regio [illegible] forma
[illegible] et sinthopata repletos [illegible] aer
[illegible] lavat [illegible] et [illegible]
Quod tepentis motas [illegible] remittunt — laxat
Laxativa [illegible] in os
Stipticos appositas [illegible] lenitas medicine
Oppositum [illegible] laxativa videbis — Nota
Si calor est nimius [illegible]
[illegible] premitus [illegible] medicina — data medicina

[illegible] fit [illegible] fit quoque pallens
De melancolia

Incolumis nouit repletus sanguis abundans
Dat alopiciam facile renesque grauiditatem
Fortis corpus viribus fiet complexio fluitiue rarum
Etas et pigritia atque imbor dolor astra
Cibus hinc tandem fortis medicinam timet
Iste res phisice res laudabile sanguis
Debilitas noua repleto pectore et inerta
Corpus in amicitia nimis evacuatur
Dum datur multa datur medicinam videtur
Corpus materia ciby et digestio virtus
Stomachus et uentris ipsis quam nulla medicina
Potrzama quam data sic dein alleuiatur
Tunc dolet atque peccat acuto da multa
Potrizama vitet si vtique debilitetur
In primis de tenuissima acutis
Vbi reliquis dies primus pe quam minora
Et longi ne morbi sunt in morbis
Hac adeo morbum tenuem non esse dietam
Si fuerit sed quam pergat qualis
Sed est lesina quam fecit sed est innatura
Attendat medicus morbi cum corporis tempus
Etates tunc quam lege sui
Tempore quod sinne febris senti acuta
Potus et esca sit tenuissima e parata
Ista siue ut spasmus febris atque tenua sine
Contra cum dissum in appetit et ingens
Fluctus singultus sincopis et vomitus
Sed et demum cur euacuatio fiet
Est mala materia morbi complexio causa
Digestio loco passio virtus etas fetida
Ex simplo duplas vices tollunt medici
Has comparationes atque addunt quantum magis quam plus
Et quod sit in ea bassi uel quod ne ponendum
Et quod poras bassi quam equit habere uelat
Sic cum centum ea si non poas notitia
Hac consortia tollas et primas nocumenta
Dispecta scolat cathasima malum quam re
Pectoris alto quam quam morbo regra recti nam
Nota Furna nil singultum dissuit quam phorus
De certa morbi purgabis debita regione
Cum quiete dic curas decrescit morbi
In essodisia das dicisum mora media
Flebotomia dierum septe vix petit annus
Spiritus uberior exit per flebotomiam
Spiritus ex potu vini mox multiplicatur
Humorumque cibo damnum lente reparatur
Lumina clarificat sincerat flebotomia
Mentes et cerebrum calidas facit esse medullas
Et viscera purgat ventrem stomachumque coercet
Puros dat sensus dat somnum tedia tollit
Auditum vocem vires producit et auget

Tres insunt istis maius september aprilis
Et sunt lunares sunt velut ydria dies
Prima dies primi postrema posteriorum
Nec sanguis minui nec carnibus anseris uti
Septima quam data tunc vera tua minuat
Tertia namque una ... omnibus una
Nec cadens vita nona quam tercia vita
Nunquam quale vitabis dat ... decima plebas
Quinta decima sanguis teneat ... quinta
Decima non porta vibrat decima quarta
Non fingis tutes vicesima quinta multeris
Quam dicit quinta et post vicesima quinta ne
Vena secat quam sanguis debilitatum
Si senex vel iuuenis venne sit sanguine plenus
Omni mense bene confert incisio vene
Hi sunt tres menses februus september aprilis
In quo enim minuere vene... ne minus sit
Martyrum blasii philippi bartholomei
Frigida natura frigens regio dolor sit ingens
Post lauacrum coitum minor etas atque senilis
Morbis prolixis repletio potus et esce
Si fragilis vel ... sit stomachus
Et fastiditi tibi non sunt flebotomandi
Quid debes facere quando vis flebotomari
Vel quando minuis fueris vel quando minutus
Vnctio siue potus lauacrum fascia motus
Debent non fragili tibi singula mente teneri
Exhilarat tristes iratos placat amantes
Ne sint amentes flebotomia facit
Fac plagam largam mediocriter ut cito fumus
Exeat vberius liberius atque cruor
Sanguine subtracto sex horis est vigilandum
Ne somni fumus lesibile ledat corpus
Ne neruum ledas non sit plaga profunda
Sanguine purgatus non carpas protinus escas
Omnia de lacte vitabis rite minuti
Caueat a potu flebotomatus homo
Et frigida vitabis quia sunt inimica minutis
Interdictus erit minutis nubilus aer
Spiritus exultat minuendo luce per auras
Omnibus apta quidem est motus sanis nocumentis
Primo minuere in acutis sed acute cauda
Inferior in reliquis minuatur cana ...
Etatis medie multum de sanguine tollet
Sed puer atque senex tollet vterque parum
Ver tollit duplum reliquum tempus tibi simplum
Nota calefacta frigefacta vel frigesce multa
Estas ver dextras autumpnus hyems sinistras
Quatuor hec membra cor pes hepar vacuanda
Ver cor epar estas ordo sequens reliqua
Incipiat ... cum sunt vena
Dant in ... que ... nacula ...

Tepeus nocumentum flebotomia
Tepeus ad lunam
Tepeus conuenit tempestiua
Tepeus electum
Prohibetur flebotomia
Disposicio ad flebotomiam
Effectus eius
Plaga
Cautela
Nota
Dietha
Quinta cauda
Medii etatis
Nota
que membra quando

Impedit sit tria pectoris sternitque sophena
Quinque vene ramos ... dividunt esse
lingua ratamus per aures per unum ...
Ipsa in corpore per ... ne generabit
Dat salvatella tibi dona salubria multa
purgat epar splenem pectus precordia vocem
Innaturalem tollit de corde dolorem
Frons oculus labia minuuntur ... ligat
Restaurat os ... sermo cito sophena
Post ... venarum minus non ... sit
Et bonus aut malus est ... sanguis assit
Ipse cognoscens in odore calore sapore
Pro spiritu cuncta sit si furua quam spuma
Restat ... completa flebotomia ... pa
Summa ... in minima scalfica
Et minus ... et utilis ...
Et dextre fortis sit et humor ... dextra
Extra ... in ... minus
Postremo ... minus ... sit ... scarificet
Et refrigerat vel ad exteriora trahatur
Aut ... nimis ... ma sitimo
A quo si ... dicunt ... ventosa ...
Ventus ad scapula ... dorsum ... ...
... cum ... loca quibus ... apta
Sunt ... salubria ... ... ca
Dulcia salsa frigida ... ...
Est ... tria ... ...
Dicit et ... humores
Post ... mitigat ... corpus ... suave
Reddit ... spasmum ...
Debile ... rigor ... ...
Mane ... destruit ... ... fugat
A quibus ... utilia balnea ...
... poros ... ...
... cocta
Frigida si nocte ... balnea ... ...
Somnus nocturnus ... est bonus ...
Sed ... dormire ... dolores
Somnus ... nocturnus ... ...
Et si ... ... dormire ...
Et ... ... sine dolore
Dirigit ... ...
Hinc ... clarescit ... ...
Renes ... dissolvit dirigit ...
Appetit ... ... digerit ...
Multum ... ...
Aut ... ... fortificatur
Paucus ... et ... ...

... ... morbo dicit ...
Frigidus ... ... matutina
Sudor ... magis calidus ...
... ... corruptos sit ...
Sudor laudatur ... ... habet
... ...
vel si sit ... vel ... ...
... ... morte malum est ... ...
Vita ... si sudor frigidus erit
Et ... passim ... magis ...
... ... si sit ... ...
... ... post
... ...
At ... laudat ... ...
Et ... ... de morte fugat ...
... ...
... ... fit ...
... ne ... ... dolores
Suppositum ... ... retinenda
... sunt ... ... medioca ...
... ... medior
... ...
... malva violaria ...
Ac ... vel ... sal sit ...
... ... clysteria ... ...
A ... ...
... ... passio ...
Et ... est ... ... indigestio ...
Sit apostema vel ... ...
... vel ... calidus ...
Attendas ... ...
... ... morte
... ... esse
... clystere ... ...
Et ... ... motu
... ... clystere ... habent
... ... et utilis ...
Ventre mundificat mordificat mollificat
... solidat ... sit ...
... mali malva violaria ...
... ...
... ... sal ac oleum viola
... ...
... ...
... ... in ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

Margin notes:
Nota venarum quinque ... ...
... ... loca
Iudicium sanguinis et ventosarum
quibus causis sit scarificatio
quibus causis ... ... ventosa
loca
de balneis
... ... a ... ...
quibus non competunt balnea
quibus competunt
de somno
quibus ... somnus ...
effectus somni
... multum
... parum
... ...
de ...
...
...
...
...
...
...
...
...

Est triplex [illegible] fleuma [illegible]
[illegible] oleum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ventr[illegible]
Emollit [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible]
Stringe [illegible] claudatis [illegible] ob [illegible]
Et dulce fleuma [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] se [illegible] [illegible]
Altera [illegible] terre [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
Sanguis per venas purgat fleuma [illegible]
[illegible] per sudores sed melancolia retro
[illegible] splen colera [illegible] sanguine [illegible]
pulmo flen capit fel coleram [illegible] caput
[illegible] humores epar istos et meliores
Tollere membra [illegible] [illegible] membra [illegible]
Et [illegible] humiditas [illegible] membra [illegible]
[illegible] restaurat [illegible] [illegible] ligat
[illegible] urinas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] medicine
Est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in medium [illegible] fit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible]
Ut [illegible] urinis calor [illegible] cum rubore
Frigiditas albi [illegible] et humor [illegible]
Subtilis [illegible] [illegible] qualia [illegible]
Sanguis [illegible] mictura [illegible] [illegible] rubicunda
Colera mictura tenuem facit rubicunda
Album fleuma facit [illegible] [illegible] [illegible] lacti
Melancolia tenuem [illegible] albam
Ceruleam tenuem [illegible] palliditati
[illegible] et tenues reddit mediocriter atro [illegible]
[illegible] facit [illegible] quod fit glaciale [illegible]
Ad sanitatem [illegible] tale [illegible] [illegible]
Est [illegible] [illegible] moderato quatuor horis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ypostasis [illegible]
[illegible] in superat [illegible] [illegible] [illegible] fiet
[illegible] si [illegible] [illegible] iam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cura salutis
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mictura [illegible]
[illegible] liquor [illegible] [illegible] cui talis regula [illegible]
In vitro mane totale collige sane
[illegible] [illegible] radiat sol [illegible] [illegible]
Dum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calefiat
Turbida vel clara [illegible] vel ampla
Ampla calor vel [illegible] que fuit [illegible] [illegible]
[illegible] calor albi glauci [illegible] [illegible]
pallida [illegible] sub pal subtil mediat [illegible]
[illegible] [illegible] sub ruffo ruffo [illegible] [illegible]
[illegible] rubens rubicunda [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] viridis niger [illegible]
[illegible] duo mortificant liuidus atque niger
[illegible] urina diaphana [illegible] [illegible] — urina [illegible]
Turbida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] primo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Clara fit et albi [illegible] [illegible] [illegible] minute — urina [illegible]
[illegible] quarta [illegible] [illegible] serena [illegible]
[illegible] [illegible] febris [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dieta labor
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liquor et calor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] repente — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
album [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] castoreum [illegible] camomilla [illegible]
[illegible] si [illegible] arthetica membra [illegible]
[illegible] apostema [illegible] [illegible] mox [illegible] — pleuresis
[illegible] abstineat patiens [illegible] [illegible]
Sanguinem [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] passim
[illegible] [illegible] [illegible] retro [illegible] [illegible]
Si dolor est capitis ex potu [illegible] bibatur
Ex potu nimio febris [illegible] acuta creatur — dolor capitis
Tempora [illegible] [illegible] moderata [illegible]
Si [illegible] caput [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cocta calida [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] comedat [illegible] [illegible] [illegible]
Si rigor est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad collum
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] pasta [illegible] [illegible] nocte [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vesica [illegible] — ad dentes
[illegible] [illegible] [illegible] calor [illegible] [illegible] fugabit
[illegible] emoroides [illegible] ignem [illegible] — emoroidas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nocte [illegible] — [illegible]
[illegible] bibe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — epar
[illegible] [illegible] ponas [illegible] mox [illegible]
Si [illegible] [illegible] [illegible] mox [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] noctibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et aceto [illegible] lavet
[illegible] dolor [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] — ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dolens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad colicam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Tibia [illegible] [illegible] [illegible] mox [illegible] — ad [illegible]
Tibi si pati spasmum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gargarisare
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — ad [illegible]

> ad ulcera

Et venas durum rubeum mox reparat unguem
De fuco extendas molestat et evacuat
Si manus et membrum senti esse stupore

> ad stuporem membri

Fit ventosi studeas removere dolorem
Ungue non potus fiat et illic urina me
Et apium mazatum lemsten pigarum hamme
Hic sic renes pecten pone fiet urina me
Explicit tractatus qui flos medicine vocatus est

Hec medico sesso oneat non vos sophiste
Hec ego reveo pueros vis negat iste
Si morte tollendi posset una sophiste
Conclusisset eam magnus potius iste
Quid mihi prodesset si mundum sciens essem
Mors veniat tunc posset reprimere forsan
... a vectoribus ... collige ... causas qui me
... non per defendere corpora a co
rruptione naturali ... acti ...
Amice si medicum egeris posse medicum
... magis debet ... vocari quia
... non ... oppositum extreme
... si medicum ... infirmos sanaret ... non
oppositum eveniret et sic ... propheta
Non ... vitam ... longe et
Nostra ... defendere corpora similiter
... de complexionibus ... sic
... et in fine longitudinis et ...

> quinto ...

... ad tantam
coagulationem ... lapides et me
talla ... est secundum ...
... morbi
Morbi consimiles et officiales
morbus consimilis erat complexio prava
Si curet officialis morbus fiat officialem
Morbi ... si sit peccabit ... Nota
membra consimilia dicuntur quorum ...
... et similitudo
ut cartilago corda nervus liga me
ntum ... vena arteria caro ...
... Officialia non dicuntur ...
officio et ...

> Contra epidimiam

Electuaria rosata ... summis
Borraginis lympha buglosse sive ...
... febres si tu vis epidimialem

> contra cottidianam

... fugiet ... da
Nota ... febris cottidiana fit ex flate ...
... et est ... vasa ...
... communa ... est ... posita

> contra synocham

Cassat synocha mediana valde ...
... fugiet ... intus et extra
Nota quod synocha fit ex sanguine ...
... quantitate

> contra tercianam

Solvit ... cuivis febris tercianam
... qui ... delicatum
antidotum ... rosata ...
Nota quod ... est febris ... et
ex colera ...

Splenetica salvat ... fecta
Solvit ... seu ...
Nota quod ... est ...
Lac asine dulce ... vel lac ...
... ad ... quod butirum
Nota quod ... est calor ... in
... et ... commum
... corpus ...
Aufert frigidus ... sudor ...
... medicamentum flebotomie
... calidis ...
Et ... ventrem ...
Et ad aquas calidas de ...
Scis ... balnea ... et ...
... semper ...
... pilos ...
Pilosis de calce ... ... renate
... mixta ... cotta
Cum ... in aqua ... mediante
... sit ...
... reddit ...
... capillos
Vel ad galline sanguine ...
Calvam ... et ...
Si ...
Cum camomilla ... lava ...
Quod ... noctibus ...
Dolor ... et aceto ... lavet
...
Si dolor de capite ex potu lympha ...
Ex nimio potu ... acuta febris ...
Cui ... non sentiat ...
... galline ...
Mandatis ... si ...
Confert si ... diascue
... melius balthasar ...
... nova regio
...
...
...
Ast capo ...
Si ...
Rosacea ... lactuce ...
...
... aceto debite ...
... sic ...
Cum farinacia ... flebotomia
Si ... capitis ...
Tempora ... modicate ...
... calida ... lavet
Stiptica ...
...
... vena ... flebotomia
... cottidie ...

Nil ... antidotum contra mortis ...
... contra ... tota ...

Tollit vigilias oleum lac papaver anetum
Ac requies cor mandragora vis famulus
Si non proficiant ydropes hic dicere debes
Balnea sol vigilie vectio complexio clamor
Et mor per cest dormire nimis qui monet
Ista contraria solent auditum obfuscare
Motus leva fames vomitus percussio casus
Ebrietas frigus e curitur tinnitus aurium
Tinnias plures creant tinnitus qui purgas
Cum ierapigra vel consimili medicina
Assuetis fiat vigilias sic remanent auris
Ac omnis thirus ab ebri de nocte finiatis
Epithimi pulvis sero caprino bibatur
Semen staphisagrie valet usus
Emplastrum seue sit confusio lepre ceta
Reficit altana leva dyscolorata pruri
Rubeis seu modulos qui ma mithica aut
ad totum corpus aut ad partem
Sed ad totum aut pustosit aut non Si pu
stosit fiat scabies melancolica Si non
pustosit aut mittit ad cutem aut
ad aliud Si primo tunc fiat lepram
Si secundo tunc fiat morphea Si aute
mitt ad partem tunc si cordominatur
et quod se aliter et non admittatur tunc
fiat sclirosim Si aliter admittatur tunc
fiat est grossa aut subtilis Si grossa
tunc fiat cancer Si subtilis tunc fiat
herpes estiomene
Balnea vina venus ventus piper allia fumus
Porri cum cepis lens fletus faba sinapis
Sinapis sol nimius labor ignis acumina pulvis
Ista nocent oculis sed vigilare magis ista
Feniculus verbena rosa celidonia ruta
Subveniunt oculis dira caligine pressis
Nam ex istis fit aqua que lumina reddit acuta
Singulis cibus valida magis est cura dolori
Salvia sal acetum vinum ruta petroselinum
Ex hiis fit salsa quod visum reddit acutum
Camphora lumpha racio spectus oculo ruta
Mel aloe vitrum matris vel mirra tuthia
Lac mulieris si quoque casei sarcocolla columba
Ista obscuros oculos clarificare solent
Si dabis olibanum tolles lacrimas odoris
Sed draco olibanum tollit idem vitium
Sanguinis de naribus fluxus si sit violentus
Tunc ad acetum teretum frigida ponas pace
Dercuat stricturam pecunia decoris dolosa
Tollit ventositas seminis quoque ponas
Dentes fit qua potio tollit et ipsa
Ad vacas hic sit ipsum suprema sunt mee
Si pro embolum fiunt caput dare et morsum
Semita pastum de nocte semeo ligat
Pulvis et sic vesica cat
Si dissudat dolor hinc totum fugaunt
Si tiger est ossi sic distortum et tumentem
Si vitas plantas sit nervi rectificantium
Et descendentes in plantas convertant
Si dolet guttur vel e vitiis paciatur
Protinus abstineat minuat hunc alleviatum
Nux oleum frigus capitis anguilla que porca
Aliquo potu cum fiant hoc fore raucum
Sorbus et limpha stomachus mel zucara cera
Ciminum cadunt liquiritia vel diapason
Hoc tollit raucam vocem tussim dolosam
Vinum vectosa valet si mixtum suadet quod stat
Aqua cassis nida squinantia gargarisata
Si fiat maria confunditur cum syrupus eleboro
Mollitie hemorroyde cum cucurbite succus
Si reuma emulla pectore mollificat
Pulmonem lenit liquiritia seu dragagantum
Et colpeudines consumit si quoque dabis
Ad sinaciem sit aqua redde frigida recta
Sinopis aufert galicanus testificetur
Da calidum vinum cum diamargariton
Tollit singultum quia recti spiritus extra
Ut panis cum fit aceto madefacta
Sic panis assatus stomacho sit post finem
Et modicum fiat tele nausea vertuntur
Ipsam aceto sub si debilis sit cum tutus
Vel pira vel poma vel cinnama cruda
Tollere hoc cadit sitim si sint rapa
Si quis patitur ventre frigidus patiatur
Tunc de nocte sume grossum piper troyse
Et bibe sit tuum vetere tunc provoca ipsum
De calida caput de sepo suppositorium da
Si lapsum cadit ventus sit mortificandus
Sed bono vel hoc fluxum ventris pacatum
Fistula scammonia scirrus dexter fiat eructu
Et acutus pulmentum sit cum illis cum sanum
Est oper incutiam fuerit manuella tene
Tunc supponas fuit sic alleviatum
Sic vel contrariis per grado medicant
Veteres liturat ac sanitates mea tussit
De salivacula tandem qui sicutebo Si
Dorius azala cassia lignea spica qui nar
Dropsim cruat de ea frigiditate
Si talet in suspensis manus selatagit bibat
Sed flegmasit lenta de melancolia nascitur in po
Aselli fit de sanguinea timpana de humoris
Ad apostemata post custos mox minuatur
Restringat venas calefactum qui elevat
Sequitur tunt colicam

(Left margin notes: q vi gilia; q quarti auditus; q tinni tum; q Re uma; q ke prax; noct; oculis; ε smit; q ob tuitas oculorum; q lac mat; q fluxus sanguinis narium; q de dentem dolorem.)

(Right margin notes: q tor tura vel li; q dolor gutturis; Causa raucitudinis; q rauce dinem; Contra squinatiam; Ad emula; q lepromentum; q sincopi; q singultum; q nauseam; q sitim; q stipa tum; q fluxum ventris; q cali ditatis operas; Contra vel urciam; q ydropisim; De causis ydropisis; q relinum et plenomonem.)

Contra colicam

Intestina dolens herbas fer ista ligatas
Melegium centaurea furfur sal avena
In forti vino cum rosis unge ciminum
Vel laterem calidum super cum teneto patiens
Mellilotum malva bismalva cum camomilla
[Contra tenasmon] Hec cathaplasmata super anum sunt valitura
[Ad emoroides] Ipster emoroides super igne coque coquantur
In quo sic sedeat et mox dolor alleviatur
Capsus barbatus si vino sit bene coctus
Tunc ad anum ponas stringit emoroides
[Contra diabetem] De plumbi lamina si congrue sit perforata
Posita iuxta renes sic curatur diabetes
Extra locum [illegible] sursum depone [illegible]
[Contra precipitationem matricis] Matrici si nares fetidas sunt subfumigare
Confert infernalis fumigatio de speciebus
[Contra gomorream] Quibus de calida cessat gomorrea causa
Sunt hec iusquiamus opium creta moderata
Camphora cum frigidis et consimilibus ipsis
Et si de frigida causa fuit generata tunc
Tunc est remedium sal origanum calamentum
Castoreum ruta seu consimilia sumpta
[Contra frigiditatem virge] Virge frigiditatem ferventer tolle timorem
Submergens in aqua frigida per spatium leve
Urina propria purganda cum benedicta
Urina pannus sub preputio madefactus
Imponetur tunc melius cura sequetur
[Contra luxuriam] Camphora per nares castrat odore mares
Potatus castus castitatem debet agnus
[Contra sterilitatem] Ista movent coitum galla teste cinamomum
Ova vitellum passerinum cerebellum
Cum dulci lacte dentur nux indica cope
Et diasatirion recens cum eruca butirum
Fecundant [illegible] que sterilitatem
[illegible] ruta [illegible]
[illegible] in mulieribus.
[Contra inflationem testiculorum] Contra flatum sive vel testiculorum
[illegible] sub talo facies mox flebotomiam
Hinc benedicta dat purgans tunc alleviat
Mellilota malva bismalva seu camomilla
In vino cocta tunc cathaplasma facias
[Contra dolorem aurium] Auricularum medicina si sentis vermes [illegible]
Pannum repositum mox interpone patiens
[Contra verrucas] Verrucas dum mediatur sanguine muris
Est canis urina verrucarum medicina
Unum castoreum [illegible] camomilla coquantur
[Contra arteticam] Que si foveas artetica membra iuvantur
Balsamum addatur cuius est posse putant
Salvia castoreum lavendula primula veris
[Contra paralisim] Nostra athanasia sanat paralitica membra
[Contra ulcera] Ulcera cum scabie furfur bene mundat aceto
Vel coquentur loca non scalfientur
[Contra pediculos] In panno posita stafisagria pulverizata
Pediculos portata necat lendes cum [illegible]

culos

Forma argentum vivum si mortificatum
Et oleum [illegible] vel aliud [illegible] acetum
[illegible] si ulla fuerit [illegible]
Hec ad [illegible] calida sit [illegible]
Ebulus absinthium [illegible]
[illegible] loca [illegible]
[illegible]
Hec sunt antidota contra [illegible] venenum [Contra pestilentiam]
Gaudet epar spodio [illegible] cor [illegible] cerebrum musco
Pulmo liquiricia [illegible] cappare [illegible] galanga
Que dum laxat vitanda [illegible]
[illegible]
Laxativa vero [illegible]
Tunc [illegible] pomum [illegible] masticatum [illegible] [In medicina laxativa]
[illegible]
[illegible] dare [illegible]
Si calor et minimus [illegible] vina [Cum laxativa non]
[illegible] purgat [illegible] dat medicina
Castoreum pulvis piretri [illegible] ruta [illegible]
[illegible] calor [illegible] elleborus [illegible]
Sternutare facit [illegible] horum [Sternutatoria]
Sunt [illegible]
[illegible] feniculum betonica [illegible]
[illegible] saxifraga [illegible] [Contra lapidem]
Petrosilinum [illegible]
Et lapidem frangunt scolopendria [illegible]
Abrotanum [illegible] saxifraga [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [Ad menstrua]
[illegible]
Castoreum [illegible] menstrua [illegible]
[illegible] mastix [illegible] athanasia [illegible] galla
[illegible] gumma [Restringunt menstrua]
[illegible] balaustia [illegible]
Castanee [illegible] menstrua [illegible]
[illegible]
[illegible] coriandri [illegible]
Ista [illegible] rosa lilia [illegible]
Barba [illegible] galla [illegible]
[illegible]
Nobile [illegible]
In [illegible] non est [illegible]
[illegible] semen
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] galla
Tunc [illegible]
Tunc cathaplasma fac [illegible]
Est curativa [illegible]
Eukatisma

Exthia

Est [illegible] de [illegible] vnctio prima
castella — Ebria vel sacellas sacco pleno medicina
sinapismi — i. pulvis iacet ipse sinapisma vocatur
suffumigacio — i. fumus vapor est suffumigacio dicta
fomentacio — Cum pannis madidis fit fomentacio sola
emplastrum — Emplastrum est [illegible] confectio dura [illegible]
Et prima cataracta [illegible] sine [illegible]
Et sic est finis huius thezauri medicine
Purgat [illegible] clistere vetus alghaia [illegible]
Nares nasale siringa [illegible] cum
Infusa et lese [illegible] pessaria vel [illegible]

Perfectissima omnium rerum medicina et sapientia in omnibus corporibus pro[illegible] iusserat ut in sepulchro suo poneretur sub capite [illegible] capsula [illegible] loquitur medicine [illegible] reponeretur iacebat. Et transiens cesar [illegible] multitudinem [illegible] videt monumentum [illegible] putat in eo thezaurum esse et iussit eum aperire [illegible] et invenit capsulam [illegible] sub capite ipsius positam in quo omnia secreta artis erant. Tulit et [illegible] iussit dari [illegible] medico [illegible] quam scrutatus invenit ibi [illegible] capitis dolorem. Si quis habuit dolorem vel tumorem in facie sine tussim et sinistram manum ad pectus tenuit et sibi nares [illegible] xxiii die morietur. Alius si frenesim [illegible] ambo [illegible] habuit [illegible] et [illegible] in [illegible] et indigestione stomachi ix die morietur. [illegible] frigidas sudores [illegible] et [illegible] Alius in [illegible] fuit [illegible] et papula ipsius apparuit [illegible] et [illegible] sine vapore [illegible] et in ea passione febricitavit et in pollice pedis [illegible] et [illegible] apparuerit [illegible] vii die morietur. Alius si in febre acuta [illegible] doluit et in sinistro pede pustula habuit in xxii morietur. Alius si [illegible] fuit aut sanguine [illegible] fuit aut papilla sanguinea in [illegible] et [illegible] xl die morietur. Alius si epar doluit vel si in [illegible] eius et in gutture papule due nate [illegible] fuerint albi [illegible] et [illegible] pede dextro [illegible] grandis nata fuit aut [illegible] fecerit aut sanguis [illegible] die morietur. Alius de [illegible] si ista die non [illegible] die morietur. Alius [illegible] si signa [illegible] umbilicum et papula nata fuit et de dextra [illegible] alba in modum [illegible] aut [illegible] aut rubea [illegible] die morietur. Alius [illegible] nata fuit et in [illegible] apparuerit sicut avellana [illegible]

[illegible] et qui [illegible] habuerit viii die morietur. Alius si splen doluit et si papule albe in sinistra [illegible] nate fuerint et per nares [illegible] sanguis [illegible] viii die morietur. Alius si quis [illegible] in sinistra parte fuit et sine dolore [illegible] desideravit xx die morietur. Alius qui passione [illegible] laboravit vel alia passione [illegible] fuit et papula in sinistra parte [illegible] que apparuerit in magnitudine [illegible] et [illegible] sicut ista in xx^o die morietur. Alius qui sanguinem vomuit [illegible] et [illegible] toto corpore et [illegible] tumor fuit et per membra eius [illegible] fuerint similia [illegible] die morietur. Alius [illegible] foras exierit et [illegible] et [illegible] in ventre [illegible] factus fuit et si in sinistra [illegible] ad modum [illegible] apparuerit papule et in [illegible] [illegible] xix die morietur. Alius si [illegible] in vesica nata fuit [illegible] et in [illegible] fuit in [illegible] de [illegible] in xx^o [illegible] die morietur. Alius qui emorroides habuit et in planta pedis pustulas [illegible] xviii die morietur. Alius qui sanguinem vomuerit si in gutture papule [illegible] et horribiles nate fuerint cum [illegible] in xx^o die morietur. Alius in [illegible] si postulas habuit in fistulam aut [illegible] aut [illegible] aut sine dolore aut umbilicum aut [illegible] aut [illegible] papule in modum [illegible] albe nate fuerint quasi [illegible] et si cupiditatem habuerit ad dulcedinem [illegible] xii die morietur. Alius de [illegible] et ethicus sic probabis [illegible] pleureticus [illegible] carbones [illegible] si fetet non evadet. Alius sic probabis in aqua mitte [illegible] ad aquam si [illegible] morietur si [illegible] vivet. Alius [illegible] in [illegible] passione si a [illegible] sudaverit cathaplasma [illegible] si omnino [illegible] de [illegible] sudaverit [illegible]. Alius si [illegible] in capite [illegible] habuit [illegible] morietur. Alius si [illegible] ad parietes [illegible] acutas habuit vel attenuatas [illegible] et [illegible] tempora vel labia [illegible] frigidas aut [illegible] in [illegible] parte [illegible] est. Alius si [illegible] videas habere

Porro si danda sit tibi sit bis [illegible]
(Aus etas status repletio tempus et aer Gal[illegible]
modus pulsus urina corpus [illegible]

Oculos tantaneos et os apertu qn dormit
interroga illu ne forte ostenso pede sit a[illegible]
fortitudinem habeat ore lapso dormiens si con
fortitudinem no hnit et oculus sinist lacrimat
tertio vel 3o die morietur Item si eger mod
cu resultauit et magis ad caput instruit et
pedes et recollegerit ipse euadat Item si ad
eu medicus intrauit et eger faciez ad pa
riete girauit altera die morietur n hc volunta
rie fecerit Ite si eger medico ordinez suu de
derit sperabit eu tercius euadet Ite si eger in
sompniente patit et sepius ad ostiu recedit
Ite si eger ventre sub se fecerit et stomachu fri
gidu hnit n albu grupmeut et frigidu
sudorez hnit in ix die morit Item pone
tota ut pars vita febricitat camomilla herba
tollige cu floribus et folijs suis primo diequ
sole in Ariete fuit inde fac trociscos et
hos per herbas repositos cu opus fuit teras
unu trociscu in oleo et ungas totu corpus
febricitanti Da ei bibere aquam coopies eu vel
tu et dimitte per unam horam cu si sudat
totu corpus suas cu vrina Prima die vnius
cuiusque mensis in insirmitate ceciderit sequenti 3o die
die timeds e quia si pertransierit euadat Se
cunda die inciderit quarta timendu e quia si per
transierit licet egrotet diu tn euadat Terti
a die sine angustia liberabitur in primo Quar
ta licet infirmetur grauiter tn in decima ix
euadet Quinta licet grauiter panat tn
euadet Sexta licet sanari videatur quia
tn die nichil sequitur moriet Septima
absque molestia euadat Octaua si no fu
erit sanus factus usque ad xv moriet Nona
na no sit molesta euadet Decima
licet diu sit egrotaturus proculdubio moriet
Undecima in proximo liberabitur Duodecima
infirmus erit xiii usque ad xvi quia si per
transierit euadet Tertiadecima manebit lo
ngius ad xv per euadet Quartadecima nisi in xviii
conualuerit moriet Quintadecima licet per
xviii dies molestetur tn euadet Sextadecima
licet ad xviii venerit no euadet Septimadecima
cito saluabit Decimaoctaua euadet similiter
Decimanona in xx inim euadet si tn in sequenti mense
moriet Vicesima in xxi n morit quibus iterat
in x diebus aliis mensis liberabitur Vicesima prima
licet x diebus patiatur grauiter si transierit non
sequenti moriet Vicesima secunda quamuis e mo
lestia tn altero mense liberabitur Vicesima tercia
quasi liberatur si tn sequenti inbuere Vicesima quarta
licet aliquantulum patiatur tn euadet Vicesima quinta
xx vi no moriet Vicesima sexta licet ali
quantulum patiatur tn euadet Vicesima septima
morte minatur digesta Vicesima octaua xxix egrotans

paulatim altero mense sanat Tricesima in xxx
vero moriet vel viuet dubium e etc Explicit
finis huius libelli Nota Judicium de [illegible]
Sciendum quod medicus volens euacuare corpus
humorose hz considerare tria primo humorem
quem vult euacuare secundo membru Tertio
egressionem materie et maturationem humoris
Circa primum decet scire vnde quid per Quin
tennia primo canone seu in capitulo de [illegible] vero
virtus etas regio tempus forma [illegible]
et sinthoma repletio tempus et aer hec
sunt pensenda medico purgare volenti Cir
ca secundum octo condiciones sunt habende quantum
e ex parte medici Primo n requirit ut medi
cus sit studiosus in cognoscendo res naturales
et res non naturales et res contra naturam Secundo ut sit
cautus in iudicando per vrinam pulsum egestiones
vomitum etc Tercio ut sit dubius in pronos
ticando quia contra celestia multiplicit
variantur ad quorum variationem sequitur va
riacio corporis humani Quarto ut sit nostre
in pronunciando de euentibus Quinto ut sit
affabilis in visitando ut possit confortare
quantumcumque tempora exigunt Sexto ut sit compa
tiens condolendo pro quo non hoc non sit magis
letus nec iratus nec turbatus quam deo recepto
quod sit modestus in sermone sine in co[illegible]
do Octauo ut sit beniuolus in afferendo
et ad hec fidelis in fide katholica ut
de eo melior confidencia habeatur Et addit
Galienus nonum per aliquo contra illius capitulo Sci
licet ut medicus sit bone rememoracionis
velocis fortatoris bone virtutis et sani in
tellectus et quod sit in ornamentis retinencia
corporis Circa tercium quod est ex parte inf
irmi tria requirit Primo ut infirmus sit bo
ne confidencie quia dicit Galienus primo
pronosticorum ille plures sanat de quo aliquis
confidenciam habeat et Auicenna Sexto natura
lium confidencia infirmi de medico melius
curat quod medicus cu omnibus suis instrumentis Secun
do ut sit obediens quia ait Galienus super
de regimine sanitatis das creatura hic re
mittit sanitatem ydee qui hoc obediunt
Tercio in petendo sit animosus etc Item
ex parte ministrantis requirit quatuor Primo
quod sit boni moris ipsum infirmum consolando
et dulciter pacem conseruando Secundo ut sit p
prudens in intelligendo ut sit intelligit
medicum et infirmum Tercio ut sit peruigil
in custodiendo ipsum sit bn cooperiendo
et custodiendo ne ledat ab aere disp
arato Quarto ut sit fidelis in ministrando

Dieta et medicina cum ordinatione medici
et hec omnia sentit ypocras pro afforismo
et ad dicit dicit al scriptum non solum de

Incipit tractatus de urinis

Ut facilimus modo sciat in iudicio
urine cum consuetudines pertinentes et certe
brevius utiliora et utiliora cognoscere
ad iudicium urine lucide subscribens sinas
modo tenendi et primo de colore deinde de aliis

Capitulum primum de colore nigro in dicamus
de quo dantur multe regule. Prima est urina
nigra in colore nigra caligine confusa quam precessit color lividus lividus
mortificationem significat. Secunda regula urina nigra
in colore viridi precedente livida lucida
ut eorum adustionem ultimam significat. Tercia
urina nigra in colore in quantitate multa post
solutionem quartane significat. Quarta urina
nigra superius tenuis inferius spissa et
residentia nigra purificationem melancolie
significat. Quinta urina nigra in quantitate multa
cum ypostasi nigra in die cretico frenesis
in febre cum vigiliis et surditate significat
emissionem futuram per fluxum sanguinis narium
et cum bonis signis significat sanitatem
cum bonis malis vero signis significat mortem
Sexta urina nigra in quantitate pauca et
odore fetida et unctuosa in febre acuta
ta mortem significat. Septima urina tenuis nigra
in febre lenta angustiam et desperationem
significat et quasi alienationem mentis significat. Octava
regula urina nigra et spissa in quantitate multa
ta significat solutionem morbi ex purgatione
melancolie. Nona regula urina nigra et
fetida in febre in iterate febre continua
et multum flegmatica mortem significat in se
morbis in senioribus vel epilepsia. Decima
urina nigra spissa in febre cum colore nigro
in principio morbi cum aliis signis bonis per
durans usque ad diem septimum cum quinta
ypostasi salutem significat et caliditatis
adventum. Undecima urina nigra et
spissa in splenetica i. in apostate late
alis bonis ypostasi divisa colorata mortem
significat. Duodecima urina nigra et pauca in
febre spasmum significat. Tredecima urina nigra et spuma citrina vel nigra cum quadam lividitate ictericiam nigram dimitte
morbis significat. Decima quarta urina nigra
velut rubigo ferri in lenta febre sanguinem significat. Quindecima urina nigra
in acuta febre est pessima quia significat mortem et extinctionem caloris et spiritus

Capitulum tercium de colore livido de quo dantur multe regule. Prima est quod color lividus urine
assimilatur plumbo que quandoque est totalis
quandoque particularis. Totalis est que totam urinam
occupat. Particularis est ut superius preter supremam
rem obfuscat. Si fuit totalis tunc vel significat
mortificationem humorum et membri similiter aut
signat stranguiriam a virtute et illud per declarat
particularis regula. Urina regula est urina livida in
colore, mixtus spissa in substantia significat mortificationem
humorum et non membri. Secunda. Urina nigra et
colore livida absque residentia significat corruptionem humorum
vis et membri et illa lividitas fit ex dolore et
etiam calor et tunc significat per hoc mortificationem membrorum
imam vero tamen in humoribus esse proximum sed in membris
radicatum. Tercia regula urina livida in colore
in quantitate pauca est per. iiii. cum significat stranguiriam et est in viris quibus urina est livida totaliter
paralitica tunc quia alia sunt. Et de ista dantur alie
regule. Urina est ista quod urina livida paralitica significat
spiritum emittere vel medium et que est pauca et
est resolutiones innaturaliter flegmatice et de hoc regula
iiii. Quarta regula. Urina livida vel quasi
livida de coli significat crisim vel significat defectum
spiritus de passione membrorum animatorum
Alia regula urina livida significat ascitem
vel idropisim per corruptionem febre
decima. Quarta regula urina livida significat
stomachum vel febrem de corruptione sanguinis
corrupto multum inficitur urina et hoc etiam
per fortem rupturam vene vel cathaream vel stranguiriam de infectione spiritus qui tussit per totum passa de humoribus et eodem signifi
pleurisim i. apostema pulmonis vel de
fectum vel passionem que fit in nervis vel periisi
i. consumptionem totius corporis. Et ex conveniunt
est quod livor in urina aut est multus aut paucus.
Si fuit multus febrem continuam significat. Si paucus
significat febrem interpolatam. Et est advertendum quod lividitas in mortis cunctos de accidit ad colorem albi
quam materia flegmatica putrescit interius. Sexta
regula. Primo urina in colore plumbea vel
livida congelationem significat et mortificationem caloris

Capitulum tercium de colore albo naturali
in urina de quo dantur octo decim regule.
Prima est ista urina alba in colore radiositate
vel est regula non in mera vel est ad modum aque
splenetice passionem significat. Secunda regula quandoque urina
fuit alba et tenuis in principio passionis
si vero cum in spissatione mediate quadam lividitate vel absolute in parte superiori significat lentam flammam vel est etiam passionem dolorosam de frigida causa. Tercia regula urina alba in colore et multa in quantitate nimia crapula possit
se significat. Quarta regula urina alba etiam
in substantia spissa in pulvere atriosa frequenter

tincta significat vesicesim [?] tertianam passionem de cal-
culo. Quinta regula. Si in febre acuta urina
fuerit in ubea [?] et rarefacta dealbetur cum viriditate
renali [?] frenesim fiat unde apostema in cerebro signat.
Sexta regula. Urina alba et tenuis cum resolutionibus
rotundis ac minimis arteticam passionem fiat ut est
guttam. Septima regula. Urina alba et tenuis fere
iuncta cum resolutionibus cancri [?] et arteticis [?] diabe-
ticam passionem significat. Octava regula. Urina al-
ba et tenuis, et dessinens melancolia fiat. Nona
regula. Urina alba cum quantitate obscuritate et lenitate [?]
febre epiam [?] fiat. Decima regula. Urina alba et
tenuis sincopin significat et hic partes grossam
fumo similem resolutam de cursu et multo tem-
pore. Undecima regula. Urina alba et tenu-
is quartana fiat et hoc si radiosa et vigulata
multo tempore fuerit quartana significat que fit de melan-
colia natura. Duodecima regula. Urina alba et tenuis
cum squamis et resolutionibus retentionem menstruorum
significat. Item alia. Urina alba et tenuis et
multum gelidosa amphemerinam fiat a solutione
febris quotidiane que fit de flegmate vitreo et
tunc primo et pauca et rarefacta multa et tenuis. De-
cima quarta regula. Urina alba et tenuis signat
emorroidem et condilomata ut est ficum [?] et apata [?]
in ano et hoc si sit cum multis resolutionibus. Deci-
ma quinta regula. Urina alba cum quadam claritate et vi-
riditate fleubotomiam fiat. Unde tenebrositatem oculorum.
Decima sexta regula. Urina alba in sene defe-
ctum caloris naturalis fiat. Et sic generaliter urina
alba et tenuis significat indigestionem vel defectum
caloris naturalis. Decima septima regula. Urina alba
et lactea puerorum sive principaliter fiat febrem diuturnam.

Capitulum quartum in urina de colore glauco
quod assimulatur cornu lucido quod dicitur sci-
cet habet cum albo. Nam quicquid albus fiat cum tenui
substantia eadem signat quod glaucus cum resolutione quartam.
Prima regula est. Urina lactea cum tenui substantia
vel alba in principio egritudinis vel in medio
vel in fine. Si in principio febris acute et si
in medio febris apparuerit cum desipientia
insaniete [?] defectu appetitus et difficultate in-
spirandi mortem fiat. Sed si in fine febris talis
color apparuerit et in multa quantitate febre de-
clinante salutem significat. Si vero apparuerit febre
impolate [?] significat humorem crudum et flaticum [?]
esse in causa. Secunda regula. Urina glauca in
colore flacido [?] acetosum signans substantia mediocriter
tenui famem multam significat. Tertia regula.
Urina glauca in colore et spissitudine sectilis [?] ace-
tosum signat. Quarta urina glauca vaporo-
sa et spissa perturbata et pauca in quantitate cum
longis resolutionibus inguis [?] fluxum ventris
significat et tunc sic dicitur et mala aquaticam [?]
sed dolor et tenasmon et fastidium. Quinta urina
glauca et spissa et non pura. Dolorem iliacum
signat et tunc dicitur ei dolor in membris in me-
stinis et angustie et vigilie. Sexta regula.
Urina glauca et spissa cum inequali et non
pura substantia et cum parvis athomis lapidum
in renibus et puncturam et dormitationem
pedum. Si fuerit in vesica tunc est dolor in pe- Fit
ctine circa membrum inferiore et pruritum in
virga. Septima regula. Urina glauca
et spissa si fuerit obscura vel cum multa retentione
menstruorum significat aut dolorem in
matrice aut casum vel lapsum, tunc enim
ad est gravedo corporis fastidium appetitus
nimius, et hec omnia fiunt in tali septima-
na vel quia plurimum contingere [?] eveniunt. Octava regula.
Urina glauca et pinguis et pauca in quanti-
tate in fine febris veniens calculum fieri [?]
re vel renum fiat. Nona regula. Urina glau-
ca in colore mediocriter tenuis vel spissa in
febre cottidiana de flegmate vitreo signat.
Decima regula. Urina glauca, cum corporis
spissa dolorem parturiri [?] et futurum fiat.
Undecima regula. Urina glauca per totum spis-
sa in substantia que sic apparet longo tempore in dolore
corporis si fuerit in multa quantitate fiat so-
lutionem istius doloris. Item si fuerit talis color
cum spissa substantia tunc quoque colicam vel yli-
acam passionem importat et sine arena de rau-
co flegmate vitreo in intestinis in choris [?]
et si fuerit spissa granulosa tunc fiat flu-
xum renum ad aliquod membrum per col-
lectionem ad corpus.

Capitulum quintum de urina pallida vel
citrina que urina pallida vel subpal-
lida proprie habet fieri. Autem non sit febre cotti-
dianam de flegmate naturali vel colera adusta
vel cottidianam de flegmate acetoso vel flegmate vi-
treo vel calore naturali convalescente aut
apostema futurum in diafragmate vel ptisim
et de istis omnibus ponuntur regule. Prima. Urina
pallida et subpallida in colore in substantia per
totum spissa febre cottidiana fit de fle-
gmate naturali. Secunda regula. Urina pallida in
colore cum substantia tenui calorem adusti humorum
fiat sed tamen absque febre. Tertia regula. Uri-
na pallida vel subpallida in colore in
substantia mediocriter tenuis febrem cottidianam
de flegmate innaturali acetoso et indigesto
fiat. Quarta regula. Urina pallida in substantia
mediocriter spissa flegmatis salsum fiat. Quin-
ta regula. Urina pallida in colore vel sub-
pallida et si substantia fuerit clara et tenu-
is in substantia in febre acuta fit apostema fu-
turum in diafragmate. Sexta regula. Urina
pallida apparens per colorem album

et valde

vel lacteus vel sanguis in corpore debi-
litatis virtutis resumptionem significat. Septima
regula Urina pallida et spumosa habens
superficiem cum limpiditate et flegma oleagino-
sum et [illegible] cum paliate quantitatis
ethicam fit et si adest fluxus ventris
significat mortem esse in proximo

Capitulum sextum de colore citrino. Prima regula
Urina citrina in colore vel subtilis per
totum tenuis in substantia in iuvene flaumatico
sanitatem [illegible] fit si in sene decrepito
si fuerit ante xiiii annum significat febrem cot-
tidianam. Secunda regula Urina in colore ci-
trina subtilis in superficie substantia tenuis et
equalis et pura substantia colore citrino sanum fit.
Tertia regula Urina citrina vel subcitrina in
colore cum tenui substantia apparens in autum-
pno vel in yeme febrem erraticam vel
quartanam significat. Quarta regula Urina citrina
vel subcitrina in colore tenuis in substantia cum a-
pullis et granis significat stricturam pectoris
et pulmonis ad ptisim. Quinta regula Urina
citrina tenuis in substantia in quantitate multa
cum siti et constipatione ventris et corporis
maciacione [illegible] corporis significat. Sexta
regula Urina citrina mediocriter tenuis substantia et mul-
ta limpiditate et claritate et singulariter
splendens significat. Septima regula Urina citrina
in principio egritudinis tenuis [illegible] an-
ditate fit et per quos morbi prolixitatem
et periculum virtutis defectum sed si in medio
morbi talis appareat cum yposta vel sub
rubea [illegible] futurum significat sed si in
fine morbi talis appareat [illegible] aliter
nature convalescentiam significat. Octava regula Uri-
na citrina et tenuis [illegible] ex co-
lore rubeo et flauo naturali significat. Nona
regula Urina citrina et in mediocriter tenuis
[illegible] attendens ad medietatem [illegible] equali et
pura substantia affinitate [illegible] significat [illegible]
[illegible] sanitatis

Capitulum septimum de colore rufo vel sub-
rufo [illegible] pura et equali substantia [illegible]
[illegible] significat [illegible] temperatum
in quatuor humoribus. Prima regula Urina ru-
fa vel subrufa mediocriter spissa et pura
et equali substantia sanguinem sanum significat.
Secunda regula Urina rufa vel subrufa et
tenuis substantia in puero febrem cottidianam
significat. Si fuerit in iuvene [illegible]
[illegible] significat. In sanguineo [illegible] et [illegible]
[illegible] tertianam significat. Tertia regula
Urina [illegible] rufa vel subrufa quartanam
[illegible] corporis calefactionem [illegible]
vel in autumpno significat. Quarta regula Uri-
na rufa mediocriter tenuis [illegible] nebulo-
sa febrem in [illegible] significat vel [illegible] ydro-
pisim. Quinta regula Urina rufa medio-
criter spissa superius umbrata [illegible] substantia
[illegible] et in equali abundancia

substantia dulce significat sine febre. Sexta regula Urina
rubea mediocriter in substantia et spissitudine lu-
cens in parte superiori [illegible] salsum vel dul-
ce [illegible] significat abundantiam [illegible]
prima significat abundantiam predictorum humorum
in maturitate. Octava regula Urina rufa per to-
tum spissa superius obumbrata et obscura
sine limpiditate febrem cottidianam de [illegible]
naturali significat. Nona regula rufa vel subrufa Urina
per totum spissa superius limida [illegible]
tenuis significat. Decima regula Urina rubea per to-
tum spissa superius limida turbulenta et obscura
pleuresim significat. Undecima regula Urina rubea li-
vens in superficie ydropisim de causa calida que
[illegible] vel [illegible] corporis significat. Duodecima
regula Urina rubea vel subrubea mediocri substantia spis-
sa habens colorem limidum superius et si fuerit [illegible]
[illegible] apud [illegible] vel sub a stella significat.
Tredecima regula Urina rufa vel subrufa et
remissa in rubedine a media regione et su-
perius limida vel [illegible] cum spumositate
hemorroidas significat. Decima quarta regula Urina
rubea et spissa magis tamen superius [illegible] appli-
cationes magis ad partem oppositam superius limi-
da appareat cum resolutionibus [illegible]
[illegible] specie [illegible] significat

Capitulum octavum de colore rubeo de quo
dicuntur sex regule. Prima regula Urina rubea
in colore tenuis in substantia et superius obum-
brata et magis spissa quam inferius [illegible]
tertianam significat sed in [illegible] vel [illegible]
vel sanguine [illegible] duplicem tertianam si-
gnificat. Secunda regula Urina rubea superius
obumbrata cum spuma [illegible] equaliter [illegible]
[illegible] si fuerit estas [illegible]
[illegible] calefactionem corporis significat. Tertia re-
gula Urina rubea superius obumbrata
cum spuma et mediocriter spissa per totum
turbata cum [illegible] et pura substantia [illegible]
significat. Quarta regula Urina rubea
et per totum spissa in superficie [illegible] limida
[illegible] medium [illegible] fit.
Quinta regula Urina rubea in super-
ficie cum limpiditate et [illegible] dolo-
rem lateris et pleuresim significat. Sexta regula
Urina rubea et spissa turbulenta et
limida cum fetore [illegible] sinocha
significat. Septima regula Urina [illegible] ru-
bea et sub rubea in [illegible] spissa et [illegible]
incipiens clara fieri in superiori parte [illegible]
[illegible] salutem significat si sit
oppositum mortem significat. Octava regula Urina
rubea vel subrubea spissa et perturba-
ta sine limpiditate et fetore sinocham
inflativam significat. Ad quod possunt reduci
[illegible] regule de rubicunda

Capitulum nonum de colore inopos et kia-
nos. Prima regula Urina inopos et kianos
in colore apparens in febre acuta mortem
significat. Secunda Urina talis apparens
in muliere sine febre corruptionem [illegible]
[illegible] significat si fuerit cum [illegible]

Tercia urina talis in acutis febribus apparens mortem significat et magis suspecta in muliere quam in viro [illegible] circulus talis rupturam alicuius vene fiat et tunc est dolor inrespondibilis. Quinta urina si spissa fuerit in regione media superficie fiat lentoflamma i. ydropisim de flegmate. Sed si fuerit sanguinea vel rubea tunc magis signat hypostasim. Sed si declinet ad lividitatem tunc fiat lentoflamma. Sexta urina talis apostema epatis significat et hoc si in latere dextro dolor sentitur. Si autem in sinistro pleuresim fit. Septima urina talis si fuerit cum gravamine regionis fit apostema renum. Octava consimilis urina [illegible] fiat post [illegible] angustia. Nona spissa talis cum spumositate circosta in parte superiori fit calefactio epatis vel interioris tunc eadem urina potest apparere in corpore sano prout tangit in fine libri sicut ex saltu vel ex [illegible].

Capitulum decimum de colore viridi ubi [illegible]

Sciendum quod urina viridis est signum adustionis. Et illa adustio potest esse in principio morbi vel in medio vel in fine. Si in principio urina fuerit kianos cum quadam viriditate superius perfusa ictericiam citrinam significat. Sed si in fine denigratur ictericia nigra fiat. Secunda urina viridis in colore et multa in quantitate et fetens rupturam apostematis in corpore significat. Tercia urina in toto viridis apparens in morbo acuto spasmum facit. Item si fuerit viridis cum circulo [illegible] mala est. Item si viridis fuerit in die critico absque nocumento doloris fiat salvatur medici. Item urina viridis facta in [illegible] vel si in die critico apparuerit cum augmento doloris capitis aliis [illegible] bonis isti qui sunt citra 30 annos morbi solutionem significat per fluxum sanguinis narium. Item si apparet in die critica in multa quantitate cum aliis signis bonis sicut est bona quies et facilis anhelitus est signum salutis. Item si apparuit viridis cum corona citrina vel viridi in die viii vel ix vel xi ictericia fiat. Item si apparuit in febre acuta in augmento febris alienationem significat. Sed si fuerit cum spumosa mortem imminentem significat. Et est finis de coloribus.

Capitulum primum ii tractatus magistri Alberti [illegible] medici expertissimi. Et hic de circulis de quibus dantur multe regule. Prima regula: circulus spissus et [illegible] in substantia remissus et aquosus in colore sicut ad modum coloris aque partem posteriorem capitis esse lesam ex humoribus [illegible] fiat. Secunda regula circulus spissus in substantia [illegible] in colore primam partem capitis fiat oppressam ex abundantia sanguinis. Tercia est circulus tenuis in substantia pallidus in colore sed admodum plumbi [illegible] partis capitis ex vitio humoris melancholici significat. Quarta circulus tenuis in substantia rubeus in colore ex vitio humoris colerici dextra parte capitis dolere significat. Quinta circulus plumbeus in colore grossus vel subtilis in substantia epilensiam vel apoplexiam et mortificationem in renibus significat. Sexta circulus apparens in acuta estuante lividus si incipiat per [illegible] debilitatem nature innaturalem vel rigorem significat. Septima circulus viridis in colore subtilis in substantia in processu febris acute que est continue apparens talis lividitatem et futura [illegible] si cum tali circulo fuerit urina remissa aquosa in colore cum precipit urina intensa quod fiat ruptura vene ad cerebrum. Octava regula circulus [illegible] lividine in circulo et urina mortificatam (in cerebro) tunc calorem naturalis significat ex frigiditate. Nona regula circulus [illegible] si cum precipit circulus viridis in urina adustione fit in complexione cerebri a calore preter naturam significat.

Capitulum 2m secundi tractatus in quo tractatur de ampulla et primo de magna de quibus dantur vii regule. Prima ampulla magna [illegible] in urina multa [illegible] adherentes cum circulo spumis urine et lateribus spumis urinalis. Secunda talis in qua ampulla apparens in acuto morbo significat [illegible] et viscositatem materie peccantis et per quas morbi prolixitatem. Item ampulla magna nigra cum inicium et quantitate stomachi vomitu et fluxu ventris cum magna viscosa [illegible] et flegmatica fiat. Item quarta ampulla apparens in urina cum dolore lumborum nefresim i. dolorem renum ex humore flegmatico grosso et viscoso fiat. Item talis apparens cum magna [illegible] in circulo urine dolorem capitis ex [illegible] et viscositate fit. Sexta ampulla magna apparens in urina [illegible] cum viscositate materie significat in stomacho specialiter et intestinis et est signum [illegible] quia talis ampulla magna est et non parva et est declinis ad locum ad quem urinale plicatur aut movetur.

Capitulum 3m de granulis dictis parvis. Granule dicuntur ampulle mediocres de quibus tales dantur regule. Prima regula granule in quacumque parte seu regione videantur [illegible] fluant a cerebro fluere. Secunda regula granule in quacumque urina videantur sive in circulo spumis urine et motu stant ad eundem circulum versa caput inclinans [illegible] reumate significat fiat. Tercia granula [illegible] in urina dispersa mediocria sub circulo coriza significat. Quarta regula granule in urina plus dispersa sub circulo quam sub [illegible] illam speciem catarri significat. Quinta regula granula apparens in urina multum dispersa versus regionem spiritualem que est 2a regio catarrum fiat. Et nota unum quod ponit Egidius per regulam quod reuma descendens a capite semper fluit ad membra debiliora. Ideo 2m hoc dicit quod reuma est mater omnium egritudinum. Ideo ibi si ad pulmonem ptisim asmatisma si ad costas pleuresim et ideo fiunt quod se membra debilia potius [illegible] hec est illud.

Capitulum quartum de nube nubilosa que dicitur nubecula apparente in urina

quae est quasi vaporosa superfluitas accidens ex calore [illegible] naturali cum grossitate et participat cum [illegible] [illegible] vel umbilico [illegible] [illegible] quasi [illegible] in superiori parte urine apparens ad modum nubecule sparsim vel ad modum tele sicut aranee dispensata meliorem significat digestionem [illegible] et per quas prius ethica. Secunda: nebula [illegible] cum spuma [illegible] rubea cum quasi [illegible] apparens [illegible] [illegible] vel [illegible] super calefactionem epatis [illegible] et [illegible] apparet in [illegible] et [illegible].

Capitulum quintum de spuma de qua dantur [illegible] regule. Prima regula: spuma continua grossa in substantia et multa valde [illegible] in colore in digestionem et ventositatem fit cum urina fuerit grossa et turbida et ideo [illegible] significat [illegible]. Secunda regula: spuma continua tenuis in substantia et continua per omnes partes suas intensa in colore vel colorata colore intensiori et [illegible] in [illegible] fit. Tercia regula: spuma intensa [illegible] continua apparens cum [illegible] in [illegible] significat [illegible] [illegible] [illegible]. Quarta regula: spuma intensa apparens nigra in colore [illegible] fit ictericia [illegible] significat [illegible] et [illegible] urina significat ictericiam. Quinta regula: spuma intensa viridis in colore apparens in urina ictericiam videtur significat. Sexta regula: spuma intensa crocea in colore apparens in urina [illegible] significat [illegible] epatis adustionem significat.

Capitulum sextum de sanie apparente de qua dantur tres regule. Prima regula: sanies in urina in pauca quantitate [illegible] [illegible] in [illegible] renum vel apostema [illegible] vel [illegible] significat. Secunda: sanies multa in quantitate apparens in urina cum [illegible] odore et dolore in [illegible] [illegible] apostema vel ulceracionem [illegible] significat. Tercia: sanies saniosa [illegible] et corrupta apparens in urina [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] epatis vel [illegible] [illegible].

Capitulum septimum de [illegible] de pinguedine apparente in urina de qua dantur [illegible] regule. Prima: pinguedo apparens in urina [illegible] [illegible] continua in superficie urine [illegible] urina cum febre [illegible] [illegible] ethice [illegible] [illegible] dissolucionem [illegible] significat. Secunda: pinguedo apparens in urina [illegible] in superficie in modum tele aranee cum febre apparens [illegible] ethice [illegible] et est causa [illegible] [illegible] [illegible] urine significat [illegible] [illegible] [illegible] vel membrorum radicalium. Quarta: pinguedo apparens in urina sine febre [illegible] apparens in quantitate et [illegible] urina [illegible] intensa apparens in colore dissolucionem renum et lumborum significat.

Capitulum octavum de superfluitate humorum crudorum apparente in urina de qua dantur tres regule. Prima regula: humor crudus [illegible] superfluitas humorum crudorum in superiori parte urine apparens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spiritualium et compressionem [illegible] et [illegible] distillacionem [illegible] et asmaticam [illegible]. Secunda regula: humor crudus in media regione [illegible] [illegible] stomachi et [illegible] [illegible] et [illegible] stomachi [illegible] [illegible] et [illegible] significat. Tercia regula: humor crudus in infima regione apparens dolorem renum lumborum et vesice et membrorum [illegible] significat. [illegible] [illegible] [illegible] est sedimentum [illegible] est humor crudus [illegible] urina agitata [illegible] [illegible] ad suum locum [illegible] [illegible] [illegible] humor crudus [illegible] [illegible].

Capitulum nonum de sanguine apparente de quo dantur [illegible] regule. Prima regula: sanguis coagulatus vel conglobatus apparens in urina et [illegible] [illegible] dolorem [illegible] [illegible] sanguinis urine [illegible] cum dolore [illegible] sanguinis [illegible] significat. Secunda: sanguis in urina apparens [illegible] [illegible] coagulatus [illegible] in fundo urine [illegible] [illegible] cum dolore renum [illegible] [illegible] significat. Tercia regula: sanguis purus apparens cum urina [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] urina cum dolore [illegible] [illegible] vene [illegible] significat. Quarta: sanguis purus in urina apparens cum dolore et [illegible] [illegible] [illegible] epate [illegible] significat.

Capitulum decimum de arenulis in urina de qua dantur [illegible] regule. Prima regula: arenule rubee in colore [illegible] in substantia sine [illegible] [illegible] [illegible] lapidis [illegible] [illegible] cum dolore renum lapidem in renibus confirmatum significat. Secunda regula: arenule [illegible] in substantia rubee in colore sine [illegible] [illegible] apparentes in [illegible] lapidis [illegible] [illegible] cum [illegible] dolorem renum vel lumborum [illegible] dissolucionem lapidis in renibus significat. Tercia regula: arenule albe in colore in substantia dure sine [illegible] [illegible] apparentes [illegible] [illegible] cum dolore in [illegible] lapidem confirmatum in vesica significat. Quarta regula: arenule albe in colore sine [illegible] [illegible] apparentes in [illegible] cum [illegible] dolore [illegible] lapidis vesice dissolucionem ab ipsa vesica significat et [illegible] [illegible]. Quinta regula: arenule [illegible] in colore molles in substantia cum [illegible] [illegible] apparentes in fine [illegible] significat humorum et [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible].

Capitulum undecimum de pilis apparentibus [illegible] de quibus dantur [illegible] regule. Prima regula: pili apparentes in urina in substantia [illegible] [illegible] [illegible] sine [illegible] dissolucionem renum et lumborum

significat. Secunda pellicule apparentes in urina de similitudine grossi in substantia sicut quasi furfur comminute crassitiei [illegible] dolorem sine febre vicio [illegible] lacium sub lumbaribus grossis et viscosis et fleumaticis signat. Tercia [illegible] in urina in substantia solida cum urina pinguis et oleaginea cum febre dissolucionem [illegible] significat ethice.

Capitulum xii de squamis apparentibus in urina de quibus duas dant regulas. Prima squame apparentes in urina cum digestione urine sine febre vicium scabiei de [illegible] in vesica et renibus vesicam excoriari et corrodi significant. Secunda squame apparentes in urina sine digestione urine cum vicio febris pro ethice febris significat.

Capitulum xiii de furfureis resolucionibus de quibus dant duas regulas. Prima furfuree resoluciones apparentes in urina sine digestione urine [illegible] ethice febris significant.

Capitulum xiiii de resolucionibus apparentibus in urina que dicuntur crinones de quibus duas dant regulas. Prima crinones de colore albo [illegible] de apparentes in urina alba in colore grossa in substantia tales apparentes in modum [illegible] sicut [illegible] ethice. Secunda crinones de colore rubeo in colore vel [illegible] rubee apparentes in urina in acuta febre dissolucionem [illegible] et periculum [illegible] significant.

Capitulum xv de attomis apparentibus in urina de quibus dant sex regulas. Prima attomi apparentes in fundo urine residentes membrorum genitalium vel inferiorum [illegible] renum et podagram cum dolore inferiorum membrorum guttam [illegible] significat. Secunda attomi apparentes in media regione urine pendentes cum dolore [illegible] guttam [illegible] inferiorum vel stomachi et epatis [illegible] significat. Tercia attomi apparentes in urina in superficie vel superiori regione urine statim [illegible] guttam in membris [illegible] significat. Quarta regula attomi urine [illegible] apparentes guttam [illegible] totum corpus et [illegible] moventur [illegible] sepe contingit. Quinta regula attomi apparentes in urina [illegible] residentes [illegible] ad modum bambacis [illegible] [illegible] tales sunt [illegible] significat et [illegible] Sexta regula [illegible] in substantia [illegible] aquosa grossum [illegible] et [illegible] in ipsa sunt attomi [illegible] ad modum [illegible] ascendencium et descendencium [illegible] inpregnacionem significat [illegible].

Capitulum xvi de spermate quibus inpregnacionis apparentes in urina de quo dant duas regulas. Prima sperma [illegible] apparens in urina [illegible] cum urina [illegible] in [illegible] conceptum significat. Secunda regula sperma apparens in urina [illegible] si non contingit [illegible] grossa [illegible] et [illegible] significat. Tercia regula [illegible] Prima apparens in urina [illegible] aliquam passionem in membris genitalibus significat.

Capitulum xvii de resolucionibus cineris [illegible] dant quatuor regulas. Prima regula resoluciones cinerie vel subnigre in colore subtiles et molles in substantia separate [illegible] urina vel in fundo significat [illegible] emoroydes [illegible] sanguinem. Secunda regula resoluciones cinerie vel subnigre in colore grosse et molles in substantia ad modum adherentes in fundo urinalis splenetica passionem et apostemata splenatica significat [illegible] fundum urine emoroydes fluere vel fluxum menstruorum significat. Tercia regula resoluciones cinerie vel subnigre in colore grosse et molles in substantia ad modum adherentes in fundo urinalis splenetica passionem [illegible] apostemata splenatica significat. Quarta regula resoluciones cinerie vel subnigre in colore molles in substantia apparentes in fine febrium [illegible] ad [illegible] significat.

Capitulum xviii de sedimine apparente in urina et primo de laudabili [illegible] ypostasi vocatur dat unam regulam. Sedimen apparens in urina album in colore in substantia unitum et per omnes suas partes continuum [illegible] in forma [illegible] significans quod [illegible] residet in fundo urinalis [illegible] significat [illegible] et salutem.

Capitulum xix de ypostasi non laudabili de qua dant octo regulas. Prima regula sedimen rubeum vel ypostasis rubea vel subnigra in colore apparens in egritudine longa egritudinem [illegible] significat. Secunda regula sedimen lividum in colore apparens in urina mortificacionem caloris naturalis et spiritus significat. Tercia regula sedimen nigrum in colore apparens in urina adustionem vel mortificacionem significat [illegible] significat adustionem et mortificacionem [illegible] Quarta regula sedimen diversum in substantia vel sparsum in urina ventositatem significat. Quinta regula sedimen non [illegible] in suis motibus significat. Sexta regula sedimen in media regione apparens urine ventositatem significat. Septima regula sedimen [illegible] in suprema regione urine apparens [illegible] ventositatem significat. Octava regula sedimen [illegible] sint si non sint [illegible] una die apparent [illegible] et alio die non [illegible] debilitatem significat. Nona regula sedimen [illegible] per totam urinam [illegible] debilitatem [illegible] mortem propinquam valde significat [illegible] in urina [illegible] mansit [illegible] de morte [illegible]

de aqua spissa magis [illegible] urina videtur
non alius liquor est cum talibus velut detur

fiolam cum sit ex capitulo [illegible] in adiectorum
in urina que in his mensibus emittitur [illegible]
[illegible] apertam [illegible] rubea [illegible]
[illegible] pigredo [illegible] [illegible] [illegible] pilus
[illegible] [illegible] [illegible] partes [illegible]
[illegible] [illegible] alta partes qualem quod
[illegible] quod in hoc [illegible] questiones ubi quod
Cautele circa urinas quibus possumus cavere
nobis a deceptione. Primo enim deceptio
est an urina sit hominis vel alterius liquoris et
si sit hominis cognoscitur in .ii. modis. Primus
modus est elongando urinale a se
vel appropinquando. Nam urina hominis quanto
magis est propinqua visui tanto spissior
apparet et cum hoc apparet colorata quod
non apparet in elongatione similiter
apparet magis clara. Unde in elon-
gatione quasi solum apparet superficia-
lis circulus. In vino autem et aliis
liquoribus totum contrarium est. Nam
quanto propinquius tanto subtilius. Secun-
dum signum est sumptum a distinctione co-
loris. Nam in aliis liquoribus non appa-
ret circulus rubeus citrinus glaucus
[illegible] qui in urina apparet. Nam
circulus rubeus urina sanguinei [illegible]
[illegible] suo modo. Tertium signum sumitur
ab ypostasi. Nam liquores alii non fa-
ciunt ypostasim. Quartum signum sumitur
ab odore etc. Secunda cautela est dis-
cernere urinam femine ab urina homi-
nis. Nam urine feminarum sunt spisse [illegible]
vel [illegible] significatur urine hominum aut
non sic. Tertia cautela sumitur a por-
tante urinam. Tunc tu debes ipsum fortis-
sime inspicere et tenere oculos fixos super
faciem illius. Et si videris te [illegible] quod
[illegible] aut color faciei mutabitur
[illegible] [illegible] maledictionis [illegible] ut cum
confusione recedat. Quarta cautela
sumitur a portante sano vel sana. Tu
debes videre an portans sit discolora-
tus vel non. Quod si portans non sit discolo-
ratus vide de sano vel sana et [illegible]
[illegible] [illegible] sit hominis [illegible] urina
[illegible] in veritate [illegible] urina est similis
vobis et dicas de discolorato cum statim
apparebit [illegible] de [illegible] sua et cum
sit [illegible] in [illegible] vel mediocribus
[illegible] [illegible] [illegible] non tendimus
ad [illegible]. Quinta cautela sumitur
a distinctione sexus et vetule vel [illegible]
[illegible] a te [illegible] et dicas [illegible] est [illegible]
urina [illegible] [illegible] [illegible] vos [illegible]
Respice [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] attinet vobis. Et si [illegible]
[illegible] [illegible] est cognatus filius vel
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] discretionis sexus. [illegible] post
[illegible] attinet in [illegible] [illegible] quod
[illegible] facere in sanitate et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sexum. Sexta cautela est
querere an sit senex. Si dicat sic tu

[illegible] [illegible] quod multum patitur in stomacho et quod
multum [illegible] et magis [illegible] quam alio tem-
pore senes [illegible] habent stomachum frigidum.
Septima cautela est querere an sit morbus
diu duraturus vel non. Si dicat quod sic tu debes dicere
totus est [illegible] et quod nullus [illegible] sibi [illegible]
[illegible] et similia. Et si dicat quod non diu duravit
morbus dic quod totus est gravidus [illegible] [illegible]
in principio morborum est [illegible] [illegible]
membra. Octava cautela est [illegible] qualis tu
forte [illegible] [illegible] dic [illegible] saltem quod [illegible]
[illegible] in epate. Vetula dicit non domine [illegible]
imo dolor in capite vel in [illegible] vel coxis [illegible]
aliis membris. Tu debes ei dicere [illegible] vet [illegible] ab
epate et [illegible] [illegible] nomine [illegible] [illegible]
non intelligunt quid sit et multum expedit quod
non intelligant [illegible] [illegible]. Nona cautela
est de conceptione. Queret enim vetula cur non
[illegible] impregnari. Forte tu ignorabis tamen dic
sibi quod causa est quia non potest retinere semen
in matrice sua quod non faceret si bene disposita
foret. Decima cautela est [illegible] [illegible] muliere tu
debes videre an sit antiqua vel iuvenis [illegible]
[illegible] [illegible]. Si sit antiqua dic sibi quod [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible] senes et antique [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] frigidas superfluitates
in matrice. Si vero sit iuvenis dic sibi quod dolor
in stomacho [illegible] superfluitate [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] stomachum. Et ex isto dolor
quandoque in anteriori parte capitis et venit a sto-
macho quandoque in posteriori et venit a renibus
vel a matrice quandoque in sinistra parte et venit
a splene et quandoque in dextra et venit ab epate
[illegible] [illegible] plus est [illegible] quandoque [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] et potissime [illegible]
Undecima cautela est quod debes te reddere multum
occupatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et si vetula infestat te quod neglige-
bis dic sibi attinet vobis in aliquo [illegible]
molestatis me tantum. Et [illegible] sic [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Duodecima cautela sumitur in urina alterius
animalis. Si dubitas de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
depone [illegible] [illegible] et [illegible] modicum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] digitum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] urinale et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ponere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et si [illegible] [illegible] odorem
[illegible] [illegible] [illegible] urinale et dicere vadas
in confusione. Tertiadecima cautela sumitur
de humore fetido de [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] cognoscere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] videbis quod residentia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] urinale [illegible] [illegible] rotunditatem et
[illegible] [illegible] ypostasis. Quartadecima cautela
[illegible] vetula [illegible] [illegible] [illegible]
domine tu debes sic dicere vos non intelli-
gitis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quid faciet sibi et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible]. Si dicat est multum calidus et videtur
habere febrem tu debes dicere [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et alios morbos. Quintadecima cautela
est quod cum fueris vocatus ad patientem [illegible]

tangas pulsum quod videas urinam et sic ipsum
cognitum ut appareat dispositio [illegible] [illegible]
cognitione tamen potius iudicare de urina. Nona
vero cautela est quando in urinis ad pacientes ad-
vehis aliquis [illegible] de novo ne ignores
dicam quod in [illegible] fuit sine libro. Decima
vero cautela est si paciens fuit in mala dis-
positione sic quod credas ipsum morituram
in crastinum non vadas ad ipsum sed mitte
famulum ut porteret urinam [illegible]
none portabit potius [illegible] [illegible]
de [illegible]. Decima prima cautela est si forte
fortuna non [illegible] ad domum pacientis
et invenis eum mortuum forte dicetur tibi de
[illegible] ad quid venisti. Responde quod venisti non
videre fortitudinem quam bene sciebas illum mo-
riturum hac nocte sed voluisti scire qua ho-
ra moriebatur. Decima secunda cautela est quod si
habueris solum [illegible] que necessarie
est [illegible] et [illegible] sis sollicitus
et vadas primo ad domum pacientis forte
eum [illegible] et urina [illegible] non potius [illegible]
iudicium [illegible]. Decima tertia cautela est quod si
[illegible] [illegible] duae urinae eiusdem pacientis
[illegible] que fuit prima que [illegible]
[illegible] de nocte [illegible] si in aurora
vel [illegible] [illegible] digestionis [illegible]
[illegible] rubea et illa est prima [illegible]
[illegible] cavo [illegible] capienda est et [illegible]
[illegible] et in ea est [illegible] [illegible]
melancolie [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] saliva [illegible] ab ore puerorum.

Egidius magnus

Urina est aquositas serosa [illegible]
[illegible] una cum massa sanguinea genita
ab eo [illegible] per venas emulgentes
ad renes transmissa in quibus formatur
[illegible] accidentaliter descendens per po-
ros [illegible] ad vesicam tandem per ca-
[illegible] ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] aquositas serosa
[illegible] massa sanguinea in epate qua
[illegible] aquositas que in duas sequestra partes
[illegible] prima [illegible] cum sanguine [illegible]
ad ipsum [illegible] ut per membra [illegible]
[illegible] possit de qua Avicenna [illegible]
de [illegible] in fine [illegible] est [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
none. Secunda vero tanquam superflua per
vias urine emittitur unde Avicenna de
[illegible] allegato loco de sanguine [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] ponit
in vas [illegible] [illegible] [illegible] in parte
que est [illegible] et [illegible] turbida et est ma-
[illegible] et parte que est [illegible] album
[illegible] et est flegma et [illegible] aquosa
que est aquositas [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] secundum [illegible] in [illegible] stomacho

genita a parte [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] intestina ad ieiunium [illegible]
ad quod [illegible] quoque vene mesaraice
a vena porta [illegible] que [illegible] est vena
[illegible] sive [illegible] que in concavo e-
patis [illegible] tanquam a [illegible] digitus
[illegible] [illegible] [illegible] eius et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod est [illegible] ad
intestina descendunt ut in [illegible]
[illegible] usque deinde per venas per
[illegible] et [illegible] venae iam
dicte [illegible] quorum [illegible] vene
[illegible] et [illegible] a vena [illegible]
[illegible] a gibbo epatis [illegible] [illegible]
[illegible] per toto epatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut melior atque [illegible] fiat ab epa-
te digestio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de qua [illegible] [illegible]
[illegible] venarum [illegible] [illegible] fit
[illegible] epar totum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] massa sanguinea [illegible]
[illegible] in gibbo epatis [illegible]
[illegible] [illegible] in gibbo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnino [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] massa sanguinea [illegible] in gibbo
[illegible] in concavo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] epatis sanguificatio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gibbo [illegible]
[illegible] [illegible] totum [illegible] in solo
concavo [illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] epate [illegible] [illegible]
[illegible] in gibbo epatis [illegible]
[illegible] in concavo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] in concavo [illegible] in
gibbo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non fit [illegible] mediante [illegible]
in [illegible] est [illegible] ut [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
de adusto ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aquo-
[illegible] [illegible] [illegible] hinc est [illegible]
[illegible] massa sanguinea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] residens in [illegible] in fundo [illegible] me-
lancolia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] albuginum [illegible]

et flegmata, rubeum vero remanens est sanguinis
et quod est superfluum colericum huius de adusto
est colera mala que cum aquositate super-
flua per vias urine ad renes mittitur cum
superflua et hec est colera tingens urinam
et reddit eam salsam cum in ea bene per-
aquositate parum aut ornati saporis cum
per hec tribus adustis sicut flegmonis
sapor salsus causabitur, ut dicit prima primi de
humoribus. Et ideo dicta est urina que urens
et desiccans sive mordens et ideo talis
ex ea confert impetigini serpigini et pru-
ritui scabies faciens. Unde Egidius de urina
[illegible] qui interdum de concretione fit separatio primo
aquositas a partibus que receperunt decoc-
tionem fortem et ingrossationem que fuerunt
quidem humorum [illegible] ideo contingit
tam ex hoc et [illegible] ipsa aquosi-
tas colatur ad renes humoribus ut fere
a tota in quantum [illegible] a magnitudine sive
eius ingrossatione. Unde urina
est colamentum sanguinis et aliorum etc.
Et Egidius de [illegible] dicit ab eo quod
[illegible] etc. Ubi sciendum quod a vena chili
[illegible] oriuntur duo rami dicti vene
[illegible] emulgentes ab emulgeo quia attrahentes
quorum unus tendit ad renem dextrum
alter ad sinistrum per quos in renes ipsos
aquositas hec superflua, urina dicta
descendit secum portans aliquid sanguinis
et unctuositatis ad renes ipsos nutrien-
dos. Unde Avicenna prima primi de qua-
tuor humoribus ad medium. Et [illegible]
aquositas a sanguine in venis que
ad renes descendunt et fert secum san-
guinem qui ad renes nutriendos sua
quantitate et qualitate bonus existit nu-
trit quia renes unctuositas humoris san-
guinitatis et aquositatis. Ubi nota quod
in renibus est colatorium sive panniculus
per quem urina colat sive stillat et
hoc est retinens sanguinem et id unctu-
ositatis quod est proprium mittatur necessa-
rium et [illegible] Et iste panniculus sive pa-
nis rarus et porosus est vena emulgens
parte facta ad modum colatorij existens
in concavo renis. Et per has porositates
ut urina [illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] urina et distillat inferius ad ori-
ficium cui continuatur porus uritides qui
descendit usque ad vesicam per quem et urina
ad eam deducitur in quantum formata etc. Nam
forma specialem recepit in parte [illegible] ipsa
[illegible] et [illegible] sed medicus [illegible]
uno quoque eadem toto [illegible] in natura
et id quod ab eo superfluit. Est autem urina
masse sanguinee superfluitas colamentum
ut ex [illegible] accidentale vero quod appa-
rentem in renibus recipit unde Egidius sui
facti expositor cuius urina specialem
et colorem [illegible] habitum recipiat in parte
In renibus [illegible] assumit
Separatur [illegible] a sanguine et unctuo-
sitate in renibus et hoc est quod dicit quod com-
pletiva fit in renibus et [illegible] urine
tunc medicus fit artifex evidentie potest
[illegible] forma urine in renibus [illegible]
[illegible] et manifesta seu [illegible]

[illegible] forma manifestationis cum [illegible]
[illegible] Et hoc est quod voluit Egidius cum dixit quod
urina [illegible] quia in renibus fit una cum [illegible]
hec est forma recepit [illegible] forma [illegible] que
dat esse [illegible] Et in [illegible] de poris [illegible]
[illegible] quid per eos urina ad vesicam des-
cendit. Et vesica est receptaculum cuius porus
collum ad virgam cui continuatur et tamen per ipsa
ad [illegible] ut notat [illegible] in virga, [illegible] tres sunt ea
cum sunt [illegible] foramina unde Avicenna [illegible] in urine
[illegible] in [illegible] Et in virga sunt meatus [illegible] meatus [illegible]
[illegible] in medio autem stat canalis urine [illegible] ulcera
directe tendens in vesicam ut notat [illegible] ea al.
ria ex intromissione candele [illegible] siringe
meam [illegible] ut [illegible] tangat causa
finalis [illegible] quam principalit medicus de urina
considerat et ut est superfluitas de [illegible]
eius. Et [illegible] sub [illegible] dicendum
sanitatis [illegible] Ex quo apparet
quod [illegible] sanitatis [illegible]
[illegible] iam dictis colligi potest [illegible]
[illegible] Et [illegible] urine [illegible] materialis efficiens for-
malis [illegible] urine materialis est aquositas in
materia et finalis [illegible]
[illegible] et [illegible] maxima que est [illegible]
cum [illegible] fit [illegible] humidior. Efficiens vero
est epar et principalit [illegible]
in ea [illegible] stat significatio urine a massa
sanguinea. Et [illegible] addi quod [illegible] renes
sunt causa [illegible] efficiens cum [illegible] urina
[illegible] a sanguine et unctuositate [illegible]
[illegible] formatis [illegible] ipsa sua forma [illegible]
[illegible] forma aque etc. [illegible]
[illegible] dicendo [illegible] non
tunc [illegible] formalis causa cuius est modus [illegible]
aquositatis [illegible] et [illegible] ut natura
[illegible] corporis [illegible] superfluitate et ut vesica
[illegible] superfluitate ut ex [illegible] in
[illegible] finalis [illegible] sive [illegible] et
commodosa [illegible] que [illegible]
[illegible] Et [illegible] speculator
[illegible] urina [illegible] quod [illegible] Egidius
[illegible] infertur quod [illegible] urina [illegible]
[illegible] de dispositione epatis et maxime
[illegible] de dispositione venarum [illegible]
et [illegible] porositates [illegible] et
ex [illegible] autem [illegible]
[illegible] de urinis [illegible] causa quod [illegible]
significatio quam urina [illegible] significatio
epatis et [illegible] aquositatis et [illegible]
[illegible] venarum Et [illegible] mediantibus aliis
demonstrat egritudines [illegible]
[illegible] que de [illegible] existit et [illegible] de
dispositione grossositatis eius [illegible] tamquam
[illegible] causa sua quam calido [illegible]
etc. Item [illegible] venas [illegible] quia a [illegible]
[illegible] descendit per aquam que cum uri-
na [illegible] mittitur tingens urinam [illegible]
[illegible] ut si fuerit colera reddit [illegible]
dior / si flegma albior [illegible] Nam dato
quod in epate [illegible] urina [illegible] per [illegible]
[illegible] variat color et
[illegible] de [illegible] infra de
[illegible] cum [illegible] et [illegible]
vias urinales quia [illegible] facit mo-
ram, et quia sunt pauci et debiles colores
non magna [illegible] significatione et [illegible]
super vesicam cum sit [illegible] debile et non

forte impressionis ex quibus infertur quod iudi
ciu sumptu ex vrina a specie de certo morbo sep
ab epate non efficax est ideo oportet
alia signa magis considerare ne facile quis
ex vrina decipiatur. Circa quam etiam multi cir
cumueniunt errores propter mollitiam nature considerationum
consideratarum in eius inspectione de quibus
Ex quibus apparet quod faciles sunt medici
nimium de iudicio ab vrina confidentes hy
cum comparandi sunt vulgaribus qui estimant
necdum morbos in vrina apparere sed et pre
innatam eius comprehendi posse ut ille qui
de febri cadit medicum peritissimum arbitratur
quod bonitatem febrium in vrina eius non comprehen
disse. Et quod licet ipsa sint declaranda nam indi
cium vrine ex multis prouenit causis quare
non efficax. Primo quidem ex parte cibi qui
bantitate et qualitate sumuntur quia vel multa cibi
opprimunt quandoque humorum frigidorum quia
rio et inde vrina alba et discolorata quan
do pauca quia tunc accenditur calor et inde
tendit propter quod alias in colera vrina tin
gentem et indicium variatur. Secundo ex parte
quod per assumptionem calidorum inflammatur
vrina multe aque est vide. Tertio ex assum
ptione rei tingentis ut est reubarbarum cassia
fistula albana olera admixta quod vulgo
est et non raro suo colore vrinam colorat
ut avicenna 2a primi de vrinis c. 1. tertio
modo ex parte motus quia ex forti motu
vel clamore inflammatur spiritus et humores
et specialiter subtile sanguinis cum sit quid vnctu
osum et ipsum in coleram conuertitur rubeam vri
nam tingens et consimiliter fit inflammatio ex
ieiunio sine tollerantia famis vnde verba
ethimologie ... apta sunt tingere. Dixit Avicenna
quod omnia vrinam tingunt secundum citrinitatem et
rubedinem et fames et exercitium que vrinam
vehementer tingunt similiter quies superflua
nam per opera reddunt corpus frigidum et hu
midum quare vrina discolorata. Tertio ex parte
assumptionis alicuius rei habentis virtutem
magnam quando per vias vrinales expellitur
eius per mictionem vrine color variabitur.
Quarto ex parte cortices habet impingi
re vrinam. Quinto ex parte etatis de
qua in speciali magis secundum allegatoriam ter
amplius vrine puerorum significatio est parva
et propter infantium prouicta quod lacte vtuntur
et quod non tingens in eis est ... semin
sa ex quibus aliis causis facile variatur ver
indicium de vrina vel statim. Sexto quare
de ea sola non confidendum est in iudicando
ut quidam putant propter quod hic sit amphora
ut appareat manifestius error fuerit
et nouimus vtilia ... verisimile in
dicium ex inspectione vrine oportet plura
considerare scilicet que tradita sunt quorum
aliqua se tenent ex parte continentis vt pri
malis quedam ex parte vrine quedam eius in
cui quedam ex parte loci collationis que
et permansionis eius in vesica quedam
ex parte egrotantis et quedam ex parte
constitutionis etiam ex parte continentis
quod continens licet est vrinale vt quidam
na vult debet esse magnum prius scilicet
habens mundam sicut vitrum clarum
magnum quod velit vrina per totum suf
ficienter dispergatur qualis substantie et dige
stionis sunt debite cognoscantur quod
non contingit ipso nimium constricto. Et pro
pterea vero licet species vrine debite prendi
possit ad visum et ne eo colorato confu
datur color vrine et indicium varietur
debet esse rotundum in fundo ne excellentia
conductionis fiat ad superiora ut in natis
et egestas sine fiat in media debita
per modo partium superfluitatum compositarum. Sexto
Quare infertur quod vrinale debet esse cristal
linum vel vitrum album subtilis et non grosse
substantie ut contra ob auariciam aliquando fabricare
fit nam species ... vitri permutare re
mittes ad oculum in species non colore vrine
variatur verum iudicium de colore ipsius
vrine. Similiter fit si fuerit album
grosse substantie non ita debite penetrat spe
cies si esset subtile unde de grossitie
et subtilitate vrine non eque bene iudicatur.
Et similiter de colore tunc suam quia
in grosso aliter paucibus plus de parti
bus igneis remaneat quam in subtili
accidit ut vrina rubicundior sine ma
teria ignea videatur et ego pluries expertus
sum. Nam videbam vrinam ex vrinali
grosso albo in natum album subtilem et
ipsa ignea valde videbatur in na
to ipso. Et ideo sic agat practicus nouel
lus ex quo infertur quod non recte operantur
qui vrinam corruptam reducunt ad ignem
vel aquam calidam. Ex parte debet esse
mundum quia mictus et bene ablutum. Ex parte
aut contenti vt vrine sunt consideranda
secundum quatuor principia scilicet color substantia quan
titas et contenta de quibus infra suo ordine.
Ex parte loci quia non debet videri in loco
vbi penetrant radii solares ne ex eis claudicet
iudicium quia non debet teneri sub radiis
... quia perturbantur ex eis. Tertio ex est
sequestratione ... primo ... degradare
vel calidiatis ... impedit a depo
sitione et postea fagiendo in ea perturba
tiones et sermone ... Ex quo infertur
quod vrina non debet nimis teneri ad ignem
ex eisdem causis debet et teneri ut eius calor
... quia in loco in quo aer sit temperatus
Consimiliter non teneatur in loco in quo flat ventus
ne ex congelatione seu destructione caloris na
turalis fiat in ea corruptio. Nam sic
frequentissime apparet in ea corruptio mala
ab aere frigidiore remouente vestigia
caloris naturalis eius sed ... in ea aliquid

corruptio et licet fiunt debite ob pleni-
tudinem humorum putrefactorum. Vrina vero
est sicut elementum; elementa autem maioris resist-
entie putrefactioni, et ideo que magis a putrefactione
recessit est minus sana quam [illegible] quam ipsa est ma-
gis similis quam cum ea sint permanentes super-
fluitates compulse que a natura ad ipsam expel-
li debent. Hec tamen intelligi habent de corpore cul-
pate sano. Nam hic tacebit difficultates
de vrina separati et appropinquati [illegible] etc.
In considera. Et si locus non sit luminosus
et sit nox habeatur candela et teneatur post
vrinale et post eam [illegible] vas leniter agi-
tari et videatur si hypostasis leniter descen-
dit quod ostendit tempus completum argumentum digestionis
bonam. Si vero non leniter etc. significat quod di-
gestio non est bona. Et cum aliquid hypostasis est
multum subtilis ita quod bene non cognoscitur, habere
debet ponere manum sub vrinali a parte ingre-
dientis obscurum ut respiciatur ex parte luce
[illegible] quia licet [illegible] collectio eius
sit quod quando dispositio cum illico ingreditur vrina
est considerandum vel [illegible] in vrinali [illegible]
No. illud est considerandum [illegible] permanserit hora
ut videlicet post horam vel in hora prima
vel circa videtur signari posse calor in ea et
vrinam fecisse hypostasim [illegible] prima et
[illegible]. Et hic conclusio. Et hec intelligit
[illegible] cum dicit [illegible] eo dicto quod non
post horam vnam et est diarum longa [illegible]
[illegible] ac quadam [illegible] verisimili
firmamus ipsa namque post horam vel circa recipit
[illegible] et [illegible] color mutatur
vrina, sit propter hypostasis dissolvitur [illegible]
placuit tamen [illegible] ut [illegible] in prima hora
et statim cum [illegible] ut [illegible] et de [illegible]
[illegible] et [illegible] ut eam videamus mutationis
[illegible] magis [illegible] et me-
dicorum [illegible] collectio [illegible]
No. Cum [illegible] oportet ut vrina que completa
vel. sit prima vrina que in mane colligitur
[illegible] sit post celebratam digestionem [illegible] et
Not. digestio [illegible] digestio post [illegible] completur in vi
vel vel viii horas et tot permanet tum quia
in [illegible] in quibus tardius completur [illegible]
digestio et [illegible] et [illegible] semper
et humor. Et [illegible] et fortiores [illegible]
debilioribus. Et dicit prima quia completa dige-
stione non [illegible] expulsionem. Nam vri-
na remanens post expulsionem prima [illegible]
[illegible] a calido [illegible] et [illegible]
quare mutatur eius color [illegible]. Et ideo dice-
bat [illegible] et non permaneat longo tempore. Ex
Ad utile quibus apparet quod iudicium de vrina matuti-
na est melius medico vrine diurne, et [illegible]
melior in nocte celebratur digestio ut ita al-
[illegible] ab [illegible] [illegible] dicunt.
Et hic maiorem [illegible] non
[illegible] meliorem [illegible] digestionem in die. Tamen con-
siderat ex parte [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] hec vrina a [illegible]. Et [illegible]
[illegible] et [illegible] parum et magis [illegible]

sexus quia masculi intemperiem habent vrinam [illegible]
ex parte [illegible] cum vrina magis colorata dicunt
esse [illegible] paribus in estate etc. Compatiatur tamen ille
qui de medico vrine tamen [illegible] ex his varietatibus
decipi possit, quia necessarie sunt observationes simi-
liter que [illegible] vel [illegible]
[illegible] Avicenna hec [illegible] dispositionum [illegible] Auctores
[illegible] vel [illegible] observate fuerunt. Et ra-
[illegible] Ro. Almansor cap. 20 attendenda sunt omnia hec
[illegible] medicari in quarum variatur intentione
auctores. Nam [illegible] cap. xvi [illegible] 20
[illegible] que tamen apposita sunt in suprascriptis.
[illegible] tamen nota quod per hypostasim perfecta [illegible]
[illegible] per [illegible] considerant per odorem et colorem [illegible]
per quantitatem vel ex dicendis apparebit.

Et licet pluribus modis [illegible] placuit [illegible]
[illegible] de coloribus vrine determinare tamen quia co-
lor [illegible] manifesta [illegible]
[illegible] colorem [illegible] de colore [illegible]
Nam et [illegible] in [illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] antiqua [illegible] quod et [illegible] sit color
absolute tamen color ut [illegible] a qualitatibus acti-
uis et color humorum [illegible] cum vrina
commiscetur [illegible] [illegible]
[illegible] quod colores vrine causantur a qualitatibus
[illegible] licet [illegible] ratione [illegible]
quibus magis attribuitur causatio [illegible] vrine
[illegible] intensionem et remissionem caliditatis vel frigi-
ditatis remittatur vel intenditur color in vrina.
Calidi quidem est colorare, frigidi vero discolorare. Ergo calidi temperati est
infert quod calorem temperatum per se producat [illegible] color
[illegible] de quo statim [illegible] necessarie
et [illegible] de quibus [illegible]. Et [illegible] est
[illegible] caliditas est [illegible]
[illegible] et [illegible] vrine, et ita vrina
[illegible] a [illegible] color ut
[illegible] vrine [illegible] plus in [illegible] aut
color. Et ita vrina [illegible] colorata [illegible]
[illegible] quod vrina [illegible] colorat [illegible] rationem Nota
calidi in [illegible] per [illegible] colorate ut
[illegible] ex principiis quod [illegible]
[illegible] et [illegible] elementares
et [illegible] colorum extremorum, et extrema sunt prima
colorum mediorum [illegible] ex varia [illegible]
[illegible] varii [illegible] proveniunt colo-
res. Hec suppono ex principiis. Amplius sup-
ponendum quod [illegible] medium [illegible] medium
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] color medius et vrina media quia
ad [illegible] de quo principalius [illegible] ad que [illegible] co-
lores [illegible] et non plus [illegible] medius
[illegible] temperamenti [illegible]
[illegible] naturales. Nam ad primum [illegible] la-
[illegible] naturales. Duo quidem extremi ponuntur colo-
res ut albus et niger et vnus medius qui [illegible]
citrinus [illegible] quod citrinus [illegible] vnus
[illegible], et [illegible] et citrinus. Aliqui [illegible] semianereus
et citrinus est color qui est in medio supra pale- paleaceus [illegible]
[illegible] citrinum [illegible] [illegible] color au-
[illegible] medius [illegible] distantia [illegible] reus [illegible]
ponentem quia est color vrine temperati [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] paleaceus [illegible] [illegible]
[illegible]

vnum est medium color ad quem ceteri colores comparantur s[ecundum] excessum eorum ab eo [illegible] ... Citrinus color est color aureus [illegible] ... in [illegible] ... maior [illegible] ... in colore rubeo esse [illegible] extrema ... eque distantiam [illegible] medium ... [illegible] color [illegible] ... Primus quidem qui est proximus albo [illegible] ... iste pallidus [illegible] ... est [illegible] qui est proximus [illegible] ... color vini [illegible] ... [illegible] caliditatem supra temperamentum [illegible] ... de quo Avicenna [illegible] de coloribus [illegible] ... caliditate significat [illegible]

[illegible]

De coloribus [illegible] dicitur

[illegible]

[illegible]

Rinch

libri dicti vrinis et hic est desinens ad album
videlicet deinde [illegible] cuius color assimulatur
[illegible] et sic ad intensiorem gradum [illegible]
[illegible] declinat. Deinde [illegible] qui sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] color qui remanet in medio [illegible]
[illegible] aut vestigio [illegible] [illegible]
bi super pergameno. Color [illegible] [illegible]
[illegible] clarus ut [illegible] [illegible] [illegible]
vltimo color niger [illegible] gradus vel [illegible]
[illegible] et albo [illegible] [illegible] ad [illegible]
siue [illegible] videlicet in [illegible] vt si [illegible]
[illegible] fuliginem cum aqua. Alius niger
intensa nigredine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] atramentum cum aqua. Alius [illegible]
[illegible] niger [illegible] [illegible] quasi [illegible]
si cum pauco liquore [illegible] [illegible]
[illegible] ex quibus apparet quod colores [illegible]
[illegible] sunt [illegible] albo [illegible] rubeo [illegible]
[illegible] niger [illegible] [illegible] fiat rubeus et hic
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] medium. Sunt itaque duo [illegible] et [illegible]
media palida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] siue
gradus [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
Nota Et sciendum quod omnes colores ab albo vsque ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si plurimum fiat frigidum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] calidum [illegible] [illegible] de
colore citrini et nigro [illegible] et quod de [illegible]
[illegible] colore vrine [illegible] Et [illegible] tenent
[illegible] [illegible] calidus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] humore vel humoribus qui in vrina [illegible]
[illegible] tingit vel colorat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in plus [illegible] [illegible] qui [illegible]
ad ventrem vrine ad renes [illegible] colorata aquo-
sitas [illegible] in flegma in qua [illegible] aquositas
[illegible] et si in ea [illegible] calidus [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] colorem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Recipit [illegible] aliquem [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] Vnde [illegible] [illegible]
[illegible] assimulatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
digestionis [illegible] coloratas [illegible] Et Avicenna
[illegible] loco Amplius vrina [illegible] comestionem
[illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] digestio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vrina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] naturales [illegible]
[illegible] vrinam sunt tres scilicet caliditas
[illegible] caliditas renum et color [illegible] [illegible]
[illegible] Et de [illegible] membris [illegible] causis [illegible]
[illegible] naturalis vrinam tingentibus vt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] de quibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et in [illegible] Et sicut [illegible] [illegible]
[illegible] sunt colores [illegible] [illegible] agendum
et de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hic de [illegible] colore vt [illegible]
Colores sunt in [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] posito [illegible] et [illegible] [illegible] faciemus de albo [illegible]
de eo sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex
quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quantitate [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] clarior ac plenior [illegible]
[illegible] [illegible] Color enim albus est duplex [illegible] et
[illegible] [illegible] vt [illegible] [illegible] [illegible] tenui [illegible]
[illegible] quemadmodum cristallum [illegible] [illegible] album [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] penetrat ita vt visus [illegible]
[illegible] vel [illegible] et [illegible] visum [illegible] [illegible] tanquam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] album [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] visus non penetrat sic [illegible] [illegible]
[illegible] album [illegible] [illegible] [illegible] vrina lactea [illegible]
et [illegible] hic [illegible] alba [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] arguit frigiditatem intensionem
et digestionis [illegible] quod de [illegible] [illegible] non
sic [illegible] Vrina itaque alba [illegible] albe [illegible] Nota [illegible]
[illegible] vt [illegible] [illegible] aut [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] color [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] corporis et [illegible]
siue [illegible] [illegible] [illegible] siue [illegible] [illegible] [illegible]
significat [illegible] super [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
super neruos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nauseam indigestionem destructionem
[illegible] et [illegible] [illegible] frigiditatem [illegible] [illegible]
[illegible] Vrina [illegible] alba [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] color et [illegible] [illegible] frigidam
et [illegible] [illegible] siue [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] frigiditatem et dealbare vrinam [illegible] [illegible]
[illegible] vt [illegible] Significat [illegible] super [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] emorroydarum [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] Vrina alba et aquosa [illegible]
[illegible] digestionis significat si non fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad alia media vt ad [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] vt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vrina alba [illegible] [illegible] et [illegible]
significat [illegible] flegmatis [illegible]
[illegible] Vrina alba [illegible] et [illegible] [illegible]
significat [illegible] [illegible] Vrina alba [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] alba [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] si
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vrina alba [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] significat
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] fuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non matura
aut [illegible] in vesica Vrina alba [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] flegmati-
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] que
accidunt [illegible] flegmate [illegible] [illegible] si fuerit non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et de [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] Vrina alba [illegible] [illegible]
in egritudinibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Vrina plumbea siue [illegible] [illegible] [illegible]
Vrina alba lactea in egritudinibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] digestionis

longo [illegible] Cum quo non sit debil[is] ad [illegible]
[illegible] cum potens [illegible] tempore longo [illegible]
Urina alba cum [illegible] [illegible] et rubedine [illegible]
inflammatio in [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] raptus ad aliud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fluxum ventris [illegible] frenesim sine
[illegible] Urina alba [illegible] in corpore
sano [illegible] digestionis [illegible] Urina alba
tenuis [illegible] declinans ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] senectute significat [illegible]
[illegible] in capite [illegible] [illegible] corporis
frigiditas facit ad albedinem [illegible] ad [illegible]
[illegible] Urina alba et in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
die [illegible] [illegible] significat [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] Urina alba cum albe-
do tendit ad [illegible] cum [illegible] spissa et cum
[illegible] [illegible] in [illegible] significat
quottidianam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Urina alba glauca ad [illegible] tendens
et declinans ad [illegible] in die [illegible]
apparens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] significat quar-
tanam [illegible] [illegible] Urina alba cum
[illegible] tenui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] debilis signifi-
cat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] signis significat [illegible]
apostemata in membris inferioribus Urina
alba turbida et [illegible] manens [illegible]
in febribus apparens [illegible] [illegible]
[illegible] morbum significat [illegible] debile
[illegible] Urina alba tenuis et tenuis
permanens in qua apparet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Urina alba lacte-
a et permanens lactea in [illegible] acutis signi-
ficat mortem. Alba turbata [illegible]
[illegible] squamosa vel furfurea apparens in
corpore [illegible] [illegible] in visceribus signat ap-
[illegible] [illegible] [illegible] signa [illegible]
[illegible] in quo loco sint apostemata [illegible]
[illegible] [illegible] apparent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Urina alba medi-
ocris tenuis in [illegible] [illegible] apparens
in febre quottidiana [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] significat [illegible]
febris et [illegible] [illegible] Urina grossa
[illegible] in qua apparebat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Urina alba tenuis permanens
tenuis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Rubea spissa vel mediocriter spissa et [illegible]
hoc [illegible] [illegible] signa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
inferior [illegible] [illegible] febre acute
significat frenesim futuram vel [illegible]
[illegible] [illegible] Urina alba [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] similiter permanens
[illegible] [illegible] significat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Urina alba [illegible] tendens
[illegible] [illegible] spissa cum [illegible] [illegible] appa-
rens [illegible] [illegible] [illegible]
significat [illegible] [illegible] [illegible] spissa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] signi-
ficat [illegible] [illegible] Urina alba pal-
lida ad [illegible] tendens in qua appa-
rent [illegible] [illegible] et [illegible]
per totum in corpore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Urina alba vel pallida spissa [illegible]
qua apparet spuma [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparent
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel spuma tendens ad [illegible]
[illegible] significat [illegible]
in capite [illegible] spuma vel granula
[illegible] ad [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] significat [illegible] de
[illegible] ad [illegible] et ad totum pectus
[illegible] in [illegible] apparent [illegible]
et longi et [illegible] [illegible] [illegible]
significat [illegible] [illegible] in capite [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] Urina alba subtilis
apparens [illegible] corpore in quo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] significat opila-
tionem Urina alba pallida glauca vel
lactea in [illegible] mediocri [illegible] [illegible]
apparens in corpore in quo [illegible] inflatio
[illegible] corporis et [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] significat [illegible] Urina al-
ba subtilis [illegible] [illegible] [illegible]
in corpore in quo [illegible] [illegible] corporis [illegible]
[illegible] [illegible] tendens ad nigredinem

Et sub costis sinistre partis sentiuntur compressio-
nes et duricies sicut splenetici oppi-
lacionem. Avicenna: Urina alba que multum
tenuis per totum in qua atque
resoluciones aduste apparent mul-
te in quantitate et multociens in mictu
in quo sentitur dolor circa renes
et in fine molestatur sit dyabetem.
Avicenna: urina alba in qua apparent a-
renule rubee permanentes [illegible] sit lapidem
futurum in renibus. Et Galienus dicit niter
arenula a calore adusta quam si cum
digito comprimis difficulter terere. Si vero
sint [illegible] facile ad [illegible] et retinetur.
Urina alba subtilis que post fuit spis-
sa arenosa apparens in corpore in quo
sentitur dolor circa renes sit lapidem
constructum in renibus. Quod si doluerit
circa vesicam vel caput virge sit lapidem
confirmatum in vesica. Et hec vero quod
arenule renum sunt rubee vel citrine,
vesice vero albe tendentes ad colorem
lutei. Urina alba in qua apparent squames
cum quibusdam resolucionibus crinoi-
dalibus et esse sine [illegible] quia squamese
equantur secundum urine in profunditate et postquam
eam in mictu statim vel quasi statim
descendit ad fundum et squames mani-
feste comprehenduntur cum dolore circa renes
sit ulceracionem renum. Avicenna: Ysaac:
Urina alba subtilis cum quibusdam
resolucionibus nigris in fundo [illegible]
a multitudine vesicam sit retencionem men-
struorum quod si hec in viro apparuerit
et cum hec sentit dolorem circa anum
sit retentorum sanguinis emorroidalis.
Si urina prius fuit alba subtilis
deinde facta sit turbida in multa
quantitate dolorem circa matricem sit solucionem
menstruorum. Item addidit quod urina
alba luminosa et multa cum sedimine
est multum et grossum et cum [illegible] circa
ad grossiciem tendit signat [illegible]
[illegible] quod si non fuit luminosa sive
clara neque parva immo color eius
ad fuscedinem traxerit neque eius sedimen
multum fuit sed [illegible] quod colera rubea
est occulta que sue [illegible] urinam
albam ad fuscedinem declinare facit.
Et si affuerit signum egritudinis acute
vel causa magna sicut intensa
et hec et cum hec non apparuerint
signa timore neque frenesis et hec
debes scire quod colera rubea declinavit
et declinabit ad aliam [illegible] vel ad
intestina et accidit ei excoriacio sive
flux [illegible] vel subtili materia
evaporacio sub forma sudoris ad [illegible]
pelletur et hec vidi ut [illegible]
in [illegible] de albis de [illegible]
in quo apparuit urina [illegible] cum signis
acute et ei supervenit fluxus
colericus et sudores copiosissimi.

Urina alba cum substancia tenui in quantitate
multa sine [illegible] crapulam signat
[illegible] in sano et magne multitudinis vini
potacionem [illegible] Urina alba tenuis
in pueris apparens mala [illegible]
Urina alba tenuis perseverans longo tempore
in sano ydropisim futuram. Item hec in quibus
[illegible] et colli sit [illegible]
Item hec perseverans in senibus sit destructionem
virtutis et caloris naturalis. Item hec apparens [illegible]
longas egritudines senecta sit [illegible]
Item alba et tenuis in quantitate multa
et frequenter micta et cum [illegible] diabetem
sit. Alba et tenuis sit lapidem in vesica
oppillacionem viarum urinalium ab humore grosso
vel [illegible] vel flegmate vel [illegible] multa urina
alba tenuis apparens in principio febrium si
micta fuit cum malis signis suspectare
quod si cum bonis terminacionem egritudinis per
[illegible] sit. Urina alba tenuis in febre acuta
et longa apparens liquefactionem corporis
sit et eciam vel ptisim. Urina alba tenuis
multe quantitatis frequenter micta et [illegible]
apparens in fine febris sit solucionem et [illegible]
[illegible] humore [illegible] flegmati vel flegmate
vitreo et hec. Urina alba tenuis in
febre intensa apparens frenesim putant
futuram sit. Urina alba [illegible] spissa
per totum apparens in principio egritudinis longi-
tudinem eius sit. Urina alba spissa in febre
lenta apparens sit longo tempore apparuit
post terminacionem egritudinis [illegible] urina
in colore alba et spissa si in die cretica
apparuerit et fuit multe quantitatis in labo-
rante febre [illegible] ad [illegible] sit [illegible]
[illegible] urina alba [illegible] spissa est ad
in febre intensiva mala et spissa apparens
[illegible] sit [illegible] egritudinem
apparens postquam [illegible] sit urina alba et spissa
lactea per totum spissa et longo tempore hec apparens
signat lapidis futurum in vesica. Urina lactea
alba apparens in dolore [illegible] cum multa
quantitate sit [illegible] dolore [illegible]

[illegible] de coloribus mediis ex extremis co[illegible]
ponuntur tamen ex principiis [illegible] dictum
sit de albo de nigro quantum [illegible] in
generali [illegible] quod ut dictum est supra. Color
niger habet gradus ut albus ita quod tendit
ad rubeum quod ad obscurum [illegible]
[illegible] in [illegible] particularibus [illegible]
[illegible] quod color niger signat aut vehemens [illegible]
quod [illegible] in [illegible] urine [illegible]
[illegible] urina [illegible] et [illegible] est [illegible]
est [illegible] ad quandam [illegible] crocitatem sive
rubicunditatem sive fuscedinem. Aut frigus forte
quod [illegible] urina
viridis vel livida et est eius color magis niger
sive [illegible] et est [illegible] quod [illegible]

Lbu que est ex calidite cu odore forti aut est extapsu calore inati sine cius mortificat cone qd gsgeneratur ex casu fortitudinis et resolucon virtut nāz resolutis virtutibus corpis spledificatibus relictis partibus terris relinquit capacitas ic aut crisim sine expulsion materie melancolice qd apparet cu ipa apparet in fine febrium quartanarum spurgacon mates In doloribus renum siue dorsi in resolucon efftudine splenis in retencon mestruor et sanguinis consueti per anum egredi vnn Egidius Nigrior vrine vsq ibi .. que remoto Naz ut dictu e i pussionibus renum apparet vrina nigra vna vrine qn accidit cominucio lapidis in renibus vnde vrina igrossat et efficitur nig ex gmistion peni terrae adustarum in eis ic vnde Russus nig ut avicenna ... pmi de vrinis vrina nig bona e in egritudinibus renum et i cistibus lapides que ex quibus puenit gross ... adustiom in epate et ruptura vene ... sanguis nigre fact cu vrina ... vrina nigra mista i mixta quatite pg eius mestu ... alleviat bona ... si fuit in pauca qutite et in febre acuta mala et quto grossior tanto deterior ex .. resolucon maiorem indicat vrina nig in cistubus acutis mortal ut ..a dictu est vrina nig in ... mbus apparens mala qr denotat maximum lapsu a disposicon nali ... vencti incussio et ... putrefaction sit vrina nig apparens pg ... ... spasmu de manicion .... adustiom et ex ... ... e nigra et ipa e fetide ... ... colore rubeu vel flavu in febribus acutis mortalis vrina nigra ... ... nig i mag qutite mista ... ... febribus .. digestion apparens in die .. in ..te quartana ... vel quintam ... febris fit vrina nig in renibus alulcerabus apparens si no fuit ... vicium vrinatum melior mala vrina nigra pura tendes ad plumbeitate pri uata odore mortificacon melior melior sit vrina nig spissa turbata ... ... alba ... et cu ... ut ... in colupina altius ... ic

Zimmar gesifpan	Solatrf pssinka i ra
Ucimiun, kinotk	soda pssija
Sanfuge vyeltkifilas	Genciana Goisska
Mentastrum myatkka vodna	Opilla i gstricza
Apium spurc	Colandrf ...
Mellilla myodowka	Bij pierv
Camodilla romyen ...	Epitimo i mogo
lacti ehvrapska	

\+ Est bene lucenti nig nig ... corni
fiet io nig qr mortificat vel ...

Perfecte cetus ruffus subruffus ... citrinus
Et croceus rubeus subrubeus rubicundus
Tunc ... inopos kianos viridis nig ... vinit
Lucanos mort nig lividus tibi fiunt
Lucanos mortis niger ... ...

Mortificacionem:
- Nig sicut incaustu sine spledore
- Lividus ut plumbu et sic cabos qn fiunt ex aliq plag corporis vel ... ex percussione

Indigestionem:
- Albus sicut cristallus nix calx et ut aqua purissima
- Lacteus sicut lac
- Glaucus sicut corni lucidum et partes ... cornee ipius oculi
- Karopos sicut ... vellā camelorum subalbida sicut cinis

Prima principia digestionis:
- Subpallid ut de carne ... ... carne ... ... pallido
- Subcitrinus pallor mag sic paleariis color i othrabiny
- Citrinus sicut pomi ... de ...

Digestionem:
- ... subruffus sicut aurid no ... digestionem ... ...
- Ruffus sicut aurid ... orientalis regalis ... sicut aurum purum
- Subrubeus sicut crocum ... ... vel ... ...
- Excessum digestionem:
  - Rubeus sicut crocum ... ... vel ... ...
  - Subrubicundus sicut sanguis aquosus ... ...
  - Rubicundus sicut color sanguinis puri

Adustionem:
- Inopos ut vinu nig ... sanguinis sicut e color ...
- Kyanos ut pur ... ...

Adustionem et mortem:
- Viridis sicut color vel ... caulis vel viole vel ... color
- Nig sicut color in ... in ... adusti ... spledidius

Versus de his Coloribus
Puri fontis aque sic gpat alba, ...
Lactea, glauca negat lucu ... ...
... karopos vellus ... cameli
Pallida pall... ut ... carnis ...
Pallor ... mag subalbida ... ...
Russa ... ...d puri ... ... no ... ...
... gferit aur sub russa colorem
... vinea sanguis puri ... rubicunda
Sanguis aquosus ... ... subrubicunda
Auore rubeus ... subrubeu ...
Est inopos nig vel ... lucida plubo
Est viridis colee viridi ... colore
... kyanos ... ... +

et cum hoc dolor sentitur sub costis sini-
stre partis vel etiam splenis oppilationis splen-
nis distemperantiam significat. Urina nigra apparens
in egritudinibus tenuis vel [illegible] et in cor-
pore cum febris acuta et in tremibus et [illegible]
sentiunt dolor et ardor fortis, est pessima.
Urina nigra mixta tenuis [illegible] in duris
[illegible] ypostasim in egritudinibus acute
[illegible] non [illegible] mala, si quandoque cum [illegible]
[illegible] ideoque signa alia [illegible]
[illegible] et aliorum considera. Urina nigra
paulatim mixta [illegible] ypostasim ypostasi
sive suspensa cum odore acuto in febribus
apparens significat naturis dolore capitis [illegible]
[illegible] aut surditatem [illegible] et a quo [illegible]
[illegible] nigri sanguinis [illegible]
et quando assimilatur urine nigre in qua
est sedimentum pendens vel res nigra rotunda
aggregata cum qua venit odor malus
et tensio in lateribus et apostema sub
ypocundriis ac sudor significat mortem.
Nam tensio significat spasmum et sudor
debilitatem. Urina aquosa ad nigredi-
nem declinans significat tenuitatem sua-
rum [illegible] longitudinem egritudinis et sua nigredine
materiam suam. Urina si fuerit nigra et [illegible]
[illegible] considerat [illegible] mortem.
Urina nigra in [illegible] tenuis quando [illegible]
ad subalbedinem et grossitiem et non asso-
ciatur ei [illegible] quies significat egritudi-
nem in epate et [illegible] [illegible] signum
hoc [illegible] que est a tenuitate nigro-
[illegible] et a nigredine in subalbedine
significat diminutionem caliditatis et ca-
[illegible] digestionis et illud est quibus

associatur et [illegible] levitas et si non fuerit [illegible]
[illegible] significat quod materia est iam [illegible] in
[illegible] et non est [illegible] mortificationem et ideo fiat [illegible]
[illegible] [illegible] si est caliditas [illegible] [illegible] subito
faciat [illegible] [illegible]. Urina nigra veniens quando
mingitur in febribus acutis paulatim in [illegible]
que est cum dolore capitis et colli significat [illegible]
[illegible] gravatum et est in mulieribus [illegible]
[illegible]. [illegible] 2a [illegible] de urina nigra [illegible]
[illegible] in summa. Urina nigra in principio
febris [illegible] et similis in eius fine [illegible]
[illegible] non fuit [illegible] nec significante
[illegible] non quod [illegible] urina nigra vel ypo-
stasim nigram in malitiam est urina vel ypostasis
[illegible] sanguinosa [illegible] [illegible]
de [illegible] sunt [illegible] malicie
[illegible] — [illegible] significat mortificationem
caloris et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de nigra de urina agendum est

Sequitur de Colore viridi

Color viridis [illegible] ut [illegible] quibus [illegible]
est enim [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] frigiditate
sine caloris mortificatione de [illegible] unde
et urina [illegible] similiter frigiditate [illegible]
[illegible]. [illegible] urina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mortificationem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habet
frigiditatem vehementer [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguino-
sa [illegible] [illegible] vehemens si-
gnificat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vero
significat frigiditatem et similiter [illegible] in quibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eius
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vehemens
significat [illegible] [illegible] sic attendendum ad
[illegible] sunt de [illegible] urine [illegible]
[illegible] [illegible] de colore eius [illegible]
a frigiditate [illegible] sanguinosa et [illegible]
[illegible] [illegible] pulsum [illegible]
[illegible] in eo [illegible] urine ac [illegible]
color [illegible] [illegible] eius [illegible] viridis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] sic [illegible] alia complexio-
[illegible] una cum [illegible] urine [illegible]
[illegible]. Urina [illegible] sanguinosa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sangui-
nosa [illegible] [illegible] [illegible] dolor
[illegible] non [illegible] ad materiam [illegible]
Colera [illegible] sensibile membrum ut est stoma-
chus [illegible] [illegible] [illegible] significat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] significat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si fuerit sanguinosa dat

poralis constande et de iacione et ad-
maria vero ponatur ut si immediate ante
Nos si sint spiritualis cum sedibus citantibus
signis spasmum de epilepsia parte proinde
Et unguinosa vehementer significat precedentem [?]
vehementes incendium venenositatis demonstrat
Ita colerica unguinosa venenum et prima primi de
crisi [?] urina vehementer significat fri-
giditatem et in quibus cum veneno sumpto ob-
tolu In qua si ypostasis apparuerit spes
erit vite si vero timetur ei Nam ex hoc
comprehenditur omnino [illegible] appositum Un-
guinosa vero multe quantitatis cum stria et sic
oleum vide [illegible] nebula sit tota grossa
et fetidissima et horribilis in qua apparent
resolutiones squamose vel furfuree vel
carnes [?] talis ita quod omnino apparuit simi-
lis urina significat [illegible] [illegible] totali spon-
[illegible]

Sequitur de colore livido

Et quoniam color lividus nominatus est sicut
in ipso tacto [illegible] per eundem [illegible] de
eo dicendum Lividus itaque color frigidita-
tem aut caloris mortificationem demonstrat et hic
maxime in febribus apparet pestilentiali-
bus Ubi ad sciendum quod licet urina in infirmitatibus
[illegible] suspecta quod in viis [illegible] frigidi-
tatis complexionis et humorum frigidorum a-
bundantiam Nam in acutis frequenter apparet et si
apparuerit in primis febricitantibus suspecta
valde est maxime cum fiat febris interpolata [?]
prima a pestilentia potest autem apparere in non
febricitante Urina subtilis livida ad lividi-
tatem sive plumbeitatem cum qualitate albedinis
declinat que fit post horam per eius initium re-
mansit ethicam senectutis demonstrat [illegible]
[illegible] ex defectu caloris complexionis et acto-
rum [?] Urina tendens ad lividitatem
participans albedine spisse substantie cum circulo
plumbeo epilepsiam consistere significat Urina li-
vida cum palliditate in qua apparet atho-
mos resolubiles et circulo plumbeo in vertice
non febricitante dolorem articulorum consistere significat
Significat Urina pallida ad lividitatem tendens
spumosa et turbida cum superior pars videtur
[illegible] et [illegible] in qualitate et in vertice
[illegible] ventris ptisim significat Urina pa-
llida tendens ad lividitatem apparens in
vertice in quo apparet color pallidus plumbeus [?]
et maxime in [illegible] significat frigiditatem
complexionis [illegible] tamen [illegible] colore livi-
dum posse ex vehementia caloris perduci

[illegible] ex hoc quod sola causat frigiditatem aut calo-
ris remissionem Unde per accidens albe eam de-
bilitatem caloris naturalis in corpore et venis
et corruptione cum putrefactione communi in
venis et corpore et viis urinalibus significat pro
[illegible] et stranguriam et afflictionem vene
vel rupturam in viis illis et vesice vel
[illegible] et febrem continuam ydropisim ascitem
significat Ut si fuerit parve quantitatis
et mictio cum difficultate in febre continua mor-
tem significat remoto vero vesica et [illegible]
[illegible] sic in ascite cum [illegible] debili-
tate mortem omnino significat Significat
etiam ptisim empimam tussim catarrum
[illegible] vero [illegible] Unde
si fuerit multe quantitatis et in die critica
apparuerit salvationem febris continue aut
solutionem [illegible] significat

Sequitur de colore citrino

Et gradus citrini dicti sunt septem
et hic per citrinum in [illegible]
citrinitate participat intensionis quod subci-
trinitas que debetur temperato Nam
citrinus qui est medius dicitur citrinus
vel supra Citrinus itaque [illegible] et omnes
gradus qui sub eo continentur caliditatem
[illegible] significat Unde [illegible] a primi
de colore urine Omnes autem qui sunt
post citrinum caliditatem significant [illegible]
ad invicem [illegible] intensum et remissum
[illegible] Citrinus significat caliditatem
[illegible] et [illegible] ut duo [illegible]
vel duo cum medio [illegible] vel duo
cum medio aut tres [illegible] vel tria
cum medio [illegible] [illegible] [illegible]

croceus ultimum obtinet gradum intensiorem in latitudine citrinitatis. Est hic [illegible] ad rubeum [illegible] color citrinus causa [illegible] ad mixtionem coloris cum aquositate urinali quia quanto colera est splendidior et calidior tanto aliis paribus intensiorem gradum citrinitatis et clariorem inducit et ideo [illegible] est gradus intensior citrinitatis quem Avicenna appellat croceus. Et istud videtur [illegible] [illegible] allegato loco cum [illegible] tinctura croci assimilatur et [illegible] vehementer est citrinus [illegible] assimilatur capillis [illegible] et iste est quem vocant rubeus clarus [illegible] ultimo positum [illegible] et non descensum quem ad modum in reliquis precedentibus positum est [illegible] Avicenna paulo post in [illegible] inquit. Si autem citrinitas fortis fiat et usque ad igneitatem [illegible] ad finem in ea significat quod color [illegible] et iste gradus est finis citrinitatis [illegible] de exponendo [illegible] ultimus [illegible] conclusio [illegible] sit finis ultimus in [illegible] ista [illegible] videtur insufficiens [illegible] io [illegible] urinis [illegible] color eius est igneus et sit calorem additum et inflammatum [illegible] color [illegible] non plenus calor [illegible] igneus sit [illegible] sanguinem in corpore [illegible] abundare et ex eo [illegible] fore. Et illud [illegible] non plus [illegible] videtur dicere quod [illegible] sic non [illegible] distat a se motione [illegible] ex [illegible] et [illegible] revenso [illegible] fortasse [illegible] quod ex ad [illegible] sanguinis [illegible] urina [illegible] minus [illegible] sit ignea. Relinquo [illegible] et [illegible] inferi quod [illegible] citrina [illegible] continue [illegible] citrina [illegible] intensiorem gradum [illegible] et sic [illegible] ordine [illegible] positus est [illegible] urina in egritudine [illegible] tinctura [illegible] dominium [illegible] dolor [illegible] dolor [illegible] et [illegible] in quibus ex forti dolore agitantur [illegible] dissolvuntur et ad vias urine [illegible] ad [illegible] inflammatio [illegible] dolorem [illegible] opilationem [illegible] in via [illegible] colera que ad intestina [illegible] ad vias urine [illegible] causa est [illegible] opilatio [illegible] flegma [illegible]

Et sic flegma diu retentum putrescit et [illegible] calidiitate putredinali quod flegma sic [illegible] calefactum per vias urine [illegible] colorat [illegible] color a colore qui ex colera gaudet quia rubor et [illegible] calor [illegible] est ex flegmate intenso [illegible] remissus non [illegible] grossiciem [illegible] rubor vero qui est ex colera est [illegible] partes igneas colore et eius [illegible] Urina citrina que est [illegible] ut [illegible] cum [illegible] in [illegible] et [illegible] sit et bona et competente digestione [illegible] est [illegible] in viro iuvene [illegible] mediocris [illegible] sanguineo vel colerico [illegible] additum est [illegible] talis urina [illegible] apparere in [illegible] [illegible] pueris flegmaticis [illegible] colerica [illegible] in senibus [illegible] si fuerit urina cum tenui [illegible] opilationem in splene sit. Et si pauca [illegible] fluxum ventris significabit [illegible] potum aut [illegible] significabit [illegible] quod citrina [illegible] in tali non est humor abundancia in ea [illegible] colore [illegible] in eo non sit excessus [illegible] et passioni [illegible] Urina citrina subtilis [illegible] [illegible] inferior [illegible] et in ipsa apparet nebula [illegible] non statim [illegible] est [illegible] hora sit [illegible] ethice [illegible] Si [illegible] citrinissima et in ipsa apparuerit nebula sicut tela aranea non statim ut dictum est [illegible] in fundo [illegible] apparere [illegible] sine petalo [illegible] sit [illegible] ethice. Urina citrina [illegible] color est citrinus [illegible] et in prima die apparet [illegible] que in fundo residet [illegible] sit effimera [illegible] Urina citrinissima [illegible] ad modum vitelli ovorum et [illegible] sit [illegible] colera vitellina. Urina pallida [illegible] ad [illegible] mediocriter tenuis et obumbrata in parte superiori et in fundo et medio tendens ad claritatem sit [illegible] acetosa et [illegible] in suo [illegible] loco. Urina subcitrina tenuis mediocriter [illegible] parte superiori tendens ad [illegible] manens [illegible] apparens in corpore in quo apparet [illegible] [illegible]

et collum et gravitas et brachia et tibie sunt graciles
valde et facies sicca et urina apparet inflacio
ventrium significat timpanitem. Urina citri-
na vel subcitrina tendens ad quintum ingre-
dientem videntem et sentientem colorem extensionis
sub costis sinistre partis sive grossitate et duricie
significat calefactionem splenis earumque quedam
urina apparent quedam chimocce [?] in adusti. Uri-
na citrina vel subcitrina in qua apparent
pili unius palmi significat humores grossos
et viscosos circa renes conjectos. Urina rufa
vel subrufa semper percussio talis habet et
dormiunt valde in capite et renibus vel flante
falsi. Et itaque urina cum apparet significat an-
ticipacio citrina [?] et abundanciam colere absque
opilacione epatis, quia colica eius febre. Ruf-
fa subtilis si longo tempore apparuerit ictericiam
cum opilacione denunciat. Rufa vero grosse
substancie apparens significat humidificationem
materie et coniunctam in epate et renibus a
fortem ebulicionem melancholie calide in epate
que non perspirat propter ebulicionem vel opilacionem et
sic per consequens mortem et ydropem ascitem de-
nunciat. Rufa tamen continue in ascite
apparens mortem denunciat maxime si virtus
debilis fuit. Rufa cum tenui substancia et
quantitate mediocri in die sexte accessionis
apparens fiat de terciana continua et interpo-
lata et causonidem et emitteritem et frenesi
futuram et antraces et carbunculos. Rufa
si fuit grosse substancie significat synocham cau-
et lenis febres. Rufa si fuit hic substancia me-
diocra spisse significat causonidem vel fe-
brem de flante falso vel febrem a abun-
dancia sanguinis corrupti et calefacti. Ru-
bea citrina vel subcitrina que [illegible] in
icteria apparens mala significat cum futuram
ydropem. Urina citrina et clara in dige-
stione [illegible] significat [illegible] et
[illegible] ut in [illegible]
[illegible] Rufa in substancia tenuis [illegible]
[illegible] digestionem [illegible] significat Ruf-
fa in [illegible] in febre continua et [illegible]
nos mala [illegible] si cum [illegible] adest [illegible]
lor pessima. Rufa [illegible] media regione
[illegible] spissa [illegible]
significat. Citrina vel subcitrina pallida te-
nuis vel mediocris [illegible] mam-
[illegible] emesit [illegible] pectoris fiat
[illegible] gutta [illegible] et urina. Regula.

R. Rubeus color [illegible] De rubeo
[illegible] colore

singularis non naturalis Rubeus vero pulverulentus
peccatum sanguinis [illegible]

extremi et medii et [illegible] cuius dominium
sanguinis et eius mixtionem significans
Urina rubea et clara significat peccatum
sanguinis arterialis sola quantitate peccans.
Rubeus roseus peccatum sanguinis venalis
in quibus ut in sinocha. Rubeus ob-
scurus peccatum sanguinis grossioris in qua
preternaturali [illegible] cum urina sit sanguinis
agnoscitur non est mirandum si in ea
tres colores reperiri possunt. Et iam
[illegible] est et clarus est sicut color
rose rubee clare [illegible] Roseus
vero ut est color rose rubee tendentis
ad obscuritatem ut in [illegible]
quae assimulatur sanguini [illegible] pulveru-
lentus vero quia sanguis [illegible] de ve-
nis tracto significat eum magnam mixtionem
[illegible] cum sanguine ut in continua
sanguinea [illegible] significat ebo-
licionem sanguinis absque putredine. [illegible]
vero ultimum ebulicionem cum putredine [illegible]
in principio sinoche apparet urina rubea
obscura. [illegible] vero materia [illegible]
digesta rubea pulverulenta. Et quae [illegible] sunt
[illegible] ut [illegible] partialiter fer-
vata sunt et [illegible] alias [illegible]
[illegible] sub roseo comprehendendo
duos primos colores quia [illegible] commixtionem
colere rubee subtilis. [illegible] quae
causatur ex commixtione colere grosse [illegible]
et vitelline et [illegible] pulverulentus
vero quia causatur ex commixtione sanguinis
cum colera nigra [illegible] et cum [illegible]
[illegible] adustione rectificata. Et [illegible]
[illegible] sic [illegible] Avicenna
[illegible] Et non quia sanguis [illegible]
[illegible] facit maiorem inflammacionem quam
colera et hic in toto corpore propter multitudinem
sui et propinquitatem eius ad omnia membra
colera vero non. Et [illegible] dicebat Avicenna
ad [illegible] quia igneus significat
maiorem calliditatem quam rubeus pulveru-
lentus. Urina rubea in egritudi-
nibus [illegible] et salubrior quam aquosa al-
ba et melior rubea sanguinea quam
rubea colerica [illegible] apparet in [illegible]
alba [illegible] materia [illegible]
[illegible] et virtutis impotencia. Uri-
na rubea colerica [illegible] clara ignea in
egritudinibus acutis cum colera [illegible]
manet non est magis timor. [illegible] si
colera fuit [illegible] magni [illegible]
timoris. [illegible] ipsa [illegible] denotatur

magnum dominium colere cum ypera ad
aliam partem moventem et ex consequenti apta est
ad magnum calorem. Urina rubea medi[illegible]
in substantia remissa non consequente febre a-
cuta est mala. Exemplum si plenum re-
[illegible] stat apud Avicennam. Urina rubea
in doloribus capitis desiderata protendit
ex comprehendimus [illegible] dolore
caput per se et maxime cum incipit dimi-
nui in rubore. Urina rubea in egritudinibus
acutis rubore incipiens et permanet in
fundo ypostasis non [illegible]
egri timorem affert [illegible]
[illegible] stat. Rubea vero turbida sine ypo-
stasi [illegible] permanens [illegible]
in [illegible] debilitatem [illegible] et maxime [illegible]
[illegible] dolorem et [illegible] apparuerit
[illegible] cum apparente [illegible] non posse san-
guinem ab [illegible] sequestrare et ex con-
sequenti debilitatem stat. Urina rubea similis
lotture carnis recentis aut rubea similis aque
in qua dissolutus est sanguis stat epatis
debilitatem quia virtus eius sequestrativa
aut sanguinis multitudinem vel in princi-
pio sequitur debilitas [illegible] in secundo vero
fortitudo et tollerancia. Urina in fluxu ypo-
stasis turbata in colore intense rubea
[illegible] si [illegible] febre de sanguine
significat. Urina rubea intense spisse
substancie in qua in principio die apparet
nebula [illegible] sine putredine stat
[illegible] Urina rubicunda spissa in medio
[illegible] sanguis [illegible] cum [illegible]
dente ad viriditatem in parte superiori tur-
bata non spisse substancie stat causonem [illegible]
et maxime si cum [illegible] causonis
aqua alia indicia. Almansor [illegible]
[illegible] Urina rubea magis in colore [illegible]
[illegible] et mediocriter spissa [illegible]
superior tendit ad lividitatem cum quadam
viriditate et [illegible] apparet [illegible]
[illegible] stat causonem de [illegible]
[illegible] dicto ut [illegible] Urina
rosea intensa parum spisse substancie conturbata
continuam de colera stat. Si vero cum hec uri-
na apparuerit lividitas cum quibusdam [illegible]
[illegible] minutis stabit continua cum [illegible]
[illegible] Almansor. Urina rubea ignea [illegible]
[illegible] remisse substancie et in parte sup-
eriori [illegible] male odoris et
fetoris [illegible] de colera
naturali stat [illegible] secundum etatem sexum
et complexionem vel [illegible]
in iuvene stat continuam in puero et pro-
[illegible] et [illegible] canon. Urina sub-
rubea substancie sine parum spissa cum [illegible]

[illegible] grossa in parte superiori stat continuam de [illegible]
[illegible] Urina sub rubea vel rubea pu-
[illegible] spissa [illegible] et [illegible]
in parte superiori stat [illegible] de flegmate
dulci. Urina rubea grossa cum egressione pauca
[illegible] et frequens cum fetore apparens in febribus
stat mortem. Avicenna. Ex ipsa multi [illegible]
[illegible] stat [illegible] cum ipse [illegible]
in [illegible] Urina rubea nigra apparet ypostasis
[illegible] carnis apparens in febre acuta
mortem stat. Almansor. Urina nigra apparet
ypostasis rubea in febribus [illegible] stat
[illegible] sanguinis [illegible] Avicenna. Urina
[illegible] colorem assimulat lotture carnium et est [illegible]
fetida et pinguis stat mortem. Avicenna. Al-
mansor. Urina rubea intensa apparens in morte
non febriente et [illegible] parte dextra [illegible]
sentitur [illegible] calefactionem epatis
stat. Avicenna. Et maxime si morbus appa-
ret [illegible] Urina rubea turbata [illegible]
[illegible] turbata spissa similis lotture carnium
que cum difficultate mingitur apparens in morte
in quo sentitur [illegible] in [illegible] parte tumor
ad modum lune [illegible] et cum [illegible] patitur
fortem [illegible] stat apostema [illegible] in gibbosa
parte epatis. Avicenna. Almansor. Urina [illegible]
rubea [illegible] turbata et spissa que
cum difficultate expellitur apparens in [illegible]
de quo in precedenti et in principio non apparet
febris sed in processu et sentitur [illegible]
in qua [illegible] et non patitur [illegible] fortem
et [illegible] apparet tumor
ad modum lune [illegible] quando tangitur
non sentitur [illegible] stat apostema
frigidum in gibbosa parte. Sed si [illegible]
[illegible] pondus suspensum et cum [illegible] post
assumptum cibum [illegible] dolosa et quandam
difficultatem [illegible] et [illegible] non apparet
tumor ad modum lune stat apostema [illegible]
[illegible] et maxime quando egritudines sunt
humorose. Urina rubea cum ypostasi alba
in acuta egritudine [illegible] completa et salutem
et brevitatem egritudinis stat. Urina rubea
cum sua [illegible] simili ypostasi diuturnitatem egritudi-
nis stat precedente [illegible] et [illegible]
[illegible] salutem [illegible] Urina rubea cum sua
[illegible] simili ypostasi longo tempore [illegible] appa-
rens in acuta egritudine mala est. Urina
rubea et turbida apparens [illegible] et [illegible]
in ydropicis mala et pessima. Item rubea
et subtilis in egritudine acuta mala. Urina
rubea et turbida apparens in [illegible]

crisim in ministratione quadragesima. Urina rubea
cum labis sanguinis in acuta egritudine pessima.
Urina rubea et in 2a sui parte superiori alba alienatio-
nem et frenesim significat et mortem. Urina rubea
inferius in medio obscura superius livida [illegible]
spissa splenesim significat. Urina rubea inferius
superius nigra per totum turbulenta apostema epatis
significat. Urina rubea in qua apparet sanguis rubeus purus
et non sentitur dolor sub costis dextre partis [illegible]
sanguinis ab epate venientis significat. Salernitani Al-
mansor, Avicenna. Urina rubea apparens in tempore
quo sentitur dolor extensivus sine gravitate sub
costis dextre partis non remanens fixus significat debili-
tatem virtutis in appetente. Urina rubea in qua ap-
parent resoluciones sanguinee [illegible] minores
quam [illegible] et maxime in fundo et medio et in vesica
non sentitur punctio apparens in toto corpore cum febri-
te significat scabiem. Salernitani, Almansor et conge-
nitor. Urina rubea in qua apparent resoluciones
minute crocee et cum digito comprimuntur faciliter
franguntur non habentes continuitatem in partibus significat
adustionem humorum in renibus. Urina rubea similiter
in egritudinibus acutis cum signis laudabilibus significat
velocitatem crisis et cum contrariis contrarium significat velocitatem
mortis et ex toto fit inflammacio vehementer. Uri-
na rubea non intensa rubedine declinans ad tur-
bulentiam cum sedimine rubeo significat appetitum in-
tensum et cruditatem et longitudinem egritudinis. Ru-
beus ad citrinum primo [illegible] loquitur sed de rubeo
ut rubeum se extendit ad rubeum sanguineum et ad
rubeum colericum igneum et hic ut [illegible] modo
loquendi de rubea etiam hic modo loquendum [illegible]
[illegible] fiat [illegible] rubedo ex inflammacione colore
[illegible] fortasse [illegible] colorum
debuisse sub [illegible] complacuit [illegible]
et aliis ea sit appellata cum acolea rubea [illegible]
non enim credo in [illegible] datum ipsum intra [illegible]
[illegible] collocal [illegible] ut sic videtur in aliquo
[illegible] et aliis [illegible]
sit. Colera et cum [illegible] citrina [illegible]
[illegible] rubea ab auctoribus ponitur. Urine et eadem
urina [illegible] citrina [illegible] rubea dicta [illegible]
[illegible] ab intelligente colligitur [illegible] rubea
sanguinea [illegible] habenda sit 2o [illegible]
et [illegible] urina rubea [illegible] signum
caliditatis et maxime sanguinea [illegible] contingit
[illegible] frigiditatem et caloris remi-
ssionem [illegible] urina [illegible] rubea ut
[illegible] lotura carnis [illegible] 2a [illegible]
de coloribus urine [illegible] debilitatem epatis et
[illegible] et sanguinis [illegible]
[illegible] non [illegible] accidit in ydropisi fri-
gida et in egritudinibus epatis 2m [illegible]

detum

[illegible] eas urina est similis lotura carnis
recentis.

Post quam determinatum est de coloribus
urine ut sunt in [illegible]
diversorum [illegible] ac eisdem
determinatis. Nunc agendum est de ipsis
in particulari et determinate ut sunt etatum
[illegible] complexionum sexus temporum [illegible]
[illegible] ac [illegible] significationem de-
Urina infantum [illegible] etatum
[illegible] ad albedinem cum spissitudine et
[illegible] lacte [illegible]
[illegible]
[illegible] in eis [illegible] urina
colorata [illegible] et illa
[illegible]
[illegible] urine [illegible] et
[illegible] lacte [illegible] et
[illegible] in eis [illegible] et sub-
[illegible] Urina [illegible] tinctaque
[illegible] colorata [illegible]
[illegible] in eis [illegible] Urina
[illegible] in eis [illegible] multiplicata
non ita [illegible] ut in infantibus [illegible]
in eis multa superfluitas flegmatica multi-
plicatur [illegible] indigestiones [illegible]
[illegible] urina
[illegible] urina [illegible]
[illegible] alba [illegible] declinans
cum multa spissitudine flegmatica cum super-
fluitates [illegible] indigestionem multipli-
cantur [illegible] urine ad [illegible]
[illegible] urina [illegible] quasi
[illegible] Urina in-
[illegible] et citrina [illegible] tendens ad
[illegible] calido [illegible] poten-
tissimo non [illegible] ut in pueris et cole-
ra [illegible] in ea etate [illegible]
[illegible] Urina senum et ad albedinem
et senilitatem declinans [illegible] calor
et [illegible] colera [illegible]
[illegible] tingentes [illegible] in eis
multiplicantur [illegible] indigestiones [illegible]
caloris debilitatem melancolie flegmatice
aquose [illegible]
senilitatis ut supra. Tunc urina [illegible]
[illegible] debilitas [illegible] non valere
[illegible] materias grossas
[illegible] urinam [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] angustias [illegible]
Est [illegible] ut [illegible]
[illegible] ad urine senilitatem contingit
[illegible] in eis grossas videri ut [illegible]

cule forti sup aliquos humido sive su-
perfluitates grossas quas per illas ad co-
pellit Urina vero deceptiore et minus
tincta est magis subtilis ea que semi-
contingit tu in eis grossas fieri ut dom
et quas suspectas habet eis medicus du-
bitans ne indigeant futuri lapides in
renibus aut vesica Nam si videt eas
multiplicari dubitandum ne cito efficiat
in eas compulsionem et quod ipse remanentes
assent et in lapides indurent. Sequi-

tur de coloribus complexionum

Dictum est de colore urine speciali [illegible] ipse
[illegible] de urina valde [illegible]
[illegible] est promittendum ut supra quod calliditas
frigiditas siccitas et humiditas sunt principia
factiva colorum et precipue [illegible]
hic hec conclusiones Urina flegmatici dicitur
alba esse vel albedine declinans in substantia et totum
spissa [illegible] color [illegible] datur a frigiditate
substantia vero ab humiditate et cum humiditas
in eo reperitur grossa ad [illegible]
[illegible] est [illegible] ne contingat
deceptio ex opilacione in viis urinali-
bus contingente [illegible] flegmatici
[illegible] urinas [illegible] subtilitate conti-
gente ex opilacione Urina colerica
dicitur esse rufa et multum colorata [illegible]
tenuis per totum Nam color datur a calidi-
tate [illegible] a siccitate [illegible]
Urina sanguinei dicitur esse sub rufa [illegible]
rubedinem tendente [illegible]
ad ita clarum ut coloris in substantia mediocriter
spissa [illegible] Urina melancolica est
[illegible] urina cum [illegible]
substantia tenuis [illegible] Sequi-

tur de coloribus urine sexualis

Urine mulieris sunt subalbe ad albedinem cum
turbulencia [illegible] et [illegible] gros-
sa [illegible] declinantes ad albedinem [illegible]
[illegible] sexus frigidi quod frigide flegma-
tice Turbulente vero et grosse quoniam in eis
multiplicantur superfluitates flegmatice [illegible]
quas sic grossas natura per vias [illegible]
[illegible] expellere [illegible]
titudo est causa quare in eis non sic multiplica-
tur lapides [illegible] ad [illegible] ingrossacione
et turbulenciam [illegible] a matrice
per canale urine magnum una cum urina
ad extra expelluntur et ideo urine mulierum [illegible]
pannos maculant et non virorum ut [illegible] ex-
periencia ex quibus infertur quod [illegible]
urine dicuntur esse minus turbide et tincte
Nota [illegible] in his et alibi [illegible]
nomine [illegible] positum est supra quod debes
considerare etatem regionem [illegible]
urinas ad invicem et quod dictum est de uri-
na mulierum ut non sit in naturali dispositione
in qua contingit ipsam urinam variari
[illegible]
[illegible]
agendum [illegible] urinam et co

audacius loquar quod hec in parte [illegible] meum
[illegible] securius fuero Studeat itaque quilibet
medicus [illegible] vendendo vere urinam
pregnantis cum frequentissime ex eius visu et
iudicio contingit medicos decipi Unde in
[illegible] necessitate apud dominas
[illegible] solemnis medicus et per que
non [illegible] studium omnemque diligen-
ciam [illegible] adhibere [illegible]
[illegible] vale et honore
Urina pregnantis [illegible] cum magna solemnitate con-
siderari observando condiciones superius memo-
ratas [illegible] mediante attendere si uri-
na est eius que in principio pregnationis in medio
aut in fine cum alia et alia dicitur in his diu-
ersis temporibus apparere Urina pregnantis in
principio quod in secundo vel tercio aut quarto mense vel alias ad
vel usque ad sextum [illegible] est citrina et sub
albedine declinans clara in superficie [illegible]
nebula [illegible] in medio vero eius ypostasis
[illegible] ypostatica ad modum [illegible]
[illegible] apparent quedam granula ascende-
ncia vero descendencia que cum [illegible] sine agita-
cione [illegible] Urina quando [illegible]
[illegible] quod calor [illegible] ad matricem
et alias vias videtur deserere [illegible]
est quod non [illegible] magna quantitas
sanguinis [illegible] ad matricem [illegible] ad
[illegible] et ut [illegible] faciat [illegible]
[illegible] mittitur magna pars sanguinis que
est causa magne tincture clare quod cum super-
fluitates que consueverunt esse [illegible]
ut supra [illegible] matrice iam tamen urina non
expelluntur [illegible] hic non [illegible] esse [illegible] ut in [illegible]
[illegible] que in toto [illegible] pre- urine
gnacionis [illegible] in quibus non sunt
clare in superficie [illegible] in superiori regione
urine [illegible] matrice [illegible] repleta multis
superfluitatibus [illegible] calorem [illegible]
[illegible] corporum evacuantur [illegible] super-
fluitates [illegible] cum subtiles facte sunt et levitate
caloris [illegible] ad superiora [illegible] Post autem [illegible]
[illegible] est [illegible] que est nebula [illegible] vel alias levifi-
non est [illegible] ita [illegible] est medio catam
[illegible] mediam petit et est albi-
ficata seu facta diaphana [illegible]
ficata [illegible] a quo [illegible] diaphaniter
recipit [illegible] ventositate quam
multiplicant pregnantes ut statim dicetur
De granis [illegible] hec [illegible]
[illegible] a matrice [illegible] debent [illegible]
[illegible] turbidam [illegible]
se non [illegible] matrice ad canalem magnum
urine [illegible] cum urina expelluntur [illegible]
[illegible] subtilitate [illegible]
[illegible] ad vias urine minores et demo-
ribus ad maiores [illegible] pelluntur [illegible]
[illegible] in prima [illegible] eius racione
suam qualitatem [illegible] acquisitam
[illegible] que est in media regione est [illegible]
[illegible]
[illegible] mediante [illegible] distanciam [illegible]

et totum corpus matricis et sic materia multo grossior
nebula et magis viscosa valde in qua
apparent. Hoc retinens quod ipsi fortes opilationes
inflammationes que a fetu in corporibus pregnantium
contingunt multiplicantur ventositates in eis
[illegible] ad materialibus [illegible] per vias urine
expellunt amplius causa [illegible] intestinorum
[illegible] ut notat [illegible] pregnantes fiet
mingunt et eas ascendant ventositates [illegible]
[illegible] in urina grandia [illegible]
[illegible] ampullas minutas quam [illegible] granu
la eo quod non sunt diafana [illegible]
apparent namque descendere vel ascendere eo
quod [illegible] et clamor quam timor unde pul
[illegible] cum ventositate [illegible]
[illegible] descendunt
[illegible] granula [illegible] est
[illegible] de quibus aliquid [illegible] in hoc ca[pitu]lo
[illegible] secundo apparet [illegible] ventre
[illegible] apparent ut [illegible] et in menstruata [illegible]
[illegible] est signum efficaciis [illegible] quam cum
[illegible] in principio causa [illegible] et ab
ea [illegible] et animale [illegible] urina
[illegible] sanguinem et alios
humores ad [illegible] urina [illegible]
[illegible] in [illegible] non [illegible]
[illegible] fiat maxima opilatio magis ut [illegible]
[illegible] causa [illegible] materias grossas per
vias [illegible] sit grossus [illegible] in medio vel
pregnationis que in sexto septimo mense vel
[illegible] color [illegible] rubeore
vel [illegible] citrinum [illegible]
retentionem sanguinis [illegible] matricis
[illegible] ad expellendum [illegible]
ventositates aliquid sanguinis retenti [illegible]
cum urina [illegible] et colorem illum [illegible]
et [illegible] maxime [illegible] in mulieribus [illegible]
[illegible] in ea [illegible] non sic apparet
unde [illegible] iste color in pregnantibus [illegible]
[illegible] citrinum. Item urina [illegible] simul
liquida in qua [illegible] albi [illegible]
ut sunt [illegible] non [illegible]
[illegible] album quam est viscosa [illegible] ad [illegible]
Nam [illegible] expulsiva matricis [illegible] ma
terias flegmaticas viscosas in [illegible]
[illegible] cum aliquali sanguine [illegible] ad
quod [illegible] calor adveniens [illegible] valde [illegible]
apparet in fine vero impregnationis [illegible] apparet
in urinalibus color rubeus in loco quo apparet
in principio impregnationis [illegible] albedo et cum
[illegible] animale [illegible]
[illegible] de [illegible] impregnationis [illegible]
[illegible] quod color urine [illegible] ad [illegible]
[illegible] Item [illegible] non [illegible]
[illegible] aliam [illegible] colorem quam apparet in principio
et quam in fine [illegible] loco [illegible]
[illegible] urinis mulierum [illegible]

Et cum [illegible] fuerit
rubeus et in fine pregnationis et [illegible]
[illegible] cum [illegible] Color [illegible] est
color [illegible] tendens ad [illegible]
quam ambo [illegible] a frigiditate seu remissa ca
liditate ut supra [illegible] ad ma
tricem et [illegible] amplius [illegible] san
guine ad [illegible] ut supra [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
parit itaque rubeus [illegible] matrice
movetur ad expulsionem faciendam. [illegible]
[illegible] aliquae [illegible] flegmaticae [illegible]
de sanguine [illegible] matrice et [illegible]
coloribus apparet in medio et fine [illegible]
et totum et granula [illegible] de quibus [illegible]
[illegible] et maxime ad [illegible] quod omnia ista
signa sunt [illegible] apparere in [illegible]
[illegible] pregnante in qua est retentio menstru
orum vel est mola in qua multi famosissimi me
dici decepti sunt et non [illegible]
in [illegible] accidit [illegible] in [illegible]
famosa domina [illegible] Papie [illegible] et [illegible]
[illegible] et sapientissimus [illegible]
de [illegible] aliqualiter [illegible]
et [illegible] petro de [illegible] solemni
ssimo [illegible] ideo studeat [illegible]
ut [illegible] certificationem [illegible]
[illegible] indicium [illegible]
impregnationem demonstrantibus [illegible]
et [illegible] ut obstetrix imponat
digitum in vulva et sentiat si orificium
matricis clausum sit quod [illegible] arguit in
pregnationem. [illegible] in pregnatione non [illegible]
[illegible] retentione menstruorum in [illegible]
[illegible] in muliere [illegible] sana est efficax [illegible]
[illegible] in [illegible] maxime [illegible]
[illegible] signis se [illegible] ei magnam [illegible]
[illegible] et [illegible] turbare
[illegible] sunt [illegible] mola [illegible]
[illegible] humida [illegible] quod mulier non sit [illegible]
[illegible] et ad [illegible] disposita [illegible]
[illegible] vomitus [illegible] quod non
[illegible] appetit [illegible] in [illegible]
[illegible] quia [illegible] appetitus corruptus est
ad aliqua [illegible] in [illegible]
non [illegible] qualitate [illegible] quantitate [illegible]
mulieres pregnantes comedunt [illegible] in magna
quantitate [illegible] satiari non possunt
[illegible] comestionem [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
et [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] a muliere [illegible] manifeste
[illegible] experientia [illegible]
[illegible] si [illegible]
si [illegible] da ei bibere [illegible]
recipe aque pluvialis [illegible] mellis
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] mulier [illegible] da ei bibere
[illegible] itaque sentit dolorem fortem
et torsionem in ventre indicium [illegible] de

Nota [illegible]

inequalitatem. Si non est, hec maxime verum de muliere non gravida, notat autem mellis et cumsa et medone, hoc addidi experiens in omnibus liquoribus invenio mediator qui si potius [illegible] recurrant ad xxiiii xxi cap. allegato ca. Dolorum urine sunt magis colorate et cum movent turbant et eas turbatas ad superiorem ascendit [illegible] sunt magis colorate [illegible] ducibus [illegible] urine [illegible] in viris et cum movent [illegible] urine virorum sunt subtiliores unde partes grosse [illegible] faciunt descendunt [illegible] Urinam exigitant partes ille grosse mota supra [illegible] partes superiores urine turbant. In mulieribus vero tamen urine sunt multum grosse et partes grosse cum sint multe cum subtilibus mixte ex [illegible] agitacione non sic turbant, non potentia [illegible] partibus grossis sic faciunt separari, ut partes urine penetre et in urinis virorum [illegible] contingit eas turbari [illegible] turbata urina est [illegible] turbatio [illegible] urina maior [illegible] forma mulieris est rotundior [illegible] dispositior et in corpore magis apta [illegible] maiorem resistentiam quia [illegible] Et hec forma [illegible] plurimum apparet in [illegible] urinarum mulierum. In urinis virorum [illegible] cum commiscentur cum mulieribus apparent sicut ad modum [illegible] testa que non sunt nisi quedam partes spermatice remanentes in viis urine hora coitus que cum urina expelluntur et hec vocatur [illegible] spermatica [illegible] hoc loco colores urinarum aliorum [illegible] xxvi [illegible] allegato loco [illegible] deceptiones quas faciunt [illegible] addo quod [illegible] distinguendi inter urinas et alias

Nota liquores. Etiam alii liquores [illegible] per visum appropinquant tanto clariores iudicantur [illegible] autem de urina est quod scilicet quod mixtorum quedam habent partes homogeneas insensibiles, quedam sensibiles, quedam in medio [illegible] non multum sensibiles neque multum insensibiles [illegible] ut vinum [illegible] ut urina [illegible] partes humorales non multum sensibiles [illegible] partes urine humorales sunt in [illegible] quedam non faciunt magnam mixtionem cum urina et iste sunt que [illegible] in ypostasim et de [illegible] quedam faciunt magnam mixtionem cum ea ut non valeant separari a substantia urine et iste partes videntur de prope [illegible] maiorem [illegible] causant de longe [illegible] ita ut [illegible] videri non possint et ideo de longe iudicatur clarior. In vino autem [illegible] et aliis similibus liquoribus partes terree sunt pauce et [illegible] et multum [illegible] sunt [illegible] sicut et de longe unde [illegible] distantia uniformiter [illegible] in longa grossius [illegible] partes [illegible] grosse [illegible] videntur [illegible] predominantibus subtilibus. De longe autem [illegible] subtilibus predominantibus [illegible] ex grossis videatur. Preter autem hec signa [illegible] supposito ad odore [illegible] urinalis. Deinde odoratus manum et [illegible] sagacitate [illegible] et quod [illegible] urina sana [illegible] in diabete [illegible] apparet

[illegible] clarata vel existente indigestione et in senio [illegible] partes humorales. / Sequitur de coloribus urine in omni specie quoque.

[I]nvenit [illegible] de flegmate [illegible] distinguam [illegible] colorem [illegible] urine [illegible] flegma aut dividitur in naturale et non naturale. Flegma vero naturale urine [illegible] complexionem [illegible] sine febre flegmaticae autem naturalis ubi adest febris [illegible] flegmatica urina est sub citrina in substantia eius per totum equaliter spissa cum modica obumbratione in parte superiori. Flegmatis non naturalis que sunt species: acetosum, salsum, dulce et vitreum [illegible] urina [illegible] de febre flegmatica [illegible] sub vitreo comprehenduntur. Aquosum et insipidum sub dulci continentur [illegible] et acetosum [illegible] urina [illegible] istas species nominat [illegible] Flegmatis acetosi absque febre urina est pallida vel glauca in substantia mediocris tenuis in parte superiori cum quadam lividitate sine obumbratione. Cum vero [illegible] cum febre urina est subcitrina [illegible] in substantia mediocris tenuis cum aliquantula obumbratione in parte superiori. Flegmatis dulcis absque febre urina [illegible] per totum spissa sine obumbratione et lividitate [illegible] flegma dulce [illegible] flegmate insipido. Cum vero [illegible] sit febre urina est in colore [illegible] rufa in substantia per totum aliquantulum spissa. Flegmatis salsi absque febre urina [illegible] in colore citrina mediocriter tenuis. Flegmatis vitrei absque febre urina alba [illegible] cum globis [illegible] residentia globosa et [illegible] Cum vero [illegible] cum febre urina [illegible] globosa. Sequitur

De coloribus urinarum in febribus colore apparentibus

Colere naturalis absque febre [illegible] est color urine [illegible] si febrem facit [illegible] tertiana [illegible] interpolata [illegible] urina in colore rufa rubea vel subrubea [illegible] rubeus color in substantia per totum tenuis cum aliquali obumbratione in parte superiori. Et si febrem faciat continuam ut causonem [illegible] urina est rubicunda [illegible] substantia tenui [illegible] Urina citrina sine febre [illegible] citrina in substantia mediocriter spissa tenuis [illegible] obumbratione in parte superiori. Cum vero [illegible] cum febre color urine [illegible] flamme [illegible] ut supra [illegible] absque febre color est subrubeus in substantia mediocri [illegible] ex maiori vel minori admixtione colere cum flegmate. Colera [illegible] et erugmosa [illegible] non consueverunt inducere febres [illegible] in venis nisi per [illegible] egritudines [illegible] urina [illegible] abundant in stomacho [illegible]

Nota sepe me morat[illegible]

p vomitu a secessu et indurant fortissima accidentia et quasi mortifera apparent.

Sequitur de coloribus urine in speciebus melancolie apparentibus

Cum dictus est color urine melancolice naturalis tam est absque febre tamen vel que est cum febre et maxime in die post diem accessionis apparet citrina vel subcitrina cum tenui substantia super calefactis humoribus a calore putrefactiuali. In die vero cum accessionis et in die quietis urina est discolorata tenuis ut de naturali sine febre cum non sit in ipsis humoribus aperte calor putrefactionalis. Aliquando vero apparet nigra quando solvitur quartana per vias urine de qua supra. In melancolie vero naturalis sine febre urina est substantia pallida urina in substantia et color tenuis tamen vel que est cum febre post accessionem est russa vel subrubea cum accessionem est alba vel subcitrina in substantia et color tenuis.

Sequitur de coloribus urine in sanguine apparentibus

Urina intensa sanguinis apparentibus et color sit ... cum est cum tenuitate in parte superiori pectoris sanguinis vel naturaliter sufficiente significat. Unde inferius rubicunda et superius magis alba liquore in primis diebus et sequentibus in colore utroque vel urina nigra corrupta similiter anginasticha significat. Urina vero que in colore rubicunda in primis et in sequentibus diebus usque ad finem synochema facit. Et similis est illi que pro augmastica significatur. Extreme vero in fine quod in ... apparent illi colores que apparent in ... cum dicantur esse intensiores in quantitate ... Hic notandum quod colores urinales variantur in febribus secundum diversitatem humoris putredinem. Unde in ... in ... et ... color et modo in flegmatica apparet urina russa vel subrussa cum mediocri substantia. In sinocha vero cum multa alba et cum multo flegmate ... sicut flava in substantia grossa et consimili suo modo dicitur de ... naturali et ... gradus fantasiari vel infiniti ... sunt ... quod ... de febribus ipsis simplicibus et compositis. Et colores urinales hic dicuntur ... que predicta sunt de coloribus urine ... in ... 120. Primo principale super urine limpide que albe manet maxime ... venient ... 2º, 1ª ... sustantes ... urine ... in corpore ... substantia et in ... Tam ...

De substantia vel ... substantia urine ... simpliciter vel composite urine ... modis se extendit in subsistentia ... quod ad grossitiem ... spissitudinem et tenuitatem ... subtilitatem vel medi-

ocritatem ... sine cuius dispositionem in tenuitate vel grossitie et ... turbulentie vel claritatis distinguitur a qua substantia ab ... primum de urinali hic est ... comprehendimus. Item quod vel ... substantia urine ... turbulenta et clara ... Item de hac quod ... facit ... in ... substantia. Et ... in statu quod ... est turbulentum ... omnis ... est subtile ... quod notandum quod res est ... grossa ... grossa clara ... clara ... subtilis ... opaca ... ut carbo in quo remanserunt partes terree separate partibus diaphanis aut ... terree et pauce diaphane ... ut cristallus albumen ovi ... et ... non ... partes in cristallo diaphane aquee ... expanse et ... terree compacte in ... penetrat ... diaphane aquee ... ut vinum ... purpureum ... ut est malvaticum ... diaphane et aquee ... pauce terre ... diaphane dominant ... ut in musto in ... aquee subtiles ... subtilius ... terree partes ... aquee ... aeree ... ab eis non separate ... Et si dicta de cristallo ... in cristallo partes diaphane ... terree fortiter ... non sunt ab eis faciliter separabiles ... sufficientes ... grossas ... est in musto et in ... clarum est diaphanitas partium ... superficiales et centrales ... visum turbulentie ... centrales non ... visum ... superficiales ... Et ... de ... primo ... Et tu dicas turbulentie ... intelligimus ... penetratio ... visus in ea est facilis ... Clara ... in urina ... comprehendi ... grossitie et subtilitate est ... ad videndum modum quo comprehendit urina ... grossitiem ... subtilitatem ... urinali in manu dextra debet medicus ... sinistra ... urinalis distantem per duos digitos vel tres usque quatuor ... ad ... substantiam ... ponat ... fundo ...

stant ut supra et ipse proponet per urina
ipsam tanquam medium. Et si digitus visus
est ingrossari vel apparebat sub magna
quantitate cum urina erit grossa. Sed non
multum grossius videbitur cum urina
erit subtilis. Et de racione species transeuntes
a medio densiori ad medium rarius
frangitur per pendicularem. Et causat angulum
basis in hanc refractionem sine angulum
in oculo, que quanto sub maiori angulo
videntur tanto apparet et sub maiori mensura.
Ergo ex digito viso in urinali in maiori
grossitie iudicandum est medium per quod
transeunt esse grossum aliis paribus et
tale est urina. Quo ad Notandum hic medium
fit verius oportet quasdam condiciones [illegible]
attendere. Prima quod digitus non multum distet
ab urinali. Secunda quod urinale non multum
distet ab oculo sed in debita distancia. Tercia
quod sit nobilis et mediocris quantitatis quoniam
[illegible] non sit nimia refractio sicut
in multa fit refractio. Quarta
quod medium esse expertum in grossitie temperata
et subtilitate ut sciat simile lapsum
urinarum lapsarum in grossitie vel subtilitate
a temperata. Decimo medium esse perspectivo
in medico aut experto. Sola condicio
sufficeret quando voluerit tamen sub uno signo
[illegible] turbulenciam grossiciem claritatem
et subtilitatem comprehendere dicentes quod si
per urinale ponitur digitus et ipse male
videtur et non multum clare comprehenditur
tunc urina dicta est spissa et turbida. Si
vero clare ac distincte [illegible]
dicitur subtilis et clara. Debet quoniam urina eadem
ut [illegible] et digitum ut supra.
Secundo si [illegible] medio comprehenderetur [illegible]
[illegible] debet qualis dicitur esse urina
sana de qua [illegible] De urina
digesta hoc est mediocris substantie
[illegible] tinctura ad citrinum tendentis.
[illegible] hoc notandum est quod licet plurima
de [illegible] urine ponat primo [illegible]
illa [illegible] possunt ad quinque [illegible] ad urinam
subtilem [illegible], et mediocriter spissam
et mediocriter tenuem et ad equalem
de equali statim dicitur. Sed ut tactum
est in [illegible] [illegible] tas et humi-
ditas sunt causa [illegible] spissitudinis
et subtilitatis. Nam [illegible] humiditate dis-
tando et [illegible] ac [illegible] humiditate
cum aquositate urinali [illegible]
sicut et [illegible] spissam reddunt. Sed
[illegible] humiditate multa [illegible]
que faciunt [illegible] cum urina [illegible]
dato quod ipsa non reddat [illegible]
nimmo [illegible] per angustiam viarum et [illegible]

[illegible] medicorum [illegible] humores
[illegible] resolucionem et [illegible]
[illegible] et hoc facit [illegible]
[illegible] est de [illegible] nam
[illegible] fit urina tenuis humo-
[illegible] et [illegible]
[illegible] ingrossant et [illegible]
urina [illegible] non [illegible] cum [illegible]
et si in [illegible] [illegible]
[illegible] et opilaciones [illegible]
[illegible] [illegible] et per
angustiam [illegible] non possunt [illegible]
cum urina ad [illegible] Mediocri-
tas [illegible] medico [illegible] qualis
debet esse urina sana et bene digesta
quod urina sana et [illegible] digesta
[illegible] sana [illegible]
est mediocris substantie et coloris tincture
ad citrinum [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]
rotunde et odoris temperati nec [illegible]
nec [illegible] de hoc plenius [illegible]
De quantitate et contentis [illegible]
[illegible] quibus grossiorem et tenuitatem
habeat [illegible] humorum aut [illegible]
[illegible] [illegible] aut angu-
stiam aut opilacionem aut [illegible]
[illegible] urina tenuis [illegible]
[illegible] que [illegible] inspissat [illegible]
digestionem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum aquositate
et cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] totam [illegible] urine [illegible]
in [illegible] tenuis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] inspissatur [illegible] urina spissa red-
[illegible] urina spissa [illegible] pauca urina
[illegible] fiat dige-
[illegible] spissa remanet [illegible]
[illegible] [illegible] et fiat [illegible]
spissa [illegible] depost [illegible] urina
[illegible] digestio fiat [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] urina
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
remissa [illegible] [illegible]
multa spissa et [illegible] urina
[illegible] augmentata [illegible] tenuis et
tenuis remanet et magis elongata
[illegible] medio [illegible] [illegible]
[illegible] longo [illegible]
fiat urina valde tenuis [illegible]
[illegible] fiat [illegible] digestione aut
in [illegible] aut [illegible]
[illegible] et [illegible] urine que non [illegible]
[illegible] est [illegible] non
atque potacio fiat vehementer [illegible]
[illegible] et [illegible]
tenuis [illegible] tenuis non [illegible]
digestionem fiat urina tenuis [illegible]
in [illegible] [illegible] debita [illegible] digest[illegible]
[illegible] digestione fiat [illegible] non debita
[illegible] [illegible] grossaret [illegible]

debet fieri a virtute etc. Nam postea virtus inspissando dematur cum quod subtile erat et quod in subtiliori ad grossum vrina que debilis est eius apparet in pueris quam in iuuenibus Nam cum sint humidiores corporis vrine debent esse spissiores Cum itaque in costu [illegible] clarius appareat signum quod magis [illegible] erat a naturali dispositione Contrarietas vrina cuius [illegible] [illegible] pro nosticat et [illegible] quam de grosso mutatur ad subtile Nam [illegible] est quod retinuerit materie que [illegible] [illegible] facere potuerit vrina multum spissa si plurimum maturatus fiat [illegible] et si [illegible] grosse [illegible] materia Nam vrine fiat digestio de [illegible] [illegible] fuerit pal. de grossa fiat [illegible] [illegible] [illegible] in statu [illegible] [illegible] grossa et in appellatione apparuerit [illegible] [illegible] vt in tempore quo [illegible] [illegible] facere [illegible] vrina apparens in [illegible] vt plurimum fiat malum Nam in eius [illegible] subtilitate materie debet apparere [illegible] quod si grossa apparuerit [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vnde [illegible] Incendium denotat vrina spissa mixta in multa quantitate et [illegible] [illegible] spissa mixta in pauca quantitate et paulatim Nam [illegible] fiat [illegible] materie et virtus [illegible] [illegible] Cum vrina tenuis in acutis [illegible] ad spissitudinem grossa fuerit non [illegible] [illegible] et [illegible] leuitas liquefactionis fiat [illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible] vnde apparebat [illegible] [illegible] vnctuositatis vrina spissa [illegible] cum aquali [illegible] colore et spissa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aqua eleuant [illegible] [illegible] ad caput [illegible] facientes vrina tennis in [illegible] partibus [illegible] et [illegible] [illegible] diuersitatis [illegible] inflammate fiat [illegible] et in [illegible] [illegible] nam [illegible] [illegible] diuersitate illorum calorum quorum [illegible] fiat caliditatem et inflammatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et vrina apparet in qua [illegible] [illegible] [illegible] sunt furfures [illegible] non [illegible] in [illegible] [illegible] stagnant fiat Et si ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] vrina spissa in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible] et [illegible] liquefa.

[illegible] fiat Non enim in acuta et [illegible] [illegible] [illegible] partibus debet vrina grossa fieri vt. Vrina spissa tenua [illegible] spissa et in pauca quantitate mixta [illegible] virtus dematur vrina mixta aquosa que aquosa remanet fiat [illegible] digestiones [illegible] Nam [illegible] imponere [illegible] digestus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vrina [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] spissa et multa [illegible] fiat [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] pauca et [illegible] mixta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtus [illegible] in [illegible] [illegible] est [illegible] vrina spissa et [illegible] [illegible] [illegible] apparuerit fiat [illegible] et [illegible] spissa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nam [illegible] [illegible] [illegible] in vrina [illegible] [illegible] [illegible] apparet spissa et [illegible] [illegible] [illegible] vrina [illegible] furfures et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et eo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtute in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vrina [illegible] [illegible] in contrario [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] vrina spissa [illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] de [illegible] vrine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] digestu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nota [illegible] vrine [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] spissa in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spissa in sano [illegible] [illegible] [illegible] apparet [illegible] et [illegible] [illegible] signum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] vrina spissa [illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] stomachi [illegible] [illegible] [illegible] dolor et [illegible] in [illegible] Et [illegible] calore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nigra [illegible] [illegible] [illegible] Nam in [illegible] [illegible] vrine spissa apparens fiat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] vrine [illegible] [illegible] [illegible]

est in liberatione completa plurima
operatio contingentis et oppilationis re[illegible]
na grossa similiter urine assimilata
vel alter aliud quam declinat ad al-
bedinem cum participatione citer-
nitatis humorum corruptionem et quando magis
fiat est flegma candidum in quo magis
una caliditas agitata fuit ad ipsum
cum grossa ventositate turbide fiunt
Sicut est quando capitis dolorem habet ex mul-
titudine flegmatis et capite ad [illegible]
am attestatur quasi significaverit fiat
litargiam urina tenuis qualis est
in diabete vel ei similis significans
in acutis egritudinibus propter [illegible]
rationis morte pronosticat [illegible]
quando inde supervenit cerebro et aufferen-
tia primum urina tenuis in grossam
[illegible] in febre acuta cum signis
bonis fiat crisim cum sudore quo-
niam signa bona et accidentalis
vehemens inflammatio fiat in-
flammatione in corde aut in epate [illegible]
na grossa quam cum fiat crisis clarificatione
in febre acuta est signum retentionis ma-
teriei et defectus nature in expellendo ca-
urina grossa turbulenta in qua non
residet aliud nec clarificatur fiat e-
bullicione humorum per vehementiam
innate caliditatis digerentis quapropter
in morbo acuto est mala et haec
vel similis [illegible] quando non [illegible]
potest [illegible] urina turbulenta
sine residentia [illegible] per mortificatio
caloris [illegible] cum debilitate causa et
[illegible] effectus [illegible] sequestrato propter
[illegible] urina [illegible] grossa fit a
calore [illegible] residentie [illegible]
tio [illegible] cum grossa et est similis
[illegible] urina [illegible]
[illegible] corruptio nam medici ordinaverunt ut
teneat in loco calido [illegible] ne
fiat [illegible] quietat quam
[illegible] de [illegible]
[illegible] propter [illegible] unde
[illegible] impotentes ad [illegible]
[illegible] nam in [illegible] est [illegible]
[illegible] quantitas [illegible] aliquando
fit propter fortem ebullitionem nam ad
accidit [illegible] in humiditate que est
cum sanguine [illegible] est ebulliunt
humores ad [illegible] venas [illegible] partes
[illegible] grosse commiscent cum illa
aquositate et que aquositas facta
est [illegible] et natura [illegible] nata
[illegible] hinc [illegible]
et [illegible] expellit [illegible]
nas [illegible] ad venas [illegible] et ab illa
per venas emulgentes ad vesicam
et sic in [illegible] urina
mala precipue in morbo acuto nam
cum illa [illegible] morbum sit [illegible]

est urina [illegible] sterilis [illegible] grossa
fit vehementem ebullitionem et magis grossam
[illegible] et multa et debilitatem
caloris non potuit [illegible] urina [illegible]
[illegible] et [illegible] apparet in [illegible]
[illegible] et mortificatione nisi [illegible] auctor
de hac urina [illegible]
[illegible] septimo [illegible] humidorum temperatum
et [illegible] in magis grossa
et quia [illegible] ebullitio cum [illegible]
[illegible] grossa [illegible] sit [illegible] urina quando [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
et [illegible] nam statim apparet
et [illegible] in [illegible]
[illegible] turbulente [illegible] et ventositas grossa
elevata [illegible] pronosticum [illegible]
[illegible] turbulente [illegible]
[illegible] grossam faciunt [illegible]
[illegible] fiat [illegible] fiat
[illegible] non faciunt et [illegible]
[illegible] vel [illegible]
longum morbum fiat [illegible] mortem
de parte coloris est prima similiter urina olea-
ginea cum color [illegible] similis oleo est
mala [illegible] ad [illegible] apparuerint signa
bona non est [illegible] mutatio urine [illegible]
de [illegible] laudabilibus et signa [illegible]
[illegible] in [illegible] fiat mortem quando
[illegible] crisim [illegible] per [illegible]
[illegible] urina oleaginea [illegible] fiat per
mutationem [illegible] facta est [illegible]
[illegible] facta est aqua [illegible]
[illegible] et [illegible] acuta
urina que in [illegible] acuitatis [illegible]
ad grossitiem et ad [illegible] et remanet
[illegible] et turbida ut est urina asini
et incipit [illegible] in [illegible]
[illegible] et in [illegible] fit spasmum [illegible]
[illegible] morbum et specialiter
[illegible] signa [illegible]
[illegible] de [illegible] urine quantitas [illegible]
[illegible] urina grossa et [illegible] non sine
[illegible] et [illegible] tenuis [illegible]
fit maxime [illegible]
vel [illegible] aut [illegible]
[illegible] in [illegible]
urine [illegible]
capitis dolores aut adsunt aut ad-
erunt

Sequitur capitulum quar-
tum de quantitate urine

Quantitas urine sumitur et cum
multiplicitate [illegible] ac [illegible]
urine [illegible] sine quantitas multa
[illegible] sumi [illegible] quod [illegible]
urina [illegible] et [illegible]
et [illegible] ut [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] aut [illegible] non [illegible]
[illegible] aut non fuit multum calidum et
[illegible] fecerit [illegible]
[illegible] ne illa aquosa substantia [illegible]
in [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]

secessu pacificat. Urina quarta apparet. Secundo
multiplicatur per extensionem multorum humo-
rum in renibus, ratione a quibus multa re-
cipit humiditas in vesicam descendens.
Tertio in via eius non retinente propter strictitudinem
viarum. Quarto cum fit calor intensissimus
liquefactivus liquefaciens humores corporis
et eos dissolvit [illegible] que [illegible] cum
dissolvuntur humiditates [illegible] ut in parte etiam
ubi sunt non sequitur alteratio [illegible]
et tunc apparet urina unctuosa [illegible]
in [illegible] Quinto propter nimiam retenti-
bilitatem [illegible] digestio fiat
in eo ut in diabetica passione et tunc u-
rina multa valde et aquosa [illegible]
quemadmodum accidit eis in crapula. Sex-
to [illegible] diversorum vinorum aquosorum et
[illegible] que urinam multiplicat. Septimo prop-
ter [illegible] superfluitatum
[illegible] que ea sunt que adiuncta se
[illegible] alias augmenta se [illegible]
et [illegible] se augmentant. Unde [illegible]
et urine paucitas [illegible] et novem causis
fiet per [illegible] primo quia propter [illegible]
[illegible] Secundo evacuatio per a-
lias regiones et est [illegible]
lia. Tertia [illegible] in [illegible] aut [illegible]
[illegible] vesice [illegible] in [illegible] aut
[illegible] aliis humoribus. Quarto quia
aquositas retinetur in [illegible] ut in
ydropisi. Quinto propter nimiam febrilem
caliditatem ut contingit in febre acuta
et est signum mortale. Sexto propter mortifi-
cationem caloris et virtutis [illegible]
mortem. Septimo propter nimiam frigiditatem
[illegible] vesice ut in stranguria.
[illegible] aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] materie [illegible]
[illegible] vesice [illegible]
[illegible] aut [illegible] vesica.
Ita secundum patet sunt multa [illegible]
[illegible] necessario paulatim mingit [illegible]
[illegible] in [illegible] quantitates in quibus
[illegible] vesica est causa [illegible]
[illegible] et pauci [illegible] causa [illegible]
[illegible] est de [illegible]
[illegible] et [illegible] humorum [illegible]
esse causa [illegible] urine [illegible]
[illegible] non descendunt [illegible] remanet [illegible]
[illegible] de urina pauce quantitatis [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] que est [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] oportet ista [illegible]
et [illegible] que dicta sunt
de [illegible] est in [illegible] urine multe
quantitatis [illegible] et [illegible]
mala [illegible] superfluitatum liquefacta
[illegible] urina [illegible]
de [illegible] que [illegible] mingit multa [illegible]
pauca et [illegible] retinet et [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] nature et est [illegible]
mala [illegible] sicut [illegible] non esse [illegible]

ad continuandum motum et pinguia [illegible]
Et [illegible] fiat humorum grossitudinem et quod
ipsi [illegible] digestionem [illegible]
[illegible] fuit quieta fiat [illegible]
grossitiem humorum. Multitudo urine in
acutis egritudinibus [illegible] non ad
[illegible] est signum inflammationis
[illegible] Et quia non [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
similibus. Et quamquam [illegible] mediocritas
urine et [illegible] medius [illegible]
[illegible] In aphorismis habetur de quantitate urine
in [illegible] urina nocturna multa [illegible]
[illegible] fiat [illegible] Et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] si non febre [illegible] urina
multa [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] solvunt non [illegible]
[illegible] talem [illegible]
[illegible] causas urina [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] sunt magis [illegible]
[illegible] habent [illegible]
Et [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] tantam quantitatem [illegible]
[illegible] ex tanta quantitate [illegible] urine
[illegible] multum potasse. [illegible]
[illegible] et [illegible]
urine et [illegible] quantitate [illegible]
[illegible] que [illegible] quia
[illegible] febre [illegible] non [illegible]
[illegible] et omni [illegible]
[illegible] in [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] urina [illegible]
[illegible] et est [illegible]
[illegible] et [illegible] signum est [illegible]
[illegible] urina que [illegible]
[illegible] in febre [illegible] et [illegible]
doloris capitis et [illegible]
[illegible] urina que [illegible]
quiete fiat [illegible] malum [illegible]
[illegible] fuit acuta intensissima fiat
[illegible] mala adveniente in cerebro
[illegible] quieta fiat [illegible]
et [illegible] non [illegible] et
causa urine in [illegible] acutis [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in [illegible] et non fit [illegible]
[illegible] materie acute [illegible]
ad [illegible] et [illegible]
tota.

Sequitur tractatus quintus de
[illegible] urine. Contentus urine
[illegible] omnem [illegible]
[illegible] et quantitatem [illegible]
[illegible] in urina [illegible]
[illegible] specialia et [illegible] de his
[illegible] omnia [illegible]
[illegible] comprehendam
[illegible] Contenta itaque sunt [illegible]
[illegible] spuma pinguedo [illegible]
[illegible] nebula [illegible]
[illegible] sanguis [illegible]
[illegible]

prius sabulo rapta. Et de uitreo. Urina colore uitri repertus fuit. Ceterum ampulla grani fimbriati spuma. Unus pinguedo pilis sanguis [illegible] terminatur sua circumvoluens spume partes atque huius se. Spuma omnis secundum speciem alia reperitur. Ceterum alterantur odor et sapor de quibus primo de odore et sapore. Urina odore privata si ventrum fugitiuo contemplatione ac superflua quantitate sufficit. Nam odor qui in calidatem sorta de ductus calore consurgit. Et secundum plenitudinem quod non consequitur vapor ad superiora ut in frenesi. Urina in discolorata et odore privata et cum in ea caliditas [illegible] ut [illegible] capite [illegible] xx. Urina tetro plena qui in capitibus [illegible] acut[...] corruptioni sociatus significat. Nam fetor in impotencie ad [illegible] humoris odorem [illegible] in urina [illegible]. Cum urina sint odore fetida qui sunt signa mortalitatis tunc erit [illegible] nisi resumant urine. Et si non adfuerint signa mortalitatis [illegible] putrefactionis in urine [illegible] contingit. Clara sint et non fetor putrefactionis sit. Et [illegible] alia [illegible] de [illegible] mediate si [illegible] Cum in apparent urina et non [illegible] interiore et in [illegible] signum malum non vehementioris putrefactionis et rebellionis superfluitatum. Urina cuius odor ad acredinem trahit putrefactionem humoris frigidi [illegible] habentem sicut tales [illegible] significant. Nam [illegible] [illegible] in humoribus frigidis [illegible] ut prima sunt de qualitatibus. Et urina si in febribus acut[...] apparuit pronosticabit [illegible] Tunc erit signum quod [illegible] odor [illegible] et [illegible] mortificato naturali significant. Urina cuius odor ad dulcedinem trahit dominium sanguinis significat ad dulcedinem quod ad [illegible] et suavem ut [illegible] sanguinis [illegible] debemus indicare de tali odore. [illegible] notandum de odore [illegible] ut sanguinis. Urina cuius fetor sine odore [illegible] acutis [illegible] Nam cum sit humor [illegible] valde calidus et acutus [illegible] odor [illegible]. Urina cuius fetor [illegible] odor

ad acredinem [illegible] melancolia significat [illegible] quam [illegible] ipsa est [illegible] [illegible] [illegible] et stare [illegible] [illegible] [illegible] grossiciei et subtilitatis urine quod [illegible] grossior [illegible] aut [illegible] [illegible] per ea [illegible] remouetur et non sint secunda alteratione significat [illegible] quia non alteratur significat [illegible] alius quod in putrida urine [illegible] et quod urine [illegible] et impotenciam [illegible] Postremo scito quod in sano urina fetida [illegible] significat fetidam putridissimam [illegible] ac [illegible] putrefactionem in [illegible] quod [illegible] alteratio [illegible] per eius [illegible]. Nam [illegible] putrefactionem non alterato corpore [illegible] sunt [illegible] et [illegible] quae multi tractatores dicunt esse necessarium ad cognitionem de [illegible] urine dico [illegible] [illegible] Sunt quidam qui [illegible] [illegible] odore et sapore si nos [illegible] urine [illegible] et sapore [illegible] Sequitur de [illegible]

[illegible] [illegible] et quod [illegible] urine. Et ideo a quibusdam prudentibus non esse [illegible] [illegible] urine [illegible] et eius significationem in [illegible] humani corporis et [illegible] ut sit satis efficax signum [illegible] signa [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] auctoribus [illegible] [illegible] sumpto ad urinam [illegible] simila de eo fiet [illegible] Unde neque Ypocras neque Galienus neque Ysaac neque Avicenna de eo quicquam dixerunt. Galienus [illegible] de eo [illegible] fecerunt [illegible] urina [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] Et quod [illegible] de eo [illegible] gravis et [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] intelligenciam [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] urine [illegible] comprehensa. Et [illegible] comprehensa [illegible] per totam superficiem urine [illegible] [illegible] Et sicut in superiori parte urine [illegible] [illegible] corporis superiores [illegible] capitis [illegible]. Nam ipsa [illegible] [illegible] [illegible] tripe

Rasis in q[ua]rto mo[n]te fecit libros .27. quos
excepit in libro Rubertis qui dicitur est in
generalis et est ipse frater Galenus

Item ipse Rubertus [illegible] sed
[illegible] fecit [illegible] qui vidit
se [illegible] religionis [illegible]
mirabile bonum ipsius medicine et est liber
[illegible] ingenium continens 27 particulas libros
[illegible] liber [illegible] sub maxima obscuritate
[illegible] fecit [illegible]

[illegible]

lembus maturiore peteribus superiora. Circulus albus spissus significat abundantiam fleumatis in parte capitis posteriori eo quod in illa magis abundat flegma. Circulus citrinus [illegible] humoris colerici in dextra parte capitis significat eo quod in illa magis abundat colera. Circulus in sbadinis color palidus vel fuscus tenuiore vel vapore melancolico ascensum ad partem sinistram capitis fecit eo quod in ea parte est splen. Item Circulus in colore rubeo vel sba spissus vapore a humore sanguineo ascensum in parte capitis anteriori significat. Nam in parte anteriori sunt plures vene et arterie que sanguine nutriunt [illegible]. Unde Constantinus in viatico: Caput in quatuor partes dividitur. Nam in superiori dominatur flegma, in anteriori sanguis, in sinistra melancolia, in dextra colera. Et cum aliis causis circulus mutatur fiat. Sequitur de ampul[lis]

Ampulla est corpus urine rotundum fla[tum] [illegible] ex ventositate grossa a[c] vapore inclusio sub partibus viscosis et aqueis urine genitum in superiori parte eius eminens. Nam ventositas grossa inclusa in partibus illis illas ad superiora elevat in tumorem quemadmodum videmus contingere in sputo emisso per calamum a pueris. Unde faciunt ampullas magnas. Nam in medio vie sputum viscosum ac aqua viscosa secum trahens aerem in [illegible] in rotundum elevatur per inclusionem aeris petentis exitum et per ipsum sputum vel aquam prohibentem sua grossa viscositate ipsum evolare. Nam quandoque contingit quod viscositas est prave resistencie. Unde tunc frangitur ampulle. Et quandoque apparet quod facte ampulle in mingendo urinam statim rumpuntur. Ex quo infertur quod aliis paribus urina que [illegible] transvasatur retinens ampullas longiori tempore est melius eo quod [illegible] tempore eas detinet. Et dum est grossa viscosa [illegible] si ventositas esset valde subtilis evolaret similiter si humiditas non esset viscosa valde non [illegible] [illegible]. Et propterea invenies sanum quod quando in homine repit humores crudi viscosi et ventositas grossa et illic expelletur per vias urine tunc in eorum transitu per angustos meatus comprimentur et cum adeo pellimus ventositas petit exitum et per superiora [illegible] humor sua viscositate [illegible] et tunc vel inde ampulla generatur ut dictum est. Ex quo infertur quod aliis paribus quanto ampulle sunt minores indicantur [illegible] tanto magis per angustiores vias dematam esse. [illegible] volunt quod ampulle fuerint grosse indicantur est super digestionem stomachi et membrorum nutritivorum; cum vero tales sunt [illegible] que sunt mediocre superiore et cum fuerint stabiles super [illegible] [illegible]. Infertur secundo quod urina talis apparente in morbo scilicet cum ampullis multis et grossis et ibi permanentibus signum est longitudinis morbi ipsius. Infertur tertio quod [illegible] urina fuerit [illegible] in renibus proposita. Nam cum humiditas illa viscosa per ipsos renes transeat [illegible] non digeritur nisi in longo tempore [illegible] ubi detinetur cum ipsa sit grossa ut [illegible] et locus angustus, que in tempore [illegible] et in lapidem convertitur. Et hoc est quod volunt ypocras [illegible] Afo 2e [illegible] 29. Cum quibus [illegible] in urinis superfluitas ampulle [illegible] significat longam egritudinem fore. Infertur quarto quod iste significant ventositatem humoris et ventositatem grossam in corpore. Infertur quinto quod talis urina apparens in morbo renum est indicativa mala quia [illegible] magis eo quod facilitate [illegible] lapidis [illegible] magis viscositatem grossam frigidam ac ventositatem grossam de quibus renes ipsi multum gravantur propter eorum angustias vias viscositatis autem ampullarum maiore [illegible] ut de spuma dicetur et [illegible] vide ibi. De granis

Grana sunt corpora parva que propter eorum [illegible] visum moventur et [illegible] sunt ut ampulle [illegible] propter eorum partes [illegible] non dicuntur ampulle. Et ista apparent in circulo et aliquando sub circulo ut dictum fuit in [illegible] urina [illegible] habent [illegible] [illegible] non [illegible] fuerunt significant autem magis reumatizantem et de minute ampulle [illegible] [illegible] in ampulla. Sequitur de Nebula

Nebula est que [illegible] in superiori regione urine apparens ex adustione [illegible] humorum genita [illegible]

sta adustione in humoribus et inde vine
in ypo febrium et in magna superfluitate
ficitate accidit ab his vapores ingrosse-
levari q(ui) compulsi cum aquositate urinali de-
inde sua natura superiorem regionem urine pe-
tentes [illegible] ab virtute / et quod apparet qu(am)
tum apparente sed esse difficultas anhelitus
Et forte hic est quod quidam dicunt ipsam si-
gnificare constrictionem pectoris sicut plurimum in
ethicis 110 Et [illegible] septima de
egritudo [illegible] [illegible] umbra aliquis rubea
[illegible] de et alia signa secundum eum De spuma
Spuma non est aliud quam multarum am-
pullarum aggregatio que ex eis fit collectio
de quibus ampulla Sed vel illas non potest [illegible]
ditas in humoribus [illegible] medios [illegible]
magna pars in vapores [illegible] facti
in spume et ampullarum [illegible] vaporibus in
[illegible] vel dicit e Sed due cause sunt dicte
[illegible] et vero est tertia mediate Cognoscitur
spuma quia calor [illegible] ab alia et ab aere
[illegible] tamen cum illa que est tincta [illegible]
et minuta Alia vero [illegible] De quo [illegible]
quod aliquando significat super magis [illegible]
[illegible] grossa aliquando super fortem calorem [illegible]
sive colorem [illegible] significat super materias
ut cum fuit alba super frigidum et [illegible]
et sicut ut plurimum est Citrina vero
super magis colericam grossam et [illegible]
ut in icteritia citrina Item insuper ca-
[illegible] Nigra super [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut in icteritia [illegible]
[illegible] super adustionem [illegible] mortifica-
tionem spuma magis quod longa lata et pro-
funda et grossa ut quidem est [illegible] vel
[illegible] multam viscositatem et ventositatem
significat [illegible] Cuius [illegible] visco-
sitas magis aut [illegible] comprehendere [illegible]
quassatione urinalis Nam si ex tali con-
quassatione spuma cito frangitur est pauca
viscositas si tarde multa Item Spuma
multa et ampulle multe [illegible]
significant opilationem Vnde signum est quod cor-
pus abundat ventositate multa [illegible] si
per vias tam angustas a natura [illegible]
signum est quod est opilatio in aliis De pulvere
Pulvis est [illegible] putrefacta [illegible]
urinalis apparens de quo [illegible]
primo cum [illegible] [illegible] de ypostasi [illegible]
hoc [illegible] plus a [illegible] [illegible]

tas [illegible] colli vesice et est [illegible]
[illegible] et tunc patiens dolorem sentit in
extremitate virge et est sanies multa
et sentit fetorem [illegible] [illegible]
[illegible] quod collige [illegible] [illegible]
Secundo est quod vere in [illegible] [illegible]
et tunc sanies pauca non cum fetore
tanto [illegible] Tertio est [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] ut est
[illegible] in [illegible] cum natura purgatur
per illas vias ut super dictum est [illegible]
Signa distinguit [illegible] ut si fuit
ex [illegible] dolor in parte [illegible] [illegible]
[illegible] Cum signa distinctiva sunt
collige capitulis Non invenit tamen
aliquando natura emittere magis saniosa
[illegible] quod non fuit ruptum [illegible] aliquod
in membro aliquo [illegible] Et [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] 81 [illegible]
in urinali via vel virga pustule nascuntur
sanies [illegible] et erupta [illegible] fit Sed [illegible]
quod [illegible] [illegible] est in [illegible] sanies
est multa [illegible] in [illegible] ut [illegible] tunc
non fluit sanies sed sanguis De pinguedine
Pinguedo est substantia ut tela aranea
unctuosa in superficie urine appa-
rens [illegible] unctuositas [illegible]
[illegible] ut cum ex forti calore liquat
[illegible] pinguedo / quandoque est ex liquefactione
pinguedinis sive unctuositatis membrorum
[illegible] Et ex hoc [illegible]
[illegible] membrorum [illegible] semper est
cum febre et ex [illegible] [illegible]
ta mali coloris male substantie pauce quantitatis
et unctuositas illa non ita cito videtur
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum urina [illegible] stat per tempus et non
est ita in superficie comprehenditur
[illegible] [illegible] Et ita est
urina que consuevit apparere in principio
ethice Et ideo in [illegible] [illegible]
fac urinam [illegible] de quo est suspicio de
ethica [illegible] Nam in [illegible] specie
urina apparet oleaginea a medio su-
perius In tertia vero per totum [illegible]
comprehendere Alii quod in prima specie
apparent [illegible] gutte oleaginee In secunda
tela In tertia ut dicunt In quarta [illegible]
quod [illegible] non necessarius est sed est
urina est multa [illegible] digesta et apparet

in superficie urine pinguedo stamini vel tele aranee similis ... per multum tempus pinguedinis ... renum et quando videtur sequitur ... non esse ... eo quod a principalibus membris veniat. In aphorismis 4a aphor. 35o quibuscumque pinguedo supernatat urine et ... in effetica significat et acutam febrem. De pilis

Pili sunt quedam substantia flegmatica in longum et in modum pili extensa sub media regione in urina apparens a siccitate renum causata. Nam ... opilacionem ... illa et ... viscositate ... Unde urina cum materias ... secundum ... in ea sub forma ... comprehendi ... a caliditate non multum vigente et a siccitate forti ... quantum pili ... apparent ... significat ... et ... sunt ... Galienus ... Aphor. ... 4o ... in urina ... Contingit aliquando ... plurimi ... a medico ... radicalium ... secundum ... signa distinctiva comprehendi. Nam ... urina ... digesta ... in colore et bone ... Cum ... signa sunt ... Nam a ... calore ... et ... Sanguis Sequitur de sanguine

Sanguis in urina apparens ... aliquando medius ... urina ... Unde si ab epate ... dolor ... et sanguis ... in multa quantitate ... a vesica ... grossus ... et ... calor ... frigiditate ... medium ... sanguinis ... et ... Si a lumbis ... et dolor sentitur circa renes et lumbos. Si a venis tunc medio ... et ... dolor et ... in renibus sentitur. A pulmone ... sanguis. Signa autem ... calidus. In aphorismis 4o ...

Si sanguis a ... mixtus renum a vesica ... fiat ... sanguinis ... et ... et sanguinea ... et ... et ... dolorem fiat ... sanguine et ... et squamas et odor ... vesica fiat. De arena

Arena est quedam substantia sabulosa in fundo urine ... apparens a caliditate ... tam fuerit ulcera in renibus ... in vesica et ... sicut ... lapides in fornace. Contingit ... et ... lapidem ... et ... mora ... Hoc fiat ... in magno ... Consideranda ... apparens fiat ... et ... ad ... et ... appareant et ... significat ... lapidem qui fuit ... aliquando ... in fundo apparent aqua que ... et ... arenule que non sunt ... urina et grossum et multum ... humores ... et ... et ... sunt ... et ... et ... signum ... arena ... et ... in ... non ... in urina ... calidus ... vesica ... De fumo

Fumus apparens in urina ... est flegmaticum et in fundo residens ... urinale ... et ... et ... in ... fundo ... et ... ... fumum ... urina ... et ... et ... urinale ... et ... in fundo ... non ... apparens ... et non ... ... signa ... in ... urine ... et ... ... humores ... viscositatem ...

visibilem

[illegible]

Sequitur de furfure, sanie et squamis.
[H]ec que sequuntur sub vrina squamis
in vrina posita sunt
quasi in ultimo vrinali. hec ad maiorem
partem corporis cum causis ipso in
furfure quod est secunda quia prima in vrina
apparens ad lotulentiam declinans
in modum furfurum frumenti. et colore
eius. Cremoris vero est sed quasi grossa licet
parua partibus frumenti facti similis sed ad
lotulentiam declinans. Ergo apparet quod
a furfure dicitur comparatione similitudinis. Squa-
ma autem est sed ad modum furfuris sed dura
vel ad se spissata quemadmodum apparens pisci-
um squame. Petalum vero de furfure vnum est
etiam eundem petalum dicere possumus.
Credimus vero squamas petala idem esse
sunt. Verum tamen petalum plus amplum
quam squame. Nam petalum est sicut genus
squamarum vel ut ipsis vnum [illegible] de
[illegible] [illegible] ypostasis ex petalentibus
[illegible] sunt [illegible] furfuri et ossium quam squa-
mis piscium similes et hec est vehemens
[illegible] mala passionum [illegible] [illegible]
allegato loco [illegible] [illegible] Colliget
quod petalum est furfur [illegible] quedam corticale
vel [illegible] sine [illegible] [illegible] [illegible]
ut sunt [illegible] [illegible] similis pe-
tale [illegible] et hec quasi sunt rubee
et [illegible] est quasi arene [illegible] [illegible]
albe et [illegible] quod sunt [illegible] [illegible]
membris radicalibus vel squame [illegible]
[illegible] ut febre acuta [illegible] apparentibus
signis [illegible] sunt [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et furfures
[illegible] et quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] an [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] in dubijs hec n[on]
[illegible] ex consimilibus causis [illegible] [illegible]
Nam hec [illegible] in vrina apparentia sunt [illegible]
[illegible] membrorum radicalium [illegible] [illegible]
[illegible] eorum partes [illegible] et [illegible]
sine [illegible] quemadmodum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a partibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] partes [illegible]
ut squame magne [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] paruum [illegible] vesice [illegible]
[illegible] vrine [illegible] [illegible] [illegible]
comprehenditur [illegible] [illegible] [illegible] vrine sa-
na sunt et tamen illic adest febris [illegible]
debilitas [illegible] [illegible] corporis et [illegible] [illegible]
denotat [illegible] liquefactionem [illegible] [illegible]
a vesica [illegible] apparens [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] in vri-
na et vrina non est sana hec est [illegible]
apparebunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tale

preterquod comprehenditur in ea aut in consummetur urine vel quarta assore trembus urina pinguis naturali existente sensitiva sedimina inveniuntur. Pro urina sabulosa tamen quod licet ita sic contingit in aliquibus habes resolutiones ab humoribus provenire et sepius a materia flegmatica vel ab eis extunc sanatur superscriptum separantes in modo sensitive cinonides aut squamas dicitur in omni apprenostico [illegible] squamis sunt resolutiones membrorum radicalium ut arteriarum venarum et cetera specifica quoniam non sunt viis instrumentorum urine a calliditate et siccitate [illegible] quoniam sunt sensitives facte vel sensitives maiorem caliditatem et siccitatem requirit quod colloracione earum comprehendi. Et ideo dicunt hic sive ethycam quoniam non est viis instrumentorum urine vel estimat illas resolutiones separari a venis arteriis et aliis membris radicalibus ut ossibus ligamentis valde paucum et si sunt valde pauce ex forti caliditate et siccitate inferioris

De cinonidibus

De cinonidibus vero dicendum est quod cum cinonides sunt sensitive grossa quod ipsa ipse non resolvuntur sive separantur a membris radicalibus licet sit ab humoribus causa morbi et apostemate carnis recentis genite. Nam membra radicalia ut vene et arterie et nervi et huiusmodi sunt membra subtilia valde aquabilis sensitiva ita grossa separari non est verisimile precertum a grossibus. Et si sunt grossa cum [illegible] vel [illegible] ab eis separantur. Et dicitur recentem genitam preterquod advertendum quod scribit Agalieno 2o pronosticorum super a parte [illegible] quando imposita sunt frenata quod primum quod liquescit in febre est ab ceteris recens deinde antiquior deinde caro recens mollis deinde caro antiqua dura deinde membra ipsa. Et qui liquescunt membra sic videtur in urina partes inequales similes petalis. Cinonides aut in febre acuta significant grossitiem materie cibi et consequenter timorem quoniam [illegible] in parvo tempore materia ita grossa digeri non potest. In febre vero lenta et longa dissolucionem carnium aut egritudinis prolongacionem. Assore vero assoris [illegible] Et in omnibus [illegible] infebribus in urinis cinonides preponendes sunt longam egritudinem significant

De athomis

Athomi sunt corpuscula [illegible] humoralia non [illegible] [illegible] in viam [illegible] obtalibus [illegible] in urina ut sunt corpuscula que in specula solis comprehenduntur. Nam [illegible] iudicant descensum humoris a capite ad inferiores [illegible] valde angustia quoniam [illegible] in acrisine vapor inclusum aut [illegible] descensum calefacta non descendit sic [illegible] videtur assecunde et hec ut [illegible] dicitur sunt [illegible] podagram vel arteticam si [illegible] et consimiliter imaginant [illegible] [illegible] in urina pregnantium quoniam [illegible] temporum in progressionis fit clarius ita ut [illegible] aut [illegible] possit [illegible] de generacione embrionis. Hinc resoluciones sperma[illegible] descendentes per viam [illegible] angustam inveniunt valde quare vermicules ad [illegible] et expellunt ut [illegible] et [illegible] apparent [illegible] urine cum ea expellunt in [illegible] in urinis corporum repletorum. Et [illegible] in quibus iste resoluciones ita inveniuntur in urinis [illegible] autorisatum hic dictum [illegible] instanciam [illegible]

De filis spermaticis

Fila spermatica in urina apparentes sunt aut ex coitu [illegible] facto [illegible] aut ex replecione vasorum spermaticorum in robustis religiosis [illegible] aut ex debilitate continentie testiculorum vel sperma egreditur involuntarie et sine delectacione et tunc est species gonorree et [illegible] passio cui non subito [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virge et testiculorum et [illegible] causas sive [illegible] Tamen nota quod [illegible] in urina apparent fila flegmatica similia filis spermaticis [illegible] quod [illegible] hec est [illegible] talis quoniam spermatica sunt alba et per viam elevata magis versus mediam regionem flegmatica aut magis descendunt et non sunt parvula neque ita alba [illegible] [illegible] [illegible] ex relacione infirmi [illegible]

De materia cinericia

Resolutiones cinericie in urina apparentes causantur ut plurimum a materia melancolica adusta que super quantitate fundi urinalis petunt [illegible] aut sicut materiam flegmaticam [illegible] melancolicam per adustionem ut [illegible] adustum et sunt [illegible] [illegible] plurimum super [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solent retencionem menstruorum abundanciam melancolie aut egritudinem melancolicam et huiusmodi. Nam [illegible] sicut [illegible] decadunt membra

De vapore sine fumo urine

Vapor autem sine fumo quando in urina apparet et cum non ab omnibus comprehenditur est enim satis difficilis comprehensionis. Et hinc apparet seu causatur cum grossa adusta in ... vita. Aliquando vero fit cum calida adusta vehementi adustione et non con... ... philosopho ... flegmate ... aliqua adusto quod ... Et hoc est quod voluit Avicenna ... de urine ... ... urine sunt ... ...

Sequitur de ypostasi

Ypostasis est substantia superflua ... digestionis ... ... urinali ... ... in urina pendens et ... ... non ... ypostasim ... in ... digestione ... ... urina digesta ... ... ypostasis ... ... digestione ... ... ypostasis ... ... in media regione ... ... ypostasis ... ... nebula ... ... ypostasi ... ... ypostasis ... ... ypostasis ... ... et non ... ... de ypostasi. Nota ... ypostasis ... ... ypostasis ... ... ypostasis superfluitas ... digestionis ... alba levis et equalis ... ... in medio pendens ... ... digestionis ... ... alba ... ... alba ... ... ypostasis ... ... digestionis ... superfluitas ... ... urina et ... ... ypostasim ... ... ypostasis medium ... ...

ypostasis ... [illegible]

[illegible]

ypostasis naturalis

non potest illa[?] [illegible] disgregare [illegible] est mediocriter optima qui [illegible] esse mi-
nus in partibus suis [illegible] quod comprehenditur [illegible] urinalis [illegible] esse signum
quod est minus [illegible] sicut piramidalis [illegible]
[illegible] gravioribus et mediis [illegible] potentia caloris [illegible]
est superiore loco [illegible] levia in supra loco [illegible] in infimo et media in me-
dio collocantur [illegible] et [illegible] et victum que
non potuit [illegible] in medio pendens est [illegible]
[illegible] ventositas [illegible] ad superiora [illegible] in medio modo se
habet [illegible] grave et leve [illegible] debet esse alba ad equalem [illegible]
te [illegible] debet in ea esse [illegible] qualis est in [illegible] et in lapide polito
[illegible] color est [illegible] ypostasis [illegible] naturali [illegible]
aliquem [illegible] in [illegible] que [illegible] aliqualiter in ea in-
[illegible] ypostasis [illegible] apparuit [illegible]
[illegible] in [illegible] ypostasis [illegible]

[illegible]

no vz pou . vide alib.

Diabolus fecit sibi comitem [illegible] et eam sibi in [illegible] capellant [illegible] gemm[illegible] ipse filias et demoniam [illegible] [illegible] [illegible] capellanus et [illegible] [illegible] [illegible] ancillis [illegible] armiger [illegible] eam in [illegible] relinquit que est communis

[illegible]

P[er] similitudine[m] a s[ub]stancia crinis sic[ut] ip[s]am que magis et minus viscosam cum multo vapore et ventositate et [illegible] cuius efficacia est signi[ficativa] similiter ab ypostasi ut i[n] [illegible] colore [illegible] sunt. Unde alba aliis paribus est melior maiorem et meliorem notans digestionem et [illegible] dein rubea [illegible] crossa [illegible] ostendens humorem qua[m] sanguinem [illegible] coloris alio colas ab alio [illegible] colleram ostendit [illegible] que est albi et citrini coloris ut [illegible] colleram ostendens vitellinam et melanconiam melancoliorem alba [illegible] colore [illegible] et rubei aliquantulum [illegible] adustiorem et [illegible] maiorem lapsum. Item [illegible] in ypostasi mala melior est qua[m] [illegible] in [illegible] et [illegible] propter ypostasis [illegible] corporis [illegible] habitudinis corporis in [illegible] ex parte [illegible] ex parte [illegible] materia pauca est ypostasis [illegible] paucis [illegible] multiplicat aliis corporibus [illegible] apparet ypostasis [illegible] materia ypostatica a virtute [illegible] resolute [illegible] ypostasi. Et si [illegible] apparet est inferiori parte [illegible] descendit ypostasis in urinis [illegible] ypostasis virtute resolvente materiam ypostaticam in vaporem [illegible] Contingit [illegible] corpora [illegible] et alia que [illegible] multiplicatione superfluitates [illegible] ciborum assumptione aut [illegible] debilitata digestiva virtute [illegible] et [illegible] digestio [illegible] et subtilis ypostasis reperitur in urinis corporum [illegible] medicorum [illegible] habenda in omnibus [illegible] dicta sit specialiter de ypostasi [illegible] quod maximum studium tuum debet esse in cognoscendo non [illegible] quod [illegible] medicus non [illegible] nec [illegible] ut [illegible] sunt ut supra ut comprehendatur differencia [illegible] sicut in [illegible] digestione ypostasis [illegible] a materia [illegible] a materia [illegible] Nam in [illegible] reperiuntur [illegible] a quibus materia ypostatica [illegible] et ideo aliis paribus in [illegible] pauca ypostasis [illegible] in corpore reperitur [illegible] sumpto ab ypostasi est [illegible] alio [illegible] urine [illegible] urina [illegible] potencia virtutis [illegible] materie [illegible] sanitate aut egritudine longa [illegible] Quod autem [illegible] ypostatica [illegible] digestionem dicitur [illegible] natura ypostasi. Non naturalis ypostasis alia nubillaginosa alia [illegible] alia sanguisugalis, alia capillaris, alia [illegible] in urina de quibus [illegible] de quatuor principalibus [illegible] apponendo [illegible] ab ypostasi sumptas [illegible] collectas.

Sequitur de nubillaginosa

Nubillaginosa id est ypostasis [illegible] nubillagini que comprehenditur [illegible] fiat humorem [illegible] et spissum in corpore [illegible] aut [illegible] in aliis doloribus [illegible] ypostasi [illegible] ypostasis [illegible] nubillaginosa et [illegible] [illegible] colorum [illegible] fiat

De capillari

Capillaris est ypostasis que in subtilitate et longitudine capillos assimilatur [illegible] coagulationem humiditatis [illegible] a calore [illegible] coagulante, et [illegible] fiet. Et [illegible] est alba, [illegible] est rubea [illegible] distinctionem materie [illegible]

De sanguisugali

Sanguisugalis dicitur ypostasis que in colore [illegible] et [illegible] coloris [illegible] sanguinis. Et [illegible] longa sanguisugis assimilatur. Et [illegible] maxime sanguineae ut est [illegible] a quo [illegible] debilitatem fiunt sanguinis que [illegible] in vesica aut in [illegible] sanguinis [illegible] aliquando [illegible] ypostasis resolucionem materie [illegible] Et [illegible] sanguinis sit coagulatio [illegible] comprehendi [illegible] sanguinem [illegible]

Sequitur de carnosa

Carnosa ypostasis dicitur quando in urina apparet frustra in colore carnea et in tactu mollia ut caro cum ipsa ypostasi [illegible] Et talis [illegible]

a renibus quoque a membris ipsius. Urine vero que a renibus est distinguitur ea que a
membris spiritualibus radicalibus renibus quoque consentientibus in urinis. Urine vero membris ad
que est talis liquefactione. Urina que a renibus est non est enim tanta virtutis debilitate et
liquefactionem [illegible] aliorum membrorum. Hec itaque renum extenuationem aut membrorum
digestionis significat [illegible] quod est secundum [illegible] in extenuationibus acutis sine signis
aut non est febris signum [illegible] est a renibus sed a rasura membrorum. Et quando illic est digestio
renibus in urina [illegible] est a renibus. Et in aphorismis [illegible] aphorismus 160 aphorismo
[illegible] de renibus [illegible] hypostasis vero ut tactum est simulatur [illegible]
Et ideo in extenuatione sanguinea apparet rubea. In colerica citrina vel ad eam de-
clinans sive rubea. In flegmatica alba. In melancolica fusca vel nigra. Nigra namque
hypostasis [illegible] malum adustionis [illegible] est hypostasis nigra
[illegible] est signum quod [illegible] est adustio [illegible]
et [illegible] Rubea alia [illegible] extenuatione [illegible] colerica
Alba cum [illegible] bona est. Alba vero [illegible]
mosa aut [illegible] mala. [illegible] mala est
[illegible] digestionis debilitate significat [illegible] hypostasis [illegible] ventositate
aut natans aut pendens aut iacens in fundo [illegible] urine [illegible] hypostasis
sublevata est et [illegible] ventositate [illegible]
grossa spissa [illegible] significat digestionem [illegible] aut in fundo [illegible]
[illegible] Urine vero est in medio pendens
[illegible] hypostasis [illegible] Nam [illegible]
hypostasis [illegible] significat in [illegible] urina [illegible] in febre acuta [illegible]
stasis [illegible] melior [illegible] flegmatico aut melancolico hypo-
[illegible] ventositate [illegible] Et ea quando sit subtilitate
[illegible] pendens [illegible]
[illegible] natans et pendens [illegible] in principio morbi apparens et sic [illegible]
[illegible] nature [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] evacuatas [illegible] posse
extenuationibus corporum [illegible] hypostasim natante
[illegible] nephresim [illegible] et hypostasim
[illegible] aut densitas [illegible] est signum malum [illegible]
[illegible] apparens [illegible]
[illegible] natans in principio et est non [illegible]
[illegible] habenda est timor quia [illegible] impotentia virtutis [illegible] natalis et descen-
[illegible] est signum non malum [illegible] est signum [illegible] digestionis [illegible]
[illegible] appareret hypostasis [illegible]
virtus [illegible] hypostasis [illegible] et colore mala quia [illegible] humorem [illegible]
significat hypostasis [illegible] est [illegible]
[illegible] ad [illegible] hypostasis [illegible] grossa [illegible] in febre [illegible]
cum bonis signis dissolutionem [illegible] significat hypostasis talis [illegible] apparet [illegible]
cum malis signis est pessima hypostasis [illegible] in febre [illegible]
[illegible] dissolutionem corporis significat hypostasis [illegible]
[illegible] significat hypostasis natans [illegible]
[illegible] descendens cum [illegible] et dolore [illegible]
hypostasis [illegible] plena cum [illegible]
est malum valde [illegible] et [illegible] in extenuatione acuta hypostasis [illegible]
[illegible] rotunda et [illegible] est [illegible]
significat enim quod extenuatio est [illegible] hypostasis alba grossa [illegible] ante
[illegible] et paucitas [illegible] et est talis [illegible] principio significat quod
humor est [illegible] et non [illegible] accedente digestione [illegible] calore [illegible]
[illegible] hypostasim [illegible] Cum in principio hypostasis sit [illegible]
et urina subtilis et non [illegible] hypostasis [illegible] est [illegible]
signum [illegible] et grossa [illegible] sit debilis [illegible]
[illegible] pendens in [illegible]
sit in extenuationibus acutis [illegible] in urina [illegible]
hypostasis que incipit pendere et sub [illegible] et ad [illegible] predicit
ad [illegible] salutem [illegible] hypostasis [illegible] est in medio [illegible]
[illegible] que ab aliis [illegible] hec causa ab
impotentia virtutis et [illegible] Nam [illegible] non [illegible]
[illegible] magis morbo [illegible] non acuto [illegible] longitudine extenuationis [illegible]
[illegible] acuta [illegible] et [illegible]
[illegible] apparet que aliqualem [illegible] digestionem

et potentiam virtutis super materiam. Unde et hic comprehenditur et indicatur habens quod aliqui
pacientes estimantur morbosi et in urina signum ab ypostasi sumptum videtur esse contra
omnibus aliis ab urina sumptis. Nam ypostasis est materia humoralis [illegible] morbi et
ipsa ut supra dictum est hic de bono malo. Et de morbo [illegible] indicium [illegible] cum est materia
[illegible] ab ipsa materia sumptum, preter eius [illegible] cursum super tenorem virtutis etc. Et in consideranda
nota tamen quod aliquando eis contingit decepto ab ypostasi ipsa cum contingit quod materia flegmatica
peccat in capite et colerica in stomacho, si flegma amplius vincit simulabit quod
colerica et ubi in ypostasi debebat esse colerica est flegmatica etc. Consideranda et
de hiis que dicta sunt ultimo concludit. Et quod urina sana sine sanitate corporis que est
[illegible] aliquas dicitur esse coloris citrini ad citrinum habens de quo supra mentio
ut dictum est de ypostasi [illegible] et dicitur ad citrinum trahens [illegible] corpora [illegible]
sana tamen. Dicit [illegible] corpus temperatum ut supra. Contingit tamen quod tam color
[illegible] accidentibus tamen. Et ultimo de hiis [illegible] sunt signa color et [illegible] posterius
amplius notanda. Ergo quod de urina [illegible] et [illegible]
manifeste apparent et certe [illegible] apparent. Nam cum in urina non comprehenditur
signa digestionis [illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible] sunt [illegible]
[illegible] Et si [illegible] apparet et occulte [illegible] ad hoc est proprium [illegible]
[illegible] manifeste apparent [illegible] et licet non [illegible] completa [illegible] est [illegible]
aut completa [illegible] in ea [illegible] dictis apparentibus [illegible] est [illegible]
cum urina [illegible] dispositionem in qua est [illegible] sanitatis [illegible] ut quasi
Et hic [illegible] intelligitur esse [illegible] in morbo [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] Nam in morbo acuto in quo [illegible] de materia et [illegible]
apparent [illegible] ut patet [illegible] in principio non apparent
signa digestionis aut si apparent sunt satis occulta. In judicando vero quia incipit
urina que est [illegible] in colore et [illegible] ypostasi
[illegible] bona cum [illegible] et super [illegible] ad urinam in sanitate [illegible]
Et [illegible] in aliis [illegible] ea que dicta sunt supra. Notandum [illegible]
[illegible] urina [illegible] urina [illegible] ut [illegible]
[illegible] sana [illegible] ypostasis [illegible] et [illegible] movet [illegible] quod [illegible]
in febribus pestilencialibus [illegible] de iudiciis urine et [illegible] urinam
[illegible] pestilencialibus bona [illegible] in [illegible] sua et colore et sedimine. Et illa
[illegible] est tendens ad mortem. Et causa est quia natura [illegible] non est [illegible] aggredi
[illegible] venenositatem [illegible] in materia [illegible] ab
[illegible] superfluitatem aquosam [illegible] quod [illegible] Item [illegible]
et ab ea [illegible] aut [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] naturalibus
que a [illegible] urine [illegible] urina [illegible] flegmatica
[illegible] de [illegible] cum [illegible] de colera [illegible] mala. Et ego hoc vidi in [illegible] de
[illegible] ut supra de urina alba et [illegible] ibi [illegible] [illegible] dubitationes [illegible]
Dubitatur utrum urina sit superfluitas aquosa ut in [illegible] [illegible]
[illegible] quod non quia quod a natura est [illegible] et utile, non videtur superfluitas esse
[illegible] Item si esset superfluitas [illegible] quod [illegible]
cum [illegible] Item [illegible] superfluitas [illegible] a cibo [illegible] a potu, [illegible] non [illegible] urina
[illegible] quod [illegible] superfluitas [illegible] a potu, quod non a cibo
cum est [illegible] sanguinis et aliorum humorum ut [illegible] patet
[illegible] ab eis [illegible] Et confirmatur quia urina [illegible] est urina, et [illegible] illa
[illegible] in proprio capitulo [illegible] ad dubium [illegible] oppositum est de
[illegible] [illegible] urine, [illegible] ea que [illegible]
[illegible] digestionis et quod a cibo [illegible] et potu [illegible] a potu [illegible] est superflu-
[illegible] aquosis que ab aliis [illegible] et in [illegible] in [illegible]
[illegible] que [illegible] urina est superflua aquositas [illegible] in corpora
[illegible] patet [illegible] quia ipsa a natura expellitur [illegible] tamquam [illegible]
[illegible] non [illegible] ipsa non [illegible] in corpore videtur [illegible]
ad [illegible] ad [illegible] quod [illegible] cum ea [illegible] renes [illegible]
[illegible] et [illegible] que cum [illegible] ad vesicam [illegible] vesica [illegible]
in [illegible] digestionem [illegible] cum [illegible] quibus [illegible]
[illegible] voluptuatur [illegible] superfluitas [illegible] et materia
[illegible] humorum [illegible] in maiori [illegible] in corpore [illegible] ut flegmatica
sanguinis [illegible] [illegible] ad [illegible] patet [illegible] supra [illegible]
dicitur [illegible] quod in [illegible] sanitatis tota [illegible] a materia [illegible] non [illegible]
non [illegible] [illegible] ut in cronica febre [illegible] quod ab [illegible]
[illegible] a materia morbi [illegible] acuta sive [illegible] et non [illegible]
[illegible] tota [illegible] materia morbi et maxime [illegible] est aggredi [illegible]
quod dico quia aliquando materia [illegible] in febre pestilenciali [illegible]
a natura non est ausa aggredi apparet urina sana et tamen eger tendit ad mortem

ut ra[tio] s[ecundu]m diversitate urine [illegible] d[e]dat[ur] paucos colores et urina sic[ut] multa tr[ans]
absorbet et reddit[ur] s[ed] maior pars eius in materia morbi et hec n[on] s[un]t argumenta que sc[ri]bu[n]tur
s[ed] sunt in hoc p[ro]posito q[uod] quod[ammod]o urina multa supplent ut in diabete et quando in aliis
morbis [illegible] est advertend[um] q[uod] illa aquositas est generata in epate que trans[m]issa
sunt cum sanguine et aliis humoribus ad ingrediend[um] membra [illegible] ipsa at-
trahit[ur] a renibus virtute speciali ut ipsis colerica licet conveniat caliditas
ingredit[ur] et p[er]veniunt ad ramos eius que sunt vene emulgentes p[er] venenosit[atem]
ad vesicam [illegible] materia aquosa que ad humores vadit[ur] non [illegible]
te ad intellectum [illegible] urina geometria [illegible] Et si queritur an aquositas illa sit
in epate generata dicend[um] q[uod] sic [illegible] in massa totius et sic [illegible]
ipsius [illegible] per quod urina [illegible] est s[ecundu]m corpus [illegible] s[ed] est [illegible] ut de cine
et de grandine [illegible]

Sequitur secundum dubium

Utrum urina sit medius [illegible] fallat dicitur q[uod] non auctoritate [illegible] in suo de
urinis [illegible] urina est magis non fallax [illegible] dictu[m] est supra
[illegible] et [illegible] medicus [illegible] item conducto in
precedenti dubio aliquando in egritudine pestilentiali est urina ut urina sani
ra [illegible] de indiciis urine ergo [illegible] pro dubio dicend[um] q[uod] [illegible] medicus
de urina oportet considerare [illegible] non valere et [illegible] ut in eius inspectione
attendere [illegible] illas conditiones que posite sunt [illegible] conditiones s[u]bscribunt[ur]
est indicium de urina sumptum raro fallax Et sic volunt Theophilus s[ed]
s[upra] dictum est [illegible] sequitur decipi medicum eo q[uod] sequitur non observans
que dicta sunt Non omnis [illegible] morbo videbis urinam [illegible] a malo
s[e]c[un]do ut dictum est [illegible] Et si queritur [illegible] est [illegible]
ad urina an sumpto a [illegible] dicend[um] quod sumptum ab urina an sumpto
sit [illegible] dispositionum [illegible] ut dictum est [illegible] urina
totalis [illegible] urina a principali [illegible] dicitur [illegible] separat
dat ad totum vel saltem aquositas [illegible] Item urina va-
habens sit a substantia colore [illegible] et aliis [illegible] ad urina [illegible]
et [illegible] vasa et [illegible] sunt [illegible] urina [illegible]

Tercium dubium

Utrum qualitates active dant urine colorem videtur quod non [illegible]
lorem [illegible] videmus quod urina [illegible] caliditatem [illegible] de [illegible] effectu[s]
non rubeum et aufertur color eius Item caliditati attribuitur a physicis [illegible]
facto subtiliato clare facto a [illegible] calor
Dicend[um] q[uod] urina [illegible] non coloratur a calido vel remittitur a frigido [illegible]
color est extremitas corporis [illegible] et [illegible] urina aut non est [illegible]
clara [illegible] vel radii colorati non [illegible] non est [illegible] et color est passio
[illegible] Et aut colorativum [illegible] ad [illegible] aliorum colorativorum [illegible]
[illegible] colera aut sanguine aut alius humor [illegible] cum dicitur calidum [illegible]
dicend[um] quod calidum [illegible] aufert colorem [illegible] cedit [illegible]
in materia [illegible] ad aliam [illegible] et in corpore nostro videmus q[uod] cali-
[illegible] dissolvit urinam ut [illegible] et [illegible] calid[um]
[illegible] colorare ut [illegible] et [illegible]

De colore viridi

Utrum color viridis causetur a frigore [illegible] supra de colore viridi dictum
est [illegible] a calido adurente [illegible] a frigido mortificante [illegible] posse et
est [illegible] dicit [illegible] in hoc q[uod] viridis a calido [illegible] et magis
intensus a frigido [illegible] magis remissus ad albedinem tendunt et dictum est
[illegible] videmus [illegible] fortificato [illegible] calore [illegible] solis ad [illegible]
[illegible] plante et herbe et [illegible] virides sunt [illegible]
[illegible] non sunt [illegible] tempore estatis

Sequitur de substantia urine

Utrum substantia urine detur a qualitatibus activis [illegible] ipse eius forme
est dare substantiam [illegible] colorem si qualitates active sunt fortiores passivis [illegible]
ab [illegible] substantia [illegible] Confirmatur [illegible] substantia dat[ur] [illegible]
[illegible] s[ed] [illegible] et [illegible] passivis [illegible] propositum dictum est supra
et [illegible] substantia [illegible] dicend[um] q[uod] sic urina non colorat[ur] [illegible] et [illegible] minister
Et [illegible] ponit conclusiones [illegible] q[uod] substantia urine est a calido [illegible] a causa
remota [illegible] principaliter [illegible] in substantia urine debitam [illegible]
substantiam Secunda conclusio q[uod] humidum [illegible] substantia [illegible] in mediate est
[illegible] urine [illegible] urina [illegible]
conclusio q[uod] [illegible] que [illegible] complexionis ut est melancolica [illegible] etiam
dici immediate causa subtilitatis urine [illegible] est pauca [illegible] aut
paucitas manet urina subtilis Et [illegible] est [illegible] de [illegible] urina
subtilis et [illegible] aliqui [illegible] ultimum ingrossat
[illegible] conclusio quod licet ita sit tamen de [illegible] dicitur [illegible] sub-
[illegible] et [illegible] ut supra de [illegible] substantia urine et [illegible] coloribus

Utrum divisiones ex parte substantie debeant esse tot quot sunt colores. Et quod sic
quia colores multiplicantur nisi ex multiplicatione substantie. Oppositum dictum est quia non mi-
[illegible] tot ut patet de substantia [illegible] quia [illegible] Prima conclusio quod divisiones ex parte
substantie sumpte possunt esse tot quot sunt colores. patet quia sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] colores. Secunda conclusio quod et si sunt
tamen non sunt ita perceptibiles quia color est sensibile per se ut substantia per accidens. Tertia
conclusio auctores non multiplicant [illegible] quia [illegible] non curat de multiplicatione [illegible]
[illegible] divisio [illegible] quod sit ex parte [illegible] multiplicat [illegible] ut patet [illegible] Nam
[illegible] ad regulationem operis et aliud non curat de multiplicatione ex parte substantie
ultra illas divisiones que posite sunt medici [illegible]
Utrum urina terminis possit [illegible] Pro isto est notando quod urina aliquando
[illegible] terminis et [illegible] et sicut principia digestionis occultum. Et modus
est iste aliqualis substantia est mixta cum aquositate et cum hoc aliqualis ventus
est mixtus cum illa substantia et a [illegible] urina est [illegible] ventus ille
sua forti impressione impulsit ad partes grossas superius et subtiles remanentes
inferius [illegible] [illegible] resoluto vento ascendunt de grosso
se descendunt [illegible] sibi [illegible] in urina [illegible]
et [illegible] [illegible] digestionis quia [illegible] comprehenduntur actio-
ne [illegible] comprehenduntur per [illegible] urine Utrum color urine prius det quam substantia
[illegible] sic videtur auctore Isaac et Theophilo Nam quod datur a forma agente
et [illegible] datur prius [illegible] color est [illegible] respectu substantie. Nam datur aqualita-
tibus activis ut [illegible] a passivis [illegible] Oppositum est [illegible] de
substantia urine [illegible] substantia [illegible] est accidente [illegible] et [illegible] ut 10
methaphisice [illegible] est sine quo res non [illegible] color
[illegible] substantie [illegible] quod substantia hic capitur pro liquore [illegible] urine et non
[illegible] substantia que [illegible] simpliciter [illegible] liquor magis sub
quantitate comprehenditur cum dividitur in mediocrem subtilem et grossam. Secundo
[illegible] quod [illegible] prius dicatur multipliciter [illegible] metaphisice tamen hic capitur [illegible] ut
prius tempore et prius natura quod [illegible] ut [illegible] prius [illegible] quantitatis ab quali-
tate dependet. Tertio quod quedam sunt signa digestionis occulta et illa sunt a
colore sumpta quedam manifesta et illa sunt a substantia urine et colore sumpta [illegible]
quod dictum est urina est sicut aqua [illegible] colorem nisi [illegible] illud quod
ei [illegible] ponit conclusiones. Prima quod loquendo de colore [illegible] causatur a qualita-
tibus activis et humorum [illegible] colore [illegible] quod aquositas [illegible] et
non liquoris sic color substantiam tempore antecedit quia [illegible] suscipitur color quam substantia
cum sit quid spiritualis. Secunda quod si color [illegible] ut sit per actionem caloris di-
gerentis et assimilantis [illegible] substantia precedit tamquam causa effectum. [illegible] alii ut Gordoni-
us [illegible] premissa premittes quod ut dictum est substantia capitur hic pro quantitate colorata
et [illegible] qualitate [illegible] [illegible] posito magis appropinquat substantie quam color et [illegible]
sequitur quod [illegible] substantia est [illegible] colore cum tamen [illegible] sunt simul non
cum [illegible] colorem [illegible] substantia [illegible] premittendo quod licet ita sit tamen
color est magis notus medico quam substantia Nam color urine dividitur in viginti
[illegible] substantia vero solum in quinque [illegible] Item color [illegible] ut sic et me-
[illegible] a medico comprehenditur quam substantia cum sit obiectum visus [illegible] substantia vero
per accidens quod [illegible] sic a medico comprehenditur [illegible] perceptum [illegible] [illegible]
[illegible] quod questio aut est de urina sana aut [illegible] hic ponitur conclusio Prima
quod in urina sana [illegible] debita [illegible] datur color et substantia [illegible]
[illegible] equaliter sunt et [illegible] digeretur in [illegible] et [illegible]
[illegible] et ita equaliter sunt aque [illegible] colorantur sicut [illegible] et [illegible]
non [illegible] Secunda conclusio in [illegible] ubi non est calida prius datur
color quam substantia [illegible] quia non [illegible] prius quod [illegible] est modo parva
quantitates colores [illegible] colorare que non [illegible] substantiam [illegible] Item substantia
[illegible] digestionem et ante digestionem precedit indigestio [illegible] cum [illegible]
[illegible] digestionem [illegible] substantia videtur quod color [illegible]
[illegible] occulta sunt que sumuntur magis a colore quam substantia [illegible]
[illegible] tamquam [illegible] Et licet color non possit esse sine substantia tamen quia substantia que
datur urine [illegible] in aqua fundatur color est valde remissa et parva aqua
non [illegible] signum digestionis sic a colore [illegible] manifestat [illegible]
[illegible] colorem prius substantia Tertia conclusio est in [illegible] de humoribus frigidis
prius datur substantia quam color quia [illegible] medio [illegible] assumpto non agit [illegible]

est et non similiter est ut [illegible] et permixte quia vera humiditas formam introducere [illegible] materia illa repugnat digestioni non taliter commovendo ac perturbando substantiat urina et non colorat quia adhuc humor colorem non accipit ut dicitur. Sed si dicatur igne [illegible] comparatur in materia calida dicendum quod materia calida est magis obediens et ideo omnis modica perturbatio sufficit introducere colorem quod non in frigida. Coloratio namque fiat perturbationem precessisse et quod natura in materias [illegible] formam introducit et ideo laudabilius signum est color laudabilis sine [illegible] quam [illegible] laudabilis sine colore laudabili [illegible] sine colore perturbatio fiat tunc. Color vero fiat quod natura plus egit ad [illegible] dicendum quod intelligitur de [illegible] in materia frigida. Considera.

Sequitur de contentis

Utrum ypostasis decidatur a tertia digestione videtur quod non quia ypostasis sit super ipsos [illegible] ex humoribus generatur et secunda digestione ergo etc. Oppositum videtur velle [illegible] [illegible] que ponit ypostasim decidi a tertia digestione ponitur [illegible] ista conclusio quod ypostasis naturalis est de tertia digestione ut [illegible] est [illegible] formaliter de tertia et hoc declarat color eius. Nam albedo est de tertia digestione [illegible] namque alba est et maxime naturalis ut supra dictum est. Ex quibus infertur quod ab utraque decidatur naturaliter humoribus quia a sanguine magna quantitas eius deciditur. A colera vero et melancolia pauca et si queratur utrum a singulis membris decidatur dicatur quod sic. Nam in membro reperitur duplex superfluitas una pura et [illegible] et est materia [illegible] ut supra de [illegible] alia est impura et [illegible] est que aliquando [illegible] sudoris aut insensibiliter per [illegible] resolvitur aut per urina emittitur. Et hec est materia ypostatica. Et si dicatur [illegible] est [illegible] coloris [illegible] ergo ypostasis [illegible] naturalis debet esse diversorum colorum. Considera. Et [illegible] infertur quod ypostasis habet [illegible] super membra et ideo [illegible] urina.

Utrum decidatur a materia morbi. Et videtur quod non quia deciditur in tertia digestione sed materia morbi non [illegible] ergo etc. Item si tunc deberet esse diversorum colorum quia materie morbi aliquando sunt [illegible] et [illegible] [illegible] etc. Oppositum quia per ipsam [illegible] super materiam morbi [illegible] ad [illegible] in primo dubio in principio cum queritur utrum urina sit superfluitas. Utrum ypostasis debeat esse albi coloris arguitur quod non quia omne quod ab alio deciditur [illegible] assimilatur ei a quo deciditur. Sed ypostasis deciditur a massa generali que non est alba ergo etc. Oppositum dictum est supra. Ad istud dubium dicendum ut supra quod ypostasis deciditur in tertia digestione que fit membris radicalibus et ideo assimilatur cum membra talia sunt membra [illegible] a massa ut deciditur [illegible] a nutrimento membrorum et hoc loquendo de naturali [illegible] de non naturali. Utrum ypostasis debeat stare in fundo cum videatur esse leve separatum a materia nutrimentali quod oportet esse gravem et [illegible] dicendum quod ipsa est eius pars [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible] residet. Utrum figura piramidalis cum dictum sit ipsam [illegible] [illegible] [illegible]. Nam in piramidali sunt tres [illegible] ut [illegible] ut dictum sunt de [illegible] que in ipsa sunt [illegible] graves leves et mediocres [illegible] [illegible] [illegible] faciunt piramidalem figuram ut patet. Utrum ypostasis debeat esse [illegible] colorem urine quod non arguitur quia ut dictum est urina naturalis [illegible] debet esse citrini coloris et ypostasis alba etc. Confirmatur quia urina [illegible] et [illegible] digestionem factam in epate et ypostasis [illegible] que fit membris [illegible] membra distinguntur in assimilando sibi nutrimentum ut patet ergo etc. Prima conclusio non necessario ypostasis est colorata colore urine patet [illegible] ante oppositum. Secunda conclusio color ypostasis non necessario colori urine proportionatur ad [illegible] intellectum quod sit color urine colori [illegible] urine [illegible] ypostasis ypostasi [illegible] patet conclusio nisi in corpore colerico ultra superfluit colera que [illegible] cum urina et etiam cum [illegible] [illegible] ad membra in quibus facta tertia digestione digestione [illegible] [illegible] ultra superfluitas colerica [illegible] facta ypostatica esset [illegible]. Tertia conclusio [illegible] [illegible] est quod ypostasis debet esse [illegible] quia ypostasis proportionatur [illegible] [illegible] sicut color colori etc. Utrum rubea melior [illegible] sit sub rubea [illegible] sub rubea arguitur quia [illegible] est [illegible] et urina [illegible] in [illegible] sub rubeum melius [illegible] quia sub rubeum album [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possunt [illegible] dicendum quod sub rubeum est duplex quod [illegible] [illegible] [illegible] prima conclusio sub rubeum [illegible] est [illegible] quia fiat in digestione quia ipsum [illegible] [illegible]

[illegible]

Secunda conclusio subrubeam sequitur est melius quam est tale per digestionem. Et hic sit completum ypostasis et questionis quarto hic notandum quod ypostasis alba cum conditionibus positis, si fuerit in minori, maior maiori notabit digestionem et non diminuta. Deinde rubea grossa tenuitatem ordinis humoris. Deinde alia ordinis coloratio prius quam sequitur ypostasis ut clementia albi coloris. Glauci et alii notant sanguinem. Mala vero est lenticulosi coloris glauci cineris et rubei aliquantulum et hic notabis adustionem et inceratum et per consequens maiorem lapsum. Utrum contenta cinericia possit a carne decidi. Dico non quod tale contentum est grossum et maxime a carne decisum et hinc ad per consensum tenuitate ut premere posset ad inveniendum quod est notum ut et contra isto dicendum quod contenta cinericia possit a carne dissolui ut dictum est. Calor nam dissoluens prius dissoluit quod est facilius dissolubile et non prius spiritus et calorem dissoluunt. Deinde humores dissoluit deinde pinguedinem et adipem. Deinde carnem ... coagulata. Deinde antiquam et soliditatem. Deinde superfluitatem membrorum solidorum. Et tunc venit mors licet antea posset evenire quia sunt etiam secundo ... quo ... ad rationem dicendum quod orificia venarum sunt multum dilatabilia. Nam videmus venas capillares orificiorum dilatari multum repletione sanguinis que sunt ... insensibiles a carne ... dissoluta cetera pars ... ulla impellitur a virtute ... in orificia tamen notum et ideo per penetrare est. Consequentia. Utrum contenta cinericia sit peior ad superius vel quod sic quod sit media vera et ideo causa maiorem dissolutionem. Oppositum est ipse in questionem secundo quia ... isto dicendum quod sic ... contenta ab aliquo membro decidentur maior essent deteriora modo cinericia a carne decidunt quam sunt frustra magna que advenerit ... decidi non possunt quia sunt ... morbi sufficia aut ab isto membro decedunt et ne a carne. Nam cum calor sit fortis quod advenit humorem et ... agit in carnem tunc resoluit contenta et ideo quare sufficia sunt dissolutionem membrorum radicalium fuit et. Notandum tamen quod est apparentia ... ... mortem ut Galienus allegans ... sunt in secunda morte in febre acuta. Et sub dicit Galienus et quod decadunt ... quod cadunt.

Utrum ypostasis inequalis et non tincta debito colore sit bona quod non patet quod ... videtur atque ... ... est. Prima conclusio ypostasis talis ... est bona patet quod hic conditiones oppositas conditionibus bone ypostasis. Secunda conclusio talis ypostasis potest esse secundum bonum patet quod in ea possunt esse plures bone conditiones quod male ... patet potest esse ypostasis multa et ... et bona ut patet. Nota hic quod ad solutionem rationis secundum sumit ab equalitate quam a colore ... quod potentia maior requirit adequandum ypostasim ... ad ... colorandum.

Utrum inconvenientias sit melior quam equalitate. ... isto dicendum quod in ypostasi mala inequalitas est melior patet quod ... maior potentia ... ... et resolutiones dispergendo ... et quod ... resistit. Nam si fortior quam in acuta esset secundum quod ipsa esset ... ... resistere quam ... secunda. Secunda conclusio quod in bona ypostasi melior est equalitas ... denotat ... potentiam ad ... et ad ... ... et ... ad separandum et utrum ... ypostasis sit ... et hic dubium est notandum ... ... ypostasi et ad ... ad dubium sine obiectis ... quod ypostasis est superfluitas ... secunda ... digestionem ... ... aliquam esse bonam aliquam esse malam ... quod ista ... quod ... ... ypostasis ... sua ... conclusio quam semper ... est fetor ... digestionem ... Nam quod ypostasis non ... ... odoris et. Alia ypostasis a calore naturali partim et partim a calore ... ut patet ... et ... quibus infert ... conclusio ... quod ista ... ... quam ... est maturationis materie sue significatiuum.

Et hec ... ad questionem quod dicendum et de medicina sumpto ab urina ... quod ... et digestio est indicium quod sumitur ab ypostasi. Nam sic videtur sententia ipsius 2o pronosticorum ubi ... maxime contendunt et Galienus in commento. Nam ipsa maxime videtur significare supra digestionem et indigestionem. Consequitur sumptum a substantia. Deinde ab odore et colore ultimo a quantitate etc.

Completus est tractatus de urinis divina favente gratia a famosissimo ac preclarissimo artium et medicine doctore Michaele Savonarolla Pattavino Deo gratias

Regimen sanitatis est triplex scilicet conservativum preservativum et reductivum
ut innuit Galenus tertia particula tegni capitulo 151 Conservativum competit sanis pre-
servativum egrotantibus ut neutris reductivum egris / Sed preservativum nominatur
conservativum ut dicit Galenus 2a particula tegni capitulo octo Dico ergo quod conservativum
fit per similia unde tertia particula tegni Si vis complexionem eandem qualiter
accepisti similia similibus conserva Corpori ergo temperato debent dari similia
omnino similia in gradu et in forma / sed corpori lapso lapsu naturali debent dari
similia in forma sed non in gradu quia inclinatur quia est ad lapsum
ut dicit Avicenna 3 Colliget ultra medium / Illud de regimine mala-
rum complexionum Si dicatur similia non patiuntur a sibi similibus ut dicit Avicenna
destruunt complexiones secunda 2a libri primi Dico quod membra agunt a tota specie in cibum Et ideo
dicitur quod digestio fit a tota specie membri et calidum tamquam per instrumentum sicut dicit Averroes
Septimo Colliget de stomachi structione / quod in maiori tempore dissolvuntur secundum ibi
quam minime Sed in proposito dico quod a simili non fit passio in rebus inanimatis sed in
rebus animatis bene Corpora igitur lapsa reguntur cum similibus in forma quia ipsa in tempera-
mento eius debito conservant Sed non in gradu quia gradus debet esse remissior
cibo quam in corpore / et debet talis regi ut dicit Galenus tertia particula tegni in quarto
Calidiora calidioribus indigent adiutoriis quod si corpus calidum sit lapsum ad ca-
liditatem per duos gradus debet regi cum calidis in primo gradu / quia calidum in primo
gradu vocat calidum quia calidum remissum Et ideo aliqui excaudo dicunt de Galeno quod ca-
lida debent conservari cum calidis etc est solum cum preservatur puer cum frigidis remissis
remissioribus in gradu quam sit corpus preservatum Reducendo tamen debet fieri per contraria
in opposito latere in eodem gradu vel tantum sicut quod calida debent regi per remisse cali-
da et frigida per remisse frigida et sicca per remisse sicca etc et sic intelligitur cum remisse fri-
gidis et siccis et sic est cum calidis et humidis non absoluta sed ratione complexionis ut
sicut dicit glosa / Item particula 2a capitulo a quod unum est calidum et siccum / Regimen
tamen illius et calidi et humidi Sed dico in proposito et ultra in complexione phlegmatica debet
regi per frigida remisse et humida est per calida et sicca remisse Si in
complexio phlegmatica sit lapsa lapsum accidentalem ad frigidum et humidum debet regi
per calida et sicca intense et hoc est reductio Considerandum est tamen in regimine sani-
tatis qualitatem et quantitatem ipsius cibi ordinem tempus et horam consuetudinem et etatem
De qualitate dictum est tibi iam quod debet esse similis in gradu et in forma licet
non in gradu quia ut dixi remisse calida vocantur frigida a medico et frigida
est simile frigido et ideo non est inconveniens quod frigida sint similia corpori temperato
nisi frigida remisse que sunt calida inter medici

Quantitas cibi debet esse talis quod cum ipso adhuc appetit comedere debet dimittere
ut dicit Aristoteles in epistola ad Alexandrum quod cum appetitus durat manum retrahe
Et Avicenna de regimine eius quod comedit et bibit tertia comede quod sint
[illegible] quia melius est multiplicare vices quam quantitatem / quia plus valet
comedere bis et medietatem quam semel et totum / quia cibus sumptus in magna quan-
titate una vice non potest digeri et tunc erit digestio stomachi et erit in prima
digestiva quam est maior non corrigitur in secunda ut dicit [illegible] prima
[illegible] quorum [illegible] et ideo non mutat [illegible] de subito [illegible] Et ideo dicit Avicenna
[illegible] non crescunt et cibus [illegible] debitum ordinem opilat et
[illegible] putredinem dicit Galenus 3a particula tegni [illegible] eructuationes
et excitationes Signum quod satis comedit patientis est cum [illegible] post cibo sumpto per-
venit magnitudo in pulsu [illegible] in anhelitu Nam [illegible] accidit nisi
[illegible] stomachus [illegible] diafragma et per hoc anhelitus fit parvus et spissus
et tunc corde necessitas eventandi [illegible] plus magnificatur
quia in [illegible] est debilitas [illegible] si non est [illegible]
[illegible] descendunt vel sentit torsiones vel ventositates
vel [illegible] vel debilitatem vel est [illegible] vel appetitum caninum vel
[illegible] ita bene possit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] esse in [illegible]
[illegible] pessima ut videtur [illegible]
[illegible] in stomacho [illegible] in ebriis [illegible]
[illegible] in practica [illegible] particula 2a [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] debitum et ideo [illegible]
plus valet [illegible] licet semper possit dari parum vini aromatici ut dicit

a simili non fit passio

Avicenna ca° de regimine aque et vini. Ubi dicit preterea dare vinum est calide complexionis in hyeme debilibus iuvenibus vel moderate [illegible] quantum vult [illegible] in yeme qua quantitate. Dico quod senum a senectute debilitatis quantum vult et senibus temperato [illegible] appetit [illegible] post et hoc sine [illegible] illis, sed senum a senibus non debet [illegible] dari quod talibus sunt [illegible] et calorem [illegible] et sunt sicut lucerna [illegible] ut dicit in aphorismo in quo [illegible] aestate ubi dicitur quod ubi calor est paucus ibi cibus [illegible] et paucus [illegible] enim pauci carbonibus multa ligna [illegible] necesse extinguere ignem. [illegible] dico de potu quia [illegible] vinum ut dicit Galienus ubi [illegible] indigentiam salutis. [illegible] quod de vino quod [illegible] dari non ante prandium ut dicit Avicenna ca° de regimine aque et vini quod sapientes [illegible] vinum ieiunis [illegible] post prandium quia dicit Avicenna ca° [illegible] vinum post cibum [illegible] et malum et ca° de regimine eius quod comedit et bibit [illegible] dicit vinum post cibum est [illegible] magis [illegible] quia facit cibum penetrare antequam sit digestus [illegible] appetit vinum in prandio [illegible] Avicenna ca° post comestionem quia non est [illegible] et dicit [illegible] ante non est bibendum donec cibus de stomacho descendit [illegible] potare vinum [illegible] in prandio et [illegible] dico quod vinum ad prandium [illegible] [illegible] appetit [illegible] plus timetur de [illegible] quia de nocumento vini [illegible] et debilitate [illegible] dico [illegible] quod appetit [illegible] prandio et post [illegible] competit post [illegible] Avicenna de regimine aque et vini quod [illegible] bibere [illegible] et simul [illegible] post [illegible] [illegible] [illegible] sunt pessima et [illegible] paulatine diminuenda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] post [illegible] vinum post [illegible] est [illegible] [illegible] in [illegible] appetitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et corpus gravat [illegible] in [illegible] quantitate [illegible] vinum post prandium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magna [illegible] et aliorum que ponuntur ca° de regimine aque et vini [illegible] dicitur in prandio non [illegible] vinum dico quod [illegible] appetit [illegible] post comestionem bibet et non in [illegible] comedendi [illegible] post [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] potare in prandio quod [illegible] [illegible] [illegible] stomachum [illegible] [illegible] [illegible] potus ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potare ultimum [illegible] [illegible] post [illegible] potare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et potus medicinales [illegible] [illegible] in prandio [illegible] modicum comedere et tunc modicum potare ut fiat [illegible] debita [illegible] post prandium [illegible] digestione et [illegible] cibus descendit a stomacho vel est in descendendo. Et ideo dicit [illegible] [illegible] quod [illegible] sicut aqua effusa in olla bullienti facit ebullitionem cessare [illegible] aqua [illegible] potus [illegible] post cibum et super cibum in stomacho dum est indigerendo fit digestio [illegible]. Et ideo non est bonum ultimum potare post prandium quo [illegible] digeritur et digestio [illegible] in stomacho imo [illegible] sitim post prandium est [illegible] ad digestionem [illegible] quantitatibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Galienus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] consuetum

Sequitur de ordine dietandi et sumendi cibum

Ordo dietandi et sumendi cibos est talis quod in mane cum surrexerit homo extendat primo brachia et collum, deinde induat vestimenta munda, deinde expellat superfluitates prime et secunde digestionis et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible], deinde [illegible] si tempus sit [illegible] [illegible] reliquias [illegible] et pulveris in cute [illegible] [illegible] et habet sibi quod unum est. Dicit Galienus primo de simplici medicina deinde pectinet caput deinde abluat manus et faciem cum aqua frigida in estate, et cum calida in hyeme, deinde oculos cum aqua [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deinde [illegible] dentes cum foliis [illegible] in estate et [illegible] [illegible] in hyeme deinde dicat matutinas vel [illegible] deinde [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] preparetur [illegible] quod [illegible] post [illegible] [illegible]

incipit [illegible] appetere cibum accipiat et non ante, nec tardet quia dicit Avicenna de regimine
eius quod comeditur et bibitur quod stomachum [illegible] solutus famem patientis
[illegible] humoribus [illegible] et tunc venit repletio fumositatis propter calorem attracta ad os
stomachi. Ita quod propterea qui vellet comedere cum appetitu non [illegible] Et sine [illegible]
ad saturitatem ut dictum est supra. Nec debet accipere in eadem mensa nisi unum cibum quia
dicit Avicenna [illegible] diversis nisi cibaria multiplicata et in longo tempore pro-
longata. Et ideo dicit in fine capituli de regimine cibi quod [illegible] comestione
[illegible] comestione in mane et solius panis in cena. Nec accipiat simul diversa.
[illegible] tamen [illegible] dicant [illegible] in eodem prandio tunc melius est ut [illegible]
subtilia deinde grossa [illegible] quia subtile [illegible] grossum [illegible] digestum
et grossum non et tunc [illegible] et non inveniens [illegible] grossum [illegible]
cum eo et totum corrumpit. Sed in hoc [illegible] cibum quod in [illegible] da-
tur cibus grossus in quanto fundo stomachi esset calidior [illegible]
[illegible] ad [illegible] Avicenna capitulo [illegible] et [illegible] regimine [illegible]
[illegible] non accipiat cibum super semidigestum pro quo [illegible]
quod cibus moratur in corpore antequam complete digeratur [illegible] horas ut [illegible]
[illegible] Et ideo dicit [illegible] collliget [illegible] quod libri habeant [illegible]
horas et [illegible] quia scriptor [illegible] forte aliquem [illegible] et [illegible]
fuit et errat [illegible] et debent esse [illegible] per duas comestiones [illegible]
hore [illegible] duo dies naturales qui continent [illegible] horas [illegible] Dicit
Avicenna capitulo de regimine cibi et [illegible] quod ordinata comestio est duo-
bus diebus [illegible] in uno die et semel in alio [illegible] duas comestiones
essent [illegible] hore ut duo dies naturales qui continent xlviii horas [illegible]
equaliter in tres partes. Et causa est ut si illo die quo comedit bis [illegible]
fiat [illegible] comedendo semel [illegible]
plenitudine mala in ambo [illegible] ut dicitur [illegible] Avicenna dicit
in [illegible] contra [illegible] tractatu [illegible] capitulo de [illegible] cibi in stomacho
quod [illegible] cibi in stomacho et [illegible] digestionis operationes.
Et ideo ego dico quod quia cibus grossus [illegible] stomachum [illegible] moratur, quoniam
in aliis digestionibus quia [illegible] est subtilior pane et non convertitur in sanguinem et
sanguis [illegible] convertitur in rorem et in poris membrorum. Et [illegible] cum illo dicto Avicenna stat
quod in [illegible] horis digeratur cibus in omnibus membris. Et si forte tunc etiam totaliter
non assimiletur [illegible] propter debilitatem stomachi et grossiciem et viscositatem
cibi moratur [illegible] in inflamatione stomachi [illegible] moratur [illegible]
[illegible] quod ipsi evomuerunt cibum quem ipsi sump-
serunt et medicinas [illegible] in eadem qualitate et [illegible] quia accepta fuerat [illegible]
[illegible] Ulterius notandum quod lac et pisces in eadem mensa non [illegible] nec vi-
num et lac quia disponit ad lepram. Nec accipiat [illegible] calidum post
cibum statim nec aliqua [illegible] quia corrumpit cibum [illegible]
[illegible] faciendo. Et ideo [illegible] statim post cibum de [illegible]
[illegible] est mala si post cibum quiescat stando vel paulatim deambulando quia [illegible]
dicit [illegible] post prandium [illegible] est quod [illegible] placet dicit [illegible] si magnus
motus statim post prandium sive [illegible] sive deambulando corrumpit cibum
et digestionem sic dicitur ibi [illegible] aut somnum [illegible]
digestionem bonum est [illegible] somnum et vigilia utrumque [illegible] debitato
facta malum ut [illegible] dicit. Et fiat somnus de nocte quia dicit ypo(crates) 2o
prognosticorum somnus ut [illegible] et [illegible] ut noctem non [illegible]
et diem non impediat [illegible] noctem [illegible] in diem dormiendo de die et
vigilando de nocte quod pessimum est. [illegible] debes quod somnus [illegible]
debet esse [illegible] quia sic digestio melioratur propter [illegible]
[illegible] stomacho [illegible] post debet [illegible] se ad latus sinistrum ut [illegible] attrahatur
ad epar [illegible] digeratur a stomacho [illegible] ad dextrum ut digestio
in stomacho facilius trahatur ad epar. Et [illegible] Avicenna de regimine
eius quod comeditur et bibitur capitulo de somno et vigilia ibi [illegible] quod [illegible]
dormire super ventrem [illegible] quia calo-
rem [illegible] retinet et [illegible] quam [illegible] resupine dor-
mire malum est et statim post cibum malum est [illegible] et die dormire nisi
quasi sedendo et hoc est bonum post prandium in estate modicum. Et ideo
dicitur [illegible] aut breuis aut nullus sit somnus meridianus [illegible]
ante [illegible] prandium [illegible] a mane [illegible] ad [illegible] dicit ypo(crates) 2o pro-
nosticorum et caveat ne dormiat [illegible] propter [illegible]
malum quia digestionem impediat. [illegible] caput dormiendo [illegible] eleuatur

et primus bene coquatur parces dicit Avic et hoc confert valde ad digestionem quod
actio anime tempore. Ideo dicit versificator Sint tibi mens leta labor et moderata di-
eta Balneum vel [illegible] aque dilatat confert multum dum tamen cibus non sit in sto-
macho Cena sit brevis et levis nisi consuetudo sit econtrario unde quantum sit corpus
digestionis que fit in sompno plus valet maiorem cibarum facere de nocte cum quod cito post
dormitur antequam cibus descendit de stomacho vel de suo ore Ideo nimium nocet
magna comestio de nocte post coitum Et ideo sunt multi versus de hoc Cena copleta
copletur tota dieta Noctua cena stomacho fit maxima pena Cena brevis et
cena levis fit raro molesta Magna nocet medicina docet res est manifesta Cu-
me cibum modice modicum ita fovet Ore corpore rescere vinces ne cenna [illegible]
Et ideo dabis quantum natura appetit Item egestio et urina expellatur et nullo modo
retineatur [illegible] cum homo appetit emittere ea quia si sic fiant opilationes la-
terum et timitus in capite et ventositate [illegible] renum [illegible] vel lapidem ad re-
tentionem urine vel ydropis unde versificator Non mictum retine nec velis cogere ve-
trem [illegible] quod homo per bonum [illegible] Et ideo non est bonum nimis sedere ad sel-
lam nec esse nimis conari unde in die et nocte que est dies naturalis [illegible] fit
mediocra ad bonam [illegible] in equali tempore fit egestio bona bis vel ter [illegible]
mediocra [illegible] fit naturalis Tempore bis tale vel ter fit egestio prima Ita ut
bis vel ter consuetudine cum egestio et in illo tempore. De tempore anni

Tempus anni considerandum est aer eius regio et tempus ut dicit in prima [illegible]
in hieme debet cibus grossus [illegible] quia ventres hieme et vere calidissimi
sunt [illegible] et ideo sompni longissimi et ideo plures [illegible]
ut dicit prima particula afforismorum Et non dicunt esse frequentes cibationes [illegible] sunt
non est acutus sicut est in estate [illegible] est extensive [illegible] multitudinem [illegible]
[illegible] calor modicus in estate [illegible] calidum [illegible] calide fit [illegible]
[illegible] extensive [illegible] quantitate [illegible] et dicit [illegible]
ad caliditatem Et [illegible] qualiter sit dicendum de calore [illegible]
[illegible] competit cibus [illegible] quia [illegible] ad [illegible] replecionem hieme
[illegible] Competit in estate cibus subtilis [illegible] ad frigiditatem [illegible]
subtilis in quantitate [illegible] in quantitate [illegible] quia [illegible] caloris [illegible]
[illegible] et consumpta et resoluta a calore exteriori [illegible] cibus subtilis in [illegible]
a calore [illegible] unde Galienus [illegible] ventres hieme et vere dicit [illegible]
calor [illegible] perit [illegible] in estate et inde [illegible] debilitatem
[illegible] cibus in [illegible] quantitate et [illegible] ad caliditatem et humidi-
tatem [illegible] Autumpnus [illegible] tempore hieme Tempore vero [illegible] moderate
[illegible] et calor estatis [illegible] in moderate [illegible] fructus [illegible]
[illegible] fructus Sequitur de hora comedendi

Hora comedendi est cum fames est vera ut dicit [illegible] est in estate hora
[illegible] est hora [illegible] ante [illegible] et hora vespertina quando [illegible]
[illegible] Galienus in libro de regimine sanitatis [illegible] observat
ille qui non est occupatus in aliqua occupatione [illegible] et libere [illegible]
omnibus Et in hieme eligatur hora calida [illegible] pro hora [illegible]
in partibus [illegible] hieme eligatur hora calida tempore De consuetudine dietandi

Consuetudo dietandi est observanda nisi sit pessima [illegible]
[illegible] sit paulatim [illegible] unde consuetudo [illegible]
[illegible] est observanda [illegible]
[illegible] debet reduci non subito ut dictum est [illegible] observat
se male recipit quia si in [illegible] tamen caveat ille qui
[illegible] Et ideo aliqui [illegible] comedere et replevere se et nichil [illegible]
[illegible] Caveat quia [illegible] unde si [illegible] et statim pro [illegible]
[illegible] homo [illegible] Et sic est de natura [illegible]
[illegible] in homine quia non statim [illegible]
[illegible] comedit aliquis plus quam de aliis [illegible] Item de
fructibus faciunt sanguinem [illegible] et putrescibilem [illegible] comedunt
[illegible] ante prandium [illegible] tamen cruda sunt [illegible] pira assata
[illegible] et acetosa plus [illegible] poma et [illegible] possit et [illegible]
[illegible] fructuum [illegible] ut dicit [illegible]
[illegible] Galienus [illegible] de regimine sa-
nitatis dicit quod [illegible] comedit
fructum [illegible] sunt qui diligunt [illegible] comestibilium plus
aliqui capita [illegible] ossa et sic de aliis [illegible] pisces et [illegible] in
cauda sunt meliores [illegible] est [illegible]
in cauda [illegible] cum [illegible] sunt [illegible]
ut [illegible] ventre in salmone [illegible] in illa parte que magis [illegible] in
[illegible] meliores [illegible] Et ideo si sit de animali comestibili

absconce sue est mensa ceteris partibus Elicitur etiam pars tenera que
aliqualiter est in motu / et que magis sapit magis nutrit ceteris paribus tam
dicat non valet in recore quodquod dulcescat in ore / De auellanis autem dicitur
quod ut omnes fructus per stomacus et venas sunt inclusas [illegible] diuersas et bellanas
semper fore semper fore leuiter [illegible] qui reficit illi cum non valetur per
ventre pleno / si digestioni a completa / et secunda tria mediatas [illegible]
flatus quia debilitat stomachum et totum corpus et maxime [illegible]
facit cum [illegible] sensibilitatis oculos confundens nimis [illegible] de [illegible]
[illegible] quod non est bonum nimis flaque [illegible] Et quia flaque dicit
autem [illegible] de flegma [illegible] apoplexiam dicit Galienus quod necessarium
minimo ceteris [illegible] debilitate impedit Et hic est
sanguinis est amicus [illegible] alius humor et [illegible] sua plus
debilitat cum [illegible] flatus sit nisi homo sit sanguineus et iuuenis
in uno et replens se [illegible] et [illegible] bene [illegible] talem [illegible]
morem in [illegible] et [illegible] oportet minime [illegible] alio / et [illegible]
[illegible] cum ponit [illegible] assit [illegible] ubi dictum est
aliquibus [illegible] stomacu in anno in etate [illegible]
[illegible] in etate [illegible] 6 6 [illegible] et ultra bonum uel
10 in toto [illegible] stomacus [illegible] in 10 anno [illegible] flegma de media et
in 60 uel 10 de [illegible] non [illegible] ut [illegible] etate illi [illegible]
[illegible] masticatio bona ubi [illegible] bona et completa assimilatio
et de toto [illegible] est quasi mediatus digestionis [illegible] et ideo [illegible] illi
qui nimis [illegible] comedere et [illegible] comedere [illegible] antequam [illegible]
Cibus et [illegible] quasi est summa regimini Et cum iuuenes [illegible]
[illegible] grossa et dura senes a [illegible] et pueri humida est [illegible] et
[illegible] debet ergo esse dic [illegible] et mediocrum [illegible] studentes [illegible] debent re-
gi sicut senes quia studium [illegible] calorem / comedant etiam [illegible]
que [illegible] si laboratores comedunt assata et grossa quia [illegible]
labori [illegible] assata sunt humida [illegible] humiditate [illegible]
et [illegible] et [illegible] non [illegible] simul [illegible]
[illegible] humida et bona si panis [illegible] est [illegible]
[illegible] qualis [illegible] ad [illegible]
[illegible] est [illegible] assate et [illegible] retente et [illegible]
non [illegible] in fine [illegible] ad [illegible] cum moderate
est summa medicina [illegible] Galienus Comedo ut viuam non viuo
ut comedam et [illegible] senes [illegible] senectute [illegible]
senectute / [illegible] iuuenes [illegible] pueri / [illegible] senes a [illegible]
[illegible] sicut possunt [illegible] melancolici Colerici
[illegible] non possunt [illegible] melancolici [illegible] Colerici possunt [illegible]
talem [illegible] est [illegible] / et possunt [illegible] tamen
ponit quosdam [illegible] de regimine sanitatis [illegible] in [illegible] sue
ueta [illegible] te reddere [illegible] tolle [illegible] surge [illegible]
cenam [illegible] non sit tibi [illegible] / [illegible] somnum [illegible]
[illegible] non [illegible] nec [illegible] et de vino [illegible]
[illegible] confortat stomachum cerebrum [illegible] tibi [illegible]
[illegible] calorem [illegible] tali [illegible]
amico [illegible] comes ne [illegible] Nam sine mensa [illegible]
[illegible] quod est Et quia [illegible] aliquam [illegible] ideo [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] bono regimine [illegible]
qua debet [illegible] et [illegible]
[illegible] sufficiant [illegible] bonum

Sequitur de stomacho [illegible]

Passiones stomachi sunt [illegible] mala [illegible]
[illegible] et indigestio ventositas et [illegible] Ideo [illegible]
[illegible] de mala [illegible]
[illegible] de ventositate [illegible] inflatione [illegible]
[illegible] de [illegible] de fame canina et bolismo

fastidio et cum appetitu. Secundum de vomitu. Tercium de singultu. Quartum de curatione [illegible] de conservatione sanitatis stomachi et aliorum [illegible]

Mala complexio stomachi est multiplex, quedam simplex, quedam composita, quedam cum materia, et quedam sine materia que possunt dividi in [illegible]. Tamen in summa complexio est quadruplex, scilicet calida humida, frigida et sicca, et composita [illegible] cum materia et sine. Cause [illegible] intemperata, [illegible] infirmitas, et colera abundans et flegma et melancolia et [illegible] sanguineus. Et alii humores adusti in eo [illegible] sicut colera grossa et viscosa. Cause extrinsece sunt cibi [illegible] et eorum malicia et potatio vini et aque et comestio fructuum et lacticiniorum et vigilie multe, coitus cultus et febris et calor acrior et frigidus [illegible] et ieiunium multum.

Signa caliditatis sunt sitis [illegible] amaritudo vomitus colere [illegible] defectus appetitus cibi, et male digerit subtilia, et [illegible] a calidis. Signa frigiditatis sunt [illegible] indigestio eructatio acetosa et salina multa et [illegible]. Signum quod est cum humiditate [illegible] est cum siccitate tunc est appetitus cibi [illegible] solitudo et gulositas, et malicia [illegible] et color [illegible] et aliqui [illegible] et aliqui cum albedine obscura quia est ibi humor flegmaticus [illegible] cum aliis. Et si sit cum materia est ibi ponderositas et [illegible] et est aliquis in ore sapor acetosus. Et si sit cum siccitate fit melancolia, si cum humiditate flegma acetosum. Et si sit salsus fit flegma salsum. Et amarus coleram. Et dulcis sanguinem. Et acutus coleram adustam. Et ponticus [illegible]. Signa humiditatis sunt saliva plurima, et nocent ab humidis et alleviatur [illegible]. Et [illegible] quod si moveantur [illegible] quod vomerent seu quod [illegible] sit et appetitus. Signa siccitatis sunt sitis [illegible] corporis et non tollat multa [illegible] [illegible] potus, et ideo est saliva [illegible] et tussis sicca [illegible]. Pronosticatio est quod mala complexio calida ducit ad febres. Et si sit cum siccitate tunc ad [illegible] et cum humiditate ad putridas et ad [illegible] flegmone et ad apostema et ad pustulas in corpore [illegible] eructationes multa. Et mala complexio frigida sicut cum humiditate ducit ad ydropisim et ad vomitum [illegible] et ad nauseam et ad [illegible] appetitus. Et cum siccitate ducit ad [illegible] que est extenuata [illegible] propter indigestionem ciborum grossorum. Et [illegible] propter appetitum caninum et [illegible] ventositatem et inflationem in stomacho [illegible] et maxime si [illegible] quia tunc [illegible] et [illegible] et ducit tales ad timpanitatem.

Cura istius male complexionis variatur secundum variationem complexionum. Primo si sit mala complexio calida utatur [illegible] stomachi [illegible] de [illegible] et [illegible] Deinde utatur [illegible] rosato [illegible] sandalis et [illegible] ponatur super stomachum sandalis [illegible] absinthio [illegible] [illegible]. Et si [illegible] cum siccitate utatur sirupo violato [illegible] et [illegible] dragaganti, [illegible] et stomachus [illegible] [illegible] et pomis et aqua [illegible] et stomachus ungatur cum oleo violato. Et si [illegible] cum humiditate utatur [illegible] sirupo acetoso et [illegible]. Deinde fiat emplastrum de rosis sandalis [illegible]. Deinde ungatur cum rosato. Et si colera abundet [illegible] [illegible] violarum [illegible] [illegible] [illegible] absinthium cum [illegible] fiat decoctio et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]. Deinde accipiat [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] colere. Caveat in emplastrando cum [illegible] frigidis ne noceat diafragmati [illegible] et ideo [illegible]. Et hoc est quod dicit Avicenna [illegible] seu [illegible] libri, et [illegible] libro seu [illegible] capitulo de [illegible] cum medicinis [illegible]. Et Galienus septimo de ingenio sanitatis quod in calefaciendo et infrigidando stomachum est timor [illegible] propter [illegible] [illegible] [illegible] frigida [illegible] [illegible] in calefaciendo [illegible] quia calidum est amicum nature et non [illegible] ut Avicenna seu [illegible] libri capitulo de signis complexionum [illegible] valet [illegible] [illegible] agendo in calidis invenit [illegible] quia calidum [illegible] in frigidis [illegible] [illegible] frigidum [illegible] quod calidum est agens [illegible] frigidum [illegible] [illegible]. Tamen [illegible] dicit Avicenna [illegible] [illegible] frigidum non potest [illegible]. Item [illegible] quod calidum [illegible] et in omni gradu in quo nocet [illegible] in opere [illegible] gradu [illegible] nisi [illegible] frigidum [illegible] nocet [illegible] in primo et in secundo gradu [illegible] [illegible] [illegible] frigidum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in frigidando [illegible] [illegible] in opere [illegible], ita [illegible] calidum et [illegible] [illegible] in calefaciendo [illegible] [illegible] sit difficile [illegible] calidum in omni gradu [illegible] temperatum in quo frigidum [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calidum et non [illegible] frigidum. Et ideo bene dicitur quod

frigidum [illegible] [illegible] [illegible] in ope nature digestivis quia digestio naturalis fit per
calorem naturale et calidum [illegible] [illegible] moderato non sit frigidus ut patz

Quia et calor [illegible] aliquam ardor stomachi et morsura cordis [illegible] stomachi
[illegible] et [illegible] et aliquam a flatu [illegible] [illegible] putrido et [illegible] passio [illegible]
[illegible] quo [illegible] in [illegible] cordis et mastix [illegible] granum [illegible] integre [illegible]
[illegible] et sedat [illegible] cum et similiter [illegible] in [illegible] [illegible] bibe aquam [illegible]
Similiter sicut granum [illegible] mastix [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] aliquam [illegible] vel [illegible] [illegible] ante [illegible]
[illegible] statim [illegible] de quacumque causa fuit [illegible] Dragm. ʒ i et distempera [illegible]
[illegible] [illegible] cum aceto et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum aceto vel aqua rosarum similiter [illegible] et simul misceantur et
fiat emplastrum super stomachum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a morsu cordis
[illegible] in [illegible] [illegible] stomachi utatur [illegible] que est [illegible]
vel semen [illegible] in lacte [illegible] [illegible] bibat et [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante optimum est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Similiter [illegible] sanat [illegible]

Causa complexio frigida stomachi sit [illegible] Dolores [illegible] [illegible] et ad stomachum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] super stomachum utatur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que est [illegible] [illegible] et [illegible] et ligno aloes [illegible]
[illegible] in [illegible] et diatrionpipereon et [illegible] condito [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] utatur [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] utatur lacte et aqua [illegible] cum melle et
[illegible] cum aqua rosarum fiat [illegible] emplastrum [illegible] mastic ʒ [illegible] spicenardi ʒ i [illegible]
et [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] borragine et buglossa
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absinthii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Recipe flo-
[illegible] [illegible] [illegible] ʒ i fiat decoctio [illegible] in decoctione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] addatur [illegible]
Deinde emplastretur stomachus cum absinthio cum [illegible] [illegible] [illegible]
et oleo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unguento super stomachum [illegible] spicenardi
[illegible] mastice et balsamo [illegible] [illegible] Deinde [illegible] [illegible] [illegible] cum oleo nar-
dino [illegible] quia [illegible] facit stomachum [illegible] caliditatem [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ibi [illegible] [illegible] bonum est in principio [illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible]
et rosis [illegible] [illegible] [illegible] stomachus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] stomachi [illegible] vel [illegible] [illegible] cum [illegible]
et [illegible] cum oleo [illegible] cum oleo nardino et [illegible] [illegible] [illegible]
Deinde dentur [illegible] calida et [illegible] [illegible] digestionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] galangale et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et similia [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et
[illegible] frigida et humida [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et absinthio Deinde purgetur sic Recipe flores [illegible] [illegible] [illegible]
polipodii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] ʒ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ ii de [illegible]
[illegible] et [illegible] decoctione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et colature addatur [illegible] ʒ [illegible] ʒ [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] cum melle in [illegible] [illegible] frigidis et cum [illegible] in calidis
utantur [illegible] diambra diatrionpipereon Deinde emplastrum stoma-
chi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aqua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] stomachi et utatur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] utatur [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ablato et fiat eis [illegible] de salvia ʒ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et sinapis bonum est [illegible] [illegible] et fiat eis tale
sinapium [illegible] [illegible] seminis sinapis ʒ i [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] in [illegible] ʒ [illegible] ʒ [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] galange ʒ i mellis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] optimi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat sinapium optimum ad [illegible] stomachum frigidum et humidum
et valet in [illegible] et [illegible] cum [illegible] Item si stomachus esset frigidus
et siccus aut frigidus et humidus [illegible] [illegible] [illegible] eis sinapium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tale sinapium Recipe cinamomi [illegible] [illegible]
[illegible] sinapis ʒ i [illegible] ʒ [illegible] [illegible] in [illegible] ʒ [illegible] [illegible] ʒ [illegible] liquiritie ʒ i [illegible]

pomi de [illegible] liquiricie ana ʒ s(emis) zucari [illegible] cum vino [illegible] cum aqua ordei lb ii fiat
sirupus optimus in vase predicto. Deinde utatur illo sirupo. Rx ysopi calamenti balsa-
mite ana ʒ iii absinthii ʒ i anisi maratri ameos [illegible] calami aromatici
ana ʒ i spicenardi cinnamomi ana ʒ ii mellis rosati lb i fiat sirupus quo utatur
mane et sero tepide. Et [illegible] De [illegible] fiat electuarium vel emplastrum [illegible] cum
sandalo vel [illegible] cum oleo nardino vel [illegible] costino vel laurino. Et si
sit dives de balsamo. Et puer [illegible] vel puella applicetur stomacho ita
quod non [illegible] dicit Damascenus [illegible] [illegible]. Rx [illegible]
talis puella [illegible] caliditas [illegible] [illegible] et ponatur
manus calida super stomachum [illegible] [illegible] et calefaciat sto-
machum. Deinde detur diagalanga [illegible]. Confortat stomachum dia-
galanga [illegible]. Et detur [illegible] [illegible]. Rx cinnamomi
[illegible] zinziberis galange [illegible] ana ʒ ii
anisi [illegible] spicenardi ʒ ii [illegible] ʒ iii mellis [illegible] ana [illegible] lb s(emis) vini
optimi lb [illegible] [illegible] electuarium optime confortans stomachum
et [illegible] et valet [illegible] [illegible] et [illegible] et stomachum pro-
vocat appetitum et valet [illegible] et [illegible]. Item olibanum est optimum [illegible]
[illegible] Et si humor ibi [illegible] est [illegible] confert [illegible] sive
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mala complexio
stomachi [illegible] stomachi et [illegible] confortando et [illegible]. Cuius recepta
est radix [illegible] cinnamomi [illegible] ciperi [illegible]
aloes [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] ponatur [illegible]
singula [illegible] i et [illegible] aloes ʒ ii mirabolanorum citrinorum [illegible] ana ʒ
s(emis) conficiatur cum aqua [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] valet diacitoniten
[illegible] [illegible] de citoniis et zucaro et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et di-
[illegible] quod nocet stomacho. Et si [illegible] [illegible] [illegible] de absinthio et
[illegible] aloes et [illegible] et rosis et de [illegible] et [illegible] aloe plus valet quam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] plus [illegible]. Tamen [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aloes [illegible] [illegible]
[illegible]. Et si humor sit [illegible] in stomacho [illegible] fiat vomitus cum
aqua [illegible] et [illegible] calido aut cum aqua calida et oleo [illegible]
[illegible]. Deinde fiat vomitus [illegible] [illegible] dissoluti in
aqua [illegible] [illegible] olei [illegible] de [illegible] et detur in potu
[illegible] et ponatur [illegible] et vomat. Deinde fiat [illegible] in aquis [illegible]
[illegible] in aquis [illegible] [illegible] et deambulet et moveatur et [illegible]
[illegible]. Rx anisi maratri [illegible] [illegible] ana [illegible]
[illegible] [illegible] aloes [illegible] [illegible] [illegible] diatrion
[illegible] [illegible] [illegible] et utatur [illegible]
Deinde utatur [illegible] et [illegible] et sirupo de absinthio [illegible]
Si humor in stomacho sit [illegible] cum quo est [illegible] fiat vomitus [illegible]
[illegible] tepida et [illegible]. Et si humor [illegible] sit melancolicus [illegible]
detur de [illegible] epithimi cum borragine et [illegible] spongia [illegible] in aceto calido
et [illegible] stomacho et [illegible] [illegible] sunt humores [illegible] in stomacho
[illegible] pullorum et columbarum quia [illegible] [illegible] in
stomacho. Et tales [illegible] comedere et [illegible] de facili [illegible]
Et ideo [illegible] [illegible] [illegible] esse digestionis. Et ideo nec
[illegible] [illegible]. Cum [illegible] est humor [illegible] in stomacho [illegible]
[illegible] aceto et sinapi. Et [illegible] nec subtile nec grossa
nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] detur [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]. Et comedere paulatim et non [illegible] subito [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et utatur [illegible] [illegible] stomachi [illegible]
[illegible] et sit [illegible] et [illegible] [illegible]. Item dico [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] comedere [illegible] oportet [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] comedere. Et fiat emplastrum super stomachum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] regere stomachum
[illegible] in mala complexione calida et humida stomachi [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et utatur zucaro rosato et rosata novella
et diarodon [illegible] cum aceto [illegible] valet. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] utatur [illegible] acetosa et lacte [illegible] [illegible] et aqua ordei
et zucaro [illegible] [illegible] frigido et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] valet in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

in melancolicis grossis et frigidis. Cum de ipso est [illegible] acetositatem [illegible] [illegible] cum [illegible] in [illegible]
[illegible] calefacientibus [illegible] ad infrigidandum [illegible] acetosis [illegible] medianam [illegible]
[illegible] super ignem [illegible] talibus et lepora. [illegible] ad infrigidandum [illegible]
[illegible] et [illegible] apothecarii [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] medullam eorum que [illegible] eorum [illegible] in
aqua [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] in modum electuarii. Et [illegible] et [illegible]
[illegible] et speciebus calidis [illegible]
[illegible] plantaginis [illegible]
[illegible] in causa frigida et [illegible] et in iliaca et
[illegible] et [illegible] et similibus. Sequitur

De diversis modis letificandi et confortandi cor ex parte medicine

Medicine letificantes [illegible] letificant quedam per aliquid [illegible] ut [illegible]
[illegible] restaurant spiritus [illegible] aut [illegible] et splendorem et
[illegible] sicut margarite et [illegible] potencia [illegible] quod est aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] dissolucionem spiritus sicut [illegible] et [illegible] aut [illegible]
[illegible] sine cum caliditate ut [illegible] sine cum frigiditate ut
[illegible] et aqua rosacea aut confortando et [illegible] spiritus sicut
[illegible] aromatica aut sequestrando [illegible] et melancolicum humorem sicut
buglossa et lapis lazuli [illegible] aut separatim ut [illegible] est aut [illegible]
[illegible] corallus et [illegible] et buglossa [illegible] forte letificant per [illegible]
[illegible] sicut [illegible] aut [illegible]
[illegible] et ambra [illegible] letificant cum [illegible] que [illegible] aromaticitati
[illegible] spiritus [illegible] letificant [illegible]
[illegible] est calida [illegible] letificant [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] aliquam causam [illegible]
[illegible] letificant [illegible] et frigida letificant [illegible]
cum [illegible] temperando [illegible]
[illegible] nulla
[illegible] in aliqua causa [illegible] aut [illegible]
[illegible] est aromaticitas [illegible] in aliquibus [illegible]
[illegible] sicut [illegible] que [illegible] letificant in una [illegible]
[illegible] in alia [illegible] cum sirupo
[illegible] cum calefacientibus [illegible]
[illegible] letificant [illegible]
[illegible] ad letificandum
[illegible] qualitates aut [illegible]
[illegible] aromaticitas et
[illegible]
[illegible] et aromatica [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est medicina [illegible] aromaticitas est [illegible]
[illegible]
[illegible] aromatica [illegible] spiritus [illegible]
[illegible] aromaticitas [illegible]
[illegible]
[illegible] aromaticitate
[illegible]
[illegible]
[illegible] aromaticitatem et confortat et [illegible]
[illegible] sine dubio [illegible]

Explicit capitulum [illegible] de diversis modis letificandi et cor confortandi

Inveniendum [illegible] in libro de animalibus [illegible] aranea sic dicit
[illegible] aranea alba [illegible] et legatur in panno lineo
et suspendatur in brachio sinistro [illegible] valet
et si [illegible] cum aliquo [illegible] et [illegible] sicut [illegible]
valet. Et si [illegible] eam in [illegible] et eam suspenderis in musculo brachii
valet. Et si [illegible] eam et ligaveris in panno lineo et acceperis eam cum [illegible]
[illegible] et ligaveris [illegible] in collo [illegible] et [illegible] Similiter [illegible]

suspensa super parentes [illegible] vel quartana [illegible] si bibat cum vino [illegible]

[illegible] [illegible] curabit [illegible] **Contra nimium fluxum mulierum**

[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] septimana [illegible] aqua plantaginis que [illegible] recepta [illegible] Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] coralli [illegible] [illegible] dragaganti [illegible] balaustie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] vice [illegible]

Item [illegible] in potacione ʒ ii coralli cum ʒ i plantaginis aque [illegible] [illegible] [illegible] de nocte. Item [illegible] de basilica. Item ponat ventose [illegible] mamillis. Item in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facta [illegible] [illegible] assate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Item recipe olibani balaustie gallarum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partes equales pulverisentur et subtiliter cum lana supponatur. Item [illegible] foliorum plantaginis [illegible] [illegible] [illegible] et supponatur. Item [illegible] succi plantaginis [illegible] aque [illegible] [illegible] [illegible] ʒ ii coralli rubei [illegible] lapidis ematitis boli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] olibani [illegible] ʒ i [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] cum oleo [illegible] et oleo [illegible] [illegible] [illegible] partes equales fiant duo emplastra [illegible] [illegible] apte [illegible] aliud [illegible] apte post [illegible] [illegible] coralli rubei ʒ i aque plantaginis [illegible] et potetur [illegible] vadit dormitum nulla alia potacione precedente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in balneo foliorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sine [illegible] [illegible]

Quia ut dicit Galienus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Apud [illegible] aliqua sciencia vel arte tradit[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] 2o ut [illegible] vilissimo [illegible] quod est [illegible]. [illegible] ut illa [illegible] [illegible] oblivionem que est [illegible]. [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in medicina [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in medicina [illegible] est corpus humanum quod [illegible] [illegible] appellant est [illegible] [illegible] [illegible] medicine ut dicit [illegible] [illegible] sui [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] astronomia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manualem operacionem vobis tradam [illegible]

Situacio [illegible] hominis [illegible] corpore mortuo [illegible] [illegible] vel suspensorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debemus habere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] debemus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dictum ab aliis [illegible] animalibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] vel situ [illegible] in [illegible] [illegible] sive [illegible] animalibus. Et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Nam statura est recta et hoc propter quatuor causas [illegible] corporis humani [illegible] [illegible] inter cetera animalia [illegible] nature [illegible] [illegible] et [illegible] et ideo ad superiora [illegible] 2o inter cetera animalia [illegible] [illegible] colorem [illegible] [illegible] est [illegible] ad superiora elevare. Tercio quia forma [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] et intelligencie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] eius [illegible] [illegible] [illegible] debet esse [illegible] [illegible] [illegible] eius sunt [illegible] et statura recta quia ipse [illegible] ordinat ad intelligere ad quod [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ut patet in [illegible] [illegible]. Et [illegible] in [illegible] [illegible] debuit [illegible] et [illegible] et [illegible] caput [illegible] tali quo [illegible] posset [illegible] sensibilia apprehendere. Et quia ad [illegible] sensibilia se extendit [illegible] situatur in alto quod [illegible] quia [illegible] [illegible] ut possit videre a longe [illegible] [illegible] statuunt sua spectacula in locis altis ut [illegible] et [illegible] ut dicit Galienus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et dicit [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caput [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] causas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quatuor causas homines [illegible] [illegible] statuere recte [illegible] [illegible] [illegible] antropos [illegible] [illegible] planta [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] est prima [illegible] Secunda [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible]

Nam inter cetera animalia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut apes et similia. [illegible] cum habet aliqua [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible] ut Galienus [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliis in [illegible]. Nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alia animalia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partes que a natura sunt animalibus date ut arma ad defendendum ut [illegible]

ut sunt cornua, rostrum et ungues longi. Et sic habent homines, quia homo habet ingenium et organum quod sit manus, quibus [illegible] fabricat omne genus armorum ad defensionem, ut habetur dicit Galienus [illegible] de iuvamentis, et eo caret a natura [illegible] ut omnia possit ipse ab arte. Caret etiam homo pilis que sunt pilose pelles et plumose sive squamose propter eandem causam. Et etiam quia materia est superflua [illegible] [illegible] que est [illegible] illa [illegible] caret etiam cauda propter eandem causam. Et cum sit statura [illegible] [illegible] sibi [illegible] sedendo cauda [illegible] [illegible] [illegible]. Et hec sufficiant. De anathomia ventris dispositione membrorum de quibus intendit.

De partibus igitur sint duplices scilicet simplices et composite. De simplicibus non ponam distinctionem anathomie, quia magis apparet [illegible] anathomia in corpore decocto sive [illegible] in [illegible] aquarum [illegible] ponendo anathomiam membrorum organicorum. De consimilibus loquar anathomia [illegible] et [illegible]. De membris autem officialibus [illegible] qui pluribus [illegible] ad anathomiam [illegible] mortuis [illegible] attendenda ut dicit Alexandrinus in [illegible] libri [illegible] que [illegible] sit positio que sit [illegible] et [illegible] complexio que sit [illegible] [illegible] et figura et [illegible] ipsorum. [illegible] ab anathomia ipsorum [illegible] in primis sunt consideranda duo que etiam in anathomia possunt apparere [illegible] quodam modo. Primum est que sunt [illegible] ipsius et [illegible]. Secundum est que sunt [illegible] que in [illegible] possunt [illegible] et si [illegible] aliquam [illegible] habeat que sit illa [illegible] [illegible]. Divisio autem et [illegible] corporis est quia [illegible] sunt extrema sive [illegible] dicuntur [illegible] [illegible] et [illegible]. Et ideo [illegible] sunt in medietate [illegible] ad [illegible] speciei, [illegible] ad [illegible] individui. Prima sunt membra [illegible] [illegible] sunt membra que [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] in corpore sunt superior qui continet membra [illegible] ut est caput. Inferior qui continet membra [illegible], ut medius qui continet membra spiritualia. Primo [illegible] [illegible] ab anathomia ventris inferioris [illegible] de causa, prima quia illa membra fetida sunt et ideo ut primo abiciantur ab eis est incipiendum. Secunda quia omnes nostra [illegible] [illegible] et [illegible] que [illegible] [illegible] quodcumque [illegible] incipit. Talia autem cum sint, [illegible] [illegible] sunt. Primum autem quod est [illegible] de hoc ventre est substantia.

Et [illegible] eius quia [illegible] eius satis nota quia, [illegible] ventris propter [illegible] membrorum que continet quia quanto membrum [illegible] [illegible] nobilitate et [illegible] tanto loco continet magis infimo [illegible] in [illegible] membrorum sicut in mundo in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] feces et superfluitates graves que tendunt deorsum [illegible] que sunt [illegible] [illegible] itaque eius [illegible] carnosa et pelliculosa, carnosa [illegible] magis [illegible] apparet [illegible] est [illegible] et [illegible] et causa quare sunt hic ventris carnosi et pelliculosi et non [illegible] est, quia hic venter habet [illegible] membra que [illegible] [illegible] ut stomachus propter retentionem et expulsionem [illegible] [illegible] aquositate ut in ydropisi vel ventositatibus vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venter [illegible] non posset [illegible] [illegible] apparet [illegible] est [illegible] [illegible] quantitas et figura [illegible] [illegible] eius [illegible] duplices scilicet [illegible] et [illegible]. [illegible] quedam dicuntur quedam collaterales. [illegible] sunt [illegible] que dicuntur [illegible] stomachi et est pars in qua [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] que a [illegible] vocatur malum granatum [illegible] suo loco [illegible], [illegible] est pars stomachalis que est super umbilicum vel distans ab umbilico [illegible] quatuor digitos, [illegible] pars umbilicalis, ubi est umbilicus cum colligatio fetus in matrice cum [illegible] [illegible] [illegible] apparet vena [illegible] que [illegible] cum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] est sanguine, quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ideo [illegible] apparet in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que cum predicta vena descendit ad umbilicum fetus. Et [illegible] est in umbilico descendit inferius

et generant ad circuitum ad ossa [illegible] spondilium rotundum et ipsum ut infra dicetur. Et
[illegible] miraci [illegible] umbilicum [illegible] quia [illegible] ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] que vocatur [illegible] infra umbilicum per quatuor digitos et est [illegible]
in qua [illegible] que [illegible] in matrice [illegible]
Et ideo ut dicit [illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] a tali operatione. Sciendum est [illegible] que vocatur pecten in qua [illegible]
genitalia; [illegible] laterales sunt due ypocondria et ylia; et est ypocondrium dextrum
[illegible] locatum est epar et ypocondrium sinistrum [illegible] splen [illegible] dextrum et ilium sinistrum.
His [illegible] magis intrinsecam [illegible] distinctas [illegible] enim quedam sunt [illegible]
[illegible] quedam [illegible]. Continentes autem [illegible] et miraci [illegible]
[illegible] sunt [illegible] panniculo carnoso musculis et cordis [illegible]
Et [illegible] stomachi [illegible] usque ad ossa
pectinis [illegible] cutim [illegible] supra umbilicum [illegible] latitudinem [illegible]
[illegible] a dextris et a sinistris usque ad dorsum. Et [illegible]
cutim [illegible] statim [illegible] in homine [illegible]
locatus est panniculus carnosus qui non est nervosus et [illegible] ut [illegible]
[illegible] et panniculo [illegible] sunt corde et musculi [illegible]
sunt octo ut dicit Galienus [illegible] Nam duo sunt longitudi-
nales quorum [illegible] procedunt [illegible] longum [illegible] stomachi usque ad ossa pecti-
nis. et ideo nominati sunt longitudinales et non habent cordas magnas [illegible]
[illegible]; post ista sunt transversales due superiores una a dextris et alia a si-
nistris et [illegible] a superioribus [illegible] costas et [illegible]
ossa pectinis et [illegible] ad [illegible] sunt
ad dextram. Et [illegible] sunt procedentes [illegible] ad superiora [illegible]
[illegible] ad ossibus pectinis et [illegible] et [illegible] ad locum ubi sunt coste [illegible]
[illegible] ad modum [illegible] figure. Ultimo [illegible] sunt la-
titudinales quorum [illegible] latum unus [illegible] et alius sinister. Et
[illegible] magna [illegible] supremus. Et isti cum
longitudinalibus [illegible] ad angulos rectos [illegible] est [illegible]
et [illegible] et colligancia et [illegible] musculorum [illegible]
[illegible]. Commune est duplex principale; et secundum [illegible] miraci
quo membra [illegible] tenentur [illegible] Et talis [illegible]
ad [illegible]. Secundum [illegible] ad expulsionem [illegible] a pectore
expellitur et ut ad expulsionem [illegible] in miraci [illegible] ut dicit Ga-
lienus [illegible] speciale est quia musculi longitudinales sunt
facti ad attrahendum principaliter et secundario et expellendum. Et [illegible]
[illegible] recipitur. Et ideo isti musculi longitudinales sunt [illegible]
ad expulsionem [illegible] villorum suorum quibus [illegible]
membra que [illegible] expellunt [illegible] in eis [illegible] sicut [illegible]
diafragmatis [illegible] descendens [illegible] posteriori [illegible] sic [illegible] inte-
stina et membra que continent sunt quasi intra duas manus. Et ideo [illegible] isti musculi
[illegible] diafragma [illegible] in eis [illegible] aliquam [illegible]
[illegible] duas manus expellit [illegible] manum [illegible] declarabi-
tur infra in anathomia diafragmatis. Musculi vero latitudinales sunt facti ad ex-
pellendum principaliter. [illegible] et in [illegible] intestinis
et quia expulsionem [illegible] aqua [illegible] expulsio; et ex-
pulsio [illegible] a superioribus ad inferiora; [illegible] est [illegible] musculi magis [illegible]
[illegible] superius [illegible]. Transversales vero [illegible] ad retinendum; retinendo
[illegible] villos transversales [illegible] quia retentum oportebat [illegible]
[illegible] ne reascendat [illegible] ad locum superiorem [illegible] Et ne [illegible]
[illegible] totum [illegible] successo [illegible] duo tantum trans-
versales superiores [illegible] inferiores [illegible] quia [illegible] retinendo ne [illegible]
[illegible] superius [illegible] descendat [illegible] necessarie sunt transversales
[illegible] superius [illegible] inferiores. Et etiam ad hoc facit diafragma ut [illegible]
[illegible] musculis [illegible] tamen [illegible] ut musculi
[illegible] oportet [illegible]
est panniculus subtilissimus et valde durus. Et ille fuit factus ut [illegible]
[illegible] musculi [illegible] membra [illegible] quod fuit nervosus
durus ut posset dilatare et constringere [illegible] illa dilatantur; fuit subtilis ne
[illegible] ne cito [illegible]. Nam [illegible] accidit passio
que dicitur ruptura sive crepatura [illegible] miraci [illegible]
[illegible] duo alia [illegible] que ponit [illegible] in suo libro
de animalibus capitulo de anathomia stomachi [illegible] eius [illegible]

dorsum cum quo alligatur et vocatur in stomacho et intestinis et in matrice continet
et sic simul cum diafragmate cum quo continuatur ut supra scribit. Aliud iuva-
mentum est ut alliget intestina dorso et ut venas que ab ipso oriuntur. Iuvamenti omni
aliorum membrorum et contentorum. Tertia utilitas est secundum Galienum, sermo de
iuvamentis quod plicat intestina et implicat quod inflantur a ventositate. Et ideo considera-
tis que sit forma mirach et compositio eius, que sit positio eius, que sit quantitas
eius, numerus eius. Certum apparet que sunt iuvamenta eius.

Restat ergo videre solum de passionibus eius. Sed autem veniunt pati omnes egri-
tudines, scilicet malam complexionem, malam compositionem et solutionem continuitatis. De
mala complexione nihil dicam, quia nihil est proprium in sua curatione que
ex anathomia dependeat. Mala autem compositio que est tumor preter naturam in
ipso est duplex, quedam est apostemosa, quedam non. Prima non est aliud nisi
quod in corpore eius sit [illegible] ad intus et extra sicut est [illegible]
ad intus [illegible] Et causa est quia [illegible]
in [illegible]. Mala autem compositio que non est apostemosa [illegible]
est inflatio ventris que accidit in ydropisi ascite et tympanite. Nam in ascite
aquositas continetur in concavitate ventris inter intestina et siphac. Sed in tym-
panitate ventositas continetur et facit mirach intumescere. In curatione
autem eius [illegible] quam ponunt auctores [illegible] autem [illegible]
dependet ex anathomia est extractio aquositatis per [illegible] autem est ut
[illegible] quod [illegible] intestina [illegible] in [illegible]
ydropico [illegible] ventris [illegible]
[illegible] ad caput [illegible] et tunc
[illegible] et pone in foramen et extrahe de liquositate [illegible]
[illegible] quod melius est [illegible] quod aquositas
[illegible] et [illegible] ydropicus propter debilitatem [illegible] quia
redibit ad locum [illegible] et [illegible] aqua [illegible]
plus [illegible] de aqua [illegible] in [illegible]
a lateribus non in medio [illegible] non ita fortiter
consolidatur propter quod est solidius et grossius quam in lateribus. Secundo quia
propter [illegible] est [illegible] Tertio quia aqua melius
egreditur quia [illegible] Si vero venter pati solutionem
continuitatis [illegible] ista solutio autem est penetrans vel non. Si non tunc non est cura
specialis. Si sit autem [illegible] aliquid [illegible] aut non. Si sit
[illegible] est zirbus aut aliquid intestinorum. Si zirbus [illegible]
[illegible] possibile est et [illegible]
[illegible] quia totum [illegible] Et si [illegible] putrefiat et [illegible]
[illegible] aliud reintromittit et [illegible]
dimittit extra et retinet labium [illegible] consolidabit [illegible] zirbum et
[illegible] illud [illegible] et sic facto [illegible] consolidas vulnus. Si
vero illud quod est [illegible] intestinum [illegible] intestinum est [illegible]
non [illegible] non et non [illegible] involuta debet lavari cum aqua calida et intro-
mitti [illegible] ventositas sit in eo inclusa [illegible]
et non posset reintromitti [illegible] resolutiva vel spongia
[illegible] resolutiva debet [illegible] autem intestinum
fuerit [illegible] de grossis intestinis debet labia
[illegible] sicut [illegible]. Si vero sit [illegible]
[illegible] subtilibus [illegible] sutionem [illegible] valde et
[illegible] impediat operationem eius [illegible] ut [illegible] teneat
labia vulneris cum capitibus formicarum magnarum. Debet labia intesti-
ni [illegible] formicas magnas et facere ut mordeat labia [illegible] et
tunc reintromitte intestinum ut [illegible] et sic facto ad sutionem ventris reddi
[illegible] cum sutione labiorum [illegible] et reducuntur et reducta retine
in [illegible] sutione facta cum [illegible] modo [illegible] in prima sutione de-
bet capi totum mirach ex una parte [illegible] ex [illegible] parte dimitti
[illegible] reliquum de mirach [illegible] et in [illegible] sutione totum mirach
in parte in qua dimissum fuit [illegible] dimitti. Et sic [illegible] ad
[illegible] ut labium [illegible] labio [illegible]
et fiat [illegible] et [illegible] vulnus [illegible]
[illegible] sit [illegible]. Et hec de anathomia mirach quod erat me-
mbrum extrinsecum continens contenta.

Restat nunc videre de anathomia membrorum contentorum. Hec autem membra sunt decem. Primum est quod occurrit est zirbus, secundum intestina, tertium stomachus, quartum est splen, quintum epar, sextum est mesenterium, septimum renes, octavum vesica, nonum testiculi et vasa spermatica vel in mulieribus matrix, decimum virga cum collo vesice. De zirbo oportet primo videre quis est locus eius in homine, et est qui cooperit ab anterioribus stomachum et omnia intestina, et si non cooperit cooperiat in aliis omnia intestina. Hoc est ideo quia homo inter cetera animalia eius tam quantitatis et debilioris virtutis digestive. Et ideo quia intestina necnon anterioribus sunt magis deposita quam est ... [illegible] ... Et ideo patet secundo sui [illegible] quod sit iuvamentum eius. Iuvamentum eius est confortare principaliter digestionem stomachi et intestinorum reverberando calorem naturalem ad stomachum et propter hoc dicit Galienus quinto de ingenio sanitatis quod quidam vulneratus in ventre, cuius epiploon i. zirbus fuit abscisus, tam fortiter sanatus est, tamen postea non potuit digerere ... [illegible] ... complexio eius non est simplex sed composita et fabricata est ex substantiis que sunt ... [illegible] ... sicut dicit Galienus quinto de iuvamentis, scilicet ex panniculis duobus subtilibus et adipe seposita ex arteriis et venis [illegible] panniculis, primo ut illi panniculi contineant alia, et ideo quia ista zirbus debet esse extensibilis et levis et densus ut caliditatem reverberet ad ... [illegible] ... pelliculas quam aliquid aliud. Secundo ex adipe sunt ... [illegible] ... valde propinqua ad caliditatem. Tertio arterie et vene [illegible] ... caloris ... [illegible] ... patet reliqua duo scilicet quis numerus [illegible] eius et que sit colligantia eius, nam habet colligantiam ad membra ad que ducitur, et stomachum et splenem, intestina et specialiter colon ... [illegible] ... colligantiam ad membra a quibus oritur ... [illegible] ... panniculi ... [illegible] ... zirbum. Tertio quia ibi est mesenterium ... [illegible] ... adeps seposita replens vacuitates ... [illegible] ... sunt ... [illegible] ... per anathomiam.

Elevato zirbo quantum ad partem que operit ... [illegible] ... intestina et non plus ut non moveas alia membra a suo loco statim apparent tibi intestina circa que ... notabilia [illegible] ... involuta et revoluta et non sunt unum intestinum rectum ... duo ... quod ... in quibusdam brutis tantum sit unum intestinum recte procedens. In homine autem et in aliis animalibus perfectis sunt revoluta ut diu alimentum contineatur in stomacho et intestinis, quia si non contineretur oporteret quod animal esset in continua assumptione cibi et continua ... [illegible] ... et continuatio ista impediret operationem in aliis perfectioribus animalibus. Secunda causa fuit quia si intestinum totum fuisset unum rectum non ... [illegible] ... cibi ... [illegible] ... intestini ... [illegible] ... intestinum totam humiditatem ... [illegible] ... nichil remaneret intactum ab intestinis et tota humiditas ... [illegible] ... ea esse involuta. Et habet statim ... [illegible] ... sunt plura numero quam sex quia tria sunt subtilia et tria grossa. Incipiendo autem ab ultimo quod vocatur rectum vel longum cuius extremitas est ... [illegible] ... anus. Sed ut anathomia ... [illegible] ... ligare oportet ... intestinum ... [illegible] ... in duabus partibus et in medio ... [illegible] ... et ... [illegible] ... ascendere. Et nota ... [illegible] ... illud intestinum ... [illegible] ... mesenterium ... [illegible] ... ad ... [illegible] ... de humiditate ... [illegible] ... remansit. Et istud intestinum recta ... [illegible] ... fuit, ... [illegible] ... intestinum colon, quod dicitur colon quia ... [illegible] ... et cellulas ... [illegible] ... in ... [illegible] ... et in ipso ... [illegible] ... cellulas ... [illegible] ... intestinum ... [illegible] ... primo ... [illegible] ... renum ... [illegible] ... causa quare eius dolor ... [illegible] ... distinguitur a dolore renali ... [illegible] ... ascendendo et ... [illegible] ... splenem ... [illegible] ... et que cooperit stomachum et ... [illegible] ... super stomachum ... [illegible] ... intestino ... stomacho ... et dolor et ... [illegible] ... stomacho et ... [illegible] ... si in stomacho essent ... [illegible] ... dolorem. Et ...

Et causam apparet quare accidit hiis qui purgantur sincopis quia appetitus assellandi quia
humores intestina commovent qui dicuntur [illegible] calidi, cum tunc illi humores ducti in
illo intestino stomachum alterant et os eius, et ex alteratione oris et stomachi
sequitur sincopis. Et dubitabit hic racionabiliter aliquis de loco illius intestini
quia cum sit sic grossus debet esse infimus et non supra alia cuius oppositum apparet.
Dicendum quod illud intestinum fuit locatum superius iuxta stomachum [illegible]
quia istud grossius est omnibus aliis gracilibus et ideo sublimiatis debent ut
alia gracilia [illegible] esse in extremis. Secundo quia istud intestinum [illegible]
feces, et [illegible] illa indurant, et de se separate sunt omni humiditate et talis
[illegible] ut a membris nutritivis [illegible] ordinatum ut inde [illegible]
super stomachum et cooperitur a zirbo a quo et stomachus cooperitur qui zirbus ipsum
humectat et calefacit. Et [illegible] apparet quod non est aliud intestinum quod cum [illegible]
ita alligatum sit zirbo sicut colon. Tertia causa huius locationis est
quia illud intestinum [illegible] ad [illegible] et expellendas feces et [illegible] ad
expellendum et ideo inter alia intestina ad ipsum [illegible] debent [illegible] collecta.
Est expulsiva stimulare, modo [illegible] quod sit locatum est collera ad ipsius [illegible]
[illegible] illam que [illegible] intestinorum [illegible]
Dextra in qua consistit sub [illegible] ea [illegible] in qua est cistis fellis [illegible] cistis
fellis et cum ipso colligatur et est [illegible] ad [illegible]. Et [illegible] tale intestinum in [illegible]
loco est et apparet [illegible] in [illegible]. Et nota [illegible] mirabilem operacionem
[illegible] ad istud quod [illegible] fellis quia intestina non indicant superiora racione loci
[illegible] racione colligancie [illegible] cum fundo stomachi, modo intestina gracilia
[illegible] colligancie ad fundum stomachi sunt superiora aliis. Et ex loco superiori istius
intestini apparet causa quare in dolore colico dolor augetur post assumptionem cibi
quia [illegible] illud intestinum [illegible] [illegible] in [illegible] non. Et [illegible]
Distinguitur inter unum dolorem et alterum. Et ex loco et ex colligancia [illegible] intestini
sunt apparent duo unum utile in cognicione, aliud in operacione. In cognicione
quia colica [illegible] in sinistra parte, et in illa magis molestat.
Causam quia istud intestinum [illegible] est [illegible] a cistifellis [illegible]
quia in maiori [illegible] est [illegible] sinistrum et ibi [illegible]
cum illa colica que sit in parte sinistra non tam [illegible] molestat [illegible]
causis [illegible] quia causa eius [illegible] ad [illegible]
Et nota hic quia [illegible] altera [illegible] ad [illegible]
quia [illegible] debent magis [illegible] applicari
et [illegible] sinistra [illegible] dextrum [illegible]
[illegible] Secundo quia [illegible] clistere [illegible] est ut corpus [illegible]
[illegible] dextrum ut intestinum colon [illegible] ab aliis [illegible] clisteri-
[illegible] statim se [illegible] latus sinistrum et [illegible] super dextrum [illegible]
[illegible] que debent fieri per [illegible] administrata [illegible]. Et cum
[illegible] movere [illegible] de loco et colligancia eius. Circa vero eius [illegible]
[illegible] grossam et solidam [illegible] in ea [illegible] que
in eo fortissimum generat dolorem [illegible] grossa et dura et solida
apparet ac si intestinum terebello perforatur. Et ideo similatur in hoc dolor hic dolori
renali [illegible] figuram eius et [illegible] que apparet [illegible]
cum intestinum et [illegible] illius quia [illegible] sunt [illegible]
[illegible] et sit causa [illegible] superfluitates in eo [illegible] superfluitatis [illegible]
[illegible] ad modum [illegible] et [illegible] figuram [illegible] que figura
magis apparet in [illegible] et [illegible] et aliis [illegible]
in [illegible] symbole et [illegible] retinet et sunt [illegible]
[illegible] in [illegible] et humor flegmaticus [illegible] est [illegible]
[illegible] cellulas et aliarum [illegible]
non sit [illegible] et [illegible] est [illegible] ad [illegible]
[illegible] in una cellula cum alio [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] istius patet [illegible] intestinum [illegible]
parte superiori cum monoculo sive ceco, quod dicitur monoculum non quia [illegible]
unum [illegible] per quod attrahit et expellit quia [illegible] quia [illegible]
Duo unum per quod [illegible] attrahit et aliud per quod expellit [illegible]
expellit non [illegible] in aliis opposite locata [illegible] ambo locata sunt [illegible]
[illegible]. Et [illegible] intestinum [illegible] ad modum [illegible]. Et ideo
alio nomine vocatur [illegible]. Et apparet eius figura et colligancia locorum eius quia

locatum est in latere dextro super ut in[illegible] anche sive sive et iuxta renem dextrum [illegible]
cuius causa est ista color. Quantitudinis eius similiter patet ei cum immediate ut partes sunt
que veniunt ex eum in eo remaneant et revolvantur et hac [illegible] ut desiccum [illegible]
circumquaque sicut ab intestinis superioribus et ista intestina superiora sunt gracilia et [illegible]
[illegible]. Nam cum intestino continuatur intestinum ilion quia circa ilia locum et situm et revolutionem
est et in isto fit passio yliaca in qua est dolor vehemens circa ilia et sic apparet locum
colligantia et eius passio [illegible] eius est subtilior et ideo graciale vocatur sicut [illegible] alia
translatum vocatur illion. Cuius immediatum est ieiunum ut continuatur [illegible] et quod utile
est et ad visum [illegible] venemasaraice que ad aliquod aliud intestinum et ab
alio et mesenterio [illegible] eius. Et est ad partem eius superiorem iuxta stoma-
chum [illegible] partem sinistram ad spondiles declinat et valde
est circumdatum cum mesenterio et ideo est cautela [illegible] ne aliud [illegible]
Et postmodum [illegible] intestinum et talis vocatur quia ut plurimum reperitur vacuum in de-
ne [illegible] et causa sue vacuitatis est duplex sicut [illegible] eius. Nam [illegible] est
sicut intestinum [illegible] secunda causa est [illegible] colere que que venit ad hoc
intestinum a cistis fellis per canalem qui continuatur cum intestino duodeno cum quo
[illegible] continuatur. Et dicitur illud primum intestinum et vocatum est quia eius
longitudo est in pluribus est duodecim digitorum et est intestinum quod venit canalis
[illegible] a cistis fellis. Et ideo cave cum [illegible] ne istud canale incidas [illegible]
[illegible] intestinum duo [illegible] bene incidens et liga et [illegible] incipiendo sicut incipiunt
[illegible] sic intestina primum est duodenum secundum ieiunum tertium yleon [illegible]
gracilia et superiora [illegible] est orbum quartum est colon et sextum est rectum. Sed omnia ultra
[illegible] esse involuta continuata alligata [illegible] in omnia [illegible]
[illegible] vocatur [illegible] mesenterium a mesaraicis que in ipso sunt dispositae
et [illegible] quoniam [illegible] intestinum quasi [illegible] continens [illegible]
[illegible] est compositum ex venis arteriis nervis et ligamentis ut predicta membra possit ligare
[illegible] in spondilibus cum [illegible]
[illegible] talia viscera [illegible] sive [illegible] congregatur ut molle
[illegible] reliquas aut [illegible] sunt in hoc [illegible] glandose que
[illegible] sunt in hoc [illegible] est [illegible] immediatum [illegible] glandosum que in hoc [illegible]
[illegible] immediatum est ut sustinet venas mesaraicas que in hoc sunt disperse sicut in
est longinquum [illegible] ad [illegible] continuitatem quia intestinum [illegible]
continuatur et [illegible] ab [illegible] ad intestinum et [illegible] liquidum emittitur
[illegible] quod [illegible] dicta fiunt [illegible] glandose est in parte
superiori et grossa in qua congregatur [illegible] splenis [illegible] que
[illegible] melancolia [illegible] mesenterium [illegible] quod [illegible]
[illegible] que [illegible] ad stomachum et splenem. Ad quem [illegible] et [illegible]
[illegible] stomachum [illegible] et [illegible] et liga [illegible]
[illegible] iuxta locum ad quem pervenit canalis a cistis fellis ad ista
intestina [illegible] iuxta locum [illegible] stomachum [illegible]
Visis de intestinis [illegible] ad [illegible] membrum scilicet stomachum. De cuius videre [illegible]
illa sicut que de aliis. Et [illegible] locum eius [illegible] vere
eius locus [illegible] situm [illegible] eius est quod sit [illegible] stomachus et [illegible]
[illegible] 1o [illegible] 2o [illegible] stomachi et [illegible] illud quod dicitur
de stomacho et dictum est de intestinis. Et [illegible] ab [illegible] 3o sive [illegible]
[illegible]. Est quo locum eius in medio corporis superius et inferius dextri
et sinistri anterius et posterius. [illegible] tamen [illegible] stomachus quod [illegible] sunt
[illegible] dico quod [illegible] est [illegible] dicitur esse media [illegible]
[illegible] attractionem. [illegible] quod stomachus [illegible] superius [illegible] que [illegible]
est continuata cum stomacho [illegible] cum iuxta dyafragma [illegible] esse [illegible]. Et ideo
[illegible] quod cor mediante dyafragmate [illegible] mesenterium et intestina [illegible] a dextris
[illegible] quo [illegible] [illegible] capit [illegible]
a sinistris est splen quo calefit [illegible] eius parte anteriori est [illegible]
a parte posteriori [illegible] dorsi et vena magna et arteria que [illegible]
et [illegible] locum est in medio [illegible] est [illegible] circa [illegible]
[illegible] eius est et [illegible] locatus dextrum partes superior tamen eius declinat ad sini-
strum locum inferior ad dextrum. Et causa istius situationis sunt [illegible]
[illegible] anathomia [illegible] in latere dextro elevatum et
[illegible] magnum totum [illegible] partes superiores occupant. [illegible]
et ideo in dextro non potuit pars superior stomachi collocari [illegible] in sinistro [illegible]
eius inferior [illegible] ad partem dextram declinat quod in parte sinistra inferiori iuxta
[illegible] est intestinum colon grossum valde involutum [illegible] et occupat
magnum locum [illegible] sunt intestina gracilia et subtilia [illegible]
et [illegible] occupant locum. Et iste stomachus [illegible] ad [illegible] inferiorem [illegible]

declinat ad partem dextram ut repleat montalitatem ibi existentem et repleat locum vacuum
et si dicitur potest alia causa quare stomachus apparet [illegible] [illegible] et [illegible] venam
que venit ad os stomachi. Et hoc apparet, primo scilicet quod sit locus stomachi scilicet
circa quare stomachus non sit locatus directe supra spondiles dorsi. Dico quod causa
potuit esse duplex. una causa est ut cedat epati in parte dextra et repleat concavita-
tem in parte sinistra. alia causa fuit quia si stomachus fuisset locatus supra spon-
diles supra dorsum tunc ossa duo scilicet superius et inferius essent delicata
et ideo in homine cum statura recta stomachus non bene reciperet cibum scilicet descen-
det alios cibos statim, ut ergo hoc non contingat sic sunt situata. Tertia causa
fuit quia orificium ad os eius et partem superiorem est corpore [illegible] a splene quod
est in parte sinistra, aliud orificium ad partem inferiorem est corpore [illegible] ab epate quod est
in dextra parte. Quartum sit colligantia [illegible] [illegible] consequitur quod colligantia
sit cum splene cum epate cum corde et cum cerebro et [illegible] consequitur [illegible]
quia apparebit quod cum splene hec colligantia per venas que veniunt ad latus
sinistrum stomachi ad mittendum [illegible] ab epate hec [illegible] venarum reliquarum
cum cerebro per nervos qui veniunt ad os stomachi et [illegible] [illegible] [illegible]
superiorem stomachi cum corde non hec colligantia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pater [illegible] scilicet [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] rotunde [illegible] [illegible]
[illegible] a normalitate remota [illegible] quia [illegible] [illegible] est capacissima stomachi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non perfecte rotunde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur quod eius superior pars est declinans ad sinistram inferior non ad dex-
tram ad modum cucurbite retorte. [illegible] verum est quod omnia que dicuntur de sto-
macho a medio inferius apparent per anathomiam mediorum [illegible] [illegible]
[illegible] scilicet que sit quantitas stomachi quia magnus est valde, quod [illegible] [illegible]
[illegible] recipere et [illegible] magnam quantitatem [illegible] [illegible] non est semper magni-
tudine sue [illegible] [illegible] quantitati [illegible] extensibilis est et coarctabilis
[illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] eius, [illegible] autem eius sunt duplices
scilicet universales et integrales [illegible] non sunt integrative et [illegible] [illegible]
sunt due tunice eius [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] verum quod [illegible] est [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
non ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliud quia stomachus [illegible]
[illegible] [illegible] est et valde extensibilis quod [illegible] [illegible] [illegible] magnam [illegible] quantita-
tem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] digestionem fuit [illegible] quia digestio
stomachi [illegible] valde a [illegible] scilicet [illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] non solum [illegible] in [illegible] et quantitate et loco scilicet situacionem villorum
quia in prima est in qua sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] attrahendum
villi sunt [illegible] [illegible] et ordinati ad trahendum [illegible] [illegible] longitudi-
nales et ideo in [illegible] [illegible] sunt villi longitudinales et quod [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] quod attrahit in eo [illegible] [illegible] [illegible] est quod in
[illegible] tunica sunt [illegible] villi [illegible] qui [illegible] retencionem [illegible]
est quod villi sunt locati in parte non [illegible] [illegible] [illegible] scilicet [illegible] eius. [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] sit [illegible] ad digestionem et digestioni [illegible] [illegible] consequitur
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] situati villi latitudinales. [illegible] hoc apparet
[illegible] [illegible] [illegible] tunica sunt [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
villos longitudinales qui [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
appetitus [illegible] alia causa est quia [illegible] est ordinata ad faciendum [illegible]
[illegible] ad digerendum et [illegible] [illegible] [illegible] scilicet [illegible] sit [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sensacionem [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
et digestio [illegible] hec est quod [illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] scilicet stomachi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] digestivus [illegible] ad illud quod digestio est in potentia
sine [illegible] [illegible] sensacionem non illud quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] scilicet tactus [illegible] non sunt [illegible] eius quantitative et [illegible]
[illegible] ut pars superior et [illegible] eius quod dicitur portonarium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] eius inferiori quia inferior dicitur [illegible]
[illegible] et [illegible] dicitur [illegible] in superiori [illegible] sit [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quia ambo posita sunt in [illegible] [illegible] [illegible]
superioribus et inferioribus lateribus et [illegible] sit [illegible] [illegible] porta [illegible] [illegible] superior [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut in [illegible] [illegible] superior [illegible] [illegible] stomachi ut [illegible] [illegible]

repleto homo inclinatur non ascendit cibus ad meri ad os et stabilitur cum intra re-
cipitur stomachus. Et hic potes videre quare ex superflua quantitate cibi dyafragma
comprimitur et cibus non descendit aut digeritur. Item invenies quia ambo orificia sunt
in stomacho in loco in quo terminatur vel alligatur dorso. Nam os stomachi est recte
in principio sive alligatur dorso et propter hoc stomachum alligatum esse dorso os stomachi
ad spondilem ubi finitur animatur dyafragma et ista est [illegible] que
est ultima costa mendosa per quam finitur dyafragma. Et ex hic apparet tibi
quod oritur ... altius [illegible] alii [illegible]. Et os stomachi [illegible]
unum est in dorso circa [illegible] et [illegible] spondilia ex facie [illegible]. Et quia porta
imprimitur ab epate vel splene [illegible] ad [illegible] que inde
sic [illegible] aut [illegible] que [illegible] spondilia [illegible] alligatur sto-
macho usque ad portonarium. Et ideo [illegible] alia [illegible] a spondilibus [illegible]
[illegible] invenies illa duo orificia. Dixit autem [illegible]
orificium quod vocatur os stomachi est [illegible] latus [illegible] portonarium. Et hoc
fuit quia os stomachi aliquem cibum [illegible] que descendit et [illegible]
digestum. Et ideo os stomachi esse debuit [illegible] latus [illegible] partibus eius.
Ex quibus apparet [illegible] quod debes inquirere de stomacho scilicet que sit substantia
eius quia oportet ut tunica nervosa sit [illegible] quam substantia carnosa [illegible]
[illegible] apparet que sit complexio eius quia [illegible] est ... pro toto [illegible]
[illegible] apparet que [illegible] et [illegible] eius que est dulcis [illegible]
[illegible] et [illegible]. Et sic per tunicam ex [illegible]
[illegible]. Et [illegible] partem [illegible] quot [illegible] partium [illegible] omnium [illegible]
[illegible] que partes [illegible] principalia omnia membra principalia ut epar cor et cerebrum
et de [illegible] toto corpori. Vnde tamen [illegible] anathomia [illegible] in [illegible] de [illegible]
[illegible] anathomia [illegible] non [illegible] et hec de stomacho.

Splenis ... [illegible] costas aliquas mendosas in latere sinistro [illegible]
[illegible] sicut sufficit [illegible] locum splenis ubi apparet
quia stomachi [illegible] sinistre [illegible] ad [illegible] eius [illegible] ad [illegible] al-
ligatur dorso et [illegible] subtilibus [illegible] alligata re-
[illegible] alio sicut est [illegible] figura eius est quadrangularis
quia in homine est [illegible] quadrangula [illegible] figura stomachi [illegible]
[illegible]. In parte sinistra est splen [illegible]. Et [illegible] quantitate
eius quia in homine [illegible] est in quantitate [illegible] ali-
orum membrorum. Colligantia autem eius est [illegible] colligantia est ad omnia
alia membra [illegible] cor [illegible] que [illegible] aperta [illegible] ad splenem que colligan-
tia apparet [illegible] vena [illegible] magna [illegible]
splene aqua [illegible] in medio [illegible] eius [illegible]
[illegible] ad ipsum [illegible] et porta [illegible] aquosiores et humiditates. Et propterea
[illegible] illa [illegible] approximatur splen [illegible] ramificatur ab eo quod
[illegible] ad [illegible] partem inferiorem sinistram stomachi. Propterea [illegible] ad
splene et concavitatem [illegible] concavitate ramificatur in duas ramos
scilicet superiorem et inferiorem. Inferior [illegible] descendit [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad partem sinistram. Et superior [illegible] per totam splenem ramificatur
in duas [illegible] per [illegible] ad partem superiorem sinistram ad [illegible]
Alius vero ad [illegible] per [illegible] stomachi, ad portandum melancoliam que [illegible]
[illegible] ad os stomachi et [illegible] appetitum quod vero [illegible] in splene
[illegible]. Et [illegible] apparet [illegible] colligantia [illegible]
splen [illegible] vena. Colligantia vero est cum corde per arteriam que ad
ipsum [illegible] ab arteria [illegible] que in dorso est infra dyafragma
a quibus arteriis stomachi [illegible] est in latere sinistro [illegible] splene
[illegible] colligantiam arteriarum. Et [illegible] causa quare [illegible]
[illegible] ad splene [illegible]
[illegible] quia splen est [illegible] rara [illegible]
[illegible] melancolicum. Et [illegible] apparet [illegible]
[illegible] de splene scilicet que sit substantia eius quia substantia eius est rara et spongiosa
[illegible] et quia [illegible]
[illegible] essentialiter [illegible] et [illegible] eius melancolicum
[illegible] eius partium et [illegible] apparet [illegible]
[illegible] grossum [illegible] expellat
et ampliat. Et [illegible] rarefit [illegible] substantiam eius
et [illegible] compitant. Et hec de splene.

Quod manifeste videas esse locatum in dextro latere amplectens
stomachum superius elevatum valde. Et ideo ne decipiat te quod in animali-
bus [illegible] sub costis [illegible] sub dyafragmate. Et dya-
fragma [illegible] costas [illegible] hec [illegible] spiritualia [illegible]
[illegible] et ideo corpus [illegible] repleat epar et permittit dyafragma

Et ideo debes trahere intestina a meatu sive corpore alienato. Et videas situm
quantitatem eius maxime in homine quod est calidus et humidus, et ad respectus partes
eius quarum quedam sunt intrinsece et integrales quedam vero intrinsece magis, in-
trinsece et integrales sunt longe penule eius. Et licet in homine non sint se-
parate ab invicem et tamen illarum penularum est quarta et venis divise et hu-
iusmodi per modum carne, cum istarum vacuitates replete sunt in carne quod est quarta
[illegible] epatis quod est sanguis coagulatus. Et in his venis continetur cistis que
dividitur ad minima et in minima alterat et tangitur ab epate. Ideo est ut quod
totum epar complectat cistilam, et hic ordinat ita ut melior et perfectior fiat digestio
[illegible] et in sanguinem quam alteracio que fit in minima perfectior est. Sed tu dubitas
[illegible] ita non sic ordinat in stomacho propter quantitatem, dicas quod hic fiat
quia in stomacho [illegible] de toto [illegible] ut dicit fit in epate. Item quia in
stomacho assumitur [illegible] [illegible] [illegible] que non [illegible] magis stabilis-
simas [illegible] Et ad epar [illegible] liquida dicitur pervenit tantum et illa [illegible]
[illegible] et si fiat in toto epate magis tamen fit in parte superiori. Et gibba pars illa
solidior est et magis compacta. Partes eius extrinsece sunt partes quibus medi-
ante [illegible] est cum aliis colligancia per venam cilis que oritur a gibbosa
parte epatis et [illegible] ut videbis in anathomia cordis et vene cilis est
autem colligancia ad dyafragma cui suspenditur et ad spondilia sive dorsi
cui alligatur per panniculum eius, [illegible] panniculus ad quem est [illegible] ex [illegible]
[illegible] et cum volueris ipsum suspendere ad suam [illegible] [illegible]. Et [illegible]
est suspendens ipsum ad dyafragma superius. Et hinc patitur [illegible] dolorem
[illegible], et in patitur [illegible] doloris gravativi a materia aggravante. Alie
vero sunt partes que sunt orte ab eo et ille sunt duplices scilicet vene et capil-
lares [illegible] [illegible]. De canali [illegible] dicetur. Vene sunt duplices scilicet capil-
lares que oriuntur a gibbositate et concavum sive porta que oritur a concavitate
epatis. De anathomia capillarium [illegible] dicetur. Porte autem sunt quinque rami intra-
tes epar sicut sunt penule iam dicte epatis. Extrinsecantur vero contra quas
sunt ibi due partes in quibus non habeas aliquod in distinguendo. Octo autem
maiores [illegible] vadit ad dorsum stomachi et spargit partes inferiores. Alia
vero vadit ad splenem eius quartamque cum videris in anathomia splenis
et ista valde magna et [illegible] [illegible], et a tendit ad latus sinistrum
et vadit ad intestinum rectum ad [illegible] a [illegible] [illegible] quia lenau-
sunt [illegible], et [illegible] vadit ad superiores partes dextram stomachi ad inte-
stinum ipsum [illegible] opposita eius que venit a splene ad medium [illegible] sinistram [illegible]
Tertia pars dividitur quia una pars vadit ad dextram partem [illegible] ad
intestina in opposito illius que veniebat a splene ad medium latus sinistrum
[illegible] alia pars vadit ad colon ad [illegible] quod est in ipso et intestinum [illegible]
et [illegible] in parte dextra maxime [illegible] [illegible]. Quinta vero pars vadit
ad [illegible] [illegible] eius dividitur per intestina gracilia scilicet ylion usque [illegible]
[illegible]. Et in ipso sunt plures vene meseraice quod in [illegible] [illegible] [illegible]
ramus ille est hic valde manifestus et hic de [illegible] videndo circa epar
[illegible] quod debes videre est forma vel figura eius. Nam figura est lunaris nam
concavitate et gibbositate [illegible] [illegible] quod apostema [illegible] in gibbo eius
[illegible] [illegible] lunaris figure. Tertio apparet tibi [illegible] eius quia in eo non est
[illegible] [illegible] [illegible] quod est sic sanguis coagulatus, et ideo est complexionis calida
et humida. [illegible] eius [illegible] epar patet, quia eius operacio est [illegible]
sanguificacio, et quia in ydropisi est [illegible] [illegible] [illegible] induxit
[illegible] ydropisis est [illegible] passio epatis. Quo autem de quantitate seu velocitate
[illegible] [illegible] ad totum in postrema [illegible] patet quia per venas. Quod autem per
venas ad concavitatem ut in [illegible] et de [illegible] declaratum est supra
circa anathomiam ventris et mirach etc.

Cistis autem fellis locata est in concavo epatis in penula media eius
et causa longitudinis fuit quia coleram quam retinet debet transmittere ad inte-
stina [illegible] [illegible] [illegible] nunc dicit agilius coleram [illegible] mittit ad inte-
stina [illegible] [illegible] in quibus epatis locata [illegible] [illegible] non contingit intestinum colon [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] purgatum colera est in loco medio [illegible] que
portat [illegible] ad [illegible] et ad venas inferiores que attrahunt et [illegible]
[illegible] ad epar. [illegible] [illegible] est [illegible] de loco colli cistis [illegible] colli
est in medio epatis ut [illegible] ad [illegible]. Et est ibi [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] epatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] colli cistis fellis ibi [illegible]

Habet autem et unam bursam sive vesicam cistis fellis locata ut dictum est. Et ideo quando dissecabis videbis colligantiam. Huius colligantia apparet ex pluribus. Sunt quaedam venae elevando cistim fellis a parte inferiori. Et hic poteris videre quod est duplex, quia sic vesicam continuatur et collum suum deferentem et reportantem et illud collum usque ad ea intestina. Et prope bifurcabitur et unus ramus eius penetrat in epar et medium sui ut melius biant in medio loco epar ad attrahendam choleram suam ab epate. Alius ramus magnus descendit ad sinistram intestinum duodenum ut respexisti superius et ista bifurcatur. Ab ipso ramo parvus ramificat qui vadit ad fundum stomachi ad confortandum stomachum digestionem et illa sunt venae ut expulsionem superflue non stimulat. Et illud est verum ut pluribus [illegible]. Iste ramus non est maior qui vadit ad intestinum predictum. Ex hijs potes videre ad sensum solucionem cuiusdam dubitacionis que consuevit fieri [illegible] de utilitatibus naturalibus quod Galienus dicit quod per id collum cistis fellis attrahit colera et expellit ad membrum et locum a quo attrahit. Quia dico quod id nec est collum usque ad quandam distanciam propter non bifurcatur. Et ex hijs apparet tibi quod sit colligancia cum epate intestinis et stomacho. Unde sit colligancia eorum venarum attrahencium et venarum cum aliis eo quod per ad se predictum canale procedunt vene et arterie quas potes videre ad sensum ad ipsum intrantes quia ab eo non intrat [illegible] quod pervenit ad concavitatem eius sicut Galienus dicit [illegible] ad ipsum pervenire venam quibus mediantibus fit sensum. Et ex hijs apparet tibi scilicet quod [illegible] eius est. Substantia quae continetur eius. Et continet quae est signa eius quia est signum ab longe cum rotunditate et substancia eius est pellicularis. Iuvamenta eius patent ex dictis quia factum ab attrahendum coleram rubeam et superflua ab epate et ad expellendum ea ad intestina ut dictum est. Ex hijs potes videre quae sunt infirmitates quae ab ipso possunt contingere, et sunt valde nocentes quia sicut opilaciones. Prima autem opilacio eius sicut esse, quia aut est opilacio eius facta in collo vesice eius cum vel in aliquo ramo eius. Si sit opilacio in collo eius tunc cum colera non purgetur ab epate cum sanguine permixta [illegible] toto corpore. Et si ipsa sit subtilis calida et corpus sit aptum ad febrem est causa febris putride colerice. Si vero sit grossa causa est icteritie et tunc expulsiones poterunt esse colerice secundum magis et minus secundum quod plus vel minus transit de colera ad intestina. Unde dicendum est quod colera illa tantum est in canali qui pervenit ad intestina et tunc colera mittitur ad cistim fellis quia non potest expelli ad intestina quia clausus est canalis tunc fit et generatur febris terciana vel continua, tamen egestiones non erunt tincte. Si vero sit opilacio in canali qui pervenit ad epar tunc egestio non erit tincta neque ad cistim non attrahetur colera. Ideo in epar [illegible] et ideo generatur ictericia vel febris continua, et non solum hae opilaciones quia [illegible] valent ad [illegible], et ulteriores contingunt et ex hijs Galienus anathomia splenem

Sequitur ventre medius

His expeditis potes elevare splenem et ab stomacho separare si non est separatus, si dicta ratione ubi est [illegible] vene [illegible] et dimitte postea [illegible] et alia vasa que restringunt ad [illegible] de epate et vene illa stomachum aut [illegible] si eleva mesentericam quia eius anathomiam vidisti in anathomia intestinorum quibus omnibus elevatis tibi apparet vena magna que est ramus [illegible] descendens ad arterie magne que sunt rami ad dorsum descendentes. Ex dictis tu [illegible] non sunt vene magne potentes ad attrahendum totam aquositatem ad se [illegible] Galienus [illegible] allegato sicut essent [illegible] vene [illegible] esse [illegible] ab ipso ramis [illegible] vene que vocantur emulgentes quarum una vadit renem dextrum, altera ad sinistrum, ostenda tamen [illegible] non sunt [illegible] si unus est altus et superius alter et [illegible] impediat alterum in attrahendo. Emulgens autem ut in pluribus est [illegible] vene que [illegible] ad renem sinistrum [illegible] aliquando fit [illegible] causa illius fuit quia ut in pluribus ren dexter [illegible] esse magis elevatus ad superiora sinistro et hoc quia calidior est elevatur [illegible] autem calidior est sinistro. Item quia [illegible] locum erat in dextra parte sub [illegible] item epar erat elevatum superius splen [illegible] in latere sinistro magis descendebat. [illegible] epar esset magnum et [illegible] esset [illegible]

in sinistra esset. Et elevatur et pars sine renum sinistrum esset calidior dex-
tro esset ergo [illegible] tamen non est. Unde licet habeant communicationem [illegible] concavitate
et [illegible], unde tamen concavitas et [illegible] est ut [illegible] renis illam que
vadit ad renem dextrum propter causam quam dixi et [illegible], [illegible]
et ad concavitates et quantitates. Venit renis [illegible] iam apparet tibi
locus, quia locus eius est iuxta epar. Et dices quare non sunt [illegible]
vesicam. Videtur quod causa huius sit quod renes attrahunt aquositates ab epate
[illegible] cum [illegible] est attrahens [illegible] illud a quo debet attrahere attractio
est melior. Colligantia eius est cum epate quia magna vena
ab epate in medio [illegible] vena [illegible] et [illegible] illam aquositatem. Urina
que aliquo modo est superfluitas corporis, [illegible] sanguinis [illegible] est
epar attrahit et expellit. Et cum hac aquositate attrahitur etiam
sanguis, quia secundum Galienum sexto de iuvamentis capitulo sexto et nono de
[illegible] ad necessaria aliqua superfluitas aque trahitur per venalem
[illegible] cum superfluitate [illegible] scilicet sanguinis. Et hec
est causa quare ad splenem et renem simul cum superfluitate [illegible]
[illegible] attrahitur sanguis. Et ad utraque vesica fellis scilicet et urina
propria superfluitas attrahitur sine sanguine. Et ex hoc apparet tibi quod
si urina ad renes [illegible] venit cum sanguine mixta et ad vesicam
depurata et separata a sanguine [illegible] quod in renibus depuratur
et colatur. Colatur autem quia ad concavitatem [illegible] renum quare [illegible]
debes [illegible] renem in parte [illegible] eius, non concava et [illegible]
[illegible] et usque ad concavitatem [illegible] statim apparet tibi [illegible]
[illegible] sine sanguine, et illa est vena [illegible] [illegible]
ad modum coloris et porositatis, [illegible] urina [illegible] sanguis
aut non, et ideo colatur urina et distillatur [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] continuatur [illegible] [illegible] descendit [illegible] usque ad vesicam.
Et ex hoc apparet tibi quod [illegible] colligantias [illegible] que ad [illegible]
[illegible] cum corde et cum cerebro [illegible] que [illegible] a medio
ad [illegible] [illegible] eius que [illegible]. Et sanguis remanet
in rene et attrahitur ad [illegible] eius ad [illegible] renum et ex hoc ap-
paret [illegible] quare [illegible] quia [illegible] est, quia [illegible]
scilicet dexter et sinister et causa huius fuit quod [illegible] accidit, [illegible]
[illegible] cum [illegible] causa fuit ut [illegible] aquositate [illegible]
que [illegible] est [illegible] alia [illegible] digestionis [illegible] et [illegible] possent
attrahere. Et ex hoc apparet quod non fuit [illegible] [illegible]
[illegible] non est [illegible] in [illegible] scilicet melancolie quod [illegible]
esset. [illegible] [illegible] quia est [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] non est [illegible] ut
in ipsa [illegible] [illegible] [illegible] apparet [illegible]
[illegible] quia [illegible] est et solida [illegible] aquositate in-
[illegible] non [illegible] et [illegible] et apparet [illegible] renum. Et [illegible]
nota quod [illegible] et quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex morbo [illegible] ex superflua caliditate [illegible] dyabetes
que secundum Galienum sexto de interioribus simulatur [illegible] stomachi quod
tota aquositas attrahitur subito et expellitur sine digestione. [illegible]
[illegible] morbum [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] lapides
et pillos, lapides et arena et pilli generantur et plurimi [illegible]
et [illegible] loco [illegible] [illegible] cum sunt [illegible] [illegible] qui
[illegible] et [illegible] a caliditate renum et tunc sunt pilli [illegible]
[illegible] subtiles et longi. Et [illegible] illa [illegible] aliquem
[illegible] expellitur [illegible]. Et [illegible] est quod [illegible] et [illegible]
[illegible] pili et capilli et [illegible] pillus sine capillis et [illegible]
plus [illegible] et [illegible] generatur arena lapidis et hic lapis est in-
[illegible] hec renum [illegible] est ille lapis si sit ita magnus quod
non [illegible] [illegible] non [illegible] nisi [illegible]
et [illegible] quia non est nisi per [illegible] [illegible]

tunicas quia nolita penitus constrictionem earum suscipere. Et ideo sit piros vel
stranguria difficulter sanatur et compellitur cum forte fortissimis doloribus, quia vesica est
in materia valde sensibilis et nervosa [illegible] in constrictione vesice que sunt ita
stricte propter fortitudinem [illegible] aperiuntur et [illegible] dilatantur et non est longinquum quod a qua
secunda [illegible] habent venas solutionem continuitatis quando advenerit eorum [illegible] qua accidit
fluxus sanguinis ad venas eorum cum urina. Et nota quod hec solutio harum venarum que
est causa fluxus sanguinis [illegible] debet intelligi quod sit facta et quod sit in parte in qua
illa vena est subtilior et minor. Et hec pars est [illegible] colatorii ut tibi apparent
ad sensum. Et ideo illa [illegible] solvitur cum debet [illegible] sanguinem descendere
non [illegible]. Et ideo sanguinis [illegible] cum urina et sit [illegible] sanguinis [illegible] est
quod dicit [illegible] accidit [illegible] soluta super renes et dicit quod tunc causa
est quia tunc vena debilitata in consuetudine [illegible] tenue quando [illegible] quod est rationabilis
et sensum magis [illegible] posteriora et tunc in eo
est dolor [illegible] propter [illegible] et si lapis est [illegible] in eodem
loco propter [illegible]. Et in dolore [illegible] cum colica. Ex ista dis-
tinctione dicta est [illegible] renes propter vasa spermatica ut
videas anathomiam eorum. Et ideo dato quod vesica [illegible]
in continuatione [illegible] anathomiam vasorum spermaticorum et testiculorum. Sed
scias quod [illegible] in viris et in mulieribus [illegible]
in vasis spermaticis quando ad [illegible] eorum quia [illegible]
anathomiam matricis [illegible] in viris et mulieribus oriuntur [illegible] vene quedam
[illegible] et arterie sunt ab arteria [illegible]. Et quia [illegible] vene oriuntur a
corde et ab epate ut ipsa videlicet potest cognosci quod vasa spermatica [illegible]
a corde et immediate [illegible] mediate et hec in viris et mulieribus [illegible]
aut [illegible] in loco [illegible] ad matricem in loco [illegible] ubi
sunt testiculi [illegible]
[illegible] replent et [illegible] sunt [illegible] testiculi
[illegible] propter utilitatem et ut [illegible] quantitatem [illegible]
seminalem que sit causa delectationis in mulieribus. [illegible] vero hec vasa [illegible]
[illegible] matricis et [illegible]
[illegible] matricis [illegible] quantitatem seminalem [illegible]
[illegible]
[illegible] et quanto plus ascendunt minus [illegible] ad [illegible]
[illegible] magis appropinquat [illegible] ad mamillas. Et ideo in mulieribus
[illegible] anathomiam [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] venas et [illegible] ubi est locum et hec in [illegible]
[illegible] in alio animali [illegible] mamillas [illegible]
a matrice et manifestatur in [illegible] ascendunt [illegible]
[illegible] Nam vena vadit ad mamillas ad [illegible] sanguinem
qui debet [illegible] in lac et illa non videtur nisi in [illegible] apparent. Et tunc
apparent tibi colligantia matricis et mamillarum per venas illas et [illegible]
[illegible] ad mamillas [illegible] menstruosum. Et ut hec [illegible] hec
[illegible] anathomia [illegible] vasa spermatica [illegible] anathomiam matricis
sicut in aliis [illegible] videas [illegible] locum et colligantiam. [illegible]
quantitatem [illegible] Secundo [illegible]
locum eius videas qua est situata in concavitate [illegible] et est concavitas
[illegible] spondilibus [illegible] a parte posteriori et a parte inferiori
que dicitur [illegible] locatur et est [illegible] quod est
sicut [illegible] eius a parte posteriori et vesica a parte anteriori et [illegible]
ad collum vesice [illegible] autem et sinistrum est [illegible] cum [illegible]
[illegible] cum corde et epate mediantibus venis et arteriis [illegible]
[illegible] venarum [illegible] cum stomacho [illegible]
cum [illegible] quod est in medio cum [illegible] et [illegible] quia media
[illegible] colligatur et [illegible] mamillis ut dixi cum [illegible] est
colligantia mediantibus aliquibus venis que oriuntur [illegible] ut [illegible]
Colligantia [illegible] est cum membris inferioribus ut vesica [illegible] collum eius [illegible]
[illegible] colligatur cum [illegible] et membris ambabus [illegible] sunt ligamenta grossa
et firma alligantia matricem ad ancharum [illegible] sunt cornua [illegible]
[illegible] et ideo vocata sunt cornua matricis. [illegible] eius est quadran-
gularis cum quadam rotunditate [illegible] longum collum in parte inferiori.

Causa huius figure sunt bonitas loci et utilitas sive necessitas propter quod sunt causata / prima dicitur quia [illegible] est figura [illegible] que dicuntur / 2a [illegible] de quantitate eius / quantitas enim eius [illegible]
sine [illegible] vesice [illegible] ratio maioritatis / quia ad maioritatem [illegible] maiorem esse [illegible]
[illegible] 1a ratio [illegible] quod mulieri [illegible] maiorem esse matricem [illegible] ut accidit [illegible]
[illegible] galienus sexto de interioribus. Tertia ratio ut [illegible] maiorem est puella vel senili. 2a [illegible]
ista potest colligi [illegible] capitulo prealligato. Et propter istas quatuor causas [illegible] quod [illegible] anno [illegible] quarto die mensis [illegible] in duplo [illegible] causa quam ibi ponit [illegible]

[illegible]

Post iam narratam anathomiam matricis et vasorum spermaticorum mulieris visa convenien-
ter vasa spermatica in viris et mulieribus quantum ad ... sit dictum, quia viris te-
sticuli sunt extra sicut sunt in quolibet animali ... esse ... in contra sic ...
habet animal quadrupedalia vasa hec spermatica intra mirach cum testiculis
... in dubiis ... Et quia membra nobilia ut sunt ... ab ac-
cidentibus extrinsecis ... debent esse velata panniculis. Ista vero vasa contra
in siphac et velata sunt panniculo orto a siphac qui vocatur didimus. Didimus
enim ... est in fine ... in processu eius
in quantitatem vasorum spermaticorum dilatatum ... in fine eius dila-
tatur ad quantitatem testiculorum sive ovorum. Et sic apparet tibi figura ipsius
didimi et quantitas ... et situs et complexio sive colligantia.
Apparet etiam iuvamentum eius quia ... ad ... et custodiens testiculos
et vasa venientia ad eos. Et dubitatio eius ... eius ... et ... declaratur
... anathomia est dilatatio ... eius ... que est causa ut illa
que intra mirach continentur descendunt ... et talis descensio dicitur esse
... Et illud quod descendit ... est ventositas aquositas vel intestinum
et ideo ... est scilicet ventosa aquosa et intestinalis. Carnosa vero non
causatur ex descensu aliquo. Curantur vero hee passiones per constrictiva emplastra
et ligaturas secundum quod ponunt auctores. Sed illa que est intestinalis solet
... iam processit ciragia curatur ... Et modus ... quia supponitur quod inte-
stina ... sive ad ... locum reducuntur ... testiculus ...
... sic in loco ... in quo posset ... et ... locum ...
... super femore et in loco illo ... sicut ... vel ... non super illum locum
... per foramen mirach et ad intestina non ... sicut ... locum
qui remaneat post consolidationem ... magna ... signato loco
... sicut ... Ista autem fit ... cum rasorio et ...
... dindimum et testiculum ad ... et ...
in parte superiori ... et ... dindimum et vasa spermatica cum testi-
culo et consolidetur postea. Et illa ... sunt ... solum ...
dindimum et non testiculum et ... in parte superiori et ...
... et sic ... fiat illa ... vel ... cauterio ...
... in loco illo ... ponunt ... sublimato ...
... et ... corruptas ... consolidant.
... que ponunt auctores ... vasa spermatica sunt
... scilicet preparantia et deferentia. Preparantia sunt que descendunt ad
testiculos ... testiculorum ... et ...
testiculos ... testiculorum ... et illa vasa sunt ...
... non cum ... testiculorum ... et quanto plus descendunt ...
vero sunt que ... ascendunt ... ad locum ... femoris ...
... didimum ... ad locum ...
colli eius et tandem ... ad meatum ...
in loco qui est ... femoris ... est ... illa foramina ... non
... anathomizatis ... et ... ea
ibi sunt duo sicut vasa spermatica sunt duo ... sperma quia ...
... a testiculo et ... alio ... in ... aliis. Et illud
... Virga autem ... sicut ... Et ...
sperma ... testiculis et vasis spermaticis ... quia testiculi ...
... quantitatis ... et ...
... quia ...
... vel apostemantur et ... vasa ... alia de causa ...
... quia ... duas causas sicut ... causas
... fit emissio spermatis involuntaria ... contingit ...
... et mollities ... unde ... et ...
... ad ... eius et ... quod ... duo foramina
magna ... et ... et lateralibus ...
... et ... et ... ut ... vesica
... foramina illa ... quia ...
... sive ... ampliatur. Unde ergo vesicam et ...

cuius materia gravitate que venosa est videbis enim collum [illegible] et [illegible] dextrum et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible] apparet et homo vult [illegible] vena et [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] est collum [illegible] collum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] collum [illegible] eius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mittit[illegible] vena ad [illegible] canales [illegible] et [illegible] Nam ad
collum statim [illegible] cum principio [illegible] ut potest [illegible] et sic [illegible]
apparet [illegible] longus [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Vena [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] eius
potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ne possit se movere [illegible] cum [illegible]
[illegible] manu et cum [illegible] alia [illegible] [illegible] duo ad collum [illegible] et
[illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible] in loco [illegible] et cum [illegible] [illegible]
[illegible] et sic [illegible] est magnus [illegible] [illegible] possit per canales [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in collo [illegible] cum [illegible] duo [illegible] ad [illegible]
et [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum collo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ligamentis et cordis que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde sensibiles [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] vene [illegible] vene et ar-
terie [illegible] ad aliquod aliud membrum [illegible] [illegible] vena et arterias [illegible]
a vena descendente ab arteria in loco ubi [illegible] ad duas [illegible]
et ideo in locis illis [illegible] sunt ille vene et arterie et sunt magne ubi
est locus et [illegible] [illegible] et [illegible] hec vene sunt ut radices [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tota [illegible] et sic [illegible] [illegible] ventositate [illegible]
in [illegible] arteriis et [illegible] ventositate replentur [illegible] [illegible] aut [illegible]
anathomiam [illegible] videas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vesica et intestino recto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in longitudine
[illegible] ad canales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparet [illegible] duo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eius [illegible] [illegible] videas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sive longitudo eius est [illegible] [illegible] palme [illegible]
[illegible] colli [illegible] apparet [illegible] eius quia [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] oblonga quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in quadrupedibus Et [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anathomiam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in illo [illegible] sive [illegible] [illegible] anathomia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] venas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eius [illegible] [illegible] [illegible] magne [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] apparent et [illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] que continentur in membro pleno
et anathomia [illegible]

Hiis expeditis incipe anathomiam ventris medii usque ad principium colli
[illegible] [illegible] ad principium capitis sunt membra spiritualia [illegible] Et nota
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ille est duplex [illegible] [illegible] [illegible]
et membra [illegible] membra [illegible] [illegible] membra pectoris Et pectoris sunt
duplices partes [illegible] anteriores et interiores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt sive [illegible] partes [illegible] et ille sunt due [illegible]
[illegible] [illegible] superior et inferior [illegible] partes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partes sunt [illegible] [illegible] que [illegible] sunt
[illegible] et [illegible] [illegible] et ossa [illegible]

Mamillarum videas figuram primo quia figura est [illegible] et rotunda
[illegible] debent esse capaces [illegible] [illegible] et [illegible] in lac [illegible] quia
[illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et est rotunda [illegible] ad papillas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lac [illegible] [illegible] videas [illegible] quia [illegible] [illegible] sunt glan-
dulose [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in lac [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est ut [illegible] lac [illegible]
quia in [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

autem vero Mamille in mulieribus debent esse magne ut caliditate quam recipiunt a corde ad cor redeunt reverberando, et multum necessarium in mulieribus quia minus [illegible] de calore quam viri, ideo vera [illegible] que sunt in homine sunt in eo animali quod generat unum aut duo, in animalibus autem pullificantibus sive generantibus multos filios multo plures sunt mamille, ideo [illegible] locum et collocantur, et primo locum quia in homine situate sunt in pectore, in aliis animalibus autem non. Causa quare in aliis animalibus non sunt situate in pectore est una quam dicit Galienus de [illegible] quia mamille sunt site ad generationem lactis. Lac vero generatur de superfluitate sanguinis bene digesti, nulla autem quibusdam in aliis fit in generatione animalium [illegible]. Alia causa dicit Aristoteles in libro de animalibus quia omne animale [illegible] alias, id est illas anteriores, quasi ad minorem [illegible] et ideo habet pectus strictum propter quod in pectoribus eorum non potuerunt locari et non habet etiam [illegible] posteriores sunt animalia quadrupeda una tantum [illegible] equa vel asina vel [illegible] si generant plura ut porca canis. Homo autem cum habeat pectus latum habuit mamillas locatas in anteriori et cum [illegible] habeat nutrimentum [illegible] lac de [illegible] generatur ex sanguine [illegible] et bene digesto, melior autem digestio sit circa pectus in mamillis propter calorem esse in eis fortem quam in aliis partibus, et propter eandem causam natura adduxit venas que veniunt a matrice ut ibi dicit Galienus [illegible] ut sanguis [illegible] sublimetur et bene digeratur. Secundum iuvamentum est quia sunt sicut [illegible] cordis et homine [illegible] quia est sive pelle. Tertium quia caliditatem seu calorem [illegible] quibusdam [illegible], et recepta reverberat ad ipsum sicut vestimentum et etiam bene patet. Ex hiis apparet colligantia eorum et ipse colligate sunt cum corde et epate propter venas [illegible]. Colligantur etiam cum matrice mediantibus venis que ascendunt a matrice ad mamillas de quibus dictum est supra. [illegible]

Post mamillas sunt musculi, musculos autem omnes pectoris [illegible] distrahere potes licet hic omnes non distinguantur, hic de hiis [illegible] illorum musculorum quidam sunt tantum dilatatores, quidam dilatatores et constringentes. Dilatatores hic sunt duo musculi diafragmatis [illegible] in musculis pectoris [illegible] illi duo musculi qui sunt in collo. Et diafragma dilatat a parte inferiori ubi est quantitas magna, sed illi qui sunt in collo dilatant quantitatem superiorem que est parva, et sunt musculi qui sunt in dorso ubi est ortus costarum [illegible] coste. Cum istis alii musculi pectoris [illegible] musculi et sunt dilatatores et constringentes sunt musculi qui inter costas sunt locati, quia inter quaslibet duas costas sunt duo musculi [illegible] villos latitudinales transversales. Post musculos sunt ossa pectoris et sunt plura non unum continuum ut possit dilatari et constringi. Nam quod debet esse in continuo motu et ad motum voluntarium requirunt musculi moventes [illegible] requirunt ossa que sint [illegible]. Et est causa una quare [illegible] non sunt hic musculi [illegible] tantum [illegible] ut [illegible] illa quod ossa sunt duplicia ut coste et ossa [illegible]. Coste sunt xii, septem vere et quinque mendose. Vere sunt que cum ossibus thoracis continuate sunt ad complendum pectus. Et causa quare una costa que attingit aliam [illegible] extremitatibus est illa ut possit pectus dilatari melius et constringi. Ossa et thoracis sunt septem continuata cum septem costis veris [illegible] ossa sunt cartilaginosa [illegible]. [illegible] ossibus [illegible] pectoris quia ad modum [illegible] est [illegible] et [illegible] [illegible] ad custodiendum os stomachi [illegible] [illegible] pectus ubi [illegible] costarum [illegible]

Membra autem contenta in pectore sunt panniculi, cor cum pulmone [illegible]. Panniculi sunt duo scilicet mediastinum quod dividit concavitatem pectoris [illegible] et illa [illegible] continuus et [illegible] [illegible] dextra vel sinistra pulmonis [illegible] pulmonem ad pectus [illegible] ad aliam partem. Postea [illegible] plena [illegible] plena [illegible]

Dum et [illegible] in quantitate magnus cooperiens omnes costas interius et
[illegible] est colligatum cum omnibus membris contentis in concavitate pectoris Apostemata
[illegible] sunt [illegible] media [illegible] et ab ipso panniculo procedunt membrorum
[illegible] sicut [illegible] membris [illegible]
[illegible] apostemata que [illegible]
[illegible] in musculis inter costas pectoris [illegible] est [illegible]
[illegible] in hoc panniculo et [illegible] eius [illegible] illud apostema [illegible]
[illegible] est [illegible] acuta et [illegible] consequentur
[illegible] et [illegible] est [illegible] et febris acuta [illegible]
[illegible] quod tale apostema [illegible] panniculi consequitur dolor
[illegible] quia [illegible] panniculi [illegible] lateris [illegible] pars anterior
[illegible] est lateralis [illegible] pars anterior [illegible] panniculo mediastino
[illegible] dolor [illegible] est anterior [illegible] est lateralis [illegible]
[illegible] quia comprimit pulmonem et impedit dilatationem eius [illegible]
et [illegible] sequitur [illegible] apatis [illegible] et [illegible] aqua [illegible]
[illegible] que emanat ab hoc apostemate [illegible] panniculi
Et hec est causa quare [illegible] in principio [illegible]
[illegible] et [illegible] materia [illegible] Et ideo [illegible] in principio [illegible]
[illegible] et ponit [illegible] in illo [illegible]
[illegible] Et causa est quia [illegible] materia [illegible]
[illegible] panniculi [illegible] et [illegible] illa materia [illegible]
[illegible] pulmone [illegible] in anathomia
pulmonis Et [illegible] panniculi [illegible] diafragma [illegible] musculus
[illegible] est in corpore [illegible] pectoris et costarum [illegible]
in parte anteriori quam posteriori [illegible] in parte [illegible] est
[illegible] cum cartilagine costarum [illegible] Et in parte posteriori
cum spondilibus [illegible] spondilibus [illegible] eius [illegible] eius
[illegible] spiritualia a [illegible] diafragma [illegible]
[illegible] vapores [illegible] elevari ad membra spiritualia [illegible]
[illegible] et [illegible] Et hic [illegible] apparet quia [illegible] post apo-
stemata [illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] est ab [illegible]
[illegible] zona [illegible] latitudinaliter [illegible]
[illegible] oblique ut [illegible] causa [illegible] sunt illud quod [illegible]
in anathomia [illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible] intestino [illegible]
[illegible] ad partem [illegible]
que est [illegible] et [illegible] cum pulmone [illegible]
movetur motu [illegible] mediantibus nervis que ad ipsum [illegible]
mediante cerebro quia [illegible] est diafragma ab aliis musculis
[illegible] quia alii musculi in [illegible] loco [illegible] applicantur [illegible]
[illegible] diafragma [illegible] Causa
sunt quod diafragma principaliter [illegible] pulmonem et [illegible] costas
[illegible] musculus [illegible] ad [illegible] eius [illegible] continuata
cum membro [illegible] et cum alio [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] apparet que sit figura eius quia [illegible] esse ad
longa rotunda Apparet que sunt [illegible] eius quia [illegible] et
[illegible] Apparet [illegible] eius Iuvamenta sunt tria [illegible]
[illegible] primo [illegible] ut sit [illegible] motus [illegible] ut [illegible]
dat [illegible] membra spiritualia [illegible] et [illegible] intestina [illegible]
[illegible] que intestinis sunt [illegible] Et [illegible]
[illegible] apparet quia ad [illegible] eius consequitur alienatio [illegible] sicut
[illegible] apparet quia ad [illegible] eius [illegible] Galieno [illegible]
ad [illegible] Figura autem [illegible] passionibus [illegible]
Et [illegible] tibi apparet pulmo in [illegible] diafragmat
[illegible] medio [illegible] panniculis pulmonis et ab ipso

aere attracto refrigerentur calor et spiritus qui in eo generantur et continentur. Cum cordis pro-
appareat situs et forma. Unde quia est in medio anterioris et posterioris dextri et sinistri
situm ad cuspidem eius declinat ad dextrum ut possit bene sufficere calorem et
spiritus, versus sinistrum quia calor debet esse in sinistra, et est in medio superioris et inferioris ad
modum quadratis et sic sunt locatae [illegible] et [illegible] radix cum [illegible] sit colli-
gancia eius consequenter apparebit. Deinde appareat quantitas eius nec nimis magna nec parva
quamvis tamen et plus est in homine quam in quocumque alio animali [illegible] plus
[illegible] de calore indigentis. Deinde et figura eius appareat quia est figure piramidalis sive pinealis
quia illius figure [illegible] omne quod est [illegible] caliditatis [illegible] calidi est [illegible]
[illegible] et distinctio ventriculorum eius et circum a [illegible] dextro debes videre in
[illegible] eius. Et deinde tibi appareat que sit substantia eius [illegible] et [illegible] [illegible] quia
[illegible] sunt [illegible] substantiam eius quedam [illegible] eius [illegible] substantiam eius est [illegible]
[illegible] cordis et [illegible] que [illegible] apparebunt. Capsula eius nervea sive pelli-
cularis est dilatata multum facta ad hoc ut cor in motibus suis non tangatur ab aliis membris
in [illegible] sive expansionibus sive dilatationibus. Et causa [illegible] sunt [illegible] cum corde
sunt ne cor in motu suo impediretur [illegible] [illegible] est [illegible] causa ut con-
[illegible] quandam aquositatem que humectaret cor et [illegible] ne [illegible] et [illegible]
[illegible] eius [illegible] [illegible] capsula [illegible] [illegible] tali aquositate ad [illegible]
[illegible] devenit [illegible] et [illegible] sit [illegible] in [illegible] et tremorem [illegible] et cardia-
[illegible] passiones cadit cor. Et [illegible] [illegible] hoc de [illegible] [illegible] partes
aut essenciales cordis sunt [illegible] intrinsece [illegible] intrinsece. Intrinsece sunt
[illegible] ad [illegible] cordis sive auricule cordis et [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] cordis sive auricule cordis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
statim [illegible] in superficie [illegible] cordis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] autem est calidissimum [illegible]
et [illegible] ut cor [illegible] [illegible] motu et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt quedam partes pelliculares apte ad dilatandum et constringendum [illegible]
[illegible] et [illegible] in toto corpore nostro generatur [illegible] de sanguine [illegible] in ven-
[illegible] [illegible] dilatentur ut [illegible] sanguinem [illegible] [illegible] [illegible]
generatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loco preallegato [illegible]
[illegible] cor [illegible] magna [illegible] [illegible] omnem [illegible] sanguinis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt [illegible] cor [illegible] [illegible] valde [illegible] causa de-
[illegible] [illegible] [illegible] spiritus [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] magna
sunt [illegible] et [illegible] [illegible] causa sunt quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sanguinis [illegible] [illegible] et plurimum [illegible] cordis [illegible] [illegible]
[illegible] ille auricule [illegible] [illegible] attrahi [illegible] non sunt replete [illegible]
[illegible]. Item continet ponderositates que aut sunt orta a corde [illegible] apparebunt
partes aut intrinsece cordis sunt ventriculi cordis dextri et sinistri [illegible]
[illegible] et [illegible] in parte dextra [illegible] a [illegible] [illegible] et sic [illegible]
[illegible] [illegible] a latere ventriculi medii [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ventriculi [illegible] et [illegible] in eo duo orificia [illegible] [illegible]
[illegible] et est [illegible] orificium [illegible] et aque [illegible] orificium vene [illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible] orificium cor [illegible] sanguinis ab epate et [illegible] ad
[illegible] [illegible] membra. Et quia [illegible] orificium [illegible] plus attrahere quam expellere
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] constrictiones [illegible] [illegible] expellere et aperiri
[illegible] dilatatur et [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] ad [illegible]. Et quia per
[illegible] orificium sunt [illegible] sanguinis [illegible] [illegible]. Et [illegible] non [illegible] [illegible]
quia aliquando [illegible] [illegible] ad pulmonem. Alia [illegible] eius [illegible] in
[illegible] [illegible] ordinat [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Nota tamen hic duo. Primum est quod tibi declarat [illegible] vena
[illegible] [illegible] est a corde [illegible] [illegible] cordis est [illegible] et [illegible]
[illegible] et est [illegible] [illegible] [illegible]. Et secundo ad [illegible] [illegible]
ista vena [illegible] quantitatem [illegible] [illegible] quedam [illegible] [illegible]
[illegible] cordis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hec vena [illegible] cor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] postea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vena
[illegible] que portat sanguinem [illegible] pulmonem [illegible] corde [illegible]
pulmo [illegible] cor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cor [illegible]
[illegible] sanguinem [illegible] [illegible] vena [illegible] arterialis que portat
sanguinem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que portat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vena

ipsa est duas tunicas quarum dextra est arterialis et in orificio isto sunt ostiola que aperiuntur ad intus et clauduntur ad extra ad intus
ostia clausiones quia per hoc orificium cor debet intro attrahere
et distinctionem et non est retrahere aliquid extra dilatationis

Ventriculus sinister Post hoc vero videbis ventriculum sinistrum ... in medio concavitatis ... in quo est ventriculus medius et ... apparet statim ... ventriculi sinistri ... est spissior et densior quam ventriculi dextri. Et hoc fecit natura propter tria ... primo quia ventriculus dexter continet sanguinem ... spiritum ... et ... remota ... sinistra et ideo ... ut recompensaret ... caliditatem ... que est in ... cuius pars ... ventriculi sit spissa et densa. In concavitate autem ventriculi sunt duo orificia: unum est orificium arterie adorti ... que in medietate cordis orta est propter ... arterias que sunt in corpore. Et ita transmittit cor spiritum in ipso creatum ad omnia membra ... Et ... in orificio tria ostiola densa valde que ... clauduntur ab extra ad intra et aperiuntur ab intra ad extra. Et orificium hoc est valde profundum. Aliud est orificium venalis que dicitur arteria venalis que vaporem portat ... vena ... ad pulmonem ... attrahit ... et in orificio posuit duo ostiola que ... clausione claudunt. Et sunt ostiola ... elevata et ... cordis ... expellit et transmittit ... spiritus expellatur et illa sunt ... opere nature ... ventriculi ... nam iste ventriculus non est una concavitas sed plures concavitates ... in parte dextra quam sinistra. Et hec ... qui vadit ad ventriculum sinistrum a dextro ... debeat ... subtiliter ... et ... aliquid ... Hoc ... quod debet recipi ut ... partibus cordis substantialibus. Hec sunt ... que sunt orte ... vena arterialis ... arteria venalis ... Et que vadunt ad pulmonem ... arteria venalis ... aliqualiter apparet ... pulmonis ... statim ... et ... molle et

Ut ... in ipso pulmone ... vena arterialis que oritur a dextro ventriculo ... intrinsecus pulmonem ... ventriculo ... a sinistro ventriculo portans vaporem ... arteria venalis que oritur ... ad cor a pulmone et ... ad pulmonem et aerem ... ad cor ... arteria que ad pulmonem portat aerem ... ad sinistra redeunt ... Et hec vasa ... que ad pulmonem veniunt in duos ramos dividuntur ... vadit ad partem dextram alius vadit ad sinistram. Et quilibet ... iterum dividitur in duos ramos magnos quorum unus ... Et ... ad superiorem partem pulmonis alius ad partem inferiorem ... dividendo ... ad ramos capillares ... et ... ... Et ... ramos ... arterie sunt ... vena ... Et ... ramos arterie venalis ... vene arterialis et ... ad cor et a corde ... arteriam venalem ut ... ad ... ut ramos quos sunt ... ... ad ... sanguinem ... et ... aer ... in concavitate. Et ... pulmonis. Et hec ... ad quem ... cuius ... orificium ... quod orificium ...

Arterie sunt maiora continentis aliorum vasorum et apparent [illegible] quia certa sunt [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et non [illegible] et [illegible]
[illegible] possit [illegible] et ex [illegible] non [illegible] per quas a pectore ad pulmonem
ad [illegible] expellitur [illegible] sive [illegible] emanans a pectore
ut in pleuresi et a [illegible] ejus et in [illegible] passione et empimate [illegible] quia
[illegible] in [illegible] aggregata [illegible] ad [illegible] et [illegible] pectoris
impellitur ad pulmonem. Et cum pulmo dilatatur [illegible] trachee arterie ma-
[illegible] apparent et [illegible] materiam predictam et non per alia [illegible] aliorum vasorum
[illegible] sunt lata [illegible] dilatata [illegible] et [illegible] vasis illis ille humor
et humor expellitur ad [illegible] et [illegible] ad [illegible] ad [illegible]
pulmonibus [illegible] expellitur. Et [illegible] ad [illegible] cartilaginem in
[illegible] Et [illegible] apparet [illegible] dicto [illegible] non [illegible]
ad cor bene [illegible] sunt a Galieno [illegible] de interioribus. [illegible] partis
[illegible] pulmonis [illegible] ejus [illegible] sunt [illegible] quasi sunt duo in
parte sinistra [illegible] in dextra [illegible] vocatur [illegible] sive [illegible] quia
[illegible] venarum [illegible] et arteria in duo [illegible] in loco ubi vena descendit
ad cor. Et [illegible] videre quantitatem pulmonis [illegible] sit [illegible] non inflatus [illegible]
inflando [illegible] major [illegible] quantitas ejus
dextra quam in sinistra quia [illegible] in sinistra est cor locatum [illegible]
ejus partis quia ad [illegible] in parte posteriori longiorem [illegible]
[illegible] in anteriori [illegible] ejus partis [illegible] et [illegible]
[illegible] ejus [illegible] sunt [illegible] ramos trachee et [illegible]
[illegible] per [illegible] quia ille sunt [illegible]
[illegible] in carne pulmonis [illegible] anathomia [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] non tantum [illegible] dicemus

Expedita anathomia pulmonis oportet videre anathomiam trachee arterie [illegible]
[illegible] via ad pulmonem [illegible] et anathomia ejus [illegible] oportet [illegible]
[illegible] anathomiam [illegible] colligationem [illegible] bene que
apparent in collo [illegible] et [illegible] collum [illegible] et
[illegible] longitudinales [illegible] venas [illegible]
[illegible] in anathomia pectoris [illegible]
[illegible] ad [illegible] que sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] apople-
tice [illegible]
[illegible]
[illegible] vene apopletice [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ascendentem et vene ascendentes [illegible] vena
[illegible]
[illegible]
[illegible] pectoris [illegible]
[illegible]
[illegible] basilica [illegible]
[illegible]
[illegible] apopletice [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] apopletice [illegible]
[illegible] venas apopleticas [illegible] descendentes a cerebro [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad spondiles [illegible]

Et sic faciendo notes anathomiam oris. Nam in primis oris anathomia primo occurrunt labia superius scilicet et inferius. Et que labia sunt composita ex carne et cute mixta [illegible] ita quod cutis a carne vix [illegible] possit separari [illegible]

[illegible]

labium inferius. Dentes per labia [illegible] duo canini, quatuor incisiores [illegible]

[illegible]

Isti vocales sunt nervi vocis reversivi sive nervi vocis quia ipsi sunt principium motus vocis. Et tamen quod isti nervi reversivi sunt et ideo [illegible] ad epiglottum veniunt est quadruplex causa ut ibidem ponit Haliabbas de membris [illegible] prima causa est ista quod isti nervi sunt principium magni motus et fortis et propter hoc debent esse fortes et grossi quia nervi quanto [illegible] tanto fortiores. Nunc autem sunt [illegible] quanto magis a cerebro removentur [illegible] cerebrum et eorum nervi sunt molles valde [illegible] secundo a cerebro [illegible] transmittit usque ad cor [illegible] reflectit sursum et sic reflectuntur [illegible] loca calida ut cor et arterias ad hoc [illegible] faciat fortiores. Tertia causa est quod [illegible] sit motus quidam voluntarius et facta a motu voluntario [illegible] principium est cerebrum et quod cerebrum [illegible] talis [illegible] ut cerebro movente [illegible] movere epiglottum [illegible] voluntatis [illegible] illi sunt [illegible] freni et gubernacula. Et Galenus dicit quod cerebrum [illegible] freni et gubernaculi. Quarta causa est ista quod vox [illegible] dependet a cerebro tamquam a principio voluntarii motus dependet et etiam [illegible] tamquam ab eo in quo [illegible]. Et ideo [illegible] operacio [illegible] cerebri et cordis nervi [illegible] sunt instrumenta vocis debent continuari cordi [illegible] et cerebro et [illegible] habeat a cerebro [illegible] cor. Quarta causa est quia nervi ad musculos debent [illegible] principium autem musculorum est epiglottus [illegible] nervi ad inferiori parte [illegible] debent [illegible] nervi reversivi [illegible]. Et isti nervi [illegible] in anathomia apparent [illegible] et [illegible] musculorum. Et [illegible] potes videre [illegible] lesio et amissio vocis [illegible] nervi ascendentes [illegible] vox et [illegible]. Et [illegible] reversivi [illegible] vox et alie operaciones [illegible] nervorum [illegible] anathomia. [illegible] nervos et musculos et [illegible] cartilaginibus [illegible] epiglottus ad [illegible] defendendum [illegible] et [illegible] ad [illegible]. Et causa [illegible] epiglottus cartilaginosa est [illegible] magis [illegible] ut [illegible] impedit [illegible] que [illegible] ad [illegible] in medio et [illegible] in medio [illegible] fistule [illegible] dicta est fistula [illegible] similitudinem fistule [illegible]. Et illa [illegible] ad similitudinem [illegible] fistule [illegible] et [illegible] lingua.

Hic expeditis istis que [illegible] ad pulmonem et [illegible] et epiglottum [illegible] lingua que [illegible] in osse [illegible] ad [illegible] habent [illegible] fundamento [illegible] et ab eo [illegible]. Et quia [illegible] et varius motus debet movere ut [illegible] in [illegible] quia [illegible] motu [illegible] est ab aliquo [illegible]. Et [illegible] est [illegible] figure [illegible] toto [illegible] aut [illegible] dicte [illegible] et [illegible] epiglottum [illegible] et [illegible] et [illegible] dicta [illegible] ad lata [illegible] lingua [illegible] et [illegible] arterias ad eam venientes ut [illegible] et magis [illegible] nervorum [illegible] qui magis [illegible] in [illegible] et radice lingue [illegible] vox qui [illegible] et [illegible] eius [illegible] ad [illegible] et tactus et [illegible] anathomia [illegible] et [illegible].

Huius expeditis assume caput quod est [illegible] anima [illegible] cerebri quod est in [illegible] et ideo [illegible]. [illegible] eius est pars superior corporis. Causa autem [illegible] est [illegible]. [illegible] apparet [illegible] sit [illegible] eius [illegible] de [illegible] est magis [illegible] musculosum apparet secundo [illegible] in [illegible] est [illegible] ab [illegible] et [illegible] cerebri et [illegible] in [illegible] in aliquo alio animali [illegible]. Et ideo debet [illegible] ventriculos [illegible] et magis [illegible] capitis et [illegible] apparet quia est figure [illegible] anteriora et posteriora habeat [illegible]. Causa [illegible] rotunde quia talis [illegible] capacissima. Et quod [illegible] in [illegible] et [illegible] caput quod debet esse capacissimum [illegible]. Et quia [illegible] ab [illegible] sunt rotunde quod [illegible] capacissima [illegible] figure sunt rotunde [illegible] ventriculorum cerebri [illegible] anatomia [illegible] cerebrum et [illegible] et [illegible] capitis in [illegible] capillis [illegible] et [illegible] inferiores [illegible] os basilare et [illegible]. Et [illegible] capitis sunt [illegible] necessitate [illegible]. [illegible] necessitate [illegible] caput sit [illegible] a toto corpore que sunt [illegible] pilorum et ideo [illegible] capilli. Et necessitas [illegible] sunt quia [illegible] caput sit [illegible] alterationibus habent capillos [illegible] alterationibus. [illegible] capillos est [illegible] capillos [illegible] et grossus. Et [illegible] grossi sunt [illegible] quia est [illegible] et [illegible] cerebri [illegible] carnem [illegible] musculi. [illegible] apparet in fronte et temporibus et circa mandibulas. [illegible] apparebit tibi panniculus [illegible] circa carnem [illegible] a carne [illegible] medio [illegible] carnem [illegible] panniculus [illegible] panniculus [illegible] carnes quod [illegible] panniculus [illegible] a dura matre [illegible] et poros cerebri [illegible] panniculus exterior.

Craneum

Craneum est os magnum tenens cerebrum [illegible]

[illegible]

elongatorum [illegible] restringit et claudit ante viam et viam sive viam ab anteriori ad medium et
extra. Et quando homo vult cessare a cogitatione et sui operatione elevat parietes et dilatat ante viam ut
spiritus possit transire de uno ventriculo ad alium. Et ideo vocatur vermis quia assimilatur vermi [illegible]
tracto in sua forma et figura et in motu contractivo et extensivo per quod distendit inferius paulatim. Et
primo tibi occurrit lacuna quae est quaedam concavitas rotunda et oblonga in cuius medio est foramen
tendens inferius ad palatum et ad nares. Et eadem occurrit via dicta quae a medio ventri-
culo descendit ad colatorium. Et haec lacuna habet [illegible] eminentias rotundas mag-
nas factas ad sustentandum venas et arterias ascendentes a rete mirabili ad ventri-
culos dictos. Et ideo in lateribus eius apparent glandulae quae sunt inter rete mirabile
eminentes. Et per istam lacunam ventriculi et cerebri quantum ad medium eius expurgat suas super-
fluitates. Et cerebrum quantum ad partes anteriores magis expurgat suas superfluitates per
colatorium narium. Hiis expeditis tibi apparet ventriculus medius qui est sicut quaedam via
et transitus ab anteriori ad posteriorem. Et in isto locata est virtus cogitativa et mentio quae
[illegible] opera comprehendit fantasmata et memoria [illegible] eliciat non sensata.
Et quia est virtus cogitativa totius regiminis animae [illegible] consistit in apprehensione [illegible]
memoria [illegible] et [illegible] et ideo in medio horum situatur [illegible] debuit esse
apprehensiva et memorativa sicut etiam in medio horum ventriculorum ut sit virtus cogitativa
ad [illegible] in medio [illegible] intellectum quare dicitur esse in medio ventriculo.
[illegible] tibi apparebit ventriculus posterior qui in cerebro posteriori situatus
Et [illegible] cerebrum est velatum et distinctum a [illegible] duobus panniculis [illegible] est
molle anterius et posterius [illegible] cerebri posterius est locatum quare est principium
nuchae et quia est principium nervorum motivorum [illegible] nervos motivos
qui [illegible] ideo cerebrum est figurae pyramidalis quia ventriculus locatus
in medio est figurae pyramidalis. Et causa quare illius figurae est ventriculus posterior est
quia [illegible] cuius [illegible] est basis [illegible] et ideo [illegible] latitudinem [illegible]
[illegible] Et [illegible] et [illegible] in [illegible]
conservat in [illegible] in amplo [illegible] talis figurae [illegible]
[illegible] cerebri posterioris [illegible] et [illegible]
instrumentum virtutis memorativae. Et [illegible] passio [illegible] est in [illegible] est memoria
sicut quando laesa est cogitativa [illegible] in ventriculo in medio. Et quando laesa est imagi-
nativa [illegible] cerebro [illegible]
[illegible] dicitur quod [illegible] ventriculus medius non [illegible] cerebri medium distinctum
[illegible] ventriculi [illegible] ille ventriculus est [illegible] via [illegible]
[illegible] et ideo non debent esse distincti [illegible] cerebrum. Et [illegible]
Hiis expeditis oportet elevare cerebrum leviter ita quod non [illegible]
Et [illegible] elevando partem anteriorem. Et tunc statim tibi apparebunt duae carunculae
similes capitibus mamillarum. Et in [illegible] cerebri. Et ideo [illegible]
[illegible] sunt [illegible] subtilissimo panniculo quae [illegible] pia mater et ideo [illegible]
sunt [illegible] debeant [illegible] penetrare. Et quia cerebrum [illegible]
[illegible] et [illegible] quia cerebrum est [illegible] frigidae et humidae [illegible]
[illegible] fumalis [illegible] evaporatio [illegible] evaporatio [illegible]
[illegible] et [illegible] cerebri [illegible]
[illegible] ut non [illegible] a cerebro [illegible] remaneret in quantitate [illegible]
[illegible] et [illegible] vapores [illegible]
[illegible] ad ventriculum anteriorem cerebri [illegible] et [illegible] nervos duos
maiores [illegible] in capite nostro [illegible] optici [illegible] cerebri. Et si [illegible]
[illegible] ventriculis anterioribus et [illegible]
[illegible] pia mater cerebri [illegible] applicat
[illegible] in loco [illegible] et [illegible]
[illegible] a duobus oculis et [illegible] nervos
[illegible] ut una [illegible] duo [illegible] una sit. Et potest an-
[illegible] ad [illegible]
[illegible] Deinde [illegible] elevato toto cerebro [illegible] et videbis
[illegible] subtilem et [illegible] qui vadunt [illegible] oculos ad [illegible]
voluntario [illegible] vadit ad membra faciei ad dandum
sensum et motum voluntarium. Et aliqua [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] descendit inferius ad loca diafragmatis
et dat [illegible] membris [illegible] et [illegible]. Et [illegible] ad stomachum. [illegible]
[illegible] dicta [illegible]. Et [illegible] sunt nervi
[illegible] sunt nervi [illegible] qui vadunt ad os [illegible] quod est in radice au-
ris et [illegible] foramen [illegible] [illegible] qui vadunt ad lin-
guam ad dandum [illegible] et motum linguae. Et [illegible] et elevato toto
cerebro et [illegible] apparebunt tibi duo panniculi [illegible] super os basillare
quod est basis et fundamentum cerebri et totius capitis. Et [illegible] duos
panniculos ad [illegible] et in medio basillaris [illegible] colatorium [illegible]
rete mirabile [illegible] fortissima et [illegible] duplicata et multi-
plicata [illegible] subtilius ad [illegible] qui sunt [illegible] apople-
[illegible] a corde ad cerebrum ad hoc ut [illegible] et [illegible] ibi melius alteratur

Dimissis de ramo qui est [illegible] in arteriis parvissimis et subtilibus. Adeo illud rethe sunt contextum de ramis sue arteriis minimis et subtilissimis. Et spiritus [illegible] contentus a cerebro facilius alteretur et temperetur ut ad formam animalis convertatur et [illegible] perfectionem acquirit in ventriculis cerebri [illegible] in ventriculis cerebri. Et [illegible] rethe mirabile sunt constitutum [illegible] ut ponit Galienus [illegible] spiritus [illegible] locat [illegible] et forte [illegible] vapor [illegible] rethe mirabile. Et [illegible]

[illegible]

que fit per manualem operationem, quia cataracta per acum extracta [illegible] que autem per extractionem expeditur totum humorem albugineum [illegible]. Et hec fit quia acus imponitur perforando corneam prope longe a pupilla [illegible] obliquando corneam donec fugit [illegible] pupille [illegible] ad locum cataracte [illegible] et acum ipsum imponunt. Et tunc [illegible] et alios [illegible] reperies [illegible] et ideo [illegible] notat [illegible] Et sic apparet tibi quarta tunica que dicitur uvea [illegible] posteriori [illegible] seu interiori orbe. Et tunica quinta que dicitur [illegible] aranea [illegible] cristallina [illegible] partem anteriorem [illegible] tunica retina. Et in medio istarum [illegible] humor vitreus. Et in medio eius est humor cristallinus rotundus [illegible] in parte anteriori. Et hic humor est [illegible] partem anteriorem [illegible] humor vitreus [illegible] loci [illegible] cristallini [illegible]

Sequitur de aure

Hiis expeditis [illegible] aurem [illegible] a latere capitis [illegible] a dextris et sinistris [illegible] sursum et deorsum [illegible] dextra et sinistra [illegible] in parte anteriori [illegible] et cartilaginosa [illegible] ad [illegible] in eius concavitate [illegible] auditus. Et eius foramina [illegible] ossa alia [illegible] nervi [illegible] in loco qui [illegible]

Capite expedito [illegible] totum corpus in duas partes [illegible] / Sequitur de collo

A collo usque ad caudam. Et primo [illegible] collum [illegible] spondiles colli. Et spondiles hec sunt graciliores et subtiliores [illegible] et ideo [illegible] spondiles [illegible] alias [illegible] nucha est grossior in collo quam in aliqua parte spondilium [illegible] spondiles sunt [illegible] spondiles costarum que sunt [illegible] costarum [illegible] septem [illegible] et quinque [illegible] spondiles renum [illegible] et sunt grosse et magne [illegible] cum aliis et [illegible] spondiles que [illegible] ad caudam. Et [illegible] spondiles [illegible] spondilibus [illegible] anathomia [illegible] spondilis [illegible] nucha que [illegible] nucha [illegible] et [illegible] spondilis [illegible] nucha [illegible] nucha [illegible] in media parte [illegible] in alia parte [illegible] spondili [illegible] anathomia [illegible] membra cognoscere [illegible] anathomia [illegible] nucha. Et spondiles [illegible] nervorum [illegible]

Hiis expeditis [illegible] brachia et pedes [illegible] venas [illegible] brachii. Et [illegible] vena [illegible] ad [illegible] brachii [illegible] basilica. Et in superiori parte [illegible] cephalica que [illegible] a capite [illegible] brachium [illegible] vena ascendente ad caput [illegible] Et in medio [illegible] brachii [illegible] media et alia [illegible] vocatur [illegible] manum [illegible] parte manus [illegible] basilice [illegible] pollicem et indicem [illegible] salvatella [illegible] venas musculorum [illegible] et magnas et grossas [illegible] anathomia [illegible] in tali tempore [illegible] corporis [illegible] Et anathomia [illegible] brachii et manus et pedum [illegible] ad ossa. Et primo [illegible] Et [illegible] ossa [illegible] Et [illegible] sit [illegible] Et ideo [illegible] Et [illegible] sunt ossa [illegible] Postea sunt ossa [illegible]

[illegible]

Ultimo de venemus ad ossa que sunt fundamenta totius et supportativa omnium et sunt ossa inferiora [illegible]

[illegible]

... pedis debet esse [illegible] ne aggravet pedem

Explicit anathomia magistri Mundini Bononiensis [illegible] medica in corporibus mortuorum [illegible]

Capilli sic augmentant in locis quibuscumque [illegible] recipe [illegible] vel caput vel [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible]

Excedens frigiditas exterior ledit memoriam precipue nocturna per mala capi
tis cooperturam. Excedens quantitas cibi et potus memoriam multum ledit. Ciborum
fumosorum comestio et potus ut alleorum separum et porrorum porri et caseus
et leguminum virtuti memoriali multum atque plurimum nocent. Ex fructibus frigidis et humidis
et aliis cibis refecto ledit memoriam atque corrumpit. Fructuum stipticorum per unum vel acre
post comestionem temperata assumpto prohibendo fumos elevare iuvat memoriam valde.
Fructibus aquosis per associationem stipticitatis bonitas acceptos ac quilibet seu augmenta
sic sunt avellane fici castanea et similia. Carnes vero castrati [illegible] arietis
medulle atque mutonis frequens comestio a bona qualitate memoriam debilitat atque cor
rumpit. Temperatorum ciborum et potus sic sunt gallinarum perdicum sic sunt vitella
ovorum temperata refecto non tantum confortat memoriam sed etiam totum corpus. Potus excedens vini
vel aque excedenter frigidioris actuat corpore minus calido calore videlicet stomachi
depauperat et per que memoriam debilitat et corrumpit. Potus post comestionem cum cibi
sit ebullitio digestionem corrumpens valde nocet memorie et cerebro post alia licet tantum
cum refectionem corporis prudenter moderatum exercitium sed contra non tantum memorie sed ceteris
virtutibus valde prodest. Spaciatio et delectatio sensui sunt utiles. Cinis sisellina
calore elevat superfluitates vero et exsiccat excelendit memoriam. Sompnus et vigilia
caput et memoriam valde ledunt. Sompnus comestioni propinquus sito cibi tum
ribus ad fundum stomachi descendentibus surripit memoriam et amputat. Superflui
tatis expulsio per intestina per urina per nares per os per aures per fluxionem
capitis ad pectus conveniens et debita confert plurimum virtuti memoriali et hec post
sompnum et ex exercitio fatiens. Solicitudo visorum et auditorum frequens ceterorum
dans memoriam corroborat et confirmat. Gaudium temperatum et honesta delectatio
[illegible] ia adiuvat et
non solum memoriam sed virtutem intellectivam et ceteras virtutes
augmentat. Saepe lavare pedes et aqua calida in qua bullierunt mellissa folia
lauri camomille et similia capiti memorie et oculis valde confert. Dormire pedibus
calceatis precipue cum sotularibus memoriam impedit atque sensificat. Lavare caput
de aqua in qua bullierit camomilla vel maiorana mel
vigor dicitur cum lumine in quo [illegible]
lissa salvia folia lauri et similia corroborat atque confirmat. Stare pedes
post comestionem vel suaviter de ambulare expedit atque confert. Coriandri spati
post comestionem assumpto prohibendo fumos ad caput ascendere memoriam multum
iuvat. Masticatio mastices et similibus sita ieiuno stomacho ab humiditate
flegmatica sine violentia caput purgat et impedita memoria confortat. Pluris
tu iusto passule anacardina confecto melolam [illegible] confortat memoriam et re
parat plus cum tausto et valde bonum ad memoriam. Ciborum fumosorum come
stio ut alleorum separum atque porrorum casei et sub legumina virtuti nocet
plurimum memoriali. Caliditas intensa valde cui et permiscet memoriam et fortiter ledit

Explicit libellus Arnoldi de villa nova de conser vatione memorie

Secundum dominum petrarcham aquilis poetica ad sanandum vulnera cum
herba vitoldi hec herba colligenda quando inter festa
beate virginis assumptionis et nativitatis tamen in necessitate potest alio
tempore colligi sumit cum radice et non in sole sed in umbra siccari et post
siccationem minutim pulverizari et hoc utilitatis bibere in vino et cervisia ad
libram vel quartam ... dosis. Recipe pulveris in quantitate ovi gallinae
et bulliatur cum vino ad mensuram scopi vel petiti et de hoc potu da vulnerato bibere
vinum bonum coclear plenum et dest vel comedat vel bibat infra duas horas

unum cocleare de mane et aliud cocleare de sero in eundo dormitum tamen una hora post cenam
Et in principio poterit subiungi unum cocleare etiam in meridie ita quod sint tria coclearia
donec ventris incipiat solidari Deinde solum duo coclearia omni die bene misce
ad potum et pulveres ... bibendum et habeat eger semper dietam cum pullis et pul-
menti et ovis et aliis cibis levis digestionis et quod non bibat forgarina sed semissia
Sic potus herbe [illegible] fissuras ossium et fixuras telorum et sanitat sine lesione
et ventris debet semper teneri coopertum cum folio caulium vel plantaginis Et nota
si eger evomerit potum primo non curetur continua in sequentibus Si 2o evomerit iterum
continua Si 3o evomerit extunc cessa quia tunc ventris est mortale Et sciendum quod eadem dicta
cose unde iaceat paciens supinus in testinis cum artificio ... per
tres septimanas utendo cibis levis et liberis digestionis non constipatinis et lemia
una bibat et coclearia in ... duo vel tria omni die ... mistrent
una ... hoc non ... et senes perfecte libeant ... [illegible]
Item recepta domini ... contra dolorem pectoris ... aliquis in quantitate ...
ciis unius vel duarum et tantum de sale ... et ... bonum ... depone
fiat bulliantur ... usque ad medietatem decoctionis et diminuatur
sic mollia per octo dies postea coletur et more de tali aqua calefacta ...
... ita quod ventris sit coopertus in aqua et in urina eius liberatur ... salma
Item recepta magistri ... contra ydropisim Item ...
ydropisim in principio cum corpus totum inflatum medicina in ...
... radices ... florum medietatem omni galline cum decoctione
... medietatem ... et ... in introitu lecti omni
septimana semel et in fine cibus ... a potu sic quod potest nisi semel in prandio
et semel in cena ... unum ... et sustineat sitim per tres dies ...
... et ...
Contra pestilenciam optimum receptum et probatum Recipe ... et ...
dragmas sanguis ... unum foliorum ... piperis ... seminis ...
... in medicinam electuarium Item de ... quinque de pulvis ...
... Item dicti pulveris detur paciente in vino ad potandum et cooperiat
paciens bene cum vestibus in lecto et tunc sudabit et mutentur linteamina et ...
... alia propter sudores venenosos ... ad ...
Pro corporis sanitate conservanda hec compendiose ... recepta ...
... plus ... premittit in ... ut ...
primus et ... et principium ...
... propter ... et ... plus ... et ...
... plus ... de apoplexia ... palisi vertigine
... dolore capitis ... et ...
... causa ut ... dolor ...
... et ... malos ... quasi omnem egritudinem ... prout infra scribatur

Sequitur de aere

Aerem sit temperatus et corrigatur illis temporibus humidis aut excellenter
frigidis ... noctis habeatis caminum ardentem in ... clausis
fenestris tempore humido et pluvioso vel frigido aut loco camini habeatis
... ardentes in ... desuper ... aut de ...
de albo thure aut mirra aut grana ... aut ... clausis fenestris
... ratificant aerem tempore humido ... supponat galeatum ...
... apothecis et ... pone mecis

Sequitur de odore et de effectu frigoris ...

... odores omnes confortant cerebrum et preservant corpus ab egritudinibus ...
... et talibus herbis valent maxima ... pro cena Et tali tempo-
re frigido teneatur caput calide quia ... leduntur nervi vene et ...
... talia tempora ... talibus humidis et
... temporibus ... plus ... moriuntur quia sic calor ...
... sic frigiditas excessiva ... et ... putredinem

Sequitur de cibis

Cibi vero in illis temporibus ... debent ad caliditatem et siccitatem ... sic
... aromatice in ... habeantur et ... de sale et assata valent ...
Cibi meliores inter ... ut de capto agnello vitulo iuvenc-
... non capollo iuvene ... inter volatalia ...
... amicule ut pulli Sed aves degentes in aquis ... sunt ...
... aquositatem et frigiditatem ut ... aves inter pisces plus valent
... et ... magnis lapidosis et ... et ...
... parvi ... tamen ... quod pisces ... unum habet ...
h

et piper ac species aromaticas mixtas et sal Carnes vero zinziber et landaci
pisces modicum confectum et salum qui plus competunt propterea vero et ma
xime assati pro consumimento ciborum piper ponatur a piscibus zinziber vero ad
carnes cum modico croco Ad prandendum et tibi rapastri non multum valent
et cepe crude porrum et alleum rape crude fraula pisa fructus crudi qui
sunt ventosi insuper de pasta fercula non competunt vobis nec olea gusta
putrefacta piscia tibi viscosi non competunt vobis ut crod vrsina porcum
vngule anguille vsic et carbones pingues nimis risus casea cocta
lactitima et alia multum pinguia butirum et similia

Sequitur de potu

Aliquando bibetis medone clarum et bene coctum cum pulveribus
gariofilorum et zinziber aut cum cariofolis et rosmarino aut
cum salvia et rutha qui potus valet contra corrosiones et contra
paralisim et podagram colicam et yliacam passiones vinum est potus
ne et sed bibetur In invernali vero est venenum potus ut in mensa sit vi
num bonum album odoriferum non nimis forte lymphatum cum aqua si est
forte et cum vino debiliori rubeum vero bibitum in fine mense
bibatur in fine mense si in principio bibitur constipat Et bene nam bene
confert contra assata via confert assata cibaria et caseus durus

In via medicine

Quadam in via medicine de mane post
tres bibe vinum haustum malmasie clare et romanie aut vinum
clarum propter reumata et superfluitates consumendas aut
semel aut bis vel plures de mane sobrie potius bibe vinum coctum
de vino ardente laboratum cum speciebus ad consumendum frigiditatem
et ad igniendum stomachum illis quibus super septies et si libet vinum
bibendi Absinthia confert in principio mense cum tepefactis absinthia
clara bene cocta cum ponendo tostam panis In hyeme in estate
vero ysopum aut salviam cum vino salviatico ysopi et absinthiis
et rosmarinum basilicomb maiorane Lutwarin et cimile
campane multum laudatum probis et a medicis almanie et cin
tratis et cum foliis laboratum vinum

Non statim potabitis sobrie sed pro purgationibus et refectionibus
siccatis per vinum per nares frescos pa bis semel vel bis in sep
timana imponetis ad nares de vino ardente cum paruncula
admodicum ducilli et attrahetis ad caput per nares quia confortat ce
rebrum et oculos vros et tincta liniette cum dicto vino et odorabitis
poma ambre et muscata ad confortandum cerebrum et tussimus ad sci
nitet cinimino et albo thure aut nucem saccoos feniculo vel
sao menta et folia lauri spicam et similia et aliquando imponitis
naribus radicem mangolt aut mundatas aquarum ra
dicem piprinelle aut petrosi aut licet per nares ad purgandum
cerebrum elleborum album idest wizwortz modicum inmixtum cum zinip
basilicone aut sinmitet quod dicitur pfefferwostam aut bulietis modicum de
aut ysopo aut menta bullita in modicum cum malmasia aut a
lio vino forti tenendo calide per nares de mane Et postea monebi
tis vos aut si velletis vos suspendere manibus aut motus
quotiens modo et deambulare ceterae paciem ponetis vos ad mensam
sam et in principio semper assata precedat decocta et leneo abi
dant Et statim tenetis sal in mensa et salsas que carnium cum
vino et zinzibere pluisato mixto cum modico sale Et pulsa a sale

Et poteritis ad dictam salsam de canella de cinnamomo de cariofolis et similibus
addere et vocatur salsa [illegible] ciborum [illegible] frigido aut humido et tempore pluvioso simul
de pipere mixto ita quod de pipere sit in duplo plus quam de cinnamomo diebus vero piscium fiat
salsa recipientis vinum bonum ad parvas scutellas [illegible] [illegible] aut aut
[illegible] vinum apponentis de pulveribus piperis aut modicum [illegible] aut de cinna-
momo aut longo pipere aut granorum paradisi Et [illegible] cum ista salsa comedatis
omnes pisces sicut cum poivi salsa omnes carnes De inde in fine prandii cum caseo aut
sine caseo duro comedatis tostam panis nigri cum sale combusto et panes parvos
fortioribus zinziberis De salsis alius etiam potestis uti sinapi [illegible] cum [illegible] vino
addito [illegible] modico sinapis aut salsam de [illegible] majori cum parvis [illegible]
vino et [illegible] pane modicum [illegible] addendo de sale aut salsam de petrosilino
aut tempore maii fiant In salate de rebus novalibus salvia ysopa [illegible] piperata
acedula [illegible] et similibus cum aceto forti et sale Sed melones lactuca [illegible] non sine
[illegible] calido [illegible] blita et [illegible] aut
[illegible] in tempore [illegible] non crude comedantur nisi cum sale vel decoquantur
memorosa rosa et ceteri fructus non crude comedantur nisi cum sale vel [illegible] prae-
[illegible] Cum cocta sint in [illegible] que sua nimia humiditate [illegible] pessimum [illegible]
[illegible] et febres [illegible] pisces et [illegible] ab illis omnibus [illegible] comitantur [illegible]
[illegible] bibite ad duas Cum modicum verum
Post prandium non statim dormiatis nec bibatis post Cenam una hora Et quod
horas sed stabitis aut suaviter deambulabitis [illegible] sedendo seu silendo
quod bibitis bibetis quasi sugendo seu silando
Balneum vero sit sobrie tempore frigoris et humiditatis ante introitum
balnei aliquo temporibus frigidis poteritis simul modicum de tiriaca ut parvum
[illegible] cum vino [illegible] et modicum calefacietis et cibabitis
[illegible] cum [illegible] caput cum [illegible] calido
ante introitum balnei In balneo statim [illegible] paulatim ascendetis ad
pedes ponendo ad aquam calidam usque ad genua [illegible] Corpus vero suaviter fricando
[illegible] sudores [illegible] fricando fortiter extrema
et tergendo cum [illegible] aut vino quotiens contrito cum [illegible]
et [illegible] In iuniperi admodum lactis tempore sudoris [illegible] totum corpus
Ita quod medium balneum seu in principio balnei sit sudorosum seu sudare debetis
postea descendetis a scamno et faciatis vobis lavare caput et [illegible] pedum [illegible]
[illegible] omnes vene mundare cum cultello et non sedebitis ad aquam [illegible]
[illegible] non cum calida aqua sed cum remisse
quam [illegible] et in [illegible] In exitum balnei non cum [illegible] porros corporis post hoc pone-
frigida modicum [illegible] corpus [illegible] poros [illegible] cooperiendo nec
[illegible] ad quietem quasi ad mediam horam ne nimis [illegible] pomo [illegible]
in balneo nec statim post balneum bibetis sed post balneum [illegible] poma silvestria
[illegible] ad extinguendum sitim Et valent granata aut poma silvestria
[illegible] granata almanorum aut alio pomo aut modicum de zinziber comedatis
cum sale aut de parva tosta panis Deinceps [illegible] comedatis modicum ante quam
bibetis ut sit [illegible] nec bibatis fortes potus post balneum ne in fine [illegible]
[illegible] quam facit [illegible] penetrat ad venas et nervos Regimen de cena
Cena [illegible] a multa quod [illegible] in [illegible] repletio aut de uno fer-
culo tantum assato Et si non [illegible] appetitus comedendi [illegible] post potate
[illegible] ante introitum lecti de sero Pro ultimo potu potabitis lenem [illegible]
aut vinum [illegible] ne vapor vini fortis ascendat caput [illegible]
et faciendo [illegible] multa et poteris [illegible] tempore humido et pluvioso
de [illegible] [illegible] vel septem [illegible] cum zituario et zinziber Tempore
vero piscium vel pluvioso [illegible] xv aut [illegible] cum sale combusto [illegible]
aut cum sale [illegible] quod sal [illegible] quia etiam confortant digerunt resolvunt

et consumit · et cum vino calido aut cervisia transglutiantur. Et videatis quod locus
dormitorii non sit humidus nec subterraneus nec de muro sed de ligno cuius fenestre
non sint meridionales solum sed septentrionales etiam ut sol possit ibidem spargere ra-
dios suo tempore suo exsiccandis humiditatibus cum modi. Et tempore hiemis potestis
rare in stuba modicum calefacta aut in camera in qua sit caminus ardens et ad
siccandum caput [illegible] a capite et stomacho procedunt omnes egritudines post
reumata transglutiatis cum dictis rebus de cinamomo albo septem grana gaila aut
de mastice aut myrra zinziber et galanga in casse in panis parvas portiones ut possi-
tis deglutire nomine Brunstwurtz et pipinella totidem post calculum qui omnia
supradicta prosunt corpori et exsiccant a malis humoribus et iacentibus in camera
Intelligatis vero cum die suspendentium tempore. Habentes tamen in
hiemis in stuba et tempore estatis macere ut exsiccetur a malis vaporibus
a corpore resolutis bonum remedium est · quia tempora anni imitat nos
quae nos vincere tenemus iuxta imitatorem temporum immo non solum tempus
sed etas

Sequitur de lotura capitis

Lotura capitis vero fiat ante prandium aut ante cenam sed lixivium fiat
tis de vino zeiditorum in quo lixivio ad confortandum caput bulliet-
folia lauri camomillam sacades [illegible] et hasilwurtz et rosas
siccas quasdam et spicam das heist Marien magdalenen blumen sacades das
heissen [illegible] blumen [illegible] das heist edle kamomilla das heist [illegible]
aut vinum [illegible] aut aliud odoriferum aut [illegible] quod organum dicitur et
calamentum das heist [illegible]

Sequitur de lotione pedum etc.

Lota semel aut bis in septimana [illegible] ante in [illegible] lecta pote-
ritis lavare pedes vestros [illegible] et deorsum cum aqua calida in qua
decocta sit camomilla aut flores feni aut benedicta aut [illegible] et similibus
ut artemasia et folia pedum [illegible] cum sale et aceto. Et aut habueritis reu-
mata de mane [illegible] ponatis tres carbones ardentes ad vinum [illegible] aut ad
[illegible] ponendo desuper de [illegible] mirra [illegible] sufflando et inspira-
do actem illum appliciendo os et nares [illegible] quia omnia reumata cura-
ntur per exsiccativa seu [illegible] sunt [illegible] que exsiccant abstinentia
cibo et potu non ut [illegible] nec [illegible] sed magis assatis tempore [illegible]
et [illegible] somno poteritis transglutire quinque pillulas pestilenciales que sunt
valentes contra pestem et pillulas de aloe et mastice tres vel quatuor continuando
tribus vel quatuor noctibus [illegible] et [illegible] pillule [illegible] inter omnia
[illegible] appellantur pillule salvatoris seu salutis quia in [illegible] intra alios
et [illegible] que quatuor [illegible] apud reume que faciunt con-
reuma ut [illegible] in illis [illegible] Et si sit [illegible] faciens in corpore reuma re-
[illegible] sicut [illegible] reumata [illegible] quod reuma est in omni e-
[illegible] Et fluit ad oculos generat dolorem oculorum si ad nares tinnitum
[illegible] et sibilacionem. Et si ad gingivas dolorem dentium. Et ad guttur [illegible]
[illegible] Et ad pectus tussim. Et ad stomachum nauseam et vomitum. Et
ad intestina [illegible]. Et ad lumbos calculum. Et ad pedes [illegible] seu poda-
gram. Et ad manus [illegible] Consulo aut ut ante [illegible] de [illegible]
[illegible] potare [illegible] apothecis [illegible] hora et modica de anis
[illegible] dormiendo

De somno post repletionem

Sciatis quod somnus post prandium aut statim post cenam quartanam replet corpus
reumata et omnes malos morbos ut morbum caducum apople-
xiam, [illegible] podagram et ciragram immo fere omnes egritudines mag-
noscere [illegible] ortum [illegible] reumate [illegible] reuma [illegible]
et sunt [illegible] ad [illegible] loca corporis [illegible] ibi generant egritudines
specialem [illegible] egritudines
[illegible] Ratio quia aliquas egritudines de somno tali in [illegible] aut in
[illegible] aut [illegible] ut fit in [illegible]
[illegible] quatuor [illegible] in cena [illegible] febris pr-
[illegible] capitis dolor [illegible] cattarus. Et [illegible] talia venit quod [illegible] ut apparet

Margin: [illegible]
Margin: Reuma est maleria [illegible] stomachi et [illegible]

in bibitionem ac si potius intraret manus et pedes **De condimento ciborum**

Nota pro condimento ciborum vestrorum aromatisando cibos vestros recipiatis unam libram piperis quinque cimini quartam torreficant simul in patella supra ignem deinde contritum addendo modicum croci pro colloratione Istud condimentum magistri laudo quod zinziber pro condimento et complexioni vestra ponitis addere cancellam ut cynamomum aut aliud quod placet vobis Ista autem sunt principalia magis consumantia flegma et ventositates Tamen propter ventositatem aliquando post prandium comedatis anisum aut carui aut semen feniculi aut nucleos quoscumque

Sequitur de minucione

Nota de minucione vestra scribo in regno Boheme et partibus Alamanie et septemtrionalibus raro peccat sanguis Et quare minucionem in hominibus ibidem habitantibus raro laudo sed plus abstinenciam cum purgacione aliorum humorum quia raro vel minus peccat sanguis sed alii humores et flegma et maxime melancolia pessima contra quam vinum bonum et leticiam solacium mocio visio speculorum ac honesta conversacio mulierum Sed si necesse fuerit inspiciat tabulam magistri Cristanni de minucionibus anni presentis currentis Tamen necessitate urgente omni hora quis potest minuere sed Tempore pestilenciali bonum est comedere tostam panis aceto intinctam et abstinere a balneis

Tale regimen erit vestrum consuetum quod omni mane comedetis preparatam panis tosti intincti in aceto et primo ferculo in prandio sit acetosum Abstineatis a brodiis et sorbilibus multis quia multum humida sunt causa putrefactionis Vitentur igitur omnia que calefaciunt et humectant et frequentius utantur hiis qui corpora exsiccant Nam in omni sicco vel frigido sit impressio pestis et infectio Utimini ergo pro maiori parte assis et volatilibus quia sicce complexionis sunt exceptis volatilibus que habitant in aquis sicut aucae et anetes et sic de similibus Abstineatis etiam a balneis et specialiter sedere vel lavari in aquis calidis aut tepidis propter humectacionem balneum etiam debilitat et movet et inflammat quietos humores et sic preparat eos ad putrefactionem in hiis que eos habent Etiam balneum facit humores declinare ad interiora nobilium membrorum Et sic ibi accidunt apostemata interius ut in frenesi Et ob hanc causam non est bonum balneari tempore pestilencie imo dico quod bibo quod multi fiunt pestilenciales quod balneo in fiet apostema et pestilencia Racio quia calor balnei facit fluere humores quietos et emunctoria si est ventus in suprema regione hominis videlicet in cerebro fiunt retro aures vel ad collum Si de media regione corporis ut a pectore tunc fiunt sub humero seu ascella Si de infima regione corporis sicut epate seu ietore tunc ad dextrum pedem penes pubes apostema Si autem a splene tunc fit apostema in sinistro pede sub inguine Quare cito fit minucio Nam si est apostema supinus ut in collo tunc cephalica aperiatur Si sub humeribus tunc mediana aut salvatella Si in pede est apostema tunc minuatis venam inferius de pede quod vena vigmatis Abstineatis etiam a cogitu quia cogitu etiam quieti humores moventur et inflammant Et sic ex perturbacione et inflamacione humorum et spiritum de facili sequitur febris pestilencie Evitans etiam tumultum sermones conversacionem hominum et infectionis et habeatis ignem de lignis quercinis vel iuniperis in quo virtus corrigat et purgat aerem et hoc tempore autumpnali et hiemali et fumigetur omni die cum granis iuniperi lauribacis aut absinthio et postquam fumus exiit et aer purgatur claudantur fenestre et specialiter quando aura est turbida et nebulosa ne aer infectus intret Et de mane odorabitis pomum ambre aut de musto Pauper isto modo utatur remedio

Tu pauper odorabis ad panem calidum aut ad spongiam intinctam in aceto De ymaginacione et locucione de pestilencia fiat

Canon contineris ea que vitari debet tempore in ea tali etc.

Coitus etiam est fugiendus

pro certo quod sola ymaginacio facit casum idem quod cum pestilenciis
ymmo loquamini de deo nostro quo et qualis bona vita est in celo ubi
crescat consorcium angelorum nec cogitetis de peste hec consule

De locis

Devitatis loca pestilencie habitacionis sermones ... homines
et loca humida habeatis caminum ardentem in loco dormicionis
odorabitis panem calidum intinctum in aceto omni mane et non sitis ieiunis
de mane nuces magnas duas aut tres cum sale et aut assata quercus
pera sunt contenti pane fermentato assato et omni mane tempore pesti-
lencia comedatis de electuario amaro ut medium parvam nucem nec desuper bibatis
tis alii comedant magnas nuces alii tostam panis cum aceto alii triaca
Sed comedamus secretis electuarium amarum in quantitate dimidie parve
nucis nec desuper bibitur

Sequitur quando sentitis apostema

Quando autem vos contingeret habere apostema quod absit tunc regimen
curacionis est tale quam cito sentitis apostema tam cito recipiatis
de confecto pestilenciali ad quantitatem castanee et distemperetis cum aceto
calefacto vel vino ad unum haustum et bibatis. Post ea vero per tres horas
aut quatuor facietis minucionem hoc modo si apostema est in collo
aut retro aures facietis aperire venam cephalicam ex apposita manum
supra pollicem. Si autem apostema fuit sub brachio aut in pectore aut retro
tunc aperiatis venam medianam alicuius brachii vel salvatellam ... in ... mag-
nus hoc est vena inter minimum digitum et anularem si autem apostema fuit in
inguine inferiori hoc est in gremio aut lumbis aut in locis aliis infra pectus
tunc aperiatur vena que dicitur saphena sub talo hoc est vena quam appellant
vulgares venam vrginalem in pede et fiat semper de alia parte ne melancolia vene
nosa trahatur de loco per corpus. et minuatis secundum vires. et quantitas cruoris ...
sic in modica quantitate. Si est homo fortis tunc plus. si debilis aut iuvenis
lis tunc minus. Et si contingit in minucione inciderat sincopim hoc est amencia
aut debilitatem tunc aqua frigida sufflate in faciem ... vel quod melius
est aspergatis vos cum aqua rosacea frigida mixta cum aceto vini et
si post eciam apostemate non possetis ita cito habere flebotomiam tunc solum recipiatis

De sudoribus

de confecto predicto tali modo. et in tanta quantitate ut predictum est maxime
deponatis vos et cooperiatis vos bene ut possitis sudare, nonenim dormiatis
cum hoc confectum sudorem provocat et ... materia venenatam a corde expellit et ita
per modum evaporacionis et consumpcionis per sudorem expellitur. Si autem post sudorem
adhuc sentiretis apostema. tunc fiat minucio et materia ... accedit et materia
vis principalibus etiam habeat ... et ad hoc maxime cooperatur confectus
predictus qui vi prohibet ne materia et fumi venenosi petant cor et alia principa-
lia. nec ad quatuor horas post receptionem confectionis bibat nec comedat sed vigilet
iacendo in lecto coopertus

De dieta pestilencia

Dieta autem vestra erit talis in pestilencia ut abstineatis ab omnibus cale-
factivis sicud piperatis et aliis speciebus calidis validis alleis cepis
forti vino. et forti cervisia et medone et bibatis cervisiam tenuem
et ... aquam ordei aut aquam simpliciter mixtam cum vino. Comedatis etiam
cibos bonos rectificatos cum agresta aut cum aceto vel acetosa

Acetosa valent in pestilencia

Nam acetosa valent tempore pestilenciali in regimine estivali et autumpnali ... putre faciunt
... quamvis in acutis febribus tenuissima debet esse dieta Sed febribus
veris ... in pestilenciali non debent observari et hoc ideo ut natura agat in cibum et non
in materiam venenosam. quia ... egerit in materiam febris pestilencia
alie ... et sequitur mors Et postquam predicta omnia
facitis et si indigueritis de purgacione purgetis vos per medicinas

secundum quantitatem humorum peccantem Si calidi humores peccant tunc de mane recipie-
tur de triasera saracenica media uncia aut plus aut minus secundum quod homo fuerit fortior
aut debilior infusa cum uno hausto vini in quo bulliunt radices de ruta aut
scabiosa infundendo et calefaciendo moderate ebibat. post bibitionem ad quatuor horas
non comedat nec bibat sed ambulabit in camera hic inde movendo ventrem
et lumbos aut trifera Salernitana seu aut tres pillulas pestilenciales que in omni causa
pestilencie secundum Rufinum in libro commentis valent Si fuerint vero de frigida causa
que raro eveniunt extunc purgetur cum benedicta laxativa una uncia aut media
secundum quod corpus fuerit forte aut debile infundendo cum uno hausto vini calefa-
ciendo ebibetur de mane in aurora aut dictas laxativas unam dragmam aut
duas aut si voluerit sumere extunc capiat pillulas vij benedicte aut novem
aut quinque quia non debilitant hominem nec sunt eis meliores quia ad eas intrant
ista quatuor aloe thus mirra et crocus que omnia preservant infallibiliter a reuma-
te et ab omni putredine quare appellantur a medicis pillule salutis quia salvant preservant
pariter et alio nomine dicuntur pillule salutis quia preservant pariter salvatorem quia
in passione domini scribitur quod mirratum fuerat corpus ihesu et mandabant quidam magistra
bene quasi centum libras aloe ad preservandum corpus salvatoris a putredine Et de sero
ante introitum lecti trisandalis cum cervisia aut vino aqualiter acetoso quod vinum acetum
est medicina contra pestem In causa vero calida valent pillule pestilenciales et
per ea de frigidi non frigidi secundum recordinacionem Et hoc de regimine preservativo et cura-
tivo causa brevitatis adpresens sufficiat Et quamvis sit breve regimen quod cum
auxilio dei tenebit predictum regimen preservativum et curativum evadat omnino pesti-
lenciam dummodo non neglexerit principium egritudinis Hoc est primus dies quia in
principio faciatis minucionem et purgacionem et sacramenta statim omnia preparate debetur
Nam febris pestilencialis confirmatur et per hoc efficitur incurabilis si per viginti-
quatuor horas moram perfecerit Et quando confirmatur secundum quod plus aut minus ad illud
impressionem disposita fuerit quia corpora iuvenum cicius inficiuntur quam senum In pestilencia
quoque eciam moriuntur De Signis pestilencie

Ista quoque signa sunt et plura in pestilencia consideranda Primum est si urina
fuerit mediocriter rubea signum est salutis Si vero alba aut extendit se ad al-
bedinem signum est perdicionis Secundum est quod comedunt in pestilencia pre
quam huius pestilenciam non invenerunt bona quam illi cicius moriuntur Tercium est
qui habuerunt statim fluxum ventris cum vomitu et non alleviatur post ab purga-
cione moritur in dubie Quartum si sustineat sudorem nec aer tangat corpus
suum iacendo in lecto coopertus Quintum si expuit cum sputo et tussim emittit
sanguinem inpiorum usque ad septem dies inclusive propter correccionem acris a lambarde
Conclusive a longa Sequitur de Sessione Severina

Sessioni sedulina ... multa alacte ... cibus ab
... et ... de ... et ... a ... antiquis ... a
cena et ... habeat unum ... a frigido potu in hieme vitanda
motu et labore et gaudio et sit in abstinencia potus ... sit ... clara vel
acetosa a vino aqualiter ... Item in principio comestionis bibat ... infime
ad vinum In hieme vero ponit tostam panis ... per prandium ad duas horas
non bibat post cenam una hora Que meliora sunt fercula

Ista vero omnia fercula sunt meliora ... omnes carnes
recentes ... una passa amigdale et omnia olera recencia et omnes pulli
et apponatur petrosilinum ad cibos ... quia vos habetis calculum ... horis
potu et in cibis petrosilinum et ... raphanum cum brodio carnium continuum

et mica panis alia fiat salsa cum qua comedet omnia cibaria vna cocta et assata
et potestis ad salsam vnam appone sex aut octo micas piscorum et corticatorum
simul contendo ad salsam de petrosilino aut de sinape aut apponet sex ad salsam
modicum de sale Et fiat et salse dum laborari cum vino aut cum brodio carnium
et non cum aceto quia acetum constringit ventrem et constipat quare acetum facit
calculum. Et similiter sunt patientes corrosiones ventris et similia ut tussis
sicca vermata et dulcia cum sint amica nature et calida pectori vero confrigidat
senibus plus dulcia prosunt Iuvenibus vero acetosa Nota prandium secundum in
prandio vero sit semper potio et vltimum tosta panis parua cum duro caseo
cum aquimibus porcionibus zinziberis et sale In cena vero vltimum assatis Si vero
appetitum non habuerit abstineat potius Nota bis aut ter in septimana propter
stomachum vestrum flegmaticum et minus colericum hoc faciet vt sumet et fiat
pererit de sero ante introitum lecti recipiet de cinamomo duodecim porciones par
uas masticet ad modum tavillorum paruorum et postea tria gluten de zinzibere
vndecim porciones de galanga decem de cubeba novem de citrario octo
et apponat modicum de sale sacerdotali et glutiet cum cerusa et bibet cum
dormitum cum bono vino odorifero Mane post hoc comedet de contrario prius
porcionis cum sale nec de super bibet Ita continuabit ad tempus vite vestre Nota bis
vel semel in septimana de sero cum voluerit ire dormitum lavabit pedes
cum aqua calida tempore vero caloris cum aqua frigida
in tempore frigoris cum aqua calida Item frigidi tempore
solia pedum fricando cum sale et aceto temperate. Item maxime quod motus labor
abstinencia tamen acuitur quam a multa bibitione et comestione necnon solacium
ac iocunditas preservat ab egritudinibus et prolongat auxilio dei vitam hominis
Quid operatur mutacio aeris

Mutacio aeris subita de calore in frigus et econtra valde nociva est quia facit apoplexiam et mortem subi
taneam et maxime discooperto capite Talis autem mutacio paulatine facta sepe
curat et preservat a morbis Sequitur de variacione aeris

Hec debet variari tam in tempore frigido sicut in hieme convenit aer calidus
ad ignem vel stubam sitiens In tempore vero estatis et maxime in diebus ca
nicularibus morari in locis frigidis et tam secundum plus et minus ut prius est
dictum de complexionibus Sequitur de exercicio et quale sit dicat ante prandium

Tempus et modus exercicii debet esse ante prandium expensis superfluitatibus
post egestione vrina et sputo et debet fieri tali modo ut dicit quod homo
propria voluntate ambulat per gradus per metas ita quod velocius quam incipit fatigari
et anhelitus et color in mutari tunc homo debet sedere et quiescere quia si vltimus mo
veretur non esset exercicium sed fatigacio Et tale exercicium quod predixi appellatur
quod multa exercitium corpori humano quia per tale exercicium excitatur calor
naturalis vigoratur et augmentatur ut consumat et expellat superfluitates in membris
per modum sudoris vel vaporis et per virtutes appetitiva digestiva et expulsiva totius
corporis vigorantur et motus cordis ac spiritus vivificans elucidatur Inde quoque
sensus corporis scilicet visus auditus et cetera meliorantur et per consequens ymaginacio et memo
ria et super omnia intellectus illuminatur De motu post sumpcionem cibi

Post cibum vero motus debet esse parvus stando vel suaviter de ambulando
ut cibus descendat ad fundum stomachi vbi viget digestio Postea
homo debet quiescere sedendo nam quilibet motus violentus cibum et calorem
naturalem qui debet intra viscera de cetero fertur ad exteriora De sompno

Sompnum igitur debet sompnus in digestione Modus autem dormiendi est iste
cum homo sumpsit cibum debet stare vel suaviter de ambulare donec
cibus descendat ad fundum stomachi vbi viget digestio et non debet

bibe ut stomachus claudatur ante somnum et sic vapores non penetrant superius et pro-
qua venam post cenam igitur antequam homo vadat dormitum abstineat a potatione
per duas horas et uno minus bibendo ut stomachus claudatur et maxime ver-
matici hoc faciant vel potius tunc dati multos fiunt evacuati De modo dormiendi
Ex parte vero vermatice in capite pectore et omnibus membris exigitur aut
homo predicta observaverit deponat se ad lectum et primo faciat primum somnum
super dextrum latus ut epar stomachum calefaciat Deinde dormiat super sinistrum
et ultimate firmat somnum suum super dextrum Cum vero somnus fiat super ventrem
valet multum ad digestionem In dorso vero dormire pessimum est Qui enim dormit
in dorso fiunt polluciones nocturnales quia calefiunt renes habeat caput cussino
bene elevatum et alia membra cum pedibus sint ad inferius declinancia crura
vero nimis extendantur nec nimis complicentur sed in medio modo se habeant
Nullus autem vermaticus et repletus corpore debet dormire de die nisi consuetudo
impediat tunc saltem sit breuis et longe a cibo ut dormiendo non impinguat
corpus multum post prandia somnus Quatuor ex somno veniunt meridiano
febris pigricies dolor capitis atque catharrus Item somnus statim post cibum
et maxime de die conturbat et replet caput humoribus Dormire in sole est
malum et in radiis solaribus est pessimum De expulsione spermatis
Expulsio spermatis secundum medicos non laudatur nisi quod fit sompnus idest quod
superfluum est et non necessarium corpori expellitur per naturam involuntarie vel ex-
pulsione sepe plus necessarium quam superfluum expellitur Ideo secundum Aristotelem animalia
utencia multo coitu sunt breuis vite quia humidum radicale ante tempus
consumitur Nam superfluus coitus infrigidat et desiccat corpus Ideo cito in-
ducit senectutem et mortem Antiquitus patres sic non ... cito in iuven-
tute incipiebant coire et sic robur conservabant Et ideo diu satis vivebant
Nunc autem puer puerum generat Ideo homines nostri temporis non possunt esse
durabiles quia generantur ex spermate quod non digestum venit ad maturitatem immo cum
coitu utentes habent sperma debile ad generacionem quia non potest pervenire ad per-
fectam maturitatem propter frequentem expulsionem et calorem evacuacionem calidi
et humidi idest sanguinei non tantum nocet coitus sicut aliis qui abundat
in materia ... maturis et potentatis et qui sunt de sicca complexione sicut
colerici et melancolici terminum vite imponunt Sequitur de vomitu
Vomitus est thezaurus curacionis et preservacionis egritudinum inferiorum
ut cum habent malum appetitum comedendi vel ubi homo habeat mensam
ibi provocare vomitum Et fiat sic modo quod accipiat diversum potum in una
mensura sicut vinum acrum et rubeum novum et antiquum et cervisiam et
similia Et diversa cibaria sicut sunt salsa et dulcia grossa et subtilia et
ista accipiant ad saturitatem Deinde immediate post prandium antequam cibus
descendat imponat digitum vel pennam ad os et provocet vomitum et post
ea non comedat nec bibat usque ad cenam aut ad minus quatuor aut trium
horis Et post vomitum accipiant ea que stomachum confortant De fleubothomia
Fleubothomia fit propter sanguinis multitudinem aut maliciam aut utrumque
Et ideo fleubotomia corpora sana bonum regimen habentibus solet fieri in anno
sed in vere moderativa propter multitudinem humorum et maxime in sanguineis
plectoricis et in autumpno evacuativa propter maliciam humorum in estate
generatorum ex malo regimine in corpore aut regimine mali quod est sanguinem
et repletivum fiat minimum ter vel quater in anno secundum consilium boni medici

Similiter in vere et in autumpno flebothomia fit

et hoc usque ad quadragesimum annum, deinde ter in anno usque ad quinquagesimum annum, deinde bis usque sexagesimum annum quia tunc calor deficit, deinde semel usque ad septuagesimum annum quia tunc calor naturalis incipit manifeste deficere. Et talis minucio magis fiat in vere quam in alio tempore quia tunc quilibet magis abundat sanguine sanguineus. Et post hunc annum quilibet cesset a minucione propter defectum caloris naturalis. Eciam nullus sine consilio medici sepe et multum minuat et maxime macilentus et debilitatus et frigide complexionis quia sanguis est sedes anime et caloris naturalis et est thesaurus nature et vite humane. Nullus igitur minuat sine necessitate thesaurum nature qui in senectute vult effugere egritudines ex repletione stomachi et totius corporis. Et primo fiat purgacio humorum peccancium, deinde si necesse est fiat minucio. Si humores omnes peccant equaliter aut solus sanguis tunc fiat flebotomia, quia flebotomia est evacuacio universalis que evacuat multitudinem humorum. Si igitur sanguis peccaverit in quantitate aut in qualitate aut in utroque aut omnes humores sint extremi est flebotomia, alias non nisi omnes alii humores peccaverint. Et singulariter fiat minucio nil prodest sed reddit humores invisibiles et ita humores exeunt de parvis venis ad magnas. In minucione primo consideranda sunt videlicet etas complexio consuetudo virtus et tempus. Primo enim etas in minucione consideranda est. Nam nullus puer aut iuvenis ante duodecimum annum minuere debet quia calor in puero debilis est propter multam humiditatem, nec senex in senio minuere debet propter caloris declinacionem et propter abundanciam frigidorum humorum ex quo minucio plus infrigidat. Tamen quia non est universale. Sunt enim quidam senes carnosi calide complexionis abundantes humoribus et multum vigorosi, tales secure possunt minuere sed cum consilio medici.

Quatuor sunt quadre. Sequitur quot sunt quadre lune.

Quatuor sunt quadre lune, due ascendendo a coniunctione ad opposicionem et due descendendo ab opposicione usque ad coniunctionem. Prima quadra a coniunctione est calida et humida et assimilatur veri et sanguinee complexioni et etati adolescencie. Secunda quadra est calida et sicca et assimilatur estati et colerice complexioni et etati senectutis. Quarta quadra est frigida et humida et assimilatur hiemi et flegmatice complexioni et etati senii. Ex quo igitur idem est natura in complexionibus et etatibus sequitur quadras lune. Ideo quod adolescentes flebotomandi sunt in prima quadra quia quelibet complexio in illa etate declinat ad sanguineam complexionem sed plus et minus. Nam quelibet complexio in etate adolescencie plus habet de sanguine quam in sequentibus etatibus, et maxime sanguinea. Sequitur quomodo iuvenes sunt flebotomandi.

Iuvenes flebotomandi sunt in secunda quadra que est calida et sicca quia in etate iuventutis abundat colera in qualibet complexione, maxime autem in colerico. Qui incipiunt senescere vel sunt in etate senectutis minuere debent in tercia quadra que frigida et sicca est quia in etate senectutis crescit melancolia in qualibet complexione, maxime autem in melancolico. Senes vero a senio dicti minuere debent in quarta et ultima quadra, quia frigida et humida est quia in illa et ultima etate quelibet complexio abundat flegmate et maxime flegmatici. Cephalica non debet semel minui.

Cephalica sine necessitate et consilio non minuatur semel in anno quia debilitat cerebrum visum et memoriam. Et mediana sine necessitate et consilio non minuatur post quinquagesimum annum quia est conservativa caloris naturalis et spirituum

Secunda consideratio in minutione sumitur a complexione. Unde sciendum est quod
sanguinei et repleti qui habent venas amplas et latas et multum
colerici et qui sunt vigorosi debent minui in maiori quantitate [illegible] et e contrario
qui sunt raro albi habentes venas strictas et parvas abstinere debent [illegible]
tione. Et si autem necessitas cogat tunc fiat in parva quantitate cum in talibus virtus est debilis.

Sequitur quod complexiones considerande sunt in minutione

Similiter considerandum est si complexio atque declinat ad frigiditatem aut [illegible] et complexio frigida
debet stomachum defectuosum et debilem quod caveat a minutione et maxime
devenis que sunt in plica brachii sicut est cephalica mediana et [illegible]
sit predictum. Propter quod etiam flegmatici quo fugiendo complexiones non debent sepe et multum
minui. Et ideo nec reumatici et qui patiuntur catarrum id est fluxum
reumatis ad pectus vel coryzam id est fluxum reumatis ad nares. Et qui
patiuntur rancedinem non minuant quia per minutionem inducerent [illegible] rancedo
Malencolici etiam non debent minui quia habent defectum sanguinis. **De malancolico** caloris
et spiritu [illegible] Et igitur oportet eum minui [illegible] necessitate
tunc minuat modicum. **De colerico** Colerici etiam non debent minui sepe et multum
quia sicca complexio est. Aut igitur solum cum consilio tempore vernali autumnali
facere evacuationem. Bene alias [illegible] minutionem colera magis acuitur
inventa rara et subtiliatur et ita aufertur [illegible] calore sic quod reddet aufert
et possit inducere febres aut egritudines de calida materia si humores adhuc disposita essent.

Tercia consideratio sumitur a consuetudine. Sunt enim aliqui qui minui volunt
minime nec unquam minuerunt. Et tales male faciunt quia in magno pericu-
lo sunt. Nam si tales in [illegible] egritudinem in qua indigerent minutione
[illegible] implerentur aut apostematibus timendum est. [illegible] Omnia vice eis minime tempore
egritudinis [illegible] sub lenitudine sanitatis non consueverunt. Tales igitur
tempore vernali [illegible] assuescant paulatim minui et maxime [illegible]
[illegible] Sunt et aliqui qui sepe et multum et sine
necessitate minuunt et tales pessime faciunt quia per flebotomiam calor et
spiritus evacuantur et ita natura infrigidatur et sic frigidi humores in corpore generantur
quamvis pessime egritudines generantur ut [illegible] dictum est. Tales igitur
paulatim dissuescant propter futurum malum [illegible] Gestus mara

Quarta consideratio sumitur a virtute. Virtus enim in minutione consideranda est
in [illegible] Unde fortes minui possunt debiles vero destituti viribus non quia
flebotomia semper debilitat virtutem et per flebotomiam evacuatur calor et spiri-
tus et sanguis qui [illegible] et [illegible] omnium membrorum. Et cum alii [illegible]
tomia magis debilitantur et quod est timendum de sincopi [illegible] aut de morte
aut de [illegible] Et ideo qui passi fuerint illa que debilitant natu-
ram aut virtutem tunc non debet fieri flebotomia sicut qui passi sunt fluxum ventris
aut nimium sudorem aut vomitum aut colica spasmus tremor nimius coitus
balneum minime vigilie nimia solicitudo nimius labor aut fatigatio in a-
[illegible] pro minutione plus debilitarentur. Et [illegible] Galienus [illegible] de
faciendo si virtus est debilis quid est faciendum et [illegible] magnis minutiones
[illegible] quod tunc modicum et sepe minuendum est [illegible] debilitatem sepe propter
necessitatem [illegible] in minutione magis. Ubi etiam et comple-
attendatur quia consideratio a tempore. Quinta consideratio sumitur a tempore. Tempus
aut minutionis duplex est scilicet tempus necessitatis et tempus electionis. Circa tempus necessitatis
non tradit [illegible] lex nec prohibitoria [illegible] tempus [illegible]
[illegible] de nocte minuendum est [illegible] Reverendissimi [illegible] Item [illegible]
[illegible] fugiat vinum nisi sit lymphatum cum aqua et [illegible]
potest bibere alias non. Et fugiat lac pisces castanea et boletos et lac [illegible]
[illegible] aut [illegible] valet [illegible] de caseo [illegible]
[illegible] valent. **Experimentum de partu mulieris**

[illegible] magister Iacobus quod quadam mulier graviter laborante [illegible]
quod puerum mortuum in utero portabat quam multa magistra [illegible] non
poterant [illegible] aut [illegible] benedicto [illegible] et statim [illegible]
[illegible] et sanata fuit [illegible] valet [illegible] Item mulier si masculum

concepit rubea est. Si vero femina pallida est. Item mulier portat pu-
sculum in dextro latere et feminam in sinistro. Pro pucis lacticis
leporis accipiat et ungant gingive pueri et statim est quod oriri faciunt
dentes sine magna lesione. Pillule pestilenciales. Recipe aloe ime
absinthii masticis ana ℈ β gentiane dictamni rute tormentille ana ℈ β
. ℥ β nigri agarici trociscati et reubarbari diagridii ℈ β. fiant pillule in forma
vescis. Contra spissatorem pedum subventus. Recipe oleum lini mixtum cum
butiro Mayo et medella bovis et medullis. Et illud addatur et ungatur
locum. Sequitur capitulum qualiter olea sicut debeant
de quibus cuiusque rebus et rosis violis rutha spica nardi et de aliis
Recipe olei lini in pauper ruthaz secando aut rosas omnibus
benefactis ponantur ad unum vitrum per calorem fundendo desuper
de oleo lini si est magnum vitrum aut primum recipiat de rutha quartam
partem vitri et de oleo lini tres partes vitri hoc est in ipso plus de-
quartam vitri et rutha aut rosis claudatis vitrum bene cum cera locatur
oleo quam de rutha aut rosis et stet per duos menses et tunc erit efficax et bonum. Item
ad solem et stet per duos menses et tunc erit efficax et bonum olemum
aut si indigebis statim labora et pauper impleto oleum et rutham
aut rosas secando bene in parvas porciones iuxta posse et proporcio-
nem et quantitatem iam dictam tunc ponatis ad unam ollam novam et bul-
liatis ad quartam partem unius hore tunc deponatis ab igne et ex-
per panniculum ad unum vitrum claudendo cum cera cum quo imungatis
loca pallitica ipsius igne. Sed ego albinus ponius post decoctionem faciam
fundo stare et manere claudendo bene ollam cum una fesica ne odor
vapor et virtus exeat. Sed tu duces fac cum oleo olive ista faciatis
omnia olea sicut de spica nardi de violis de masticis de nardi de cemino
capitalibus. Sic de omnibus possum facere oleum imo de pisis de pipere
de floribus iuniperi de cariophilis de lolio. In hieme facias assez
in stubula vel sic ingenio ut ibi stent in calore in estate vero in sole
Sequitur sacculus coabassatus et positus ad modum repulse
Sacculus mitigativus doloris in quocumque membro. Recipe flores
camomille rutha recentem salviam spicam nardi
similiter cimini laurifacas commixtas in mortario modicum valde
et non pulverisando et fiat sacculus in longitudine et in latitudine
membri dolentis et includet totas pedes aut manus et ponantur
ad sacculum et consuatur ad modum repulse ne cadant res simul et pote-
stis addere rosas aut femi grecum buliatis cum bene vino si tu pauper
es aut ceruisia nisi quod incipiat bulire et tunc exprimatur cum vino aut ceruisia
et applicet membro dolenti ita sepius reiteret quando infrigidatur
sacculus ipse intingatur ad unum calefactum et iam exprimatur manibus ita
Pauperes vero faciant re-
medium fac quocumque indigebis. Pauperes vero faciant re-
tipiant miliam torrefactum in olla aut patella apponendo de sale
et imponant ad unum pannum ad modum sacculi et apponant calidum
membro dolenti et sepius calefaciant similiter et apponant aut faciant
pulmentum cum milio cum vino aut cum ceruisia et cum oleo lini supponendo
pannis lanceis supponendo membro dolenti sepius iterando
Mitigamentum dolorem in omni loco. Fiat pulsum
Recipe semen fenugreci laurifacas similiter cimini torrefiant in
una patella addendo de sale ponendo ad sacculum et applicentur

in vnus sacculus in vngentis et emplastris non est magna cura si de
vno plus fuerit quam de alio contrahunt enim sunt quasi ad pulueres buliat
cum vino aut cum cerusa addendo cinamomi aut quantum dua addendo de oleo
lini plus in duplo melius erit et claru vinum coleat buliendo ad quarta
partem ore sunt et mouendo sepius panatus super panno laneo et appo
natur membro dolenti et quando infrigidatur in membro mox appositum
extrahe deponas ab emplastro cum cutello vnguentum ponas ad ollam
in qua buliunt vnguentum miscendo sibi et si fuit nimis durum effice
super membrum dolens Ita semper faciens quam volueritis appone pulme
sed sacculus Alii ad mitigandum dolorem recipiunt milium semen
feni fenigreci cuminum ponunt ad vnam patellam ad ignem non curando
si de vno plus fuerit quam de alio et ponunt ad vnum sacculum talis
applicatus mitigat dolorem mirabiliter et potentius appone de sale cum
manu plena secundum quod sacculus est magnus aut paruus plus aut
minus de sale apponatur et semper cum infrigidatur iterum calefiat et appo
ne quamdiu fuerit necesse infirmo Anno domini millesimo
quadringentesimo xxv^o Dominus Albicus in Wratislauia

Sciatis quod medicine in omnibus membris duritatem et prinsure
in palisi secundum complexionem hominis quod iuuat medicamine cole
ricum non iuuat flegmaticum et quod iuuat melancolicum non iuuat san
guineum et econuerso quod iuuat sutorem non iuuat sartorem nec dolearium
et quod iuuat lanam non iuuat cinincum nec nobilem propter ea doctores
quamplures defecerunt in curando istas res sed ut habetur in usu Iste ille
desta quinque complexio hominis et ira hec sunt pensanda medico cu
rare volenti Dicit in libro de aere Scalis quod aura turbida turbat
hominem faciendo palisim morbum caducum calculum apoplexiam
colicam fluxum reumaticum descendentem de capite ad membra venens
et fluens et vbicunque fluit semper generat morbum et specialiter palisi
Et videmus in experiencia quod homines moriuntur ut plurimum in aura turbida
et ceteri communiter incidunt egritudines in aura turbida Item scribitur
in physica quod aura turbida turbat et tristificat omnia animalia sic aura
serena iocundum et letum facit hominem et omnia animalia et preseruat
homines et ab egritudinibus sed turbida mortificat et offendit egritu
Ideo hoc scripto facio vobis memorem quod teneatis Dinces faciendo
auram turbidam bene vos regendo in cibis et potibus in ira et
gaudio et sompno et vigilia quando tempore frigido et humido com
dantis calida et sicca et piperata et assata et intera salsa et cinam
omo et super zitwaro de cariofolis aut de nuce muscata assata post
stomachum quia habetis stomachum malum et bene digerere alter vt vobis
a quo stomacho vadunt fumi et vapores ad caput et ibi semper
frigiditatem cerebri congressant et ingrossant et aggrauant et stillant
per collum deorsum et ad quodcumque membrum stillauerit faciunt aliquid
malum Nam si reuma stillat ad lumbos facit calculum si ad pedes
facit podogram seu palisim Et ad articulos seu iuncturas tunc generat
arteticam passionem seu passionem arteticam Si vero fluit ad cerebrum tunc
vocatur apoplexia seu palisim moriuntur Et fluit ad stomachum facit

nauseam Et ad pectus facit tussim Et ad intestina facit colicam Ecce videtis quod re-
uma in vobis est materia generans paralisim Ecce preterea videtis quod reuma descendit per
collum et dorsum semper est signum future paralisis sive fluat ad manus sive ad pedes
sive ad lumbos Ecce ergo interim quod habetis malum capitis et malum stoma-
chum et malum tercium cibi et potus iram mitigetis et postponatis ac malancoliam
et sompnum meridianum fugiatis a fructibus crudis a pistoribus lacticiniis et multo vino
forti et baluco aquoso forti aceto duro potu et turbido potu tarda cena et multa
cena caveatis Et sitis contenti in cena vino ferculo assato vna cum tosta panis
in vino intincta cum sale sacerdoli comesta Quoniam illud exsiccat reumata
et confortat caput et stomachum et de sero non repleatis vos cum potibus sed
deambuletis plane et sitis in motu quia motus valet pro vobis et propterea quia
bene facit digerere et etiam tempestive vadatis dormitum sive ad requiem
Etiam omnia postponatis ieiunia quia piscis et fructus augent vestram egritudinem et
multo potacio et luxuria ante primum sompnum quia illa generant reumata
et reumata generant vestram paralisim Et quia iacetis libenter in dorso ideo plura
habetis reumata aut plumas aut auras turbidem extunc capiatis statim
tres aut quatuor pillulas de aloe mirra olibano et croco et mastice cum
sale sacerdotali cum cervisia aut clareto transglutiendo et in loco tepido non
nimis calido dormiatis de mane post hoc recipiatis aquam potiones de galanga
in cyphis de zitvaro de cariofillis et de prustwurcz de genciana de Cinamo
mo cum sale sacerdoli modicum salsando et cum brodio carnium recenti transglutiendo
aut duas vel tres cubebas cum zucaro aut sine zucaro desuper non bibendo Et
prandendo ciborum tres calores habeatis zinziber mixtum cum cimino et cina-
momo equali pondere et coquantur in tempore fugiatis loco zinziberis ponatis
piper aut cardamomum Nota semper in fine prandii ac cene comedatis tostam
panis cum coctanis sale sacerdoli aut cum zinibere aut porcionem de electuariis de
coctanis aut prunis assatis comedatis cum seminibus scilicet cimini coriandri semi-
culi anisi et corrigencio in aceto per tres dies et noctes et post modum in aere et
non in sole exsiccentur Item post prandium non bibatis ad duas horas post cenam
ad horam vnam nec dormiatis post prandium vel Quatuor exspirmino [illegible] ut
supra dictum est Item in prandio decocta prediuntur assata et cervisia procedat vinum
et contra bibere bibatis quam sugendo sed hec sugendo fugiatis nimium frigi-
dos potus Et cervisia ad simplicata multum valet pro vobis aut cum benedicta
aut cum origano das heist [illegible] aut alantum vinum aut salviaticum vinum de
rosmarino Item fugiatis acria acetosa sive sit cum sinape laboratam de sin-
sinape de nimis pinguia fugiatis diversos potus fugiatis vel diversa potus unus
sit tibi totus Item carnes fumigatas et de lardo non comedatis Item baluca
statim aut lonon caput non faciatis nisi duabus horis ante cenam aut ante
prandium duabus horis Item carnes leporinas cervinas aucticinas et aucas
et antiquas bovinas non comedatis sed diligatis iuvenes carnes quia generant
bonum sanguinem ut sunt iuvenes capre agnelli vituli pulli et columbi
frixinina et extremitates eorum cum aucas aut castrati carnes ovine
caponum et perdices diligatis iuventutem in omnibus animalibus quia faci-
lius de coquuntur in stomacho sine ad amplius est diligatis illa omnia Item vilit
cuarzentia pro vobis cocta aut assata quia cito digeruntur aut sorbicia
pacis Et placentas artocreas et fercula de pasta non laudo pro vobis
Nisi estis in motu quia motus facit sanitatem et digestionem et appetitum

motus facit sanita[tem] de [illegible]

comendi [?] omnia in[illegible] et generat calorem in membris calefaciendo membra
Concludo ergo quod ubi non est motus neque labor ibi non est digestio bona cibi
et potus nec sanitas nec rubedo in facie sed palliditas et debilitas omnium
membrorum non quando fluxus vadit ad membra ibi tunc non est forte calor quia sic
sed debilis cum diu durat ibi ergo [illegible] de ira et melancolia quando duo
[illegible] nichil bonum operantur [illegible] vitam sine tollant sed solacium et gaudium
sunt bona [illegible] et generant longitudinem vite igitur diligate ista duo
Item signum [illegible] quorum [illegible] constipati tunc **Signum constipacionis**
sit quod veniat vobis [illegible] et [illegible] inclinati velut ad [illegible]
[illegible] quam ad [illegible] [illegible] [illegible] hic festinabitis capere pillulas unam duas
aut tres et nichil nocent ille pillule sed iuvant naturam digerendo et consumendo
reumata nec est medicina melior pro vobis ad consumendum reumata et ad con-
[illegible] fortandum stomachum et caput propter hoc appellantur apud antiquos plures pill-
ule salute quia sunt salus hominis ad prolongandum vitam [illegible] quam [illegible] reumata
multi suffocantur laudo ergo quod omni die [illegible] unam vel duas [illegible] Item
[illegible] bibere brodium carnium recencium per [illegible] cum modico pulvere
zinziberis laxat hominem [illegible] appone de pulvere [illegible] et purgat hominem
[illegible] sine nocumento **Sequitur de motu et solacio** homo vere
[illegible] motus [illegible] solacium et consolacionem quanta bona operantur motus quia vitam prolon-
gas [illegible] [illegible] bene digerere sompnum inducit [illegible] [illegible] hoc dicit
motus et labor bonum [illegible] hoc dicit [illegible] [illegible] continua iacencia et
[illegible] tibi et potus quantum vires quantum vere potest quia breves dies hominis
sunt non [illegible] deo [illegible] possumus nec cogitare de deo sed [illegible] mol-
[illegible] et gula hec dicit ille [illegible] noctem vituperat diem salutat [illegible]
[illegible] [illegible] de patria futura
Nunc venio ad [illegible] preservativa a maledicta paralisi Et sciatis
quod in vestra complexione et etate [illegible] et regimine cibi et potus et
disposicioni membrorum quia membra vestra sunt multum debilia et
longo tempore [illegible] paralisi multum offensa et eradicata Quare ex
omnibus circumstanciis non consequimini curam Oportet ergo vos aliud tene-
re modum vivendi in cibo et potu sompno balneo ira gaudio quia hec sunt
vobis nociva [illegible] abstinere et cavere ab eis [illegible] agendo quam
dicit Galienus et Beda in omelia [illegible] mandata medici non custodit se ipsum
[illegible] et dicit [illegible] [illegible] non [illegible] medicus sed infirmus
Ista preservat [illegible] [illegible] per primum **Contra reumata**
sompnum aut aqua [illegible] [illegible] in parvas porciones ut possitis
deglutire sed semper cum sale sacerdotali et in hieme et tempore frigido cum
semper calida cervisia Tempore vero caloris semper cum frigida aut cum modo-
[illegible] [illegible] laudo [illegible] [illegible] [illegible] aloe [illegible] sine [illegible]-
[illegible] sine [illegible] mirra [illegible] [illegible] gummi dicitur [illegible] [illegible]
[illegible] piper [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] grana paradisi [illegible] [illegible]
[illegible] que duo sunt [illegible] et venduntur in apoteca De aliquibus istorum
faciatis pillulas apponendo sal sacerdotale et cum [illegible] id est gummi [illegible]
[illegible] [illegible] et cum aloe pillulis ista [illegible] Ista semina que [illegible]
[illegible] quatuor dies et noctes iacencia in aceto quinta die deponantur ab
aceto et [illegible] [illegible] et ab eis [illegible] videlicet anisum [illegible]
coriandrum feniculum ciminum [illegible] semen [illegible] feniculi Et non est
[illegible] [illegible] [illegible] semina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ante introitum lecti non bibendo (Non [illegible] [illegible] ut sunt [illegible]

reumata nimi[illegible]
[illegible] suffocat

debent lavari mane et sero cum vino calido in hyeme, sed in estate cum tepido in
quo bullierit castoreum lutha salvia serpillum sursum et deorsum. Solia vero
pedum cum fricando et volas manuum quia hec peralisis facit nodos in digi-
tis arguo ex hoc longiorem curationem, sed per quinam applicatorum videbitis sa-
nitatem quia quinata vigent dissolvunt vero premit et nichil boni facit q[uo]
timentis ergo sine tedio ut vezili et vene lavant. Ista duo motus et mace-
ratio cum forti vino multa bona per dei gratiam operabuntur in corpore vestro su-
to bono regimine et cavendo vobis ab hiis que sunt prohibita, alias inuti-
lis esset operatio et labor perditus quia est de prime obediencia et prava homi-
num, ubi non est obediencia ibi non est medicina etc. Qualitercumque posset fi-
mota et solacium semper invenite ad aures uxorem sed inquiet non erit possibile quia
et medulle in ossibus arescunt et exsiccantur. Sequitur contra calculum

Sequitur contra calculum

Contra calculum valet salsa de repitavo labarata cum lacte cum
amigdalis et castoreum albo, pane et petrosilino cum vino claro si si non
habetis vinum tunc cum brodio carnium cuiusque salsa comedatis omnia
cibaria vestra cocta et assata apponatis ad salsam de sale sacerdotali
quia salsa denominatur a sale. Item et salsa cum sinape laborata mixta
mell[e] iam dictum sed melior salsarum de sale sacerdotali cum vino infrendo
pro piscibus aut pro carnibus hominis [illegible]. Item valent pro vobis capp-
aru[m] pomerancie olive lemones malagranata citranguli. Item quin-
que mella valent ut meruntorum prunellorum pistacium aut nuclei laborati
cum melle et speciebus ut cum zinziber etc. Item kosmkinos una
passa. Item fraga etc. Item in fine prandii aut cene comedatis loco pa-
ne tosti tempore estatis duas rapas cum sale tempore carnium quia non permittunt
fumum ascendere ad caput hoc sciatis. Vera rapa radix bona comeden-
[...] etc. Item
lyfert ea dona visum clarificat ventrem mollit et bene bombit. Item
in estate fructus sivestlones plus valent primaccha cruda et kerasa in m-
ne fructus sivestlones plus valent [illegible] eidem

Sequitur contra paralisim potus

Recipe diptanum idest [illegible] eidem. Sequitur contra palisim potus
Recipe diptamum idest hm.. eidem [illegible] endinga[m] ruthas salviam laipomenta
siurbi olius yakticum et gusti bint endimiad ruthas salvias [illegible]
castoreum et spicanardi bulliatis simul cum vino bene ad mediam horam de[inde]
bibatis quoniam nocte post primum sompnum parvum haustum et omni mane p-
bibatis quoniam nocte post primum sompnum in ebdomada vidilicet secundis et sextis fe-
riis sanis sed de mane bis in ebdomada. Recipe de reubarbaro sex poriones
vel aut quatuor semel post carnes. Recipe de zinziber sex poriones de zinzibe sex cinamomi sex
parvas de radice cappari sex [illegible] sex, galange sex. Ista duo emat
zenzanie sex cyfronica sex [illegible] sex, galange sex. Ista duo emat
in apoteca radius cappari et republicam de quolibet pro uno grosso et habebit
et unum sanis et de hermodactilis sex poriones quas nosantes quia
verum radices ut homo. Ista masa capiatis ad os bisgluando cum
hec radices ut homo ista masa et semper sandalia addantur quia hec est
porci iam fecit pro assata masa et semper sandalia addantur quia hec est
sandalia album rubeum citrinum vel comedatis de allectuario cum sand-
alia madicum vel de spiritu bibatis aut de regali quia ibi est sandalia etc.

Sequitur de nostris curare inflaturas quascumque

Sequitur de vestris curare inflaturas quascumque
Recipe vii ova aut plura aut paucora assando dure postea
de pone albugines ovorum subjiciendo vitellos et pone vitella ad unam
patellam et comburite et efficiunt nigra ad modum carbonum et postea
exprime per pannum et fiat oleum liquor ad modum incausti et tale liqu-
ore vocabitur oleum ovorum cum quo iniunge inflaturas et tollit
eas. Alii aut sunt magrum et intensum de locum in illud tostum capiunt
aut tostam cuiusque. Alii sic faciunt recipe iusquiamum et radicem eius
herbe assando tres aut quatuor aut plures et capiunt capita ejus mo-
: mille

x romen manus plena. et capita seu flores cottule i. hundsilbe et rap-
ham radices quatuor et incidunt admodum rapham omnia ista apponunt
ad unum mortarium aut storium ad conterendum, in simul fundendo desup-
de oleo lini unam libram miscendo bene simul ad ignem et decoquendo
ad quartam partem hoc, postea exprime per pannum antiquum lineum
ad unum vitrum quod vitrum stet in sole obstructum cum cera per quindenam. Cum
fuerit tempus hiemis ex tunc locabunt vitrum superius in stuba in uno as-
sere cum quo oleo inungatis loca paralitica calide mane et sero. Docto-
res ad aptam faciunt oleum de castoreo et de nyxe et insimul sic appo-
nunt balsam lauri et ungunt membra paralitica. Oleum aut exquo sit
sit. Recipe renas castoris ad pinguedinem incidendo in
gnes aut secando eum seruari addendo zuccharum salmas in predicta pona-
bibunt idest oleus paraliticorum et clorees de nyxe cera paraliticorum gu-
misscendo effundantur de oleo oliue secundum quod galien facit si habea-
Oleum lini aut oleum nucum aut canapi duas libras et ponitur in sub-
bulie per quartam partem hoc ita habens quod quando fit in loco de sole sit
stare in sole et ibi decoquitur nos vero loco solis utimur igne et in bulliag
et colimus fortissimus usum Ego autem ferri regime domino venceslao regi
Bohemie pie memorie apposui lambartas mamu plena et camdii
conterendo cum istis immediate suprascriptis ad castoreo et nyxe et magis
sunt consecuti adiutorium ad tempus vite sue Ita quod ambulauit per se et
equitauit Et idem rex quesiuit si valeret quod traheret palencificum
hoc est per vitrum sicut fit aqua rosacea aut oleum balsami cui dixi quod
non quia vinus constantiam alchimistarum destruitur euanescat et resoluit
in fumos et vapores sic quod plus ut adeo manet per hoc multa fac-
ciunt vnguenta et olea more alchimistarum dando sibi nomen oleum balsa-
mi Illam autem alchimiste inuenerunt subtiles philosophi qui se ponunt aurum
ab argento et cupro et magnificando aurum et argentum Ex qua
arte plures venit apparencie et falsificationes quas vtuntur et apo-
tecarii sed scitum de eis gaudent alchimiste qui rerum naturas alterant
et sufficientem per hoc habent aut confectiones alchimistarum raro vel nunquam
valent nec possunt hominibus per hoc mederi et apotecarii non curant
confectiones communes quia res spoliat per ignem utilitatem eius auferendo
licet sit curiosa laboriosa non tamen fructuosa. Istud oleum vocant budon
quia parentes eo benedicunt et regraciantur deo et hoc ita quod propter fert

Sequitur informacio pauperum in hospitali. Ego vero informa
in pauperes in hospitalibus degentes et hospitalarium procurans vel procu-
ratrices et capiant lardos sex vel octo et locabunt ad magnos ignes
postquam fuerint bene igniti extunc percucient in paruas partes pistando
ita calide ad unum caldar fundendo desuper oleum de pilsame et de illud
oleum sic extunctum mandamus distillare per panniculum ad unum carnis appone-
do de aruina tacti dissolutam et mediam et axungiam carnis inuenis singulas
ponderaturum in porciones et assatur in olla terra igneta aut terra pistorum in for-
nacem et illa vnctuositas que ibi manet fundatur ad predictum oleum misce-
do simul cum quo vngatur iuxta ignem paralitica membra sursum et deorsum ter-
tiaque ligando pannum lineum quia membra paralitica indigent calore et calor est amicus
nature frigiditas vero inimicus quia scitur in physica quod calor est pater vite sic
frigiditas est pater mortis hic videmus ad experienciam quod tempore estatis et calo-
ris omnia virescunt in campis in siluis et in ortis tempore vero hyemis

omnia incurrunt in capite in silvis et in montibus propter frigus Nota secundo omnes
visitationes infirmos tangunt pedes si sunt frigidi moriuntur si calidi vivunt
Similiter tangunt aures et venam manus an anhelitum hominis si frigescunt
moriuntur Tertio omnes medici sciunt quod nervi in homine sunt frigide nature et
palisis est nervorum et non in carne Ideo paliticus dicitur scripugere circa
ignem etc sed in minori calore in estate quam in hyeme Nota propter hoc homines
non patiuntur tantum dolorem et tantam palisim in estate sicut in hyeme propter
calorem estatis propter confirmationem et calefactionem Et sic homines laboriosi non
patiuntur laboriose palisim sicut ociosi quia continue movetur motus et la-
bor calefaciunt corpus ergo nervos in quibus palisis et venas sicut
Item ergo non volens incurrere palisim caveat ab ocio et gula si sit in labo-
re et motu Item recipe radices raphani minoris quatuor aut sex
infrigidari et alia capita xviii assentur simul in cineribus ad medietatem
horam Deinde conterantur simul in mortario aut tritorio et apponatur de
axungia antiqua porcina contundendo et addantur ova sex in
scindendo simul inungatur sic caligando cum panno laneo et non lineo pro-
pter hoc quia membrum in quo est palisis in eternum sit frigidum modo lan-
eum calefacit lineum vero non et etiam per lineum penetrat et perfusit cito frig-
us per laneum non Item quereret aliquis quare membra palitica macre-
scunt dempto loco in quo est palisis ibi ei ingrossatur membrum sed contracta
consumuntur et arescunt Respondeo quod experiencia Et quibus locis ad tunicam vel
ad corpus maccatur ambo pedes efficiuntur pexi Et fistula propter ad nutrimen-
tum non veniunt ad pedes nec color intret pedes propter hoc omnes curatores venit spe-
ciosores pedes hominibus quietis et non laborantibus et propter calorem et motum tra-
hitur nutrimentum et cibus de corpore ad pedes et quia post palitici sunt sine mo-
tu pedum ideo arescunt pedes eorum Et causa in hoc loco ubi est palisis est
spissitudo Respondeo quia ibi sunt mali humores et materia mala fluent de cor-
pore et locantur sic ad nervos et venas replendo Et unde malorum humorum
fluxus assumpti per contraria contraria efficiuntur minor sicut patet etc. Et ideo qui in uni-
ctiones in parali dicunt fiat mane sobrie aut quatuor horis post cenam prop-
ter hoc palitici debent mane cenare modicum sed nullum in prandio post cenam seu ma-
nutae Et quare non statim post cenam etc. Respondeo quia per talem motum in ungendo
pedem et ignem circa pedes et vaporem ascendentem de stomacho sic fiunt cibus
crudus de stomacho ad pedes sic augentur egritudo per adventum fluxum
ad pedes Et queritur quare balneis prohibentur paliticis maxime aqueum in sede
in vanna Respondeo quod mollificant nervos et venas quibus mollificatis
amplificantur et pamplam viam venarum et arteriarum nutrimenti humores
fluunt ad pedes et quia quando vanna est ampla tunc nutrimentum fluunt per illam vanna
sed quando est stricta tunc modicum fluunt modo vanne corporis sunt bene et ar-
te Et nunc quilibet paliticus fugiat balneum maxime aqueum sed non
vaporosum Doctores vero antenuici in hoc resident quia quam qualitate in
clinantur ad paralisim nunquam ingrediantur ad aliquod balneum nec primo etc. Et ita
quia videmus ad experientiam quod tales 2a die aut 3a post balneum statim
incurrerunt palisim Alii vero per solam hyemiam incurrerunt palisim Immo alii
sola ira irascendo incurrerunt palisim Alii vero per bibitionem vini forte in-
currerunt palisim Alii vero per primum sopnum meridianum Alii vero etiam quia
imaginationem habendo timorem de palisi incurrerunt palisim propterea quia
sola commaginatio facit casum Similiter timor de palisi facit hominem
cadere in paralisim Similiter quod doctores dicunt de pestilencia quando quis nullum

imaginat et timet de apostemate quod infallibiliter incurrit apostema / hec Avicenna et omnes
doctores concordiT approbant tamen quos habet palisium exitus de purgare corpus suum a malis hu-
miditatibus superfluis in corpore et cum omnia stomachus illa coquina quorum que dat intinctum
omnibus intinctis membris / et quia est illa munda seu infirma quod omnes infirmitates generantur ex
in mundicia et superfluitatibus corporis generate ex gula / i. ex nimio cibo et potu quod stomacha
est olla corporis / et habet duos ignes sub se facientes bullire cibos in stomacho unus a dextris
a iecore in dextro latere quod membrum est calidum et calefacit stomachum secundum membrum est in
sinistro latere quod membrum vocatur cor mittit calorem versus stomachum pro decoctione ciborum nam quando
stomachus est nimis plenus tunc cibus non potest digerere ab illis duobus ignibus ita scriptum
tunc generantur superfluitates a quibus vapor vadit ad caput et propter frigiditatem capitis
mutatur in reuma / iuxta sic ego exponens malis a aqueis venientibus ad regiones me-
dia aeris mutatur in nive et etiam in pluvias que ascendit super terram perveniendo sic pro omnia
deducit imaginaris de reumatibus corporis hunc in capite generatur quod reuma est pro palisium

Sequitur de industria ytalica

Ytalicus habet industria bene subtilata sciant
et sapienciam quod singulis mensibus purgat suam quorum coquinam ad quam omnes cibi et
potus intrant stomachum purgat etiam semel in mense per vomitum et tamen vivunt valde
moderate in abstinentia magna Et nos habitantes in septentrionali plaga et climate
indigemus plus purgacionibus propter gulam excessiuam et propterea debemus nos purgare quod
grossis cibis utimur grossi humores dominant in nobis sed in gallicis et italicis do-
minantur subtiles humores quod subtile sunt aere cibum et potum paucum et non balneant
in vita eorum vinum limphatum bibunt / fructus maturos comedunt Consulo tamen quod sepius
debetis purgare premittendo digestionem ut premonitus maledictam palisium / maciam cicadi
tamen incit verum species expellendo a corpore vestro ne vos palisium et totum faciat malam

Sequitur quod reuma descendit per collum

Cum senciat in collo de-
scende reumam aut sentit quod reuma incurrit palisium induce Expellat ergo induce
ne reuma fluat ad pedes et ad manus ponendo circa collum mundum torrefactum Ego
venerem coquinam vivam omnium ponderum et omnium macis cum galgan / fiat electuarium zeduare
cariofolis piper instat cinamoni cinamomum a cum aliquibus istorum et in fine prandii
et cene cum electuarie de coctans quot cum pane tosto sicco cum sale sacerdotali co-
mede Et quia stomachus habet coquinam tunc omnia incidit a prandium et cenam
non erit reumaticum tamen summane poteris comede ante semina prius septa et mo-
dicum declarate super bibendum quasi surgendo et odorare oleum balsami attractis
idest digittis modicum dextera nuka intingendo modicum balsami et odorabile
quia bonum odores confortant caput Nota homines habitantes in locis in quibus
est densa vas evadunt palisium ut lepram / sed ubi vinum est et vinum limphatum
cum aqua mixta preservat a predictis egritudinibus Similiter ydromel cum zinzi-
ber et zintivage inebriat multum post vinum palitur stomachum confortando ma-
nere et sere bibitis Item vinum lymphatum cum aqua refacta sunt quoniam salma
tisama anglosa quibus illarum prius bibiendo cum aqua frumis evadunt lun-
tisama anglosa quibus illarum prius bibiendo cum aqua frumis evadunt ...
plectum cessat dulcescit lecte inesat / pone gule metas et erit tibi longior etas
Iuvenes vigiles sitiens sic reumata aries Item ad vocem habeat sanctilud i. cuissi-
num vinum cum scuta habeatur in quo sunt serpillum rose sive flores sem por-
ciones maseris iuxta aliquae inmistate imponendo de menta ysopa de maiorana de
poremano de basilica de spicanardi modicum ante solum de aloe muri et obli-
bano de cinamomo ponere illum cussinum de nocte subtussino viro qui odor co-
fortabit caput reumata consumendo Et mane tribuit ante nares odorando et
cussinum in virgatis olea balsami digittis ante mamicium a parte illa a glebam
dextera nuka stem a de nocte intingatis digittum modicum balsami ponendo na-
res Item sunt cussini parati sicut pulveri sicut commune francigene hus Angli-
ci qui cussinos solum de semine lavendule propter reumata et humiditates cerebri solent
pone ad vestimenta in cistis ne vedant tinee Possimus et in alimania de sola spi-
canardi sancte Marie Magdalene herba possumus facere cussinum contra

porta Tu autem pauper fac de antiqua camisia etc. Et nisi si removebis reuma
tunc removebis palisim quia remota causa removetur effectus Sed dices
factus continue bibit et tamen non habet palisim Respondeo quod factus continue
movet de loco ad locum et sic calefacit corpus ideo consumit reumata Secundo
factus continue dormit per cyphos cum dormiunt forti omnia consumunt habent
ignita membra abinde per continuum motum modo omne motum fortis exsic
cat membra arenbra non sententia siccitatem effectat senectutem quam secundum
philosophos non vult habitare in sicco sed in humido Tercio etiam vita nostra
consistat in calido et humido et digestio bona stomachi prout fiat coctio
que vult habere ignem et aquam pro digestione ciborum et ciborum per decoctio
ne quia digestio est decoctio etiam Unde hec ut conveniat bene in male
et alia terra quia in illo terra raro homines moriuntur quia calidum et humidum
quatum ergo dicit in libro suo pretiosissimum et nimis mortiferum

Ista medicinalia membra principalia confortantia caput et stom
achum galanga Dormaris flores muscata Cinamomum Spar
tembarbara spicanardi Splenem Reuponticum epicosti pul
metis liquiricia cinnisa campana etc. Item lumbos salvia castoreum
lavendula similia etc. Item manus inflate aut pedes vel quodcumque m
embrum inflatum non dat, videri quia sepius inflant velud vitrum similiter
monstruosa Utantur ergo cirotecas caninas in manibus aut vulpinas
caligas de panno similiter de cute castoris fiant cirotece quia pellis
canis mordens et castoris contraria stabiam amonet Item nota quod nunquam
agat aque frumatice sine sirupis si bene sive sola dicta fiat
Item isti sunt spoliatores corporis cura sollicitudo estacia ira sugmia
nimia ymaginacio et cogitacio nimius labor et ieiunium quod
diminuit vitam calorem naturalem et humidum radicalem De purgatori

Suscitiis constipatis sive tenestis defluxe renima protollo Da
de orsum statim nocte reumatis pillulas cum terraspica in
quia castoreum salma et ruta sunt de cocta vel quodque recipia
tur suppositorium vel clistra Item nasalia quando tempore reumatis adina
sunt intrudit ad aperiendum obtusitatem nasi et continens flegma
et reuma possunt fieri in sale sine unctione olei per medium et per m
alia non quia est diversitas dicta in alijs et in potibus etc. in
diversitate spatiosus alius etc. et sic de alijs rebus etc. nascenciibus
Et ideo medici docti in ytalia non valent in Bohemia quia egri
tudines in una discordant sic consuetudinibus alijsque etc. nec digna
cibi et potus tutores iocundiorem medicus etc. hec quam sciat modos consue
tudines et modos vivendi earum Et ergo quam sciat applicare me
dicinas iuxta equitatem et consuetudine temporis etiam et hominis in fir
mi et alia particularia diligunt considerare qualiter medicinas isti
aut isti debent applicare Oportet ergo medicum singula examinare bene
et multum in firmum et per una medicina aut nulla si fortis maior
de ista competenti debet habere certam ordinem adiutrice et simili
morbum quia morbus iniqua quasi mors iuta Item in bibula hec
quod vini et oleum unctio tollat lucam et membra parilitata et causat
oleum sit oline quod etiam virtutes in rebus unde caput flore cap
scorbati inmixtum sic sepelivit in terra duas ollas superius semine in
napis contus generis iuniperi seu semina rosis flores cadunt le
ponit ad ollam novam fundendo desuper oleum oline et super na
te et addunt in sequenti an etiam permittit in sole stare ad olla per quin
nam decursa quidam sepelivit superiorem ollam habentem multa foramina et
inferior olla integra et in foraminibus ponit per foramen alia supinus et clau
dat inferiorem ollam et stilligabit pinguedo una ad modum olei ad infe
riorem Si superior olla tegat cum assere ut terra non intret et stet infra

adunque ad unam uluam et ibi remaneat adunque per tres menses sic olea unificatur. Postea in uno vase aut olla vitrea recipiendo et infundendo de oleo balsami artificialis per guttas a partibus pro [illegible] et inungant membra paralitica versus ignem ut modus est [illegible] suppositis panno laneo et non lineo. Sanatis quia palisis est de causa frigida igitur satis diligens predicatoris [illegible] dentis unam ollam integram [illegible] et ollam viticam [illegible] cum asse [illegible] lapidem et stet profunde in terra tres menses et [illegible] oleum de unguentum efficacissimum / licet reuerendissimus albertus archiepiscopus [illegible] peperit et sume necessarium

Sequitur contra calculum

Quandocunque estis constipatus et habens stranguream sunt signa calculi / primo etiam aliquando venit cum calculo aliquo et humore adusto et quando sentitis illa vadatis ad balneum et faciatis vobis fieri unam vannam aqua calida repletam. Si in estate fuit cottius / si in hieme fuit [illegible] ne frigus vobis offendat caput et sedeatis in vanna usque ad umbilicum vel modico supra / quia esset minus debilis et calor offenderet vobis cor pedes etiam exponendo manibus deorsum ab ante et retro in parte sinistra quia [illegible] calculus pungit vero est in parte dextra / semper in parte sinistra aliquando aliquando retro aliquando in una parte Deinde habeatis [illegible] longum [illegible] fluviali et marine [illegible] sunt glua [illegible] sunt decoquendo in et quanto calidius potentis [illegible] sedendo per mediam aut una hora in vanna quanto diutius potestis tollerare / postea exeuntes de vanna habeatis carbones in [illegible] / et primus inungant vobis et in [illegible] bene ad cutem cum oleo scorpionis quia cum oleo [illegible] Deinde [illegible] vos cum panno ne destruatis linteamina ponendo vos ad lectum / postea habeatis loca quanto calidius potentis [illegible] unus in [illegible] / sic habeatis aliud calidum et potentis iacere adhuc in lecto Si autem non potestis iacere tunc potentis surgere et deambulare in estuario in pallico longo ne offendat vos frigus ad pedes Et componendo se [illegible] cum [illegible] potentis ita deambulare, etiam quando intratis vanna recipiatis duo aut tria capita asterloch et [illegible] illa deglutiendo [illegible] expellunt lapidem et si potentis habere vomitum magis allevat Item [illegible] sic si [illegible] carnium decoquatis pullum a [illegible] castratinas et [illegible] et [illegible] radicem [illegible] cinnamomum [illegible] cum [illegible] et illa comedatis loco aliorum ferculorum etiam non contundendo illa sed integra Et dicatur diuretica quasi calida et penetrativa et medicus dicat cognoscere si paciens habet multos humores calidos et debet temperare cum frigidis / sicut Recipe semina melonum peponum citrulorum florum [illegible] illa et misce cum istis diureticis Si aut fit [illegible] frigidos tunc temperandus est cum calidis Item de [illegible] ista decoquatur cum [illegible] et fiat pulmentum [illegible] sic [illegible] cum [illegible] vinis si potentis [illegible] Si autem non tunc aliud [illegible] Item quando patimini calculum et [illegible] lavacrum quandocunque estis constipatus et habetis stranguream [illegible] signa calculi [illegible] pulvis benedictus Item [illegible] valent contra calculum Etiam quando sentitis puncturas Recipe [illegible] unguentum et [illegible] de [illegible] in [illegible] mane et sero [illegible] mitigant puncturas et deducunt lapidem Contra calculi [illegible]

Pro [illegible] passionis infra scripta [illegible] diligenti et efficaci sunt ad [illegible] / Primo [illegible] videlicet [illegible] pullorum gallinarum [illegible] [illegible] agnellorum vitulorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anserum / pisces valent [illegible] [illegible] nam in [illegible]

Experimentum sunt lapilli qui frangunt calculos. Si ab aliis pisalis vel sic conc[illegible]
alis [illegible] [illegible] dua [illegible] brodium pisorum sit [illegible]. Recipe semina
citrum cumini anisi feniculi petroselini siler montani radices petroselini
petroselinus pinpinelle peucedani [illegible] pone in ollam in quam ponatur
pise ad quantitatem duarum [illegible] vel dimidie aliq[illegible] [illegible] [illegible]
fundendo desuper aquam coque ad separationem pisorum. Deinde [illegible] sic
bene [illegible] cola colatum istius speciei [illegible] [illegible] zinziber cinamo-
mum [illegible] [illegible] [illegible] macis et flore muscati mediam [illegible] ad-
dendo conficie quo brodio sic confecto [illegible] sepe [illegible] in passione sta-
[illegible] et calculi. Fuge [illegible] omnibus statim a porcinis quibuscumque
silvestribus vel domesticis a lardo [illegible] de piscibus [illegible] de [illegible] ab
[illegible] similiter de [illegible] a lacticiniis a placentis a caseo [illegible] comesto
nisi post alia comestibilia in via digestionis [illegible] vel [illegible]
poteris sumere. [illegible] quod tibi [illegible] sunt plus [illegible] quam [illegible] quia sunt
facilioris digestionis. Etiam [illegible] non [illegible] pisa [illegible] a [illegible]
[illegible] possunt comedi. [illegible] predictis potestis eligere [illegible] [illegible]
copiosa. Etiam fugiatis [illegible] omnibus fructibus crudis [illegible] a [illegible] cru-
dis quia [illegible] generant ventositatem. Potus tuus sit clarus sit vinum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alba [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
quia iste [illegible] [illegible] calculosis sunt utiles [illegible] [illegible] [illegible]
Item recipe semina citri cucumeri feniculi anisi siler montani pe-
troselini equaliter ad quantitatem unius [illegible] radices pinpinelle pe-
troselini [illegible] pentafilon saxifrage diptami [illegible] peucedani
equaliter ista omnia pulverisa aut [illegible] simul et [illegible] misce [illegible]
grosso [illegible] pulverizato [illegible] quotiens [illegible] potes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pulveribus [illegible] comestionem in offa [illegible] [illegible]
predicta [illegible] cum antedicta dicta est causa [illegible] [illegible]
calculi. Et fit dictum de usu ante passionem calculi que sequitur [illegible]
[illegible] [illegible] fit hic [illegible] Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] misce fiat pulvis [illegible] pulveris [illegible] [illegible] ad quantitatem [illegible]
[illegible] [illegible] in brodio [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] calculo

Sequitur quod ingredi debeatis balneum

Primo sit tibi balneum ingrediendum [illegible] seu [illegible] aqua
calida repletam ibidem [illegible] te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] camomilla [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] origano calamento et post balneum [illegible] loco dolentia
oleis istis oleo scorpionis oleo [illegible] camomille [illegible]
unguento [illegible] [illegible] et [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible]
facta calide super loca [illegible] in lectum te deponens pone [illegible]
[illegible] dulcis [illegible] [illegible] [illegible] philantropos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] misce cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad quantitatem [illegible] [illegible] [illegible] in vino [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] modico aceto [illegible]
[illegible] tepidum

Sequitur in passione calculi

Hore in viam consilium habeatis pillulas et suppositoria
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calidum [illegible] [illegible]
[illegible] intestina inducendo constipationem ventris [illegible]
[illegible] causa calculi [illegible] [illegible] [illegible] calculum [illegible]
[illegible] seu de opilatione viarum superfluitatis. In viam medicine
semel [illegible] [illegible] in septimana [illegible] [illegible] diem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tepida [illegible]
quatuor pillulas [illegible] [illegible] in uno [illegible] post aliam [illegible] desuper
vini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] lavando pedes cum calida aqua et folia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] post dormitum iacendo in [illegible] calida [illegible]
[illegible] [illegible] surgendo [illegible] ventrem et lumbos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post hic [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bibendo desuper brodium pisorum cum radicibus petroselini
laboratum. Et si pillule non fuerint bene apte et [illegible] [illegible]

Reuma est mater omnium egritudinum

unum suppositorium de pixide de mane et ponatis vos super stampnum intrudendo ad
culum prout stetit et quamdiu poteritis tene teneatis adminus ad horam. Item hore
et illa suppositoria frangunt calculum faciunt scressen sey stebs et nichil, vnde in
una calculi ita simulabitur quamdiu habebitur nocive. Sequitur de sudore tempore noctis
Quancatur sudora tempore noctis qui quando reumatis quod reuma fere est mater
omnium egritudinum vt tussis et calculi colice et palisis constipatione ... Item
caueat a fugiendo potu. Item ab missis potibus. Item acrumibus frangatur et lardo a
piscibus multum pinguibus ab aceto et ... acetosis. Item amodo ... ab oleribus et
lactucis a fructibus crudis. In viam mediocre comedatur de istis seminibus anisi
carui feniculi coriandri. Item omni mane comedatur mediam aut integram
porcionem regalis ... Item sit primum ferculum in prandio cum ... aut
... In fine vero mense tostam panis cum zinsibero aut cum tragea potus
vt sit cervisia clara ad quam imponatur tostam panis aut vinum gallicum mode-
rate sumptum sine limpha tempore sudoris quasi surgendo. Item Balnea vos
videlicet vanna aut quod capitur saccum de fenu aut de ... bulliatur in vno
caldari et sedebitis in hoc ... super saccum in vanna cum quo sacco fricetur ...
nas dorsi et lumbos et ventre. Et ibi balneum debet esse forte ... aut ...
hora ante cenam. Item sepius comedatur radices petrosilini crudas a ...
in vino aut pipinellam aut marrubium aut ... aut zinziber
viride aut candellam in ... Item cervisia absinthiata ... aut ca-
piatur semen absinthii ... cum cervisia mane et sero et est nobilissima medicina
Sequitur vngentum contra palisim sine contra quaslibet egritudines
Vngentum ad mollificandum recipe radices malue idest ... manum plenam
vnam cum foliis mercurialis duas ... melden bismalue et ebene
medium manum plenam ... et theutonice ... colum ... quia
... in theutonico ... folia cum radicibus capiatis tubus ... iterum
... de floribus ... tam radices quam folia et superior ... stipite
et media aut ... in paruas ... ad modum ... de
fenogreco ... manum sine radice. Et castoreum ut duas paruas ... et
... bulliatur in aqua ... ad medias horas adminus continue
mouendo. Post hoc deponatur ab igne et exprimatur per pannum antiquum lineum
quibus expressis ponatur ad patellam affundendo de oleo lini aut oliue mouendo
bene et agitando simul quousque bene inspissatur et tunc proiciatur ceram nouam
ad ... mouendo bene simul per medium tempus apponendo et gumma ...
armoniacam postea serpentum ... et ... dissolutum
prius et castoreum ... idest ... et ... finale
tantum ... deponatur
ab igne et moueatur bene simul ... Item hore colando et
... in pixide aut in olla affundatur de oleo ... cocle-
aria miscendo simul. Est vngentum bonum contra palisim et ... sero et ma-
ne apponere spicanardi in principio ... bulliatur et odorabit cum quo sero et mane
inungatur vos locum doloris prius tamen fricetur ... cum vino in quo bu-
lliuntur rutam saluiam camomille capita spicanardi et oliue palitri in
theutonico ... aut fiat suffumigacionem fundendo super ... ...
ignitas ut sudet locus doloris. Post ea vngentum apponatur super ...
cum vngento versus ignem et applicabitur per illum modum laborabitur isto modo
omnia vngento ... Sequitur ... per capitis ad mitigandum dolorem
Recipe modicum ... rosas ... capita ... cumini ... blume
capita semen absinthii semen cardamomi ... montani ... mus-
cati cariofoli ... Cinamomum ... calefac ... ignem tenendo odorabitur

per nares aut frigide tenebis ante odorando aut de nocte ponatur sub capite cussinus aut
bulliatur cum vino in quo bulliunt sacculi lavabit caput totum et superponat sacculum
calide. Ex hiis colligo quod frigidus sacculus est calefactivus, vel cum bullitus fuerit ergo prout
placebit vobis hoc consistit in vestra voluntate quamvis frigidus sacculus et non est calefactivus
ponatur hec nocte sub cussino vestro de mane vero tenebitis ad nares odorando qua
odor confortat caput et reumata consumunt vino bulliendo cum vino est claretum. Nota
istius sacculi cum rebus odoriferis consumuntur aut apposito zozii lymnad aut bulliendo
aut cum vino prout divites consueverunt aut cum cervisia bulliendo prout pauperes faciunt. Iste
est unus modus. Secundus modus apponendi est calefacere sacculum usque ignem et
ponere calide ad locum doloris vino in quo bulliunt vino sacculi aut cervisia sua
tantur et qui erat vere tunc ibi fiet vinum calefiat et sacculi introdatur et exprimatur statim ponatur ad membra dolorem ista sepius potes iterare. Similiter sacculus
de cervisia in qua bulliuisti sacculum iterum calefiat cervisia et intincta sacculi et exprimatur et apponatur loco dolenti quia sic docima dicit aliud sic ibat aliud sic. Sic
in proposito quidam homines sacculos ut bulliant et apponant alii vero solummodo sint
sacculi calefacti tamen iuxta ignem et apponantur loco dolenti. Ideo sit conclusive
in vestra voluntate prout volueritis sic applicetis. Septimo imponatur iuxta iusformacionem predictam. Sexto dissime quod ponitis extra stuppe collige quod sacculi cum
istis ita rebus bullitis est bonus sirupus et possetis bibere mane et sero in
vestra medicina et bonus sacculus cum bonis rebus bullitis est bonum claretum seu
cordiale confortans cor et omnia membra removens reumata et precipue pectus
et videbitis per dei graciam in autumpno ultra extraordinaria sacculorum que res
intrant. Res intrant res nobiles et bonorum odorum et cardamomum piper
flores muscati galgan zinziber cinamomum siler montanum ciminum fenuculum
cariofoli nux muscati. Ista massa grosse pulveres semina semina vero modicum. Vestra
continuatur ut frangeretur quia tunc odorem perstant bonum confracta. Rogo
specialiter facietis vobis fieri primo sacculum cum serico ut experigenodali vidimus
et erit mox flagrancie. Si talis sacculus cum serico non bulliatur.

Recipe gallinam si est pinguis exvidate. Sequitur maxime confortativum.
Ringe carnem et mactate in porciones et imponatur ad cantum vel vitrum claudendo et observate orificium bene cum tenacella argilla et eciam ligando
argillam cum panno ne cadat deorsum et non infundatur aqua aquam
nec aliquid apponatur desuper. Recipe illud cantrum aut vitrum ponatur ad
unam ollam in qua bulliat aqua quod sit usque ad orificium in casu aqua vel
duobus digitis ab orificio et bulliat tribus horis continue et si minuitur aqua
tunc infundatur plus de aqua et quod semper bulliat et potestis ponere flores
vel aurileos ad cantum vel vitrum et nichil nocet eis immo melioratur. Elapsis
horis tribus extrahatur cantum seu vitrum de aqua et deponatur argillam
aperiendo etiam cantrum vel vitrum invenietis de brodio ne fere ad unum ferzede
liquid. Si est gallina maior tunc plus si minor tunc minus. Et illo brodio utimini sepe comburendo aquas cordiaca per diem et sepius et plus confortabit
vos quam comederetis totam gallinam quia illud brodium extrahit et recipit
virtutes de cerebro et de omnibus gallinis membris. Carnes aut proiciatis vias
vel detis canibus et potestis ponere ad illud brodium de cinamomio grosso et de
tragea et miste. Ita magister albicus fecit regi Bohemie.

Recipe nigrum panem et si potestis. Sequitur aliud confortativum.
illum habere qui fuit insti in villis. Recipe et fac inde unum panem et recipe
trageam et vinum bonum quale melius potestis habere et si non haberetis vinum
tunc cervisiam bonam infundendo super panem et miscetur cum tragea hoc
maxime confortat hominem. Sequitur pulvis ad cordis confortacionem et maxime confortat.

Recipe hec omnia ad parvas porciones videlicet cardamomum piper flores
muscati galgan zinziber cinamomum cariofolos ciminum nux muscati

siler montani gariofili zinziberi et apponatur tragee grosse pradictis que venduntur
in apotecis et ligabuntur in uno panniculo prout sorius et ponatur ad unum cantarum
plenum vini boni aut medonei si non habuerit vinum et ponatur ad celarium
ad unum foramen intra et stet ultra medium cantarum per tres aut quatuor dies
et noctes quarta die bibatur primum vitrum ad minus tria vel quatuor [illegible]
vini et bibatur [illegible] et semper [illegible] ponatur ad foramen celarii cantarum
claveto et tertia die [illegible] vinum ad cantarum ut sit plenum aut cantarum
includas [illegible] et [illegible] non plenum et stet cantarum usque ad
[illegible] intra quinque dies [illegible] quod iste species [illegible] infra quantitate cum
non deponantur de cantaro [illegible] vigor et plus [illegible]
ad quantitate vini cum amplius Item [illegible] talis potus confortat cor stomachum
et omnia membra quia plus vomit cordiaca De [illegible] cor confortativis

Quando vinus esset [illegible] et [illegible] infirmitate [illegible]
[illegible] et abhorret bibere [illegible] vinum non vult [illegible] infirmitate pro
primo ferculo comedat glicirizia [illegible] extractum de [illegible] siliginis vel
tritici vel avene [illegible] et comedat [illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] repletus non veniat nausea Etiam [illegible] potus sit de illo
glicirio [illegible] bene decocto et [illegible] et hoc vult per paucis
bibere [illegible] sugendo per calamum vel cannam quia [illegible] bibendo [illegible]
et [illegible] sine lesione [illegible] accubitatem non possit [illegible]
in 2º potu [illegible] quod [illegible] et [illegible] continuat [illegible]
simile in mortario et [illegible] glicirio [illegible] dissolvit et in frigidate et colet
per cibum vel per pannum [illegible] temperat accubitate et bibat similiter illum potum
per calamum vel per cannam Ille potus [illegible] confortat [illegible] et [illegible]
et provocat ad appetitum comedendi [illegible] et vinus [illegible] ad
[illegible] pro huiusmodi potu apponat [illegible] quod vult [illegible] plus et minus et sic
[illegible] et temperabit prout placuerit voluntati infirmantis [illegible]
[illegible]

De pestilencia

Primo est notandum quid sit pestilencia Secundo quot sunt cause illius et
quot Tercio que sunt signa pestilencie Quarto que sunt pestilencie
[illegible] que [illegible] pestilencie Sexto quomodo homines [illegible] ad de pesti
lenciam Circa primum nota quod pestilencia sit [illegible] est corruptio aeris [illegible]
et [illegible] maxime in [illegible] qualitatibus que ad caliditatem et humi
ditatem Circa 2m nota quod cause pestilencie sunt quatuor scilicet materialis formalis
efficiens et finalis [illegible] causa finalis sit latens Causa materialis est [illegible]
[illegible] putride [illegible] a cadaveribus mortuorum et non sepultorum
aeri per calorem solis attracta [illegible] sulphureis et [illegible]
[illegible] intra et in ipsa producitur hec de causa materiali remota [illegible]
causa materialis pestilencie est huiusmodi male distemperatum in quo [illegible]
vita [illegible] infectum Ubi nota quod duo sunt [illegible] vite scilicet
calor naturalis et humidum radicale [illegible] causa materialis [illegible]
[illegible] de humido [illegible] per aerem infectum per anhelitum attractum vel
inspiratum [illegible] calor naturalis ut excludatur calor accidentalis [illegible]
sit [illegible] vel [illegible] Item [illegible]
ut excludatur [illegible] distemperatum hec de causa materiali Causa for
malis est [illegible] remota ut calor solis vel constellacio [illegible]
[illegible] aeri attrahens et que [illegible] aeri attractum
in humores grossos resolvit [illegible] quo humores [illegible] aeris et
aque [illegible] et [illegible] et per que aer et aqua putrescunt [illegible] causa
efficiens est aer putridus attractus qui inficit humidum radicale et

naturale calidum distemperat Causa efficiens et formalis est vaporum putrefactio aeris et aque Causa autem videtur quia aer non sit humidus quia nos humiditatem non sentimus sed aque humiditas sentitur Dicendum est breviter quod aer non sit humidior aqua sed propter eius raritatem ipsius humiditatem non sentimus De causa finali scilicet propter quem finem fiat ipsa pestilentia dicendum est quod in actionibus nature non bene possumus assignare finem sed solum actionum voluntariarum quia naturaliter loquendo propter quid grando vel pluvia fiat ignoramus Sed loquendo theologice quod sit ulcio et plaga dei volentis peccatores pro suis delictis plagare quia deus ut natura a primo principio ad ipsius velle agit et ideo operatur mirabiles effectus apud nos Circa tercium nota quibus poterimus ipsas venturas esse cognoscere signa vero primum signum est quando fuerint multe impressiones in aere ut candela cadens accensa capre saltantes ut arcus de ipsis patet in methaurorum Secundum signum est quando auster continue flat quia ille ventus expellit humores ex parte factoris hinc inde de una regione in aliam et ille ventus fuerit cum illa exaltatione de qua libro [illegible] ut patet in methaurorum Tercium signum est quando fuerint nebule multe grosse et quasi fecu lenta ut si pannus ponere exponeret apparet nebule in panno quasi farina quia ille fit de illis humoribus et aere putrefacto Quartum signum est quando animalia subtus terra multiplicantur ut que generantur ex putrefactione quia iam sunt plena illo grosso et humore venenoso Et si talia animalia sunt multa signum est quod illa ex qua generantur fit copiosa et etiam aer apud nos infectus et talia animalia fugiunt propter infectionem terre quia humiditas grossa ibi est exaltata per solem et petit superficiem eius propter aerem ipsius proportionatum Et sunt animalia huiusmodi scilicet [illegible] mures seu serpentes et alia multa que generantur ex putrefactione Quintum signum est mestitia aeris ut quando apparet sicut velit pluere et tamen non pluit quia tunc aer est grossus et putrefactus et ingrossatus Item quando sol iam clare splendet et in [illegible] signum aura turbida et tamen solis splendor sive sit hoc eodem die sive aliquibus diebus Circa quintum nota quod tempora pestilentie sunt circa finem estatis quia vapores exalati in aere sunt plene resoluta Item quia tunc est tempus maturescendi fructuum et tunc vero fructibus singulis putrefactis circa finem autumpni quia tunc sunt [illegible] corruptiones putrefactiones et corruptiones Circa quartum nota quod loca pestilencie sunt in quibus est abundantia aquarum putrefactarum que raro sunt retente et ubi sunt multa cadavera mortuorum non sepultorum Et omnino ubi non sunt loca viscosa quia in talibus locis terra est multum vaporosa ita quod sol attrahit de talibus locis vapores et exalationes et putrefacit et per quos ille exalatio putrefacta ulterius inficit putrefacit et corrumpit qualitates aeris et aque scilicet humiditates eorum Circa sextum notandum quod homines habentes humores grossos et sanguinis abundantiam sunt dispositi ad pestilentiam quia huiusmodi humores sunt grossi et in multitudine et indigesti Et per humorem aeris grossum et infectum et inspiratum maiorantur et fortificantur ita quod [illegible] calorem naturalem et ille humor huius resistit et non dimittit se digeri per quem totus sanguis hominis putrescit huiusmodi putrefactio inficit interiora corporis et precipue cor Sed tamen in quibusdam huiusmodi sanguinem putrefactum et humores grossos ille humor apparet et exit in facie sive in superficie corporis [illegible] et ultra et in talibus interius non tamen inficiunt sed inficiuntur et quando tamen inficiuntur tales moriuntur Circa septimum hoc dicit aliquis quod homo potest sentire utrum talibus humoribus sit infectus pestilentie dicendum est quod in precordiis sentitur ut quando homines sunt multum obstructi et attrahunt ipsum aerem anhelando ita quod difficulter inspirantur et respirant signum est quod in tali infirmitate sunt per pestem Circa octavo quod remedia contra pestilentiam sunt hec que sequuntur per que homo potest se preservare a pestilentia Primum remedium preservativum est quod homo [illegible] vitare balnea quia balneum humectat et provocat sitim Item quod homo non multum paciatur sitim nec multum bibat anhelando quia per anhelationem nimium attrahit de aere putrefacto per anhelitum Tercium quod homo rectificet aerem

Nota theologice tamen propter quid fit mortalitas

pestis fit circa finem estatis

Crisis [illegible] est velox motus morbo superveniens [illegible] ducens ad sanitatem vel ad mortem [illegible] pilosa magne [illegible] cum [illegible] ad statum [illegible] in venis [illegible] dictum [illegible]

corruptus in sui modo quod habeat commodum obstructum ne aer possit subintrare et eius actionem mutante rectificet faciendo crematorium turis et mirre quae etiam preservant corpora a putrefactione. Hoc patet in cadaveribus mortuorum que per mirram a putrefactione preservantur. Tertium est quod utatur cibariis acetosis magis quam potest. Cum pestilentia contingit ex calido et humido et acetum est frigidum et siccum ergo huiusmodi qualitates contrarias pestilentiam per acetum mutantur. Quintum est quod homo debet si contingit magis quam potest per [illegible] ita quod mediocriter utatur cibo et potu ut fiat et digestio bona et semper utatur cibis frigidis et siccis quia huiusmodi sunt contraria humido et calido. Quia sunt causa istius infirmitatis ex quibus contrariis medicorum contraria curantur. Sextum est quod homo minuat sanguinem quia huiusmodi infirmitas venit ex abundantia humorum putrefactorum et ubi est habundantia sanguinis ibi est abundantia huiusmodi humoris ingrossati corporis. Nota quod sanguis sive humor est quadruplex. Unde est flegmaticus, unde colericus, unde sanguineus, unde melancolicus et quilibet habet duas qualitates scilicet caliditatem humiditatem siccitatem et frigiditatem. Et talis humor igneus minoratur per minutionem sive per flebotomiam et alii vero humores minorantur per farmaciam medicinarum laxativam et de aliis videatur. Cum in libello quid sit faciendum tempore pestilentie

Sequitur de febribus

Cotidiana febris quatuor modis solet evenire. Primo ex magno frigore post balneum. Secundo ex malo et corrupto potu post balneum quia homo [illegible] nimis bibit. Tertio ex carne cruda non bene assata vel decocta. Quarto quia homo nimis calide balneat et post balneum intrat in aquam frigidam vel in aliquam frigiditatem et ibi diu moratur et propter ea si non intrat balneum [illegible] ut sudor de eo possit exire. Contra eandem remedium tale. Recipe [illegible] cum radice sua et ad partes minutas incide et cum aceto bene coque et hoc mane et de vespere da paciente bibere.

Cura eius facilis

Sequitur de febre terciana. Terciana febris etiam quatuor modis solet evenire. Primo de piscibus paludosis non bene decoctis ut cum radicibus et pipere sopitis. Secundo ex carne fetida et putrida non salsata ut cum radicibus ut cum pipere condita. Tercio ex putrido vino per dulcissimo mane ieiuno stomacho potato. Quarto quando homo fatigatus in itinere et sudatus nimis bibit de aqua tepida et non recenti. Et contra predicta remedium tale. Recipe [illegible] et [illegible] et has pariter decoque cum aceto ad bonam horam diei. Et tunc cola per pannum et [illegible] bibe de vespere et de mane.

Cura eius

Sequitur de febre quartana

Quartana febris quinque modis solet evenire. Primo quando aliquis nimis calide balneatur et statim bibit forte vinum, quod eius vinum naturaliter dat calorem et tunc ex nimio corporis ardore intrat febris gravis tanquam hostis in hominem veniens et ipsum istum debilitat ut corpus eius ita gravatur ut manus et pedes vix potest levare vel movere et caput ipsius tanto calore et dolore affligitur ut fere scindi videatur. Unde statim tale remedium debet habere. Secundo omnibus hominibus potest evenire quartana febris ex pessimo et corrupto aere qui solet homines invadere. Unde Galienus dicit aer corruptus inficit corpus et fetor pulmones. Tertio quartana solet evenire ex nimia superfluitate et humoribus malis cum sanguine convenientibus quod sic precavendum est. Cum sentit homo iam sentit in toto corpore esse gravamen et dolorem capitis sentit ante et retro tunc debet extrahi sanguinem minime sic multum prodest. Quarto sic dicit magister Galienus sanguis corruptus ex malis humoribus putredinem generat continuus si statim per venas naturales non emittitur. Unde naturales dicuntur vene per quas natura hominis infecta purgatur quod per minutionem sanguinis extrahitur. Quinto solet quartana evenire ex nimia et superflua fornicatione cum muliere menstruata que nimis immunda et fetida est. Dicit magister Aristotiles mulier menstruata si sterit contra speculum totum corpus eius infectum erit et vix infra unum mensem tersus rehabebit et sic vix vestimenta addet sic re fetor interiora corrumpit. Dicit magister preterea mulier menstruata accedens quia ex hic aer corrumpitur et omnia interiora hominis consumuntur. Et si quis ex hoc comedit vel bibit tunc gravius morbis morbis in eo erit quod nulla eius medicina renovare potest. Quia omnia interiora hominis augescunt et omnes virtutes naturales in eo tabescunt et deficiunt penitus et excecantur.

Nota

Sequuntur ad omnes infectivitates febres tercianas quotidianas et quartanas curativas

Cause febrium sunt [illegible] efficiens [illegible] materialis [illegible] putrefacta [illegible]
Causa materialis humor [illegible] putrida [illegible]
Causa formalis [illegible]

febris [illegible] calor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] generans [illegible] sic accensus ut medi-
ante spiritu [illegible] [illegible] etiam per venas [illegible] in totum corpus [illegible] ita ut [illegible]
eius operationes impediat [illegible] ad [illegible] [illegible]

que venit quarta die Recipe stercus hominis [illegible] ad pondus [illegible]
[illegible] cum [illegible] perfecte [illegible] dies et optime valet De diffinitione
Febris est calor extraneus accensus in corde procedens ulterius per
arterias et venas in totum corpus et inflammatur in [illegible]
que nocet operationibus naturalibus ut [illegible] De effimera febre
Effimera febris est in qua spiritus et vapores sunt accensi [illegible] est triens
febris putrida in qua humores accensi sunt et fit per putrefactionem humo-
rum [illegible] febris ethica est per quam membra principalia et radicalia sunt accensa ut
cor epar et cerebrum cum aliis principalibus De acuta febre
Febris acuta est que cito terminatur Cotidiana [illegible] [illegible] [illegible]
continua et interpolata [illegible] interpolate alie simplices alie composite [illegible]
[illegible] alie sine [illegible] alie simplices alie composite [illegible] alie con-
[illegible] ultra diem et noctem et [illegible] durat ad tres dies [illegible]
[illegible] in putridam aut ethicam Cause [illegible] angustia [illegible]
[illegible] et curetur cum oppositis ut [illegible] [illegible]
[illegible] Si ex sompno curetur cum [illegible] Si ex fame curetur [illegible]
[illegible] Et si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Putrida febris dicitur [illegible] putrescit humor [illegible]
[illegible] per totum corpus Et si humor [illegible] putrescit et [illegible]
[illegible] continua Si putrescit [illegible] seu putrescit intra [illegible]
Si putrescit malancolia in splene [illegible] quartana Si colera in
[illegible] et in [illegible] et ita si [illegible] quatuor [illegible] humor [illegible]
[illegible] Et si putrescit colera [illegible] tertiana Si sanguis [illegible]
[illegible] si melancolia [illegible] quartana De febre tertiana
Febris tertiana [illegible] sunt species continua interpolata et causon Continua
[illegible] non recedit [illegible] continue affligit quousque [illegible]
Si interpolata est [illegible] [illegible] [illegible]
et illa solet affligere [illegible] tertium diem et [illegible] tertiana et
[illegible] putrefactio colere [illegible] tertiana continua Si [illegible]
putrescit in epate vel in stomacho fit tertiana interpolata Si [illegible]
[illegible] in stomacho et [illegible] [illegible] causon et [illegible]
causa causonis putrefactio [illegible] De signis tertiane
Signa tertiane continue sunt accessio [illegible] aliquali [illegible] [illegible]
[illegible] statim sequitur calor cum augmentatione [illegible] [illegible]
ad statum et si pulsus [illegible] et urina [illegible]
augetur dolor capitis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et calor [illegible]
[illegible] Et si est tertiana [illegible] [illegible] [illegible] die apparet urina [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] tertiana [illegible] usque ad statum [illegible] continue
remittitur Signa tertiane interpolate aut [illegible] incipit
horripilatio [illegible] [illegible] et si [illegible]
et [illegible] [illegible] ibi est [illegible] dolor capitis [illegible] [illegible]
Signa causonis [illegible] signa calor [illegible] [illegible]
non recedit [illegible] remittitur Signa cotidiane Signa cotidiane [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et urina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] urina et si [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die in medio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Si urina [illegible] [illegible] Si
Cautela medici est [illegible] in visitatione [illegible] De cautela medici
[illegible] medica [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] capitis et [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] Si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
egritudinem egritudinis [illegible] [illegible] [illegible]

Sanguis calefit supra naturam suam propter causas extrinsecas invenies. **Cura febris**

et talis febris vocatur synocha. Aliquando sanguis putrescit propter eius

[illegible]. Et illa que est prima ex sanguinis putrefactione habet primam febrem

et item non habet illa que est ex sanguinis multiplicatione. Signa febris

ex sanguinis multiplicatione: sanguinis multiplicatio circa caput vel intra

totum corpus et rubor faciei et tumor oculorum, tumor venarum, pruritus na-

rium, inflatio gravitas et humiditas, urina rubea et spissa. Sequitur de cura

illius. Cura illius est flebotomia cum infrigidatione, ptisane, aque et

[illegible] frigide et aque potatio aque frigide et si venit in terciana, curetur

[illegible]. **Sequitur cura accidentium**

Sitis cura cum potatione aque frigide vel potationibus ptisane. Item bibat succum

rosarum vel violarum cum aqua frigida. Item [illegible] succus malorum

granatorum. Item cum aqua vel [illegible] cum aceto et dulcoretur cum zucaro.

Item abluat os sepe cum aqua frigida. Item [illegible] electuarii frigidi. Item

contra amaritudinem oris vel insipiditatem misceatur aqua cum aceto [illegible]

[illegible] sit de aceto lavetur os frequenter. Item [illegible] et lingue ulceratione [illegible]

[illegible] magna et liniantur ulcera. Item ad idem [illegible] oleum de amigdalis

[illegible]. Item lingua limosa fricetur cum ligno tenui et abluatur cum aqua et ace-

to [illegible]. Item contra vigilias infrigidetur tempora et frons frequenter cum panno [illegible]

[illegible] in aqua rosacea violarum [illegible] et ne permittatur [illegible] calefieri.

Item [illegible] vel [illegible] vel accedule. Item si venit fluxus in

[illegible] ille est sintomaticus [illegible] accidentalis stringendus est illa detur in

potu de [illegible] malorum [illegible]. Item si indigebit de aliis re-

curre ad [illegible] de dissenteria. Item si venit [illegible] ante [illegible] est

malum signum. Item contra [illegible] stomachi detur [illegible]

[illegible] in [illegible]. Item contra sincopim conforte cum cibis odoriferis et caulis et aliis

Sequitur de febre cottidiana flegmatica

Cottidiana flegmatica generatur de flegmate putrefacto scilicet vitreo vel aceto[so]

propter quod frigus cuius est forte et raro est rigor et est illa febris

[illegible] sine [illegible] febres cottidiana [illegible] frigus [illegible]

[illegible] sine rigore. Pulsus est parvus propter frigiditatem et frequens [illegible]

[illegible] in principio. Urina est alba et subtilis propter frigiditatem et opi-

lationem et hoc in principio [illegible] ea sit rubea et spissa propter [illegible]

[illegible]. Item dispositio corporis est flegmatica, similiter tempus

frigidum et humidum et cibi fuerint frigidi et humidi. Item paroxismus durat

[illegible] ad xviij horas et diminuitur ad sex horas et [illegible]

[illegible] et postea calor sequitur. Statim cottidiana que [illegible]

[illegible] frigus et postea calor [illegible] ad xv dies et firmatur in [illegible] dies

affligit et [illegible] ad v vel ad xv [illegible] acetosus. **Sequitur cura eius**

Cura eius ut digeratur materia vel [illegible] acetosum [illegible] cum aqua feniculi et [illegible] vel [illegible]

dando mane et vespere ad potandum cum aqua feniculi et apii [illegible] petroselinum. [illegible]

[illegible] diureticis et feniculum, carvi, apium. [illegible] flebotomia. Item [illegible] [illegible]

facta sint rubicunda et spissa fiat flebotomia [illegible] vel [illegible] bibat paciens [illegible]

[illegible] de [illegible] haustibus vini vel [illegible] ad tunc paroxismum. Et [illegible]

[illegible] contra paroxismum et hoc fiat usque ad tunc paroxismum [illegible] cibus debet esse bonus

valde frigida debet potare vinum subtile et odoriferum, cibus debet esse bonus.

[illegible] et moderatus. Prohibeat medicus pisces et lac. [illegible] inhibeat

[illegible] in [illegible] est medicina valde [illegible]. **De cura quartane**

Quartana dicitur quia de quarto die in quartum affligit et generatur ex putrefactione

melancolie. Et [illegible] est malancolia naturalis. Aliquando melancolia generata

ex adustione [illegible] rubee. Item quartana affligit circiter [illegible]

horas. Item primo frigus precedit calorem et est calor [illegible] remissior nisi

Nota quod

Nota pro non potente dormire

[illegible] optima [illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible]

Nota duracio quartane

[illegible] … sicut vinum ex … [illegible] … et per accidens … [illegible] … oleum … [illegible] … glutinat … [illegible]

fuerit de colera adusta tunc est calor intensior. Item pulsus est durus propter siccitatem melancolie, occultus et parvus propter frigiditatem et precipue circa eius putrefactionem. Item in urina alba propter frigiditatem propter siccitatem est subtilis; tamen tingitur propter calorem febris et inspissatur tenuis materie que expellitur. Et si complexio melancolica et tempus autumpnale erit de illis, etas senectutis vel media. Pronosticatio: illa que ista febris facit diu durare est cum eo … et quandoque durat ultra annum vel duos. Et febris ista fuit sanitatem liberat a multis egritudinibus malis. **Sequitur cura illius febris.** Ut digeratur materia cum sirupo acetoso vel cum oximelle et purgetur cum melancolia sola cum alia medicina purgativa melancolie et additur de adustione colere rubee addatur … vel scamonea. Et si fuit de adustione flegmatis addatur turbith vel agarico. Et si est de adustione sanguinis in die paroxismi non fiat flebotomia vel purgatio et ponatur vomitus medicine ante paroxismum cum decoctione raphani vel seminis atriplicis vel oxymel et fiat potus. Cibus sit bonum nutrimentum. Vinum potest dari diebus interpolatis subtile in die paroxismi declinante paroxismo potius dare aquam ordei. Fiat etiam secundum qualitatem **De febre pestilenciali** … corruptionem aeris vel … vel … [illegible]

De ethica. Unde dicitur ethica, i. [illegible] … immobilis.

Ethica est calor innaturalis qui accendit membris solidis et ab ethica quod est … super quam humiditatem radicalem consumit et in tertio tempore … ita … firmatur patiens ut sola cutis ossibus adheret. **Secundum Galenum** tres … [illegible] … humiditates in corpore prima est in partibus venis. Alia est in partibus membrorum. Tertia est radicalis et substantialis. Exemplum patet in lampade: prima est oleum et ligamen. Tertia humiditas … prima consumatur … substantia. Sic in corpore humano calor innaturalis est in prima … humiditate deinde in secunda et in tertia et tunc non recipit curam. **Signa ethice.** Calor corporis in principio videtur remissus et durante … corpus … inventum pungens manum pulsus durus et equalis … signum ethice … super … calefiunt et febricitant magis ethici … cum … fuit aqua … plus … accenditur … hic sit calor … tardus … extenuata … oculos … cutem ossibus adherentem ventrem … nasum … [illegible] … vix … **Cura ethice.**

Quia in ethica caliditas … et siccitas … sunt cum frigiditatibus et humectatibus … ad … de … frigiditatis … et humidis … hoc … lac est eis valde utile calidum et … et precipue … et non … et … calidus … deposito … sicut … vina … bibat … aquam ordei et … humectare.

Vertigo causatur ex abundancia sanguinis. **De vertigine** … spiritus … agitantes … ad caput. Sanguinis signa sunt rubei facies … pulsus … Signa si veniat de … stomachi … et … Si fuerit … vertigo … cum oleo … aqua frigida … abstineat … Si … stomachi … egrotanti … cum … et … dies … stomachi … pillulis … aloe et …

Dolor capitis aut est ex causa calida aut frigida … ex calida … ut … calefacta … et … sanguine … dolor magnus … Si est ex causa frigida tunc est flegma … [illegible]

[illegible] sic purgare

pingue et vinosum et frequentiam emittitur superfluitates punctio et dolor
de causa frigida est remissior quam de calida et frigidum vincitur a locis
frigidis et humidis Signum quod est causa calida et signa quod
frigida ut si intingatur pannum in aqua [illegible] rosacea et ponitur
super tempora et frontem Si est causa calida statim alleviatur patiens
Et si est frigida gravabitur pulsus est [illegible] per talia in multis casibus
poteris cognoscere tam caliditatis et frigiditatis Item dolor capitis im-
pedit omnes animales operationes oculos destruit maniam et frenesim in-
ducit dolorem [illegible]

Sequitur Cura

Si fuit dolor de causa calida et non excessivum caloris infrigidetur caput
et [illegible] cum unguento Si abundaverit sanguis cuius signum est tumor rubor
capitis et pulsus fortis arteriarum flebotometur cephalica et ventose
super humeros abstineat ab omni cibo et potu calido adurentibus aere ca-
lido ira et omnibus omnibus calefactivis Item si colera abundet cuius signum
[illegible] purgetur cum medicina laxativa et scamonea vel [illegible] Item
si causa est frigida purgetur humor frigidus cum turbith vel cum agarico
[illegible] tempora et frons cum [illegible] calido

Sequitur de medicinis in causa calida et inde in causa frigida

In causa sua calida sunt aque rosacee violacee [illegible] solatri cum
[illegible] [illegible] [illegible] intingendo pannum in istis aquis ut
[illegible] [illegible] vel cum aliquo [illegible] [illegible] extendatur super tempora
et frontem vel cum oleis illorum Si misceatur aliquid de opio erit
medicina summe frigida Item acetum mixtum cum aqua In causa
frigida aqua [illegible] [illegible] urtice [illegible] et [illegible] Item
[illegible] absinthium oleum laurinum

Sequitur de litargia

Litargia est apostema frigidum in posteriori parte cerebri Signa
[illegible] [illegible] continua dormitio nec aperit oculos
[illegible] nisi cum clamore valido [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] oculos et iacet [illegible] sicut mortuus nisi quia anhelitus est
[illegible] et vocatur alio nomine [illegible] profunditas somni [illegible]
[illegible] appropinquat ad appoplexiam et [illegible] ad mortem Item si eger
convalescit erit oblivio [illegible] [illegible] [illegible] abundat flegma
in cerebro et in toto corpore Cura eius Necesse est ut flegma
purgetur cum pillulis [illegible] vel [illegible] vel [illegible] ad medicinam pur-
[illegible] [illegible] et [illegible] caput cum oleis et unguentis calidis
[illegible] oleum [illegible] vel laurinum nardinum Item fiat suffumigatio cum
[illegible] combustis naribus [illegible] applicatis Item pulvis [illegible]
[illegible] [illegible] calide applicata [illegible] valet Item [illegible] [illegible]
capite [illegible] [illegible] et [illegible] super [illegible] Item [illegible] [illegible]
cum aceto et [illegible] aut [illegible] aut [illegible]

Sequitur de apoplexia

Apoplexia est privatio sensus et motus [illegible] [illegible]
[illegible] a viscosis replentes principales ventriculos cerebri et
per consequens impediuntur motus et sensus Sequuntur signa
[illegible] dormiens loquela [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tangit [illegible] non audit quamquam [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] mortis et si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] signa [illegible] [illegible] [illegible] Si loquela est sola ab-
[illegible] [illegible] sicut mortuus [illegible] [illegible] et alia signa [illegible] [illegible] medica
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et si evadit apoplexia erit paralisis [illegible] [illegible] in [illegible]

Sequitur Cura

Si sanguis abundat fiat flebotomia
[illegible] et caput purgetur cum calidis oleo aqua et [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible]

De morbo caduco

Epilensia alio nomine dicitur morbus caducus [illegible] [illegible]
est humor viscosus et ventosus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ventriculos cerebri et transitum spiritus impedit ad nervos [illegible]
[illegible] primarum [illegible] et spasmatis toto corpore

Sequitur signa

Signa eius qz illis cadit et spasma eius cora et quaz emat spuma et stridit admodum porci et aliquando defendat se vel pungit ipsos defen(sores) vtrius(que) vmistolorum aum vel vesice et erit in solita via que sunt in eis qui spuma vultarum ore facit mirabiliter (et) It epile(psia) ipsis horribilior dinturnior tanto incurabilior aliquando non cadunt, aliquando tamen non possunt ... illorum vna (et) facilior Et etiam senes (et) etiam impuberes pueri sunt curabiliores.

Sequitur Cura

Si fuit ex sanguine fiat sequitur flenbo(tomia) Si in stomacho a(ut) alibi humores abundaverit purgacio fiat cum pillulis cocijs suspendant(ur) (con)tra pronone vel radix ad collum It recipe lapidem gagantem et suffumiga paciente(m) tempore paroxismi et diu postea non vexabitur It portz visou quercum iuxta collum It lap(is) pullorum portatus sanat It fimus ciconie potatus cum aqua curat It coagulum leporis bibitum curat It pulvis icori similis in potu et (est) summum remedium It caveat ab omnibus que generant malos humores ut fabe lentes caro capina pisces salsi a fetore candele

Sequitur de paralisi

||Extunde

Paralisis (est) dupl(ex) s(cilicet) specie dicta et (est) mollificacio vnius lateris ablacione vel diminucione sensus et motus Sz palisis gnt' dicta (est) mollificacio quorumcumque membra cum ablacione sensus et motus It palisis et opilacio nervorum plurimorum (con)sistit et difficult' resolubilium sic est flegma vel melancolia maxime at fieri (con)suevit afflante Si nempe vnius nervus qui timbe oritur a cebro fuit opilatus in radice sua tantum palisificatur tota medietas corporis aqua ramnificantur nervi illi qui sunt spiritus sensitivum et motivum non possunt penetrare nervos ita qz si sit opilata in latere sinistro palisificatur latus illud Similiter in dextro dextrum Et si in nervis nuche sit opilacio palisificantur membra inferiora Sic (con)sequitur infirmitatem de membris Et sequitur qz in causis conveniunt apoplexia epilensia et palisis quod dicit qui plures et magis pz in palisi de paciente qui dicit se non posse movere membrum et se non sentire vel modicum sentire Nam quasi dormitacio est membri palitici

Pronosticatio

Dum pati(tur) palisim et postea sibi venit tremor membri palitici ille tendit ad sanitatem It Vt apoplexia si mutatur ad palisim evadit mortem subitaneam It illi qui paciuntur colica non tempestive in mente incurrunt palisim et debilitatem in calore naturali

Cura

Opz paliticum sequitur purgare cum pillulis cocijs vel fetidis It inungatur membrum sequitur cum vnguentis calidis axungiis et oleis et frapue spina dorsi vbi estimatur esse illa opilacio de qua provenit illa palisis Et si fuit palisis in toto corpore vnguere radices colli vbi nervi oriuntur It si in pedibus fuit palisis inungatur spina dorsi et precipue tz oleum serpentium inter vnguenta palisi conveniencia It postea eximingia vulpina et oleum vulpinum It oleum fraxinum (est) valde innatum It aqua vite imposita loco odorata et mane potata cum mo(dico) vino It item abstineat a crapula a coitu a baluca et a generantibus flegma omnibus vtantur calidis bonis infunctis

De Spasmo

Spasmus (est) (con)tractio musculorum seu membrorum voluntariorum motuum versus sua originem et in eo membra acutantur et indurantur Sz in palisi prolongantur et mollificantur. Causa spasmi est

repletione a mania si est ex replecione tunc abundat sanguis flegma colera
aut melancolia humores exuberantes infundunt in musculos vel lacertos q
in nervos alios Si est ex inanicione est ex colera adustiva Sequitur signa
Signa sensus perit et membra illa non possunt extendi Si est ex inanicione tunc
musculi consumuntur Si est ex repletione sanguinis membrum apparet rubeum
tumor et calor apparet Si ex flegmate membrum apparet album
et melancolia lividum ex colera citrinum Sequitur cura

Ex replecione si est accipit cura ex inanicione est incurabilis Si est ex inanicione
dentur ibi bona nutrimenta Si ex replecione sanguinis fiat flebotomia Si ex
flegmate purgetur flegma Si ex melancolia vel colera purgentur etc Item
olea et unguenta super loco ponantur Item pulmo arietis calefactus
in aqua ponatur super membrum spasmaticum

De tortura oris etc

Tortura oris est cum os torquetur ad unam partem et est ex quibus spasmus
vel paralisis et cum eius ex repletione vel manico Item potest in
curatione oris Item si vult sufflare erit flatus a latere pacientis Si
accidit in febre sit futura apoplexiam **Pronosticacio** Item si est ex
spasmo eterna est si de paralisi descendit Et si ultra sex menses non curatur
postea hic non curabitur **Cura** tortura si est ex causa calida sanguis
flebotometur Item pillule dentur Item unguant collum et faciem cum oleis
Item sternutacio provocetur cum elleboro Item et mane fiat gargarismus cum aqua
decoccionis sinapis vel piretri decoccione et teneat in ore intus [illegible]

De melancolia sive insania

Melancolia que dicitur non humor
melancolica est mentis insania
et ista melancolia cum mentis insania habet plures species aliqua enim est cum
timore et tristicia alia cum ira alia cum gaudio **Pronosticacione** Item
deficiunt virtutes sensitive ut fantasia sensus comunis estimativa virtus memoria
reminiscencia Melancolia talis in principio facilius curatur **Sequitur signa**
In principio paciens cogitat sibi accidere turpes cogitaciones et invariabiles appe
titus Item invariabiliter loquitur et vicia aliquando enim putant se esse reges
aliquando sacerdotes alii sirenes alii gallos alii omnes estimant inimicos Ceterum
talis mania aut est de humore melancolico sicut est timor et tristicia vel
est de sanguine cum risu et gaudio Si vero sunt cum ira et audacia tunc est de colera
Si abundant sanguis flebotometur et fiat purgacio sepius **Cura ipsius**
colere rubee si abundat vel simulet vigre bibat vinum subtile balneum
in balneo beato caveat atristicia et pociones [illegible]
caveant a cibis melancolicis Et istas quasi reducunt homines de voluptuosissime
omnes contra dictamen racionis [illegible]

Sequitur de catarro et corisa

Catarrus et corisa sunt fluxus capitis catarrus ad fauces corisa per
nares fluxus sanguinis ex capite fluxus causa est aut
calida aut frigida Exemplum ut ex imagine caloris maxime in intensitate
in calore aut frigore aeris et maxime dispositio capitis vel in stuba
calide Item crapula sive gulositas est magna causa fluxus capitis
et proprie ante cenam qui se replet ante noctem et super hoc abundanter
haurit de potu ante introitum lecti **Signa** Si repletio est cum calide
erit causa calida si ex frigide frigida causa erit Signa caloris fluxus
sunt rubor et calor faciei et ex fine sunt signa et acta fluxus ex causa
frigida **Pronosticacio** Catarrus inducit [illegible] et quasi tussim et quasi
[illegible] mania Si fluit ad pulmones Et quando fluxum ventre si fluit
ad stomachum tunc est fluxus Corisa facit dolorem capitis et ardorem
narium Item dicunt fluxus est sublimis morbi in principio augmentacio
dum incipit inspissari tunc est augmentum Et dum est flegma globosa

est in statu et incipit declinare precipiendum est egro ut in principio purgationis laboret
Ante omnia precipiendum est egro ut modicum comedat et bibat vinum Cura eius
bene limpidatum abstineat ab aliis et fumosis sic dicit arabicus Si non est obediens
eius dentur pillule opiate et medicine opiate Item fiat ante purgationem
restrictionem si sanguis abundat et ventosas super humeros et purget flegma
vel alius humor superfluens Item si est de causa calida infrigidetur caput cum
succis frigidis Si ex causa frigida infrigidetur cum succis calidis et cum de
coctionibus herbarum calidarum De obtalmia

Obtalmia est calidum apostema oculi Causa est eius multitudo sanguinis
vel colerice sanguinem adurentis fluentes ad oculos Signa rubor
oculi circa albedo oculi multa et ruborem fluxus lacrimarum calidarum
nec potest respicere lumen Signum Prenosticatio Quando timendum albedo oculi
que erigitur super pupillam tunc est magnum periculum oculi Item sequitur
per obtalmiam sequitur albugo in oculo nisi apostema suppuretur ante et in pu
stula alba nascitur Item sequitur timor et rubor maiores de tanto calor
obtalmie deterior Cura ipsius Item qui fit in uno oculo per tunc si
est de alto fiat flebotomia in capite et ponantur ventose super humeros Deinde
recipe duo vel quatuor albumina ovorum et intinge pannum lineum et
impone super oculum clausum ad infrigidandum ipsum et non permittas pannum
calefieri ut paulisper plus magis calefiat si frequenter remove et iterum in
tinge hoc adeo teneatur ubi necesse fuerit infrigidandi Item albumen ovi
diu agitata per spongiam in oculos clare distilletur Item ut Simul si
opus est infrigidare fiat intinctio in aquam rosaceam Item si fuerit egritudo
valde fortis adda modicum de opio et dissolvatur in aqua rosacea et distilletur
in oculis Item infrigida frontem et timpora in aquis frigidis Item caveat
a capula vene luce a fumo [illegible] et pulvere Sequitur de albugine oculi

Albugo oculi est pellicula alba que sepius sequitur rupturam pustule in oculo
[illegible] Secunda est ista ex antiquitate removetur pustula super pupilla
oculi tanto magis nocet et sic pellicula [illegible] rupta
[illegible] Cura ipsius Summa tucia et [illegible] et in omni die
semel vel bis in oculis mittatur usque sanetur Item agitetur forti camphora
in aqua feniculi in mortario Ita que tota camphora dissolvatur et illa aqua
cottidie bis vel ter in oculis distilletur et si amplius vis pone pulverem tucie
ad hoc Ista sunt dicta de albugine curabili Nam si est vetus vel magis
minus curabilis Item succus absinthii [illegible] aqua rosacea mixta
et emplastrata super oculos dolorem mitigant sanguinem et maculam tollunt
Item spolium serpentis tritum in oculum positum tollit Item suc
cudine tollit maculam Item urina hominis cum melle mixta tollit etiam

De rubore oculorum fluxu lacrimarum et ulceribus

Rubor oculorum et lacrime fiunt ad sensum pruritus post et indicatio
sequentes ulcera angulorum oculi fiunt simul et ad sensum simul
asperatio et rubedo oculorum Cura ipsius [illegible]
recipe tutie et optime pulverisata [illegible] modo dictum et mitte in oculos
illud semel de die vel bis [illegible] quousque [illegible] Item recipe tutiam
[illegible] et [illegible] cum ea aquam [illegible] camphore et agitata
in mortario in aqua rosacea quousque fiat bona commixtio et distilla
illam in oculos bis vel ter in die Item [illegible] fiat tucia bene pulverizata
[illegible] aqua rosacea Item absinthium recens tritum cum claro ovi et
suppositum per noctem oculis sanguinem et ruborem tollit de quo cum hu
more Item [illegible] cum cimino et misceatur cum vitello
ovi et illud stringit sanguinem oculi sanguinem etiam coagulatum Item
prurientibus oculos resolvatur aloe in succo feniculi ponatur in angulis
prurientibus et est optimum remedium Item cum idem et fluxum lacrimarum

piper in igne combustum et extinctum et pulverizatum ponatur in oculum lagunam
lachrimarum Item lapis ad quod ferrum ad cotem et aqua illa in missa clara
curat oculorum ardorem et acuit visum **De debilitate seu quasi obscuritate visus**

Obscuritas visus in aqua apparet homini ingrediendo vel tenebra et si talis est
indurata tunc est incurabilis Et qui inspexerit oculum talis hominis
videbit in medio pupille rem similem quasi fumo vel silicium rem infine
oculi positis de coctis et si pupilla oculi in talibus est dilatata nil intendo
dicere quia cura illius est impossibilis In primo potuisti succurrere cum minoribus
et purgationibus **Hic nota de illa tenebrositate seu obscuritate visus que**
accidit senibus et his qui multum laborant in vento et quorum tunice oculorum
sunt aequales in grossitate Recipe tuciae ablute et siccate ʒ ij zinziberis pi-
peris nigri et piperis longi celidonie ana ʒ ij salis armoniaci ʒ j postea
hec omnia terantur et ponantur et in nocte sub oculis inmittatur Nota aliam
levem medicinam Recipe panem ordiaceum calidum et per medium scinde et pul-
vere carum superaspergatur et super oculos calidum tene mirabiliter clarificat visum hec
Galienus Item pulvis siseris intotum super panem calidum tene et si medio
addito tenuius erit Item aqua feniculi immissa oculis acuit visum
Item aqua distillata de rosarum feniculi verbene ruthe celidonie eufrasie
radicum valeriane immissum oculis clarificat visum Item semen
feniculi petrosilini apii siseris intotum anisi carui coliandri utriusque
radicis celidonie acori florum feniculi bethonice agrimonie eufrasie
tormentille ruthe verbene ana et terantur omnia pone prima die in urina
puerorum Secunda die in vino albo tertia die in lacte asini et quarta die distilletur
et acuit visum expertum est Item succus radicis lilii oculis immissus ma-
culas delet

Sequitur de dolore aurium

Quando aqua pustula nascitur in aure vel in apostema sequitur dolor
vehemens et pulsus aurium tinnitus rubet facies tumescunt vene et
urunt in aure cum acuto rubor et tumor **Cura statim sequitur** Fiat
flebotomia cephalice et cum ventosis in occipitio si colera abundaverit purgetur
infundatur in aurem oleum rosarum tepidum cum pauco aceto et etiam lac
calidum post amarusculis est egressum et si non cessaverit dissolvatur opium
in modico oleo rosaceo et in aurem mittatur et in circuitu aures cum succo
aquis et oleis frigidis et tempora inungantur Item si saluabitur mittatur
ydromelli quousque convalescebit **De tinnitu auris**

Tinnitus auris fit ex subtilitate sensus Signum quod maior apparet
quando homo ieiunus est et minor postquam comedit et si venit ad difficul-
tatem dissolvantur duo grana apii in oleo rosaceo et mittatur in aurem Et si
sunt de humoribus grossis et ventositatibus Signum est quod gravitas capitis
est et tunc instilletur cum oleum de semine raphani vel oleum de amigda-
lis amaris vel oleum rosaceum in quo castoreum est dissolutum **Sequitur de**
Surditas est naturalis vel fortis [illegible] aurium **gravitate auditus**
non est curabilis Et si sunt propter sordicies aures opilative foramine
aures vel propter vermem qui intrant vel propter apostema ibi natum vel
propter flegma grossum de illis omnibus sic procedatur Primo si sunt sordicia
in aure opilantes purgetur cum instrumento apto ad purgationem aure et
infunde ydromel vel aquam de ruthe vel alia mollificativa Si
autem sunt vermis tunc infundatur aqua succi amara sicut succus florum per-
sici succus persicaris succus absinthii Item oleum laurinum et aqua de ruta
illa instillata optime valent et vinum decoctionis ruthe **De dolore dentium**

Relaxando gingive relaxantur quia mandibula non bene potest applicari dentibus
aliqui dentes putrescunt denigrantur et perforantur Causa autem doloris

dentium est abundancia sanguinis vel aliorum humorum qui fluunt ibi et corrumpunt dentes et gingivas Pronosticacio si est ex parte sanguinis vel colere tunc est rubor vel calor maxime et multa spuitio et pulsus arterie Signa flegmatis sunt hec albedo et aquositas et multa sputacio Cura illorum si sanguis abundaverit aperiatur cephalica et ventuse ponantur super scapulas Item si abundaverit flegma purgetur illud Item mandetur teneri abstinencia Et si fuerit dolor de causa calida fricetur inspissans super carbones et recipiatur fumus ad dentes dolentes per collam vel clepsedram in qua fit fricatum Item aque rosarum in vino et tene in ore Item acetum in quo radix jusquiami bulliat os inde abluatur Item unum granum apii super dentem positum vel nitra si fuerit perforatus tollit dolorem per modum stupefactionis Item maxilla inungatur cum succis et aquis frigidis ut dictum est Si est ex causa flegmatis abluatur os frequenter cum vino decoctionis esule et in idem valet zinziber in ore dentium quia ipsum excutit multitudinem flegmatis Ultimo si non prosunt dens evellatur De abstersione dentium Aliqui dentes denigrantur propter limositatem valde purgantur et si abstergere volueris confrice bene bombicem et pulvis illius tere bene dentes tunc redibit calor prior De stupore Item de stupore dentium qui contingit ex comestione frigidorum fructuum et proprie acetosorum sicut mora poma acetosa et contingit ex ablucione dentium cum aceto talis enim stupefactio sepe reiterata multum stupefacit et debilitat dentes et quo ab ea est cavendum Cura eius fricentur sale dentes et cessabit De fluxu sanguinis ex gingivis

Sepe gingive sanguinant propter earum laxitatem frequenter fit ut sputum sanguineum ad sedandum hoc sufficit os ablue cum aceto tepido Item ad idem valet ablucio foliorum quercus Item fricacio cum alumine combusto curat et mitigatur modestia cibi et potus tali disposito Item nota si est fluxus sanguinis de ulcere putredo intriget bona cura et maxime in pueris et pulsant eorum gingive qui comedere non possunt et sepe moriuntur Signa talis putredinis sunt apertis oris Cura utriusque accipiatur galliarum aluminis partes equales cum aceto fortissimo terantur et existentium de dentibus pulverisa et frica bene putredinem et mitte sanguinem affluere et statim post fricationem involue folium salvie in sale et pone super ulcera

Sepe uvula relaxatur et prolongatur ultra De casu uvule Et naturalem figuram et quasi granum in ea pustule Signa casus et relaxationis uvule sunt dolor in gutture et difficultas tussiendi et dolor maxime in tussiendo et qui aperit os deprimendo eius lingua apparet prolongacio uvule et sic est apostema hoc ad sensum videri potest Cura Jungatur abstinencia et proprie a calidis et fumosis sicut est album cepe forte vinum et fiat flebotomia cephalice ventosacio super scapulas Item gargarizet cum aqua et aceto decoctionis balaustie cupulorum glandium et similium Item fiat pulvis de pipere cum aceto et applicetur pulvis uvule cum pollice Item radix lily celestis cuius flos est flaveus masticetur et succus eius teneat deglutiat Item omnis gargarismus de stipticis bene valet De squinancia

Squinancia est apostema gutturis et est valde periculosa est enim pridem humoris hic apostematis sanguinis et aliorum humorum et gutturis Signa dolor magnus gutturis et difficultas magna in deglutiendo aliquando exterius apparet rubor aliquando apparet apostema ad sensum intus quando os ad sinum aperitur et lingua cum ligno deprimitur Item febris continua tales squinanciam Item propter angustiam squinancie fit difficultas anhelitus intus quod aliquem suffocat paciente Item tales squinancia preacuunt et statim nichil penitus possunt deglutire Pronosticacio squinancia plurimum ut sint inter octo dies Item si rubor apparet exterius est minus periculum sed si nec intus nec extra apparet magnus timor enim humores pelluntur ad interiora gutturis Cura Si in principio apparuerit dominium sanguinis ut patet rubor dolorem et fiunt timor venarum flebotomia fiat de cephalica postea fiat purgatio colere Et sunt signa flegmatis ut pinguedo capitis albedo faciei purgetur cum pillulis coccis vel simili laxativo flegmatis Item accipiatur dentium stercus caninum hic album et siccum tere et pone in olla nova

ut bullat fortiter cum aqua ad modum pulmenti et fiat emplastrum et alligetur collo Item
fiat flebotomia sublinguis illa sunt utilia in tibus Item fiat gargarismus de decoctione fi-
cuum et fimo canis vel Item a pueris fiant gargarismi cum aqua rosacea et cum acceto-
sitate malorum granatorum et decoctione glandium et si addatur apium erit fortius medica-
men Item si teneat continue vinum de capitello in ore et illud quod dissolutum est [illegible]
Item si crescit apostema ad collectionem saniei quod statim contingit per tres dies tunc
fiat gargarismus ex decoctione ficuum et passularum cum comedulla cassie fistule

Decimum de tussi

Tussis est motus pectoris ad [illegible] cum [illegible] de expellendum [illegible] pulmonis et natura velut nocivum laborat [illegible] Item aliquando causa eius est pleuresis et peripleumonia quod facit hic ulcerationes pulmonis Item flegma grossum in pulmone collectum est causa tussis Item nimia frigiditas aeris est causa tussis quod et fit reumatismus descendentes ad pulmonem a qua penetrat frigiditas pulmonis **Signa tussis** est per reumatismum reuma naturale precedit et si fuit reumatismus subtilis nihil ejicitur per tussim et si fuit grossus tunc ejicitur flegma grossum et globosum aliquando est ex pleuresi vel peripleumonia **Pronosticatio** Tussis si non fuit debito modo curata inducit ptisim et est tempestiva et consumptio totius corporis vel asma et anhelitus difficultatem inducit immo si diu duraverit debilitat cor pulmonem et epar et virtutes totius corporis **Cura** Si fuit tussis de catarro curetur catarrus ut supra dictum est Item si fuit per pleuresim vel per peripleumoniam fiat cura illorum et ea cessante cessabit effectus Item decoctio foliorum ysopi cum vino et postea dulcorata cum melle potata mane et sero expellit multitudinem flegmatis in pectore per tussim Item semen urtice decoctum vel suppositum cum succo viscosum flegma a pulmone repellit Item similiter fiat decoctio enulecampane Item si tussis fuit antiqua Recipe [illegible] ana [illegible] pilule et dentur una vel due [illegible] de papaver

De asmate

Asma est difficultas anhelitus que contingit per pleuresim vel peripleumoniam vel per apoplexiam Causa asmatis flegma grossum et viscosum labitur in poros pulmonis Item cum aer non potest [illegible] illac ingredi vel est grossa ventositas oppilans Item reuma defluens a capite ad pulmonem **Signa** Aliquando auditur [illegible] et suffocari volunt qui iacent et qui sedent [illegible] Item non apparent [illegible] de dolore sed tamen de aggravatione pectoris Item ipsum asma frequenter continuatur tussis primo per asma est difficilis **Pronosticatio** Cum [illegible] et maxime in senibus et si est antiquum non est spes de cura sed recens asma in iuvenibus est curabile **Cura eius** Recipe ficuum [illegible] dactillorum seminis apii seminis feniculi capilli veneris liquiricie ysopi ana 3 ij coquantur in tribus aque donec reddeant ad unam detur [illegible] in pondere duorum [illegible] Item decoctio enulecampane seminis urtice ysopi multum conferunt quia mundat grossum flegma et extrahere facit Item pulvis [illegible] et pulverizatum et bibitum [illegible] asmaticis et purgat [illegible] et consideratur [illegible]

Capitulum de pleuresi

Pleuresis est duplex vera et non vera
pleuresis est apostema natum in diafragmate vel in panniculo costarum [illegible] pleuresis est sanguinis simplex ad locum diafragmatis confluens vel sanguinis mixtus cum colera vel flegmate vel melancolia **Signa** Causa pleuresis [illegible] pleuresis signa dolor inter costas et fortis febris continua tussis et continuus [illegible] et quandoque a principio est sputum rubeum et fiat sanguinis abundancia quandoque citrinum et fit dominium colere rubee et quandoque est album et fit dominium flegmatis quandoque est nigrum et fit dominium colere nigre et si fuit apostema [illegible] tunc est dolor minor calor minor tussis minor [illegible] in pleuresi in carne costarum tunc [illegible] super latus oppositum pleuresi tunc sentit in latere [illegible] quando [illegible] impensum [illegible] decocta loco [illegible] est ibi [illegible]

tussis [illegible]

Similiter de unguentis si unguentum cum calidis calida curans

dolores fomentatio dolor mitigatur et si ponitur calidum fomentum super locum dolor augmentatur tunc frigidis frigida in unguentum. Pronosticatio pleuresis est de morbis acutis valde et quod cito terminatur [illegible] si est grossa materia excreationis morbus diuturnior. Cura [illegible] balneum in aqua frigida vel succo utitur ut succus semper vini et alia detur in fine ad potandum sed et mane sirupus frigidus ut rosaceus violaceus de papavere. Et si ex illis aqua fuerit alleviata abstineat a vino forti bibat ptisanam vel aquam avene. Et si accidentia febris non innovantur ut sunt febris dolor tussis. Et si sputum cepit ingrossari et sanies excreata diminuatur in frigiditativa et fiant emplastra maturativa sit ficus cum sinapi vel decoctio malve in oleo. Et detur tunc sirupus semel vel pluries cum quibus iuvatur pectus ad expulsionem saniei sicut decoctio enule campane et ysopi cum vino dulcorato cum melle. Et si opus fuerit ponantur emplastra consolidativa super locum doloris de quibus prius dictum de cura apostematis. Item potest dari consolidativa ut sunt bolus armenicus balaustia folia glandium.

De peripleumonia

Peripleumonia apostema natum in pulmone causa eius et cura ut in pleuresi. Et signa maxima difficultas anhelitus excreatio spumosa febris continua. Item in tensa rubor genarum. Pronosticatio peripleumonie et semper [illegible] sicut in pleuresi [illegible] dolor. Cura eius cum flebotomia et alia fiant sicut in pleuresi.

Sequitur de excreatione sanguinis

Cum sputo [illegible] sanguinis cum de capite rasuratione tantum [illegible] tamen talis cum gargarismatibus stipticarum [illegible] ad vomitum hoc est [illegible] cum [illegible] in ysophago [illegible] mediante stiptice. Sed si [illegible] apozima [illegible] fiat in illo casu apozima [illegible] minutio de basilica [illegible] cum tussi [illegible] de [illegible] Johannes [illegible]

Sequitur de ptisi

[illegible] cum consumptione totius corporis et venit ex pleuresi et peripleumonia.

Ptisis est ulceratio pulmonis cum consumptione totius corporis sive febris ethica tussis excreatio [illegible] et [illegible]. Signa que [illegible] et aliquando [illegible] sanguinis [illegible] corporis sanies vel [illegible] et ossa. Item sputum [illegible] ad aquam descendit [illegible] nisi a sputo removeatur dimidium quod sanies a [illegible] sputo. Item sputum [illegible] super carbones fetet. Item pili defluunt et [illegible] unguium. Pronosticatio: ptisis confirmata non curatur maxime in senibus [illegible] consolidatione et [illegible] pulmo est in continuo motu et [illegible] quod difficile curatur. Consideratio: fiat cum bolo armenico balaustia et similia. Syrupi dentur ut sirupus de ysopo enula campana. Item de papavere sirupus et alii consimiles. Dieta fiat sicut dicta ethicorum ut habetur de ethica. Item detur lac asininum vel caprinum postremo vaccinum ut sit calidum [illegible] de mamillis. Fiat decoctio amigdale dulces ordeum [illegible] lavatum [illegible]

De tremore cordis

Tremor cordis vocatur alio nomine cardiaca passio et non differt a sincopi nisi quia minor est quam sincopis. Causa eius est colera nigra vel rubea. Item nimia angustia et [illegible]. Signa [illegible] patientis pulsus tremulus. Pronosticatio: quibus cor frequenter tremit cito moriuntur [illegible] sincopis tales morti [illegible]. Cura eius [illegible] fiat [illegible] si est ex causa calida dentur cordialia frigida ut rosa sandali camphora acetum succus malorum granatorum. Et si est de causa frigida dentur cordialia calida et ambra muscus storax calamita gariofoli cinamomum [illegible] zinziber semen maiorane semen basiliconis crocus. Item margaritarum [illegible] corallia alba et rubea os de corde cervi [illegible] et alie medicine confortative cordis

Cause doloris stomachi sunt apostemata **De doloribus stomachi**
scilicet calida vel frigida ut humor aliquis superfluens ut colera fle-
gma melancolia vel stomachi induratio. Signa apostematis sunt
calor febrilis in toto corpore et dolor valde vehemens ab umbilico usque supra
stomachum fortis pulsus frequens et velox. Si autem colera abundaverit est
urina rubea et ypostasis mixta et adest amaritudo oris et quandoque
vomitus colericus sitis multa nullus appetitus et calida ei nocent.
Et si abundaverit flegma dulce vel vitreum urina est alba et grossa
et non adest appetitus et quandoque est vomitus flegmaticus. Si abundaverit
melancolia urina est alba et clara et quandoque vomitus melancolicus.
Item signum indurationis stomachi patet per tactum. Apostema stomachi
est de morbis acutis et sepius in octo diebus interficit. Item replere stom-
achum est causa indigestionis et per consequens causa morborum. Ypo. enim est tacus
totius corporis. Item singultus frequens per corporis inflammationem
est mortalis. Item vomitus sive cum fluxu ventris est periculosus. **Cura**
Si fuerit apostema fomentetur stomachus cum aquis vel succis frigidis
vel ungatur cum oleis et unguentis frigidis. Abstineat patiens a vino et
cibis calidis utatur ptisana et cibis frigidis. Item si abundaverit aliquis
humor purgetur cum medicinis convenientibus de quibus dictum est supra
de febribus. Item si fuerit induratio stomachi purget cum convenientibus
sibi utatur unguentis et oleis calidis et resolutivis. Item fe-
brium usus [illegible] [illegible] stomachi. **De infirmitatibus epatis**
Epar patitur apostemata et humores opilativos et aliquando potius fellis
opilationem et sic aliquando incurrit debilitatem ut nullum sanguinem
ad perfectum decoquat causa omnium infirmitatum. Aut est distemperata et mala
complexio et humor aliquis abundans. **Signa** [illegible]
Signa apostematis sunt febris sitis et dolor sub ypocondrio dextro
sub costis inferioribus et signa superflui caloris sunt urina rubea et
sitis. Item si abundaverit colera vel sanguis urina est rubea et si
flegma abundaverit est alba et grossa nisi affuerit opilatio. Item si
virtus epatis fuerit valde debilitata sequitur ydropisis. Si autem porus fell-
is opilatus est sequitur ictericia. **Cura** Cura apostematis epatis est. Primo
fiat in principio infrigidatio cum succis et aquis frigidis. Fiat flebotomia
de basilica eiusdem brachii et dentur sirupi convenientes eidem et similiter de
[illegible] electuaria frigida sicut est [illegible] rasura eboris caphora [illegible]
[illegible] in declinatione eius sicut [illegible] cum maturativis et consolidativis
[illegible]. Si abundancia humorum purgetur secundum convenientia eius [illegible].
Et si dolor si est ventositas epatis suppone in sacculo avenam calidam
[illegible] satis est in illo remedio. Si non [illegible] signum est apo-
stematis [illegible] frigida membra **Sequitur de ictericia**
Ictericia que fit cum febre et sine febre est alia et alia. Quando
[illegible] Nam in ea que fit cum febre debet primo febris curari. Et
ea debent remedia adhiberi que sunt [illegible] optima et infrigidativa
[illegible] qualiacumque eboris eboris [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gallica ad quantitatem castanee omnia pone in panno lineo et
[illegible] in aqua fontis donec resolvatur et detur patienti. Item
[illegible] rasura patientis [illegible] et [illegible] sanat infra tres dies. Item sola rasura
eboris [illegible] bibita. Item aqua decoctionis radicis acori et alterorum
[illegible] data est summum remedium. Item optime succus [illegible] plan-
taginis usque ad medietatem [illegible] decoctus et potatus omni mane. Et po-
terit [illegible] si placet. Item solus crocus dissolutus cum aqua potet[ur]

Item succus camomille bibita prodest contra zaw et alijs febribus et dent semper super decoctum et clarificatum Item succus solatri potatus curat Item semen solatri vel palmus filicum succorum citrina yctericia curat Si fuit ictericia sine febre cuius causa est opilacio porri fellis et quia colera non potest separari a sanguine in cista fellis imo decurrit ad corpus per totum corpus Signa citrinitas oculorum et faciei et totius corporis et urina apparet citrina

Pronosticacio Ictericia veniens in febre ante septimum diem crisis sit quartus quinto vel septimo die est bonum signum quia colera non est causa expulsa et venit ante diem crisis est malum signum Item ictericia cum scropulis est signum per viciosum

Cura efficiat purgacio colere cum reubarbaro et cum electuarijs de succo rosarum confecte vel simili Item efficaciter valet aqua cum zinzibere et zuccaro Item lumbrici terrestres exsiccati Item si necesse fuerit dentur remedia superius posita contra ictericiam cum febribus

De ydropisi

Ydropisis est error virtutis in toto corpore sequens mutacionem virtutis in epate Et sunt tres species ydropisis prima est yposarcha 2a asclites 3a timpanites Yposarcha est quando totum corpus est inflatum Asclites est quando venter solum et pedes sunt inflati Timpanites quando solus venter est inflatus Causa ydropisis est omne id quod debilitat epar sive sit discrasia solum vel humor aliquis superfluus aut apostema calidum vel frigidum et maxime quando inest irregulatum regimen quia humores in epate multiplicantur et faciunt opilacionem et debilitatem epatis Signa dicta sunt Et si fuit de causa calida tunc color est rubeus Sed yposarcha est facilioris cure asclites seu alchitzo difficilioris cure et timpanites difficillime cure nisi fuit de causa frigida tunc est facilioris cure Item si in asclite vel timpanite fuit vena de alijs et fuerint brachia extenuata et pectus et faciens ydropica disponat se ad aliam vitam Item si contingit ad ydropisim ictericia emissa est species deterior mortifera si diu durat Sequitur

Cura Curacio ydropisis est ad medicinas diureticas provocantes urinam et laxative medicine raro dentur ydropicis Nam frequens laxacio debilitat Si fuit ex causa calida ydropisis purgacio fiat cum reubarbaro vel cassia fistula Item nota si ydropicus habeat fluxum ventris tunc sulphur valet Item calida causa Recipe succum plantaginis et epatice et sit sublimatum super ignem ad medietatem tunc coletur et bibat mane et sero cottidie et curabit Item aqua distillacione epatice endivie rostri porcini florum ... sumpta cum succo solatri ... radicis yreos et ... curat omnem ydropisim calidam sive ex causa calida sive frigida Item in omni causa ... radices feniculi decocta cum zuccaro Item valet ... comestio et potus de decoccione ... Item de emplastris Emplastrum de utraque plantagine fiat purgacio cum ... Item in causa frigida sambuci ... Item vinum de decoccione ... mane et sero potatum perfecte curat ... Item remedium decoctum radicis sambuci Item timpanites curat cum oleum et unguentum ... ventositatis ... Item ... Et si urina est valde rubea addatur aqua frigida ponatur super epar Item ova formicarum ... et super ventrem unguantur ... Inflacio ventris se curat

De opilacione splenis et eius duricie

Opilatur et induratur splen. Item capparis et mordicatio decoctione tibi et po-
tus [illegible] in fructu [illegible]. Item melancolia quod splen cum assumere non pot-
est et expellere per emoroydas aut menstrua. Signa eius sunt
opilationis splenis sunt dolor in sinistro latere sub costis et non potest iacere
sub eius costis manu sub iacere et manifesta [illegible]. Signa prognosticationis
duricies splenis inducit [illegible] in toto corpore. Item aliquando est cum ydropisi
atque frequenter [illegible] febres quartanas [illegible] quanto [illegible] est diu
duraverit est incurabile. Item si urina fuerit rubicunda [illegible] est cura.
Cura fiat purgatio cum medicina laxativa [illegible] sit sene [illegible]
[illegible] et [illegible] prodest [illegible] de [illegible] silvestre
[illegible]. Item prodest bibere [illegible] et [illegible] lignae [illegible]
ad [illegible] urina. Item radices lapacii acuti ad [illegible] de [illegible]
supposita splen [illegible] inflationem splenis est summum remedium. Item
radix malue [illegible] cum radice [illegible] valet in duritie
splenis. Item de [illegible] radicis sambuci [illegible] ad [illegible]. Item agrimo-
nia in cibo sumpta splenetica consumit. Item folia salicis [illegible] cum modico sa-
le supposita cessat dolor. Item [illegible] arborum [illegible] supposita splen valet.
Item [illegible] cum aceto vel [illegible] et si [illegible] apponitur
est melius supponatur splen. Item emplastrum cum flore salicis de [illegible] in aceto
et suppositum est mirabile. Sequitur de yliaca passione et colica

Yliaca passio dicitur ab intestino ylion [illegible] et colica dicitur a colon intestino
grosso et inferiori. Causa yliace et colice est opilatio [illegible] aut humor
ibi [illegible] calidus et frigidus vel ventositas descendens ad intestina.
Signa yliace est dolor vehemens circa umbilicum et [illegible] patiens [illegible].
Signum colice vehemens dolor [illegible] umbi-
licum [illegible] et est [illegible] colon intestino et [illegible] constipatus et
[illegible] et pectinem [illegible]. Prognosticatio si [illegible] dolor diu dura-
[illegible] inducit. Item aliquando inducit [illegible]
[illegible] brachiorum et pedum inducit. Item aliquando [illegible]
[illegible] et [illegible] urina [illegible] causa calida et frigida. Cura fiat cum
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible]. Et si illud non prodest
[illegible] et [illegible] est [illegible]. Item [illegible]
[illegible] super [illegible] ventrem et [illegible] sanat. Item [illegible]
[illegible] super [illegible] sanat. Item [illegible] sanat et [illegible]
[illegible]. Item [illegible] cum aqua [illegible]
[illegible] sanat dolorem yliace et dolorem stomachi. Item [illegible]
[illegible] si sit de frigida causa [illegible] comestum [illegible]
[illegible] et potatum valet. Item si [illegible] bibat [illegible]. De vermibus in ventre

Si patiens fuit senex detur sibi dosis [illegible] et [illegible] expellitur vel detur
[illegible] medicina [illegible] laxativa. Item si fuit puer detur sibi [illegible] ad modo-
[illegible] ad [illegible] detur de foliis [illegible]. Item
[illegible] sumptum cum aceto [illegible] vermes. Item semen apii potatum [illegible]
vermes et est valde forte remedium. De fluxu ventris

Fluxus ventris est [illegible] quod [illegible] fluxu est cibus calidus
et indigestus et vocatur lienteria. Aut est cibus mutatus ita quod non apparet
[illegible] in eo quod est nimis [illegible] aut est [illegible] quod [illegible] aut hu-
mores superfluentes et vocatur diarria. Aut [illegible] cum sanguine et vocatur
dissenteria. Causa [illegible] illorum aut est debilitas [illegible] retentive aut
humoris abundantia. Signa humorum [illegible] sunt iam. Sed si est causa
[illegible] oris et [illegible] in ano. Prognosticatio [illegible]
diu durans [illegible] et ydropisim [illegible] inducit aliquando. Cura lienteri-
e. Si est de causa frigida [illegible] stomachus cum [illegible]
cum [illegible] detur [illegible] febrifuga. Si fuit de causa calida
quod est rarum detur [illegible] frigida. Item diarria et dis-
senteria [illegible] dies non [illegible] sed post [illegible] canis qui solum
ossa comedit et [illegible]. Nota [illegible] loco [illegible] loco [illegible]
[illegible] non potest habere [illegible]
[illegible] qui [illegible] de [illegible]. De difficultate urinandi

[illegible] urine impeditur [illegible] aut [illegible]
humores grossos in viis urinalibus [illegible] in renibus vel
vesica [illegible] rem [illegible]. Causa humoris [illegible]
Causa [illegible] est superabundantia [illegible]. Causa [illegible] est materia [illegible]
ad [illegible]. Signa humores grossi et difficultas [illegible]
et grossicies urine [illegible] aliquando humor [illegible] et si fuit lapis
[illegible] apparet arena rubea et dolor in loco renum et urina est [illegible]
et aliquando [illegible] lapis ad quantitatem [illegible] aliquando maior et [illegible]
et [illegible] dolet in renibus. Si fuit lapis in vesica
urina est turbida et [illegible] et lapis aliquando albus [illegible]
[illegible] lapis renum est rubeus et lapis vesice est albus. Prognosticatio

Eger angustiatur et est difficultatem mingendi si est sanguinea cum est fetore lapis renum
vel sit optime curari quia postea redditur. Cura eius. Si fuit sanguinea [illegible]
humoris purgent illi [illegible] dentur diureticum ut aqua decoctionis [illegible] [illegible]
urina. Item [illegible] cum simplici aqua vel vino [illegible]. Si fuit di-
fficultas urinandi propter lapidem vesice Recipe medicinam [illegible] [illegible]
semen [illegible] saxifragie [illegible] [illegible] radicis [illegible] amigdalarum
amararum saxifrage cappari rotunde [illegible] cardamomi piperis [illegible] fiat pilule
et dentur. Item cinis scorpionum [illegible] frangit lapidem. Includatur in olla et ponatur
[illegible] lento ad septem horarum spacium et deinde extrahantur et pulverizentur.
Sequitur alia Cura. Item alie confectiones. Recipe [illegible] galange [illegible]
[illegible] petrosilium [illegible] semen [illegible] saxifrage [illegible] scorpiones
saxifragie [illegible] ana ʒ i fiat pulvis et detur in balneo [illegible] decoctionem [illegible]
[illegible] cum vino albo in quo [illegible] et apud [illegible] de cortici [illegible]
est magis remedium et tunc [illegible] paciens in balneo ut medicina [illegible] operetur.
Item [illegible] cum [illegible] cum decoctione nardi et cinamomi [illegible]
mirabiliter operatur. Item septem capita alleorum dum bulliat in aqua et aqua illa
potetur per [illegible] dies et valet [illegible] item [illegible] [illegible] alia pulve- No ve
rizentur et detur cum [illegible] et saxifragia ad potandum pacienti. Item fac [illegible]
[illegible] de radice raphani et pone in vino albo tota nocte mane bibat. Vinum
et [illegible] renum stomachi mane [illegible] et sero et [illegible] per aliquos dies et frangit
calculos. Item aqua decoctionis [illegible] optime valet calculosis. Item [illegible]
caveat sibi a cibis viscosis et grossis quia medicina impeditur [illegible]
Item si urina est calida [illegible] vel frigida [illegible] debet bibere ptisanam ne incurrat
ulceracionem [illegible]. Item si [illegible] cum sanguine [illegible] est propter apostemam aliquam [illegible]
[illegible] abstineat a cibis calidis acutis et salsis [illegible] [illegible] et lenem potest.

Sequitur de dyabetica passione

Dyabetes passio est nimius fluxus
urine. Causa eius nimius calor renum [illegible] attrahens [illegible]
[illegible] Signa sunt immoderatus potus et innaturalis fluxus urine et que
quod bibitur cito exit quasi crudum [illegible] talis urina est alba et clara
propter [illegible] et indigestionem. Pronosticacio. Iste morbus maciem vehementer inducat
et nisi [illegible] timendum est de ydropisi et morte. Cura. Recipe [illegible] oliba-
ni seminis coriandri boli armenici gummi arabici ana ʒ i fiat [illegible] pulvis
[illegible] dentur [illegible].

De menstruis superfluis

Menstrua superflua debilitant et extenuant corpus [illegible] ydropisim vel
mortem et ideo cito sunt restringenda primo investiganda est unde causalis
calor est menstruum sui Nam sanguineus calor si abundat sanguis [illegible]
[illegible] abundat colera [illegible] albus flegma [illegible] niger tunc melancolia abundat
[illegible] sanguineus fiat minucio de basilica [illegible] aliis [illegible] purgetur humor
ille qui abundat. Deinde detur corallus rubeus ad bibendum cum aqua plantaginis
si [illegible] usque restringat [illegible] quod ponit de pulvere coralli rubei [illegible]
[illegible] ligetur ad collum per unum diem postea illa gallina decollatur [illegible]
[illegible] nichil exibit de sanguine. Item pulvis testarum ovorum unde pillule [illegible]
[illegible] optime stringit menstrua. Item pulvis cornu cervi potatus stringit.

De precipitacione matricis

Matrix aliquando exit [illegible] est de [illegible]
[illegible] et cadere fiat [illegible] in isto morbo mulier debet iacere supina et posterio-
ra debet esse magis elevata ut sic reducatur matrix et fiat medicina. Recipe
[illegible] balaustie gallarum aluminis antimonii ana et redigantur in pulverem
et tunc matrix ungatur cum oleo rosaceo calefacto desuper aspergatur predictus pul-
vis et intromittatur.

De apostemate matricis

Si mulier vehementer dolet in matrice et calet [illegible] in ea esse [illegible]
apostema cura eius est ut de apostemate stomachi nisi quod oportet [illegible] [illegible]
[illegible] et purgacionem in matrice per predicta [illegible] aliqua in forma suppositorii vel passarii.

Sequitur de ulceribus matricis

Ulcera matricis [illegible]
per saniem que inde exit. Cura eius ut passario fit cum aqua plantaginis et
oleo rosaceo vel fiat cum aqua ordei vel cum aqua mellis decoctionis [illegible]
[illegible] fiat unguentum [illegible] cum oleo [illegible] rosaceo.

De mola matricis

In matrice aliquando generatur una massa carnosa que [illegible] masculum [illegible]
sit et apparet mulieri quod sit impregnata Nam et venter intumescit et men-
strua desistunt. Causa illius est [illegible] semen in matrice [illegible] pollucionis vel [illegible]
menstruorum retentione vel inordinata retentione seminis. Pronosticacio [illegible]
mola est difficilis cure et antiqua non curatur. [illegible] Cura. Recipe
[illegible] ana ʒ iii lupinorum optime [illegible] ʒ v foliorum mentastri pulegii asse
fetide aut [illegible] ana ʒ ii fermenti [illegible] pondere [illegible] ʒ detur [illegible]
cum aqua [illegible] semen [illegible] fuerit [illegible] detur sepe non tamen sepe [illegible]

Item fiat passagium [illegible] et [illegible]

De suffocatione matricis

Matrix post defectum menstruorum quandoque ascendit ad unum latus quandoque ad aliud unde dolet mulier graviter et vocatur propter tortura matricis et quandoque moventur simul et comprimunt diafragma ita quod mulier non potest attrahere anhelitum et tunc dicitur suffocatio matricis. Cura debet mulier pluries purgari ab humore peccante et debent provocari menstrua et debent applicari fetida ad nares ut castoreum incensum vel pili et alia similia et debent poni odorifera ad inferiora mulieris [illegible]. Ratio quia matrix naturaliter inducitur a odorifera et fugit fetida et quod odorifera mulieribus applicentur in suffocatione matricis et [illegible] si necesse fuerit expiata [illegible]

De [illegible] a partu

Herba [illegible] speculum [illegible] si cum eo cingitur venter mulieris et cum modicum dat purgari et purgatio in [illegible] consequens conceptionis usque ad septimum. Item si mulier laborat ad partum et non potest parere da ei corium cum vino et [illegible]. Item flos [illegible] qui inveniuntur [illegible] da [illegible] cum aceto ad bibendum. Item verbena bibita cum aqua vel vino [illegible] in [illegible] potabit [illegible] liberat. Item fetum etiam si mortuus fuerit.

De ulcere et cancro

Ulcera vero si fuerint [illegible] cum rasura panni linei antiqui bene mundati [illegible] vel tercia die talis rasura super ulcera ponatur cito curatur. Si vero fuerint ulcera magna tunc Recipe de optimo vino et modicum [illegible] et [illegible] in [illegible] virga et [illegible]. Item unguenti et in [illegible] ibi pannus lineus et in [illegible] [illegible] modo sanat. Item cancrum [illegible] pulverisatum et suppositum locis cancrosis miro modo sanat. Item [illegible] pulveris galle et locus [illegible] et [illegible] panno lineo et superaspergatur pulveris galle et hoc fiat ter in die et miro modo sanat.

De crepatura

Crepatura aliquando fit super umbilicum [illegible] aliquando in loco [illegible] in testiculis descendunt in loco [illegible]. Cuius signum est quod in [illegible] descendunt [illegible] vel [illegible] ita ad [illegible] et cum [illegible]. Causa crepature est labor [illegible] et [illegible] si fuerint ante quod [illegible] pellicula ventris et [illegible] est difficilis cure et [illegible] in [illegible]. Item nulla [illegible] cum [illegible] quam ea que fit in quiete. Cura [illegible] tal[illegible] crepatura curabitur nisi infirmus sit in quiete [illegible] ad [illegible] et [illegible] omnia ponat se infirmus ad dorsum [illegible] et in [illegible]. Et illo modo [illegible] super [illegible] et [illegible] illis [illegible]. Recipe folia [illegible] potest se [illegible] quod non crescet crepatura illis [illegible] et continuetur ad [illegible] vel [illegible] et [illegible] molo et emplastrentur et continuetur ad [illegible] vel [illegible] omni die sanat. Item [illegible]. Item [illegible] et cum vino bibita omni die sanat. Item [illegible] ad [illegible] cum [illegible] et [illegible] dati [illegible] solidant. Item folia [illegible] et emplastrata cito consolidant.

De podagra

Podagra est species artetice [illegible] aut est dolor [illegible] vel pedum. Et fit in [illegible] vocatur sciatica et fit in dorso vel [illegible] vocatur [illegible]. Causa [illegible] est calida vel frigida vel [illegible] simul commixta propter humores mixtos sicut colera et flegma. Signa cause calide sunt quod urina est tincta aliquantulum et clara et [illegible] urine et in ypostasi apparent [illegible]. Et si fuerit de causa frigida urina est minus tincta et in ypostasi et in fundo apparent multe [illegible] et si est ex duobus humoribus tunc urina [illegible] et clara [illegible] apparent in nebula et cum illis [illegible]. Item si est de causa calida [illegible] calidum accedat medicus.

De pronosticatione

[illegible] morbus quandoque est [illegible] et [illegible] pro quo nota quod [illegible] fuit de [illegible] recipit [illegible] quandoque [illegible] alii in capite alii in [illegible]. Cura fiat purgatio humoris peccantis per medicinam simplicem vel compositam [illegible] et forte [illegible] ad [illegible] dolorem [illegible]. Et si fuerit materia flatica

caveat a cibis grossis et generantibus flegma. Sed si fuit de causa calida caveat
a omnibus calidis et acutis facta ante purgatione ungatur locus cum unguentis
oleis vel aquis contrariis egritudini. Ut in causa calida optime valet aqua
visquani oleum ranarum oleum violaceum. Item mucilago psillii. Item
aqua rosacea vel sentalis opium magna resolutivum. In causa autem frigida
optime valet vulpinum oleum axungia vulpina aqua vite oleum de petrolino
Item aqua decoctionis rape fomentata super locum dolorosum curat podagram
Item stercus caprine cum aqua mixtum locus ungatur. Item adeps ursi
Item stercus caprine cum aqua mixtum sanat. Item pellis vulpis tenta super
terram omnem podagram et omnem guttam sanat. Item pellis vulpis tenta super
locum valet. Item contra guttam frigidam unge locum cum melle et sparge
desuper pulveres seminis nasturcii. Item recipe ollam formicarum in modica
quantitate et ipsas formicas et ova earum tere cum axungia porcina veteri
et supponatur loco et est valde bonum remedium. Item de visco arboris coque
in aqua et illa aqua membrum dolens balneet sanat cuiuscumque causa
Item fomentacio cum vino decoctionis iuniperi optime valet. Item tere
ape cinerem capitum cum tenenti axungia porci sanat podagram
infra tres vel quatuor dies. Item recipe oleum laurinum mixtum ...
cum pice valet in causa frigida. Item radix acori coquatur in pasta
deinde per medium pasta scissa et supposita articulo sanat citissime. Item
axungia repositoria multum iuvat podagricos et sciaticos in causa calida
causa frigida axungia porci silvestris. De morbis q pt acute i gl pte
Variole sunt pustule in toto corpore disperse. Signa in corpore
violarum sanguinearum sunt rubee pustularum et sunt late. Et
colerice sunt minores quantitatis et citrinus color declinat. Sed a
flegmate sunt albe et late. Sed melancolice sunt sub ali
quantitate nigre. Quanto velocius exeunt tanto facilius curantur. Item
quanto ... et tardius tanto facilius et securior. Cura. Cavetur sic:
fiat fiat ... de mediana ... de summitate nasi. Item fiat
purgatio ... vt cassia fistula ad ... vio
lis tamarindis si nullo modo ad foras quod ... dissentia sequitur
et dieta fiat de ... avena et lacte amigdalarum. Item sepe
... ad extrahendas variolas. Recipe ficus siccos et farinam
lentium mixtam ... dragmam ... et coquatur bene cum aqua
aque ... cola et da bibere sero et mane et decoquatur illa ad
medium aque. Item recipe succi feniculi apii et recipe ... intingatur
ad illa pannus lineus et involvatur totum corpus et trahit materiam
ad extra. Item involvat totum corpus in aqua decoctione
... calida et sanat. Item preservatio oculi ... in facie frequenter
... ad oculos aqua rosacea et ... mulier. Item succus ...
cum ... optime valet. Item sumatur ... quod pe
... manibus non frangantur. Causa est quia quot pestule franguntur
tot erunt ...

Sequitur de lepra

Lepra est infectio totius corporis ex humoribus adustis. Causa
lepre est nimia caliditas et siccitas epatis et totius corporis
ex humoribus adurentibus ... et ... nodificatione
in toto corpore. Item leprosi patiuntur dormitionem pedum intantum
quod si ... plantam pedis acu modicum sentiunt. Item frequenter
... mala ... pedibus. Item aspectus faciei est horribilis et fre
quenter cartilago narium cadit. Item vox illorum consideranda est
quia frequenter omnes leprosi ... Item illa ... leprosum ab ...
... quousque manifeste signa faciei sit corrupta. Et ...
... signa veniunt in curabilis est ... pdictis. Cura.
Si sanguis abundat fiat flebotomia de basilica et de vena
... Item capiatur ... et ... in furno sit quod posset pul
verisari et de isto pulvere da ... die leproso scabioso et ...

Sequitur de scabie malo mortuo impetigine serpigine gutta media
rosacea. Scabies est nomen generale et si in aliquo loco singulari ven
erit et non ... vocatur impetigo. Et si ... scabies ambu
lat vocatur serpigo vel formica. Et si fuerit in facie scabies ... ...
rosa scabiosa pustulosa vocatur gutta rosacea alias morphea

et plurimum quod inter pedem et genu sit suspensibile a[illegible] est aurius os vocatur malum. Contra [illegible] Causa stabiei est flegma salsum vel colera acuta mixta cum sanguine. Cura. Cum quibus abundaverit sanguine fiat flebotomia. Cum flegma vel alius humor fiat purgatio illorum. Postea utendum est de unguentis unde unguento de alumine atque optime valet ad cominctum porcum. Deinde stabies curat. Item succus edidomie positus super stabiem curat et curat. Alia fumat lacrima latirgia et cerusse partes equales terantur optime per [illegible] confitiantur cum oleo mirto et moveantur omnes pustule et curabuntur. Alia Recipe aloe cal. cem vivam et misce cum oleo communi et curabitur. Alia unguento domini nescio de quo inferius dicetur ab omnibus laudatum.

De apostematibus

Apostema aut est colericum aut sanguineum flegmaticum aut melancolicum. Cum est sanguineum tunc est rubeum et acutum. Et si colera adusta tunc species est magnum. Cum flegmaticum tunc est album et molle. Cum est melancolicum tunc est durum et [illegible] primum illorum vocatur flegmo, secundum herisipila, tertium flegmonides, quartum scirosis. In sanguineo et colerico apponentur maturativa frigida et humida. Solatrum aqua rosacea et de [illegible] maturativa vel radix lilij bene cocta super emplastra. Alia altea in oleo sit [illegible] Alia unguentum de cantabro et medulla de osse bovis et de [illegible] bovis, similiter. Cura. Illa apostemata melancolica vel flegmatica statim a principio apponatur maturativa ut visum [illegible] Alia plantago trita cum sale et superposita [illegible] glandulas. Alia rapharum valet ad illa. Alia contra inflationes testiculorum et aliarum folia sambuci et ebuli cum oleo communi. Alia fimus columbinus caninus [illegible] pinus cum succo ebuli et oleo communi multum valet. Alia contra mamillas inflatas. Cum mamille calent fiat repercussio cum [illegible] et aquis frigidis et oleis, et si [illegible] est mater et calor tunc semen lini cum melle tritum multum valet. Et si fuit ibi fistula tunc tritum sterco capiendum aut caninum cum melle cancrum et omnes scruffulas aufert. Alia recta et rumpens quale cumque apostema inmaturatum. Recipe cantaridas [illegible] tritas et pone in passum [illegible] et pone super apostema optime desiccat et

Nota bene utile

[illegible] Alia ficus optime maturant. Alia [illegible] et de [illegible] [illegible] rumpunt et maturant. Alia si in aliquibus talibus locis nata fuit [illegible] superposite rumpunt et maturant. Alia si [illegible] est cum tangitur cito tunc statim sanguinem tunc immitte pulverem [illegible] alumine combusti et [illegible] [illegible] [illegible] illam carnem vel [illegible] et [illegible] talia alumine optime curantur. [illegible] ut prius dictum est.

De verrucis

Cortex salicis combustus et cum aceto tritus appositus bene valet. Alia agrimonia et portulaca valent contrita cum aceto. Idem facit succus florum salicis. Item auripigmentum cum aceto mixtum et superpositum tollit. Alia Recipe rapharum et folia [illegible] [illegible] cum illis et valet.

De lentiginibus

Lentigines sunt macule que et [illegible] apparent in facie et curantur de colera adusta. Primo si humores abundant fiat purgatio. Item fermentum cum aceto mixtum et superpositum valet. Item aloe cum melle confert. Vestigia [illegible] [illegible] Alia crocus [illegible] confert morphee et lentigini. Alia [illegible] dissoluta cum aqua vel cum felle [illegible] aufert omnes [illegible] in faciebus. Alia contra lentigines Recipe sulfur et [illegible] bene et misce cum butiro et cum illo unguento in balneo unge fortiter et dissolvatur cito.

De combustione ignis et cura illius

Quando aliquod membrum aduritur ab igne vel ab aqua calida. Recipe calcem vivam et novem vicibus lava cum aqua et dimitte modicum tempus stare ut residat et effunde aquam istam. Deinde infundas aliam et iterum separa et sic fac novem vicibus. Deinde quod in fundo remansit permisceas bene cum oleo rosaceo et cum oleo communi. Et est valde expertum hoc unguentum. Alia radix lilij cocta super positum et cum oleo rosaceo mixta [illegible] curat. Alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suppositum. Item ponatur nucleus combustus in vino tepido et postea fiat unguentum de calce de quo dictum est. [illegible] alius est bonus [illegible] [illegible] et est [illegible] [illegible] Cum combustio est prima [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et sic calor ignis tollitur [illegible] Cum magna et fortis resolvatur [illegible] cum aqua rosacea [illegible] communi et fiat inde unguentum et de [illegible] inungatur et curabitur cito de cancro fistula et antrace.

Cancer

Cancer est apostema melancolicum durum et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quodam modo similes sicut pedes [illegible] [illegible] hoc apostema [illegible] [illegible] est periculosum et mortale. Fistula [illegible] est [illegible] foramen et [illegible] est latum sicut fora fistule [illegible] antrax [illegible] foramen [illegible] [illegible] foramine. Cancer si adhuc fuit integer [illegible] ut [illegible] si apostema [illegible] melancolicum et durum [illegible] oportet quod ponatur maturativa fortia et forte cum attractivis resolvetur. Et si fuit ulceratum Recipe lac [illegible] et [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liquefacta et bulliat modicum in [illegible] [illegible] addatur pulvis [illegible] et mittatur in cancrum vel in fistulam. Est enim probatum remedium. Item [illegible] [illegible] et [illegible] herba [illegible] est bonum remedium.

De morsu canis rabidi et aliorum

Morsus canis rabidi [illegible] inordinate et in [illegible] [illegible] [illegible] pedes posteriores. Et si [illegible] panem in sanguine morsure et dederis [illegible] cum [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] morsure ne venenum vadat ad [illegible] et ponatur statim [illegible] super locum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venenum in [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] Item postea pone emplastrum [illegible] [illegible] et

anthia Item comedat abundanter et potet de allio cocto sub cineribus Item
pulvis cantaridis valet optime de quo dictum est in fistula prius Item ad morsum
apis vel vespe pone super locum fecem frigidam et ysopa malue et ceta pul-
verizata pone super locum optime valet et membrum in aqua calida et bene pone
valet Item in morsu serpentis da succum allei abundanter bibere et bibit
vinum et teriacam Item contra puncturas scorpionis valet oleum scorpionis Item
scorpio quassatus superpositus cum aleo scorpionis Item scorpio quassatus suppositus
vulneri optime expertum est in ytalia De venenis ad interiora sumptis

Venenorum sunt aqua calida sicut est venenum tyri alii quaedam frigida
frigida sicut est opium et sicuta. Tamen timet intoxicacionem quilibet me-
dicamen istud Recipe nucis avellanis corticatis decorticatas Item nuces vomice
salis foliorum ruthe ficuum pinguium et commisce in mortario et sumat ante
prandium ad quantitatem unius Item sic Recipe ruthe medullae nucum salis
partem modicam ficus plures aequales commisceantur simul Item succus centau-
ree potatus omnia mala eicit Item pimpinella bibita ab omnibus ve-
nenis cor hominis optime defendit et quidam dicunt de centaurea hic
dicitur quilibet medicum sciat quod cum aliquis fuit intoxicatus quod ut cito sa- — No^a facile
-dit vomitum provocet scilicet cum aqua tepida oleo et sale simul potatis atque — vomitus
supra digitis immissis in os et si in aqua ista decocta fuit zapsamus — sic provoca
buglossus etc. vel detur decoctio azari sic enim infallibiliter est provomitivus Item
ad praeveniendum ut venenum tibi non noceat succus feniculi zapsami ru-
the et absinthii ieiuno stomacho bibas Item contra venenum Recipe cala-
menti avellanarum nucum ruthe aristologie bacarum lauri mente gena-
ciane granorum iuniperi boli armenici et coque cum vino et da colaturam — Nota atti
unde hic est valet etiam contra pestilenciam De medicinis solutivis — nencia ve

Ad purgandum flegma Recipe zinziber agarici seminis turbith ʒ ij zuccari ʒ iij
et fiat una dosis De colera ad purgandum coleram cum flegmate Recipe
turbith ʒ j scamonee ʒ j commisceantur cum modico melle et fiat quod non
sit equalis ponderis et credatur est una dosis et aliqui duo pro una do-
sis et acuatur in morbis iuncturarum et una dosis ut quod acuatur vel quia
granis scamonee et potest cum pomo deplegatam cole lactaricos et colli
dianeos purgat Electuarium de succo rosis cum lb vij Recipe rosarum
ʒ iiij sandali ʒ ij specierum ʒ iij diagredii ʒ j et camphore et temperetur ad
sirupum facto de supra dicto succo De opiatis

Contra dolorem stomachi a frigiditate aut humorum ardorum contra
coliacam et dolorem renum contra difficultatem urine et singultum ve-
hementem Recipe piperis albi et nigri ana ʒ v opii ʒ v croci ʒ ij spice
spicta castorei ana ʒ j confice cum melle quod est quadruplum respectu ceterorum
dosis sit ut cicer aut faba Item De cancro qui sunt in gingivis vel
labiis boraz et piper ista pulverisent et distemperent cum succo tepe et mel-
le despumato et locum cancrosum illinatur et sanabitur De cancro
vulnere Recipe tinne calce viride ista bene pulverisent et cum succo
portulace incorporentur et fiat unde locus patiens inungatur De cancro
inveterato Recipe atramenti salis piperis unde eius tractum fiat pul-
vis et cum vino vel aceto incorporentur et superponatur in parva quantitate appo-
natur De fissuris labiorum sed sunt fetor fistula cocta et nigredo
fiat pulvis super locum patientem ponatur loco suo abluto cum aceto
livrato De fistula labiorum Recipe vitellum ovi cum oleo rosato
Item et idem Recipe duas albas porcinas butyrum ceram albam pan-
tam sit unguentum De Cirologia Contra malum mortuum Recipe
calcem vivam auripigmentum pulverisent sapone cum gallico et oleo commun
ungatur Item Recipe radices lapacii acuti stabiose radices coquatur vel
aceto vel oleo vel cum liquore illo distempere pulvis De tineis
Recipe calcem vivam auripigmentum pulverisent et distemperent cum oleo
et aceto Contra tineam scabiem pediculos glandulas Reci-
pe pulvis litargiri fuligo et sodii fructum cinis campane celido-
nie misceantur cum aceto incorporentur Item ad idem Recipe absinthii
boraginis radices eius simul incorporatis caput inungere De retentione
capillorum Item coquatur lapacium acutum et eius radix in vino

et inde caput sepe lavet Aliud capillos multiplicat [illegible] sistit canos
[illegible] Item ad idem Recipe sucum tifoly ad melle et distempera et [illegible]
ne parum de succo barbe et ungit caput tuum Contra pediculos
Recipe argentum vivum extinctum cum saliva et [illegible] [illegible] potenna et [illegible]
loco distempera [illegible] alia [illegible] et corpus inunga Recipe mortua [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] in vulneribus [illegible] et [illegible]
ad [illegible] et [illegible] et [illegible] guttas sanguinis aliqua [illegible]
[illegible] Contra [illegible] carnem [illegible] fiat [illegible] pulvis recipe [illegible]
[illegible] pulvis [illegible] sermo [illegible] [illegible]
[illegible] pulvis [illegible] et pulvis eorum distemperet [illegible]
[illegible] et melle postea decoquat ad consumptionem mellis et [illegible] Deinde
[illegible] [illegible] et [illegible] et quando [illegible] fuit una [illegible] super
tegulam calidam [illegible] et [illegible] pulverem [illegible] et pulvis ponatur super
carnem mortuam Item aliud [illegible] Recipe cinamomi [illegible]
[illegible] fiat pulvis et supponatur Contra [illegible]
Recipe radices [illegible] et [illegible] coque eam cum aqua donec sit bene
decocta et [illegible] bene sicca [illegible] modica aqua tunc pista eam [illegible]
[illegible] apri [illegible] et [illegible] [illegible] potest [illegible] et [illegible]
vesicam apri et [illegible] et pone ad [illegible] bene pistando [illegible]
at unguentum et postea pone unguentum ad vesicam et pone omnia ista
cum [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] calefactum bene ad ignem [illegible] postea inungat
unguento donec sanet Contra colicam Recipe [illegible]
et modicum de sapone et inungat [illegible] umbilicum de mane et [illegible]
[illegible] Contra calculum expertum in [illegible] Recipe
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnia [illegible] ponde et pulverisent [illegible]
[illegible] ad meliori potu quod potest [illegible] [illegible] autem
[illegible] [illegible] tunc bibat quotiens [illegible] valuit Contra [illegible]
Recipe [illegible] et fac [illegible] [illegible]
[illegible] in aqua et aspergatur modicum de sale et [illegible] modicum [illegible]
et comede bene et cessabit morbus Contra [illegible]
[illegible] expertum Recipe [illegible] folium et fac [illegible]
[illegible] et [illegible] pone super dolorem [illegible] Recipe [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] pone super dolorem ut supra Contra [illegible]
Item [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] magna radicem [illegible] illa decoquantur in
[illegible] aqua [illegible] media [illegible] et bulliat usque ad [illegible]
[illegible] illa aqua [illegible] parva olliculam et imponatur de ca-
[illegible] [illegible] potestis recipe [illegible] digitis et
[illegible] una parva pecia ad [illegible] olliculam et [illegible]
[illegible] quanto calidius poteris [illegible] de mane et [illegible] de super [illegible]
[illegible] et ita continue [illegible] Sequitur ut [illegible]
Recipe [illegible] panis intinguas in aceto et desuper pone de [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] et [illegible] panis [illegible]
[illegible] aliud Ad restringendum [illegible] super [illegible] Re-
cipe pulverem de [illegible] pulli [illegible] et [illegible]
quantum potestis recipe [illegible] digitis et bibat [illegible]
[illegible] aut [illegible] Aliud recipe camphore parva pecia sicut [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] et de [illegible]
[illegible] Ad restringendum sanguinem de naribus Re-
cipe herbam vulgariter [illegible] et [illegible]
Aliud recipe folium [illegible] et pone super [illegible] Contra [illegible]
Recipe [illegible] [illegible] cum [illegible] autem [illegible]
de mane et vespere Contra [illegible] Recipe flores de [illegible]
[illegible] flores [illegible] [illegible] et olei olive [illegible]
[illegible] fac emplastrum et supponas [illegible] Aliud [illegible]
[illegible] contra [illegible] aut venit de frigiditate et
[illegible] quacumque [illegible] [illegible] [illegible]
quacumque sive [illegible] sive per fluxum ventris sive per tussim sive per in-
sensibilem [illegible] sive per abstinentiam cibi et potus et maxime

Nota pro nobis

abstine a cena sed cena [illegible] si abstine reum sancitis accta. sitte
na vera de vino ferculo assato quia assata excitant. Et sciatis quod re
uma habet duplicem modum curationis in perientiam Et mistio me[illegible] ameretur
ad ingenio omnis reumatis. Si sit flegma faciens in corpore — vel quod fle
reuma Dicimus in gules sic. Sic reumata cura quia ista sunt contra — gma
ria reumati Et secundum in lege quod contraria contrariis curantur Reuma in
natura siccitatis et contraria humiditati. Hic dormitio fiat in stuba
aut camino ardens cit in tuis tempore dormitionis. et potest vitare
ista ut lac pisces fructus cibos extensive frigidos potus. et oia acetosa
et omnes repletiones balnea minutiones lotiones capitis maxime statim
prandio aut cena / si sit una hora ante cenam in loco sicco. Cura
Cura specialis reumatis. Contenta corpus et caput / calidis retine
tepide vero extensive cum talos. et tunc reumata [illegible] tauric al
bi minus tibee aloe piperis quinque calamum aromaticum galganum tanop
dor genciane ciperaci zinziberis de colubi quos parvas portiones
ut possit tussigluttire mordendo grana piperis permiscendo cum sale
sacerdotali pastus patrones et tussigluttire cum cervisia tepida a
vino decoctis tepido mane et sero tunc reumata Et valent odores
rerum aromaticarum ut bustio ambra tymiana [illegible] pimpernella
sita. Aut appone assata ad fornacem confert reumata consumendo ca
put confortando Et in hoc casu valent pillule pestilenciales tres aut
quatuor tussigluttiendo Item in cibis vinis ad aromatisandum
recatis piper in [illegible] ciminus cum modico aceto et tostum panis [illegible]
atis semper in fine mense cum sane sacerdotalis co [illegible] Speciale
remedium reumatis Contra reumata et constipationes [illegible]
cum intritum [illegible] cum vinis vel cervisia recipiendum quod [illegible] infir
mitates zituar zinziber galgam cinamomi flores nux muscata mastix
olibanum idest [illegible] album [illegible] grana paradisi [illegible] psittacum canofs/
li piper calamus aromaticus et [illegible] idest magta pipin
ella enciana anisos cardamomi folia sene
Unus regiminis reformationes voluimus ut particularia quae cognoscat cuiuslibet — generale
etas tempus regio complexio consuetudo et ista valeant medicinalia [illegible] — vel
Quod etas vita regio complexio forma [illegible] et sinthoma repleta
et aer sunt pensanda medico volenti Nam in hieme aut autumpno — frigidis
no valet piper et calida quia licet piper calidus valde conservat in
estate et ver non firmatur sed in temporibus frigidis et humidis in cibis piper
et alia calida extensive ut tociens ut [illegible] de sale sacerdotali utatur
prout in frigidis et humidis temporibus De de essentia conductus patet disse
riam idest fluxum ventris ad sanguinem [illegible] [illegible]
aut de mane in aurora tussigluttiat unam pillulam vel ad pilles
vino. post hoc deponat se ad quiescere ad quatuor vel ad quinque horas
sine comestione aut bibicione. post hoc ova assatis et torte factis et
ptiare tosta et grossi cibis vel [illegible] tam [illegible] assatis
[illegible] torta de ovis assatis in veru idest waggenwik panis to
sta ex aceto comestus placente de papaver caseus coctus. et caseus
assatus in patella rusticus torte factus cum lacte amigdalarum comestum
et universaliter omnia [illegible] claudunt et constipant ventrem comesta in — non generale
principio prandii Sunt vinum rubeum in principio prandii stringit [illegible]
[illegible] quod multo salsa et piperata brodia et sorbida in principio prandii
laxant ventrem Sed eorum opposita stringunt et constipant Contra disse
teriam Imprimis in medicine [illegible] dissenteria panis [illegible] assata
coctana assata [illegible] sine speciebus unguentum rubeum [illegible] tos
ata in rebus pira confecti gariofoli confecta mirr muscata assata in cineribus
[illegible] assate Cervisia aut vinum rubeum in quo ferrum candens [illegible]
[illegible] et ter sit extinctum Et postea collato hec potus [illegible]
ventris inter omnes potus aut potest bibere ptisanam cum aqua nuclei p
sitacorum et amigdalarum excoriatarum sunt cocta cum dicta ptisana. et
quolibet bibicionis semper bibatur per [illegible]. et quasi sugendo et modi
cum bibendo aut bibatur aqua plantaginis in magnam medietatem
Item tortule et ova dura ex aceto comesta stringunt Item balnea

no aquosa sed sicca stringit ventrem Item quercus stringit Contra
vomitum stomachum infirmitatem et stipre totum dracma valet in tabulae
semen plantaginis tritum et potatum cum aqua rosacea vel cum

Dissenteria
aqua pluviali Dissenterici sunt quorum venter semper est fluens vel

Iliaca
qui emittunt sanguinem assidue per posteriora cum cibo Iliaca qui pa

Asmati
ciuntur nimium egerendo cum sanguine Sed asmatici dicunt obstru

Lazary
ctionem [illegible] simpliciter fluxum ventris patiuntur In dracma simplex

[illegible]
fluxus ventris [illegible] Discolor redditur sanguinis limpha [illegible] mistus
[illegible] extenta [illegible] sputum [illegible] labia nares [illegible] quia sunt
indicia lepre depilacio superciliorum et grossities eorum rotunditas
oculorum dilatacio narium extrinsecus coartacio interius cum difficultate
anhelitus et quasi de naribus loquela et color faciei lividus aliquis
lividus vergens ad nigredinem morphea [illegible] et terribilis aspectus et cum
gravitate et contractione pulsarum aurium [illegible] pustulas confricio
musculorum et insensibilitas extremitatum colerici extremitati mela
colici multum calidi et adusti [illegible] calidum caveant sibi et

Contra vermes Contra vermes qui crescunt aliqui in carne hominis
et sua corrosione mala plaga in fermento Recipe lac caprinum coaguletur
[illegible] debet fieri caseus tunc recipe serum et lanam [illegible] aptum est
Si non est aptum [illegible] et lana et inde materia coagulata [illegible]
fortiter impone de die bis ter vel quater Item videas ut fermentum
[illegible] fiat [illegible] et sit ad hoc [illegible] ut [illegible] ponatur
[illegible] calidum [illegible] sine igne Item contra [illegible] in dorso vel
[illegible] Recipe [illegible] coque in aqua et sale ut mos est in
[illegible] Recipe [illegible] de corticibus ita calide sicut sustinere potest
[illegible] recipe [illegible] Ad restringendum sanguinem vel
[illegible] et lana [illegible] Ad [illegible] et liga [illegible] ita
[illegible] Recipe [illegible] superiorem et inferiorem digiti [illegible] et sta
fortiter ut potes [illegible] ventrosa ac si esset impreg
nata deo suffragante Item [illegible] quedam [illegible] ut supra Recipe [illegible] ita
[illegible] et non est [illegible] cum melle et [illegible]
[illegible] et sed bibe de illo et [illegible] seu [illegible]
[illegible] et per [illegible] Sequitur
[illegible] in dura [illegible] et vulnerum Recipe [illegible] de arbore [illegible]

Ad veterem vulnerum
[illegible] vulnerum [illegible] et subtiliter [illegible] in oleo olive
[illegible] papaverum [illegible] et [illegible]
et adde de [illegible] quantum Item et de terra [illegible]
quantum [illegible] modicum coque et cola per pannum [illegible]
et pannum et [illegible] emplastrum Item recipe oleum olive et lardum
antiquum in ligno [illegible] acuto aut ferro [illegible] ut liquescat
et guttas [illegible] in aquam [illegible] pinguedinem
collige et dicto oleo similis quantitatis commisce inde fac emplastrum
Sequitur Astringendum sanguinem de vulnere [illegible] vel
naso et alias in quocumque loco [illegible] et mulier mamillas
[illegible] aquam imponat et cum adiutorio dei [illegible] Contra
[illegible] et scabiem [illegible] Recipe corticem ligno pinguiorem
albam arboris que dicitur vulgariter [illegible] et pone per modum emplastri
[illegible] et prosiccabit [illegible] et sanabit auxiliante deo Ad
[illegible] Item recipe argillam qua conglutinantur lapides in fornace antiqua
et adustam pulverisa misce vino sublimato vel aqua [illegible] et supp
one [illegible] et sanabitur Ad provocandum sompnum
Recipe papaver album et oleum [illegible] et [illegible] tempora inunge
Item habere potest misce hec cum lacte [illegible] lactante porcos Item
[illegible] videlicet papaveris albi et nigri avellane misce simul coque
et polei [illegible] de nigro [illegible] de alio

...ma humores siccat et dolorem aufert Item contra fornicarium cocta et
et pannum expressa ac in aures fusa

cum de salvia coriandro et [illegible] contusis Item langeum supponatur utilia
frondes solorum pedum et vene pulsatiles ac pares [illegible] rosata cum camphora confidera
Item balneatum pedes desiccare [illegible] plante inde fricentur cum sale et
inde cum aceto forti **Contra soltitam** Recipe pulveres ordeacis coriandrum in
mortario simul misce cum vitellis ovorum et aqua rosacea fac pulmentum et
pone in sacculo valde calide super umbilicum seu inter illud et pectus **Sequitur**
contra in sompnis ambulantes Quum aliquis in sompnis ambula-
verit [illegible] in ore et asetae nolens [illegible] non possit [illegible] incidat radices
[illegible] et [illegible] coquat in albo vino et ieiunus calide bibat **Ad restringendum**
sanguinem de [illegible] cimmpetere [illegible] veneris et aceto forti misce et
super [illegible] pone **Ad oculos sangwinolentos** Recipe [illegible] cum lacte mulieris
[illegible] pone [illegible] super oculos pone [illegible] in vetre
in mitte Item agrimoniam cum [illegible] bibat et liberabitur **Ad dolorem** aurium Recipe [illegible]
[illegible] sudorem et urinam [illegible] bibat et liberabitur **Ad dolorem** aurium Recipe [illegible]
[illegible] pueri et in mitte ad aures [illegible] auditum reddunt **Homines sanguinem** apium
et ruthan in lacte caprino bulliat bibat pulegium [illegible] et [illegible]
et ruthan in lacte caprino bulliat bibat pulegium [illegible] pati [illegible] **Ad maculas** in facie
adeo [illegible] mitte et absque lesione pati [illegible] cum aqua
repellendas Recipe radicem [illegible] silvestri [illegible] tere [illegible] cum aqua
[illegible] et [illegible] faciem inde lava **Ad recuperandum** colorem ex infirmitate deperditum
[illegible] comede [illegible] **Ad recuperandum** appetitum comedendi vinum de
[illegible] diebus mane bibat et [illegible]
coctionis [illegible] [illegible] **Ad caligines oculorum** Recipe [illegible] super
[illegible] forti de ambulet [illegible] **Ad caligines oculorum** Recipe [illegible] in mitte
feniculo collectum et mitte in oculos Quum quis in [illegible] in mitte
[illegible] mitte que si integra remanserit signum est vite si autem
[illegible] signum periculi est [illegible] in [illegible] et [illegible] cum medulla
[illegible] tempora eius [illegible] in sompnis loquitur abrotanum in aceto [illegible]
bibat **Ad repellendam** sitim aquam decoctionis mille folii bibat **Non**
retineat cibum et potum [illegible] et mille folium [illegible] cum vino bibat **Item**
potest [illegible] grana saxifrage cum vino et aqua cocta [illegible]
bibat Quum non possit [illegible] inflatum [illegible] de corpore [illegible] et super me-
bibat Quum non possit [illegible] inflatum **Ad repellendam** scabiem cum aqua de
[illegible] fortiter [illegible] lavet corpus in balneo **Contra**
coctionis albi [illegible] lavet corpus in balneo [illegible] **Contra**
dolorem pectoris et capitis
Recipe acetum forte de coctionis aloe [illegible] et pectus [illegible] Recipe [illegible]
tempora et [illegible] in [illegible] caput [illegible] et pectus [illegible] signum
[illegible] et lac mulieris lactantis masculum simul [illegible] si [illegible] signum
est vite [illegible] de [illegible] signum mortis **Ad provocandum** sompnum [illegible]
[illegible] sub capite pone **Mulier** in [illegible] [illegible] cum vino
[illegible] sub capite pone **Ad repellendas** maculas rubeas in facie
de coctionis arthemasie calide bibat **Ad repellendas** maculas rubeas in facie
ungat faciem cum absinthio mille folio temperato [illegible] subito ob [illegible]
[illegible] cum aceto misce [illegible] cola et in naso mitte **Contra** [illegible] castellum
[illegible] in balneo potatum [illegible] **Sequitur contra frenesim**
Recipe [illegible] et vitellum ovi cum semine arthemasie et lau-
[illegible] cum vino fac cathaplasma liga super caput rasum per diem
et noctem et tunc [illegible] et inde fiat [illegible] de [illegible] herbis arthem-
asia absinthio [illegible] albo que coquantur simul et [illegible] lavetur caput
bene et calide **Et** tunc [illegible] cathaplasma [illegible] subligetur et in [illegible]
sic ad lectum ponatur **Ad provocandum** sompnum [illegible] papaver et de [illegible]
lacte [illegible] [illegible] fac pulmentum quod comedatur [illegible]
adde de flore [illegible] in bona quantitate et [illegible] cum alia potagia seu
pulmenta [illegible] [illegible] sompnum provocatur **Item** papa-
veris [illegible] cum vino et semine [illegible] fac emplastrum et super caput
liga [illegible] **Et** hoc fiat [illegible] **Ad repellendam** surditatem recipe
rapham [illegible] pone asperge sale fac [illegible] donec [illegible]
[illegible] accipiat illud per pannum cola ac per tres dies et noctes mitte mane et
aufert [illegible] omnem surditatem **Item** rapham [illegible]
in [illegible] in [illegible] [illegible]

comedend mane et sero tarde et dinges quos in ventre habuerit statim
morientur Item fregule da cum equo Copientes panis bis tostaz et sal-
sam mille folliad cum semine suo et castoreo in aceto forti decoctis et
mane potatum fluxum sanguinis mitigat et restringit Contra dolorem
Recipe allium contunde pone et liga cum panno aliquo dentium
in brachio sinistro contra arterias dimitte sic per noctem depone die sequenti
et ubi cutis per modum pustule elevata per quam cum filo sericeum dimitte
sic humores exire successive et cum adiutorio dei cessabit dolor Et in
ut cutis reformetur unge cum pinguedine leporis est Contra verrucas seu
alsterangas in pedibus de pone verrucam seu alsterangam pone unum cutem
ut potius in radicem aliquantulum tangas ad inde folia sambuci et
succo iniunge bombacem alias bomwol pone desuper liga et dimitte sic
et altera die renova cum emplastro humor et mutant

Sequitur de ruptura equi sub sella

Item ord folia genesta
et misce super locum rupture equi sub sella etiam equitando sanabitur Contra
verrucas in manibus et alibi Recipe liquidum picem pone in una eius extremi-
tate seu medium de tela aranee et illam incende et pone super verrucam
et paululum sustine ut calefiat verruca et inde eam cum digitis abstrahe
vidi experiri Contra verrucas in manibus Recipe testam allii calorem et inde
et pone super verrucas punctis bene locum quottidie et curatur
Contra verrucas in pedibus Recipe fuliginem pone super papirum et
liga desuper aliquibus diebus vel noctibus tribus

Raphanus maior vel Merrettich Est humidus et calidus et [illegible] habet virtutem
comesta [illegible] cum sale ieiuno stomacho dat calorem et omnes [illegible] subtilit et
digerit et urinas movet [illegible] virtutem [illegible] expellit Item in [illegible] ad modum [illegible] in [illegible]
et sale aspersus [illegible] humores dabit illa aqua per pannum colata
et mane [illegible] sudores et [illegible] aufert et hoc fiat per tres dies

Anulatam [illegible] vel [illegible] habet virtutem masticata de mane precordia sanat
[illegible] expurgata et decocta in [illegible] [illegible] potio [illegible]
[illegible] vocem sustentat et oculos illuminat Sinape vel [illegible] est humidi et ca-
[illegible] et [illegible] virtus [illegible] cum aceto [illegible] et comestum caput [illegible] ornat
purgat et alleviat Item valet pro [illegible] dolorem in capite [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ovi et semen [illegible] et fiet cum vino lau-
[illegible] absinthio [illegible] [illegible] decoquantur bene et calide lave caput et [illegible]
[illegible] et [illegible] per caput et deponet se fiat sic [illegible]
Cepe vel [illegible] est humidi et calidi quod de mane cum sale comestum [illegible]
ad se trahit et educit Item pectus purgat et humores pessimos expellit Item decoctum
et comestum [illegible] facit digestionem [illegible] comestum oculos [illegible]

Petrosilium vel alias petrapium [illegible] est humidi et frigidi et habet [illegible]
[illegible] comestum sepe sanguinem expellit [illegible] urinam adducit Item comestum sepe omnem
[illegible] expellit Item decoctum cum vino [illegible] alias [illegible] de mane
potatum valet contra calculum Item comestum leprosis [illegible] calorem in [illegible] [illegible]
et refrigerat Allium vel [illegible] est humidi et calidi quod comestum de mane pectus
purgat et flegma removet humores malos [illegible] et appetitum comedendi [illegible]
[illegible] sepe [illegible] oculos [illegible] Item cum vino [illegible] et in ore retentum et cum digitis
[illegible] dentes [illegible] omnem fetorem et putredinem expellit Ysopus est herba
[illegible] que in aqua cocta et potata pectus purgat et vocem clarificat [illegible] apta
pulmonibus purgandis [illegible] et ysopum [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] est ysopum [illegible] calidi [illegible] est in utroque gradu Item [illegible]
humores ysopi decoctio [illegible] Item ysopus est herba purgans pectoris flegma
Item [illegible] ad pulmones [illegible] ysopa [illegible] [illegible] purgat [illegible]
ysopi Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item decocta cum vino
et mixta [illegible] purgat [illegible] [illegible] lepre que [illegible] in facie sepe
lota de mane et vespere delere potest Ruta est calida et sicca in 3o gradu [illegible]
comesta de mane [illegible] et nebulas oculorum pellit Item comesta [illegible]
[illegible] aufert et in [illegible] Item comesta sepe de mane [illegible]
no [illegible] caput grave alleviat et cerebrum purgat Salvia [illegible]
in [illegible] [illegible] comesta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguinis [illegible]
vel [illegible] aqua [illegible] [illegible] illa mitigat Item cum vino [illegible] et de mane

Recipe semen lini [illegible] in aqua et cum sagimine lardi veteris in patella [illegible] da indurare constipato [illegible] volumus [illegible]

potata interiora [illegible] et omnem in[illegible] repellit. Item de [illegible] sale [illegible] et comesta in homine ulcera aut apostema crescere non permittit. [illegible] galienus [illegible] homo moritur cum [illegible] in orto. **Viola** vel fiolek est flos noster quod contusum cum vino et super vulnera in panno posi[ta] omnem dolorem mitigat et si eius [illegible] in vulnera [illegible] fuit omnem putredinem expellit et non sinit crescere carnem [illegible] [illegible] cum [illegible] contusum et super caput [illegible] in panno capitis dolorem mitigat et expellit. **Agrestina** vel [illegible] est herba [illegible] que comesta bene corpus refrigerat et [illegible] [illegible] et [illegible] Item comesta sepe [illegible] ventre [illegible] Item prodest [illegible] pueros lactantes si eam sepe comederint aliquo modo quia lac augmentant

Agrimonia vel repnik decocta cum aceto de mane calide potata omnes pustulos interiora consumit. Item decocta in aqua et in caput lotum de mane omnem [illegible] et in [illegible] repellit et emundat. Item cum vino decocta valet contra veteres torsiones. Item in aqua cocta et comesta [illegible] omnem dolorem mitigat in [illegible]

Menta vel miatka [illegible] est herba [illegible] et habet odorem bonum et semen valde [illegible] et quicumque eam cum aceto biberit illo die in [illegible] non potest quoque potum. Item si ad vestes aliquas posita fuerit ad [illegible] non permittit cadere [illegible] Item ad [illegible] posita per annum eosdem putrescere non permittit. Item decocta cum vino seu potu [illegible] et de mane bibita interiora [illegible] renovat et omnes putredines [illegible] [illegible] et [illegible] Item decocta cum aqua frigida [illegible] per noctem et per pannum colata et de mane potata omnem [illegible] [illegible] Item masticata de mane fetorem [illegible] pellit et [illegible]

Malva vel slaz cum aqua decocta apposito butiro et comesta [illegible] bene laxat. Item decocta cum aqua et comesta de mane mulieribus lactantibus lac solet augere. Item data vaccis ad comedendum lac facit abundare

Centaurea vel centorzija decocta cum aqua et mane potata calide quotidiana [illegible] potenter curat. Item decocta cum aceto vel vino calide potata purgat capitis [illegible] Item decocta cum aqua et potata non [illegible] calide interiora renovat et calorem febrium [illegible] Item decocta cum vino alias [illegible] et potata de mane an[te] febrium accessionem frigiditatem [illegible] pellit. Item cum aceto cocta et [illegible] calide potata omnem in[illegible] et liuorem pellit de stomacho

Serpentina vel [illegible] est herba que rotunda folia [illegible] contusa et super vulnera serpentis ligata statim de vulnere venenum extrahit. Item quicumque eam portaverit omnes serpentes a se fugiet. Item decocta cum vino [illegible] potata si serpens in ventre fuerit statim [illegible] Item quicumque eam potaverit [illegible] per [illegible] malos [illegible] fuit [illegible] virtute resoluit quod sepe fit [illegible] vel [illegible] [illegible] nimis calido vel aliquo potu vel nimio calore per viam [illegible] et [illegible] est valde cavendum quia inde nascitur magna infirmitas [illegible]

Bethonica vel bukwicza decocta cum vino et de mane potata calide omnem accessionem febrium [illegible] et expellit. Item contusa cum vino et apposita claro [illegible] et cum panno [illegible] super vulnera posita [illegible] Item per se contusa et pulverizata et super vulnera [illegible] non sinit [illegible] sanguinem. Item cum vino contusa et super vulnera ligata omnem putredinem carnis pellit et non permittit crescere carnem putridam. Item decocta cum aceto et [illegible] capite dolorem [illegible] mitigat et [illegible]

Pipinella vel [illegible] comesta omni hora dolorem cordis mitigat. Item decocta in aqua et de mane potata debilitatem precordium aufert. Item mane comesta [illegible] sanguinis constringit. Item [illegible] comesta mane [illegible] sua virtute mitigat [illegible] Item comesta omni hora valet contra [illegible] cor [illegible] et capitis debilitatem. Item comesta de mane [illegible] malos pectoris potenter [illegible] expellit calorem pectoris [illegible]

Angelica vel [illegible] valet contra venenum in cibo sumptum vel in potu quia sua virtute [illegible] Item decocta cum aqua et potata calide [illegible] et liuorem pectoris purgat quia amara est et fortis valde. Item contusa et cum favo mellis cocta [illegible] [illegible] si super vulnera ligata fuerit. Item valet contra lassitudinem et itinere [illegible] si comesta fuerit. Item de mane comesta vomitum removet et appetitum comedendi [illegible]

Benedicta rubea seu [illegible] dicitur ideo quia bene reformat omnem potum qui [illegible] [illegible] amisit et odorem reducit et hoc si lota cum aqua munda et in potum posita et bene coopta [illegible] vel [illegible] Item quicumque cum ipsa potum biberit dolorem [illegible] illo die habebit. Item [illegible] habitaculo posita fuerit ibi rana vel serpens et omnes venenosi latitare non poterit [illegible] odorem eius senserit inde exibit. Item si quis de ea comederit a illa die aparalisi non ledetur

Benedicta alba quicumque per [illegible] passura fuerit eam [illegible] comedat [illegible] Item si [illegible] posita et si [illegible] habebit vincet si vero non moretur

Millefolium vel [illegible] contusa [illegible] et [illegible] de favo mellis apposito super vulnera ligatum omnem [illegible] purgat et [illegible] mitigat. Item cum vino coctum et mane potatum [illegible] interiora mitigat. Item cum aceto forti coctum et de mane cum [illegible] potatum paralisi[m] [illegible] sanguinis mitigat [illegible] cum semine suo [illegible] et decoctum calide per tres dies [illegible]

Plantago vel [illegible] dicitur ideo quia plantat et consolidat quod corruptum et lesum fuit que decocta cum sanguine [illegible] et comesta bonam facit digestionem et sanat [illegible] est [illegible] in corpore vel confractum hoc [illegible] consolat et reformat

Solsequium vel [illegible] flavos flores habet que solis sequitur splendorem que si [illegible] decoctum fuit et de mane potatum calide omnes dolores pectoris sine constipationes sine [illegible] malos [illegible] cor et omnia mala interiora [illegible] [illegible] vel in febria potenter expellit. Item in accessione febrium si decocta fuit et potata hoc idem facit

Verbena dicitur quasi venenum vincat ut dicit galienus quicumque eam cum vino coctam [illegible] biberit illo die a morbo caduco [illegible] erit. Item contusa [illegible] [illegible] et inde [illegible] ad mane et si [illegible] panno [illegible] et [illegible] et super oculos ligata omnem [illegible] et dolorem oculorum sanat [illegible]

[illegible] pipinella [illegible] [illegible]

[illegible] fac [illegible] [illegible] lacte [illegible] decoctum

Apolegium vel polei. Contrita cum oleo olive et vino quod morsum serpentis vel ca[illegible] curat cum panno super vel in posita. Item contusum cum aqua fontanea et super caput ligatum dolorem capitis mitigat et expellit. Ducamphi[illegible] vel [illegible] [illegible] est herba odorifera que cum vino contrita et super caput [illegible] ligata dolorem capitis mitigat. Item sepe cribrata mane et [illegible] confortat. Item cum vino cocta et calide mane potata omnes corrosiones in corpore mitigat et compescit.

Artemisia vel bilisga dicitur quia mater aliarum herbarum que contrita et bene lota et ad [illegible] [illegible] missa et cum vino vel aceto cocta [illegible] ad unam horam et per hoc per pannum colata et a sic caput lotum quanto calidius [illegible] et deinde panno capud ligetur et [illegible] deponatur et ad unam horam donec sudorabit et per [illegible] tres vel quatuor dies continue [illegible] apposita dolorem capitis certissime [illegible] Item in aqua contrita et cocta et per pannum colata et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic per [illegible] calefactionem [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Item in aqua cocta et contrita et cum panno super umbilicum ligata calide ad [illegible] [illegible] dolorem mitigat [illegible] umbilicum dolores vel corrosiones [illegible] [illegible] Item qui eam in [illegible] solidam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] et [illegible] per [illegible] [illegible]

Absinthium vel [illegible] cum [illegible] [illegible] decoctum et calide potatum [illegible] stomachum [illegible] ventre purgat et omnes [illegible] et malos humores expellit et hoc fiat per tres dies mane et [illegible] Item cum vino contritum et per [illegible] [illegible] caput bene purgat et [illegible] [illegible] facit. Item decoctum colatum [illegible] frigiditatem mane potatum omnem [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] minor vel [illegible] in aceto cocta et sine sale comesta omnem humorem purgat in stomacho et [illegible] ibidem mortificat [illegible] expellit [illegible] [illegible] [illegible] in stomacho. Item contrita cum vitello ovi et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] cum hoc [illegible] [illegible] omnem [illegible] [illegible] facit et eam [illegible] et hoc fiat per tres dies aut etc.

Marrubium album vel [illegible] cum vino coctum et mane potatum calide [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Item in aceto coctum in [illegible] mellis vino [illegible] appositum et potatum [illegible] [illegible] [illegible] calide [illegible] Item in aceto coctum [illegible] mellis apposito et calide potatum [illegible] humorem [illegible] purgat et expellit.

Abrotanum vel [illegible] in vino coctum et calide mane potatum [illegible] in [illegible] [illegible] et humores in [illegible] [illegible] [illegible] Item si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abrotanum cum melle calide bibat. Item in aceto coctum et super caput cum panno ligatum [illegible] dolorem calorem [illegible] mitigat et compescit.

Rapa vel [illegible] est calida et humida que [illegible] cocta et comesta omnes [illegible] [illegible] [illegible] in pectore [illegible] facit. Item brodium eius [illegible] omnem [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sepe [illegible] [illegible] et compescit. Item comestum [illegible] pinguedine [illegible] [illegible] in digestos [illegible] et [illegible] [illegible]

Milium [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] siccum et frigidum quod comestum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stomacho [illegible] cibus pinguis et digestibilis subsequatur.

Pisa est sicca et calida que decocta et comesta digestionem facit a stomacho [illegible] calefacit [illegible] apostematicis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nocet quia auget dolorem [illegible] inflammatorum et [illegible] [illegible] adducit sanguinem [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible]

Canapium id est semen eius est [illegible] et calidum quod coctum et [illegible] [illegible] venenum [illegible] a corde pellit et si [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] et super morsum [illegible] [illegible] et ligatum continuo omne venenum [illegible] [illegible]

Galgamum vel galgan est siccum et calidum quod si quis aliquis in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malum [illegible] [illegible] et bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comestum mane fetorem [illegible] et [illegible] expellit [illegible] [illegible] comestum cum vino stomachum confortat et calefacit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum vino et [illegible] in [illegible] et tempora [illegible] [illegible] illo [illegible] capud [illegible] [illegible] Item cum vino [illegible] contrita calefacto bibitum dolorem illo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comestum et [illegible] [illegible]

Zinziber est calidum quod comestum mane [illegible] purgat [illegible] [illegible] [illegible] ventositatem [illegible] [illegible] stomachum frigidum calefacit et reformat. Item humores malos a pectore pellit et appetitum comedendi [illegible]

[illegible] est humidum et calidum quod comestum [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] mane comestum cum sale modico caput [illegible] et malos humores [illegible] [illegible] [illegible] facit. Item mane comestum [illegible] pellit et [illegible] [illegible] adducit et [illegible] [illegible] [illegible] confortant.

[illegible] vel [illegible] comestus cerebrum confortat fetorem [illegible] [illegible] et comestum cum vino [illegible] auget et [illegible]

Cuminum vel kumin [illegible] mane comestum [illegible] [illegible] expellit et pectus confortat capud et oculos [illegible] et omnes [illegible] de collo

Cit[illegible] [illegible] comestum flegma purgat pectus mollificat et [illegible] expellit indigestum in stomacho [illegible] digerit [illegible] facit.

Piper comestum [illegible] [illegible] [illegible] venenum removet ventre et stomacho calefacit [illegible] [illegible] nocet.

[illegible] [illegible] comestum [illegible] digestionem impedit [illegible] [illegible] comestionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] a [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible] delicati

Lens w^r tarna comesta stomachum calefacit et sanguinem incendit sed sepe co-
mesta lepram generat
Contra carentiam crinium accipe urinam equi et mel iezzagii et pone ad unum figorum
et pone super ignem et dissolve simul et deinde cola per linteum pannicum et illo unge capi-
et crescent crines Contra morsum serpentis recipe piper tritum et succo rute
pone super locum lesionis et curabitur Contra morsum canis rabidi capiis recipe
tere cum melle et vino pone supra plagam et curabitur Contra calculum accipe san-
guinem yrtici seminiorum et bibe sine timore et videbis cras urinam ante in terra
Contra dolorem pedum recipe albumine ovi et fac clarum et ad hec misce vinum
in medicina frigidum appone dolori pedum hoc retrahit dolorem Contra contractionem
nervorum recipe olivam et mel tantum de uno quantum de alio deinde vitella
ovi et farinam triticeam et fac emplastrum sic infrendo et dolori apponatur
Contra scabiosos in facie vel oculis recipe ... in prato et in eadem ... multa
quantitate et impone in ollam magnam in aqua et decoque bene si prius fiet vannam
et ascendat paciens et sedeat in eadem aqua in vanna usque ad ... recipe de
eadem et quoque in alia ollam in aqua usque grossa amaritudo de eadem et postea effundendo
aquam in pone ... in aqua ... et appone mel et bullit bene ... fuerit
sint da pacienti bibere in vanna in dolio calide et hoc fac ter vel quater vannam
... seu balneum Contra lepram et calculum aqua ... summitas
valet contra lepram in corpore et contra calculum bibita ieiuno stomacho Contra lepram
tamariscus quadam ... in aquis crescens cum radice decoctio eius passulis
est remedium Contra calculum assidue ... in vino vel in cerevisia positis ad
infirmo cum eodem liquore sumptis indubitanter calculum solvit et destruit Contra
... semen sinapis ... cum ... pinguibus et desero comestum
dissolvunt grossos humores
ze
Pili ... in oculis generantur ex reumate vel ex superfluitate ... humo-
ris unde quis humor peccat illum purga. Deinde ... cum san-
guine rane et ... Item decoque ova formicarum in oleo
in quo ... est decocta. Deinde abrade illos crines seu pilos ... et inunge locum
cum eodem oleo et numquam ibi crescit aliquis pilus. Nota scabia sanitatis corporis fit qui
... est sicum ... sanitatem ... et pilos intra oculos et in-
ducat palpebras et facit difficultatem aperiendi et claudendi oculos ...
... vocabit sanitatem Cura primo purgatur humor. Deinde decoquantur ma-
... et folia salicis et fomentur ... cum eodem ... humectat oculos in
... psilii et femina ... et cum ... unguentibus et porrinis et
specialiter cum pinguedine anati que est humidior et parvas — Virtutes filigore
Hoc magister ypocras sicut potuit ficta in tota ... primo pono virtutes
filogore quercine prima est ... capiat eius corticem et faciat pul-
verem et cum vino ebibet potenter expellit febrem quotidianam tertianam
quartanam ... repellit lepram talem infirmitatem ... repellit infirmitatem capitis que
venit ex ... Omnis repellit istam infirmitatem ... albo poto-
... Et quicumque aliquis mulier volt parere tunc illa vina remanebit et ille
puer numquam caducum patietur et puer nascetur sine lesione. Rex david qui pascebat
boves apud ... vidit unam mulierem patientem caducum, cepit deum roga-
re ut sibi dignetur revelare remedium contra hanc infirmitatem tunc ... audit
... portavit penes se filogoram quercinam in manu dextra penes anulum ita quod
numquam ... morbus non vexat et fiat sanus
... tangat tunc ipsum ... caducus morbus non vexat et fiat sanus
Et qui homo per septem annos utitur filogora quercina ipsum caducus numquam ...
Et qui homo non potest comedere pre dolore gutturis ille comedat folia
... et ... homo non potest comedere ... Et qui homo habet rubeam infirmitatem ille
seu cortices ipsius filogore et sanus fiat Et qui homo ... capiat vitellum duri ovi et ca-
piat filogoram quercinam et quoquat in vino et bibat ... calida potest sustinere et fiat sanus
... in simul cum vino et bibat ... filogoram quercinam et conterat cum vino et ebibat
Et ... ille capiet filogoram ... vermes ... in ventre seu in sto-
macho ieiuno stomacho et sanabitur Et qui habet vermes rodentes ipsum hora in ventre seu in sto-
cho ille comedat filigoram quercinam folia seu cortices
Capitulum primum arbor quercus dilectissima fuit ab antiquis tam gentilibus
quam iudeis Et non sine magna causa dicit namque albertus magnus de naturis rerum
... quod antiqui gentiles ... arbore deorum ... capiebant ... demones
... istam arborem propter eius ... odore quod eo quod lignum istius arboris combustum
suo odore demones fugat quare ... volentes ... et fulmine
se ... arborem aliam annichilando ... abraam pat-
... sub quercu tres vi-
... sub radice mabre ... sub ilice i. sub quercu tres vi-
ros i. tres angelos vidit et unum adoravit sub eadem quercu in hac beatissima trin-
tate ... ideo certe quod sicut ... istam benedictam arborem propter eius divi-
... angeli ... tres predictos abrahe ...
quercu ... et semine eius nascitur salutem hominum in arbore ...
... completurus ... est huius arboris ... in generali Capitulum de folio quercino

Septi(m)o su(m)me q(uod) de folijs quercinis fit aqua distillata que valet ad omne(m) ventris flu-
xum s(cilicet) dissenteria(m) lienteria(m) diarria(m) et etia(m) fluxuria(m) et etia(m) fluxus menstruo-
rum et emorroidarum It(em) foliu(m) quercinu(m) puluerisatum et naribus i(m)missum co(m)pe-
scit fluxum nariu(m) et sputum sanguinis It(em) foliu(m) quercinu(m) valet contra opilacio(nes)
epatis et splenis nausea(m) dolore(m) cordis contra sincopim Cont(ra) dolore(m) capit(is)
cont(ra) dolore(m) stomachi cont(ra) ventositate(m) colera(m) reprimit visceribus dolore(m) co(m)pe-
scit lapides renu(m) et vesice frangit mulieribus infrigidatis ad conceptum dis-
ponit om(n)i etati o(mn)i fluxui conuenit cont(ra) tempus [illegible] potest valet corrupcio(nes)
[illegible]orum et aeris imo cont(ra) pestilentia(m) su(m)mu(m) est remediu(m) Et b(re)uit(er) me expe-
diam includit virtutes in se q(uasi) om(n)ium medicinarum ideo homo qui vtitur eo vel
secum portauit no(n) potest habe(re) aliqua(m) infirmitate(m) q(ua)cito et leuit(er) istud bu-
dictum foliu(m) creditur Describit etia(m) experimentum dicens albertus vbi supra Erat
in colonia vnus d(omi)n(u)s a nullo medico poterat curari q(uonia)m multas infirmitates [illegible]
pecunie expendisset tandem ip(s)o existente in mortis periculo venit vnus iudeus cum
[illegible] q(ui) h(ab)uit folia quercina cu(m) modica [illegible] vel nere puluisata p(ro)p(ter) foliorum
amaritudine(m) et eode(m) die ip(su)m d(omi)n(u)m [illegible] vellet [illegible] q(uod) modicum atten-
derent quare antiqui mag(ist)ri in balneis vtebant(ur) sicut adhuc vtunt(ur) p(er)sona
[illegible] q(ua)n(do) folijs aliarum arborum cum copia aliarum arbor(um) ita [illegible]
[illegible] sicut foliu(m) q(ue)rcinu(m) Certe inde [illegible] q(uod) antiq(ui) experientias rerum p(er) ma-
gnos labores longo ex tempore scrutati sunt et inuenerunt q(uod) folia quercina [illegible]
[illegible] virtute(m) hominibus conferunt It(em) vnde [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] foliu(m) q(ue)rcinu(m) sup(er) vulnera tibiarum vt indigent tunc alio quouis vn-
guento sanat eni(m) omnia vulnera cancros pustulos ignem sacrum vnde balneu(m)
factu(m) i(n) aqua de folijs quercinis sanat idropisim et omnes dolores lepra [illegible]
comedens in ebdomada foliu(m) vnu(m) quercinu(m) [illegible] [illegible] ob [illegible] [illegible] do-
lore(m) dentiu(m) [illegible] [illegible] [illegible] renu(m) [illegible] fluxum [illegible] Ex
[illegible] medici [illegible] istud foliu(m) comederunt secrete et [illegible] secum portant [illegible]
[illegible] istud [illegible] foliu(m) cora(m) hominibus vitupera(n)t ip(s)i nulla(m) virtute(m) ha-
bere [illegible] [illegible] ergo [illegible] reuerencia [illegible] veritate(m) et re(m) vel
[illegible] experiencia credentes p(er)ito omnia que scripsi vobis in isto It(em) aqua [illegible]
post [illegible] [illegible] facit faciem valde plana(m) et pulcerrima(m)

Ego longueuus [illegible] in terra [illegible] in vno libro qui vocatur salus vite [illegible]
describendo virtute(m) serpentis vidi tunc p(ri)mo videas maiorem [illegible]
tunc sume cutem serpentis in p(ri)mo [illegible] sicut et pone in ignem vel po-
ne in [illegible] ita q(uod) cutis comburet(ur) Et q(uod) virtus ista [illegible] ita q(uod) [illegible] videbis
[illegible] [illegible] mitte sibi pulices illos in volumine et statim et [illegible] Secunda
virtus q(uod) si aliquis volt [illegible] suos [illegible] ipse [illegible] recipiat pulices et [illegible]
sibi sup(er) caput et erit [illegible] in omnibus [illegible] virtus q(uod) [illegible] pulices [illegible]
aqua et lauabis oculos [illegible] oculos tuos et [illegible] te [illegible] Quarta virtus
q(uod) si istos pulices [illegible] in domo tua et in alio loco omnes [illegible] de p(re)-
dicta domo exibunt [illegible] mane possunt et eos [illegible] de domo
in aliam Quinta q(uod) si aliquis [illegible] in [illegible] tunc illos pulices [illegible] in [illegible]
[illegible] tuo et omnes te audiant Sexta q(uod) si vis disputare cum aliquo in ali-
q(ua) arte tunc [illegible] pulices sub lingua(m) tuam et nemo te [illegible] Septi-
ma q(uod) si habes dubiu(m) de aliqua re tunc sume pulices et [illegible] ad caput
et pone te dormitum et tunc videbis istam re(m) de q(ua) dubitasti [illegible] O-
ctaua virtus q(uod) si tu vis [illegible] homines secreta tunc cape pulices
et [illegible] sup(er) [illegible] dormientis [illegible] secreta vis scire et interrogabis eum [illegible]
[illegible] et ip(s)e omnia tibi dicet Nona virtus Si tu vis habere fidelem [illegible]
[illegible] tunc sume pulices et liga in manica [illegible] et ipse te numquam
[illegible] [illegible] tibi fidelis

[illegible] [illegible]
Cont(ra) dolorem capitis recipe [illegible] [illegible] et [illegible] in antiqua
[illegible] et appone [illegible] Cont(ra) morsum serpentis recipe piper
[illegible] tritum cum succo [illegible] et pone sup(er) vulnus
Cont(ra) caducum morbum recipe sanguinem [illegible] de medio digito
et scribe sibi in fronte Jesus nazarenus rex iudeorum

Magistri Jacobi [illegible] de [illegible]

[illegible] petroselini radices [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] radices [illegible]
modo etiam [illegible] petroselini
Rafanus [illegible] et [illegible] rafanus cum
lacte papaueris vel cum nucibus vel amigda-
lis ad modum [illegible] [illegible] [illegible]
Item rafanus [illegible] in particulis
et [illegible] in [illegible] vel meliori p(er) diem
naturalem vel aliud tale [illegible] vel [illegible]
potatus frangit cal(culum) mane et sero potando
[illegible] fuerit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fuit [illegible]

ne assando sine ... [illegible] vel infaldo et
pulegii in potibus et in cibis bene valet.
Item vitandi sunt omnes pisces et precipue an-
guille et salmones. Vitanda sunt eciam lacticinia
et caseus maxime tum caseata et fex lactis
dulce. Panis azimus non fermentatus nocet.
Carnes suiline nocent et sugillorum a-
netarum aucarum et omnium avium in aquis
degencium seu morancium.
Item carnes fumigate salsate et lardum et
breviter omnes res nature flegmatice nocent.
Sed comedat avenata ordeata pulli ca-
pones castratorum avicularum campestrium
et silvestrium amigdalum sibi et brodia
de seminibus canapis paparum ad comedendum
bene valet propter dictas racionem.
Item fiant fomentaciones circa regionem vesice
et infra umbilicum ante et retro cum aqua
decoctionis malve bismalve violarum ...
... sive barbe Jovis vel herbe sem-
per vive ... melius camomille petrosilini
... rafani ... ut vult ... fiat et
... renes ... et in dorso fiat fomentacio
... parietaria sicut bene vel ... dicta
... appositi. Ultimo artemasia ...
potata et ab ... cocta applicata fomentando
valet ad provocandum urinam si nulle alie medicine
essent de apoteca recipe adiuvare iste que dicte
sunt possunt bene sufficere si deus volunt.
Attende et nota quia ... omnibus me-
dicinis ... et ita dicunt medici si deus
voluit iste infirmus sanabitur. Quod nota ap-
posite. Item camomilla et malva ...
... simul cum radicibus coquere
in caldario quantum voluit et balneare ponatur
ad ... et ibi sedebit tempore per tempus
... per medicinis se ingerendo et bibe ... haustus
vel duos de cervisia nova et antiqua pulu-
... et si potest invenire alkakengi
vel simul barbe ... herba ...
... quia melius esset ... plus possent ad
vesicam. Item. Regimen generale.
Fugiatis ea lacticinia ut butirum iuvene vel
... ne comedatis nisi cum confortantibus ...
et cum ... Caveat musculo ...
caseatam ante cibos comedere potestis quia
... et lenit ventrem. Item fugiatis a pisci-
um multo esu maxime a magnis sine squa-
mis ... si ... tunc ... salsa ...
... et alios pisces comedite porci
assandos ... et si coquatis tunc cum
zinzibere et ciminio et croco et anisi et pi-
pinella ... condiatis. Salse
et carnes que debent sal comedere cum istis
condiatur speciebus. Item abstinebitis ab omnibus
duris et crudis et indigestis cibis et abo
nullis fumigatis carnibus et piscibus et a
nimis salsis. A bovinis servinis anetis
... et a multo esu leguminum ut a len-
tibus caulibus.
Item a potu iuvenis et turbido et a pane ca-
lido. A pane ... Sed comedo
pane cum butiro vel alia ... pi-
sto et a non bene pisto et nimis antiquo.
Item ab ira et melancolia a retencione vi-
... nimia replecione cibi. Melius sepe modi-
cum quam semel nimium comedatis.
Item a sompno statim post prandium a mo-
tu vel labore vel balneo statim post prandium
vel post cenam quia ista crudos et grossos
humores adducunt ad vesicam a ven-
tris constipacione. Item ... sepe
... vel ... ad remedium

et cenam. Sed ... sepe fiat
... in introitu ... cum
... bibatur quia ... modum
sunt ad propositum.
Item recipiatis sepe mandendo in ... ista
alliorum ad noctem deglutiendo vel ante
prandium. Item coquatur modicum por-
tionem sambuci ... cum parte ...
cum modico valde absinthio et pulvis ...
et bibatur de mane. Sed ante die ...
cenatis ... avenatam et cerevisiam
bibite vel cum lactua ... laxative et
post ... per diem i in ... die ... fiat.
Item post prandium et ante ...
sepe zinzibere et modico vino vel ...
... feniculi cimini coriandri ...
vel rafano ... et aliis ...
Item recipiatur pulvis ... mane et
de vespere in sorbicio gallinarum et car-
nium multonum quibus ... omnes ...
... simul et in potu ad parvum vitrum
infundendo ... sepissime
... quod in potu debet esse bene mundus
et antiquus.
Item recipiatis ... vel ... rafanum
... et ...
... et ponatur ad vinum ...
et clarum et mittatur stare per noctem et te-
de mane ieiuno stomacho bibatur et si ab-
horreret ... potacio ... ani-
sum vel ciminum ... et sumatis
sine ... Item lacticinia pisces ...
... et ... posse fugiatur
quia talia sunt ... et ... que
maxime promovent ad ... infirmitatem.
Item mense augusto ... et
tunc sanguinem accipe et siccabis bene
... et ... in aqua pluvie tepide
et dabis bibere pacienti et si vis ... fa-
de super lapidem et ... Item ...
Sanguine leporis et pellem totam in la-
te ... et ...
... et tunc bibe vini ...
ieiuno stomacho et confringet.
Item accipe de aceto optimo et pone in
aliquo vase vitreo postea accipe de stercore
columbino et pone in id acetum et mitte
stare per dies quinque simul cum noctibus
et da pacienti bibere de illo aceto et mox
frangetur lapis et si vis probare pone lapidem
in illud acetum quodcumque volueris et mit-
te stare per tres dies et dissolvetur lapis.
Item ad curandum calculum. Accipe vinum bonum cla-
rum et pone in vase aliquo mundo postea
accipe de recenti stercore columbino et
pone in illud vinum et mitte stare per 6
dies post ... Et dicitur accipe
illud vinum et da pacienti bibere de illo vino
et mox lapis frangetur.
Item recipe pimpinelle radicem saxifraga
... radicem et enule campane et semen
petrosilini et in pulvere bene facto ...
... et in potibus ... in introitu ...
... cum pulvere ... et ...
Item equitare et ambulare et per gra-
dus descensio adiuvant ... in expul-
sionem lapidis et arene.
Item remedium sit tale ... et ...

tenue [illegible] fumos ascendere in caput sicut sunt cepe bulbi pori sinapis [illegible] non limfatum et omnes fructus exceptis piris qui comedi possunt post mensam et ficubus qui comeduntur in introitu mense post vero lavacrum. Item vitanda sunt brodia et offe nimie. Item pisces in genere possunt vitari nisi sint de recentibus aquis et cum squamis sicut sunt [illegible] [illegible]. Item vitandus est potus infra prandium et cenam in genere post et maxime ad tres vel ad 4 horas post prandium vel cenam non bibat. Item vitetur cervisia clarior que post esse de medone similiter salte vi non esset [illegible] de medone. Item homo ieiunus non bibat et maxime vinum. Item quando est in via comedat plus in cena quam in prandio et non bibat quando est calefactus de labore [illegible]. Item non dormiat statim post cibum neque in die quantum potest ac nec in nocte quantum potest. Item de balneis non balneet statim post cibum et potum sed ieiunus vel in vespere ante cenam. Item vitetur coitus post repletionem et deinceps [illegible] frequens [illegible]. Item minima [illegible] cefalica aliquando sic [illegible] [illegible].
Item contra egritudinem remedium [illegible] et tormentillam [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] in aceto et [illegible] capiat in os et expuat et post hoc lava os et fac pulverem de [illegible] et tormentilla et [illegible] et [illegible] et si [illegible] apponat litargirum emat in apoteca sicut [illegible] et post lotionem mittat pulverem in [illegible] et sic cito sanabitur.

Contra frenesim

Accipe [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et semen artemasie et [illegible] et cum [illegible] contundantur et inde fac cataplasma et caput eius radatur et cum panno ligetur per diem et per noctem tunc deponatur cataplasma postea [illegible] de [illegible] de artemasia et de absintio et de [illegible] [illegible] coquantur simul in eadem [illegible] et etiam [illegible] caput pacientis bene calide ut [illegible] caput cataplasmetur et [illegible] et cum [illegible] deponatur et continue usque dum sanabitur [illegible]. Item [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad caput [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ut extrahant venenum illud de capite quod est subtiter [illegible] et [illegible] est attractiva et [illegible] [illegible] multum confert. Item si hic haberi non potest [illegible] gallus vel gallina [illegible] et simul apponatur ad caput et tam diu [illegible] teneatur caput usque dum [illegible] ille [illegible] multum confert et non [illegible] [illegible] non esse in luce aut audire vel videre aliquid [illegible] sed in tenebris includatur et non bibat [illegible] [illegible]

et delicata aliqua comedat [illegible] posse et [illegible]. Item etiam contra frenesim Recipe artemasiam et absintium decoquantur cum aceto forti [illegible] [illegible] et caput bene [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible].

Contra vigiliam

Recipe [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] appone acetum et contunde simul [illegible] et fac inde cataplasma et suppone [illegible] in [illegible] tam diu dormiat [illegible] non deponatur [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] fiat.

Contra febres

Pitagoras tradit [illegible] recipe [illegible] et pulverisa et da [illegible] in potu [illegible] et [illegible]. Item due gutte vel tres [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] curat. Item contra cottidianam verbena [illegible] et [illegible] cum [illegible] aqua potata solvit. Item [illegible] cum melle data [illegible] [illegible] curat. Item [illegible] [illegible] pulvis cum [illegible] vel cum cimino data ante accessionem curat cottidianam. Vel etiam pulvis [illegible] cum zinzibere. Item contra tercianam recipe [illegible] folia de herba que dicitur [illegible] et da [illegible] contrita cum tepida aqua et curabitur. Item succus [illegible] [illegible] [illegible] potata [illegible] curat [illegible] tercianam. Item succus [illegible] data ante accessionem eam tollet. Item apponantur tres radices eius trite et bibite cum aqua ante accessionem. Item contra quartanam [illegible] [illegible] [illegible] trita cum vino et potata ante accessionem quartanam tollit. Item [illegible] radices plantaginis trite et bibite cum aqua curant. Item vinum decoctionis radicis genciane [illegible] [illegible] bibat paciens absque dubio tollet [illegible]. Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et collo [illegible] tollit quartanam. Item [illegible] [illegible] [illegible] collo portata quartanam sanant.

Acimacis i. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
Anetum [illegible]
[illegible] et semen [illegible]
[illegible]
[illegible] i. [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible] ab [illegible]
Linquencia i. [illegible]
Carnostates [illegible]
[illegible] i. pulvis [illegible] [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] herba [illegible]
[illegible] [illegible] i. [illegible]
Idromel i. [illegible] [illegible] cum [illegible]
Spatule [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] herba si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Scolopendria [illegible] [illegible]
Saturegia [illegible]
Celidonie vel [illegible] [illegible]
Solatrum herba [illegible] seu fragum [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Singultus [illegible]
Stermitatio [illegible]

Sic scuto in uno membro est subtilior spiritus quam in alio Item duritur [illegible] // sed ille dicuntur ab ea significatiua et est [illegible]

[illegible] non est ad [illegible] potencia qua anima [illegible] operationes et hec sunt spiritus [illegible] non spiritus sunt triplices scilicet animales vitales et naturales Et habent [illegible] membra [illegible] ipse naturalis [illegible] epar Animalis cerebrum vitalis [illegible] cor Item isti spiritus naturales sunt in corde [illegible] quod [illegible] in aliis membris [illegible]
Item spiritus vitalis vitam dat Animalis [illegible] [illegible] movet et sentit Et [illegible] patet quod si aliquis [illegible] spiritus ipsum membrum respicit [illegible] membrum [illegible] spiritus [illegible] Item [illegible] [illegible] Et quod [illegible] istos tres spiritus [illegible] cogitatiua estimatiua [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] Unde sunt spiritus in uno loco sunt [illegible] quam in alio loco [illegible] omnis digestio fit [illegible] [illegible] [illegible] operationibus [illegible]
Item [illegible] grossiores [illegible] membra [illegible] subtiles [illegible] spiritus [illegible] ita quod [illegible] membrum sentit [illegible] qui [illegible] in corpore [illegible] Item medicus [illegible] respicere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] epar [illegible]
Item melancolia est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item quattuor in nobis sunt principalia membra ordine [illegible] scilicet cerebrum cor epar et genitalia [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] voluntatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sanguis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguinis [illegible] [illegible] [illegible] memoria
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] sanitas est bona dispositio corporis [illegible] membra [illegible] in operationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in omni operatione [illegible]

Item omnis egritudo vel [illegible] in opletione vel in compositione vel in dissolutione [illegible] [illegible] ut apostema [illegible] Item in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item omnis egritudo [illegible] quattuor [illegible] scilicet interitionem augmentum statum et declinationem Item medicus in quarto die [illegible] debet videre et visitare infirmum
Item si habes [illegible] in quarto die egritudinis [illegible] in septimo die Item principium egritudinis est quando debilitantur membra [illegible] Augmentatio est quando plus et plus [illegible] membra et corpus Sed status est infirmi quando nec meliorant nec peiorantur Declinatio est quando membra confortabuntur Item egritudines [illegible] [illegible] monentur [illegible] planetarum ut motu lune [illegible] Item causa primitiua est causa extrinseca Sed causa [illegible] est [illegible] antecedens seu remota Sed causa [illegible] est ideo causa [illegible] morbos Item [illegible] est causa putrefactionis [illegible] Item ea primitiua est [illegible] Item [illegible] repletio vasorum [illegible] corporis [illegible] est causa antecedens [illegible] primo [illegible] Item putrefactionem [illegible] calor [illegible] Item [illegible] est [illegible] operationes [illegible] est [illegible] operatio est [illegible] [illegible] meliora [illegible] est voluntarius [illegible] [illegible] ab epate [illegible] calor ab epate [illegible] homo [illegible] Item ira timor sunt accidentia corporis et [illegible] sanguinem [illegible] illi sunt pallidi in facie et monent exteriora ad interiora Sed gaudium seu leticia movet interiora ad exteriora Item [illegible] homo Et patet quod gaudium [illegible] et amori et melancolie [illegible] homo [illegible] Sed [illegible] homo non [illegible]
Item ymaginatio est vera melancolia Et quod si ymaginatur de apostemate vel alia infirmitate [illegible] resistendum [illegible]
Item ea que [illegible] [illegible] in nobis [illegible] [illegible] [illegible] Item omne [illegible] [illegible] corpus [illegible] augmentum in corpus [illegible] frigidum [illegible] ut poma [illegible] stomacho est [illegible] calidus [illegible] frigidus Item Reubarbarum [illegible] [illegible] Item [illegible] sanat appetitum stomachi Item res [illegible] calida vel [illegible] in potencia [illegible] non in actu ut [illegible] piper et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venit ad stomachum [illegible] Item primus gradus caliditatis [illegible] notabilem sensibilitatem caliditatis Secundus gradus est quando non [illegible] Tertius est quando caliditas facit [illegible]

Vires [illegible] febres [illegible]

Capitis. Capilli leves

[illegible]

Color rufus ut stuba

bene sensibilem et tepe et induit ei hoc nutrimentum Quarta gradus est qui non solum impedit operationem naturalem sed inficit ea que sunt in tres gradu reliquorum caput homo habet se ...

[illegible]

Oculi magni [illegible]

[illegible]

Supercilorum [illegible]

Nares [illegible]

Frons [illegible]

De labiis [illegible]

Facies [illegible]

Dentes [illegible]

Vox [illegible]

Collo [illegible]

De risu [illegible]

De motibus [illegible]

Collum [illegible]

Venter [illegible]

Dorsum [illegible]

Spatule [illegible]

Brachia [illegible]

Vole manuum [illegible]

Pedes ancle [illegible]

Passus [illegible]

Nates [illegible]

Timidus [illegible]

Bonus intellectus [illegible]

Bona natura [illegible]

Signa philosophi [illegible]

[illegible] aquosum est [illegible] in
[illegible] item [illegible]
eo [illegible] consolidat [illegible]

Item capit [illegible] sic impressiones
et alii [illegible] intrant corpus [illegible] medicina
[illegible] alterant corpus ut [illegible] et [illegible]
deponi medicinali et naturali. Item aqua [illegible]
potus ergo non nutrit [illegible] et quia
aqua non capit ingrassacionem. Item potus subtili
[illegible] et penetrat ergo si non [illegible] in [illegible]
non possunt digeri. [illegible] quibus [illegible] pisces [illegible]
[illegible] carnium [illegible]
[illegible] aqua [illegible] restringit ventre
[illegible] plumali [illegible] aqua puteali [illegible] capat [illegible]
[illegible] aqua plumalis seu fluvialis [illegible]
[illegible] vias urine et ventris [illegible]
aqua ferrea [illegible] in qua ferrum vel aliud me
tallum [illegible] consolidat [illegible]
[illegible]
[illegible] sudores vel vomitus vel [illegible]
[illegible] ita [illegible] et ad
[illegible] Nota [illegible] aquam [illegible]
[illegible] in fluxum sanguinis [illegible]
[illegible] in fluxum [illegible]
[illegible]
[illegible] sanguis [illegible] homo [illegible]
[illegible] in balneo [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] homini [illegible]
[illegible] agunt in corpore [illegible]
[illegible] in balneo [illegible]
[illegible]
balneum [illegible]
et balneas cum [illegible] balne
um [illegible] Nota semper mane [illegible] lava [illegible]
[illegible] cum vino [illegible] vel cum vino melius
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] balneas calide
[illegible]
[illegible] et debilitat [illegible]
balneas non tamen [illegible] ventre [illegible]
[illegible] plenus aut vacuus [illegible]
in balnea [illegible] in bal[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] comede in bal[illegible] vel [illegible]
[illegible] Item non [illegible]
bal[illegible] balneum [illegible]
[illegible] quia [illegible] ad putrefactionem
Item [illegible] de bal[illegible]
[illegible] in sompno [illegible]
[illegible]
in sompno [illegible] vel [illegible]
[illegible] sanguis [illegible]
[illegible] calidus [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pectus [illegible]
debile [illegible] cor [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] bene [illegible] calidum [illegible] non

[illegible] pectus est [illegible] bonus [illegible] et [illegible]
[illegible] calide in [illegible] augmentat
[illegible] qui [illegible] digitos [illegible]
[illegible] qui [illegible] multos [illegible] et ma
gna [illegible]
[illegible] Item [illegible]
appetit comedere. Item [illegible]
[illegible] sanguisuge [illegible]
[illegible] sunt valde [illegible] quia [illegible]
[illegible] non [illegible] per medicina
vel [illegible] et [illegible]
[illegible] Item [illegible] ad [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] ydropisia [illegible]
et vino cum [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] frangit lapidem. Item [illegible]
[illegible] acetosum [illegible]
[illegible] panis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] non [illegible] et ergo
[illegible] tanto melior [illegible]
[illegible] novis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] panis [illegible] vel
[illegible] panis fermentatus [illegible]
[illegible] fermentatus [illegible]
[illegible]
[illegible] cervisia [illegible]
[illegible] cervisiam [illegible]
[illegible] Item cervisia bene [illegible]
[illegible] destruit [illegible]
[illegible] magis nutrit [illegible]
[illegible] aquositate [illegible] hominis
in [illegible] si bibere [illegible]
[illegible] cervisia
[illegible] cervisia [illegible]
[illegible] cervisia
[illegible] Item cervisia [illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] calor [illegible] sic [illegible]
de vino [illegible]
[illegible] et [illegible] potacio [illegible]
[illegible] Item vinum rubeum [illegible]
[illegible] albo vino [illegible]
et vinum rubeum in [illegible]
[illegible] vinum [illegible]
[illegible]
[illegible] Item [illegible] et ergo
in [illegible] Item [illegible]
[illegible] medicina. Item [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] a novo vel antiquo [illegible]
[illegible] Item modo [illegible]
[illegible] colera [illegible]
[illegible]
[illegible] Item modo [illegible]
[illegible] membris [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aque [illegible] modo
[illegible] modo [illegible]
[illegible] modo [illegible]
[illegible] sanus [illegible] ultimum
de [illegible] Item modo [illegible]
[illegible] calidam
in [illegible] generat

appetitum. Item flebotomia robustis et pigriores sunt [illegible] et hec [illegible] quibus oportet [illegible]
[illegible] sunt examines vel amentes [illegible]
[illegible] a flebotomia [illegible] si non possunt [illegible] suppor-
tari a flebotomia [illegible] prius bucellam panis
vel [illegible] prius lavent faciem [illegible]
in [illegible] flebotomandi [illegible] in die [illegible]
[illegible] morbus. Item laborantibus seu
[illegible] sudantibus [illegible] flebotomia [illegible]
[illegible] laborant sunt [illegible] vitare
et [illegible] in [illegible]
[illegible] frigida [illegible] non oportet flebotomia [illegible]
[illegible] debiles propter magnam
[illegible] propter hec ne [illegible] in
[illegible] flebotomia [illegible] autem [illegible]
[illegible] in cellario vel
umbra [illegible] tempore [illegible] calefac [illegible]
[illegible] prius bene [illegible] collum [illegible]
[illegible] cum [illegible] sursum et [illegible]
[illegible] propter hoc ligari brachia ut sanguis [illegible]
ad [illegible] et [illegible]
[illegible] ligatura. Item [illegible] flebotomia [illegible]
[illegible] ieiunio stomacho [illegible]. Item [illegible]
[illegible] noctis [illegible] flebotomia quia [illegible]
et [illegible] calcan-
[illegible] que non sunt de [illegible]. Item
[illegible] est ferrum flebotomie [illegible] tale [illegible]
[illegible] subtilis [illegible]
[illegible] vena [illegible]
[illegible]
[illegible] sanguis [illegible] statim [illegible]
vena [illegible]
[illegible]
[illegible]. Item sanguis [illegible] massa [illegible]
[illegible] sang[illegible]
[illegible] sanguine [illegible] descendente [illegible] ve-
na [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] podagra
[illegible]
[illegible] in sanguine [illegible]
[illegible]. Item [illegible] farmacia et
flebotomia [illegible] ambo [illegible]
[illegible] farmacia [illegible] parvem [illegible]
[illegible] urina [illegible]
[illegible] sanguis [illegible]
[illegible] autem urina [illegible] alba [illegible]
[illegible]
vinum. Item si [illegible]
in facie vel in venis [illegible] debes [illegible]
[illegible] non. Item [illegible] vene sunt [illegible] cephalica
[illegible] capite [illegible] vena [illegible] mediana
[illegible] basilica [illegible] epatica et illa
[illegible] propter [illegible] epatis [illegible]
in [illegible] regione [illegible] vene [illegible]
salvatelle [illegible] sunt [illegible] due in manibus
[illegible] digitum et due [illegible] pedibus
et sunt [illegible] epatica. Item vene [illegible]
[illegible] non [illegible]. Item arteria [illegible]
[illegible] via vel quasi arta via [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] et subtilis [illegible] saltat
[illegible] arterie [illegible]
[illegible] vena et non [illegible]
Item [illegible] arteriam non [illegible]
Item [illegible] restringere sanguinem [illegible]
[illegible] carpinatas [illegible]

[illegible] vel [illegible] corporis [illegible] autem [illegible] non [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]. Item [illegible]
[illegible] ad [illegible]. Item [illegible]
[illegible] nive [illegible]
[illegible] et [illegible] frigide [illegible]
[illegible]. Item [illegible] parva vena [illegible]
[illegible]. Item [illegible] vena [illegible]
[illegible]. Item [illegible] flebotomandi [illegible]
[illegible]
[illegible] ventosa [illegible]
[illegible] super collum [illegible] ventose
super [illegible] fugiende [illegible]
[illegible]. Item ventose sub
[illegible] pustulas in
[illegible] in facie [illegible] ventose [illegible]
[illegible] valent [illegible]
[illegible]. Item ventose sub [illegible]
[illegible] super talum [illegible]
[illegible] ad caput [illegible]
[illegible] non
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] ut [illegible]
[illegible] poma [illegible]
[illegible] sanguinem [illegible]
[illegible] sanguinem [illegible]
[illegible]
[illegible] fugiende. Item [illegible]
[illegible] male digeste [illegible] fugiende [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digeste [illegible] propter [illegible]
[illegible]. Item [illegible] comedat [illegible]
[illegible]
[illegible] sanguinem
sunt bene digeste propter [illegible]
[illegible] fugiende. Item [illegible]
[illegible]
[illegible]. Item pullus [illegible] frigidior
[illegible]
[illegible] propter [illegible]
[illegible] in aqua [illegible]
[illegible] valent [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt [illegible]. Item [illegible]
[illegible]. Item [illegible]
[illegible] avenacia et pultes avene
Item [illegible] appellatur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Item [illegible] et alia leguminia
sunt [illegible] male digeste propter pultes avene
[illegible]
[illegible]

[illegible] offimel [illegible]
[illegible] humores [illegible]
[illegible] humoribus [illegible]
[illegible]
Item [illegible] cum [illegible]
[illegible] illa [illegible]
[illegible] sunt [illegible] in senectute [illegible]
[illegible] non [illegible] precedente [illegible]
[illegible] vel unus cum [illegible]
[illegible]
[illegible] in collo [illegible]. Item [illegible]
[illegible]

[illegible] offimel [illegible]
[illegible]
[illegible] offimel [illegible]

at [illegible] Item si paruta [illegible] in xx diebus [illegible]
si sit acutissima [illegible] in l diebus [illegible]
[illegible] Item si [illegible]
[illegible] cor [illegible] cor [illegible]
[illegible]
[illegible] febres [illegible] febris [illegible]
[illegible] rigorem [illegible] aut duos vel
[illegible] sibi de capite [illegible] caput frangi [illegible]
[illegible] frigorem magnum Item si [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] humores sunt [illegible]
[illegible] febris [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] febrium [illegible]
[illegible] calefa
[illegible] in [illegible]
[illegible] omnibus [illegible]
[illegible] gaudio
ad vigilia studio [illegible] si [illegible]
[illegible]

[illegible] egritudo [illegible] si [illegible] et
rubeus in facie [illegible] infirmitas [illegible]
[illegible] per nares Si aut [illegible]
[illegible] sibi [illegible] sufla
sibi ad nares [illegible]
[illegible] vel [illegible] sibi ad nares pena
[illegible] fluxus sanguinis per nares
[illegible] vel [illegible]
[illegible] purgat se per vomitum vel [illegible]
[illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] febrium [illegible] medicina [illegible] Item
[illegible] panes [illegible] bibit [illegible]
[illegible] calor [illegible] sibi [illegible]
[illegible] alia [illegible]
[illegible] Item
[illegible] sanguinis corrupi
[illegible]

se [illegible] cum aq̄ [illegible] acetum vel [illegible] lingua[m] Item [illegible] linguae
voce magne [illegible] et hec [illegible]
sic recipe [illegible] et resolue in aq̄
[illegible] vnge [illegible] et [illegible] vel recipe [illegible]
no [illegible] dissolutum et vnge labia
[illegible] voce mollis in quantum ibi vult recipe vel
recipe vitellum oui [illegible] et pone in [illegible]
[illegible] vel tene in ore vel vnge [illegible]
lacte caprino vel [illegible] vel amigdalia
[illegible] voce [illegible] labia vel lin
gua [illegible] lingua [illegible]
[illegible] et [illegible] cum [illegible] a no
cultello [illegible] cum cultello lingua destruere
[illegible] fac [illegible]
cultelli de salice vel [illegible] lingua
cum aq̄ vel [illegible] aceto [illegible]
[illegible] sanguinea no [illegible]
[illegible] in [illegible]
dormit [illegible] Recipe [illegible]
[illegible] in aqua [illegible] et [illegible] sibi ad
tympora vel vnge item [illegible]
et [illegible] tympora [illegible] Item
no [illegible] qui no [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] et rubeam [illegible]
[illegible] Nota [illegible] voce [illegible]
[illegible] Item [illegible]
morbi sit [illegible] vel sudor [illegible]
[illegible] mortis [illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible] morbi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Recipe [illegible]
recipe albugine[m] oui et [illegible] in
[illegible] ad [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel recipe
mala [illegible] ut illa [illegible] maiorem [illegible]
vel [illegible] vel rubea [illegible]
[illegible] Nota [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] Item in [illegible] sit [illegible]
[illegible] Recipe [illegible] aceto et liga [illegible]
[illegible] Nota sudor sic [illegible] Primo [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] removeat [illegible]
[illegible] vel vnge [illegible] cum aq̄ rosa
[illegible] Item
[illegible] cum [illegible] aqua et [illegible] Item
ad [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] mortis [illegible]
[illegible] tendit [illegible]
[illegible] tendit Item [illegible]
[illegible] in vrina [illegible]
[illegible] rubeis [illegible]
[illegible] apparet in pulsu
[illegible] mortem
Aliud signum [illegible] fluxus [illegible]
[illegible] in [illegible] mortis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] applicando in [illegible] vel in [illegible]
[illegible] sepe [illegible]

pul[illegible] in [illegible] vel pone [illegible]
[illegible] vel pul[illegible] palu[illegible]
[illegible] pone [illegible] vel pone [illegible]
[illegible] vel liga sibi [illegible]
et [illegible] sit [illegible] dolorem [illegible] cessat
fluxus [illegible]
et [illegible] sit in [illegible]
[illegible] et [illegible] sicut [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] sunt [illegible] vel [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] in [illegible] vel in [illegible]
et no dissoluat et [illegible] modo
Item [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] cum [illegible] aq̄ rosa [illegible] Aliud [illegible]
[illegible] in via ad mortem et [illegible]
[illegible] sit in [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel [illegible] sibi [illegible]
[illegible] bono [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] calor [illegible]
vel [illegible] Aliud [illegible]
[illegible] vel [illegible] et [illegible]
Nota [illegible] et [illegible] humor [illegible]
[illegible] et [illegible] vel calor [illegible]
et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] humores [illegible]
[illegible] vel in pulmone et [illegible]
[illegible] Nota [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] in [illegible] medicine [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Recipe [illegible] Nota [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] Item [illegible] vrina alba [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] vrina [illegible] rubea [illegible]
[illegible] Nota [illegible]
[illegible] et
[illegible] vrina [illegible]
rubea [illegible] Item [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] in [illegible]
et [illegible] cum [illegible] et
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

morbi eadem pro bibere vinum simpliciter. Item nota
secundum Avicennam mutari vocem quia a humore in corpore
ab his primum fetentis... [illegible] quod cum multi
sic... [illegible] secundum medicinam... [illegible]
medicina... [illegible] aliqua in [illegible]
... [illegible] paucam. Item [illegible]
Dat hec pestis. Cura ille... [illegible]
in omni purgacione propter ea... confortativa... Item
... [illegible] vino... [illegible]
decoquere... [illegible] minuit...
... [illegible] sic eadem de ... Item
cottidiana... sic lignum... citrina... [illegible]
... [illegible] corrupcione ... [illegible]
... [illegible] Item [illegible] adusta
... [illegible] sunt ... affliccio ...
... humores grossi ... calidi quia sic
... ignem. Item pulsus ... [illegible]
et ... adusti ... apparens ... [illegible]
... que ducit ad apoplexiam ... [illegible]
... frequens ... decad... et urina
illorum ... sic homo sanus et ... pessima ...
... et sic ... [illegible]
... urina eadem et alba ... [illegible]
... in principio morbi ... in statu ...
... rubea et spissa. Cura ... [illegible]
urine et quando urina ... spissa et rubea ... sic ...
... Item ... [illegible]
... cura ... regnat in autumno ... [illegible]
... [illegible] tempore ... frequenter ...
... sanguinea ... in vere ... colera ...
estate ... in hieme ... [illegible]
... Item ... in splene ...
... dolent in latere. Item ... purgat
... [illegible]
... Non ... provenit ... [illegible]
... eadem ... [illegible]
... [illegible]
... de eadem ... Item absintum ...
... de bevrago bullita cum ... bibita
... de eadem ... parat ... addere
agaricum et reubarbarum, aloe et ... Item
... purgat ... albas ... Item in
... aurum et argentum ... [illegible]
... in pillulis ... vel ...
... Item ... vomitu ... [illegible]
... evacuat ... in pillulis vel
... [illegible] splenem ...
... Item in ... [illegible] et colica ...
... [illegible] nota ... [illegible]
... [illegible] et ...
corrupto et talis corrupcio fit ... [illegible]
vel ex putrefactione cadaverum ... [illegible]
pestilencie ... eadem peste ... et urina
... sicut in sano homine. Cura ...
... pulsus ... pessima. Item in
... [illegible] Cura ...
... corrupto ... pestilencia ... ante ...
... [illegible]
... pestilencia ... [illegible]
... ante ... [illegible]
... alios inficiat. Nota istud sunt morbi contagiosi:
... acuta ... pulmonis ...
... [illegible]
pede ... [illegible] magis ...
... corporis ... acuta ... scabies
... sacer ignis ... [illegible] lepra ...
... [illegible] alios ... Nota urine
in pestilencia sunt fallaces ... [illegible]
saporis ... pulsum ... [illegible]
... [illegible] Item in pestilencia ... [illegible]
... [illegible] Item ...

sedare febres pestilencie ... statim conforta-
tur. Curatur ... talis sic ... est ea per
... per ... [illegible]
et quis humor peccavit illum expellere
et si ... habuit aqua ... fiat emplastrum
de succo ... et virge ... aqua ... triaca
et ... bibat in potu. Item ... curare
... per ... dies quia ita ... mature
... Item omnis ... tempore pestilencie mane co-
medit ... ut ... vel ...
est. Item in ... pestilencia ... signa ... [illegible]
... statim ... et ... [illegible]
pestilencie ... fac in ... [illegible] vel
... Item neglectus ... modi ... vel ...
... et evacuacio ... vel purgacio
fiat eadem die ... bibat ...
comedat. Item omnia ... appetitum ...
... pestilencie
... in principio ... statum ...
... [illegible] et ... vomi-
tum cum ... et ... [illegible]
... venenum. Item evacuacio ...
... sanguinis et urina ... plu-
... spuma ... aqua vomitus ... [illegible]
... signa ... evacuat. Item pille
... optime sunt tempore pe-
stilencie et vomitus et ... [illegible]
... vomitus. Item ... [illegible]
... purgat tempore pestilencie ... et potu
... putrefaccionem et ... preservandum ...
... aerem ... odore bono ...
... mastix ... olibano ... [illegible]
... et ... de mane
... sit ... Item non ... medicina est
... [illegible] quia ... stoma-
chus est plenus ... [illegible]
... [illegible] et sunt pille et alia
... putredinem et ...
pestem ... tempore pestilencie ab ...
... Item pestis est ... antiqua triaca
... non ... nisi semel
in ebdomada ... pille in ebdomada
... sunt semel ... nimiam ...
... [illegible] purgacione ...
est ... et ... mane ... [illegible]
... et ... et super illo bibat ...
optimum vinum ... [illegible]
... quia imaginacio
... alibi sunt

Ethica ... [illegible] nisi alia fe-
... et ... in ... [illegible]
et est ... continua ... Et ... quod est
calor ... et imaginacio est
de tali ... et si quis ... super
calore ... ethica bibit ...
comedit ... calorem. Item ethica
est calor ... [illegible]
... radicale ... [illegible]
... ossa et cutis ... [illegible]
... febribus et ... ubi
... ethica ...
... [illegible] est

consumptio et sequitur exsiccatio et talis vix
aut numquam curatur sed prima est curabilis quia
cum alteratio prevenerit ex calore innaturali
Sed quia membra solida non possunt esse sine
calore naturali inde generatur talis febris et per
longam antecedentiam febris prioris corrumpuntur
quatuor humores naturales et tunc fit febris
ethica Item secunda humiditas vocatur ros glu
ten et cambium et generatur ex primis quatuor
humoribus Nam cambium restaurat deperditum
et gluten consolidat membra et ros humec
tat totum corpus Nota oleum apparens
in urina signum est mortis quia innaturalis ca
lor naturalis destruit Sed quando autem alba resi
dentia in urina et stat humidum radi
cale et illos tres humores scilicet ros cam
bium et gluten quia tercius sed primi tres
humores sunt consumpti febre precedente
ideo ethici difficiliter curantur eo quod humo
res predictos scilicet humiditates per cali et frigi
ditatis in eis desiccantur Item nota ethice sunt
tres species prima facilius curatur sed difficile
cognoscitur sed alie species difficile curantur
Item omnis qui diu manet in acuta febre
frequenter incurrit ethicam Item calor in e
thico est remissus eo quod naturalis ignis in
eo est consumptus Sed pulsus eius est du
rus et spissus Item humiditas facit magis
et pinguior corpus et contraria disponit ethi
ca quia talis excitat Item quando ethicus
bibit tunc est rubea et calida Item omnis
qui statim incidit per haustum cuiuscumque
potus signum est mali stomachi Item nota quod
numquam in ethico et ultimo facies est ex
tenuata tempora plana oculi concava
oculi profundi nasus acutus ventrem
combinatum dorso cutem adherentem ossibus
talis est incurabilis Item nota quod pili gene
rantur ex fumo et humore sed quia in e
thico est consumptio humorum inspicitur
et fumorum ideo illi privantur pilis in ca
pite Item ethicus habens ventrem laxum est
in signo mortis Item ethicus carnosus diffi
culter curatur Item nota febris ethica curatur per frigida
et humida quia talis est nimis calida et ex
iccativa Cura primo applica frigida ut lac
et pinguia mulieris Item lac crudum facit sitim
et ventositates Sed lac coctum fugit Item
nota omnis pinguedo augmentat febrem ergo
est cavenda in omni febre Nota lac illorum co
servatur ab acetositate molle lac et coctum
per pannum calidum in olla rude id est no
vam et tege novo panno calido et cetera co
servatur ab acetositate in estate sed ipsum
lac facit putrefactionem vel mel impone
Sed si aliquis habet os acetosum propter
acetositatem lactis vel nauseam comedat fra
ctum morsum panis cum sale vel com
ficiat cum sale vel cum melle unum bolum
et post ethicus in omni calefactione est
commendatum lac caprinum quia talis est
calor eius et facit pulmentum
cum amilo vel amido id est starke mel
Item valet caseus recens sine nonnis non bene
salsus ut non multum bibat ex omnibus materiis utatur
modico sale Item panis pistus cum butiro valet
ethico similiter panis novus et omnis ethicus caveat
ab omnibus calidis et bibat ptisanam et sucus hu
lactis et caveat a sudore in lecto Item ethicus habeat
bal ex aqua bullita de cantribus commixtis unus
et utatur brodio rapparum humectantibus ut evaco
tissimus sive aqua et ut mollia maneant que
sunt humectant ab ipsa aqua et talis febris ethica
indiget repletione et nulla evacuatione quia
nimium est extenuatus De capite
Sequitur de capite et primo de galea que
est infirmitas cerebri sed emigranea est in
firmitas medii cerebri pro quo nota quod cerebrum
habet quatuor partes In prima est sanguis et pro
quod sanguis frigescat tunc cerebrum dolet in anterior
parte et ibi dicitur sanguineus in dextra parte
colera in sinistra parte melancolia et ibi tunc venit
dolor a splene qui est melancolia posterior pars habet
flegma et dolor venit a pulmone et patet quod asma
habens febrem simocham dolet in anteriori parte ca
pitis Sed quia frigida humores sunt primum aer
et in acre calido generantur infirmitates calide in aere
frigido generantur infirmitates frigide et cetera agim ge
nerantur infirmitates agnoscens et de aliis Etiam
comedentes multum calida generant effectus calidos co
medentes frigida generant frigidos Item qui multum dormiunt
frigiditate inducunt patet quia per sompnum patitur homo
frigus et post per sompnum meridianum Item nota quando
sanguis peccat tunc pulsat et est punctio in ca
pite Item qui est albus et pinguis habet catarrum
et tales purgat nasum scilicet per flegma et quicumque
sentit magnum tinnitum in capite signum est cau
se Sed cum dolet et non sentit grauamen signum
est cause calide scilicet colere vel sanguinis Nota lac mixtum
commixtum maximum dolorem capitis generat Item nota
per artificium cognoscitur effectus eius Sed igitur
dubitatur ex qua causa dolet caput fiunt dolenti su
per caput aquam frigidam si patiens alleviatur signum est
quod ex causa calida Si vero non signum est quod ex frigida
causa et humor super funde vinum quod calefaciat quia
contraria contrariis curantur Item nota frenesis est
sit in inferiori parte capitis ex sanguine et talis
continue cantat et clamat quia sanguis ... et in
fiunt Sed cum lacerat vestimenta est ex colera Si
flet est ex melancolia Sed dormiunt ex flegmate Item nota
quod cerebrum est causa omnium virtutum sensitiuarum
ergo eo leso cessat sensus et cetera patet quod dolor capitis
impedit omnes virtutes animales ut sunt scilicet ubi et mo
tiue Item si quis diu caput dolet signum est quod ille
incurrit maniam Sed ergo dolor est a causa calida
utatur frigido et odorabit frigida ut rosas camphoram
et non calida Item si tamen patiens habet venas et artas
magnas et plenas in fronte et pulsus fortis
et magnus talis minuat cephalicam et apponat
ventosam ad radicem colli et caveat ab omnibus mul
tiplicantibus sanguinem ab ira et sapore calido ab
ab aere calido si tale per minutionem mancipat signum
est quod tales sunt colerici vel melancolici et non san
guinei et patet quod colerici et melancolici in illo dicunt
minime sed purgatur dicunt cum pillulis vel sirupis
in aliquibus recipiat iterum et laxatiuis ut in aliqua
causa frigida dicit flebotomia nisi vel medicum et solum ve
na apperiatur per evacuatione Sed si flegma peccat signa

tum melich polipo esula pulsa coloq̄nt
migrabulla euforbio etc de aliis ℞ mtia
tum elb'o nigro lap lazuli lap armeni
sene mirabola cuscute fumoterre mirf
prunis cassia fi ℞ menta in cā cada
fiunt aqua rosis violis borragi ius q̄m
solatri q pme papaveris vel succi illorum
dictorum fit apondo ipo do pānno ad succum
illorum et ciudando capiti et alleviatur
et equa fit in cā fria ij^o modo fit cum
succ cad^o ℞ talis pannus in cā cada de
que lineus in cā cale fria sit lineus et
ponatur talis pannus super tempora vel totum
caput et in cā cada nō permittatur pannus
ibi diu iacere ne calefiat sz sepius madi
detur sz in cā fria potest bene permitti pauca
Et nō mirum a ponte cordis dant haberi
predicte aque de predictis herbis vel succi co
rum et ex predictis possunt fieri pille et da
ri ante remedium humor peccat ℞ semenis ius
q'amus et papaver nō apponantur quia illa
nimium infrigidant sed in cā cada ad predictas
aquas vel succos admisceatur acetum quia
est penetrativum sz in fria recō vinum
Nota quod aqua que stillat in vere vel estate
de abscisionibus vitis in vinea palis con
tradicere colorum et contra omnes infirmitates
in cā cada bibita vel lenita ℞ m ca
fria rosas marinum basilicon lavendula le
visticum ruta calidonia saculus olii lau
ri in unctione o lestu^m . i . oleum olive
mat^a in uncta loco sz temporibus ad vino
in fria causa vel cum aceto in cada cā Itf
predicte herbe cum radicibus complexionis
respiciens ponatur in lectum addendo vinum
in cā fria et acetum in cā cada et sterilitas
vitatur mixtio piperatis et calefactiva
Megra est dolor capitis qui alicui aut pro
mia detinet et durius et causatur ex superabun
dancia sanguinis et caloris naturalis Est a
vaporibus grossis ex stomacho ascendentibus ad
cerebrum ℞ signum facies eius est rubea et
magne gene plene sanguine et lune fiat
plena de cefalica sz qui fit a vaporibus
tuetur ideo est sed fuit inebriatum forti potu
quia est ca^d ex vaporalibus Aliud signum tale
pag bibitor dicit sz latendo de uno latere ad do
et eius est dex ca pria ce lis et est fria celi
et alia est ca ex fu ca et hec fit propter colligata
et propter malum stomachum qui est colligatus e
pati nimis omnes nervi procedunt de capite ad
omnia intestina Et quicumque diu habuerit ver
tiginem talis incurrit appoplexiam et hi accidit
ex gressibus et fistosis vel variis gorlla vitentur
Et in autumno omnes egritudines sunt morfere
sz in vere nō Cura phlegmatis si sanguinis
peccat minuere venam retro aures vel cefali
ca vel pone ventosam super tibeam et cā vacat
ad diussima ex quo vertigo causatur ex callida
ca sz ex sanguine quo talis fugiat ca^dam in cibo
et potu sz vtā fuit ℞ igitur talis e cole
rica fit sibi laxativum de oriralibus rosis fialis
robustis addendo acetum ℞ vertigo venit
a malo stomacho propter stomachum et eius humor

peccat patet in urina quia urina est san
guinea est rubea spissa et colerica sz in pluris
urina est alba et spissa et melius nā data
in pillis optime valet et fiat melius quia
in pil uel sirop quia pille diu iacet in sto
macho operantes et ista modo sibat et si
alius humor peccat quam sanguis purgetur
cum eo quod equitur ad illum humorem ut et dico
ius de medicinis aloe et mastix in pillis op
time purgat stomachum Itf si ista est cap
itatur coriandro sz febricitans de quiescat
pro 33 galgarium ziko iugis in pipenella
Frenesis est apostema cerebri in anteriori parte
capitis sz litargia est apostema cerebri in pos
teriori parte Et frenesis generatur ex sanguine
et istud frenetici nō possunt dormire quia calor q
simulit fumos de litargia nō est contrario
dormicio quia ibi ascendunt grossi fumi ad
cerebrum qui claudunt meatus cerebri et sic sensus
exteriores nō possunt regere et istis sz odos hor
ribiles Itf nō frenesis sequitur ex febre
acuta et ista sz est signum mortale in tali
freneticos quia fumi acuti sz tes ascendunt ad
cerebrum Signa sz acute sunt capud medium urina
primo rubea postea alba et in ec vera
frenesis Itf quando urina alba in febre acuta talis
fit dolorem capitis et istis pro loqui fatua et ma
nifestat et lingua eius magna et loquitur ficta
et hinc febricitanti ponitur sz uel latus illa
ad pedes in panno madido et ista calefiat ℞
recipe flores camille sz grani sz nodum arto^d
et decoque in aqua et hanc aquam pone
pedes eius quanto calida sustinere potest et sz
aqua radiaris talis mar de ornum que
alias asiedet ad capud et fuca sub soliam
eius cum sale uel vitello et sale quia ibi
omnes venes quieuit ℞ supius fit cali
applica mandragoram iusquiamum sicut supra
et omnia que possunt somnum quia ista freneticis nō
dormit illa exterius adcat ℞ in tibie
plus sz qq rosa et aqua fria Itf nō omne
apostema curatur per missionem vel iaceal uel
sanie i natura Itf nunc de sicere rop aysio
in medio nobili sz omnia fria reponant et
terant rtalesfe sine praelore lutius maue
sz clausioz porroz quo medio nobilibus
ut cerebro nō sunt danda fria q quo re pau
caut Itf nō ca et humida maturant ut
vitella quorum sepe assa omnia pinguia sunt
axungia ut sepe aut sepone mixtio fuit
apperit pag ponatur quia quo cum hic apoli
dat uel recipe caulis coctus et mixta quando
quando hic ut consolidat apostema et tolluntur Itf
si apostema sanabis tunc sic corpori Itf ostu
si apostema uel aquam rosa et appone in stuphas
rosa uel cuipio et stati corrumpi Itf si tales
apacq inertiat frenesis vitatur per coriandro
propter egritudinem post egritudinem per incipiunt illa cla
udit stomachum ne fiat frenesis ne fiat
fetor dentium ne fiat vertigo odor eius
Itf in nō sz generat sanguis quo febricitantes
pro sunt mane quia sanguis solum generatur
in tempo ca Itf litargia illa pestis

cerebri que fit in posteriori cellula capitis causat
oblivionem quia in posteriori cellula est memora-
tiva et illa impeditur per eam scilicet litargiam
et ideo semper dormit Item vera litargia est apo-
stema quod fit et generatur ex flegmate ideo senes pa-
tientes sunt immemores vel obliviosi et sic cau-
sas fui Item non se acceptat omnes commoci
stos sed ipsum cerebrum est colligatus pulmoni
quo ad posteriorem cellulam sed ipsum cerebrum
est colligatus epati quo ad anteriorem partem
i. cellulam et sic patet quod frenesim dolet ca-
put in anteriori parte Item non quando se tollant
oculos non audit continue dormit signum est
quod mala est ita incurrunt autem Nota quod sanguis
potius destruit dentes et pectori facit ze-
...
ma et in finem cerebrum et impedit auditum
Nota omnes moriuntur in litargia qui sunt
pinguiores sed macri minores ut francisci
quia calor irrationabiliter operatur Nota litargie
est flegma grossum vitreum et ideo purgari
cum pilulis aureis fetidis et diacatolicon que sunt
que purgant flegma acribus vel cum pilulis aureis
vel sinistre vel amice sic miscendo Item li-
targia vel apostema in purga curando hic oleo
vel oleo laurino irino i. lilii nardino spi-
ce spinis leonum radendo i. fundo per ea in un-
gendo Pro quo non illud libum viride hic
florem purpureum de iris et iridos hic flo-
rem album ideo purpureum florem gerit
iridos album Pro quo non litargicus conti-
-nue dormiens talis excitetur ponendo sibi ad
nares acetum basilicum album ... et cet
insufflando vel infricet dicitur in occipite
vel si sibi capitiaz illos re pnell ... pis
ex castoreo miscendo aceto et ponat sibi ad et
panno tincto eodem vel panno imponendo Nota
dicam in cephalea galeam et emigraneam Ce-
phalia est quando fit dolor per totum caput Ga-
lea quando superior pars capitis dolet Emigranea
est quando in ea pars capitis seu cerebri dolet
Nota in ullo osse nec capitis ut accidit alibi fit
aliquis dolor sed solum in pelliculis vel venis
vel carne etiam ossa ibi fit dolor et sic den-
tes non dolent sed nervi et pellicule Nota
pia mater est pellicula in qua iacet cerebrum
et ea lesa statim moriens sequitur Item
non pertinet passionibus s. galea non sunt se
ut ab se antedicta Nota cerebrum dolet
aut ex proprio vicio aut corporis Ex ... ceps sine
non applicita membrorum capitis sed prius dicta se
de sui capitis Ex alio corporis vicio capitis dolet
capita Item non quando insufficientas caloris fit ca-
pital ea sit vel flegma Ex alio corporis fiat sit
stomacus ad illis que respiciant illum
Remocio Item omnis breviis venas capitis sp-

...

sit flegmatica parva sine sit in frigida causa sine in cal-
Nota ad distentionem id est ad clistere plura requiruntur
primo bismalva apium requiruntur in omni dolore capitis
ex frigida causa ut dicit Bal. quamdiu avicenna autem requi-
runtur ad clistere illa res caput respicientes ut res
marrubium basilicum feniculum et ... illa clistericanda
recipe passulas seu uvas prunas damas-
cenas iuniperi et bulias illa cum ordeo et distempe-
rentur liquia dando mane post vel per clistere Item
omnes decoctio seu potio seu sirupus detur
de mane in aurora pille autem post primum
somnum Item omnes constipata in dolore capitis in
quo minuat aliquam venam sed purget per fora-
mina postea autem inunge fronte aliquid rosa mi-
xta aceto Nota flegma per capitis fit de vena fron-
tis vel mediane vel cefalice vel nasi Nota quando
quis habet dolorem fortem capitis tunc calidos ligat
caput fortiter et bibat acetum mixtum aqua
vel lavet caput calida cum mixtura sanguis vel
cum vino idem faciat vel sirupus intingat tosta
panis in vino et apponat temporibus ea ut
tolitur intingat aceto vel Item si dolor capitis est
continuus hic est ex vicio cerebri si autem est dolor
capitis interpolatus seu successivus sed si dolor fiet
prandio et non ante est ex vicio stomachi fu-
merest si dolor cessat post comestionem est vicium
stomachi Item si dolor capitis est ex frigida causa tunc
abradere crines apponendo capiti cepas assas
vel enforbium pulverem cum vino et utantur per cal et
speciebus ... ca et spar ... febris feniculum
cum ... menta et de aliis ut puta siseleos
mortai cinamomum galganum cum vino bono
calido et sit sorbitium cum vino ... Item
Nota si dolor capitis fuerit in die vel in nocte quantum
tunc est ex frigida causa si autem est de die est ex cal
ca Item nota tubus bonus ante ortum solis do-
minatur seu abundat sanguis post ortum solis
usque ad prandium colera a prandio usque ad
mediam noctem flegma a media nocte usque ad die
stentem flegma et patet si est dolor capitis post se
in aurora tunc sanguis est in peto si ante
prandium tunc colera Si post prandium flegma si
post mediam noctem flegma Item in ca ca capitis applica
oleum clepham dolorem mitigat mixtum aceto
si autem ex frigida causa applica temporibus capitis
oleum de herva i. de pipe mixta bono vino
vel cum aqua vite seu tiematto vino cum
pannello vel cum emplo ut toto capiti appone-
do abrasis crinibus si autem est calidus et dolor
venit ex colera utatur sirupus si autem venit ex
2 ... remanet vigilia ... illa ... nt
remma sine flegma ... Ex ... sit flegma sa ...
in corde remma ... vigiles re
Item remmatyans lavet ... pedes cos fri-
cando sale et aceto et utatur ... et ...
et mastice olibano et odoret ... olibanum
et milium torrefactum in sacculo naribus applica-
do et utatur tubebis Item nota in nulla egritudine
in ca ca aliquis utatur carnibus et ovis
mollibus quia illa calefaciunt et generant
sanguinem Ex ... in frigida causa Item si
in ca ca in dolore capitis det sirupus ...

flolis et nenufaris ipa acto mongendo
Itē nō ille dolor capitis galea talis sine ga
lea est difficilis cure Itē omīs dolor capitis
quē sc̄ spasma oculi profundi apparī de
ductio genulorum seu nimia subitio oculorum
sunt sig̃ pestilentie Itē si dolor capitis cum
se fuerit acutissima et lingua eius est sicca
sig̃ sunt mortis vel qñ infirmus abhorret vi
num lac et lac est tormosum ualde est Itē nō
dolor capitis ex senatur p fluxum sanguinis
narium vel oris Itē nō omīs dolor capitis
spatula .i. apparens in sonno acsi caput
vellet frangi moritur infra triduum Itē si
ex plaga vel ex percussione capitis venit stupor
aut fatuitas signum est mortis Itē qñ cranium
vel frangitur seu rumpitur tunc venit fatuitas
et mors Itē si quis patitur cephaliam .i. do
lorem capitis p totum caput et si vomitus bra
chium est in dolore capitis primo cum rubor in
facie postea pallor postea fiusit ad stapulas
signum est mortis Cura doloris capitis et que
cumque venit p sanguinem et venit colerico Et
venit mixto et venit et flegmato Itē est ergo do
lor qui est ex calida causa difficilior est cure quam
illa que est ex frigida causa Ceteris tamen est mixtura
febris quia cadit cadis Nota in dolore capitis
sine sit cum febre sine febre sit lotio capitis nec in
unctio nec fumigatio nisi post in declinatione
ergo mors Ergo omnia apponuntur emplio vel sint
ta in actu frigida causa In ca autem causa etcetera
Itē in dolore capitis cum constipatione vel reple
tione stomaci nō debet immediate applicari medicina capitis
sed primus purgetur Nota summum in reumate
seu dolore capitis ex reumate recipe nigella
seu zizania pulverem primus in acetum posita in
balneo altham p nares summe purgat flam
seu reuma Itē pulverem herbe nigella et lolium
pulverem summe purgat cerebrum Summum radix pi
penelle pulverem idem facit sed recipiatur in par
na quantitate ne dum dimanerit in cerebro et
cerebrum nō calefiat Itē in omni dolore smarcio
.i. malo signis seu in mala inspiratione debet fieri in
unctio seu vomitatio contra partes extremas
s. in pedibus et manibus et in ca causa lauape
des aqua frigida In causa autem frigida etcetera et frangantur
pedes sale et et camomilla Si autem dormire
non potest unge sibi pedes ungento populi
to vel succo iusquiami vel mendragore et bibat
somnum Itē si aliquis inebriatur et plenius fieri
vult comedat magnitudinem vel capas crudas
Itē in dolore capitis veniente in ipsa dosa matre
vel in pia matre curatur dissolutus et nō curatur
Itē omnis dolor ex volnere pie matris est mors
quia in pia matre iacet cerebrum nō ipsa tota cerebri
perficit etc mors fit Itē omnis dolor capitis ex
opilatione cerebri cum sinuositate scilicet curatur
cum vomitationibus seu sibillis capitis .i. rota na
rium capitis vel cum ptulata Itē omnis habens
lividum vel flaneum os est magne gule quia
omnes liuidi maxime vorant et male digerunt

Omnes habens os lividum .i. quod est rotundum est
quia habet multos humores ex consequenti multos
pediculos quia ex malis humoribus generantur
Itē habens os lividum habet epar opilatum
et talis habet malum caput et oculos cali
ginosos tunc fumorum ascendentium ad caput
ex stomacho indigestiua et frigida Habens os rube
habet bonam digestionem Itē omnis dolor capitis ex
stomaco frigida maior est ante prandium quam post pran
dium Summum dolor capitis ex digestionem minor
est ante prandium quam post Nota scotomia
est infirmitas capitis qua aliquis acsi muste
volarent sibi ante oculos vel aliquid nigrum et ge
neratur ex nigris humoribus et hinc nec
nos ophtalmias qui perdit ab oculis supra na
so p modum crucis hec est specialiter abcisis
nigris humoribus Itē scotomia et vertigo
generantur ex calida causa cum vie et nervi
sunt opilati Nō scotomia est dux quia sequitur
vertiginem seu paralisim et illius cura est
plena Summe infra caput aqua rosa vel alia
Alia est scotomia que sequitur ad vertiginem et ta
lis est facilis cure Itē scotomia nō solum
fit in anteriori parte capitis sed etiam in posteriori
Itē si scotomia sequitur vertiginem seu pari
sim tunc est in ultima malitia Summe da
Jerusalem casiafistula primas dedamasco .i.
quos et in casiafistula intra sene quia purgat
coleram et flegma adustos melius est sene
nam secundo calidum purgat flegma Hanna
est generum summe diapriduc casiafistula tha
marindi ille quatuor expurgant Dari
et in quibus extenditur cura tota tempore hu
moralia quia ex ea confortata intrant Itē
est res mollis et confectum sirupo debet dari in
aurora et post nō comedat ad tres vel
ad quatuor horas eo quia calor naturalis faciat
cum causa medicina Nota ad expellendum
vermes ventris ipsa sambuca recipe succi
medioris viride eius nigrum .i. herbe fo
rum hec sunt in pulvere et cum aqua vel cervisia
bibita expellit vermes ventris Contra
scabie leprosam recipe talpam .i. mollux
et pulverem et misce cum claro ovi quibus ibis
pulices et in balneo unge facie sicut sero
cum itur cubitum mane vero lava facie
ad tal Contra fluxum pedum recipe farinam
ordei vel tritici vel furfures et misce
cum lacte vitulino vel caprino addendo
oleum olivarum comixtum cum melle et simul omnia
pedi super pone Contra scabiem putridam et
crustas magnas recipe enulacampana
et folia eius pulverem et impone axungia in
mortario deinde colatur et unge locum scabiosum
Cura recipe primam damascenam pessulas
xx brachiorum ficus siccas in aqua et misce
aut fac decoctio in terra vas vini usque ad
medietatem et damaue ad bibendum potum
flegma si petat saporis de vena medicina
epatica vel basilica postea apparentie
vene passilice .i. retro aures vel frontis
frontis et [illegible] petere ponit infuie
bolu quasi super stapulas et in tibiis

s. in loco carnoso ponat ventose et si ap
pareat alt' humor tunc purga cum illa
medicina q conpetat illum humore qr si
pareat cole' purga pillis mia' sumis
vel flac^ta cum pillis cohie tunc da pro
digestione gencle dureti^o [illegible] apu ally
se spergi bassi [illegible] carni consumit. os
humores grossos coagulat generat^z scrof^a
et hec est [illegible] valentes cibus in scrotoma
Nota quare scrofula vel alt' instrumenta
manifestat et inabilia erit cum est nimius
calor vel nimia frigiditas qr ipsa qua post
agit p spiritus [illegible] si aute ibi sit calor ut
nimia sub tunc aia sustinat Nota scrofula
non una est mala appleccio cerebri causata a
nervo inferiori sub stolo si quando fumi ma
li ascendit ad cerebro tunc vocat^z pascet i
nepta vari scrofula et quando vider cia post
est rubea parua asa signum est q' ma
rapit^z ascolo ad cerebro Cui est dur^x viue
demoniaca et hec generat^z ex colera adu
sta [illegible] hec scrof^a ascendit parietas ulna e
scrofula ex sanguine et hec non est ita sume
sa qr sang^s coningunt humores, et scro
fula que est cum rubea salubrior qua
illa sine rubea Et hec non ex onotleria [illegible]
epate vadit magna vena et fixit ad
anteriore parte cerebri et ibi tunc generatur
apa sanguine vel colera et nervi se^u
dolet et sit tunc scrofula Et hec non celer
ta [illegible] emigranatoria i. clauatus
in uno naree et in aures tenui pellatu
et solo fumus ascendens ascollo tat i^m
dolore in pellicule cerebri qr solo pellucte
et nervi dolet et vel cerebri vel ossa
utr et ex eo generat^z scrofula Et hec non dic
medicina primo [illegible] subvenire membro ma
dido i. degerit illa eg^ne Ergo si scro^m
maius sit pone ipm in clausu sub^du et liga
ipm et da [illegible] bibe aqua caforata vel
aqua de decoctione papaueris et pone
super capud tempora aqua rose cum pso
zeitu et sana^z Si scrofula sit [illegible]
sanguine generates tunc sit in maiore dolor.
Et pro quando non fluet et hec fluxus non durat
p [illegible] habitus qbs hoc augmenta dela
et [illegible] applica repercussina i. dissensina
seu constringentia sanguinem ut infra Si
qua fluxus sanguinis sit [illegible] calor ru
bedo species et initi cito appeu venas
mediana Si aut effrunte te proca
se'mo si aute colera vel mela te purga
ip p pillas ipm conpicientes vel alia
formacia et post somno illo proce qui
depepua vel capita papaueris et pone
cum succo super tempora et dormit Et si
sic cum in maiori dictu non quiescat pturo
loca te amplius sug cito qr pacit non
curat^z Nota malva bismalva gtisa vel
supposita apati matudiat ipm Et hec oia
bona sic^a te p^e [illegible] lactante

et emistra eam et pone ibi [illegible] et ap
plica calide [illegible] Item recipe Gallum nigrum
et scinde ipm p medium et sic liga calide ca
lide pnd crines abradendo et [illegible]
sit tunc cito calefac per aliquod cal
ido ex primendo aqua et cito suppone et
hec fac sepius et cito fac cum pul[illegible]
ctis cum sint cum gallo Nota scrof^a a
p[illegible] sunt [illegible] cassia lignea et
[illegible] sit [illegible] ita scrof^a [illegible]
[illegible] Nota [illegible] stigelina [illegible]
[illegible] reducunt somnum [illegible] non eam est ne
[illegible] [illegible] aqua lenistica [illegible]
[illegible] aqua plantagine [illegible] epate
Nota aqua [illegible] saborum vel pi
[illegible] purgat facie aqua [illegible]
[illegible] recipe p oculis et cal[illegible] salme
p corde aqua apii [illegible] pustulas et rugas
facies aq [illegible] p idropico Item nota
fames sit et puni fetione et omnis put^e fetid
[illegible] apan et fervula [illegible] sunt illa [illegible]
[illegible] et spat [illegible] tumis oleva [illegible]
de tumo Et hoc non apan [illegible] generant
se qr calefaciunt pedes in quibus sunt que
sunt inflamat spiritus cordis et tunc [illegible]
[illegible] ab i^o apate [illegible] procedit [illegible]
si [illegible] sunt spiritus calidi procedentes ab apate
tunc generat^z scrofula [illegible] recipe
aurupigmenti [illegible] plumbi adusti
[illegible] et sunt [illegible] misceant^z cum aceto
vino et oleo Aliud [illegible] cum se
in [illegible] et [illegible] in
eadem coctione aqua [illegible] totum corpus [illegible]
[illegible] vel mag vel pedes [illegible] permittat
[illegible] ibi mane [illegible] recipe [illegible]
[illegible] aceto et fumo terre
et lava te in [illegible] cum [illegible]
[illegible] in bona quantitate [illegible] oli
[illegible] terant^z simul et sit unguentum oppo
nendo [illegible] ad fugandum mu
scas [illegible] et misce cum lacte et po
ne in [illegible] omnes bibentes morient^z Item
folia [illegible] cocta et illa aqua aspersa ubi sunt
musce omnes fugient [illegible] homines [illegible] sine
[illegible] in monumenti sulphu
[illegible] et [illegible] illa simul et pone [illegible]
et infunde lapadi faciendo lignum de pice
vel pino et [illegible] in [illegible] ubi non est
aliud [illegible] et [illegible] ova i [illegible] illa cocta
aqua maneant et pone arena [illegible]
duo vel tria ova possunt [illegible] seu coopi
bene in [illegible] arena de [illegible] superfunde [illegible]
primus [illegible] ne illa ova in arena di
scoopiant^z Deinde impone alia ova quot
vis et [illegible] et tunc illa ova que sunt
in arena manent cruda Alia vero coquent^z
[illegible] est apa [illegible] est apa [illegible]
ut argentum vel [illegible] solum
tere ipm cum [illegible] vel tere [illegible] cum
auxungia et applica pano lanco et [illegible]
[illegible] vel pano cum [illegible] et statim [illegible]
ne et rubens sicut [illegible]
solum tere sale et [illegible] sicut [illegible]
[illegible] in argentum [illegible] et [illegible] in
[illegible] et misce cum argilla et tere [illegible]

sic fit argentum ad capiendum pullices etc.
septimum capitulum simul quod in magna ollam
ponatur sunt omnes pulices intrabunt
ollam etc. Causas capiens aqua vite simplex
ex compositum vino gallico vel similibus
semis cremata et alcaligum contenta est
quod ille radix ciperi in cinamomum galange gariofili
ligni aloes spice nardi musci granum
paradisi et possunt addi recepta simul cum semi
tum in [illegible] brosti nitre et [illegible] et ponatur
tum in sacculo ad gallicum et mittatur ibi
octo dies usque vinum [illegible] deinde radix
decoctum cremantur aliquando parte et servatur
in vitro cum terra ne fortitudo ex
ierit. Aqua vite valet contra omnes passiones fri-
gidas similiter dentium gingivarum renum [illegible]
preservat a senio et ab omnibus infirmitatibus
frigidis et omnes [illegible] causas frigidas et consumit fla-
[illegible] valet contra [illegible] si cotidie bibatur
cum quantitate unius [illegible] et [illegible] alios
aqua vite quod cum [illegible] [illegible] contra [illegible]
valet contra [illegible] imponitur pulveris dentis et
pulvis capillis [illegible] reddit
contra [illegible] imponatur piper salvia pimpinella
[illegible] sigillata terra idest terra [illegible]
idest ros marinus [illegible] aqua mixta [illegible]
et [illegible] curat efficaciter. Item valet sive ad cali-
ginosos oculos cum imponitur [illegible] ad [illegible]
[illegible] vitrum et [illegible] aqua ibi [illegible] et sin-
gulis diebus mane et sero una gutta in-
stillata oculis etc. [illegible] valet cremata cum pul-
[illegible] salvie semis [illegible] etc. [illegible] valet
contra [illegible] fetidum et asmam apponendo
[illegible] et [illegible] pulvis [illegible] imposita in
[illegible] bibitur curat [illegible] valet
contra sterilitatem [illegible] pinguedine [illegible]
[illegible] valet contra [illegible] fluxum [illegible]
[illegible] fluxum [illegible]
[illegible] fistula contra noli me
tangere loco [illegible] et contra [illegible] quidem
ubi additur [illegible] et [illegible] vel [illegible]
vel agrimonia si apponatur pulvis auri vel
argenti valet contra lepram valet ad [illegible]
apponatur [illegible] vel [illegible] vel folia
lauri valet contra [illegible] [illegible] apponatur
[illegible] galange gallam apponatur [illegible] manu
[illegible] vel [illegible] vel [illegible] Item [illegible] sulphur
[illegible] vel [illegible] valet [illegible] pinguedinis
scabiem [illegible] non [illegible] scabiem [illegible]

Apoplexia est destructio sensus et motus
et opilatio ventriculorum cerebri a quo
recedunt [illegible] non apoplecticus non
[illegible] nisi infra tres dies. Et triplex
est genus apoplexie quia aliquando [illegible]
precedit apoplexiam [illegible] et tunc apo-
plecticus habet faciem sicut [illegible] [illegible]
[illegible] habet faciem mortuam. Item apoplecticus [illegible]
suffocatur quia calor sine [illegible] extinguitur etc.
[illegible] Item omnis apoplexia aut fit a repletione
aut [illegible] cerebri vel [illegible] et [illegible] apa-
[illegible] morborum [illegible] mala complexione
et solutione [illegible] Item apoplexia [illegible] accidit
[illegible] ex [illegible] [illegible] epilen-
tia

ex calide elevante [illegible] vel [illegible]
[illegible] silvestribus vel duobus [illegible]
Item si apoplecticus non [illegible] et [illegible]
ex aqua [illegible] aqua [illegible] vel pulvis [illegible]
albi [illegible] de cortice albi [illegible] sibi per
nares. Vel si apoplecticus [illegible] mortuus sunt
anhelitu fit [illegible] et [illegible] a
somno vel [illegible] per duos vel [illegible]
[illegible] de castoreo betonica et salvia et si non
[illegible] mortuus est. Vel apoplecticus [illegible]
spumam ad os [illegible] et [illegible]
venit ex [illegible] Item si apoplecticus
[illegible] ne rubeant ne [illegible]
[illegible] in collo [illegible]
Item ad [illegible] apoplexie [illegible]
[illegible] cum [illegible] si potest
et da [illegible] Item si apoplecticus est [illegible]
spumam ante os signum est mortis. Item [illegible]
[illegible] inebriatus [illegible] sine voce talis
moritur nisi se [illegible] [illegible]
malos humores [illegible]
[illegible] sentit nocumentum omnium membrorum
et [illegible] solum sentit vene-
[illegible] Item [illegible] malitia [illegible] cerebri
causatur ex [illegible] [illegible] piscibus
[illegible] carne [illegible] [illegible] porcina
et aliis [illegible] ex [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] illa omnia [illegible] cerebrum [illegible]
sunt fugienda. Epilentia venit ex [illegible]
ex [illegible] et ex frigido [illegible]
[illegible] et [illegible] calore [illegible] et [illegible]
sunt [illegible] [illegible]
per calorem resoluta et [illegible]
Epilentia est triplex quedam est de primata [illegible]
de [illegible] est [illegible] seu [illegible]
que fit a pede seu [illegible] ascendente [illegible]
[illegible] usque ad caput [illegible] male
[illegible] venit a stomacho et [illegible]
est morbus [illegible] ex repletione. Et
epilentia aliquando vocatur [illegible]
[illegible] cadunt [illegible]
[illegible] et [illegible]
ascendunt a [illegible] ad caput et [illegible] Epi-
lentia est morbus [illegible] membrorum [illegible]
operationes suas et [illegible] fit in toto corpore
et vocatur apoplexia et [illegible] fit in cerebro
et [illegible] toto corpore et causatur
ex [illegible] repletione et talis [illegible] in apo-
plexia cadit ad terram et privatur [illegible]
[illegible] et cessat omnis motus [illegible]
[illegible] Item [illegible] non [illegible]
ad tres vel ad quatuor dies [illegible]
talis [illegible] est [illegible] vel futura [illegible]
[illegible] et [illegible] dolorem capitis quia
fumi [illegible] indigesti ascendunt ad caput
[illegible] vis [illegible] per [illegible]
Nota [illegible] cadit epilenticus tunc primus
precedit [illegible] [illegible] caligo [illegible]
et [illegible] [illegible]
sub [illegible] talis vitat
[illegible] calor [illegible]
[illegible] [illegible] violentum
[illegible] medicinam quia [illegible]
diate

De morte noctis

partium in nocte dormit sepius moritur morte subitanea et epilencia in puero i. e. causatur ex omnia generatione. Nota homines moriuntur libenter de nocte et cito quia tunc pori sunt clausi et virtus agit maxime et tunc erit maior dolor et perturbatio et similiter nota epilencia est morbus hereditarius quia a parentibus innascitur. Item morbus caducus causatur ex morsu serpentis vel canis rabidi. Item morbus caducus est morbus hereditarius. Item si coierit cum muliere menstruosa vel leprosa cum leprosis. Item fetor candelarum recentium pulsatarum extinctarum sunt causa immoderata fetens quia omne excellens sensibile corrumpit sensum et generatur lepra morbus caducus. Signa epilencie. Quando sanatur si quis demoniacus videtur oculis vel sputum vide sunt facies sub lingua et venas et lingua tendens ad albedinem. Mulieribus est morbus qui accidit de nocte clamat vel loquitur sibiipsi sed similiter talis vel qui studet dentibus aut qui cito perdit medicinam illam si nocturnam et epilenticam epilencia secundum epilenticum alia sunt signa a flegmate et tunc urina eorum est alba quia flegma et est spissa propter materiam frigidam et humidam. Si ex melancolia tunc urina est alba et tenuis et sicut et pura. Item sal generat coleram quia stabile et cadit portinam predictam flegma et sic laudes generat flegma vitreum i. flegma cum colera. Purgitur. Item omnes carnes et pisces antiqui et salliti et suffumigati conveniunt melancoliam. Item epilencia generata est ex melancolia naturali tunc urina eius est alba et tenuis et in circulo livida ad colorem plumbeum tendens. Item si ager incipit epilencia vel patitur eam in autumno et a melancolia quia illa regnat illo tempore. Si in vere a sanguine. Si in estate a colera. Si in hieme a flegmate et cum hec ad a colera et vult cito morde ut lupus et furit et mordet linguam et manus quia a flegmate talis dormit. Si cadat a sanguine si autem prius casus dicto nec sentit antea et retro eum et vult esse solus est a melancolia. Non lunaticus demoniacus et epilenticus qui sunt idem si autem vis scire nunc pone dicto sibi ad aurem dextram et sinistram unde demoniacus quia ego tibi mando ut sis est talis lunaticus vel demoniacus tunc statim cadit ad terram et erit quasi semimortuus. Sed si est epilepticus non cadit. Item non medicus veniens ad egrotum querat signa iusto dicas ita quare sic laborat quia si iratus querit signum est quod humores caliditas quia est colericus si ita aquam signum est quod est flegma vel melancoliam si habet querat quem appetit an frigida vel calida vel eam fedam vel siccam sicca cadit et consequitur humor humor prestat. Vel querat quo tempore anni tempore infirmitas incipit et qua hora vel sequenti de se primo non primo melius est quantitas capitis et post paroxismum probat

et vult esse in obscuris locis et instabilis est et habet caput inclinatum semper et fiet cum mestus sine fit somnus sine infirma vel ultra. Non carnes et pisces salite assate et piperate generant melancoliam et omnes carnes pinguis super ignem assate destruunt et infrigidant et constipant quia calorem et humiditas consumit. Sed carnes assate et frixa te in patella generant coleram et omnia bene piperata. Item non si epilencia venit ex vento tunc habet brevem paroxismum et non sentit inter eum per paroxismum sed ventositatem sentit circa aures. Si autem vel a vitio cerebri tunc per antecedit dolor talis paroxismum. Non catulus similis melius habet morbum caducum quia trahit ad se naturam cum talem morbum habet. Contra epilenciam primo viscus quercinus in sepe naturaliter qui crescit in quercu est melior quam in nuce vel in alia arbore et hoc pulvis et da patienti in cibo vel potu. Corallum pulvis vel pendeas ibi ad collum et iuvabit. Item pulvis silerum montani naribus illitus inflatus vel bibita vel comesta statim facit epilepticum surgere. Item non virgo, in sinistro latere corporis ab initio designat apoplexiam futuram si epilencia venit a splene signum est quod virgo habet in dextro latere tunc predicti morbi pro[illegible] ab epate. Item non si epilenticus vomitat post paroxismum tunc est bone mali stomachi. Si autem mordat tunc est bone intestinorum et amplius melius. Similiter somnium ascendentes cum epilencia non sanantur. Sed vomes in corde videtur si talis somno vel sompno continue magnificat et multum excitant de nocte vel multe vel frictat nasum. Non melancolia existens prima vomitum quo est similis sicco sanguis tali melancolia est naturalis. Si autem niger vomitat et talis vomitus similis est stabilis vinum tali melancolia est innaturalis. Item omnis humor adustus est melancolia. Item non quibus tristiti epilencia accidit infra annos pubertatis moriuntur, sed quibus incipiat futura et in iuventute sunt tales in maiorem habent et si epilencia accidit mulieri in parturiti evacuato fetu cadendo et sanatur. Item si paroxismus epilepticus fuerit longa et post paroxismum multum recordatur talis difficulter vel numquam sanatur sed si post paroxismum recordatur est quod fecit talis facile curatur. Item si irrita epilenticum sit vel morphea vel pustula ad [illegible] est si epi[illegible] curat [illegible] et tunc sic purgat [illegible] liber impugnata epilencia [illegible] mali [illegible] ab epilentica. De puer [illegible] vel est [illegible] vel epi[illegible] et le [illegible] non curatur. Item in paroxismo epilepticus [illegible] humor et fetor [illegible] magis [illegible] tunc [illegible] epilentica [illegible] recordatur bene quod fecit in paroxismo et deinde datur tunc [illegible] vel quicumque in paroxismo [illegible] sicut morbus vel caducus [illegible] tempore [illegible] apoplexia sibi [illegible] tunc [illegible] vel ad [illegible] humor [illegible] tunc [illegible] si non tunc mortuus est. Item nota apoplexia

ut frequenter fumiatur in pali et talis
apoplexia sed spasmus epilepsion nimia
Si et epilensia quia epilentia et apo
plexia finit [illegible] ma Cura Cura
autem earum sed ad tollenda paroxis
mum [illegible] ruta [illegible] .i. fumus eius
conte in pul et sufflata sibi ad nares
[illegible] sternutando surgit de paroxismo
vel [illegible] Si pul spice nardi ad
nares [illegible] pone Si balsa-
mum [illegible] sive sit artificialis
sive naturalis miscendo cum pul et
[illegible] in [illegible] Et [illegible] Si [illegible] come-
de et bibe vel [illegible] pionia cu-
rat et semine eius cum [illegible] et
semper pedes eius sed lauentur aceto
Si sit calor vel frigus et fricentur
folia salvie forte cum vino in quo [illegible]
cocta salvia [illegible] emittentur
et pul et insuffletur naribus epilenti-
ci Et surgit statim post paroxismum vo
[illegible] sibi eius pul in cibo vel potu
hec gilbertus et constantinus [illegible] pul ir-
rundinis bibita iuvat vel [illegible]
in [illegible] eius hirundinis [illegible] bibitus et
[illegible] se portatus [illegible] celidonie [illegible] fu-
mus [illegible] iuvat [illegible] coagulum le-
poris vel [illegible] comestum iuvat [illegible]
testiculus eius [illegible] in paroxismo in-
ungere palatum pacientis [illegible]
[illegible] cor lupi masculi comedat [illegible]
tum quia [illegible] si sit masculus Si aut femel-
la [illegible] Item corallus
rubeus in collo portatus iuvat Item
pionia ruta et salvia [illegible]
[illegible] comedat [illegible] Item suffumi-
getur ysopo et [illegible] Item in [illegible]
ambre [illegible] ysopo [illegible]
[illegible] mastici [illegible] lauri
[illegible] pomum am-
bre et [illegible] portet et odoret
Si aut [illegible] ambre [illegible]
pionie ysopi [illegible] confice cum [illegible]
et fit pomum [illegible] pomo [illegible] eius
[illegible] et [illegible] habeat circa se
similiter in nocte circa caput pectie
eburneo Nota in omni infectione [illegible]
[illegible] sit pul in cibo vel
in potu [illegible] Nota [illegible] epilenti-
cum [illegible] post [illegible] motum
violentum et contra Si autem est [illegible]
[illegible] post primum sompnum [illegible]

et non ante sed melius [illegible] et sit in ma-
gna [illegible] vel potus [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] Si aut
puer sit epilenticus tunc [illegible] in nu-
trice [illegible] epilenti-
[illegible] epilenticus non [illegible] pul
[illegible]
[illegible] sumptum [illegible] acu-
[illegible] passulatum
[illegible]
[illegible] decoquatur in vino et aceto ad
[illegible] melle et [illegible]
[illegible] mane in [illegible] Item [illegible]
[illegible] melle in [illegible] cal [illegible]
[illegible] Item [illegible] ysopi pule-
gii [illegible] origani [illegible]
[illegible] centaurie [illegible] pionie sile-
[illegible] calamentum [illegible]
[illegible] gentiane ad [illegible] simul
cum aqua [illegible] ad [illegible] mel
[illegible] pul et fac [illegible]
[illegible] pano [illegible] Si aut
[illegible] epilentica vel [illegible]
[illegible] appone ad [illegible] paralisis [illegible]
[illegible] vel primule [illegible] veronica [illegible]
ad [illegible] paralisim
[illegible] apoplexia [illegible] epilentia [illegible] paralisis
Si aut vel [illegible] adde ad [illegible]
[illegible] Si aut vel [illegible]
[illegible] adde rubeam [illegible]
et [illegible] Si a splene appone [illegible]
[illegible]
[illegible] splene [illegible]
[illegible] purgant [illegible]
et [illegible] in [illegible] corporis
et [illegible] splene et a splene [illegible]
[illegible] a splene [illegible] epilentica [illegible]
Si aut [illegible] appone [illegible] i. [illegible]
[illegible] vel [illegible]
Si aut vel [illegible]
[illegible] pionie [illegible] i. [illegible]
[illegible] ysopi [illegible] calami-
[illegible] saturegie [illegible]
[illegible] celidonie [illegible]
[illegible] pionie [illegible]
[illegible] melle [illegible] et aceti et fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] gentiane [illegible] salvie [illegible]
[illegible] pul [illegible]
[illegible] epilenticum [illegible] et [illegible]
[illegible] aceto [illegible] melle et [illegible] vel
[illegible] epile [illegible]
[illegible]
[illegible] albe [illegible] pionie [illegible] rute
[illegible] cum aqua
[illegible] vel [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible] melle [illegible] epile [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel
[illegible]
[illegible] in albam [illegible] et [illegible]
[illegible] fac pul [illegible]
et [illegible] pul pimpinelle vel [illegible]
pimpinelle [illegible]
[illegible] et [illegible] caput et [illegible] cum
[illegible] et purgat [illegible] Si aut
[illegible] vel
[illegible] ponat [illegible]
[illegible] Si aut [illegible]
[illegible] sibi [illegible] pro
[illegible] ab [illegible]

detur pille aloe vel genciane vel absinthii post
venit a stale dantur pille corie si autem ...
pille capitis lasulli/ut sustat ad bal za vel
quarta die post purgacionem Item in ea sit mistio
tiriaca metridati musalenea aureum intro ind
bal si autem est ex ca cal tunc cum introitum
bal da sibi zymiez vel opiacea Item recipe aqua
rum i. buth stomachi amp aloe loti an 3 ii Item
creta pul cum croco ratione sue perittates
bibita in vino vel cursa sunt eccetera necat ven
tres in ventre Item post purgationem fit supplica
ipse epilenticus vel podoiab rad que ut comt
epile a et reumam toctas et talis bal...
vel Nota omnis epilatie dicit dat pocat etiam
sit post purgationem quia val purgat respondio si non
immete post purgationem fit bal sit repiti ve za
die Item qui non bene pe digerere et glucial
pictrum et puer cum portat et teucrios hoc
simul calefacit et digerit et magis operatur
quam post in vinum et in et glucia vel et oposit
in vino et bibat Nota contra palisim facit
sibi camisiam de pelle lupina et portet eam
et sanatur sicut scabiosus cum pelle camina
Nota fel lupi cum succo musti si musto posi
ta ad aures morbum caducum patient in
vat et ipse epilenticos morbos rabie utatur
aceto et cepis assatis et coctis et scrobis mu
stare Item piona mediane cortex radicis ipsius
sambuci exprimatur et detur cum zucc in
omnibus cibis simul inseat et lavat in de
casti sunt in cibis ...eat ti no et gariofil
et pipe Item fiant sibi gar galsta cum ruta
Si autem ma est sibi in stomacho ... pillulis
de castoreo nota Si autem epilencia est ex vicio cere
bri ... caput et pille anore purgant
prima cellulam capitis seu cerebri/cerebrum in
cellulam diascorides purgat postea ... celli
las cerebri post purgationem autem da sibi circa
das maioremia unistro ambre rosis cido
semanli uticas cubebia pre ... illa sunt
vehiculae ... sunt et concomitatia Sed vehiculae
epatis sunt omnis spece ut spica celtica vel
epatorium vel da sibi epatica vel da renbar
us vel spodium cobustum vel sandalos Iuque
Sandalus epatis spodio maxime cor ... in
sto pulmo liquiricia spece capparis stomachi
galangae Nota illa confortat cor aloe serrago
vinum oima ma cal mu omnia adiscta pait
spes ... fixa confortant intestina ...
la cumulata pa api semen cauri ... pigri
tiam quia inmovent ventositatem Item si sit apple
ne da sibi ... et epilentiae rancuncoriae
speciam rad Nota omne minimum ... capaus
male digerit Item sal corrigit omnes aquosi
tates ideo bonum est frulum salitae quia
prestat ab ... et plus ... ombus
quia sal est sicut ... quia sit ... stomacho
bibat salsum de nocte quia sal igit stomachum
et talis ... Item omnia diuretica ducunt
ad renes et ... cal et omne ... piora
pomorum ... et dextras ... sti
... sunt ... et ... palleam ro
... et clarificat oculos Item nota diu
retica sunt ducta sed sit ut ... stula sta
riola illa dantur in ea cal et ... ca
... in ea sit quia sunt cal

Sed postea sit illa per se ... thantaracles et de
golemorme que est dantur cum morsum
canis Item castoreum est optimum ad mala ve
sica stomachum et palisim Sed pede bene nt
la vehicula sed pillas hermodactili quia ...
est nervi et pedibus si matrix bulla stis origa
nu ... autolucia femina azarabat
et et ... natus et que frangit cal est ... ma
trice ut metastiz galanga menta ... sta si
cinomorroides. i. ille quoque vene seu intesti
na ... illa vehicula sed pillas aloe recipe
stomachum colubum ex ... medio ... per ... tas
... azarabattes ... in particulas
et gluta purgat stomachum ... omnibus ... vo...
Item aliud benedicte ... latens sunt ut
in epilencia et sit ... late ... in ...
et pone in oleo et ibi fac iacere per ...
decem ... per album et fit olium bu
dicte Sed ad olea ... sicut ... omnium vis
vel rope vel ... feniculum ... et
pertrahe et pone in oleum in vitro et bene
opturatur ... et pone ad solem per que
bilos ... et fit oleum ... et alia aliter
... Nota cauterum est dux ... est actuale
... per ... et volvere ...
... Nota ... fit
... cerebri ... in ... e nocua
... palisis ... recipe euforbium et
... et pone super lingua
palitica et si a ... molli ...
et aceto est plus agit ... tollenda ...
... ad guttur et ... cal ...
ca ... et ... malo ...
... agit et ... per calidum et
... fit gargarista si ...
... vel aqua illa ...
... et ... Nota omnis que pe
... sunt ... po... Nota
rectificare ... ad ... reduce et si
... epilencia ... cerebrum est ... rectifica
... cal et rectificatio ... purgationem seu
... et confortacionem ... agit quod
... galange vel alys ... stomacho repleto et non
purgato Nota epilencia ... stomacho ... piper
galange ... ita ... conditi Nota
illa prohibent fumum ascendere ad caput post
mensam ... magnitudinis ... vel
bibitio aque frigide diacitoniton et ...
illa faciunt bonam digestionem et impediunt fumum
ascendere ideo contra ... stomachum utatur
... galange ante prandium post vero diacito
nicon ... Nota nuclei dactillorum
... contra ... Nota ...
... seu fisti querci est galange palisis
... et ... ita ...
... et est morbus nervorum ... apo
plexia est paralisis parat ... et ledit
... et ... morbus fit in lingua
... in pede est de alys ... palisis per ...
aliquando totum corpus ledit ...
et palisis est nervorum mollificatio ...
... et motu ... et ...
... posito ad aquam ...
... posito ad ignem ... ...
... mo... quia ...
... sunt et palisis ... palisis

cor tiisere sunt multiplices quia vel ce-
cidisti super caput vel super aliud membrum
flatus vel tetigisti piscem deinde tota
quam ex una parte membra aliqua hominis posita
facit palisare et omnia alia que sunt
causa palisis quia impediunt sensitivum et motivum
spirituum morum. Causa in tunc sunt vel
comestio frigidorum in hyeme bibita que claudit
poros et fiat fumos desto ascendere ad
caput vel tussire distropto capite et omnia
alia que claudunt vias nervorum sunt cause
palisis in tunc. Nota quod spiritus motivum et
sensitivum non potest pervenire ad membra
sua deputata et faciunt palisim, sed
clia et urina et falsa sunt omnia sincopa ut
cerebrum augmente contra cola at non facit
palisim, nisi fuit per mixta urina ut est
cola adusta. Nota omnia ignita vel palito
cola adusta. Nota omnia ignita vel palito
et palisis est delonga cura et cetera palis
sunt prima paucitas spirituum et caloris
ergo senes vel plurimum habent palisim ergo
paucitate caloris et ob hoc recipit sua
paucitate caloris et ob hoc recipit sua
gra pedes et manus ex alias extremitates
signum est quod est nec est habet de calore naturali
quia est calor ergo paucus non potest se diffundere
et extremitates manus vel pedum. Secunda
causa est constrictio frigida ut pisces hac frigidis
tertia causa est multa caliditas si quod spiritus
dissolvitur vel causa est dissolucio spirituum
ut extremus in patella fluit per grecos
zoni calidis etc. ex multa caliditate debilitantur
et effluunt spiritus radicales ut in kal
ma mea vel informare tal prima fun
gab 3 una sicut quarta est una humitas
spiritus ad clausiorum meatuum. Quinta mea
strictura una opilatio cuiuscumque humorum
sive ex sanguine vel colera vel urina
vel flante ex flatu opilantur zon visceris
sic est cola et urina si sanguis opilantur ergo
sunt urine. Sexta causa est palisis est grossi
ties nervorum ex istis sequitur quod stupor est
divisio tactus et dormitatio membri et
quita fit quando pes ad pedem extremis sit
congelatio est pa parcior prout calidis et
sic iacet oculus apertus sed in stupore oculi
sunt clausi et in istis duabus extremitatibus maior
anchelito italis. Nota in stupore oculi sunt
clausi et non dormit sic est ipsorum maior urina.
Nota in palisi una seu ergo est in flemon
bilis sed in spasmo una est in bilia et cetera
vel palisis ut frequenter est in signum sinistro
latere tunc est dissolutorum cura signa seu per
nosticatio palisis si pulmus est plenus et locus
rubet et vene tument sicut flecta quia tunc
sanguis peccat si autem peccat flegma tunc vel
non palisium est albus et est tunc signum quod tunc
visus est sanus et lacticiniis. Si autem est
ex urina tunc membrum est lividum vel flavum
vel morphaticum id est divisi coloris et tunc est
usus cibis utilis et carnibus et piscibus
antiquius grossis salitis fusiunguntur

pis oleribus carnibus auctiuus reporibus cui-
ius ursinus et raro fit paralisis de humore simul
si sequitur impoto ut urina cum flanke mixta
cum cola quia est allio cepis conmessis cum piscibus
gravatur cola cum flanke et cetera paralisis paralisis ali-
quando fit ex apate ut locus tumet et pulsus est frequens
et urina est grossos et cetera si locus est cal et membrum
tremat tunc ex cal fit et hic sed ipsorum bellicum seu cuis
intus nervis et morbum pronosticatio talia est palisis
tumor super venis membro pacto est signum bonum
quia est ipsorum hic ceisd seu bellicum dictum curabitur
et cetera si sequentibus est signum bonum quia sic est ignis
super natulis consumens bonos humores. Et ergo
in omnibus ex hiis fit quoniam dicitur inducere sit et in
spasmo coram. Nota una spasmum est in poros ab
extra extremitates sed una in palisi est in pro
fundis partibus carnis extra medullam et cetera paralisis
in senibus non curatur et cetera antiquata in tactu
et cetera palisis indissolubilis non curatur vel que iam
minora et jo augmentatur a vi calor membra
minuitur. Est qui sic tres in palisi etc. mutata
una in similitudine in aliam et non curatur et cetera non
frans est in primo sed gradu moritur sicut et hu
tas et cetera palisis unde sit et una siccitate nisi
intensi et cetera tunc est incurabilis et cetera tunc ac
cidit in omnibus et timeat de fina palisi. Cu-
ra palisis recipe adipe lupi vulpecule fe
tidas olei olive et oleum castorum vel oleum aza
fetide cum decoccione rute vel salvie et in vu
gatur membrum et omnis opiate recipit sed dare
seu apponi propurgationem. Purgatum autem sic
infra causa per pillas castorum vel azefetide etc.
castorium bibitum, vel ad memoriam si coctum
cum vino vel salvia et cetera omnis multum infra
tum. Scitur dare cum decoccione vini vel rute ut
seminis vel salvie et cetera oleum rutos vel comunis
frias nisi quia est igneum et alectum sicut oleum debeas
id est depipe et cetera oleum sinapis est signum in paralisi
sicut oleum euforbii rute et vel oleum bindicte
quia sic sunt palisis et cosita et pul deinde post in
oleum aliquod de predictorum sed olive et parca
destilla per allebicum hic oleum sed sunt ignitum et
consumit omnia frigida papue in paralisi dulsie
ne latice et contunde in pul et post in oleum
olive et destilla per alembicum et ita fiat
sicut illud iam dictum. Nota omnia frigida sunt
sinapium opoponacum euforbii cimin thia curant
palisim et cetera piper calamentum galangam piretrum
salvia rutam primula vel pi spice nar
di cinnama in ic/ro vel cappari maiorana
rudula mirium ca flore migit esset in
clerem et da pacienti quod bibat medonie. Cave
te a coitu vino forti ieiunio fleo quia facit
maiorem eundem penetrare illos. Et vinum for
te nimium sumptum est nocivum cerebri et causa breuis
vite et cetera accetum aut acetosa plurimum usu et
flegma abimat vitarium hoc quia dicit Galienus quod
vel ita magnis infirmat sic accetum in toto orbe
et cetera vitet omnia lacticinia et pisces fetus et
vitare pipe in tego et internum cum piscibus rec
tibus si autem placet uti fetibus tunc cum sale
nitrum illa subscripta cavit sed ferre
nis apii rute pectini pergi brusti salvia pinula

Veris laubage squilla ℥ ij pectorum unguela et sinapis ana coctum in aceto et sale et spes[?] si
nape mane comestum non iuvet morbus
caducum. Item siropus cum melle et aceto
de oxicrate vel in paralisi et ma[?] de puls digi
sum surrum dem[?] purgat uia ulica sic vel sa
fam aolo lappacia acuti .i. gramarhabet in
sui solus pyonie an ʒ ij tempet cum vino
Dem adde camedris cametiri pentafi
lon enpetorii scolopendria ana aceto
quartum cum aqua destillatione fiat et hic bibat
et sic hec poco vel quod pleca p. eria et
posito epimigont flupilu ve... ema a
yra epimigo fiat et hic bibat summe
frigit. Si aut ct pathe collego tunc sic purga
et portulace et ... buglossi cum omnibus de
dulcedo et de eo bibatur predigone deinde se
euacuato fo frena si non in principio morbi
ne veta deficiet fabolam sup morbo eorum
ne ma subtilis in pro deducit et grossa ma
net ergo successive fit purgatio sive moram tri
a die item ... et purgatio fit cum gera
pigra gealdini dnatum bucti bibatur in pillulis
vel sirupo vel clisteriis decoctio ea cum
aqua et melle. Item ... pa salvia casto
ze de lavandula pulvis vero nasturcio pnac
pera passione cocta et bibita ut supra et vtar
anenata pro cura recipe turbith agarici an ʒ i
pulpa et media pus colocquintidis sine polipodii
esey et si alii sem an ʒ si mastici an ʒ i ff pul
vel elleborum vel scolo ut pillule vtar bis in ebdo
meda an dans pillulis vocare ... duces et delica
ti habunt hoc recipiunt gallia antiqua usque et
furiat ad polipo et amisio hic vero quod tal palsi
et lapat. Si aut pa ff cla... purga eum cum esu
la cum pille eius de ... sanguis in pera in ... p
et potibus utatur lavendula. Item recipe agarici
euforbii elleborum nigri saliemie an ʒ si et si pre
diete meve est unis fortes fiant cum mastice
et bedelli et vtatur pillulis castorii et oximelle
Si aut fuit sanguinea ff fleu... pa purgacio
gau ... opi ate ut tiriaca uict ... diambra
confectio de diaminsto. Item hiera gargarista
cum aqua. Item recipe sinapis pictri stav
sagrie lavendule origani bulinum predicta
cum aceto et ... addatur mel et fiat sternutatoria
cum pretro elleb vel de basilicon que ... in
let ... para. Item fricaciones fiant cum panno appo
in pte pac... tutis prius abrasi et ... Item ora
exsiccata ut esate et stube ea .v. et vis. Item fit
in vnctio inchi cum oleo a... Item aspi
in lebete celebro ... et adde de sulfure et
centaurea ... adipe lupi et vulpis et vetu
vtcum pa... Item ... cera rubea est apud
antiquos et ... et oleum et predictas
herbas et subscriptas s. edere terrestris
et s grandedi ... origanum et ... cum
... vel ... et inclusus
et pone ad alembicum et extrahe hoc oleum
et ... in pali. Item ... oleum laurinum aga
pe vel oleum ... in modicum addendo de oleo
castoreo et unde locum. Item in pera in ... pe
tutare seu ... aut

sinudisti ... et quasi ...
et quod ... in o capite e clausus
tunc spiritus moti non pot ptendi ab eo et
sit tunc morbus paralitica. Et causa
eius et ... grossitas et lesio in
... per nostro in parali ... quod patitur
in aliquo membro et post eo membro
venit tremor fit ... conformatoz et
ff ... motu ... et ... et hic
non pot ... vel uitus ... in
tunc para quod ... in pedit talo ...
... et non digerit. Et in ... tunt
... utatur vino debili et dulci et sim
... et ... sal quod sal amplificat
poros et ... descendit ad pedes
quod ... supposito ... gera pigra cum
gerologodio cum sale. Et si pa ... est
in pede adde colloquintida. Item utatur ...
galange cum sale et ʒ ij et genciana ...
illa consumit ... et tale ...
... Item non ... paralisi ... ex ...
... in ... Item ...
sano ne egroto ... item ...
vel ... Item ...
... majore est attractio et ...
de cocta et ... brodio seu suco ...
... purgatio ... omne
paralisis. Nota ubi pali ... cognoscatur
ex mollificacione palpebrarum ... gelis
et hoc est ... et ... status ...
... si ... successive. Item ...
in forti dolore para ... ad octo
dies. Item si pes est parali in ... in
... et ... spina dorsi. Item ... pedi
... in pera ... ʒ i ...
... in aceto posita ...
tem ... semen an
ff ... cum succo ... vel ...
Item si ... parali ... est ...
malum quod non curat. Item ista subscripta
sit ... in pa quod ... semina
bedelli est ... vel siler ...
vel siseleos quod est ... semina ...
ʒ ... et mastice et ... cum
mastice bedellio gummi arabice euforbio
olibano et sarcocolla cum illis omnibus ...
put ... Nota in dolore capitis ...
... et ... et si
... caput ... et ...
... cum ... suffumigacionibus ...
Nota in pro ... non ... applicare
... repercussiva sed ...
et ... Signum ...
... signe ... spum
... dolet caput in posteriori
cellula s. memorativa ...

[illegible] Item [illegible] litargia [illegible] quam somnus [illegible] et [illegible] in [illegible] pori [illegible] et [illegible] semper dormit [illegible] quos humores opilant poros [illegible] non [illegible] in se calorem [illegible] vapores et [illegible] homines opilatos poros in estate [illegible] dormiunt [illegible] calor aperit poros et consumit fumos [illegible] consumentes somnum [illegible] in hieme [illegible] optimum [illegible] claudit poros [illegible] fumositates grosse [illegible] homines in hieme bene dormiunt [illegible] si dolor capitis [illegible] cerebri [illegible] dolor tamen ante [illegible] et mali [illegible] dolor [illegible] et non ante et [illegible] colligacionem capitis et debilis [illegible] ut [illegible] vapores [illegible] capitis [illegible] et tunc dolor [illegible] Si vero [illegible] dolor capitis [illegible] cerebri [illegible] Si [illegible] fuit in [illegible] in [illegible] tunc [illegible] capud [illegible] caput [illegible] aliud vel [illegible] unguentum et [illegible] litargia sit [illegible] [illegible] Item si [illegible] in estate [illegible] Item [illegible] impediunt [illegible] nocte [illegible] non dormit [illegible] bene tunc [illegible] caput [illegible] litargicus [illegible] et [illegible] Item [illegible] litargici [illegible] et sicut [illegible] Item si [illegible] nobilibus [illegible] deficere [illegible] fortitudine [illegible] litargicus [illegible]

[illegible] [illegible] a cursu naturali et [illegible] vel maliciam [illegible] debilitatem cerebri generata et [illegible] et [illegible] generat [illegible] tunc [illegible] generat [illegible] magnas Item [illegible] timet [illegible] et [illegible] timet [illegible] absorbe [illegible] etiam [illegible] magnam [illegible] [illegible] tunc [illegible] grossa [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] quies [illegible] etiam [illegible] fugiendum [illegible] fugienda [illegible] vitanda

de psilio et acetosa et uva grossa que illa generat iliacam [illegible] in [illegible] est [illegible] et de [illegible] plus [illegible] sicut [illegible] mala [illegible] mala [illegible] est vapor [illegible] ascendens ad cerebrum in mutans cerebrum et inficiens et faciens [illegible] ab humoribus ascendentia que fit [illegible] in basi [illegible] aut [illegible] statim [illegible] non [illegible] generatur [illegible] cordis [illegible] cogitacio [illegible] assidua et [illegible] assidua circa unam rem et non aliam et in [illegible] Si autem [illegible] multitudo appetitus et pauca digestio et [illegible] ut plurimum [illegible] Si [illegible] signum [illegible] nausea et dolor stomachi Si autem [illegible] ab parte tunc [illegible] et magna sitis Si autem [illegible] ab corpore tunc totum corpus [illegible] Cura [illegible] in nata vel [illegible] vel antiqua numquam vel difficile curatur [illegible] dicta [illegible] malorum [illegible] et cogitacionum [illegible] confortacio [illegible] et [illegible] ut [illegible] et [illegible] [illegible] bonum odorem [illegible] [illegible] ambulare [illegible] [illegible] et esse in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Item [illegible] et [illegible] [illegible] vel [illegible] in lato [illegible] et [illegible] Cura [illegible] [illegible] lignum aloes [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] bon [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible] acetosa et illa [illegible] in [illegible] sicut [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] cum aqua [illegible] et cocta cum melle vel in [illegible] aqua [illegible] et cocta cum [illegible] Item [illegible] est [illegible] cura [illegible] est [illegible] cum pomis granatis et [illegible] est [illegible] cum [illegible] et [illegible] cum melle [illegible] [illegible] est [illegible] facta cum squilla seu [illegible] et melle [illegible] [illegible] et in [illegible] non solum in [illegible]

Contra ex quo vinum est forte et siccum non potest
digerere ergo utatur cum unctionibus humectantibus
et pigmentis ut patet hic. Digestio contra vinum
tortum sic fit. Recipe buglosse borraginis capilli veneris
liquiricie cinnamomi seminis scariole ana unc. I, sandali
rubei violarum seminis citri ana ℥ I, pruna damascena
in numero x et mellis quantum sufficit fiat sirupus. Si
non vis inducere adde medium [illegible] pro vice. Ex quo
quo pro vice [illegible] igitur vinum vite pro
vice. Recipe corticis pro vice pulverem et bibiti
vel in aliquo electuario sumpti [illegible] provo-
cant somnum contra pro vice. Nota pigmenta et vino-
sa faciunt vomitum. Contra pigmenta et non vino-
sa ut [illegible] faciunt sedes quia mollificant.
Illud [illegible] Nota quod Bohemi teuto-
nici et poloni debent purgari per sedes propter
grossam naturam. Contra gallici propter subtilem debent pur-
gari per vomitum quia omne leve tendit sursum
omne [illegible] vero grave deorsum. Nota
[illegible] repletus una
fiat consuetudine. Nota stomachus leditur cum cibo
nimis [illegible] vel nimis [illegible] vel nimis acetoso nimis a-
dusto nimis salso [illegible] in quantitate nimis grosso.
Contra [illegible]
[illegible] et tibi molles [illegible]
[illegible] in fine mense comedant.
[illegible] supra [illegible]
[illegible] purgari [illegible]
[illegible] in pul[vere] vel in
[illegible] cum electuario [illegible]
[illegible] galie [illegible] cassia fistula
[illegible] spergi
[illegible] ana [illegible] mellis [illegible]
[illegible] et sirupus. Contra sirupus [illegible] recipe [illegible]
[illegible] spergi [illegible] recipe [illegible]
[illegible] venenum [illegible] repletas
[illegible] venas [illegible]
[illegible] purgatorum [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
in [illegible] cum lacte vel sero caprino cum fumo
terre vel apsinthio [illegible] depurat san-
guinem [illegible] ymaginati et [illegible]
pacientis [illegible] recipe
florum [illegible] epithimi ℥ vi, polipodii agarici
℥ v [illegible] gemme ana ℥ iii [illegible]
[illegible] fiant pille de mane [illegible]
[illegible] purgatorum [illegible] confortativo [illegible] confor-
tetur [illegible] galie [illegible] ut supra et [illegible]
[illegible] delicatis et [illegible]
depurat sanguinem et [illegible] et non [illegible]
[illegible] generatur [illegible]
[illegible]
[illegible] et passio [illegible]
generata ex vaporibus ascendentibus a stomacho
perturbantibus cerebro vel ex clausione [illegible]
[illegible] a vapore populari et generatur [illegible]
[illegible] a potu [illegible] elevantur
vapores sursum ad caput et ad [illegible]
[illegible] in grossitiem a cerebro et generatur [illegible]
[illegible] et [illegible] claudunt. Et [illegible]
[illegible] passio [illegible] generat [illegible] vapor

[illegible] ascendit ascendunt [illegible]
[illegible] forti vel a vino albo [illegible]
[illegible] tam animalis quam vitalis et naturalis
[illegible] et non [illegible] ad [illegible]
[illegible] nebula obumbrat radios so-
lis sic ebrietas obumbrat radios
spiritus intellectualis [illegible]
[illegible] corpore [illegible]
[illegible] plus inebriat quam grossum
[illegible] et [illegible] resolvitur
quia vinum [illegible] resolvitur [illegible] aliud [illegible]
forte et [illegible] debilem [illegible] ebrietas
est sopolenta que [illegible] cerebrum
et non permittit dormire et [illegible] ut de
vino [illegible] est de [illegible] ut de [illegible] et [illegible]
[illegible] dormit statim et est sopno lenta [illegible] quidam
sunt [illegible] ebrietatis [illegible] ut ca-
lor [illegible] in estate homines
[illegible] inebriantur quam in frigore et laborantes
[illegible] quam illi in quiete [illegible]
[illegible] et calidi [illegible]
[illegible] liquida et [illegible]
inebriant mandragora, [illegible] apud
[illegible] Nota aqua non generant ebrietatem
quia ex aquis generatur vapor grossus et fri-
gidus qui potius descendit quam ascendit
[illegible] sopnum in [illegible]
[illegible] fetor [illegible]
[illegible]
[illegible] ibi [illegible] cerebrum et humidum radicale
[illegible] est caliditas
[illegible] et [illegible] inebriantur sunt in
[illegible] et [illegible] et subtiles quia [illegible] calidi
et calidi [illegible] poros ergo cito inebri-
antur habent amplos poros [illegible] in
[illegible] est vapor humidus et [illegible] in
grossitiem a cerebro et generatur ebrietas [illegible]
si [illegible] proiciatur super fornacem [illegible]
omnes ibi existentes inebriantur. Similiter
si decoquitur in vino et datur ad potan-
dum statim inebriatur. Nota signa salutis fe-
[illegible] in fine [illegible] pestis vel vo-
[illegible] non ebrietas est [illegible] appoplexie
et aliarum [illegible] Cura ebrietatis
[illegible] grossorum ciborum ut rapararum olerum
[illegible] non sentit ebrietatem [illegible]
[illegible] coriandri [illegible] bibendo aquam frigidam
[illegible] maciana poma
in magna quantitate [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] super [illegible] plante pedis
et manus et aurium. Si autem [illegible]
magna dolor capitis et [illegible]
[illegible] raparum olerum [illegible]
vel [illegible] vel coriandro vel [illegible]
caput in estate aqua frigida vel rosis [illegible]
[illegible] vigilie [illegible]
[illegible] et [illegible] colorem [illegible]
[illegible] vel oleo [illegible] recipe
[illegible] ebrietate. Si [illegible] inebriatur [illegible]
[illegible] ponatur
ad [illegible] et [illegible]
[illegible] ponatur ibi et statim erit so-
brius [illegible] et [illegible] in
[illegible] comedat [illegible]
[illegible] et [illegible] proximato

ab ebrietate e sup' vin tpati cu lalio z tf
nosa in ebriant f. lignum aloes dactili ciq
amomu et mel anud. i. fionetr ligni
sr maioana q' ia ca et odorifera et eua
porat sursu ad cebr ideo fat oigri. Nota q'
usus fit tibi ut pisse it vlt bebitu de
copiatio induat se. Nota pira poma et oia
gssa et dura debet comedi in fine mese
sr cotana pius. Nota qualiq' cor' a'liq e
gti sentit replecoz hinc dr deuaget ab
z tf dolet stom seu fz ibi deserti
hinc est q' q' dolcor et hinc fi debet
deuagari ab sic ff est si a'an dolet cpat
hinc est dr iugi abstinea sz bij alectu
arys put uti q' alectuaria no intrint
fi alterant sz si a'quis dolet in mebo co
fi altrant sz si a'quis dolet in mebro
tenon f in pede et uel man hinc non
dr inhibi cibi fi pt bene comede z tf no
dr in mete pq prandiu impedit digestio
ia in mete pq prandiu impedit digoy
q' calor stoi ascendit ad capt et ad oia
mebra et occidit ciboz etc tres quit
monnt z tf fat studiu q' fat motus
violentu. Nota cor'a no pua in sta
biosa no pgata quto magis intro p
cibu et potu tato magis in mudes of
fendi et interfiri go requirit pq pgato
anali fumbi. Et tf vmq' ais comede
dr nisi pus pacatu fami q' quo
no eruitur tuc signu est q' cibu no est
digestu et stoi est plen et pu in tc ath
lo dr purgari ut malencolicu cu se
ne fero cripno et sie terre et absinth
co. Et pu quilz infirma pus q' pgur
no dr imtroy. Ez datur b' acuenatu
et ptysana q' ia no intrant fi alterant
et cfi uant. Nota qualq' no hz a'quis
apetitu comedendi mepr dr coma q'
signu fe q' cibi pus supty no e dige
stus ino cibu ecam sup indigestum
pone fe indigestu pone est veneno
z tf oia assa dr pom et comede in fi
ne mese et no in pricipio. Ez tf os moti
vis lentu in mete pq mensam et bal
neu post cibum est venen quia fc desceu
pa. Et tf quilz studet uel ymagina
tur. Et quilz studet uel ymagina
uel manuat uel studet in mete post
mepd no digit et erit siccu et pallid
ideo q' ca stoi ascendit ad caput i.
stomy aipiatur ad infidatu et non
digerit et tuc ie vapor ascendens de sto
macho cudo et capt offendit cat i.
arcstat et moriun. Nota sistole i. pulsu
seu moti deorsum. Ez diastole est motu
sursu ascendens i. tu. Ca. sequitur

Acubus est q' infirmus in qua pa'us
sentit fantasma gnte q' depriment
et veniit ito aporrenoi pte ca't f
supponebi q' in pq' cat est motus
ad nociuu quia tunc impedit no potens
tres facere motu et offam sud ce tf

tales libentr clamaret et no pt clamare
ez ats s' q' aliq' vz eu deprimere pp ab mor
teu etc pz q' intalibz fz ostendu accedo amiss
cibis eius. Et curatur cui morbi e cu
pntt que pgat totu corp et oia mebra pz

Amor heroes est q' infirmus qp nimius
cogitatio ymaginacon et cogitatio
mulier pulcre. Et est infirmus etc cop
rum et diuicu militoz. Et dr ab amor
amor et heros dns qi cator cacor duaru
Et nichil aliud e tf infirmus nisi ai seu aie
solicitudo in id q' amator et intensa cogitatio
in idip cu pseueratia. Alio'o amor heroes
e cogitatio supstitiosa infe aiata ad cogitac
asistens uel delectacoe rei. Signa aut amaie
sunt illa ut psunditas ol ocloz et motu coz
lacrimar paucitas mebro aiditas palidi
infac vigilie multe q' tcos no pnt dormire
et dolent eata p nimia ymaginacon et
libent st solitarii etc qtic manifestat et e de
structio corp et aie q' tcos tristendo morint
et st iniuci. Cura aut istius est q' ff esse in
conuiuis et locis amenis et ibi ff se ponui
instrumetoz et resiste p hic ymagnacion
et dr ea ymaginas esse suspecta disformiu
pmedita ante et retro et instis hozz ma
culata. Et uta aqua de boy viol rosa
electuarys et letitia galienu itys et bi
bat viuu et forte et fricat s' somp' cu
puluis de spuez uel insp'amo pq hoc
bisitat bal et ibi lectetur cu socys deinde
votatum pfshal cassiafs

Spasmus est constrictio nuosa que nerui
et lacti no mouent ad sua pua in
obedientes suo mebro deputato e
bel est neto in voluntaig ofendens aia et
est tris spasmus unus uocatur tetanus Et
est spasmus qn aliquis n' ante uel retro pt
se flecte nec moue. Tetanus oue caret eui
curat cepi q' superuat. Et tf no quilz cste
tim pgatu tf in curru spasmu et ff
tuc spasmus qn lacti et musali e pmos
no mouit no. Et tf ventositas retinet
et no emittit tuc tf cat spasmu ut in di
gito uel pede fi tf cito recedit vnde Auicena
cum vento venit i. Et tf fit spasmus
in pede qn ds ms cito a'tint pede quia
tunc spus no pnt ita cito venire etc re
spasma. Et est duplex spasmus s. inanicoms
et replecoe z tf of fe certana fit spasmu
z tf me ua maxima ca spasmu. Et tf spasm
in anicone ff paulati fi ep replecon, ff
subito et ff tf continua vigilia. Nota in spasmo
replecoe dr in dua fe q' fe cfimt supfluenc
z tf no vera vldis in puer est signu spas
mi. Et tf of vento meridionali est repone
et cat spasmu. Et tf no spasmus sequis fe acu
tam est mortalis. Et tf fe sup' ve ns in spasmo

febrit morbum vim excepta febre ethicam
et quartana non curatur a spasmo. Item spa
smus ex omni purgatione ma proveniens
est mortalis. Item spasmo sitis sive vel exi
cantion est dolor humido, i. repletione ut sup
qua tunc est mortalis. Item quando urina illius spas
mantis est sicut vinum, i. putredo tunc est
tetanus, i. spasmus vel sine per totum corpus. Item
pueri citius spasmant quam senes ratione
humiditatis quia nimium eius facilita dilatatur. Sed
senes raro spasmantur id est contraccione. Cura
spasmi: si spasmus sit ex siccitate cura per humida
sed paralisim sit tunc est humida cura per sicca. Item
cura spasmus est zo cum castorium et anacardum
et opopanacum in potu bibita illa induant se cu
rantem spasmum ex repletione. Deinde pone super
membrum spasmatum malum terrestrem cum
sacculo et fiat quarta faciat illius membri. Item
pul euforbii in aquis. Item talis bibat aze
fetidam castorium mixta cum melle ut sunt pos
sent quia illa duo sunt supra cum melle
in quantitate umquam induant in melle se que
curat spasmum. Item eodem curatur spasmus
sicut curatur febre quartana. Item unum vetus
in spasmo. Item panis imponat panem
album et ligat super membro spasmato et cu
rabitur. Item unum nimium suptilem et contra fue
nocet nimis. Item unum debet dari nisi post pur
gatione spasmo et hic in piya quantitate aliam quam
de veneni. Item galange 33 in spasmo. Item
spasmus in antiquis difficile curatur ut sup
quia est mortalis. Item nota quod musica est quam sup
tus tunc typus est incurabilis. Item non si spasmus
est talis in antiquis tunc fiat ex unguento
enim pleta et oleo recenti et malua bismal
et salice. Et si spasmus est de frigida tunc aple
tetur ea ex. Item unde lupi vel vulpis vel
pulmo unctus ponatur super membrum spasmatum
et curatur. Nota contra per lectorica i. plena
malis humoribus non sunt mitigenda. Item
vitia et ossa sed unquam vel modica cenat et pu
nunquam comedat nisi prius consulentur aliis fru
aut vitam. Item cathochiata, i. contra plena
malis humoribus est mitior non deunt nisi pur
gatum. Ergo omnes infirmi et omnes non habentes appeti
tum comedendi non debent mitteri nisi prius pur
gatus. Nota ptisana solum debet dari paci
calorem sicut febricitantibus quia ptisana
sed modo et unum conditum cum speciebus in
frigidate corporis est frigida, ergo melius et aliis frigidis
non datur ptisana sed modo et unum
conditum cum speciebus ut 33 galange zuchara
etc. Nota ex illo simul flat qui ego in in reple
tione quia cola et calor stomachi non potest digere
illam magnam quantitatem i. o inqui
etudo et flatus ergo mors est militor in in
repleti et vita eorum est abstinentia.

Stupor vel dormitio membrorum fit in
quiendi stipatica i. potica. Quia
quando dentes stupescunt. Item stupor
quidam est mel et i. dicta accessio. Item
vel magnanime. Quidam vero stupor
per membrum et i. dicta cum vel
vel frigida tactu et i. expiratio et facit
sanguinis et spiritum i. in inferiori Et stu
por fit ex repletione humorum propter mani
festam vitata in modis et ille stupor
endit sicut i. paralisis dicam stupor. Item ex o
pilatione vel ex modo frigore ut
in ea que sed fri. Item i. stupor na
turalis ut in dicens aliquis mirabilem ut ejus hu
mor per foris vel ex modo remio et quod
et venit humor medicinis. Quia stupor
i. in minis humor vel in locis. Item stu
por humor et paralisis passa vident
et equaliter curant. Item cerebrum leporem
assum sumere vel quam sumendus istam impregnata
sic vim sanguinem omnem est nem inoziuni
Item cicum capofali castaneam et aza
fetida sumere vel ad paralisim i. stuporem
Nota omnia sorbilia et cum sorbilia sunt
ea que sunt levis digestionis et cito quo
dam in sanguinem et confortant ciroa
quam grossa a bara et antiqua. Item non os
abs qui eructuat sed ascendit de stomacho
etiam per os. Item ab grosse i. difficile
digestione et illa sunt frigida in ovis
mollibus. Item albugo non dicitur unum ma
ne ovi fit aqua ista pro usstaram
et sed cum confortant. Item sorbilia per
sorbilia quam per grossa i. duos ab ovis
Nota quod manna deponit virus se
et humida inflant et vestanant
Nota potum unum sed per unum illo ab eo
deglutitum sine masticare vel ova moll
ia et sorbilia. Item ovis eorum potu confortant
frigida. Item omnia sorbilia minus cito digestionis
quam grossum. Sic etiam de albo dicitur quo
assatum non inflant sed sumant. Sic
etiam acetosa et frigida. Item ova salsata
et suffumigata sunt grosse i. diffi
cilis digestionis et generant ulcera. Item ovis abs
muchus cito digestiur ovis. Nota cor
mamata et sorbilia sunt refriant i.
restaurant per abara humida i. inma
rubea. Nota ovum in novis partibus mod
nutrit et pul album sed ovum gallinarum
et rubeum fit mutat. Nota ova anata
que inflant lacte sunt nutriva i.
generativa sanguine bonum anced mme
nos et grossa abara i. antiqua
generant ultam et sunt indigestabilia
Nota ova que stringunt ventrem et
stipant id est nutrit i. impinguare sed
quod leviat determinat ergo tu sola ostra
vel levatum quam non opprimant.
Nota ova assata determinat dede
pata impinguare vel humida generatur
Nota motu sed sicca et frigida uerat
Nota digestio est alterio mitentis in seriam
qualitatem corporis quando nutrit. Item digestio
delectatur primo per attractiva vo per
retentiva i. media vero dicitur retine
etiam vim deinde per habeat clausio
stomachi media vero expulsiva quam expellit

digestiua et post ab impuro. Decocta
virtus digestiua que mundat purum ab impuro
et separat ab impuro. Nota si cito inebriant qui
sunt capita cito ut iuuenes uel humida que
sunt iuuenes rois ut et ova que cito decoquuntur
per ignem ideo etiam cito digeruntur. Nota
vitellum oui uel pullorum solum generant
sanguinem modicum uel nichil desuper sed propter
hoc capitis uel porcine multum generant desuper
siccitate et sanguinem viscosum grossum quia
sunt pinguia. Et carnes sanguinis solum generant
quia humido et calido quia est ipsa et sicca non generant
sanguinem nec accetosa. Et pisces magni
et pinguia sicca et de bona tardius dige-
runtur quam recentes et iuuenes. Nota
tibi odorifera ratione odoris non inebriant quia
odor ipse non inebriat sed in confortando et
repellendo. Et solum odor confortat
spiritus vitales. Sed tibi odorifera cum speciebus
comesta sic inebriant si odor ipse non
inebriat. Nota vinum limphatum et aquosum
ut illud quod non est in partibus nostris
modicum inebriat. Decima manet indigesta
et non maturatur. Sed vina gallica
sic inebriant non limphata. Et vina
vinosa subtilia et gallica sunt clara. Sed
vina acosa et humida terrestra sunt turbida.
Nota vinum terrestre clarum seu vile est acetosum
et in maturatum indigestum si
vinum terrestre aliquantum turpidum est vinosum
et maturatum. Et si terrestre habet saporem
aquosum et malum est vinum terrestre boni
odoris et saporis et hoc est vinosum et maturatum
et bonum esse pungit linguam
et ascendit statim ad caput sicut simile
est bonum et statim calefacit. Et vinum
terrestre solum facit urinam. Urina bibes
modicum inebriat. Et omnia calefacientia aperiunt
vias urine. Sed vina terrestria constipant
quia prouocant urinam quia omnia que prouocant
urinam constipant. Et omnia repellunt
calorem et aperiunt vias urine et constipant
quia generant calorem. Et quicumque habet sudores
non habet urinam. Et qui habet multas
sedes non habet urinam. Sed qui habet multam
urinam non habet sedes. Nota vina rubea sed dulcia
plus inebriant quam acetosa. Nota
vinum in grossum tendens ad dulcedinem
magis inebriat sed vinum rubeum tendens
ad nigredinem generat urinam et est siccum et
constipat. Et quia cito vult mori conuertitur
acetosa sed dulcia conservant vitam. Nota
quod ante cibum infirmantis vox erat rauca
et difficulter loquitur et post cibum
ergo bonum est. Et qui infirmus incipit rau-
cescere et difficulter loquitur sequitur
statim cibus et tunc paulatim cibum habens

pulsum fortem super vincet. Si autem habebit debilem
pulsum morietur. Et qui ergo bene loquitur
sequitur statim crisis et habet leuem noctem post
crisim et sanabitur. Nota liber euphorismorum Ypocratis
est ad pronosticationem sanitatis uel mortis
in egritudine ut quod qui post crisim venit leuitas
signum est bonum si non signat egritudinem et debilitatem
post crisim signum est mortis etiam. Sed qui
non dormit post crisim signum est malum. Nota
crisis tunc vera sed mutatio egritudinis uel ad sanitatem
uel ad mortem. Et in omni
omnis crisis fit euacuatio uel sanguis per nares
uel per sudorem uel per secessum uel per vomitum.
Nam crisis est subita mutatio uel
ad salutem uel ad mortem. Et non in bona
crisi natura sunt fugit. Et sudores malos a
bonis ante quam expellunt. Nota in prima
tertia quanto plus mutatur tanto magis le-
dit hec euphorismus. Et quibuscumque est omnis
crisis de nocte tunc est illa die precedenti euacuata
et debilis. Si non de die habebunt
tunc de nocte sanabitur ante hoc. Nota omnis
homo de nocte plus dolet quam de die. Decima
calor naturalis plus agit de nocte quam de die.
Sed propter inimicum plus de nocte dolet in egritudine
quam de die. Nota ante crisim etiam venit
difficultas inspirandi et respirandi sed
quod est motus. Et non quod post crisim infirmus
est instabilis quia quod iam vult ibi iacere
iam alibi signum est mortis et non comedere
nec bibere. Nota crisis est velox et motus
violentus morbi. Et in nocte plus venit
crisis quam de die propter calorem qui plus agit
quam de die. Nota qui post crisim homo est debilis
et habet angustias quia in crisi sunt
pugna morbi cum natura. Et ideo quia post crisim
homo est debilis. Nota ratione quare homines
in nocte moriuntur. Decima nox est frigida
et dies calida. Modo sic tam mortificat
ergo calor viuit fortis in nocte etiam
moritur et aufert sopinum ille superfluus
calor. Modo quando sompnus aufertur tunc
sic resoluens sopinum naturalem etiam
moritur uel plus dolet egritudine quam
de die. Nota omnis crisis plus tendit ad sanitatem
quam ad mortem nisi in pestilentia quia
in pestilentia post crisim moriuntur et ideo in
sic practicare in pestilentia. Decima est morbus
contagiosus et inficit medicum. Nota omnis
crisis euacuat aliquid superfluum uel ad
salutem uel ad mortem. Nota hyssopo
reumatis per nares quod hic sit ex frigiditate stoma-
chi et omnium membrorum et ex frigiditate capitis
quod bibitionem potus igitur tu sis vita frigidum
potum et omnem frigiditatem. Et una gula est
causa reumatis et fluxus narium seu flatus

Nota

in complexione per naturam. Item nota quod cibus qui
preter ordinem et ultra naturam intrat hic i.
i. quod facit hoc avicenna i. quando aliquis
plus comedit quam vel bibit quam natura sua
sufficit post habet aliquod egestione et tunc
sequuntur pollutiones nocte. Nota corpus plus
sunt in febribus quod malus est in febribus
et plus in febre continua et acuta quam inter-
pollata. Item nota quod febre continue sunt corpora magis
in renibus. Sed febre interpollata habent suam materiam
extra materiam et remote. Sed febre continua et acuta
est prope cor. Et quod in apertionibus post fit crisis
quando in pestilentiis per crisim sed per sudorem
vel vomitum et tunc alleviatur et non convalescit. Et non adiuvatur per crisim tunc moritur. Item non si febricitans vel pestilentiosus
in prima die egressus habet crisim sudorem
vel vomitum hoc est malum signum quia materia
morbi adhuc est indigesta. Et illa crisis
in principio morbi dicitur crisis non vera et ibi est
mors. Sed crisis in statu morbi dicitur vera
crisis. Et si tunc post illam crisim sequuntur
bona signa et alleviatio et hoc est signum
bonum. Nota in nocte multi homines mo-
riuntur quam de die propter statum et transitionem
horum et propter pugnam naturae quia in nocte
deberet fieri requies sic est in sanis
modo oppositum est in infirmis quia tunc pugnat
de die cum egritudine et iterum in nocte ergo tunc
moritur. Item ultima apparitio est ita mala
sicut in febre ergo tunc sequitur mors. Item si
aliquis in egritudine habet multas sedes vel
sudores vel sputum vel positum et hic
per hoc agrauatur moritur. Item si aliquis
habet alleviationem post crisim et non habet bonam
urinam tunc adhuc malum signum cum videatur
urina. Nota quando egestio est pinguis sicut
humidum radicale dissolvitur. Item ex odore feto-
re sequitur putredo. Et ex fetore egestionis
sequitur mors. Item quando debilitatio sequitur
per egestionem seu purgationem sive per vomitum
vel secessum ibi est mors. Item sedes li-
vide faciunt humidare nigram ut in febre se-
des cum colera al. flava. Sed sedes nigre fede
viscose faciunt mortem. Si autem nigre se-
des sunt in hominibus sanis tales dum non
veniunt quia illa stercora sunt nigra propter materiam
adustionem humorum et epatis et splenis ut
in febre. Nota egestio est mala quando est multa
et diversa non expulsa. Sed evacuatio non
moritur habet sed ex repletione moritur.
Item quod expulsio seu purgatio naturalis seu
violenta seu artificialis est mala. Et
mors ergo non facit sed sedes. Ratio mala est

ho quia materia non est digesta sed vi re-
pellitur et dimittunt virtutem naturalem
et per quas mors ergo principaliter patet vel a-
liquid purgatum capiat potest. Omne autem
stercus est malum quia est viscosum et v-
nctuosum ut in febre et stercus est viscosum
tunc est dissolutio carnis ut est in febre. Item
si apparitio vel aliquis ante crisim seu ante
digestionem materie seu egestionis habet sedes vel vomitum
vel sudorem et per hoc alleviatur signum est mor-
tis. Sed illi evacuationes veniunt post signum
digestionis sic alleviatur per hoc et erit sanus
et erit signum digestionis et hoc est signum digestionis
quia urina habet sinus vel ypostasim et segre-
gationem. Si autem ultimum illarum est ibi et ex-
bene habet evacuationes et sic moritur. Nota
bene egestio aquosa in calore tanto melior
quanto non diuturnior in calore tanto peior
quia sic multi mali humores peccant. Item
egestio et vomitus prima vice faciunt morbum.
Item urina diversorum colorum est mala quia
facit pugnam et turbationem humorum quia
si urina non liberatur sed violenter exit est
malum quia ultima expulsiva est debilis
sic corpus interius defectibus ut in febre. Sed
sub fluxus sanguinis emoroidarum in
suis inferiorum diversorum colorum est bonus
sed alius albo et mali. Item fluxus sangui-
nis per nares in febre est signum malum. Item
sanguis fluxus per inferius est melior
quod per superius. Item sanguis niger est
iudicium de sanguinem albo flegmatici
tunc colericum. Item stercus pingue fit dis-
solutionem membrorum solidorum sicut cordis epatis
etc. Si in illa egestio est pinguis sic
oleum tunc fit dissolutionem cordis. Sed
alii veniunt cum sudoribus pinguibus et sic
non est ita malum quia vite? cibus
cum pinguibus. Nota egestio fetens in
tempore ultra debitum vel ultra naturam
sed in febre est mala. Item tunc fetor secun-
dum sed est tunc calidus ut expulsivis et propter com-
putos humores et propter putrefactionem ve-
nenosam vel propter retentionem magis fetor
est mala et plus autem digestionem. Si
egestio post digestionem si est fetida non est mala.
Item egestio nigra et fetida an signum
digestionis est mors sed cum egestionis per di-
gestionem sunt bone. Item quod egestio seu ex-
pulsio ex putrefactione membrorum inte-
riorum fetida est mala pustula vi-
ridis faciunt colorem in sanguine nigra
nitiam al. flava etc. De omni stabie
etc. Item despectoribus sed egestio citrina
fit colerica. Non autem solum contra sana de
intrare ultimi clatrem corpus egrotum

Tortura oris est ex quo compositus morbus ex spasmo et paralisi. Cura illius est recipe oleum lilii caput lava ad ... et ... et ros ... pone super debitum locum ... ligamenta et emplastra ad ... oleo et unge unguento ... et faciat ... caput ... loco capiendo ... ad nares ... sternutatio vel attrahat pulverem piperis vel ellebori vel zizanie nigre vel ... pulverem ... et ... sternutacio vel elleborum nigrum. Item ... sub ... emplastra in ... et ... Contra pediculos ubicumque ponitur ... ibi omnes pediculi moriuntur ... mortificatur ... saliva vel adeps porci antiqua. Nota ... Item si ... pone ibi pulverem piperis et statim moriuntur. Et ... pulverem ... vel ... Item contra torturam oris ... ruta ... aqua vel ... et castoreo et super ponat ... unguentum ... emplastrum mollificativum et ... tortura oris ... Nota flammula ... ad hoc ... et ... cum succo ... et ... in unguento ... et digitos ... et statim ... tortura oris ... plures ... ille ... galange ... tortura oris ... fumus feniculi ... feniculi ... Nota ... faciunt pustulas seu fistulas ubi ... et sic recipe ... et melius et continue et ... in una testa ... pustula ... testa ... Item ... potest ... vel aqua ... vel ... signa tortura oris ... tortura oris ... si vero antiqua ... incurabile ... si ventosa applicatur loco tortuoso et adheret curabilis est. Si vero non adheret incurabilis est. Nota purgatio ... melius ... piper album piper et ... et coque in aqua et fit gargarisma et lava os et tene

... et etiam ... pro tortura oris ... ierapigra ... et tortuosa ... cum ... et lava ... cum aceto vel ... tale ... et paralisim curat.

Sequitur de curis oculorum et primo de ... in ... oculi ... et dolorem ... caput ... calor ... in aqua ... et ... cum ... aut ... cum sale ... vel ... Item ... de vena cephalica ... vena ... in medio fronte ... sanguine ... Si non ... dolor ... a parte ... et ... cum ... cocto in aqua vel ptisana ... et ... caput ... oculorum ... et visus ... Item ... purgat ... et ... purgat ... et ... purgat ... Item ... et appone in capite ... cum aceto vini et appone in capite ... per modum emplastri ... a capite ad oculos ... ventose posite inter scapulas vel in capite ... lava pedes cum ... cum aqua calida et ... aceto ... et sale ... gargarisma cum ... quod purgat caput et oculos. Item suppositoria ... de ... humores de capite. Item ... et ... stringit ... Item ... curat ... cum fumo ... et ... mucilago ... et ... statim sedat ... et mitigat ... et maturat. Nota ... cum albugine ovi ... gutta ... et ... oculorum. Nota ... et ... acutum ...

Ad idem calefac lateram ... deinde ... aqua ... et ... sale in aceto

flatum Nota in principio consuetudinis oculorum lacrime sunt subtiles et ignite sed
post maturationem tunc lacrime sunt
grosse et hec est signum subito tunc tumor ad
diam si tunc est frigida appone resumptivam si
vero tunc est calida appone frigida Item ros urine
gallinarum oculos senum illuminat propter
caliditatem sed aqua rosa senum oculos
iuvenum illuminat propter frigiditatem Item aqua
vite succus illuminat oculos et assumit frigida et per
quas illuminat oculos quia frigida in calida obumbrat
et oculos sicut nebula solem Item prius
in egestione oculorum prius quam apponatur aliqua
per humiditatem ipse primus purgativum stomachi a grossis
vaporibus Sed intus frigidi et dolentia per fortitudinem
veniam sanguinis per fleubotomiam Nota circa palpebras
oculorum assumo ovi spatium cum aqua
solatri aut lactuti et aqua rosa aut
pinguere sedet maxime dolore oculorum posita
sero super oculum per modum emplastri sed non
multum inordinatum vel prorsa semel per ante
sicut per nares cum aqua solatri et hec
purgabit cerebrum animalis humorum Item
nota quod palpebre irritant oculos hec est
certa a humiditate humorum et ille dicit clericum
tum refusione que fluunt deorsum Item
sumere concretionem ruborem oculorum et com
e unguentum dolorem medie partis capitis
ad fermenta ordei thuris et albuginis ovi con
terendo ea simul et fac emplastrum et pone super
genam et super pone temporibus cum dormitionem
allegando et hoc de calida
si non est dolor de causa frigida ad intellectum
ovi et conterere cum eis et suppone olium
vel temporibus per modum emplastri Item contra ru
borem oculorum ad calices et deraque in vino
et item quod sit fervide tene oculos super illas
sic quod vapor ille procedens de illis olerum
intret nobilitantur visum oculorum Item vapor
dolet et cibis fit ruborem oculorum
et aqualium prout comedit iste caudas sed
vapor procedens separat calido illuminat
Nota de vino inest dicatum subtiliatio materie
et repercussio materie de ingrossatio materie ne
ne fluat adultera solutum more sed ad
ne fluat ad alia membra Item ad tunc
oculos et ad alia membra Item contra
tuciam conteres aloes spatium infractum
cum vino albo si est calidum aut vel
prius cum lacte vel mulieris quod et mitte
ad oculos delet ruborem oculorum proveniente
ex stillicidio renis et ad aspergine quidem
inure et fac unguentum pone ad oculos
in angulos curabit omnem ruborem
et lippidinem et oblectamentum Item ad sanguinem
calidum aqua fluit pone super oculos
vel ad vetustum pul cum ovo dissolvatur
cum vitello ovi et pone id emplastrum super
oculos et obstruas nares dormias in
aqua paucitatis humores et mitte
vapores ad oculos et obstinate naribus
noctes capiti vel fit emplastrum de ceruso vel
fit salgemme et talibus al et fit pul quia

thus ut ex omnia valet pro oculis quia desiccat
lacrimas oculorum et dolet dolorem sed
pul ille dat infusum cum aqua feniculi et
illud remedium valet plus in hiemali Item
eufrasie valet Item ex tunc prouenit ob
talmia et rubor oculorum et tela et labes
dicunt vitare reges al et candidas Nota tela
et lippa sunt ex humoribus hereditarie quia ad veniunt
dimit apprehendere vel a iure Item ungula tunc
cum non curatur Cura pontus vento
pro in occipite Item mollificantia sunt
mal sed mal seu altea et fenugrecum
oculorum Item ossipie maxime exsiccat humiditates
oculorum quia inflantur oculi et
ossipie sunt appositiones et illud habet angui-
bus Cura ob calorem in puero fac unum in
ge loto oculorum cum vino vel recipe pul
aloes succi apii et misce cum vino et mitte
in oculos curat omne albuginem oculorum
ad ebo et quod ruta est herba ita no
ouis quod eius laudes non potest describere quia
eius pul valet dolori oculorum et pectoris
quod tussim et expectorat fricat quem suam
mitigatur Item sunt candet quod fit
de venatis missa in vino decoctionis
feniculi et vapor ille missa in oculos
curat omnem debilitatem oculorum ru
borem lippitudinem et albuginem Item in
tybia ostium coadunatis lapidibus pre
terea sicut pro ipsis spiritualia de lenitiis Item
Nota experientia pigmenti ad aquam et
ledome et aquam feniculi et aqua eufrasie
et infuset sunt in oculis con
iporis maculas et fac in infusio de fieri
de mane hec non grue de deterrio
dei in 3a diem Nota optimum collirium
oculorum recipe medium latellum vini
gallinacei et infunde vitro et in pone
in pendio lineo sub potum 33 ad
ad quattuor articuli et unus de camphora
et obstrue ad modicum tempus instillamus
et sero gutta in oculis et sunt clari sicut
et pelles subtiles deponit quantitas
ex illa et vento sicce et assipatorum
vitis mirre et pro quo dicitur Nota caude et
balsamum optime curant oculos
Nota mulieres aliquae sicut fricae
cum bleibothis dissolvendo in aqua pi
perum et fac inde pulveritudinis Item
ossipie et plures recordari dicitur per expositum
humorum in oculis sed adde multum
quia hec maxime lavant dolorem oculorum
Nota quod volunt purgare cum metallis
dicunt illa metalla calcinare et pul red
re quia per hec perditur corpore initia Nota
primus quibus oculiste phisici quia prophetice
dicitur capita purgari et inde fit cura o
culiste Nota collirium sine oculistas

diatiro of mixtio pul ad aquas dz zu cn-
diatur of pul sunt aqua Rec zo salge
mie q̄bue in late ul flo ignito et extī
guen in vino galuicl in aq rosar et he
ff uomica pqca ff pul detuchia et hc
pul fuit oculistarū vocatur spolnd fez
penit et pul iste curat omnē pānū te
lam vngulas et maculas oculorum
Rec pip longū in aqua cōficiat macu
las oculor ul zo zz et frate pup
palium in aca fenu et illud vz cont̄ ma
culas oculor Rec zo aloe dissolue ad
qua salina de mane et in nocte in
oculos curat mirabilit Rec fel bouis
et aialium venenato de capitō vz cont̄
maculas oculor Rec aqua feniculi
mixta ad caphea ffdet rubore
oculor telam et pānū Nota aqua
camphorata dz dari in uēmbz et
nō semp qua camphora extīguit
calorem natēm et ingrossat sanguinē
et qūt distinguit visum Nota vna
hospitum melle cocta vz cont̄ albedinē
oculor et si homo nō est iuvenis
dt zo via vua antiqua Et quanti
quis recipe vua iuvenis octo anor
Nota lac ruste potiui dz poculis
et in volgari mouchsioupt et cibaria
ista go fugit vapores ascendentes
Rec herba rimdiu et herba vale
riana .i. baldrian vz pocul et deli
maculas oculor ul zo aloe gafar
dragagaton pul et cerra p pānū
sericum et in pul quos cumqz
poculis et ff fasciolo et pōe in a
qua et est optimus modus Rec zo fe
nis nimio et olibanū ff collirium de
let maculas et telas oculor ul zo
aia pul et fed ad coter cū cratto di
stilla in oculos ul ff sanguine lepo
rinū in pone in oculis depulucrio
de sanguine lepozo frangit lapides
Rec vna potatio destruit stom et
obtenebrat oculos Rec cataracta
.i. starblint Rec cibos cibus nō pt
digeri tunc generat dolor oculorum
qui dr lippa et et generatur ventosi
tas tumor aqū in Nō lacrime oculor
generatur ex humore capitis et cerebri ul
magis illi hūt lacrimas in oculis
ut frequenter Et hūtes oculos cecam
os illi bene vident Rec qui ff motu
in corpe ad mod glaciei sagm est
qr ille hūt humor est inter cutem et car
nem Nota seruitas optime purgat de
tes Curam lacrimar est pfussio vene
in meo flouy qua pectie phibent
de cursu humorum ad oculos Nota

lacrime et lippe etc sunt morbi hereditarii
eo quod pater ul mater habuerunt oculos
fluentes et malos or via donat t' ng tollere pt
Rec qui lacrime sunt pp fe cosenite fe cassent
eorum Rec vitis retentiua confortat pstiptica
et pontica ut p car ul citonior extī cattor
et tales carnes sunt stiptici sir collatie et poma
siluastria confortate virtutem retentivā et tam
cū vna potatione gña flā lacrime in digestio sic
Cura illius zo oleum b | pōe de mane
sir cartones vino et zo sum p nares et os
melius tū p nares qr intrando et sume sum
per os ppt motū dentū et contrario vena
tum in palato ul desero et de mane tam
sequacis oleum ul thea al Cura ff p dige
stiua confortando cat et cerebrum dz pius p te
dere cor zo purgatio Rec pill commo anoe p
gat antenorem cedulam cat pille cocte in ca
diacaspoi in ffgant pgeriorē ul loco dia
castoreum rep pill cocte si nō pt hr dyacastoreum
Rec ciuitas conuertur lauatur sumitur et ipsa ad albu
ovi pone sup oculos et tunc pa phibent flu
xum et lacrimas oculor Rec zo cineres quer
cinos et pul pone sr oculos et tympora cō
stupha phibent fluxum oculorum zo fin stra
tatem Rec zo nucleum torrefactum in pone ca
lidum sr oculos in panno Rec zo nux co
mede de mane cū pale phibz fluxum et lacri
mas oculor ul zo rutam et pul et misce
cum melle et pone sup oculos ul comede
de mane in quite viuos et restrigat fluxum
oculor Rec zo sterc columbinum misce
cum oleo et pone sr oculum caute vitare
dt humores acutos ne rope percat Nota
nihil est offensivus cibus ie non vz positum
in pisis Et pone pultes Rec fuge viam vi
giliam potatorem luxuriam sim qr illa debili
tant oculum Nota lippe et lacrime oculorum
causantur ex sr plenitudine cibi et potus indigeste
sic quia p cibum et potum debilitā cerebrum
et paciens vit lac qr generat vas humores
Nota in hūtibus epilepsia magna generatur
multe superfluites instinctus ioue Em hic
tibus melegna precordia ſo in illbas
generatur multa reuta et flā Nota potatio
nis simulata facit fumos ascendere cat
et qūt oculos destruit et facit lacrimas
et lippas Rec fabe pisum et similia ppter
fum cor faciunt oculos lacrimare Cura
zo altea seu radicem eius q̄re cū melle a
pone sr oculum Et lacrime sunt acute
pone fera nares et fit sternutac Rec zo
pat calle positum in lacte nucis xi p nocte
paca exsiccata et fit pul et pone ad oculum
ul zo sinape et semen rute gtt illaz
ff pul abrade caput et de pulueribus
ff vnd mirram sup pone cath ul zo
vitam puedoz et dissolue in ea modicū
aloe et mitte in oculos exsiccat lacrimas
et lippas sr conglutinā mar Rec lippa e
morbus contagiosus et sic plures tales sr ff
acuta tus lepra scabies seu apoplexia
seu sacer ignis antrax et carbunculus
lippa et febris Rec nullus morbus

contra oppilationem curari per repercussionem quia
per hoc morbus interpellitur et sic natura
mortificatur ergo illi qui repellunt cum
mercurio et sanguinem simul mixta male
faciunt Item lippa dicitur curari per resolutionem
per decoctionem camille et vapor ille immittatur
ad oculos Item illi qui merdant per vias
poros signum est complexio sicca et tales
multum mingunt Item tolle de urina
oculos tuos cum palma lava oculos
et curabit cum palma femina Si non
sit palma recipe aquam pluvialem et tene
in ore quousque mixtam cum saliva lava
oculos et curabit lippam faciem
et ruborem et pustulas oculorum vel la-
va oculos cum aqua feni vel coque de
semen eius [illegible] recipe atramentum in quantitate
et misce cum albumine ovi et sic pone o[culis] quod
est experimentum probatum vel recipe aquam
verbene vel succum eius lava oculos
et misce cum aceto et albumine ovi et pone
in vase ereo et agitatur fortiter quousque
color adheret vasi et id quod adheret im-
pone ad oculos Item cuticula seu carbun-
culus est morbus quem patiuntur carentes
ante cellam cum malis pedibus
qui sunt rubei et inflati putridi et
foraminosi Sequitur de noctulupa
et catharacta et tales homines post
vesperas modicum vident in sero et sunt dispo-
siti ad catharactam Noctupula dicitur
passio noctis in oculis et alio nomine
dicitur subolta et est cecitas Et noctupu-
la dicitur et est passio prohibens visionem in no-
cte [illegible] est defectus cum sole quia
sole occidente non vident tales Nota
noctupala est duplex scilicet privativa et per
colligantiam privativa est privatio oculorum
vel deficiencia [illegible] oculi vel [illegible] po-
tatio [illegible] potatorum hominum ingur-
gitantium et bonum potatores incurrunt ta-
lem morbum et homines decrepiti non
possunt videre et [illegible] in [illegible]
[illegible] faciat [illegible]
[illegible] fiat [illegible] et iste morbus frequenter
accidit [illegible] ut [illegible] et senibus habentibus
[illegible] oculos et [illegible] pupillam Item
habentes dolorem [illegible] dolet oculos
Contra [illegible] in quibus [illegible] vel hy-
[illegible] appone [illegible] visum sic semi-
[illegible] verbena Item recipe sal gemme dissol-
ve in palma femina et mitte in oculos
vel recipe piper longum ʒ ij ʒ j Item recipe [illegible]
et fel eius cum melle vel fel caprinum
Item ova [illegible] cum [illegible] et iuvat
oculos a sua complexione Sed [illegible] aliis
iuvat oculos [illegible] et in [illegible] cura
oculorum bonum est [illegible] Item
[illegible] albicaq [illegible] est
[illegible] oculis nisi piper quia [illegible]
[illegible] et clarificat visum sine sit
[illegible] piper [illegible] piper [illegible] al-

sive sit longum piper [illegible] est [illegible] per [illegible]
non digerente ut deglutiatur Item catha-
racta est [illegible] oculorum et catharacto
vel a tumore humorum et [illegible] ab humore [illegible]
et [illegible] quedam macula [illegible] ergo tales
habent claros oculos et [illegible] videat et [illegible]
[illegible] quando [illegible] stomachi et [illegible]
[illegible] habent [illegible] quam ante [illegible]
[illegible] male habent [illegible]
Item catharacta est [illegible] oculorum [illegible] sit [illegible]
[illegible] fluente [illegible] opticum rotundum
oculorum in quo est visus et [illegible]
[illegible] habent oculos pulchros apparentes
bonum ergo vitandus est [illegible] est melius
[illegible] eius morbus vitandus nisi aqua vite
[illegible] de vino gallico cum [illegible] ʒ j de m[illegible]
camphorata de [illegible] et de mane gutta in
[illegible] oculis [illegible] clarificat visum et de
ponit pellem [illegible] et [illegible]
aqua guttatim [illegible] mane [illegible]
capitis [illegible] clarificat visum et
omnia membra tam interiora et exteriora
confortat [illegible] albiciq et [illegible] Cura in in-
[illegible] in senibus [illegible] Di-
cunt [illegible] quando oculus [illegible] vel quando
tunc non curatur catharacta [illegible] signum
si ubi [illegible] dilatantur [illegible] oculus sicut
in [illegible] lapidis in aqua non curatur
Si morbus est [illegible] stomachi tunc purgetur
cum [illegible] si [illegible] tunc purgetur ad
pillulis aureis [illegible] recipiet [illegible]
[illegible] de nocte [illegible] per medium et
[illegible] et purgat optime Item euforbium
[illegible] in [illegible]
[illegible] dolorem oculorum et custodiunt a cor-
[illegible] Nota quod aliqui [illegible]
[illegible] hoc est [illegible]
[illegible] valet ut est in [illegible] ergo est [illegible]
Nota in omnia est [illegible] est [illegible] vel per
vomitum vel per secessum vel per fluxum in-
[illegible] vel per sudorem [illegible] ille purga-
tiones iuvat [illegible] purgant [illegible]
[illegible] ut per secessum [illegible] ille purgaciones
[illegible] et [illegible] si [illegible] illa purgacione
non [illegible] illa dissolucio [illegible] vel
putrefacio [illegible] quia si sic
[illegible] est pessimum quia [illegible] mors et he
[illegible] debilitate corporis post purgacionem Item se-
[illegible] magne [illegible] incipiunt [illegible]
[illegible] Nota veni-
apud medicos [illegible] capitur
pro omni [illegible] corporis seu pro omni [illegible]
[illegible] corporis [illegible] capitur pro [illegible]
[illegible] corporis [illegible] Nota pille non capi-
[illegible] pro sedibus sed solum [illegible]
per purgacionem [illegible] ergo [illegible]
[illegible] multas sedes [illegible] pill-
[illegible] per purgacionem humorum [illegible] Nota
si [illegible] comedit dura [illegible] sicca [illegible]
[illegible] habet [illegible] duras sedes si vero que
sunt humida mollia [illegible] dulcia [illegible]

molles sedes vel fecium sedium lapat fr co
tum stringit ergo non decoquatur si sit fungus vel
et absinthium contundat et ponat in fecium at
albatum seu tepide si non capitur Nota de vi
tis laudabilis cum flebotomia et colera sicut certa
sunt in sedibus vel si odor sedium sit fetidus
signum est quod sit putrefactio humorum vel
si acetosus sit valde si dulcis sanguinem
vel si infirmus post purgationem sedium debi
litatur vel moritur Si autem post ultimas sedes
allevatur vel qualescit Item in omni fluxu ven
tris anxietas et calor et spiritus ergo cum
tum purgatur vel spoliatur calor naturalis et spiritus
et sic fiunt ut in ff vel si absque nocumento
... signum est quod bene et fideliter procedit ab infirmitate
vel tum ut ... pisa ... vitari ali
mentum et debiles sedes ... vel si inf
... frustra ... sit ... dissoluta
... et ... radicalis Nota quando ...
... in corpore vel non sunt sedes ...
... et semper fiunt sibi ... de ...
... et similiter ut in ff Nota quod post ...
... vel ... sic ... corpus ...
... non sic purgatum ergo ...
purgat in omni ... aquali purgatione
in ... vel ... et ...
... sic ... non sunt purgata
... post infirmitatem ...
... infirmitas ... congelata sic ...
et ... infirmitas
... non purgata ... post ...
... qualescens non ... appetitum ...
... post ... purgari Et ergo ...
... bene sic sanguinis nisi fuerit purgata
... quia ad famem ... non ... appetitum
... aquam infirmitatem infecto
... est ... status ... sic ... procedit
... poculum a peste Nota
... post ... alie ...
... quia infirmus ... die
... felicitat ...
... sunt ... vadi
... cadaver ...
... et vadima ...
... malo ... Item non ...
purgationem ... sine ... infirmus ...
... et ... vel ...
... post purgationem sequitur ...
... et tales ...
... vadima Nota ... apud ...
... desigrassia ... et non
... in quo ... infecto ...
... decidere ... quia ad ...
... sana Nota vadima ...
... coadiuvet ...
... vadima ...
... a ... velicta ... alia
... quia ... in ...
... non ... ut ... debi
... nota ...
... nota ...
... et ...
... pro ... Nota
... et ... de
... quia ... vie
... radicale et ... calor
... et ...
... in ...
... et ...
... sanguinis ...
... et ...
... plurib et ...
... cathaycarum ...
... et ...

apparitio rerum albarum ante oculos est ex sta
tis visio rerum igniturarum sicut scintillarum
est ex colera Et apparitio rerum rubearum est
ex sanguine Et post depositionem cathara
cte appone stupham canapi vel ad albumen
ovi propter mitigationem doloris Et debeat manere
in loco obscuro per novem dies et non debet come
dere carnes vel vina continuum Et sepe pulve
res mixt ... ex combustione argenti in
venit in ... argentum et debet miscere
... cum ... oculorum
Nota signum ... herba rubea et de ...
... tarracolla ... et ...
... et mollificatur et pone
ad ... in dorso ... oculorum super
... ebrietatem repletionem ... acuta
... piper ... Item volt vti
... de ... debet vitare in
... vel ... novas ... et
... vitet vigilia nocturna et
... vitet ... fletum
... et ...
... solis lune et albarum rerum ut non
maneant diu in loco valde obscuro ut aer ...
... vitet ... pulverem vitet
non ambulet ... pedibus quia in pedibus sunt ...
... omni venatum vitet ventosas qui vult
... cephalicam vitet vinum forte
... lavat pedes sepe et pectinet
caput non debet lavare caput ... post prandium
quia hec ... vapores ... ad caput et debet
vitare ... argenti vivum quia obtenebrat
visum sua ... vitet lactucam apium
quia apium mortificat visum Et ... pingue
... nocet oculis et semine canapi ...
... verbena celidonia ruta ... sit aqua
que ... reddit acuta ... quedam
... visum quia destruunt et corrumpunt
ut ... vel ... spiritus grossos vi
sibiles vitet res alonge ... spiritus subti
les vitet rem propinquam Nota ... ocu
los eminentes et magnos parum videt
et ... non sunt boni visionis
... oculorum ... aliqui sunt qui in die
nichil vel parum vident propter subtilitatem
spiritus visivi ... de nocte videt aliqua
... tunc spiritus ... et tunc ... aquam
videre tunc ... ad tempora ...
... oculis Nota qui vult ... vini
... inebriari qua illa
destruunt corrumpunt spoliant ... et spiritus
visibiles et ... et ...
... Nota videntur de die et
nocte ut ... et hec propter grossiciem spiritus et
... dilatantur spiritus ...
cura ... est ... humorum ...
et ... causa ... ergo
... in ... non ... in italia
qui vult ... oculos debet purgare
... cerebrum ... falsa ...
... videtur in cura oculorum
... sunt ... de ... feniculi
aqua ... vel ... celidonie ... ad

vesicarum claudit oculos et nocet visui sicut ē
nota aqua camfodata interficit visum
lumbricos sicut colera in lumbis et genel
diuretico inueniens vtatur sirupo causa
rapauis vita fenicula fem et eciam vz tam
cuauidos super renes siue humi salos que fiunt
per gutt per vomitum per venas Cura per hoc
cuitur ind ad alium locum alia z cura
specta et pul fingacio vt si accidit rubent
Vinat sanguineum et ponitur ventose in ca
capite in dextro qui quando ventose posite in
capite destruit memoriam Tam dicit z nate
capite destillat nisi sepe ponantur in capite
ad destillat nisi sepe ponantur sanguinis et humo
ita quod per hoc ingrossare sanguinis et humo
vero Cura per hoc locorum mediate infrigida et
sicco z, et confratre qui ego sui fre nec no
sunt bom ingenium ut in corpore Nota qui petunt
de cantadorio incolam inciss pot curac
Cura ic lib 2 gplbarz a 100 doctoribus
vel argentum viui arctosa gutant incidunt et
Nota vere quod vena que est ut digitum minimum
et sequenti 2 sang cefaline Or vena polli
cem z indice e vadit vene cefalice nota
in omni ca fixo vera incl z qui tto attingit
vesicam dum labat medorem de mane et seo
et affinat cum a nd 2 pond Nota innatula
imll pgat fleg et conforta visum et pft
uit a carne et qui dies sunt fri teneri
di z inuabilis Nota quod sit gra ma orf
et pille fre de que que gilbe inuabilis p
grant omnes humores humidos z in pgardi
ba mane di 3 dal mellia ut capi de fecis pille
et pille coñe pgat omnes humores sine q
nite et lesio curd dnnat visum et pille
luce pgant fled nota illa impediunt fem as
cendere ad caput et Da ad vt fiouel
Buglosse vitica none eufrasie fem s' parv
aloes pigmentum cum lacte vel p axungiam
et fumus caput et pren° ad ocld vnd curat
visum aralics pgrey quedam flex motet
et hoc purificat visum Nota vista pul eu
frasie vel vafaro vel arenchen pchano
capitis ante prandium magne purificat
visum p hoc impediunt per ista pu osfingat
visum spectat vini timpalion lingua vnor
vini spectum osfinat ccfrt Nota vina feda e sen
da z prima hoc est gpu cal vefice et nõ sicut
quite Nota sicut morte infusa sunt ing
vina spectum ingrum et fetidum sa
fetidus Cuz coctura prim vt designo vini
alti Or acomia fe duat vlt vini dem
Et aconos grece quod est longum latine
quia diu et longe durat Nota spachilon est for
tissimus dolor capitis quod statim moritur
vel statim gnglesit ut fe saguinea acuta
aut di gra vinc vel zes ignite ut pip pi
retro et ic ps sepe porzu sum Cariiendo
cicatrio opti ut vi est supfluus sang
po zonc sin vinc ut si est lia vox cito mo
ritur sed zone aca ut colica que vet
ex cal Nota fe est duplex s cluta i lon
ga alia acuta, l que durat p xx dies p acuta
p iiij dies p p acuta quatuor dies durat
Nota quod vina lapatina e venenosa
et in duat vene³ ē p̃ius nõ fuit venen
igitur est fugienda Nota carnes ala
lind vineuaud de rapina conforta
visum magis ccpat et vinum et sal p
fuant a putrefactione Nota tepe tecte
aquiliditate cum decto ineptos conforta vi
sum Item aura oculorum consistit in absensus
ut suetm fem et malus lõmfeatus Item
illa abstringunt oculum sicut aqua
fem omnia fella animalium cum cuminiz
gutus aut mii argentum tuchia i sco
ria lapidis preciosa et vitas vini
Item fuerit femuti de roqua in vase cuiu
et potur ibi de aura lunatro ut palla
zi ptes octo 3 ad subduplum inclt
puri sub duplum fit ebulicio quado
bolictur p parvum seuerd et poner ad
ampullam vitreum qui ponitur ad solem
vel ad ignem de sero mitte vna gutta
ad oculum clarificat visum et adde
femi galliarum in melle et fem sed col
lui Item zuac candilem oculum Item
fit emplastrum de farina ordei fabarum
et thure et multa doctiloz adusti
si fiunt al ibi emiueracia oculorum
que prius nõ fuit adhibetur regimen
abstinencia et purgetur prior ibi aut
confundetur oculo somiter cum aqua
fulca cum decoctione feniculi Et
enite ceit lucem omni die habebit spe
culum vel pot vrigid vel rubeum ante
oculum vel lume et vide ibi imaginem
vel ibi speculum ardeus i. cpanuet et
rectificatur lusatur ista conforta
oculos bene 2u sic acet temperatus
abi nõ vaporosi fugiunt somni meldiaum
Item pro omni sero decoquatur rutif
et fem cum aqua sterilis de mane ape
rios oculum in limitte fem depoint
nebulam Item x stai ocn et da non
in me mis inabis et palsa in potu Item
eufrasia vel in omni tempsa Item zo
fucca feni vel decoquatur in aqua
et co prime succum zo et zi et succi
rutis z iiij et mel mittur in vasa
cupreo non obturgetur vas et ponatur
ad ignem vel solem ad mittatur in ocu
los et sic vel Item zo fel galli per
dicis vel fascoli aut succi fem pares
in mittendo in oculos sero et clarificat
visum Item zo fel galli et leporis et
misce ad aqua femi a ade vel ponc
in vase lenco mane et sero leue ocu
los et sic clarificat Item solum piro
ne cum melle sic exsiccat Item zo
fe³ fem fee et cubebarum et fit collerium
cum melle Item pul piperis cum semine
femi appone vinum bonum et salgeme
aplica at exo Et radices fem or in
Buglosi iteos rutis pipris 3i vtrumque
saccado thad opthi et fene mellis q
ff potu bibat paciens sero et ma
ne vel comede cum mac pip consunt pla
p ysiositatem et umbram oculorum
Item aqua clarificans zo tormentille
eufrasie aliuore eptahe p alum ad
et ff aqua Item aly faciunt de feniculo
rose ubenarum eufrasie celidonie rutif
colitis ff aqua que liniam reddit ca
tum Item zo parius z fem rutif eu
frasie

tormentille bettonice pionie ponatur
per octo dies in urina virginis nono
die ponatur ad lac mulieris undecimo
12° die ad ovum distilla per alembicum et
hec aqua sanat sterconitis oculorum et
noctilupis cathare et conservat visum
acuitatem tuam & abstersa duplicem telam
& adde aliquid de felle & ponat omnes
maculas Item walterus recipe ante mor
tui cerem ana ℥ i ligne ℥ β tuti ℨ β sei
ne ℨ ℥ ℨ in facis pul contra pilos
nigros in septua ana recipe sanguine galli
& repolinus dicit tuchia ablutia perfu
sa cum aqua rosarum in iuvenibus frigidi
semibus cum bono vino balsamum ana
ℨ in fiat collirium dicit recipe tuchia
extingue in urina pueri virginis
vel in vino gallico & appone de cal
samo Alii recipe fragrariam vel agrimo
niam vel feniculi in cibis conforta visum
contra noctilupam qui patitur debet
uti epatibus capriniis vel ceterorumque
animalibus Item sua cura noctilupe
complet evacuationes .i. pubticiones
si est sanguinis fiat flebotomia Si alius
humor purgetur cum conveniens ra
tio est ut delere flegma ad oculos
per collirium & fella & maxime quod
sunt de caprino vel hircino capite
ultima cura consistit in confortatione
ut comedere cibelas contra recipe suca sepi
depurati bene post mellis puri vir
ginei fellis hircini et capita ante
fiat pul destis misceatur simul
addatur stercu lacte puellis vel mu
lieris vel caprini & fit collirium Item
noctilupe semper debet purgare melius
ut per seme & capsa fit & quod purgat
melius purgat & fecit contra bovis in
dificat sanguinem cibus catolicon
vel tirifera sorata que valde con
servat homines in iuventute recipe
edere arbore folia eius indificat
sanguinem

Inversio palpebre est quod
palpebre interiores contunt
& revertunt & abscissa & ab in
tra quasi esset contracto pelle
exterior & adinterior & adinterior
dextra Cura eius melius potus & pan
cus sompnus & omnia que replent
cerebrum quia talia medicamenta fu
giunt hoc Cura ut primo cura & bo
na digestio vel evacuatio vel bonum
regimen in eo localis medicina ap
plicetur ut locio in aqua seminis
recentis & retine sal wonag in ore
ieiuno stomaco & lave oculos si aqua
feni melius est vel stupha .i. ponat
super carbones olibanum vel pro in
tromitte frigida in oculos contra recipe cal
cem vivam in aceto extincto est in
viride eris .i. grunspon ℨ i ammoniaci
porcine recentis fiat collirium & liniat
oculi sero & mane cum itur dormitum
et recipe con palpebre rubore si vis fac

tius fac & adde de aloe distemperato albu
mine ovi & cum thutchia extincti vel melle

Variola .i. wartzen causantur ex ma
nencolia vena indurata vel ex
adustione colere contra ordeolum et fun
ta causantur in extremitatibus
palpebrarum cum indurat contra infusa
est sanguis quia ypostatis putrefacta
& indurata vel causatur ex adustione
quia humores adusti sunt mediantes
& ultimati fit exeunte stillant adodin
Cura consistit in vere & in sex rebus no
naturalibus et cura finalis semper est abs
tinere merencoliam 7 se nata expulsi
agarico fumum terre pal gemme elebarus ma
boris & omnia que indificat sanguinem
removent melius similiter lapis lazuli
armenum absque remedio serviat sirupus
cum cum ficubus vel puro ppt et rad
eius vel decoctione herbarum contra cimula
dicitur decocta cum cerumpia vel con colica &
vel aliquid faciunt corrosorum recipe talavme
ℨ i ponat in aqua extingue bis ve
ter cum tali aqua distempere cum sale ar
mato salgemme sale grosso ante ℨ β
stilla per alembicum vel decoquere modicum
colet per pannum & fiat ad modum pulmenti
& pone guttatim & sine corrodit contra recipe
crapemow .i. finigosam .i. realgal pul
liniatum pul & misce cum aqua cinere
clavolata .i. beytasche tale forte cor
rosivum est situa tum exeunte purgatur cum
otofolium .i. get // olibano

Obscuritati oculorum primo purga
per corpus cum pillis stragiore
vel cocie vel auriis deinde grat
um ordei calefactum applicetur oculo
cum cera apposita curat vel suffumigat
cum ordeo vel cacula Item sanguis
columbinus maxime restillat contra
sincebus est ferrum attritus est resolutivus
spermis ca appositum aufert rubores oculorum
Item cera temperata & malaxata
.i. lingue facta ab extra oculo super
posita aufert tumorem oculorum Item
olibanum vera & lamella cum sale
armoniaco curat oculorum contra nota
pertoptas cutem earum causat ex melia
so pinget melius acum indifica
oculum cum bono vino & lacte mulieris
& flore violarum & cum cum aqua feniculi illi
sine mollificant contra nodum oculorum
est aqua dulce et cura primo procede cum
flebotomia & fortia ad purgandum melius
ut cum agarico .i. cum buchssborum
contra recipe agarici boni & lapis & pulveris
salis albi ℨ β ebuli ℥ ℥ ana ℨ iij misce
mg ti corpore & possis adde pillis ha
moniac eque vel in primo circo corrige cum suc
co plantaginis cum aqua rosarum supra quod
est repercussium & cum aceto acr

Scabies oculorum nascitur ex quinque
grosso vel viscoso vel ex colera
adusta et sale matri cante stra
biosi & omnes gutales humores
acutos cura cum fortia vel multa flebotomia
per cephalica deinde impone ventuosas

Ne pilli crescant in oculo accipe cicadam et contunde eam et ubi pili extracti sunt tange in sanguine cicade et amplius non crescent pili
Item accipe hirundinem iuvenem extrahe pennas [illegible] et cum sanguine loca ubi pili extracti sunt inunge

fac ventosas capitis Si vero flegma peccat cum colera purga cum cathartico imperiali Si colera purga cum pillulis de reubarbaro et pillulis de quinque generibus mirabolanorum Si autem melancolia purga cum pillulis de lapide lazuli et recentes commede salsa et vtere sine macro ita quod cum bolo armeni quia sal quia consumit et preservat a putredine et non acuit humores et consumit flegma et melancoliam hoc fecit magnus doctor in ytalia Sed non salsa generant scabiem quia sal generat coleram citrinam que materia scabiei Item prohibet fomentum oculos cum aqua ordei quia maiorem facit dolorem tamen ab initio quod abstergit et valet contra scabiem et scabiositatem fugat ovi vinum si bibat pro cena Item collirium fiat de aloe et pulvere et in vitro fiat iacet per noctem de mane coletur et lava oculos cum eo et repellit omnem scabiem oculorum Item fiat pillule aloe et masticis quia in omni scabie est putrefactio et aloe preservat a putrefactione Alii in omni scabie faciunt lavatum hoc est quod fiat de aqua casei et bulliatur in ea semen vel epithimum sive terre vel absinthium et fiat clistere cum illo vel potetur vel sic fiat de pulvere seminis et lana cum aqua bene conterentur ad modum salse et illam post pessariam bibe in aurore Deinde decam busta ad unum in hac tale facio vtere in omni scabie diu de iure appone vera eius vel pulvis aloe et bibunt et sufficit contra putrefactionem scabiei Item boraginis et omne humidum mitigat ipsum siccum sicut est Item tala contra vitaliter humor et ea et sic ex ea exeat cum vino et ure vtere et si contra scabiem Item folia pitarie cum cortice granatorum id est fistillum addo modicum de sale vtere contra scabiem Item rosatum contra stipsuram scabiosorum sic hac valere sine vtere addidem

Sequitur de carnositate palpebrarum et est quando caro in oculo crescit ad quantitatem pisi vel fabe in angulis oculorum seu ad locus quietis Cura quod est illa rubedo tunc venit cum sanguine Item fiat flebotomia vel de aloe litargirii id est spumam argenti auter fiat fiat pulvis et bene conficiatur cum succo celidonie et eodem absciditur hec caro Deinde super locum ponatur cuminum torrefactum per hoc tota vallis impletur cum sarcocolla in coriae ta asbue [illegible] etc

Curatio pediculorum in palpebris fit a causa et humido putrefacto in palpebris Cura eius est purga corpus cum aloe si non sit scabiositas agrimonie vel succo agarico ea preservat a putrefactione Deinde purgetur caput cum pillulis ut supra Deinde lavet locum cum vino puro casti Si autem corpus sunt pediculosi fiat aloe et ea quod in aqua et lava totum corpus

per loca et inunge cum musta mittas aquam et omnes moriuntur quia aloe est amarissimum in sapore et omnia amara necant vermes vtere Item alium fiat stercus gentium corticem simul et exprimatur succus vel inungatur cum eo vel cum musta vel inungantur palpebre oculorum et moriantur omnes pediculi vel fomenta cum stamfagria id est [illegible] et omnes vermes moriuntur Item illa generant pediculos tam in oculis quam in toto corpore sicut castanea glandes al sicut de tinea Item qui vult cavere a pediculis omni mane superedat lutuanam ad solem vel ad aerem sine consilio et per 20 vel 30 dies habeat aliam camisiam et copiam per sudorem emittendi Item fiat stamfagria et decoquatur in aceto et lava totum corpus et nullus pediculus nec pulex in illis remanet Item fiat argentum vivum et mortificetur cum salvia et mirra et axungia porcina cum aceto et adde modicum de stamfagria et fiat unguentum quo inungatur corpus necat pediculos etc. Summe pellis vel pellicule id est lupinum a [illegible] necat pediculos et pulices Item axungia [illegible] id est ceci [illegible] necat pediculos et pulices ubicumque inungatur Item fiat rebentina et necat pediculos Item fiat [illegible] de lupa de pelle lupi et inunge pinguedine cum pulvere stamfagrie et videbis omnes pediculi pulices moriuntur et hoc est expertissimum Item fiat [illegible] et tange eam cum ea pinguedine et pone ad locum ubi sunt pulices et omnes adhibunt et moriuntur

Humor palpebrarum cum ex ventositate vel ex grosso humore manente in stomacho ascendente ad caput ut est humor reuma et tale Cura purgare corpus cum pillulis vel clistere vel simul [illegible] pone super oculum [illegible] vel alii apponunt auctoritatem costas et mixtas cum melle super oculum [illegible] albumine ovi Item rutam [illegible] cum comedit sume et appone Alii apponunt citarum coctam in albo vino Alii intingunt pannum in acetum et apponunt al [illegible] et curant sic omnes humores tam oculorum quam aliorum membrorum Item omnia ea [illegible] et sicca vtere in tali causa etc

Casus pilorum de palpebris quandoque fit ex mala dispositione fumi de quo pilli generantur et tunc causa est quia [illegible] tales cibi intus et calefaciunt Si autem peccat humor grossus purgetur ille cum qui est complexionalis vtere Item fiat cortices ulue id est [illegible] et cortices salicis [illegible] comburentur appone [illegible] facit capillos crescere [illegible] et dicit illa decoque cum

Ubi m[illegible] in[illegible] duobus modis s[cilicet] adherencia vel mixtione [illegible] ordine ad [illegible] palpebre et ebulicionis [illegible] et no[n] [illegible] et sanguis eius in [illegible] et [illegible] ferri [illegible] incorporata et reducta ad formam [illegible] lentis [illegible] pilorum maxime si [illegible] pilo [illegible] ad [illegible] et ponat sup[er] loco [illegible] est [illegible] et mitigat dolorem vel [illegible] ferri [illegible] sub panno cum [illegible] distrahitur [illegible] [illegible] sunt [illegible] ab [illegible]

pinguedine inungatur et debent capi-
ciunt et apponi ab extra palpebras cum
iam dormivit Item recipe malvam bismalvam et
radices eius et decoque et lana palpebras cum
oleo lini et ex dicta primo s[ive] cortice
ulmi prius decoquitur cum oleo lini quia
tale est linificatum Item recipe apes combustas
et blattas et [illegible] et pulverem [illegible] et
pinguedinem anati [illegible] unguentum et [illegible]
ge loco ubi [illegible] et [illegible] crescunt pili
[illegible] Item recipe [illegible] [illegible]
[illegible] omnes [illegible] [illegible]
psillii ubi sunt innuenctio Si autem [illegible]
[illegible] palpebrarum induratur primo pur-
getur humor peccans per fortia deinde
recipe pomum granatum et coquatur et sup-
pone et [illegible] quod tales infriatur et est
[illegible] in illa [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] induratum Et omnia ea granati
[illegible] et [illegible] et tale pomum
[illegible] tam diu decoquitur quousque cadit in pe-
et tunc primo suppone primus [illegible]
locum ut [illegible] appareat [illegible] pri-
mo applices illa supra scripta ut pili
crescant quod hec requirunt ad omne [illegible]
ut primus videtur [illegible] appositum unguentum
[illegible] Item recipe lapis [illegible] et lapis
lazuli [illegible] cum pinguedine et [illegible]
[illegible] unguentum loco appositum [illegible] fa-
crescere [illegible] Item recipe pinustalis [illegible]
capillis et [illegible] cum
[illegible] in axungia [illegible] et
unge locum et crescunt [illegible] Item
recipe [illegible] pomi [illegible] et com-
[illegible] molla [illegible] et illud [illegible]
cum adipe et liniatur locus et crescunt
Item recipe [illegible] cum [illegible] et
misce cum pinguedine ut supra et
unge locum

Pili innascuntur [illegible] quandoque ex
[illegible] vel ex superfluitate [illegible]
[illegible] humorum [illegible]
humor peccat illum purga et inde
inungatur locus cum sanguine [illegible]
et [illegible] formicarum Item decoque ova
formicarum in oleo in quo oleo [illegible]
[illegible] ab [illegible] illos [illegible]
[illegible] pilos [illegible] et inunge locum
cum [illegible] oleo et [illegible] ibi [illegible]
pilli Non sola [illegible] fiat [illegible]
[illegible] est [illegible] fiat ex superfluitate [illegible]
et pilos inter [illegible] et indurat palpe-
bras et [illegible] difficultatem aperiendi et
claudendi [illegible] sine [illegible]
[illegible] Cura primo purgetur humor [illegible]
[illegible] decoquatur malva bismalva et folia
salicis et fomentatur [illegible] cum [illegible]
[illegible] oculos [illegible] psillii et
[illegible] et cum [illegible] axungie [illegible]
[illegible] et primus [illegible] cum [illegible]
[illegible] que est humidior et [illegible] recipe
[illegible] [illegible]

Fistula oculi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible] et vel
apostula vel ab [illegible] Cura [illegible]
[illegible] et [illegible] fistulam [illegible]
[illegible] et impone fistule deinde [illegible]
[illegible] unguentum [illegible] apostolorum Item recipe [illegible]
[illegible] cum succo [illegible] et impone [illegible]
[illegible] et [illegible] omnes [illegible]
[illegible] Cura [illegible] vel [illegible]
[illegible] fistule [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] post [illegible]
et [illegible] aque mellis et [illegible] ad
fistulas et [illegible] ad carbunculum
[illegible] Cura tale [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] ventris [illegible] Item [illegible]
albi [illegible] recipe [illegible] et
[illegible] vel fistule [illegible] vel alia
[illegible] et [illegible]
[illegible] fistule cum [illegible]
[illegible] mellis [illegible] alia [illegible] cura
ad fistule [illegible] sanguis
draconis [illegible] cum
axungia [illegible] et [illegible]
[illegible] de fistula [illegible]
[illegible] cum [illegible] vel cum
[illegible] pomi granati vel [illegible] granatum
et suppone loco et [illegible] Item [illegible]
cum [illegible] loco [illegible]
[illegible] et [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] Item [illegible]
ponatur [illegible] in aquam ardentem [illegible] aqua
[illegible] et una gutta [illegible] in oculum [illegible]
[illegible] sanat Item [illegible] albi [illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] et [illegible] fistula
et [illegible] Et si fuit inveterata [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] abradatur cum pulvere [illegible]
[illegible] vel cum pulvere [illegible] vel cum
[illegible] vel [illegible] vel [illegible] vel
cum [illegible] vel [illegible] vel cum [illegible]
[illegible] illa [illegible] sunt [illegible]
vel cum [illegible] [illegible] cum
[illegible] pulvis [illegible] cum una [illegible]
Item [illegible] maxime [illegible]
Si autem os in fistula [illegible]
[illegible] deinde [illegible]
et [illegible] cum [illegible] deinde [illegible]
deinde [illegible] cum [illegible]
[illegible] cum [illegible] fiat [illegible] recipe
[illegible] pulvis [illegible]
et [illegible] impone fistule [illegible] et
[illegible] applica illa [illegible] Cura de [illegible]
dictam nota [illegible] in sale [illegible]
[illegible] deinde [illegible] [illegible]
[illegible] Cancer [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
dolor [illegible] Cura [illegible] primo humor [illegible]
[illegible] ponat [illegible]
[illegible] populeon vel [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible] Item recipe [illegible]
cum axungia [illegible] et inungat palpebras
[illegible] et [illegible] vel cum [illegible]
[illegible] [illegible] tepat [illegible]
[illegible] et [illegible] Item [illegible]
[illegible] ab [illegible] oculum Cura [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] oculus [illegible]
Sequitur de [illegible] [illegible]
[illegible] Cum [illegible] primo [illegible]
[illegible] et [illegible] Cum
[illegible] [illegible] in
[illegible] qui [illegible] quod [illegible]
[illegible] melancolia [illegible] quod

sisit auditus Si autem est tortuosa ut
aer frangatur ibi et non ledat interiora membra
et propter hoc ut recipiatur diversitas sonorum
tortulis est auris et sic fit sublimitas ad
cerebrum per unum liberiora via Et non au
ris interius ubi fit auditus i. concavum ex
multis ramis et villis nervis venientibus a cerebro
ad audiendum aera ordinata Item nota
multe sunt passiones auris prima est
surditas et est duplex scilicet naturalis que a nullo
curatur et provenit surditas a multis causis
scilicet naturalis et accidentalibus Secundo propter opilationem
in via auditus vel provenit propter saniem aut
evenit propter lapillum cadentem in aurem aut
propter excrescentiam i. carnem superfluam in aurem
aut propter vermes aut propter humores grossos
et viscosos in meatu auris continentes et im
pedientes medium Alii veniunt ex ventosi
tate grossa ut quandoque repas Cum propter va
pores ascendendo a stomacho impedientes via
organum Item causa quare dicitur surditas
quasi surditas dicitur quasi surdum ponens
auditum Nota causas extrinsecas surditatis
nullus medicus potest scire per urinam
Sed inquisitione oportet enim videre ab ipsius ore
Item nota cause continue surditatis sunt percussio
auris velud vel propter aquam intret vel
aura Item nota cause continue surditatis si est
aqua aura tunc est magnus dolor et pul
sus in aure et caliditas magna et cum
isto aqua currit se Item nota causa interiora
surditatis sunt primo propter saniem ita quod
patiens ponatur ad locum tenebrosum
tunc fluunt sanies extra Si venit propter
vermes tunc signa sunt motus continuos
et frequens strepitus et instat sunt pulsus
intrans in aurem Alii veniunt ex materia
grossa et viscosa tunc caput est grave signum
est quod flegma vel melancolia peccat ex flegmate et melancolia
sunt grossi humores Sed colera et sanguis
faciunt infirmitatem levis etc. vel medicare
quis humor peccat in dolore capitis ex ..
notis Si caput est grave tunc est ma
aliqua grossa in capite si levis tunc ex
complexione mala Si autem venit ex ven
tositate tunc habetur sonus sibilus
tibi tympanorum sicut durusita nova vel in musica
sunt Si autem venit ex ventre tunc
est sonus sicut pluvie guttatim Si autem
sonat in aure sicut si esset fractio calor pau
lorum tunc est ex siccitate Si autem fit
sicut sonus molendini tunc est ex humiditate
et tunc bene dormit si autem venit
ex siccitate tunc non potest dormire quia siccitas
facit vigilias et siccitas terminat et frac
.. Si autem est ex frigore ..
a ea ex contraria contrariis curantur Item in ..
..nat medicina nisi corpus sunt purgatum
Item modo de iste rapinum inhac ex confessione
Item .. pro posito surditatis prima sur
ditas naturalis vinum quo ad Cesarem videmus
est incurabilis sicut Sed antiqua ex causa
venit difficulter vel numquam curatur Item sur
ditas ex dissolutione nervorum est incura
bilis Sed nova surditas que ad ..

et non esset potest curari a medico Alia
posita est quibuscumque surditas Sed fellis
capre galle dissolutio ventus curat auditum
Item nota qui vult curare surditatem requiritur quod
removeat causam et confortet membrum
patiens caveat omne malum frigus sit cal
..un et custodiat ne vermes intrent Item
plus ex caveat ventum fortem sonum pre
...e vel campane ex caveat fumos ci
borum et fistulosos et ventosos prima
cura .. est .. auris se
.. vermes exhibent vel lapilli vel si ..
.. tum nocumentum sit sanies exhibeat vero
.. omne quod intrat aurem debet esse tepidum
quia aures sunt calide complexione sed oculi
sunt frigidi ergo oportet quod frigida intret Item
omne quod mittitur ad aurem debet ibi manere
solum ad duas horas Item nota .. facit dico
nauseam vel vomitum repletio somnus
meridianus illa ta nocent multum surditati
Item nulla debet poni medicina pro aure
nisi totum corpus prius fuerit purgatum
et mundatum Item pro purgatione .. ..
.. stupha .. ita quod tu ponas herbas
calidas ad illud curare in olla et mitte
bullire et mitte fumum tunc intrare in au
res ..ce ..tus .. stuphe Item post ..
.. ex oculis ita vehementer .. ad aures
Item auricula murus ..ter ad aures
Item evacuatio debet fieri per clisteria
per inferiora per posteriora capitis purga ..
..itatoria vel sternutatorium vel tussim Item
qui vult confortare aures et oculos ..
debet conformare totum corpus Item dicta ..
est quod humor .. ad aliud locum ut fa
cere pedes .. humores de capite ad
pedes sed .. in bal..ia cum cultello
..cuntur Item nota ex in..ione me ..
primus debet pedal stupha ..
.. in .. Item nota quod ..
..ntur ..sterni aures .. ..
.. ut in .. cibis et potibus et alia
.. que sunt et requiruntur ..

Sequitur de particulari medicina
Sed primo si vermes sunt in
aure imponatur ..tosa si ..
..venit palysis .. debet adhibere castorium
salvia ..cedula si autem aqua est in
..usa ..ore maturare aquam et similia
..dula Si autem est humiditas in causa
et infundatur spica nardi ..uhd ad ..
..nd .. ..or digo .. ..eclis squillu..
.. .. .. et .. simul ..
..s dure .. pro digo .. ad
purgationem cum pillulis .. ..
.. Item .. ..a et .. longa i. ..
..z ..fi .. .. ..
.. ..
.. ..
.. lam 3 i .. melle ..
tale digestivum .. medicamen
et omne que .. sunt dige
..ima .. .. clistera et sup
positoria .. .. ab ..

ad aures fac decoctio ante beccarum [illegible]
sij in et infundatur una gutta tepida
vel fiat gargarismus cum melle vel fiat
caput purgium i. sternutatorium cum nigella i.
zatrij pictinus piperis et adde de elleboro
i. [illegible] et fit sternutatio vel pone
stafisagriae vel sinape cum elleboro et fit
sternutatio Alij recipiunt bethonicam al[illegible]
[illegible] et ponunt infra nares Alij recipi
unt [illegible] cum aceto trito et pone ad
nares et fit caput purgium i. sternutatorium
Nota qui vult [illegible] mater sumat [illegible]
acetosa Alij sunt qui confortant stomachum
per hoc recipiunt masticem [illegible] galanga [illegible]
[illegible] et [illegible] Nota quod omnes infirmi
tates veniunt de stomacho quia vapores indi
gesti gravant illas infirmitates ascen
dentes caput Alij sunt qui faciunt [illegible]
ita omni nocte fricando pedes cum sale
tunc [illegible] decoquunt fenum vel [illegible]
[illegible] i. [illegible] cum catulla [illegible]
ligant manus et pedes propter dolorem [illegible]
Item sinape conservat hominem ab omni morbo
[illegible] ut a caduco etc [illegible] Item infusio
ad nares et omnia alia medicina [illegible]
debet fieri ante prandium ieiuno stomacho [illegible]
[illegible] intellige de simplicia Item in omnium
[illegible] oculorum et aurium et omnium aliarum
infirmitatum [illegible] debet esse tenere [illegible]
i. evacuatio antequam ponatur localia me
dicamina Item [illegible] dat simplex [illegible]
rez seu vaporem radicum in vino decoc
tum [illegible] in aurem et fit [illegible] sulfuris
suffumigatio cum vino Italico et tollit
dolorem aurium Item recipe folia ebuli [illegible]
[illegible] tamio [illegible] cen
tauree et betonice decoquuntur illa cum
vino optimo vel in aceto et fiat [illegible]
[illegible] aurem Item omnes suffumigationes [illegible]
[illegible] sicut cum italico vino Item
alij recipiunt interiorem partem [illegible] porri
et applicant ad dentes vel ad nares et ex
trahit omnes vermes Alij recipe castorij [illegible]
olei vini boni [illegible] i. et distillentur [illegible]
[illegible] et instillentur in aurem
et iaceat ad [illegible] horam et postea mitte
illum liquorem Item [illegible] pigna [illegible]
[illegible] pone ad aurem vel
ad [illegible] cum [illegible] et [illegible]
optimum vini miste Item [illegible]
[illegible] rapina [illegible] ad auditum
[illegible] decoctio ebuli vel sambuci [illegible]
illa recipiunt vias auditus Item ad ma
[illegible] post [illegible] ad [illegible] et
[illegible] infundunt aceto ad abstergendum
[illegible] Item si surditas sit ex opilatione
[illegible] sternutatio [illegible] et [illegible]
[illegible] vel catulle et
initiatur Item succos [illegible]
pori [illegible] ad aures ventositate Item alij
apponunt urinam [illegible] vel [illegible] ma
stici et resolvunt in ea mirra [illegible] aufert

surditatem Item absintium [illegible]
[illegible] al et [illegible]
[illegible] distillatum et decoquatur et
exprimatur per pannum et distilletur in aures et sic
[illegible] aures [illegible] pone ad aures [illegible]
aut surdis [illegible] colatur [illegible]
cum [illegible] et detur [illegible] desuc
co rosarum et in tali [illegible] non [illegible]
[illegible] fuerunt de [illegible]
illa fiat [illegible] de [illegible]
[illegible] et instillatur [illegible] apponatur [illegible]
[illegible] aures [illegible] est [illegible]
vel lac [illegible] non [illegible] quecumque
[illegible] ventosa [illegible] a vento [illegible]
[illegible] et omni die sumat [illegible]
[illegible] bene [illegible] et [illegible]
[illegible] et quecumque [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] sicut et [illegible] caveat a
[illegible] a frequenti potu a fabis
[illegible] gravant [illegible]
[illegible] pisarum et fabarum Item
[illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] Item [illegible]
[illegible] distillata in aures
[illegible] et [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] et decoque in vino italico
et exprime [illegible] et [illegible]
[illegible] valde aptum [illegible] Item [illegible]
[illegible] et [illegible]
Sequitur de [illegible] infirmitatibus
de tinnitu et [illegible] auditus
[illegible] Item [illegible]
[illegible] in toto [illegible] Alij in
parte in tinnitum [illegible] et [illegible]
[illegible] auditum et fit ab [illegible] ventus
[illegible] Nota [illegible] est tinnitus
[illegible] aures et [illegible]
[illegible] quod movet [illegible]
[illegible] vehementer et [illegible] cum
[illegible] indigestibilibus ut faba [illegible]
[illegible] capitis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
fistule [illegible] et [illegible]
[illegible] corrumpit [illegible] aures vel [illegible]
[illegible] capitis [illegible] et capitis [illegible]
[illegible] a stomacho ascendunt [illegible]
[illegible] ad caput et faciunt tinnitum
[illegible] debilitas [illegible] vel [illegible]
[illegible] non [illegible] Nota sic [illegible]
[illegible] signa [illegible] que non [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in stomacho [illegible]
[illegible] aures [illegible] impediunt [illegible]
Item tinnitus [illegible] aliquando [illegible]
[illegible] cessat et [illegible] ita [illegible]
[illegible] Item malus stomachus in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible]
et [illegible] Quando [illegible]
[illegible] vapores ascendunt caput
[illegible] tinnitus Quando tinnitus [illegible]
[illegible] ascendunt [illegible]
[illegible]
[illegible] dolore [illegible]
[illegible] tinnitus
[illegible] Quando [illegible]

vrina vel fetore est somnus molestus pre-
nosticationes antiquorum non credunt quoniam
tinnitus bualis incurabilis est etc. est causa
primitiva id est a vicio cerebri Si autem est ab alio
membro per colligantiam tunc potest curari
De surditate naturalis venit propter initiam venientes
a vicio membri incurabilis Si autem ex opi-
latione ita quod in via auris venit sputum
vel caro superflua potest curari Item circa re-
quirit multa contra diversos casus si materia est
flegmatica tunc primo cum betonica que est via
auris sicut ferrum est via oculorum primo
pondus pone digestiva vel lancellatam
rutam vel pulicariam vel ciminum vel anisum
et decoquatur unum illorum in cervisia vel
in vino et da ad tres dies ad digerendum de-
inde si est ex vicio cerebri purga caput si vi-
cio stomachi purga stomachum deinde applica
pulicaria per siringam intromittendo Si autem est
calida decoque mala granata vel oxisacrum co-
que et da ad tres dies et si videtur nebula
i. fumus in vrina tunc est signum quod materia
est digesta et tunc purga Item non quicquid
vis dare potabile et per calidam hoc da in pillulis
et non in materia liquida Item post digestionem purga-
tivum agaricum stomachum cum pillulis aureis coch-
cie pillulis sine terre post hoc debes in iecere
oleum salutis quod est materia calida et oleum rosarum vel
buglossa vel ruta Si autem venit ex ven-
tositate tunc succum ceparum spatule in ictu
auribus vel infunde cinnamomum ceruisiam vel aquam
quod restrat ventositatem ut apium etc. Item
recipe carpos? musti cum duo et distillentur
cum aqua lupulina vel recipe rutam et calidas
in vino et inice in aures Item oleum sta-
pionum aufert tinnitum et vertigo in omni causa
Alii recipiunt ova formicarum et coquendo
colant et immittunt unam guttam in aures
et confortant auditum Item sal et mel in aceto
colatum in nova olla reponens tinnitum sine
vel Item recipe marrubium album cum vino al et
addatur modicum aqua et fiat stupthaco
Item recipe polipam vel cepe album crudum et i-
pse fiat vino et bene coque in patena
et post exprimatur succus parum et misceatur
cum oleo mustellino i. quod mustela inunctum
et mittatur gutta in aurem in causa calida ubi sunt
mordicationes putrietur arsure decoquo
succus aneti cum vinaceis maceratur de in
ex illa decoctione due gutte mittantur in
aures et claudantur aures Si autem senex sicut
tunc inice causa in aures Item recipe granata
papi folia lauri que bullitur in aceto que
comesta et bibita est vel ut cum calida Accipe
gumma lauri et decoquitur simul in vino
forti et mittantur guttatim in aures et
vertigo tinnitum aurium Item vinum absinthi-
atum et ad sanitatem stomachi et ad epar Item co-
apere et lilium vel cum tinnitum Item nota
contra vermes aurium vel pulpa coloquintide
et elleborum coctus in aceto et vaporando
aures morientur omnes vermes E contrario
Item recipe corticem mediam sambuci cum pane mitis
vel elleborum addendo absinthium bulliat in

aceto et instilla auribus morientur vermes
Alii faciunt fumigationem etc. et piper lolium
cum modica cerusa vel contra vermes Item
recipe stamfisagriam statim cum ruta et instilla
auribus vel contra vermes et hic in causa frigida Si
autem est in causa calida recipe poma granata Quod
in omni causa calida aurium debes inungere cum
calidis et frigidis non tantum calida nec tantum frigida
Item in omni causa dolorum capitis cum lauro
et foliis eius lava caput et aufert
dolorem capitis Item domus Avicenna
recipe corium cum sepo olei i. in omni por-
co feminine et illa corcaua iuxta pone
ad aurem et vel ex quibus homo iciunus
surgendo expellit vermes et capillas et omnes
immundicias de aure et est summa cura
Alii apponunt ventosam super aurem et illa
expellit omnem immundiciam et fumum ne co-
mittatur vacuum Alii recipiunt cepe cum
oleo musceleagine et coletur parum et in-
stilletur auribus Alii ponunt ignis in cepe
concavum et exprimunt succum in eque tenuto
Alii omni mane comedunt lambracius
clauso ore et naribus et vel contra tinnitum
et dolorem aurium ex ventositate contra
dolorem capitis et oculorum et contra vento-
sitates stomachi Alii ponunt balsamum naturale
ad aurem quod tollit antiquum tinnitum Alii
recipiunt caudas scorpionum saffrani a ore succum
rute et ponunt in vinum bonum per coctum
et parum calefaciant et exprimunt succum
et instillant auribus summum est ad tinni-
tum in quacumque causa Si fuerit propter
debilitatem sensus tunc infunde auribus
oleum rosarum cum modico aceto Alii
apponunt norcotica i. stupefactiam sicut
apium mandragora iusquiamus et ponere
Sed hoc est deceptorium quia non sanat Item
in nulla causa i. purgatio vite cum morte
vel aliquid aliam membrorum corporis
aliquam applicatur Item mittit de egritudine cu-
rati Emotus longa quies vomitus
perfusio casus fluctuacio fovet tinnitum
quod cadit in aure Saluta sol vento
clamor replecio ledunt Sed quando tunc
materia prescripta ledunt tunc eius contraria
iuvant Item caveat a cena serotina
et a passione ventosis viscosis et contin-
ua post cibum a motu magno a vento
a cibo superfluo a constipacione Nota
mittit de laxatione Sed bis sufficimus
per ventris fluxum hoc Nunc diga
cendium ut oz plus ad aurem Galienus
vel primus decoquitur in poma granata
ita ut grana eiciantur de pomo et im-
ponatur diagridium et ponatur ad le-
vem ignem super carbones et assatur ibi co-
quatur in vino vel in alio liquore
post cibum vel siccando conteratur in
pulverem et bibatur Item lectica galienus
sed similiter illa sunt confortativa Item
omnia acuta sicut cepe porrum acetum
absinthium necat vermes in omnibus
membris Septem sunt causa quia

terra vel gummi eara balsamo cerebra
m[?]ius ligmi caro gaufera mustum
Vel in omni ca ca ponatur acetum in fistula
aure vini Item non frigid est causa mor
tis caliditas aure causa vite Item
non signa caliditatis sunt in aure sig
nositas calidi mordicativa pruritus in
quietatis Item duplex est causa amitio
nis extrinseca que fit ex modo frigore et
dolore et infusione aque Sed intrinseca
est ex mala complexione et humoribus malis
Sed signa frigiditatis auris est propter dispositionem
dormitio multum pauca pulsatio gra
vitudo et in die non sentit Et nocte et in
quietatur per eam Item ad omnem cura intellec
tio pronosticatione fac Si continue dolor au
gmentatur timeatur apostema augmentatum
et per que fac Item dolor aurium acutus
cum fit acuta per inaniete et qui coquitur
De tunicabus capitis moritur frenesim
et per quem mors parata Item fit spasmus
Lorum est acutissimus dolor caliditatis
qui sed moritur Item in dolore aurium vel
calidis iuvene est peius quam sene et sit
a ratione similitudinis Item omnis dolor capitis
est ex apostemate est pessimum signum et mortale
Sequitur cura dolorum aurium In cu
ra primo digestiva materie recipe viole borra
ginis buglossi ana j ordei in cuppam rose
et fiat decoquatur in aqua et superponatur mel
et adde zuccari per prunga inulabis tum
Item serraca et pugantibus colatur
Si autem urina est fumosa tunc plus
purga Item recipe viole coquitur et istillet
auribus et plus in tectione et clamelue
frigus ab ex fumis intrat et caput de oculis
Item recipe lac mulieris tepidum et istilla
auribus vel capias mustum stillatum
oleum rosis vel recipe lac mulieris cum
camphora et tepide instilla Si autem
materia est frigida tunc recipe flores spica betho
nica ros marini feni stamfagiaz cum suc
cis ius et bibatur ad tres dies Item pi[?]
cum pillulis sine quibus nolo et cetera
aliis per gaudentibus frigida de in confecta
dyanthos Deinde procede ad localia ut oleum
de cherua vel lambraci vel oleum castoreum
vel oleum amigdalarum Item sicut amigdala
ad omnia alia amara acetosa in fricant
et constipant sic dulcia calefaciunt Item post
hoc fit suffumigatio auribus cum aurela inuri
Item oleum scorpionis sive recipe et p amb vel oleum
de aneto nigroni cacullarum et in vino
mixta et collata per pannum et hoc in fri
ca Item aliud recipe radicis raffani coon
tinuendo ex primo succo per pannum et in
mittitur in aures gutta Si autem est dolor
causa ventositatis tunc applicentur centosa
ad ventositate ut semi aut apud carvi
senis Deinde fit cataplasma cum olibano
vel milio torrefacto Item alii primo
aures de succo cepis porri cacalle cum
melle quod aufert dolorem Item nota

omnia acetosa et amara centaurea fellea
absinthium genciana succa porri cum
vino cocta necant vermes similiter sic
primum cum urina et melle teratur et istilla
vinae et fco Item non sunt debet educere
vermes mortuos de aure vel alio membro
stimulatorio recipe piper sorbi stamfagie
et pone ad aures sicut coro primo pur
gare dr si homo est constipatus plus
noceret sibi per stimulatoz Item alii dant
panniculum et pone aut de oleo et pone
tunc circa in aure et adherebit vermes vel
pulex vel appone ventosam Item in panis
pars mitior supposita ab utraque applica
ta necat vermes quia vermes adherent
huic propter materiam dulcem Item alii tenent
pomum maturatum et fatiunt porcionem
et mitte ad aures et appropinquant sibi
vermes Item alii per impone saluaz
hos maturatum que est venenum et necat
vermes vel pulices Alii colifonia i
karez aplicant cum vna pena vel
calamo ad aures et adherebit pulex Item
si cutis venit ratione calliditatis fi frigus
vel aqua frigida ablinendit ipsum sicut oleum
absinthei Item non per oculis omnia dicunt
esse frigida Sed per audicio ca Nota acetum
est ca utile ergo vitanda sunt acetosa
et que constipant Ideo ista calor vigent
salsus amarus acutus Alia et acetosa
et stiptica potica quorum vincto et i
sipido sed dulce dat nutrimentum Item nota
omnis eorum do ab extra co indigent digestione
et purgatione si primum incontinua localia
ponit dr Item non apostema alii appellant nascitur
in radice auris alii in aure et illa
apostema frequenter inducit frenesim et litar
giam Nota de apostemate auris est consuetudine ex p
ma est et quod est bonum Sed si venit ante est
non facta digestione et tunc est mortale i apost
ta post consuetudinem bonum si apostemata ante
consuetudinem mala sunt quia mors Nota
ad apostemata est primo si humores pravi
digerantur et purgantur Deinde fit flebotomia
de cephalica et nulla alia prius dicta
medici postea hoc ponantur localia prima
si dolor est in aure est vehemens tunc in
stet lac succo pueris Deinde postea
dicit instilletur psillium et citonicorum num
simul ipsorum Item alii ponunt oleum aneti
et cacalle et fit evaporatio cum urina
et cacalla alii apponunt oleum lilii cum
salua ordei et si non fuerit magna ca latis
tunc apponantur adeps galline vel anseris
vel medulla vituli maxime Alii cepe
allium elixant cum butiro vel cucurbita et
apponunt Alii usopinum cum cum adipe
maturant apostema Si autem apostema est radicatum
interius et in aure tunc non sunt appo
nenda repercussiva Nota omnia matura
sunt ca et humida ut cacalla lilium
axungia Sed omnia non matura sunt
frigida et sicca Nota ruptura apostematis sive appo
sitae

sal cum calce vinum bonum vel ad vina
antiqua que est salsa vel sanguisugas
vel sepone vel siugima. Item quidcumque
est capa cum ulce tunc dz appon sic
ut .i. sang in quo sit ficu dz prius pz
Item non omnia unctuosa consolidat. Item
de Balneumb qui imprima capat de ulcer
sibila sunt illa 2f sangume tunc ttarz
et stans columbinum mixtum cum aceto
iuvat omes put dmes et famos i volue
de capate sit mala pede. Sz primus mu
tum simul et ff ungentum Sz in capate
ca 2f sinuitatez vamorz Iusquiam de rad
capari et medulle stirpelis canapis et
in aqua madefacte coque sub cimbus
vel latargit candez dcoctoz te cum
bitumo mayco vel cum auxungia aufe
rens illud mitigat dolorez curnd. Item
non ulcera que curant p cicatrica sz cu
rebus que cicatrizant et abstergunt ut aq
mellis vel cuculis sofflam vel syringa Et
est instrm sicut clistum vel ff abst'sio
cum rasura panni .i. illud qd raditur
de panno lineo cum illadz contere volue
et stiret in ame Et talis pannus lineus
reputtit et fiant stimatorum fortes
Item non illa consolidant sz olibanum, al
legnus mira aloe calmm bene combustum
vel cum attinento in .i. cum dolz vel
sermazis, bombix illa sunt leuia
cicatrauria sine mordicatione Sz cicatri
tia et mordicatia fortia sunt illa sz uri
na pueri salgemme et sal quez flos
eris .i. grunspon decocto sepe cum
melle vel bone urina vel couchilia
.i. almarina illa cicatrabulnera Post hoc
sz consolidacio appo cum mira legnis et
aloe vel ungentum ecipriacum et unguen
tum egipriacum sic sit 2f mellis despumata
tum z iii aceti z iii viridis eris z i .a.
bullias simul ita lentum ignez usque
ad mellis spissitudinez tale unguentum
maxime consolidat. Item ad ulcera cura
dum nec melius est sine in pede vel
ubicumque 2f storia vel sanguinez secca
tum melle mixtum apponendo curat. Item
qui sanguis fluit de auribus simpliciter
sz extre .i. p viam purgationis vel ex percus
sione auris ab extra. Si ab extra fiat flebo
de pollice pedis appone succum plantaginis
Sz ab intra 2f virgaz pastorales, mar
de cortex .i. sanguinaria illa stringit san
guinem usque inundiflacio sf pq lit ex
sanguis 2stringit cum cinamomo vel galle
.i. cortex a pillis .i. psidie .i. cortices gra
natarum vel balaustia vel ... .i. ...
... illa maxime stringunt et consolidant.
vel ... bullide cum aceto vel pota.

... vinu et una gutta instilletur
auribus et stringit sanguinez. Si aut sangwis
veniat ratione caliditatis tunc debet comalle
sia ut rasserat casenum. Si aut put s
fluit de auribus tunc 2f anthiomo .i. pla
bum quod preservat a putrefactione quando
distillatur cum olo scorpionis et d in
stillat auribus.

Sequitur de naribus vel de dolore
narium. Causa fetoris naris
est aut ab ulceribus vel oris vel dentium
est corrupcio stomachi vel carunculorum vel
reliquis put de caduit p nares vel ex ma
la complexione. Signa si pa ina .i. dicit de pe
tore signum est illud cum sputum est
grossum globosum sicut in cumiati .i.
spuentibus sanguine a pectore et de aliis fe
tet ab ulceribus ratione stomachi tunc aq pu
dum fetet pq vel non si a dentibus 2f di
gitum et pone super dentes. Si tunc fe
tet digitus est ratione dentium et gingiva
rum. Si a cerebro tunc ratione est fetor na
rium et oris simul in inmissione vel pe
pida 2f aquam et teneas ad tempus more
et tunc simul ad naris odorando si fe
tet illa aqua tunc est a cerebro .i. stomacho pa
si sentit p odorez saporez pessimum putridum
in se antissime qd signum est qd est mo
riens in tali se. No fetor oris naris
est morbus contagiosus. Unde si ina est
ca cum illius dolorem remove ille humor
peccans qui si a dentibus tunc removetur
cum locione stinguarium si a cerebro cum
pillulis cogie si a pectore cum pillulis aga
rici dein ... perita si est a pectore.
Si aut est a stomacho confortata stom cum
aromaticis sicut cum galanga zinzibere z3 ma
ciandis primo purgando stomacum. Si a ce
rebro confortatiua sunt cum placis et mu
sco et de aliis vel 2f moschum de ...
vel spica nardi vel calamo aromatico vel
camphora et huiusmodi. Si polliposus est in naso
tunc ad ablucioz pone abstersiva sunt ...
et in tali casu lava nares cum vino
azimorum vel 2f lignum aloes cum
sale et apii et intus mastica dentibus
vz tamen fetorez oris bene 2f salgemme
cum apio et in mastica in ore confortat
dentes maxime. Item 2f saltem ab . . .
quam ab ... dentes et gingivas
removet fetorez oris. Item ... cum
musto ... in ore et non fetet aliis ...
... et pomi sub ... Item mastix ma
sticata similiter fetorez tollit. Alii contra
fetorez odorant pomum ... Aliqua
pomi ... laudamus Sz
in ... 2f ... in ore et tollit
fetorez ... ad omnia supradicta ...
... aptius ...
nasus sz nomentum ... et polipus
Item non illius ... sz nocumentum

est triplex causa scilicet aut illa lesio nasi
diminuit aut corrumpit aut privat. Diminuit quando aliquis diminute sentit. Privatur quando aliquis non aliquid sentiat et nimis obstrusus odoratus penitus est. Corrumpit quando aliquis male odorat. Cause illius egritudinis sunt duplices scilicet extrinsece et intrinsece. Extrinsece quando nasus est percussus unde vie odoratus meatus claudi debent. Causa intrinseca est malicia complexionis et consistit in meatu narium vel superfluitatibus humorum claudentibus. Signa egritudinis nasus sunt manifesta quia bene videntur. Pronosticatio omne nocumentum narium cronicum id est longum est incurabile. Quod autem pertinet est primo curandum male complexionis cum curatur per frigida vel calida et qui aliquis frigida applicando puluis per digerere sicut siropus clarificati in rosarum.

Item acetum non permittit aliquid consistere in naribus et omnia frigida contraria competunt. Secundo narium in calida ut calamentum origanum et illorum decoquatur et trahatur per nares vel oleum de musto vel camphora. Item curatur egritudo brevis materia primum de digerere et evacuari. Secundo localia apponatur et primo quod per causa solvit de frigida cura per contrarium non quod ista sunt medicinalia contraria scilicet embrocatio, cataplasma, fomentatio, suffumigatio et quod embrocatio quando est illa quando bullitur cacullum et in tali decoctione panni lanei intinguntur et ponuntur super locum dolentem. Suffumigatio est quando semen ponitur in saccum et applicatur dolori. Sinapismus est quando semen sinapis et alia ponuntur super dolorem membri. Fomentatio dicitur quando aliquid calidum ponitur ad locum dolentem. Sternutatio dicitur quando aliquis per nares recipitur sursum ad caput. Datur contrarium sternutationi scilicet gargarisma est quando aliquis liquor ad radices lingue attrahitur et postea emittitur. Sed melius quod est quando aliquis vult aliquid naribus infundere tunc post tergum et a retro caput inclinat et nares elevatur. Suffumigatio fit per attractionem fumi per nares ad os et illa cura dicitur de intus per ea. Et localis item cimina aromatica vel semen virtutis non tantum sed comprimunt caput et cerebrum odorando. Item virtus non in bene laudanum et omnia aromatica debent dici nasi causa more vel odor et vapor causa intrat et est sanissimum causa et cerebro.

Item non castorium comestum vel bibitum vel odoratum facit bonam memoriam. Item piper nigra cum oleo nardino maxime cerebro conferunt sanitatem. Item odor rute vel ruta comesta est sanissimum cerebro et oculis et necat luxuriam viris. Ruta viris venerem necat mulieribus auget sed patet quod ruta carminat ventositatem modo ventositas luxuriam causat extendendo membrum

et pectus. Item contra dolorem lingue. Item plus comesta vel odorata generat lepram sed confortat cerebrum et auget memoriam. Item causat secundum nigella id est cetera continetur et siccat secundum quod extra et in tali vel consimili recipiatur per nares. Sed primo ponatur in acetum deinde exiccatur et tunc primo recipiatur per nares et est sanissimum causa. Item urina recens recipiatur per nares que exiccat et non permittit crescere superfluum in naso. Item omnes scabies veniunt ratione materie calide adustive. Item salvietra non generat malum sanguinem in homine. Item butirum mayscale est sanum ad omnes infirmitates corporis quia est humidum et calidum. Sed aliud butirum quod fit in hieme et sereno vel de stramine est siccum et insanum. Secundum dicitur nasi est sternutatio et est motus fortis cerebri ad expellendum nociva et sunt maxime sane sternutationes que ocius veniunt et cerebro et sternutationis sunt due cause scilicet extrinsece ut est radius solaris piper ellebore niger et omnia mordicativa et pungentia ut rerum cadunt ventus fumus illa contraria sternutationem sunt rosa odorata et oleum quod fertur in nares facit sternutationem. Sed capilli faciunt sternutationem ut omnia stella et omnis sal. Causa vero sternutationis intrinsece sunt humores causa aut vapor aut fumus. Pronosticatio omnis sternutatio ante prandium est utilis. Sed post prandium est mala et contraria quia est digestioni ante medium somni. Sternutatio vero post digestionem. Item contra mulier parere non poterit nisi facit eam sternutationem et statim pariat. Et per sternutationem expurgat et exit secundina id est pellicula in qua puer iacuit. Sed omnis sternutatio que venit ratione materie pectoris et ita pulmonis est mortalis. Item sternutatio in omni egritudine pulmonis sive et costarum est nociva. Item in omni morbo sternutatio superveniens ante digestionem est nociva. Sed veniens post digestionem est salubris. Cura sternutationis curatur cum omni fricatio aurium et appetitu aufert sternutationem. Si autem sternutatio venit ratione ventositatis tunc bene nenufar folia vel absinthio aqua frigida per nares. Si autem sternutatio venit a causa frigida tunc applicata lignum aloes in rasura storace vel folia lauri et odora illa et lavetur caput cacullum et postea si venit sternutatio a causa calida curetur per frigida. Si autem a causa frigida curetur per calida. Si autem sternutatio venit ex ventre tunc caput exicetur. Si autem homo est frigidus tunc odoret spica nardi. Nota in omnibus ventibus frigida nocent sed secca sicut cassia et piperata curant. Item melius vel odorato predictarum rerum quam suffumigatio destruit oculos et cerebrum. Item omnes rerum cibaria durant et acuta causa. Item omnes rerum intestina dormiunt quia sed plurima mulierum. Item clauit praz vigilans quod est sibi necessarium quia augmentatur rerum id est augmentacione

ligatur deinde fortiter aliquantulum usque ad
dolorem et non dormiat. Item perunctio unguenti
melius quam olibanum tritus aliquantulum in ter-
tia potione calida et bibitur vel deglu-
tiatur. Item laxativum unguentum melius est in
[illegible] que dicitur stiptica tunc unum granum
ponatur in pomo granato vel in pomo
vel puro castaneo diviso et extrahendo id est
de medio multos illos et grana et loco illorum
ponatur hoc granum et cooperiatur claudatur et assatur
in panno vel stuppa vel comedatur [illegible]
[illegible] melius post prandium vel cenam et hic
dicitur diagridium quod si est resolutum vel ca-
piatur in apoteca ita resolutum et [illegible]
electuarium diagridii in apoteca et comedatur
mane et [illegible] laxat [illegible]

Sequitur de polipo narium [illegible]
et est talis extensio carnis in-
nares obturans id est claudens nares
et dicitur quod plenus pedibus et multos pedes
et nares [illegible] quod adheret naribus [illegible]
Cause polipi sunt [illegible] defluentia ad nares
que sunt circa [illegible] stabile. Alia causa
est quia ibi sanguis descendit ad reliquias id est ra-
dices ubi [illegible] illis de causa fit polipus.
Pronosticatio omnis genus polipum habet faciem
plenam pustulis indispositus sicut leprosus
[illegible] fiat et conditum in pectore noli me
tangere. Alii [illegible] in lepra vel polipi id est
[illegible] nasi illa dicitur [illegible] formaria id est pur-
gatorum saltem si petrae [illegible] vel fla-
si vero sanguis procedat fit flema post hoc
pone localia vel oleum [illegible] oleum olive
maturatum et pone in nares quod restringit
et persolvit [illegible] polipum. Nota oleum [illegible] dicitur
oleum olive non maturatum. Alii recipiunt
[illegible] et coquunt cum [illegible] et suppo-
nunt. Alii dissolvunt radices lilii et [illegible]
cum [illegible] et apponunt [illegible]. Alii ap-
ponunt adipem galline. Alii [illegible]
Item si sanguis procedat tunc [illegible]
[illegible] supponendo. Alii recipiunt succum
solatri id est [illegible] et succum poma
[illegible] olibani [illegible] et
[illegible] cum camphora et oleo et unge [illegible]
[illegible] gutta rosa id est facies [illegible] et cessat po-
lipus. Si autem [illegible] tunc [illegible]
[illegible] cum aqua [illegible] vel [illegible]
primo cum [illegible]
[illegible] albu-
mine ovi agitantur id est [illegible] cum oleo
rosis vel violis et illud est medicina et [illegible]
[illegible] omne [illegible] Nota [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] aqua [illegible] desuper [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ferrum ignitum desuper [illegible] modo

post hoc inunge oleo [illegible]
[illegible] ad
[illegible] conglutinatur [illegible]
de libano et assat [illegible] ponatur
super volumen polipi unguentum de cerusa vel
[illegible]. Alii sic [illegible] polipum vel
carnem [illegible]
de cauda equi [illegible] volvendo
vel ligando [illegible] cum radice post hoc
[illegible] cum ferro ignito [illegible]
gatur unguento vel [illegible] vel de cerusa
et unguentum de cerusa est [illegible] et ve-
[illegible] quo [illegible] faciem
et sine [illegible] cerusa [illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible]. Item si polipus [illegible]
[illegible] unguentum [illegible] vel
[illegible] est [illegible] si radix ser-
pentine [illegible] et lava lo-
cum [illegible] nares. Item [illegible]
[illegible] in omni loco [illegible]
[illegible] poma granata cum corticibus et
[illegible] exprimuntur et inunge locum
[illegible] et cessat dolor. Alii recipiunt
[illegible] non [illegible] dum [illegible]
[illegible] adhuc [illegible]
granatorum et galle [illegible]
[illegible] et [illegible] cum forti aceto
et imponatur [illegible] et ponatur ad aures.
Item [illegible] sunt [illegible]
[illegible] que [illegible] occulta illa
sunt intus et non possunt videri. Item
[illegible] sicca [illegible] vel [illegible]
[illegible] curantur cum [illegible]
et unguento de cerusa et oleo. Item [illegible] oliba-
num et [illegible] cum aceto et curat
[illegible] et [illegible] autem
[illegible] cum [illegible] et cum
adipe galline et rosis et applica. Si autem
[illegible] sunt occulta illa [illegible] in [illegible]
et [illegible]. Et illa sunt [illegible]
et illa curantur antiqua [illegible]
[illegible] vino [illegible]
et omnia [illegible] et [illegible] mellis [illegible]
[illegible] cum illis que
consolidant et [illegible] vulnera et ulcera
et illa fiunt cum [illegible]
cerusa vel cum [illegible] cum oleo [illegible]
vel cum olibano confortatur. Item [illegible]
[illegible] id est [illegible]
[illegible] magis [illegible]
illa [illegible] plumbi [illegible]
argenti vivi [illegible] mastic [illegible] et
[illegible] simul cum aceto et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et applica
loco [illegible]. Si autem ulcera sunt [illegible]
[illegible] primo mundifica cum vino et mel-
le quia illa abstergunt et mundificant. Ergo
lava [illegible] consolida mundificata [illegible] melle
et vino quia illa abstergunt et mundificant
vel [illegible] ad [illegible]

cuius fletem[?] mellis aut [illegible] aceti aut
a[?] et si illa virtut ad antiq[ua] ulcera et volue
ra et ad omnes fistulas quia abstergunt et in
desiccare et exsiccat ab omni carne mor
tua cuiat[?] Item alia cura prima infan
tiuo maxime ... volnera illorum
curatur et fac de carne ?? litargiri
?? all ?? in aceti et oleo sub du
plum i. ad mensuram ... illorum
?? usque ad spissitudinem et appo
nat quod facit maxime crescere carnem Nota
mercurium sectum ?? pro vitriolum Sed
si cura ?? ?? valde tunc adde mo
?? pyca ?? sigillatae Et nota
sigillatam ?? consolidatio ... cum
... et cum ?? quibus
?? ?? unguentum de olibano
et ?? i. ?? unguentum
de ?? et illud est ?? et ?? in ??
volue ?? Item ?? ?? austre
i. ponitur ?? cum melle ?? ad
?? antiqua volua et ??
Sequitur de labiis Nota aliu
m ... ulcerato aliquid excoriatio aliquid ?? i. stabiles[?] scissu
ra Aliquid ?? a cola adusta labiorum aliquid
a vento aliquid ex ?? solis prenosticatio
scissura labiorum ?? pustulas ?? sto
macho ?? signa digestionis in se ca ?? ??
?? et ?? Cura ?? scissura labio
rum difficulter curatur ?? ?? ?? a
scissura si negligitur convertitur in noli
me tangere primo ?? quod omnes stabi
?? ulcerationes ?? fit ?? ??
more ?? Nota illa ?? ?? ?? ??
ne ?? ?? ?? et sunt ?? ??
et ?? illas ?? ?? et tale ??
?? ?? ?? ?? ?? et tale
Capitulum ?? in ?? cum absin
thico et ?? ?? purgat ??
?? ad ?? Cura ?? ad sca
?? sassinae ?? ??
?? et ?? ?? ??
nat ?? ?? et ?? ??
?? cum absinthico ?? ??
?? ?? ?? cum cola
?? pervenit ex carnibus et piscibus
salsis et ?? ?? piscibus
?? piperata Item si ?? saniem
petat pone ventosas ?? in occipite
ex opposito labiorum vel ?? vel
cauterium super ?? ?? ?? cura
?? ?? i. consolidatio sicut ??
?? et ?? ?? ?? ??
butirum ?? ?? ?? ?? sal
sa et ?? ?? i. ?? si ?? scissura
fit ?? latitudine ?? cum ?? et
?? fit ?? et si ?? Item
aliquid cauterisant i. ?? ?? et
supponunt et sanant stabilem Item ?? ?? ??
sublimatum et ?? de ?? ?? ??
et mixte cum melle locum et ?? ??
?? et mane Alii recipiunt terebentinam
et inungunt labia Alii recipiunt masti
cem i. ?? et inungunt locum Item si ?? ha
beres ?? ?? litargiri plumbi
cum ?? et ?? oleum ?? et oleum
rosatum et ?? simul et fit unguentum cum
quo te inunge ubi pateus Alii appo
nunt ceram ?? super labia et ?? Item
alii sic qui sunt ?? ?? ?? ??
?? ?? psillii et ?? ?? colofoniam
et misce simul cum cera Alii recipiunt
dia?? et ponunt ad aquam rosis et
faciunt ?? et curant omnem excoria
tionem Alii recipiunt cinoglossam i. linguam
caninam excoriendo supponunt Alii re
cipiunt verbenam lotam et contusam vel con
?? supponunt et removent omnes
pustulas Alii quod est ?? ?? pu
stulas ?? ?? ?? i. masti
catum in ore et facit ?? et ??
ponunt Alii apponunt oleum amigdala
rum dulcium vel ?? oleum et inungunt
pustulas vel masticant amigdala dul
cia in ore et supponunt et ?? ?? ??
sunt pustule ex vento calido i. meri
diano Et quia scissura sunt antiqua
tunc difficulter curatur ?? ?? ??
antiquissimum ?? Item ?? ?? ??
?? i. ?? ?? et illud
?? i. ?? malicia ?? ?? ??
albugine ?? ?? et consolidat ??
?? pellem ?? de vino combusto
et pone ibi per modum ?? et mitte
?? ad sex dies ?? ?? fac ad
?? volumus et ?? Item alii apponunt
?? ?? et ?? ad ?? ??
?? ?? et curat igneitate
Alii apponunt ungula ?? i. ??
Sequitur de dentibus Nota ??
?? sunt dentes scilicet aliqui
acuti ad ?? ciborum
et retro ad molliendum ?? ?? ??
in ore ?? ?? et dentes faciunt di
?? Et primi dentes vocantur incisi a
?? vocantur molares Item dentes sunt
creati propter tria primo propter masticationem
cibi ut stomachus facilius possit digerere
et sunt creati propter stomachum Secundo propter
?? exprimendo libero quod non habens
dentes non bene potest et libere loqui ?? ??
ut sint arma aliquorum animalium ut apro
rum luporum ?? et ?? ??
?? dentes ?? ?? comedentes non
?? ?? ?? sentit aliquem ??
dolorem ?? ?? dentem posse ?? et ??
et ?? pelliculam cum ?? ?? et ??
data ?? dolor acutissimus in

dente Item dolor dentium aliquando est casus
percussio fercula nimis calida vel frigida et
petatio id est ista caliditas et frigiditas et fra
ctio ditarum vel nimis fumose lavare
dentes vel pungere ubi cum sale
vel cultello ut sanguis exit omnia
nocent vel si quis comedit in una parte
maxille et non in alia quia in illa in
qua non comedit congregantur superfluita
tes et dolent tunc ibi Item lactuca et
aceticum nocent Causa autem doloris dentium
est acedo aut gingivis aut vermis inte
rius pedis (?) et ideo primo curare me
brum mandens illum dolorem dentium
et ergo cum illa dispositione doloris dicitur
simul curatur Si in dolore dentium dolet
caput tunc venit a capite et stetim
per renes et ergo nec scat et stetim quo re
fluunt sibi ad dentes sic quod est continuus
fluxus reumatis ea causa est dolor dentium
Si gingivis intendum est an gingivi
sunt putrefacte Si a stomacho tunc dolor post
prandium cessat Si autem dubitas quis
dentium dolet tunc aliquid mastica in
ore ab uno dente ad alium et ipse tangas
dentes qui dolet ille apparebit et sentit dolo
rem Si a stomacho est dolor cum prandio et
non post et contra caules acetosi de terminis
nocent comesti Si est ex colera est punctura
magna et mordicatio Si ex sanguine est
rubor in facie Si ex melia tunc est livor de
[illegible] et dulcedo et per dolorem est ita repleto
[illegible] caput vel dentes tunc est ex melia
et frigiditate Si ex flegmate dolor est grave
et dentes sunt albi Si de die dolet nigrum
est sanguis Si de mane signum est colere
Si est ex siccitate ardor est et siccitas ca
lor et dieta vestitat (?) siccam et vigiliam
Si ex humiditate proponere minus (?) Si ex
ventositate tunc pulsat dentes Si ex
ca ca (?) inveniatur et frigida et ergo per nostra
Huius dolor dentium est inter dentes et
impedit omnem operationem bonam ratio quia
in dentibus est magna sensibilitas propter
colligationem nervi Item livor viditas nig
do in dentibus in se est pyretosinum signum
Item livositas dentium in se signat con
cinerem [illegible] Item
in se [illegible] si dentes sunt aridi et lignum
est signum mortis nisi ille tractat et apta
et iacet in calido loco et ergo non est bo
num febricitantes iacere in stuba quia adduci
ta et non est signum mortis Si enim ari
di essent dentes in stuba Cura dentium
Requiritur cura a dolore primo dentium
est veris et primo evacuatio
me per purgationem vel fortiam id est pur
gatio Secundo in dulsione me

sit et in uno maxilla diminuta ad aliam mo
tio est prohibitio fluxus sed reumatis a ca
pite ad dentes primum sit per forciam i
ventus solutiorum vel flebotomia Si in gi
gnitus peccat sanguis et fit de cefalica
et stalfitem gigime vel pant ventose
submeto vel si incisio venarum in labiis
vel sublinguali Si autem alter humor
peccat et cassia si male potuit dem
purgetur cum pillulis cocie vel cum dia
f sed Tertia cura diversia est secundum diver
illa mateream ad aliam partem tunc pone
ventosam super cubitum brachii vel frica
dentes cum sale fiant in occipite vel
allium et pone in radice palme i in
concavitate manus masticatum et pone
ad illam partem maxille ubi est dolor
et liga aliud super pulsum manus pro
dolentis sed si dolent dentes in dextra
parte tunc liga super pulsum dextre
manus hoc est quod patet de reumate Et
liber galieni et bonne Quarta cura est
exprime reuma fluens ad dentes et pill
que dantur contra reuma et pone foliga
Sexta cura prius est illa medicina quae
confortant dentes et removent reuma et
pone sublingualis si sit ca ca tenetur
aqua frigida cum aceto in ore vel aq
rose vel [illegible] et post appone [illegible]
cum pulverizata rosa plantaginis et cruda
da dente facito pilleum ex illis Septima
[illegible] et omnia in frigida ca Item oleum
salicis et rosarum bonum in ea ca Item
alii apponunt semen [illegible] millium tor
refactum avena torrefactam et cum
torrefactum vinum illorum ad unum apponatur
denti Alii apponunt folia iusquiami
cocta super dentes Alii apponunt pietrum
cum aceto vel stavisagriam vel pulpam
coloquintidae et hoc cum aceto Alia cura
est mandosa non vero [illegible] et folia
iusquiami et lava in aqua Deinde
fac suffumigatio et mittatur in os mit
re per canna et arundinem solum ad
unum dentem dolentem claudendo na
res ne intrat caput offendenda
cerebrum Alii solum apponunt apud
vel pietrum et camforam super
dentem sedat omnem dolorem Item
opium pone tritum inter duo frusta
cera et comprime extrahendo sicut
illud stercus appone dentibus et est
maxime super omnia Alii apponunt
sucum tanacetule et sedat dolorem Alii
apponunt sucum [illegible] quod facit
idem Sexta specialis est evacuatio mate
per forciam ratione fanda sunt gargarismata
de pietro vel [illegible] stavisagriam ma

stecatio

in ore et comprime super dentes. Item
recipe semen jusquiami cum cera et fundo
fumum ut supra quod solum tangat
dentes dolentes quia recipiunt vermes
pannum botrum i. per [illegible] claudendo
nota — nares dentes per [illegible] porrum collige
[illegible] ne [illegible] cum [illegible]
omnes sunt vermes i. fumum fac. Dentes [illegible]
botrum fumum recipe dente remoto i. ali-
os dentes non dolentes removere quod fu-
mum non tangat. Item alii faciunt [illegible]
[illegible] i. lotorum cum spolio i. cum cute
[illegible] et cum aceto. Alii in ea fricando
lavant os cum pietro et vino. Item
[illegible] ea cum pietro et aceto. Item
in ea fricando [illegible] de sale combusto
vel [illegible] i. [illegible] recipe
[illegible] et pone super dentes in
fricando ea. In ea appone aquam ro-
sis [illegible]. Alii in dentes [illegible] vel
perforatum [illegible] pone piper
[illegible] cum sale [illegible] in pulvere
et [illegible]. Alii autem
recipe allium assatum pone super dentes
in ea fricando. Alii [illegible] pone super
dentes [illegible]. Alii allium adustum
contingunt cum aceto et pone super
dentes. Item recipe pulverem piperis [illegible]
[illegible] pulveris pietri [illegible] semen
jusquiami in duplo plus coquantur
illa simul in vino et ponatur illa [illegible]
in sacculo [illegible] sacculo tunc ponitur
super dentes [illegible]. Alii pone
cinoglossam cum [illegible]. Alii
[illegible] recipe et [illegible] et
assant et succum exprime et pone
super dentes. Item recipe radicem [illegible] vel
[illegible] vel masticem mastica cum
salvia vel pietro vel [illegible]
[illegible] illorum vel omnia posita
super dentes [illegible]. Alii pone pulverem
olibanum [illegible] super dentes et gingivas
et sanatur in dente et dentibus. Item
optimum remedium recipe pulverem piperis stafi-
sagrie et pietri et pone super dentes
hoc confortat et est optimum provocando
[illegible] cum [illegible] per [illegible]
[illegible]. Idem facit gengiber [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] aceto [illegible]
[illegible] et pone [illegible] ad [illegible]
dolentem [illegible]
[illegible] et [illegible] lana [illegible]
et lana [illegible] que [illegible] pubes
[illegible] et [illegible] succo predictarum
rerum [illegible] et pone super maxillas
vel dentes. Alii faciunt candelam [illegible]
dentes dolentes [illegible]
[illegible] paulo [illegible] in succo jusquia-
mi et apponunt [illegible]. Alii [illegible]

dentes cum radice [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que possunt [illegible] vel non recipe radicem
[illegible] et pende ad collum et
sedat dolorem. [illegible] faciat [illegible]
[illegible] comedunt [illegible] tunc [illegible]
[illegible] cornua [illegible]. Alii appone
radicem [illegible] cum vino super
dentes et os lavant et dentes cum [illegible]
[illegible] et aceto confortant dentes et gin-
givas et [illegible] sanitatem [illegible]
ad [illegible] [illegible] i. est [illegible] ventosi-
tatem. Appone rutam [illegible] cum vino
dentibus. Alii fricant dentes cum foliis
[illegible] et aceto [illegible] abstergit et [illegible]
[illegible] dentibus. [illegible] dentium [illegible]
[illegible] [illegible] vomitus frequen-
[illegible] illa omnia [illegible] et [illegible]
dentes [illegible] et [illegible] [illegible]
mane et [illegible] lava os et dentes cum
aqua [illegible] et cum aceto ut supra
[illegible] omnia [illegible] conferunt et [illegible]
dentibus [illegible] dentium [illegible]
[illegible] complexione [illegible] et humida vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] in senibus vel fit ex cor-
rosione [illegible] vel fit ex mala [illegible]
[illegible] dentium vel ex [illegible]
[illegible] vel ex [illegible] dentium
ex [illegible] et [illegible] vel [illegible]
[illegible] dentium [illegible]
in [illegible] [illegible] fit ex [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
ex [illegible] humiditate cum [illegible] olibano
mastice aceto pietro stafisagrie quia illa
consumunt et abstergunt [illegible] [illegible]
[illegible] ex mastice [illegible] et olibano et
super [illegible] et [illegible] omnia [illegible]
dentes [illegible] et [illegible] illa [illegible]
dentes et sunt [illegible] recipe gallas et bulliant
in aceto forti et [illegible] in umbra et [illegible]
[illegible] in pulvere et frica dentes cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] glandium et si non
potest [illegible] cum pulvere tunc fac [illegible]
Item in costa sale frica dentes [illegible]
dentes [illegible] ex eo quod [illegible] comedit [illegible]
[illegible] tunc comedat illa que sunt [illegible]
[illegible] sicut pulli [illegible]
[illegible] ova mollia et [illegible] aliud [illegible]
dentium est [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] comedit [illegible]
[illegible] ex [illegible] ad [illegible] vel [illegible]
pinguia comedit vel pisces cum [illegible]
illa omnia [illegible] dentes [illegible]
[illegible] aliud dolorem in dentibus [illegible] allium
est [illegible] [illegible] dentium [illegible]
[illegible] vel dentes [illegible] cum [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et [illegible] non
comedat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible] i. [illegible]
[illegible] cum [illegible] cum quo [illegible]
[illegible] argentum vel cum [illegible]
[illegible] dentes. Alii fricant dentes cum
[illegible] coriandro et [illegible] [illegible]

magine et fiunt albi vel lava dentes cum salvia et vino albo. Alii fricant cum foliis corili. Alii cum aceto fricant vel abluunt et confortant per hoc dentes motivos et commovent putredinem. Alii fricant cum aluminis et ustione quia ustio preservat dentes ab omnibus humoribus quod eos corrumpunt. Nota hoc in pulvere cum cornu cervi idem facit mastix masticata. Item aliud accidens est corrosio dentium quod causatur ex humido et putrido et viscoso. Cura eius est evacuacio humiditatum putridarum ut est per pillulas agarici sene et catholico. Et in est resolvere cum aceto nigella vel [illegible] vel lolio decoctum est prohibicio corrosionis ut est i pipe reple dentem galla vel colloco et ablucio oris cum aceto vel replere dentem cum ℥ii et aceto vel castoria vel reple dentem cum coralis contritis vel cum nitra. Et si vermes sunt in dente tunc melius est ut recipe pellem interiorem stomachi porci et impone in illud formicas et super dentem ubi sunt vermes adherent humi palliale. Et debent esse cruda et non decocta et est illa in qua iacent stercora quare reiciunt carnificos. Idem facit nitra aloe absinthium fel vsuga apposite vel unum illorum dente vel radice lingue omnes vermes moriuntur. Stridor dentium seu spasmus dentium causatur propter debilitatem lacertorum mandibularum et gingivarum et accidit pueris de tota quatuor dentium quando tunc est puericie magna et votum alio[rum] stupor dentium.

Item pueri vel quandoque homines habent stridorem dentium in sompno signum est quod timor est vermes in stomacho vel in intestinis et pronosticat futurum spasmum vel epilepsiam morbum caducum futurum. Iste stridor dentium in sompno vocatur spasmus et contritio dentium et mandibularum. Cura stridorum vel stuporum dentium est ex humidis tunc recipe cibos humidos cum acetosis et fellis. Et causa est propter spasmum tunc adhibeatur cura spasmi. Et cum stridor dentium evenit in infirmitate pestilencie signum est mortis vel nimia. Aliud quod dicitur de corpore vel stanno quod purgatur i. fit semper et sic de strutac super dentes corrosio dentium causatur ex humoribus viscosis et cuiusque generis. Cura illius est primo resolve et evacuare humores scilicet cum pillulis agarici et sene et catholico et resolucio est depurata putrefactione vel decoctione aceti et nigelle deinde cum aqua decoctio radicis lavare dentes. Nota in omni putrefactione valent sal et acetum igitur cum sale et aceto cum ℥i zinziber cipa coque simul et ligata super dentes et appone de nigella cum [illegible] et [illegible] cui extracta est oleum cum aqua et pice confirmatur vel super dentes confricata

simul galla terra dentibus super posita seu stricta vel item porrum vel mastix commestum de nocte sive vel lava dentes cum azafetida vel castoreo vel applicata denti si ibi sunt vermes applica addentes corrosos. Alii per embotum i. canulam mittunt fumum iusquiami intrare ad illum dentem et non ad aliud cavitas sicut fumus tangeret alios dentes tunc alii dentes caderent. Et cum loco dentium cum sale seu corrosio et aceto simul vel item piper et ℥i ciminum applica denti si ibi sunt vermes applica siccum porri. Alii apponunt nitram vel aloe vel absinthium et omnia acetosa et amara illa necant vermes. Stupor dentium provenit ex causa frigida ut qui poma immatura vel alii fructus acetosi vel immaturati comedunt. Vel provenit a causa intrinseca scilicet ab humore frigido intrinseco vel evenit propter vomitum acetosum. Cura illius est ut in os medullam et diu ibi teneat omnia calida ut mastix amigdala semen porri semen sepe vel unum illorum masticatur in ore vel fit collutio i. lotio cum vino illorum et stupor cum vel per triticum et cum stuporem causatur ex cibis acetosis cum sale et cessat stupor vel aliquid calidum sicut panis tostus. Corrosio dentium fit propter fumum et humidum et quandoque venit etiam in senio etiam quandoque quando reuma fluit a cerebro ad dentes et ad gingivas et fit ex frattione dura rorum instrumentorum. Cura si fit in senio vix vel numquam curatur. Et cum fit ex reumate tunc evacuatur cum pillulis aureis cocie et ureos in omni parte tendat ad curandum ut nitra aloes [illegible].

Ultimo adhibeat stringencia dentium et ligamenta ut mastix pix rose balaustie sandalum galle et omnia stiptica et omnia sicca et omnia sicca et stringentia ut mastix et pulvis mastic ut galla per ista et caveat ne umquam magis ma[illegible] tangat quia magis est ventosa. Item ob hoc lavat cum aceto et lava cum eo dentes et simul vel qui movet quia sunt ea fortes et stabiles. Item sumac similiter vel illis qui multum unguit. Item rosa cum aceto cocta valent pro dentibus. Item alium gallas sumac nitra olibanum sal tostum cum melle coque in aceto lava os cum vino illorum et sive vel contra motum dentium. Et causa est de diu cum cibi sunt infirma qui non comedit tunc vocatur causa et humidus. Et cum debet fugi et phleuma manet in termis in gracie sicut radix ut mihi[illegible] urtica cum radice et folia florum et [illegible] coque illa simul cum aceto et applica denti et statim illa radix dentes

eradicentur. Item volui radix [illegible] vel ros que crescit in paludibus cocta
et apposita denti et cadit illa radix que
sunt in carne. Caveas ne aliquid ceterorum
dentium tangat quia ob [illegible]
aliquos ceteri dentes caderent. Capra
[illegible] [illegible] humorum [illegible]
acerbo ad gingivas radices primo [illegible]
evacuet si est in [illegible] et [illegible]
vel clisteribus. Si autem dens est putridus
[illegible]. Si autem dens non moveatur
[illegible] movei ut [illegible]
[illegible] primo maturetur capra et [illegible]
dolor maturando [illegible] et humida consolidas
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] Modus autem [illegible]
[illegible] est ille [illegible] primo [illegible]
[illegible] dentem [illegible] dens fiat
[illegible] [illegible] in [illegible]
in [illegible] morbos [illegible]
[illegible] et [illegible] cum aceto
[illegible] melius [illegible] cortex mor
[illegible] dentem [illegible] dentis
[illegible] dolor mitigatur. Deinde
[illegible] galle [illegible] aceto vel rose [illegible]
et lavatur os et illud foramen dentis. Item
[illegible] supposita [illegible]
[illegible] liliatorum [illegible] folia valubles
[illegible] appositum denti [illegible]
Item [illegible] [illegible] locus [illegible]
[illegible] statim cadit sine tangat aliud
[illegible] dens cadit. Alii apponunt [illegible]
[illegible] apponunt denti et
cadit. Item cum cerebro leporis [illegible]
ubi dens [illegible] crescit [illegible]
in [illegible] pueri [illegible]
[illegible] cum eodem cerebro ad mandibulas
gingivas. Nota [illegible] aceto
aceto in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] humida [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]. Item
[illegible] aceto tempore pestilencie non [illegible]
pestilencia quia aceto [illegible] putredinem
[illegible] omnem pestilenciam [illegible] ex putredine in
[illegible] motor [illegible] [illegible]
[illegible] pilca que [illegible]
[illegible] aceto [illegible] os et [illegible]
[illegible] et [illegible]

Sequitur de lingua paralisi lingue
est mollificatio cuius [illegible]
[illegible] lingue quia
lingua et pulmo [illegible] porosa. Item
[illegible] regula [illegible]
[illegible] et [illegible] causa paralisis lingue
[illegible] naturalis [illegible] innata [illegible]
[illegible] naturalis [illegible] a [illegible]
[illegible] compassione [illegible]
[illegible] potest [illegible] aquas [illegible]
[illegible] non [illegible] Nota [illegible]
[illegible] in [illegible] motivis [illegible]
[illegible] [illegible]
venarum [illegible] et in [illegible]

[illegible] et magne vene et urina [illegible] et
spissa. Et est notandum quod [illegible] in [illegible] Nota
sanguis [illegible] venas [illegible] magnas
et apparentes plenas [illegible]
alias [illegible] vitam. Si [illegible] in colore
est titillatio et [illegible]. Si [illegible] tunc est
[illegible] sputosa et [illegible] dicta [illegible]
[illegible]. Si [illegible] tunc tendit
ad colorem plumbeum et dicta [illegible]
sicut [illegible] oleum [illegible] leporis [illegible]
et singule [illegible] [illegible] maxima
[illegible] aves. Pronosticatio para
lisis naturalis [illegible] et [illegible]
[illegible] difficultas in [illegible]
[illegible] curatur [illegible] paralisis et [illegible]
[illegible] curatur [illegible] [illegible]
[illegible] in autumno sunt mortales [illegible]
[illegible] et in estate curabiles. Cura pa
ralisis [illegible] evacuatio [illegible] illam
partem [illegible] et deducere ad
[illegible] partem [illegible] [illegible]
[illegible] Evacuatio in [illegible]
[illegible] vel [illegible] et [illegible]
Si [illegible] cum lapide lazuli et omnes
[illegible] humores [illegible]
in [illegible] digestivum sit [illegible]
[illegible] vel [illegible]. Si [illegible] divisio
[illegible] partem [illegible]
et ventosas ponendo sibi ad partem oppositam
[illegible]. Si [illegible] paralisis vel ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] manus et pedes lava [illegible] et [illegible]
cum sale et aceto vel cum cultello vel la
pide [illegible]
[illegible] et si doles ab ante sicut [illegible] vel
[illegible] pone ventosas [illegible] in occipite et
ad linguam curatur [illegible] suppositoria
[illegible] linge [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel aceto gargari
[illegible] in gutture cum [illegible]
[illegible] vel [illegible] lingua cum sale Valde
Nota [illegible] [illegible] nota
[illegible]
[illegible]
pulegium vel [illegible] et coque in vino et
fac gargarismata vel [illegible] in ore
[illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] in vino cum
[illegible] lava os et fac gargarismata diu
tenendo in ore. Item [illegible]
armoniacum [illegible] cum [illegible] et
[illegible] lingua cum [illegible] fac gargarisma
cum [illegible] vel cum vino bono.
[illegible] Alii [illegible] castorium [illegible] lingua [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] castoreum [illegible] de mane lingua cum
[illegible] et castoreo et [illegible]
[illegible] Item galienus [illegible] salvie
[illegible] castorium [illegible]
[illegible] [illegible] cum
vino si non fuerit [illegible] cum aqua
ptisana vel [illegible] decocta. Item si paralisis
fit [illegible] a vetro [illegible]
[illegible] pone [illegible] Nota lingua [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Nota [illegible]
[illegible] lingua [illegible]
[illegible] Nota bibere [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] Nota [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] Nota [illegible] bibita Nota

inordinata quare dictis omnibus prolongant
vitam velut viam et per omnibus est sanatus

Spasmus est attractio nervorum usque ad suam
originem et sit aliquando ex replete aliquando
ex inanitione humorum vt spasmus ut ex replet
grossa replente et ille spasmus est difficilis
et repletorum et maxime Et si non ex spasmo
destruit masticationem Et spasmus lingue est
signum morbi caduci Et si non spasmus lingue
est abbreviatio paralisis non prolongatio
et si non vincula 3z que signa bibendo et praua
que est retro de ea longa lingua dum
humida arida sicca et durat Cura illius
est si sit ex replete vel sit adveniente le
nimis siccus et humidus valet ut inungi nares
psilii in sacculo super linguam posita vel
lactuca vel infusio vel aqua rosarum vel vio
larum vel succus semperviue prout suum proficit
vel lac tenuta diu in ore vel succus pa
rietarie vel zucarum ad os pone ut ibi dis
soluatur vel unum illorum cum aqua et pone
linguam Et si non lava linguam cum aceto
in se ut ad vomendum et per se exsiccat uno se
et per se non exsiccat linguam in [illegible]
si spasmus vel ex repletione tunc purgetur
corpus et super linguam impone in asma
ut enormia et castoreum et etiam ut piper
galangam zinziber et acumen lingue
est humiditas et calor ex ea dissoluente
Paralisis cum fit ex inanitione siccitatis et
regitur et indigetur vel potest unctione fieri
et principaliter medicine et ex repletione una
tibi et potio pro quando in mente pro tibia
et ex alteratis ut apistibus pingatur
et cum lactucis et sectis tenuis Et
cum ibi ex calore dissolvente rogue
gruia est si ex calore dissolvente tunc
ex eo quod sunt rubea in facie et mor
sellum quod sunt rubea in facie et mor
gruas venas habet et in thoracio et tonne
dat bona acacia Et si est ex frigida ea sunt
albedo colore evacuatur sicut prius sicco ob
humiditas lingue aut qualitate in appo
plexia sit aut sanguinis aut nauseae a
repletione sicut vide est talia potest ex
lia infirmitas tenuis homo si ex non pot
bene loqui nec pro bene gustare nec sape
re virtus comede prius sicca lentis et fi
mas et de esse in abstinentia Et ex fa
ta applica si sicut ut capitis olera Et
ex una fit applicentur ea Et si fit ex
una repletione magna fiat post a sangui
na magna et vtatur exsiccantibus et
calefacientibus et purgetur sit cum gerogra
vel cum diaturbit vel cum auditum
deglutiat olipanum ex hoc exsiccat fu
miat de viii pro una pro aloes illa su
per stuavit ab humido vel capiat sum
olibanum per nares vel os vel decoctionem
cum introitu lech et in ore gutturis Et
salvia et maiorana bullita cum vino
bono et attractu per nares sit calor per quod
et salvia confortat nervos ego vero cocta
in aqua similiter et bibita profuit tamen
clisteria ventri vel similiter quod vomere
vilia sinapi et tyriacam similiter tota
dissolue et tene diu in ore sub lingua
illius radunt commisturam calor et appos
nunt eupatoriam de laudano prozarie ca
laureto Et si non unum emplastrum in toto
corpore exstituante tempore comestionis in in

tena ne in prandio ne per digestionem quia
per eam illius plures vapores malum vrige
si abstinenter si emplastra de sua digestione
vt ante pasca alii ponunt viii vel v ardentes
super cum [illegible] calor si vero sit apta in
membris exterioribus sicut et constipationes in
aliquam infirmitatem vel calor vel vero vel si
ca iam desiccata Nota olibanum per os exsiccat
et dissolvit vel calor sicut fiat et ego do
[illegible] de [illegible] non de [illegible] aliqua
[illegible] si semper [illegible] in [illegible]
fiat gargarisma de salvia castoreo et vi
no et aceto et [illegible] et [illegible] et de vino
et vera olibanum uva et aloe et [illegible]
ta curatur et exsiccata

Gingiua [illegible] cum dum contra e
[illegible] post desiccatis aceto aliquando gingiva
erunt putride et atrofie et quando si fuerit
[illegible] et putrefactis Cura primo sit in
desiccatione sanguinis consolidativa et restrictiva in
desiccatione sit cum vino decoctione salvie vel
cum aceto et [illegible] et in desiccatione cum
[illegible] a quo sunt vero [illegible] cassia
sit [illegible] mana et cum illa [illegible]
[illegible] sangue et sanguis non doo
in desiccatione sit in si per [illegible] vel [illegible]
Cura alia de preceptis prima sicut [illegible]
gingivas cum aceto et sale [illegible] deinde
[illegible] solidat cum alume sublimato et [illegible]
[illegible] causare [illegible] gladi in [illegible] sanguine
[illegible] sit pulvis et fiat gingiua [illegible]
cum vel fistula Cura dentes fere [illegible]
[illegible] alia de ea prima sit sane absque
si fuit fistula pone ad foramen fistule
[illegible] auripigmentum sicut [illegible] non
[illegible] carnes ipsi ad carnes re
[illegible] ad [illegible] deinde lava cum aceto et si
dolor et in fistula tunc [illegible]
[illegible] mitigat dolorem In fistula et [illegible]
[illegible] auripigmento [illegible]
[illegible] deponet omnem carnem nigram [illegible]
[illegible] carne et [illegible] appone [illegible]
[illegible] carne ut vnguentum de olibano [illegible]
[illegible] aut fuit [illegible]
sunt et apta menas contra [illegible]
[illegible] pro [illegible] in [illegible]
[illegible] sanguine [illegible] per [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in ore masticatum et [illegible]
[illegible] malagranati [illegible] sal
[illegible] et [illegible] pul si pone [illegible] Item [illegible]
[illegible] colloquintida [illegible] gingiua
[illegible] vel lava os sepe cum
decoctione olibani [illegible] agrimonia cum vino ca
et appone [illegible] noli me tangere [illegible]
[illegible] quod non [illegible] noli me
tangere et in [illegible] vel [illegible]
[illegible] devorat [illegible]
[illegible] in pede [illegible] bubo et noli
in ano vel in collo [illegible] bubo et noli
me tangere [illegible] in facie et [illegible] pustula
[illegible] coloris et [illegible] ne tangit alias [illegible]
[illegible] et totam faciem devorat [illegible]
[illegible] ad mortem [illegible] noli me tangere et [illegible]
[illegible] [illegible] tangit [illegible]
[illegible] vel [illegible] habet [illegible]
vel [illegible] cum [illegible]
noli me tangere rubor et [illegible]
[illegible] al color [illegible] vel [illegible] color
et [illegible] noli me tangere [illegible] sicut
[illegible] cum [illegible] vel [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] et [illegible] per [illegible]

cassiam fistulam et manna[d] pone de damasceno
iuliaz purgant fleumaticam et faciat sedes et quod
quere in leonifoco per pigricioz confortatum
cum borraginem quia confortat reumaticam. Recipe
scrophularia deinde appone et illa pustula ibi
si vis tange et inunge cum succo rute
cum succo caulis et rubei et inunge la
cum cum sanguine hirundinis seu sanguine vinum se
ne crescat ulterius vel post rupturam illius
pustule posita cum ita rumpit omnino
tamen cui appone et si non superveniunt hic
morbo noli ne tange dicta quod sup non
conmedere. Et nota quod secundo capitulo cum
sirupum terram et galbanum et nigra ace
ti et fiat unguentum et inunge eam
et curabitur et per propinquam manet
conmixta vel cum omne venenum dolor
apponitur tiriaca de terra sigillata.
Recipe pul. de salgemme vel lignum
de cucurbita vitrum vel vegisto et lana
loca deinde appone emplastrum deinde appone
granacia tamen nova ut libam mitta
et thus abstrucat se a carne uicioz
et dicta. Et si non infirmitas gingive est
quia vapores ascendentes a stomacho ad
gingivas et si venit a stomacho dolet stomachum.
Si venit a capite dolet caput.
Sinostratio mollificatio gingive
est signum future fistule. Excoriatio
et putrefactio gingive tunc venit
in cancrum. Cura. Plus est in venenis
faciat fleubotomia. Recipe pone ventosas
sub mento. Si autem petat aliquid de hiis
res purgentur cum epithimiam quere
si a dolore currentur reum. Recipe
si collucio cum sale tosto et aceto vel
decoctio gallorum. Si est equalia cum
decoctionem gallorum et cum sale et assa pipe
re vel piper salis et assa belle pipe
rum arabicam dyagagantum et bulias
in aceto et pone ibi post ea omnibus
putrefactionibus et lava sepe os cum
aqua rosacea et melle et in cannam sed
pone ad os infirmitatem et depone ubi
fetorem oris. Et in cannam autem pone
olibanum et rosas ad os et aufert fe

Sequitur de fac[ie] ... et primo de ic-
teria. Recipe de morphea de
unde delentigine. Unde ic-
teria est defedacio cutis plus in eo
cciritatem viridis vel nigredinem
tentens absque putredine et patet
quod tunc est icteria ut tralpit dedisse
in eo et dicitur ab ictu et eo quod ve
quia in ictu oculi vadit per totum corpus
et causatur citrina a colera adusta
et est prima icteria vel
rubea vel nigra tunc a splene vel
est viridis et a colera adusta et e-
minentissima prima icteria apparet in
febribus colericis in opilacione fellis
et in eius supercalefactione epatis fa-
icteria est viridis et causatur a colera
to magno et sincopis. Si autem
est ex illa causa seu venit ex
febre quartana sive in quartana fe

et cum frigore et tunc si quia icteria
prima sit tingitur vel rubificatur et
quanto magis urina tingit tanto maior
spes curationis et quanto minus urina tingit
tanto peius quia tendit ad ydropi
sim. Et si non omnis icteria habet stercora
albam et urinam que colera non potest intra
re in intestina que coloraret et digereret
stercora in urinam. Et si non quod est opilacio
in poro vel sacculo fellis tunc sciatis quod
superiora scilicet uncta sunt plus tincta
vel rubea quam inferiora sunt circa
digitorum. Et si non est principium icteriam
iudicare nisi per tactum lateris dextri
quia epar iacet in latere dextro. Si igitur
tale est durum vel ibi quam durities tunc
est malum signum. Si autem icteria venit
a splene tunc splen est durus et tumens in si
nistro latere quia ibi est locus suus. Cura
icterie plus est sanguinis dulsitudinis eorum.
Si sanguis petat minuatur vel purgetur.
Si alteram humorem petat secundum colera ultra et
sic reum hic recipiat purgacio. Et si non
est icteria veniens ante septimum
diem in acutis febribus hic est ante rigorem
vel ante crisim tunc est signum mortale
quia omne acutus quod venit ante ri-
gorem vel ante crisim est malum signum
quod mortale ut hic in pluribus egritudinibus
angustiamque vel apparens vel pluracio
vel angustiam statim vomat vel
sudat vel sudore emittit vel sanguis
fluit de naribus unde quod iaceat
septem dies quod haberet hic sep-
tem diebus in eadem infirmitate ale
quem digitorum sic quod natura pugnando
superaret illam pestem si hic non fuerit
tunc illa superiora signa ostendunt obi-
tum illius persone et non est danda
ei medicina. Sed icteria veniens post
signum rigoris est terciana sic curatur.
In icteriam per terciana et quartana
in icteriam nigram tunc est signum bonum.
Et si icteria cum senex in hieme debilis est
incurabilis. Cura particularis est icterie
et radicum celidonie post solum epatice
centinodie plantaginis. Recipe manu
pulum quoque si feniculi fiat potus in dioro et
bibat per 3 sive senex debilior est opiata
nacta et si sic decoctio et appone
... vel si est pauper tunc solum
acetum et iste sirupus valet contra epar et ad
omnes maculas faciei et ad omnes splen-
epatis et resumptivum est post productorem
spicenardi post per epate quod nata ...
... Recipe post per tres dies purga cum
cum cassia fistula cum pilulis de masse pul-
purgatoriis vel manna vel mirabolanis
citrinum post pone super dextrum latus
eius. Et nota epithimium est compositio
super stomachum cum sandalis camphora et
aquila et super ponatur ... dat ...

[illegible]

Sequitur de morfea et est fetida cutis macula in superficie cutis et [illegible] simus et venit alcarugine [illegible]

[illegible]

planorum et [illegible] ab itera que [illegible]
Morphea [illegible] in facie et morphea [illegible]
in cute [illegible]
[illegible]
morfea [illegible] immediate morfee
[illegible]
[illegible]
[illegible] morfee sunt [illegible] lepre [illegible]
alapicia et [illegible] palpebras
[illegible]

[illegible]

cortorum vel scalarum in aqua fervida et (ei)t
faces polenda et(ia)m uniam et plana sit. Spec(iali)t(er)
vel soricines dominum vel salma terinta
pota sit morfea curat. Item lac anguile
cum thure (et) in ea ca(n)d(id)a unge(n)tum fa
ciunt vel in ca(n)d(id)a fica (con)tra hec et ea vide
ut in ea ea ut ungentum et uni
vel id ut bal. cum fumo vel kappao et
scabiosa deum ungat se cum sinapi
tro cum aceto ... Alii nova
faciunt cum salma ... contra vero ...
... aliud. Alii apponunt ...
cum scabiosa ... apponunt unge(n)
tum. Alii apponunt ... cum oleo
olive. Alii cum agrimonia curat. Alii et
agrimoniam pipenellam matulam et scabiosam
herbam cum ... cum vino et
bibat mane et curat ab omnibus fistu
lis morfea ... et inflatum ...
... in collo. Alii apponunt ...
et ... Alii ...
... in silva
... et ... bal. cum ...
curat morfeam fistulam paralisim et podagram
Item in ... omnibus ... ad
modum aceto. Alii ... vel
almosi ... sulfur et ...
aceto et bal. cum ... et ...
nale. Alii ... de ossibus ...
alii bibunt ... vino. Alii ... vel
cant carthamo et ... et ...
in orte ... et ...
... et ...

Sequitur de lentigine ... Lentigo
...les et ... putride ...
... in corpore cum ... in ...
... vel cum morfea et ... et
... et ... lentigo quia
... maculas nigras sicut lentes et sic
... de ... dilatata
... alia ... cuius
... colera ... cum ...
... de ... ad ...
... que ... sic ...
Alii apponunt radicem mandragore ...
... tollit lentes ... Item ...
... cum camphora et lavat fa
ciem vel inungit et tollit lentiginem. Item ...
... vel ... maculas in
facie ... lentiginem ...
... ut ...
vini ... cum salma ...
et amigdalarum ... in ...
Deinde ... mel ... argen
... per ... et ...
faciem cum illo ungento ...
... deinde mane la
va cum aqua ...
et ... Item amigdale ... cum ...
et faciunt ... pannum vel illam
... nigram ... cutem
et carnem. Item ... alobo cum melle
... et ... conservat et sanat
... et morfee pannos ... caltio
... vel ... seu ... pannos
vel ... nigras et ...
... et ...
... deinde ...
Item ... sinapis ... aceto ...
et ... faciem ... non ...
... de mane lava faciem aqua ...
Item ... dissoluta cum aqua
... et felle ... faciem ... contra an
... maculas et ... faciem

... et radix eius ... loco do
... in ... delet omnes in ...
et maculam inter cutem et carne(m).
Item amigdalarum amararum ... facie
fabarum cicerum lupinorum farina
eius ... lilii et rad. ...
sinapis ana ... de ... cum vitello
ovorum et de coctione violis vel ...
... vel ... caseum ... vino
... quam volueris ... cum aqua
... de nocte faciei vel loco appone et ...
de ... faciem faciendo eam pulchram
et planam. Item ... vel ... siccados
vel ... epitimi ana ... polipodii
... vel ... cum ... ana ... est
... donec dissolvantur
et da patienti ... et ... in ...
et sic ... Item ... ana ... cum
... vel maculas nigras
faciei. Item si est ardor in facie ... lava
faciem cum albo ovi ... in ...
et cum aceto ... quod tale penetrat
et ... calor ... impetigo vel
... quod est ... sicut ...
... et curatur cum hiis que purgant
coleram adustam. Si ... sanguis
... Si ... colera ... vel
... apponi ... vel ... et ...
in ... quod talis
sunt ... quam ... et ...
... in unctio cum oleo olive vel oleo
... vel oleo ... vel ad oleo
... et ... Item oleum
... removet illam ma
culam in unctam. Item litargirum vel ...
cum aceto lava locum et curatur. Item ...
... aceto delet illam maculam.
Item alii in unguunt locum cum salma ...
... et ovi cum ... Item
... sulfur vivum ... in apoteca
... ana ... pul. de
auripigmenti ... vel ...
... vel cum ... et ...
ungentum ... ad sanguinem
... ad coleram. Item ... et ex
trahe succum et mitte stare in sole et
... tali ...
... locum ... de ...
... lava cum aqua ... Item albici
... succum ... acuti bar
... ana ... porcini ...
herbe que ... flos
... est in cortice ... tocius ...
et si ... haberet ... adde ...
... vino. Si aut sit ... gro
... seu ... facie ...
... et ... apponunt
... vinum ... Alii apponunt ...
... cum albo thure ...
... Si autem in facie ...
... dictum formica ... tunc
est ... totum corpus ...
sicud formica currit per magnum spa
cium terre. Cura eius appone farinam
ordei ... cum succo lactuce vel ...
... psilii et ... appone ...
dictum ... vel de ... quod
talis multum penetrat. dicta sunc ...

illos ut vtantur illis que generant optimum bonum sanguinem et colorem ut sunt oua mollia recentia assa et oua cruda et huiusmodi sanguinem depurant et faciunt bonum colorem in facie. Item pulvis sitrach piper caryophilli conducunt sanguinem de interioribus ad exteriora inducunt rubedinem. Item electuarium diacurcume et diagalangue similiter rubificant et quicquid est in corpore hic est vale in simplici. Alii faciunt bonum colorem propter hoc quod humores mali curat ad loca propria ad bonum aduenientem. Item pinguedo anete facit et cutem immundificat sicut aqua piperum. Item acacia id est pomum lune mundificat resoluit aperit et abstergit sine mordicatione. Item pipa facit scitam trahit sanguinem ad locum quod per consuetam nec humores fine et calorem rotundum vt crocus odoratus aut crocus cum me ming ab exterius applicatus qui sanguinem inducit resoluunt et con ... ficatus vt colorem attrahat id est bruscus corpus rubeficans quod inducit sanguinem vt fomentando locum cum coruza vt faciunt meretrices quod rubificat sanguinem vt etiam acuta pro tempore allium et asfolon quod mundificat sanguinem et putre dinem consume vt sal et mel mixta et albor simile de quod rubificat sanguinem per fricandum cum vrtica trita in lacte quod aqua melo num. Item aqua cerusie post partum bulitorum facit faciem valde planam et pulcram. Item oleum ... et oleum seminis cucumeris facit faciem pulcram. Non metuo non moritur homo comedens tempore mane quod mane preservat a putredine et facit bonum odorem oris. Similiter terra odorata et comestio facit bonum odorem faciei. Item lunatica ... metalla posita ad loca fetida et putrida sicut sunt pedicula et sub assellis aufert fetorem. Item albucus. Item lignum aloes rubeum balsami comesta faciunt bonum odorem coloris et cordis et capitis. Item spica rosa vel cum aqua rose vn gere sperma deorsum et cessat fetor ex sudore. Item gariofili id est caryophilli ... faciunt bonum odorem oris masticando cum piperi nella de mane. Item cuticularum sine sin gultum id est ... vel rapam illa pro hibet sicut anetum semen coriandri ... Item pomum ... in manu portatum et odoratum facit bonum odorem vel mustum vel vmbra. Item illa preseruat vestimenta et pannos a tineis sicut cipressus absinthium et humulus. Contra pollita ad colorem vel odorem oris non iuuat nisi precedit bono regimine abstineat id est a lactimis putrida fructibus crudis et oleribus.

De tumefactione in gutture est vuula id est prima lingua et patitur multas passiones. Primo quando descendit seu cadit infra ad guttur signum est sic sentiunt se habere telam in gut ture. Aliud signum est difficultas transglu tiendi et si dum aperit os vt ... videatur an sit elongata seu appareat. Cura relaxatio uuule est stillacio reumatis de capite ad guttur vuula cadit deorsum et impedit anhe litum. Sine patiens se non via sufficienti ad sternutandum vel ... si sagia ad cor vel tectis cura est ponere piper pipere in extremitate super vuulam. Alii piper incarnatum cum melle ... super vngulam sustinendo et talis debet abstinere a fortibus potibus. Deinde fiat flebotomia sub lingua. Et post fiat gargarisma cum aqua et aceto decoctionis balaustie et cum omnibus restrictiuis et puluis restrictiuus. Recipe piperis ... et pone aquam super digitum tollendo vuulam cum digito et super pone vuulam vel radix. Alii ponunt sub lignis vuulam que recipiunt vnum granum piperis et ponunt sub lingua et cadunt recte vuulam. Item alterius fiat gargarisma cum rebus stipticis et cum diamoron id est marobles et aceto cum melle. Item ... sal armoniacum piper et stafisagriam sinape et sal commune coque in aqua cum rebus stipticis et cum diamoron id est marobles et aceto cum melle. Item ... sal armoniacum piper et stafisagriam sinape et sal commune coque in aqua femina et fiat gargarisma hoc trahit vuulam et exiccat caput ... humoribus.

Squinantia est apostema gutturis et loquitur sicut auctor ... et rectitudo mortificat et ... inficit stat collum et non potest ... et moritur. Et causa cure vite col lecte in omni loco sanis in gutture id est apostema. Cura primo fiat flebotomia de cephalica statim deinde fiat flebotomia ... deinde ... ne fiat ... cum diamoron marobium id est ... deinde fiat gargarisma in ... de decoctionis acetum et melle apponendo ... est tale et ... et non est melius nisi tale ... tale ... ex ossibus quod sunt ... alba et sicca et ... in omni inflammatione cordis et ... dando ... tale comedere et bibere confitiendo ... cum ... vt non probat. Alii faciunt gargarisma de ... ... id est ... cum aqua vel aceto coquendo. Et ... vt applicatur ... oleum ... vel vnguentum ... vnguentum ... Si ... est ... cum ... cum ... vel alio non falso et fiat ... deinde ... autem tale apostema ... est ... cum aqua ... dando ei bibere et gar garisma facto. Non quod fiat flebotomia sub lin gua et ligare collum ... liga cum ligno ... et eigatur sursum ad nasum et ... Item ... ℈ diamoron ʒ i ... albi ... ʒ iii puluis et misceatur simul et bulliant et fiat gar garisma cum ... Item ... vnguentum mar ... Item vnguentum ... ʒ i ... a ... misce simul et vnge ab extra guttur et collum. Item album ... pidum et tene ... in ore et curat ... Item ... ʒ ... et fiat gargarisma ... Recipe aque rose ʒ i ... et fiat gargarisma et ... in ore ... et ... tale ...

carunculis ovinis et avinis sicut febricitantibus delicatis ut supra. Et si signa que veniunt ex pestilentiis et omnes tales sunt mortiferi secundo non est dubium circa. Item experimentum quicumque habet sudores frigidos in collo vel frigidos in fronte et in infirmitate.

Sequitur de pectore id est de corde vel cardiaca passione. Et cor habet munimentum circumquaque scilicet costas et cor non patitur aliquas passiones sed vel pustulas vel apostemata. Et cor est dispositum sicut spongia id est tamen. Et ideo cardiaca dicitur quasi cor tremens vel cadens quia quando aliquis terretur tunc cor tremit et habet cardiacam. Et ideo cor est situatum in sinistra mamilla sed epar in dextra vel dextro latere. Et ideo cardiaca passio est motus cordis propter terrorem, angustiam, tristitiam vel nimium gaudium causat. Et ideo amentia sincopis [illegible] id est vomitus est passio cordis et est ablatio spiritus et motus cordis. Et ideo cardiaca aliquando vocatur sincopizata passio a vicinitate et ablatio spiritus vero et motus corporis totius sine magis et minus propter debilitatem cordis. Et ideo tremorem sincopis dicunt sine magis et minus. Sincopis habet a [illegible] causam quia propria mors et tales habent et dicunt cotidie tunc de subitanea morte quia ex illo oritur sed tremor habet minorem causam. Et ideo cause in [illegible] ipsius cardiace sunt illa omnia que faciunt subitaneam exaltationem caloris de corde. Et omne illud quod facit congelationem caloris in corde ut habent faciunt contra descendentia ad cor vel magnus motus vel coitus. Et cetera exstinctus est calor nimius vel minus [illegible] in animo id est debilitas vel sudores multi vel nimius calor in facie vel fetor [illegible] sicut gravitate vel in pulsu vel [illegible] illud quod subito minuit id est debilitat facit cardiacam passionem. Et ideo accidentia causant tremorem cordis sicut sunt nimis timere ut nimium gaudium tristitia et similiter debilis et [illegible] stomachus et omnia que excessive debilitant virtutem corporis causant tremorem et cardiacam. Et similiter omnia loca carcerum tenebrosa id est fetida et aer pestilens et pestilentie. Et ideo omnes animalia multe recentia sunt brevis vite sicut passer qui solum vivit ad duos vel ad tres annos. Et ideo omnes multum studentes et multum comedentes moriuntur et palescunt in facie quia male digerunt. Causa non in tantum veniunt quia viscera colligata cum corde quia omnia viscera totius corporis sunt ligata cordi propter dolorem cerebri stomachi [illegible] alia viscera in [illegible] et specialiter membrum est tam sensibile sicut stomachus et dolet in sincopis quia stomachus est [illegible] et [illegible] sentit. Et tamen sunt viscera nervosa que possunt extendi quacumque quando se [illegible] scilicet propter ossa extendi possent ut sunt stomachus vesica et intestina quia illa sunt nervosa. Et ideo propter vehementiam doloris generat sincopis et omnes dolores corporis opprimunt virtutes et operationes corporis. Et ideo omnis nimius excessus id est [illegible] in [illegible] id est debilitas stomachi vomitus sudor et causant

sincopim. Et ideo in pluribus mulieres et in spasmo [illegible] excrementa purgationum est mortalis. Hec ypocras. Et ideo vermes in stomacho vel intestinis sunt ... id est [illegible] sunt cause sincopis. Et tertio nimius vel [illegible] quia consumit in urinam non facit generat sincopim. Et ideo omnia retenta in corpore que prius soluta fuerunt cum retinentur in ventre vel sperma ergo bubon urina [illegible]. Et ideo opilatio splenis causat sincopim. Et ideo cor patitur propter dolorem acutum. Et ideo propter magnum dolorem vehementem cor sincopat et tunc vel flebotomiam non [illegible] quia ad videt populus sanguinem fluere. Et omnia que [illegible] id est suffocant calorem in corde generant sincopim. Et ideo ypocras quia [illegible] si in multa occasione sequitur cito moriuntur. Et longa egritudo facit sincopare quando spiritus vitalis est radix et cor radix eius. Et ideo cor capitur dupliciter uno modo capitur per massam sanguineam et habet [illegible] ut [illegible] capitur per quod calorem ad que [illegible] omnia et hoc venit ex parte plus vel minus. Sed tales egritudines non possunt videri sed per urinam et [illegible] quia experimentum in [illegible] ubi dolor ibi egritudo. Nota experimenta sanitatum
in sanitatibus. Si aliquis in sanatur ex sanguine peccante urina est rubea et spissa et si pulsus incipit esse velox tunc est rubea in facie. Et quod [illegible] bona [illegible] si urina esse [illegible] est colerica et pulsus pulsus est velox et tenuis. Si urina est alba et spissa ut lac est [illegible] et ideo est [illegible] si [illegible] ideo est [illegible] et patitur ut sequitur in autumpno [illegible] in genere sanguinis in vere colera in estate [illegible] cardiaca generata ex [illegible] in ventre plus [illegible] id est dolet ante cibum quam post [illegible] Si autem ex [illegible] plus dolet post cibum quam ante [illegible] signa sincopis pulsus rarus [illegible] colorem in facie [illegible] ac si vellet dormire et sudor est [illegible] in facie vel collo et [illegible] sunt signa mortalia quia tunc homo moritur. Nota sex auctoritates [illegible] continuum [illegible] non [illegible] ascendere [illegible] ad [illegible] eructuationes et singultum pronosticum sincopis est tremor mortis cordis [illegible]. Et ideo si aliquis longo tempore diu durans. Et ideo si patitur tremorem cordis et postea subito patitur sincopim expeditus est quia mortuus. Et ideo si post tremorem cordis venit vomitus [illegible] seu pressura id est [illegible] est mortis. Et ideo [illegible] mala complexio ut nimia excessiva id est que excedit metas debilitat virtutem humorum et hoc ultra virtutem debilitatem inducit tremorem cordis tremor sincopim sincopis mortem igitur [illegible] ad [illegible] mala complexio inducit mortem. Et ideo si [illegible] amittit colorem a sincopi expeditus est mortuus. Et ideo si diu iacet non [illegible] in sincopi sic quod virtus eius cito non revertitur mortuus est. Et ideo si sincopizantur vel alter [illegible] sanitatibus [illegible] sicut [illegible] et si non [illegible] mortuus est. Item si apostema sunt in corde vel circa cor eadem die moriuntur. Si vero apostema sunt [illegible] die morientur.

Et preterea ita dicitur morietur. Si vero sanguis
nigri exiit per nares designat idem, apostema cordis
debilissimum et mortem. Circa cor ulterius
patitur ut apostema ut ad literam. Si apostema in
corde vel circa tamen non confirmatur quia corpus cito
defecit statim. Et non moritur et non
potest evomere nec curari. Si non apostema ma-
turatur et circa cordis die moritur. Item in gran-
di angustia estiva et vento cor ulcer-
atur. Item vulnus circa cordi in quacumque
parte mortale. Item circa vulnus et pustula
cordis inficit. Item vulnus in corde in sto-
macho infestimus in corde mortale quia non
curabile. Item cor et tantum digitalis non
tollatur aliquid magnitudine. Item cor in sua pas-
sione vel nocivis non potest dum dilatatur et pa-
titur statim moritur. Si circa nocivam corporis
patitur dilatatur etc. Item propter dicta contra-
rium apostema in palliculis suis sed in medio in
substantia sua. Cura cordiace consistit in duo-
bus primo per confortativa cordis quia sicut
ergo hic in mente primo ordinatur dextrum de-
gerit adiutor sinistrum ad mor-
gere ad cor. Sed ordinatur et sinistrum ad mo-
...
Item dicta. Nota in omnibus cordiacis ...
...

[Left column continues; only fragments legible:] ... confortativa ... lactuca, borago, calida ... ambra, calamentum, enula campana, macis, flores ... cordialia ... sandalia ... poma citrangula ... pomorum ... borago, buglossa ... margarita, perle ... argentum ... dyargiton, dyamargariton, dyaambra et dyarodon ... galanga ... dyanthos ... nardi, mastix, galanga, cardamomum ... ligni aloes ... calamentum ... margarita ... confortativa ...

[Right column:] ... cum aqua rosarum ... borago ... margarita ... de corde ... cum vino ... borago, buglossa ... cum aqua ... et impone galanga vel ligni aloes ... Nota si appetitus ... assa ... poma ... ligni aloes ... vino ... cum pane tosto vel ... offa cum brodio galli ... confortat ... augendo calorem ... confortat ... vt ... confortat ... bibita vel ... cum aqua buglossa vel borago ... ligni aloes, galanga ... cum aqua rosarum ... confortat cor ... omnibus ... sirupus ... cordis ... si ... sirupus cum borago vel sirupus rosarum vel ... sandali ... ligni aloes ... cordiacis ... in tali ...

sirupo.

sumpt tñe vel cum oxielle scille apponde
epithi et lapi et castore i. kiokioth de galeca
iustatay i. apotteca si fuit ventositas stomachi
ventose vel simplex electuaria dyacimi vel vina
galange gariofili vel piperuella que est vicia
et consumit ventositates sunt laudabile cosue
piae vetoles si cauda et gumma et pista caus
sant ventositates si fuit debilitas cordis
in a separacione sequitur at causa et vit. debilis
motiva iva balinorum si per lubos est debi
le cor confortatur illa membra. Si fuit propter
humores debilitas cordis datur semen apii vel absin
teij vel aceto bene salsa vel decoccio eius albumi
vel cytaloni vel cepe coctis vel bibe et semen
ab ptter. i. melilotum semen canapi agrestis
radix emile campane capilli veneris radix hec
necat omnes humores et pediculos in pudibundis
lavando locum cum tali decoccione Item laxativa
evacuancia cordiace sunt illa in ea primo
viole cassiafistule flores buglosse borag. cum brodio
capone vel cum iure carnis vel vaccino
Sanda sunt illa quia capud magno purgat
scabiem et lepram et mundificat sanguinem
fumo terre Item thamarindi viole borag. prune
cassiafistula valent in apoplexia. De lerm[?] ista fiat
in a mota. Non flebotomia plus debilitat
quam mille purgaciones i. medicinas et minime
omnes in vicio ab malo vita nec balnea co
aluta ca sua. in his bacca[?] sanant homines
iuvenes esse senes illa quando ab malo
vita. Minuas corpus ubi est plenum i. sanguine
sicut est replecia plena nocent et bina grossa
mota minuo alia causa post flebotomiam multum
sincopizat i. debilitas est Item non sic dicat
Avicenna quod leviter me ne valent ut scama
sene et cusie et confectio ab omnibus me ne cor
diace que dantur per subtilitatem carnis con
tra febre Item [illegible] quando valent in omni causa
ca cordis et reubarbarum[?] sunt quod evacuat
sine debilitacione et offensione cordis Item eius
vena est subtilis sanguinis sicut supposita contra causa
tra calorem diaprimis. Sit quia datur cordialis
imperiale tercium cum aqua 33 et in vina dicit
quod purgant vicia et fleuma ipsi colera
et sanguinem. Item valet cum aqua Item polipodium
evacuat vicia a toto sanguine et valet in omni
ma vicia et per in omni se. i. appone proma
Item quod polipodium hoc tinc adiunge anicum
et non facit tortiones Item dya boragi godlo
vel pill. de lapide lazuli et armeni purgat
vicia. Nota lapis lazuli et lazuum sunt idem
Item limatura serra et iussime purgat vicia
Item kathalicon vel pom. in omnibus passionibus
et est fimum in cordiaca passione conducta rem
ita omnes explet boi cibi fac dig[?] et [illegible]
tones maxime sunt per cordiaca. Item non quod ibi
qui habet cordiacam passionem et est in angustia
et per intrigat maxime nocet Item pulla gal
line assata cum aqua rosis aspersa vel cum
vino odorifero si ea sua comedat ea si ea me
sus pullus comedatur Item primo habet caldas
et omnia fercula sua condiantur cum modico
croco. Item citonia pira assa vel silvestria as
sa in vino bono odorifero perlatata et cocta
faciunt bonum appetitum comedendi et confortant sto
machum Item sorbicia pulli cocti per corpus et
ille est parti multum et facit appetitum Item pallio cor
diaca sincopali si causa est calor bitrosum[?]
et rob i. succus i. gummi [illegible] et prunas domia
sci. Item si fuerit causa frigida codallum carnes bene
carnium bene capone et per decoccionem appone bo
num odoriferum et serum quod est in quolibet alio
et hoc in cordiaca passione fit. vel omnibus assumi

in ca sua sed in ca ca est venenum Item mitte
qui assat pullum per debes aspergere cum bono vino
et aqua rosis et gariofilis sic posita inter cutem pulli
et sunt vero in sincopi sua Item pullus sic
non est in mota quantitate dicit Dal. illa ad ea quia
alias magis inflammaret cor si sicud sit humilitas
sincopizans et si corripit non da odorifera sed
si per infirmo odorifera et croci musci calami
aromatici vel macis vel gariofili in panno et sup
rius pone ei ante nares similiter columbinum
vel aliud assumi ad nares eius Item omnes
me ne adhibite ibi sunt non est completum
quia alias maxime loco eius. Et illa que
iam dicta sunt valent Dal. in cordiaca ma
nicione et non completa quia si das vinum bonum
completo tunc vinum facit calefacere et maiorem
dolorem. Et ille qui est completus tunc cum sa
nitatibus et debet evacuatur. Calida passio
quia in causa ab aliquo appone semper frontem vino
cum ellebor nigro vel pipe vel causa magdolei[?]
et in sincopali cordiaca Item fac una pecia
et intingatur in aceto forti et tende ad nares
et fac motorem naturalem et statim habebis sanita
tem et hic sunt vero in sincopali et in paroxismo
Item fac pecia de auca et sufflat eius pulverem
corpus ad nares quod remittet Item si quis sincopat
quando manica tunc cum aqua rosis subito proiecta
ad faciem vel alias aquas frigidas Alia causa est
quia quis sincopizat quia talis trahet per
ramos alius modus est quod debet suffumigari cor
illius cum mirra. Alius modus pone ad faciem
ad nares et fiat pedes et spinam dorsi si est
sincopis et ea causa ibi vel saniem vigor cum
fora et debet capi inde con cursum sunt pannos
et sicut ponitur et hic per est colericum et mac
nis si ea autem venali tunc vel tormen
tilla magis cum sicut vel alii sunt mille
folium. Alii dya margariton et a proprietate cum
lapidibus preciosis confortant cor et valent sem
per acute in ebrietatibus Item in amulis[?] cordia
libus valent a iusti contraria si ea ca tunc
sequitur me a sua cum modo ca si sua tunc debet
ea cum modo frigido. Et autem cordiaca proxime
to et subito recedit et accedit tunc debet
fieri sua et pone milium torrefactum sup locum
et ante pone ibi dya pipis. Alii dant dyacara
lamin et valet in omni ventositate et dicit
putat quantum a ventositate vel pisum, olera
fabas fructus crudos et mel, pira poma
et omnia castanea et lactucam quia illa ge
nerat ventositatem vel pisum olera et mel et
Nota electuarium de pipe longo et iulia pipe i.
de pipe albo Item Item dya pipe 4 et est intrio
calefacit stomachum ad digerendum Item omnia quorum ca
vel croci gariofili 33 zituar et debes de
capi in magis vel in a quantitate et pulvis croci
quia in vino facit ridendo mori Item polipodium
i. saxifraga pone sicut ceterum cuius illa sim
plicia purgant vicia sum et forcius illa com
posita electuaria i. diasene dya boragi. gera
cuisti godlogo lapis armenus lapis lazuli
illa purgant vicia i. consequenter est

Sequitur de peripleumonia pleurensis asma
alitia oragra[?] tisis empima per
pleumonia est passio pulmonis et est
a pulmone accipit nomen et a pera quod est iux
et pleumo grece quod est pulmo latine i. apostema
pulmonis vel dicitur a pera quod est circa et pleumon
quod dicta pulmonis. Avicenna dicit quod
apostema ca in pulmone vel circa cor. Alma
sor i. rasis dicit est acutum apostema pulmonis
vel est apostema pulmonis sicut ea vel sua est diffi
cilis est apostema in pulmone vel circa cor. cum
ut plurimum est de ca ca. Galicus dicit in pa

Peripleumonia est apostema pulmonis et velamina eius
scilicet due sunt scilicet circumdantes pulmonem totum
et mediastinum pectoris quod velati dividens
pectus et pulmonem per medium sic longitudinem
ita ut sint pars pulmonis in latere dextro et alia
in sinistro scilicet cum illa pars sinistre parti
[illegible]

Et interea est apostema i. de sanguine quia
accipit sanguinis[?] [illegible] Galieno[?] [illegible]
de utilitate et faciunt [illegible] pri
ma[?] [illegible] de caliditate [illegible] esse
[illegible] a [illegible] nato

pulmonis. Non est fortis dolor. Ratio quia non
est membrum sensibile. Sed quatuor solum sunt
membra sensitiva scilicet splen pulmo vesica
et renes. Peripleumonia est tribus modis, vel speciebus
primo in ea fiunt collecta multi humores
causantes apostema supra causatum a reumate de
scendente ad thoracem et est calida una quae est
ex flamate et non vera peripleumonia et colerica
sed ex acutis humoribus et reumate si defluunt ad
costas dicitur peripleumonia. Serapio dicit a reumate
et pleuresi liberat nos Deus quia sunt pessime
quia veniunt a catharro qui est uiat omnium
egritudinum. Galienus dicit de passionibus pleu
resis vera est de flamate non vera colerica tamen
doctores dicunt semper variis ideo diversimode
oritur. Et peripleumonia quae est de colera magis
vexat quia colerici sunt igniei et fortius
patiuntur. Sed quando est de flamate dantur ea
sed quae est de colera dantur frigida ut quia gravius
curentur. Et peripleumonia est morbus periculosus quia
cito cadit in peiorem et in finem tardius curatur.
Galienus dicit quod peripleumonia quae est ex flamate est
cum principio inflectuoso sed colera est ex corrupto
cibo vel cadis vel fluxu. Et peripleumonia ...
curatur. Avicenna dicit quod ab omni humore est
peripleumonia sed ut plurimum magis ex flamate
pleuresis est ex ea ut in collo peripleumonia quae
est ex colera vel sanguine inficit ut plurimum
... quia est in medio ... et auget ...
... Et dicitur ... membra ... sed ...
... non ... pulmonem. Rasis dicit peri
pleumonia est ex ... reumate ...
Et peripleumonia ut frequenter est ex reumate flu
ente ad pulmonem. Rasis dicit peripleumonia est ex
de ... et est ex flamate et ...
Signa seu ... peripleumonia sunt ... acute ...
... anhelitus et dolor pectoris et dolor
... maxilla et ... tussis non ...
... dormire ... et lingua ...
... et inflatio maxille sinistre et ...
et dolet inflatio oculorum et maior ...
... tales ... flamate ... dormiunt
et ... membrorum ...
quae est calor peripleumonia quia ... membrum
est ita ... pulmo ... calefit ...
de ... ibi est ... cum calore ...
Et quae est ... colera est fortior ...
aliorum humorum ... et ...
est fortis ... colerica et est in sinistro latere
peripleumonia. Hoc dicitur maledicta ... quia
... vitam et ...
... in alia ...
... in ... ut ...
... maximi
... fistula fluens et ...
dit et ... pellitur ad infe
riora et ... quae ...
ille due quia utrobique est ... dicitur quia
peripleumonia est ... et maior est
... anhelitus sed in pleuresi est ...
... et dicit pleuresis et peri
pleumonia. Alexander ponit ...
... egritudinum ... cura ...
... ille due ... curantur
quia ambo ... acute. Cura ... vena
basilica ... illa est vena cordis ...
est si est ... solutio ventris ...
bibat aquam ordei cum oleo amigdale et
zuccara et dragagantum. ... caput ...
... datur ... decoctio ... capilli
veneris ... liquiricie et ...

... buturo ... vel ... vel ...
vel oleo olive vel ... vel ...
... et quae est de ... ex ...
sed ... camphoram sandali ...
... et ...
... est ... in ... non ...
et ... ut ... aplicari ... sinistra
mamilla et liquiricia est optima medicina
in tali peste pulmonis ... capilli veneris
... idest ... vel ... mor
tua. Et quae apostema est maturum et crepuerit
detur ysopus ... melle bibere vel ...
Et si non potest ... datur ... ca
... farina ordei vel nigelle vel aristologie
longe vel piperis longi vel cinamomum
vel cassia lignea. Sed apostema in ...
quod pulmo ... detur tyriaca vel ...
... tyriaca ...
... et odores ... vel ...
... et ... dulcibus
odoriferis. Si ... datur ...
buglosse ... et ...
silvestres et bibat ... cum ...
... amigdalinus ... Si autem ...
se apponatur vel ... dicit ...
... sandali diagragantum. Galienus
datur ... in ... in ...
... illius ... non ... dantur
sibi ea et piper et statim ... similiter
cinamomum ... vel ... de decoctio
ysopi ... calamenti ... pulli ...
liquiricie ... passarum ...
... in ... depositis
... plena ... Nota ...
... liquiricie ... ysopi
... ante ... est magna addantur
quatuor semina frigida scilicet ... et ... bul
liant cum aqua ... addatur zuccarum si est ...
... si est de flamate ... et bibatur
modice sugendo vel lambendo et ...
fortiter ... de ...
... apponendo ... de zuccaro
de ordeo et ponunt sub lingua et ibi resolvatur.
Ille ... ponunt unguentum ...
... de ... et medulla ...
... butirum ... et appone
... et ... unguentum ...
... et appone sinistre mamille
vel ... axungiam galline et medullam
... et unge pectus in sinistra parte et cessat
dolor illius ... peripleumonia ... datur
oleum olive ... calide quia tale resolvit
et consolidat. Caveat ab omnibus acutis
... tempore ... Si est ...
... a ventositatibus ut fabe et ...
... vel ... a lacticiniis
... a loco dormitorio ... quia ille
facit ... alioquin ... ligna
est ligata ad pulmonem et illa ... moventur
... pulmonis. Et si est ...
vel ... et causatum ... causa ...
... mane et sero
... ut piper ...

Sequitur de pleuresi. Pleuresis sic dicitur a
pleura quod est costa quia est circa
costas sed non in costa primo pleu
resis est apostema costarum seu sub costis
in ... illa ... dici ... non potest se
... levare ... dia...

costis iungitur. Et qui duo [illegible] separat melius in [illegible] Nos autem in pectoris vocatur birasen vel subrustice alias pleuresis. Et pleuresis est apostema in partibus pectoris scilicet circa in lateribus aut in velamine cooperiente pectus. Aliud vocatur pleurisis vel pleuresis et acutissimus dolor lateris. Aliquo significat birsen et pleuresis sunt synonima et [illegible] pleuresis nam vera fit in lateribus et panniculis costarum et non vera in velamine cooperiente pectus. Nota vera in extrinsecis partibus [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] amigdalarum [illegible] et [illegible] consolidant [illegible] [illegible] cum lacte amigdalino [illegible] [illegible]

[illegible]

Causatur secundo tussis propter retentionem
menstruorum et emorroidarum emorroidas
antiquas sanare non potest si aqua manat o
utitur in tisim Item dicitur quod qui consueuit fle
botomari non debet statim impetuose cessare
Sed semel vel bis in anno aliis habet
tisim Hec ex tunc prima sputum sangui
nis qui spuit sanguinem et inde queritur
in senio Item tenuiose salsa sicca assa acre
rosa sicut piper et ex tussis longa facit
thisim ista sicut ista tria omnia nocent
supradicta et faciunt ut caput passio causat
thisim sicut aer ventosus locus in aere et
maxime aer meridionalis Item multi
studens de here camerās versus meridiem
Similiter odor sulfuris maxime nocet et facit
tisim ergo ex fumo pedis qui vadit pedibus
suis ad locum qui non digerunt et facit tisim
Et multi ergo non digerunt facultatem in currit
tisim Item nota thisis causa vnus quit
vomitum assumptorum et omne tempus autem facit
tisim Item omnes superfluitates facit tisim
Secundo thisis venit ex vlceratione pul
monis Item ex tonitru nimio fit thisim
Item ad curam tisis dicunt apponi sicca que ex
siccant pluuiam sanies Item illa non subito
faciunt mortem sed successiue sed dicto eque
etas po facit thisim Videt ipso in quo
euphorbium ex aceto autem vsque ad ...
anno incurrunt tisim quando aquis habet
molles brachia habet tisim tempore autem puerili
Sed est morte morte tisis quod siccitas autumpni
claudit calorem que Signa tisis quam separabilia
quedam inseparabilia Separabilia ex parte curas
si spuit ad primum Si super natat sputum
in aqua tunc curat Si sputum cadit ad fundum
est signum sputum Si fetet moritur Item
tale sputum fumosum vel si spuit sanies
indicat pulmonem putridum Postea tisica est
inordinata et habet inflatorem pulmonis
Item quando leditur cor etiam leditur pulmo
Item sicut stomachus purgatur per vomitum ita
pulmo purgatur per tussim Sed diceret
quare autem puerum habet hanc tussim et non potest
quia prohibitum vaporem ascendere et pulmonem
euaporari etc emunctaria Ozin sono colli
ta sunt rotunda que exeunt per pulmonem Item
si sit habet rubedinem in maxillis etiam habet
calorem in manibus plante pedis post prandium
isti qui statim rubescunt post bibitionem habet tisim
Item si nigredo in tyrannum vim est tisis incurabilis
Signa distincta sunt si vero tisis a pulmone
habet maxillas rubeas et sputum fetet et de
habet est confirmata in tisi Si autem vero a canali
ore est confirmata in tisi Si aut vero a canali
pulmonis habet collum inflatum Item capias
filum vel pannum madidatum et pone super simi
stram mamillam vel sub pectore et in tali loco vbi
cito exsiccatur ibi est tisis Item quando vlcus in
pulmone est tunc quando intrat carne statum vlcus
pulmonis est tunc qui intrat stuham calidam
suffocatur vel qui intrat stuham calidam
Item aliud signum si habet tisim et habet tussim
molestam et non potest iacere in aliquo latere
et dolet circa spatulam et mamillam sini
stram est tisis incurabilis quod vlcus pul

est et quando crepat apit statim moritur
Item vlcus omne est cum in sanie Sed vlcus
pulmonis non est cum sanie non quando incipit
Item sputum sanguinis qui venit a pulmone
spissum spumosum quia per commotionem expuit
sanguinis sputuosum per sputum Sunc spumam
spuit sanguinem tunc est a pectore Item de pectore
de sanguine non nigra tussis et rubore et dolore
a pulmone autem quia non cor est ventosum
igitur sentit dolorem Sed pulmo non sentit
Igitur ita est dicta cordis Item sputum a pectore
est nigrum vel album a pulmone autem rubeum
sanguinis per sputum Si sanguis spuitur a
gutture expuit leniter sed cum venit a pul
mone Si venit cum vomitu sanguis tunc
venit a stomacho vel ab epate Si vero
facilitatem erat habet appropinquans probatum Item si
sanguis in sputo est vitulentus vel venenosus
est accessione Item si vrina est in initio
pinguis et oleagenosa sicut oleum signum est
ex pinguedo dissoluitur et consumptum et habet
multa fila et dumtaxat tunc medulla est ex
siccata processio tisis est vnum autem incurabi
lis Sed bene in mense potest curari Cura rubeam
rosam quod consolidant confortant et stringunt
illa duo simul valent Item tisis confirmata
vbi est vrina oleosa et pinguis et illa est
incurabilis quia habet vlcera in pulmone
et illa vlcera non possunt sanari Item Sibilator
dicit pulsillo habet motum continuum sicut flabellum
et quando tisicus cessat a tussi et motu ut prius
habent tussim tunc illa die moriuntur Item
qui exuat sputum est mortis Item si capilli
cadunt de capite est mortis Item habet dia
riam vel inflate pedes est mortis Item qui a pul
mone vero sanguis fetidus est mortis Item
quando sputum in aqua sputatum Si ad hoc
signum cum quo moritur tunc curatur Si
autem descendit ad fundum non curatur Si
autem sputum manet in medio aque medio
curatur Item tisis in pueris curatur Sed
in maioribus difficulter Item signa mortis
si cessat appetitus comedendi secundo pe
des inflati capilli cadunt difficultas
anhelitus non habet sompnum consumptus inflatur
non habet pulsum est linor vel est de oculorum
oculi profundi anhelitus fetidum non parat
sputum Item sputum rotundum signum est tisica
Item sputum viride et nigrum est mortis Cura
tisis est duplex quasi non vera quedam solum
calorem facit facit Sed corpus eius non curat
Sed vera que curari potest per ante confirmatam
tisim et ante eius fetorem et ante saniem Sed
si illa mala signa precedunt non potest cu
rari igitur dicitur cura non vera seu
blandiens Cura specialis primo prohibere
reuma ne fluat ad pectus Secundo purgetur
corpus Tertio materia diuertere ad illam partem
scilicet ad culum vel ad aliud locum circuito
confortare caput et pectus ne materia permutat
fluere Quarto indificare et consiccare
et expellere materiam fumosam a pectore et
pulmone Deinde consolidare Sexto prohibeat
tussim omnibus electuariis et vnguentis Sep
timo prouocat sompnum Octauo facit appetitum
comedendi Nono sputum sanguinolentum

vestimente decimo malitiaz anhelita. r
lan... d. auferre xi° dictaz cor
dinet sibi xii° rez vedaz cta pulmon
remone ... remina sit remone
et spica nardi semen ... al meis
mesti Oliuu aut et enatz bone ... te
galieni aut et ... moriad ... et
teneat sub lingua qd resoluat et
auat qd ... reu ... decans ...
tuat ... incitud ... tibi sit reu
sans in cor ... Jemmes siacs mgri.
leo sit reu ... cues ... indicat i
opelliit sames pos et ... ... siccator
vel ... rone ... m.a. co
opposita ... deriuat si siccus peccat
... alinis humor peccat ... palias
meas ... dup o mea ... lenitia lu
bificatiua. s. cassi ... mana ... thama
prud damasceni ... illas ... violas
mustarcis psilii ... ac. ... ... tribchi
coloquintida ... ... reubarb
laureola lap ... armenici lapis laz
uli ... forti ... ... predicta lenit
... sine ... ... isopi or
dei ... ... capillis ... ... palmaris
que ... ... salme
et ... ... decoctio cum lacte ... est
... ... aq decoctionem ... ... me
de damasco ... nec in que psilii est ...
... viola ... ... potus ... Item re
... cum medico sale et ... ...
... et dat sibi ... post vel ... vel
... ... in aq ... vel
... agarica et ... ... con ...
... vel dat aq ... vel ... ptisa:
nem ... amigdalis vel ...
... ... Item ...
... ... de ...
... ... et ...
... ... et
... ... ad
... ...
... ... pul:
... Item ... ... ad ...
... et ... ... vel
... ...
... panno et pone ... ...
... ... et ... ...
... ...
... pul: ... et ... ...
... ... pul ...
... ...
... ...
... pulmonem ... ...
... ...
... ...
et illa ... ...
... ...
... ...
... ...

... ...
... ...
... ...
... ... et ...
... ...
... ... Item
ad ... ...
... ...
... ... addit ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... rosa ... ...
... ...
... ...
... Item ... ...
... ...
... ... est ... est
... ...
... ...
... ...
... ... est in
... ...
... est ... ...
... ... ponat sup ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... et ... dulcia ... ...
... ...
... ...
... ...
... et ... ...
... ... pectus et ... ...
... ... capillis ...
... ... pectus
... ...
... ... et
... ...
... ...
et ... ... et pectus
... ...
... ...
... ...
et ... et ... ...
... ...
... ...
... et ... ...
... ... pectori et ...
... ... et pulmoni ...
Item ... ...
Item ... ...
... ... pector ... ...
... ... ad ... et
... ... pector ...
... ...

bibere vel quia calefacit ¶ Item vel consolidat
et nutrit etc. Bene vomat quod dulcia sicut ysopa yris
opilant i. worsthopen ¶ Item circa quod quandoque
spuit sanguinem et sanies sicut emorroica passio
sic bibat decoctionem ysopo ysopi alii celidonie cum siro
po i. dromellis ¶ Item sumat caulium reuerentiam molle
scannate ¶ Item scabiosa scande vel radicis piper
et orobi i. ffoickin succum crinum et brodium vel spica
nardi vel ¶ Item recipe simul decoque ad saluia et
ysopo et liquiricia mora et bibat tepide mane
et sero hoc clarificat vocem et pectus ¶ Item recipe
passulas mundatas a nucleis et misce ad
melle et bibe et tollit asmaticam passionem et
facit bonam vocem si illa decoquantur in sua cum
sicut in ea ⁊ violis seminum citoniorum mu
si ne psillii vel psilii et ordeum pendiarum
i. aqua cuncta cum bullias simul ¶ Item dicit sic vel
violis et appone liquiricia et hec valet quod difficultate
anhelitum in quibus calidi et macri ¶ Item sirupus
violaceus rosaceus liquiricia nenufaris sicut
sunt faciens anhelare ¶ Item balsamita cala
de qua decoquatur cum ceruisia vel liquiricia
et bibatur tepide ¶ in hieme iste res valet in omni
epimate emoptoica passione inquantum tussi
¶ Item alii apponunt fisiolos amigdalas pti
sanam cum amigdalis ysopo in aestiuo circa
tussim tenet sicut in tempore estiuo et autumno
de nocte vtetur et ysopum sic valet in hyeme
¶ Item sirupus de psillio vel psillium cum
datum cum ouis et comestum sicut valet et ¶ Item
sirupus psilii sic recipe psilii ℥ i capillis veneris
calami aromatici feniculi ʒ v seu anisi di
scrotis ʒ ii vnicorum passarum ʒ v sicut
ʒ in pendiarum lb i vel fiat lb in species sirupus
pauper bibat caules coctas siccas
et addat modicum de liquiricia cum psillio et sirupus
et alius sirupus pectoralis de summi lambendus
et non maior bibendo et aliquantum tepide
vel pauper sumat ptisanam cum melle vel
comedat vel cum electuario nucleis
omni mane vel liquiricia contrahendo succum
¶ Item sirupus de pipenelle valet pectori sicut sirupus
pipenella recipe consolide maioris et minoris
pipinelis scariole vel vngule caballi ana
capillis veneris ana ℥ ii foi se ana et bora
ana ℥ i medulle seu bonbacis se citoniorum
i. nucleos interiores se citrullorum liquiricia
ana ʒ ß dragaganti gummi arabici amidi sola
rosarum spodei sanguinis draconis passularum
mundatarum ab ossibus i. nucleos cerusarum
pinearum ana ʒ ii ordei lb i coquitur ad aquam
pluuialem sive pluuiali et clarificetur sirupus
et detur mane et sero et illa recepta sirupus
consolidant intus vlcera pulmonis ¶ Item cura
humectat et lenit vias etc. oculus rosacea
agitur apponuntur ¶ Item optimum electuarium recipe
dragaganti gummi arabici ana ℥ i bolus arme
nus ʒ in liquiricia ℥ i boli armenici ℥ i
camerorum plumalis et recipe electuarium ¶ Item
sirupus ad vlcera pulmonis recipe consolidas
maiores et minores ana ℥ i cerusa polo
policum vngule caballi seu seu scrozu
ana et bora ana ʒ liquiricia ʒ ii ¶ Item aqua
pluuialis est restrictiva et sicca et sanissima
et omnia recepta decoquuntur cum cadere ¶ Item pti
sana cum carne cancrorum summe valet ptisicis
et tunc in tisana pro potu mane et sero ¶ Item
recipe ordeum et ffirunos et semen vrtice bulliendo
cum nucleis vel amigdalis et bibe tepide
et iste potus restrictivus vlcerum postea

aut vlcerum abstersiue consolidatiue
cum rosa antiqua quia antiquatus
magis consumatus est valet rosa rosa et
non potest obruere addatur de spodio
¶ Item infra cum spodio magis in ea spodia
albo nota ebore et ⁊ dragaganti gummi
arabicum ana ℥ i amidi ʒ ii liquiricia
ʒ iii foi se scoriae seu spodio vel succi
ʒ iii sicut ana ℥ i sanguinis draconis
liquiricia sola ana ʒ ß de istis misce fiant pilule vel
trociscus vel sirupus vel electuarium vel molle
cum sirupus consuetus per da ʒ fac caput statim
subito confusa per da ʒ fac caput statim
in ipso est commixtum res lapides ignitos
conferatur hiatus factus per vaporem concurrentem
et ascendentem recipe maior pro plus strictas in eo
facte et hoc aliquando in fol recepto et illa
poco constringit omnes fluxum corporis in
bono loco siue famuli sed sanguinis sine hoc
specialiter potest sic per cellas seu pappiones ¶ Item omnibus
tibi et potus ptisicus debet se extendere ad sic
citatem sicut vt consumatur ferro vel
calibe vel lapide ignito vt habitudinibus
renta consumatur ¶ Item in medio contunditur cum
vno illorum ignitorum statim stringit vomi
tum etc. preter in omnibus plurimum sic cutaneo pa
ptientem longitudinem ¶ Item electuarium camphoratum
sicut recipe spodii ℥ i rosarum ʒ ii se sicut anacara
et mora ℥ i camphore ʒ ß recipe terra i.
factio ad modum croceum sirupum ysopi spodii
i. cum lacte sirupum ad bibendum vel cum
ptisana dicta cum fracibus sirupus
amigdalarum ordeum illa sicut valet ptisicus
quia sicut vistopia ¶ Igitur omne tale haberet
virtutem lenitiuam et consolidandum ¶ Item ptisicus
tempatur et tussi etc. qui quare tussitatur te
mor est defutura ptisi sed illa cum pedes
inflamantur timeat de ydropisi passione
¶ Item non calidus et siccus stringit tussim ¶ Item
non optima decoctio vel sirupus quoniam omnes
scabie et quia tali radicis liquiricie quarta
i. i. minor ʒ po spodio al seu mora
et bora sicut ana ℥ i ysopi capillis veneris
ante de ordei lb i vnarum passarum
a baltis mundatarum passatum eiusdem
dactillorum ana ℥ i misce vel psilii et acum
arum ana ʒ ß recipe decoctio in aqua pluui
ali quia illa est sicca quia lenius cocta
valet sicut quod scabies et frangit ¶ Item
furex pro dicit appone spodio abstergendo
et consolidando pulmonem ¶ Item recipe ysopi dra
ganti gummi arabici liquiricia ana ʒ ii ʒ iii
vel ad pondus omnium illorum talis recepta
sicut valet ¶ Item diagragantum diapendion
valet infra sicut ab eo vt longe pectus cum
butiro et oleo ¶ Item pulmo vulpecula
cum psillio comestus est sicut in vitello ca
pm non est par cum omnes sicut aplaudeat
suo simili ¶ Item sirupus de psillio de pedina ad
hoc vt successiue trahatur et intrat deinde
primo post noctem vel in aurora datur
species diarum ad est pendiarum
contra tussim quia venit ex reumate
sibi pedes sed tussis quando venit ex reumate
pro cura reumatis et nota reumatis sic curatur
recipe sulfur et pone super carbones et co
operias cum cribro et fac foramen in super
ficie parte et impone embotum cum vna parte
in parte et impone ad os vel
ad foramen et longam partem pone ad os vel
ad pallatum et eiusdem fumum intre

vi[n]i clarificando renes et oculos alias ma-
xime offendit cerebrum et oculos etc. secundo
ff[?] de cibarijs et membris quia cum fu-
erit q[ui]a non sunt offendit oculos et cerebrum.
Item diasulfur vel auridium vz. Item
fac arsenici auri pigmentum auripigmentum zorni-
de et fac pillulas et fac suffigal per em-
botum ponendo illas pillulas super carbo-
nes clarificando renes et oculos. Secundo
apparendo os et h[oc] summa cura zenith
licet alberene. Et parum de cimba ca-
mpana antiqua et fundo in pectus re-
vindas. Solutio [illegible] de amido cum
[illegible] et ff prune et mitte in potu tepide
mane et sero et faciat vnum gustatum ad
mellis et imponit de illo pulverem cum
fuerit cum inde zotulo yrino. Si autem
est in estate mitte illum pulverem vel fumo
vel lacte spirituale et est similiter cum zenit.
Item calaminto et diacalamento in festa ca-
lidi zenit sunt vz. Sed si adest se illo
gaudet mel quia mel augmentat febris.
Dat sibi sirupum spirituale vel oxizucca.
Item yssopo cum melle in yeme sume
vz ad pulmonem opus cum melle co-
cta in sopore cimba campana facit
pectora sana. Item de pinguedine
anseris et insistat ad collatura ffferi
et in vnge pectus et curat tussim. Si
autem sit puer et tussitat dant sibi
amygdale cum lacte. Si sit iuuenis ad
dat sibi liquiricie semi. Aut dat cala-
mento et istabunt ineos casem feigum quia
hoc maxime curat venenum. Item medi-
cinam. Si autem tussit fortiter die ca ca
quia mater est dat sibi pillulas de
spume et oppio et teneat sublingua
quia ibi dissolvantur de iure deglu-
tiat hoc si sit detrazat spinere et bi-
bat et habet semper. Si prius dor-
mire non potest. Si autem fuerit fungus
det sibi aistaca et dentur sibi ori
dem ta: et cum rose et omnibus conso-
lide et det remedia preparata semper.
Item ciceris puoccat affectum concede
si clamor castallipum et insistat ad pul-
mo garaelle masticis gariofili. Velle
et pone super fundum stomachi. Item assa
pulmo cum cauda ff ut supra dictum est. Item
si sanguis pectorat in hac egritudine
ff flauda. Si autem alius humor
fuit da sibi zab i stacio pomorum.
Item de zenbarie assatum et pone
desuper de spodio. Sed cum turello terre
de sep[?] [illegible] et ff ma z
da bibere cum aqua plantaginis et hoc
sue consolidat et statim. Quia dicit fer-
stat eam in fluxu sanguinis.

Item aqua plantaginis vz in omni fluxu
ventris cor[?] etc. Item virge pastoris sem[per]
quia statim stringit sanguinem ma-
xime duo potus ad nares. Item aqua
extincta consolidat omnem sangui-
nem. Si in aqua extinctum est lapis vel
ferrum. Sed plantago vz ad idem.
Item aqua in qua extinctum est ferrum
vel calcinate et cocta vel sagnatio
est optima medicina ad consolidandum
fluxum sanguinis sive ore sive naribus
sive ano sive vbi. Item experta
hypocras de anulo dum aperiunt fa-
cultas diaquilon inciderat pulmo
vel lac caprinum extinctum cum
lapide vel ferro ignito et bibe et
teneat acetum et salem a fuo. Item
lac agnino extinctum est similiter i. prius
mixtum extinctum bibere in petissimum fu-
stra. Item omnibus pedes pede et
lingule s.[?] ca bonum est vacata fca
primum vitelorum anulum spirituale risus
zotis vitat. Sed corporibus non vitan[t] cibo.

Sequitur de asma et est genus
anhelitus cum raucedine quia
sibilando loquitur. Sed dispnea
asma orthomia sunt passiones pe-
ctoris et dispnea talis passio est
in carnis p[?] d[?] et [illegible]
et est difficultas anhelandi attrahe-
ndo aerem. Asma vero est difficultas
emittendi aerem. Sed dispnea se celat
tamen asma manifestat. Orthomia op-
tomia est morbo vexatur vel ex. Item
asma in senie non recipit curationem
hoc intelligitur de aliquibus pestilentiis
que in senio non curantur etc. Orthoponia
asma est velut media anhelitus
sedendi et difficultas emittendi. Sed
orthopnoa non potest inspirare nec respi-
rare. Item vero. Sed ille zob in fluvius
venenum potentissima i. quod alij recte
alij non. Hoc est signum mortis. Sed si
asma curatur ex sanguine et asma aqua
spiritu ex [illegible]. Si extinta spiritum
longum si spiritus spiritum ab. Item si
patitur magnum sed tunc est ex ca-
liditate. Sed si curat tunc est ex frigiditate.
Et iste passiones sunt dicte. Si
sequitur tussim est signum mortis. Sed
autem aliorum aerem consistit in ordinariam
dictam. Quando in facile anhelitus zo
in mundificationem pectoris. Sed in
plerisque tenue. Dicta autem ma-
teria ab hac quandoque ex [illegible] declina-
natur ad aliquam partem ut primum
non tam [illegible] necessitatem et depre
comodum ad in ipsam mediam

nocte; i(d est) debet eleuare aerem septem
fenestralem ut sunt fenestras commu-
nis septem tantum i(d est) mox nocte
quia ille aer infrigidat et infrigidat Nota
dicit ita bene est ... (Item) ... inse-
ctio non est in asma secundum ... con-
trarium quod dictam sed ... et ...
... in plus ... aer est ...
... et ira Item ...
tendit se ad cibum et potum ...
tendisse ad ... quod asmaticus
modo non comedat et bibat Item ...
de capite ... est sic dem...
... omnibus ... quia ... quod ...
... sunt ... (Item) ... fiat
diuersis morbis et ... ad
diuersa loca quia fluit vapor ...
... ad collum fit ... Item ad pe-
ctus fit ad vesicam ... humoribus
... fiat ... Item ... actuali-
ter ... ignis ... fiat
... galangi et piper ... cimamomi
... sulfuris ... ...
... non mouetur ... mouetur ...
... semine de cinamomi ...
... sicut ... asma ... ...
... rose ... Item ...
... ad ... ut ...
... et ...
... et oua pinguia et
... asmaticus ... ...
... Item ... ventosa ut pisa
et omnia ... ut rape ... Item
... poma Item ...
... pira ... poma ...
... piscibus ... et salsatis
... et coloticis ...
... ut ...
... Item addunt ... et as-
matico quia asma ... acetum ...
... lapis ... lit...
... et ...
... polipodio ...
et amisio et ... et ...
... optimas ...
... et ... et ...
... condiat ... cum ...
... cum ... non ...
... gallinacei ut
gallinae et ...
... et amisio ... et
... comede ... et fiat ...
... Item asmaticus ... passe
... amigdale ...
... et ...
... aqua ... et ...

nota ... et asmaticus in cena
... vnum ... assatum comede-
dit et ... liquida ...
... qui ... in loco ...
et non ... Item ...
... et ... quod ...
... carnes ... ut ...
... et quadrupedum ...
... solum dicit ...
... si ...
non ... non comedat alias car-
nes nisi ... pl...
pulli non ... aqua ...
... quia alias aqua
inficit ... et fit putrefa-
ctio Item ... ut asma ...
et ... solum ... pisces ...
... et ...
... in aquis lapidosis ...
et pisces ... sit ...
... fiat ... vnum ... etiam ap-
... odorando ...
... fit ut ... si ...
... quod ... pisces non ...
... Item ...
ut ... ... et ...
... ... salina
Item ... ...
ut ... et assatis
... semper ... ...
assa ut cocta et ... et ...
... est indigesti ...
non ... ...
... Item ... ...
... ... dicit ...
... ...
ut ... ...
... ...
... ... volunt
comestum ... prout
... comestum ... ...
... et ... ...
... ...
... ... et ... ...
... intestina Item ...
... carnes ...
pisces ...
... et ad ...
... ad carnes ... ...
non ... vino et ... Item
... ...
... in omnibus ... et
asmaticus et ... ...
... et ... ...
... ut ... cocta ...
... ut aqua cocta ...
Item in omni ... cum ...

[illegible] potius [illegible] concordare cum cibo sit quod potius non contradicat cibo ne corpori aliquis morbus augmentaretur Et quia cor sunt diapenidiarum [illegible] saleziis [illegible]
Si vero ex [illegible] tunc [illegible] diacalamentum dyagalanga [illegible] cum aniso feniculi [illegible] [illegible] recipi cum tosto pane vel [illegible] illorum ne cibus non ascendat ad caput Nota in [illegible] pectorali grossi humores [illegible] bene [illegible] ad [illegible] vel per poros vel per secessum Sed solum per subtiliacionem grossi vel aqua mellis quia [illegible] calefacit et dissolvit [illegible] igitur [illegible] subtilis [illegible] per secessum [illegible] grossa [illegible] per sedes [illegible] et alia [illegible] nota grossa [illegible] subtiliari per aquam mellis [illegible] ut subtiliat [illegible] illa grossa [illegible] pulmonis asmatici [illegible] destruendo [illegible] virtute [illegible] ad mellis et [illegible] vel [illegible] vel [illegible] [illegible] illa omnia subtiliant et [illegible]

[illegible]

et tunc semper [illegible] et purgat [illegible] inspissatos de [illegible] Item si vel decoquite [illegible] et [illegible] in vino [illegible] ad salvia [illegible] cum aqua [illegible] ad gagia [illegible] // statur // [illegible] ad vino [illegible] est [illegible] et vino calefaciat [illegible] [illegible] est [illegible] et est [illegible] sicut [illegible] ne [illegible] [illegible] cor [illegible] [illegible] asma [illegible] pectore [illegible]

[illegible]

intrat. Vel quia excitat calor et de-
solvit et rarefacit et movet et exsic-
cat. asmaticus ad nullum instat excel-
lens. illa die qua venerit sedes et ci-
bo digesto et purgato ventre. Regula a-
smaticus non dormiat de die quam in
veniunt exemplo meridiano vitz
nec etiam in noctibus primo non debet dor-
mire sed semper vigilet. Aliud regula
asmaticus non bibat quia generat reuma et
causa unde asmaticus est reuma quod
non bibat multum. Octava regula asma-
ticus bibat paulatim sugendo et cito
extinguat sitim quia hec videntur. Nona
regula si remedia inter non proficiunt
tunc debet fieri cauterium in me-
dio pectoris quia hec faciunt pulti-
cas in pectore. Et sic declaran-
tur per pustulas exit ... punctis
ut ... ad aliud ubi ... cauteri-
zat ... apponendo ... ut
fit. Item gentiana ... confusa
... renes ... ut ... cum
... bibat ... et ... pontitur
et colat et apponitur ... in et
mel et fit sirupus et sic valet asmati-
tussi. Item ... granata dulcia i. poma
granata dulcia assantur in cinere
et in stupha et ponuntur desuper
... post passionem ... sic
... et impo-
situr ... et assatur et etiam simile ...
... Item ... campana co-
mesta cum melle valet ... nam
non est vera asma quod negat tussim
et asma ... quod asma est pe-
ius magis. Nota ... cum latus
... asmate et pectore nota ...
... difficultas anhelitus ...
... inspirat aliquis respirat
altera utraque ... quod difficulter inspirat
et respirat. Et sub vox ... di-
ficultas inspirat anhelitum. Sed
qui non potest respirare vox ... asma ...
... ... alteri inspi-
rare nec respirare ... Item
vero homines ... in ...
calidiores ... in estate
Item nota ... asmatis sunt ...
... fortiores ... ...
asma ... et pip.
... apud ingenium ... asma
vel ... apoplexiam ...
... ingenium ...
... post ... annos.
Et asmatis est ... et ...
... in pectore et ...
... non ... ingre-
... quod ... fluente
a capite in pulmonem. Quia asmatis
est ... pectoris ... audiuntur
... in ... in spirando

et respirando. Et quando fetor asmatis exit ab
ore expediti sunt. Item asmatici non conqueruntur
de dolore sed de dignitate pectoris et pulmonis.
Item habent tussim ... asma et dipnia
sunt difficilime cure in senibus et antiquata
et radicata et senes raro in firmantur
statim moriuntur. Si asma est in iuventute
statim potest curari. Item ... dicitur ...
... et ... dactilorum ...
... ... liquiricia ...
... in ... ad ...
... si ad habet illud ... sic ...
si quod est ... bene. Si non addit plus
decoquantur et sic fit de qualibet ...
illis ... non potest fieri ... autem eius
sunt ... et ... abiectis in pulvere
... ... liquiricia seu ...
et ... ...
grossum ... et raro ... raro ...
olera anguille anguille et magis pisces ...
comedat. Item ... vitet. Item piscis
vitet. Item omnia ... valent pro pectore
et ... piperis. Item ... ...
et ... valet ... asmaticis. Item ...
... et ponatur ad ...
... ... pulmonem.
Item pulmo vulpis ... et ... valet. Item
purgatio ... in asmate. Item electuaria
eius sunt ... et ... ...
... diapapaveron ...
Item ... et sic ... in ... ...
... solus in lepra. ... ...
est in asmate stercus lupinum in colica
stercus caninum in squinancia stercus murinum. Illud
est ... in dolore ... Item ... ...
seu ... in asmate et dipnia. Item ...
... coctus cum aqua ordei
et melle apponendo ... in asmate
vel ... ... Item
vinum decoctum cum ... Item medicinum
de pulsatione ... data ...
... in homine ... est.
Item amigdala que ... ... cum ...
... valet asmatis ... ...
et ... ova ... ...
cum ... optima ... Nota
... ordeacea ... Si
asmaticus fuit ... ... i. ...
borago buglossa ova ... pulli
pultes ordei. Si asma fuit in puero ...
... ... cum butiro ...
... et aliis ... comedat ...
ante ... asmaticus ab omnibus
... ... et ... Item
... ...
... ...
... ...
... ad os vel ... vel ...
illa vel ... ... Si vero est ...
odorent rosas violas sandalum camphoram
borraginem buglossam ... ...

Sequitur de raucedine et dicitur quasi
raucus faucis ... et venit ...
... ...
... est passio pectoris. Nota
si raucedo ... ...
estate ... curatur ... ...

lagunibus pcundiarum diagrag^m 20
pata nouella cet cura p urrod^z i humec
tacom seu stipitacom i lotacom Si aut
fuit raucedo ex fri'te tunc sumo ze^m est
liquiriciam seu s'iura ut sic stude primo
pmediu et emte mulco^s et in poc iurany
leh ub crum et assa pomo ut succa 10^z
in tret et de mane et sero q tepide et valz
q omna zeuta que tant zauce^z Si i
vero o platet illa put pom ad omez cu
dum per per rom soraue et in assa v^z
sic cum pomo Et omna assata sunt ca
et sicca go v^z sic in zaucte^uc et zeuta
in sca caus similiter cubebe piper Item
olibano cu melle et puco liquiricij sic
valet Sir passule gna pura glandes
v^z ad pecto et dactili amigdala Simila
in causa sca v^z o tin lum et liuio coesto
Et omna in maturata no ca zesspectiue
v^z Electuaria uo in sca causa sunt st^z
diacala^tio diasulfur dia pip sum calice
Et panis vit^z fructg multa e^x pata et
pinosa vinu con tu pup pupplua zeplecio
czma contg ppotat calore stoi vitet ce
nam vitet sollic meridiano qr calor va
dit ad cibum et mittit grossum con ad
caput preno^stio raucedo seu ze^m zeu
ciat seu antiqua no curatu et stat le
pza futuram et vitet omna acetosa
qma acetu mduat rauci^ue Cibi tisicoz
sunt ethicozu est bibe lac de amig
qnia est aby et pot et inc ua c inc ut
vitatu lacte caprino qr ble abstergit
et gplidat nutrit et zepat Similiter lac
asinoz v^z et e^t vaccarum Sed lic vaz
cta de mitrici pessto agmo^d Sit ersca
cap d^z codino mitzit Item nota mt
omna multz lac ut regn lapidg extinct
in lacte ze cet coz zetto illud lac v^z
sic i tisi Et nullg d^z lac et vin^m in cad
inctsa [illegible] et semel sume Item si i py
coni ofsione z lacti [illegible] cruciat fi=
gm est qm ceit fe Item ym tisicoz
sit declinas ad iuuositate et ad pa
ucam caliditz cu zuit Item ethisicis
bibet aquam ptisani sine sit sine
uo Item tamri flegmaticis sunt sumi
tibi tisicoz ut mar frymal et =
est labut in summo diminu stipita
sita eccaucels et semp appone mo=
[illegible] de [illegible] qma mile [illegible]
ad pidmonez Et iuste pruda si ap=
it uo v^z mcel Item mel d^z esse v
[illegible] puz [illegible] clarif=
simo i [illegible] de [illegible] Item
[illegible] decoqui in aqua [illegible]
Deinde d^z [illegible] seu [illegible] ad liquor
ut mele absterserent et inde fi
at sirup Item [illegible] v^z zos celi et u
sum [illegible] candidum Item aer co
[illegible] siccus et sine uento et in loc
[illegible] habitare ut macresitco
[illegible] et cibus uo v^z comeda sibi [illegible]
uca Item [illegible] coz sit blue sine
[illegible] uo [illegible] nec [illegible] nec [illegible]
Item omnis tisici non [illegible]
sum de cibo et non dormiat [illegible]

post cibum et sit semp in gaudio et
vitet acuta ut allium cepe pip aceto
[illegible] Item vitet ca fluxu ventris
et omnem medicinam laxativam qr [illegible]
[illegible] zemouet calide Etiam omnia
salsamenta et salsa cibus nocent [illegible]
Sequitur de membris intrinsecis
Stomachus ut dicit [illegible] est sic
[illegible] et est sub costis et
est dilatabilis [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt zes in esse Item [illegible] longi
tudinales sunt ordinati [illegible] ad
expellendum [illegible] latitu
dinales ordinati ad [illegible]
cibum et stomachus est positus sup cor et
epar et qui [illegible] est op [illegible]
no generatur appetitus comedendi Item
omnis malus [illegible] stomachum est pallidus in
facie et omnis mala digestio est ca
et [illegible] egritudinum Item stomach
[illegible] [illegible] comedat cibum
[illegible] et stomachus patitur [illegible] aple
xionez ut ca sicca et sicca Sed stomach
patitur [illegible] [illegible] [illegible]
ta [illegible] et [illegible] debilitas stom
[illegible] ventositates stomachi vomitus
inflatio [illegible] in [illegible] dolor famis
minimus appetitus comedendi [illegible]
appetitus [illegible] fame [illegible]
fastidium seu nausea seu [illegible]
[illegible] stomachi et est quadrupx
[illegible] ca [illegible] et sicca [illegible] est adhuc
quadrupx et [illegible] pallidus [illegible]
et est [illegible] ca [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] bibit [illegible]
[illegible] ad [illegible] sunt in stomacho vel [illegible]
[illegible] fame potat [illegible]
[illegible] est [illegible] caliditatis sunt
[illegible] stomachum ca est sitis [illegible]
amaritudo vomitus in ca lac sicut
[illegible] sicca lingue est signum [illegible] ca
[illegible] in [illegible] Sed [illegible]
appetit et [illegible] male digerit [illegible]
[illegible] et bene [illegible] in [illegible] et in
[illegible] ita [illegible] no [illegible]
ca potus [illegible] stomachi sunt [illegible]
[illegible] [illegible] eructatio [illegible]
[illegible] [illegible] et semp sal
[illegible] et [illegible] appetitus
cibi et uo potus et magna [illegible]
et [illegible] [illegible] al [illegible]
faciem [illegible] Et [illegible] moc
saporem acetosi [illegible] vel
[illegible] et sit [illegible]
[illegible] falsa [illegible] acetu
osa [illegible] [illegible] in [illegible]
et [illegible] [illegible] in
hac Item [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
mala [illegible] stomachi [illegible]
[illegible] ad [illegible]
est [illegible] stomacho [illegible]
[illegible] Item
[illegible] stomachi [illegible] aliis

membris et valet omnibus doloribus patet
Item cera [illegible] iuvat ad stomachum
Cura [illegible] complexio [illegible]
dat [illegible] accedulas [illegible]
[illegible] petrosilli comedat [illegible]
Item menta [illegible] ponatur
emplastrum super stomachum de rosis vel
[illegible] vel pomo [illegible] coriandro
vel ordeum [illegible]
vel [illegible] rosis [illegible]
[illegible] Item de floribus [illegible] rosis
et sic [illegible] absinthia
semina [illegible] decoctio in
[illegible] decoctione [illegible]
[illegible] faciunt [illegible]
[illegible] et colateris [illegible] cassia
[illegible] et detur in [illegible] de [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] et ille [illegible]
[illegible] et [illegible] sint in
[illegible] Si [illegible] stomachum [illegible]
[illegible] de [illegible] vel [illegible]
[illegible] galangam
[illegible] et [illegible]
[illegible] calefacta [illegible]
[illegible] et [illegible] in aceto et pone
super stomachum [illegible]
[illegible] et ambra et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et ponatur super stomachum
[illegible] in [illegible] vino
[illegible] appone rosis vel [illegible]
Si [illegible] est in [illegible] appone
[illegible] que est [illegible] stomachum [illegible]
[illegible] sicut galangam [illegible] et [illegible]
[illegible] stomachum Item [illegible]
[illegible] in aceto et sale et
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] digitus [illegible]
[illegible] vomitum [illegible]
vomitus [illegible] in [illegible] stomachum [illegible]
[illegible] Item [illegible] stomachum [illegible]
[illegible] vel [illegible]
Item coriandrum in aceto [illegible]
dies et noctes et [illegible] post et
[illegible] ossa [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad caput et [illegible]
[illegible] et caput Item [illegible]
[illegible] stomachum et [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] Item [illegible]
absinthium et [illegible]
[illegible] aqua [illegible] absinthium [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] post ea detur [illegible]
[illegible] in [illegible] stomachum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in nocte [illegible]
[illegible] in [illegible] capiat
[illegible]
[illegible] capiat in [illegible]

et non dormiat [illegible]
[illegible] in [illegible] et non de-
super dormire [illegible] ad [illegible]
[illegible] Item [illegible] est
[illegible] sicut in [illegible] et [illegible]
vel ad stomachum Item [illegible] ca-
[illegible] rosis [illegible]
[illegible] vel in [illegible] vel in liquida [illegible]
et sicut [illegible] menta [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] applicatus [illegible]
[illegible] applicatus in aliis [illegible]
[illegible] recepta [illegible] Item aliqui
in stomacho [illegible] sicut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] aquam
[illegible] et [illegible]
et [illegible] vel [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] dia[illegible] aqua
[illegible] et [illegible]
Et aliqui [illegible] dolet
[illegible] non est [illegible] dolet stomachum
[illegible] Item [illegible]
[illegible] sicut [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] de aceto [illegible]
[illegible] emplastrum [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] de mane [illegible]
[illegible] sanguinem [illegible] et
stomachum [illegible] Item
[illegible]
[illegible] cordis et
stomachum Item [illegible]
[illegible] Item [illegible]
est [illegible] menta in morsu [illegible]
Item agrimonia [illegible]
[illegible] in lacte caprino vel
alio liquore et bibe et [illegible]
Item [illegible] sedat dolorem stomachi
[illegible] Item pipe [illegible]
non permittit [illegible]
nec in stomacho nec [illegible] stomachum et [illegible]
pipe est [illegible] Item [illegible]
[illegible] stomachi [illegible]
[illegible] et non [illegible]
aliquam [illegible] in corpore [illegible]
[illegible] Item ventosa [illegible]
stomachum [illegible] Item [illegible]
[illegible] stomachum [illegible]
[illegible] confortat [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] Item si [illegible]
[illegible]
[illegible] dimes
[illegible] Item
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]

ze iuctam cuppam et absumptionem et ce
datur sup stom vel appone aliquod olium
ut masticis balsamum. Itꝫ aliqui apponunt c
quam ea sup stom. Itꝫ si stoᵐ ab extra
sudet tunc appone stra ab extra qꝫ omnes
frigid h'r ꝓhibere sudorem et tꝫ brodiis
stom fria. dꝫ sumere cibaria subtilia
et facilis digestiois ut sunt ova sorbilia
et omnia iura et iuvenes carnes animalium
lactentium et lac. tum ova gallinarum pulli iuve-
nes et sic appone de cinnamomo et pipere in
sto aut ea apponat modico de garyophyllo cu
riandro et croco. Itꝫ fiat evaporatio sic
a ea etc. per que vel odorat vel odorem det
nisi sit ea in quarte. Et si concipio fuerit
humida et fria et infria tunc curatur p ea
et sicca qꝫ quaqꝫ causis curant. Itꝫ dige
ratur cibus in sto cum absintio mista rethorica
mea ysopo et silibus vel cum ovo illorum. Et
igitur votis purgare stom adde ad predicta
cathar ad impiare i. laxatiua regia et ponas
quam ꝓpterti tunc confecta. Itꝫ purga stom
tum dulcis laxatiuis ut est diacartami
pillularum bidete pillule de ꝛc quibus
mirabilem et pillule sunt quibus esse volo
pillule salvatoris et ille medicine dicunt bezaz
lucitenores vel ꝓbe confortata cum illis
que digerunt ut est diaviola diagalanga
diaciminum diatrion diacalamentum ut sup diamargariton
pereon et tꝫ bibat bonum vinum dia mixta
cum magis mastice cariofilo cinamomo candida
illa omnia confortant stom. Et pillule ets
pe facere fetum absque pepe pono stio ut t
sic de absinthium et mentam et bulias
illa in aceto et pone ea in stoᵒ sic stom
Itꝫ de ea modica absque vte cum decoctione vel
balsamo vel pistacio carnis filii ursi
misce cum pane tosto sic vitet. Itꝫ fiat
et pip. cinamomum et zz cum illis sic salsa ad
misce illa vꝫ in omni cibo sicut hydropisi
cum spuma sanguinis saltatorum etc. dꝫ vti in me
vino vinoso i. igneo et forte vini
sic tum i. inquo fuerit infunditur est decoctum
bus vel ter qua pha vinum sic sicat
go qui de mane multo h'r de sputo vte
multum sicut in potu i. utatur illo potu in
quo fecerint est decoctum. Itꝫ tꝫ potum sic
constringit sluxum vrine ventris et omne fluxum
vinum vinum ets inter vꝫ pipalero zhu
balsama i. mista salvia mastice cum porro
mistum vꝫ sta et multum. Et dum sto
sunt fuio et sicca i. multum et ille sto
sicut in tisis et ꝓ multa fe cure igitur tꝫ
fuio stoᵒ cum ea et humido et sup omnes
carnes iuvenes ova mollia ova natum
ova decocta ꝓsumat ets sic stat assata
et post omni nocte tussiglut zz dentia zz
qꝫ vi tuali humid. Nota in omni sanguis et
colerica pa oue sto. competit qꝫ calidi tra et
sta et multa pure ꝓ re iure ets in omnibus
qua quetur competit sta et competit multo
et quenter competit sanguinee competit et colere

Itꝫ sic competunt illa ea ut polypodium
sandalum i. granum tostum cum cicio cariofilo
vel zz. Itꝫ stom castorium vꝫ mor podo
cum gra et sic competit stoᵒ sic venositatem
et castorium est vita venarum seu venarum
Itꝫ ad volendum sanguis malum stom mittat
secundum iace pueros puros ea alii absinthia
sup stom ea torrefacta alii panem tostum
ea ponunt sup stom. Itꝫ cera et cum ere
bis ff etiam stole vel galanga cum
ffo cum bulliendo vel ter ut pone
e mac et ditum ic et ova mellilota
in stoo sto sic zuct vꝫ in sto ea. Itꝫ tussigu
tire al thus i. olibanum est sum ad stom
sum et hum. Et stom sic est fuio et nō humida
igitur tꝫ. Itꝫ clave de pone volas manuum
sup stom et zectificatur. Itꝫ si dinces sic
est effectu sic sic reum et ffse zo diaon
zi garioffo unc in gli cubebarum mace ga
lange zz zituo ana z y z |e| spice nardi
z y salvie ficte zi. zi mellis zetum hoc vꝫ
ydropisis et est finis suum ꝙz paucum zo ea
riosi pulsalagis ulo et de zituo. Et
tussiglutis cum modico mellis et sume vꝫ
in nausea in appetitu ad malum stom. Itꝫ
zo aloe mirabolorum tezi confla cum aqua
rosi et sic pilli que vꝫ per eum stoᵒ alii
sub t diacitoniton cum fsampuca et succi
bituminis alii stat crystallinum tuspict zc
usur zo cum collata tur. Item. Et in sic pur
gaut stom ꝓ vomitum ssi in mese cum acq
rasspa bozo qua zas in atrusq appetitus
in ꝓ pindicta faciunt vomitum et vnum illorum
taque inaqua et bibat ea et habebit vo
mitum. Itꝫ fiat cupreta sulfura amorosa
illa ꝓ stoo sto et humido et pinguibus vꝫ
et nō marꝫ si mater dꝫ facere stupham
i. balneari in aqua ꝓ dulia. Itꝫ ceuticas
pa iuctam comedat zz cariosso zituo et
galange vel impone illa cum bonum vinum
et bibe de mane saltem sics pinguioe
ets omnia gutta vꝫ pinguibus tum marꝫ
vero faciunt stationem. Itꝫ mala ꝙ plopio
stoi ea et humidi dꝫ vti sitis et siccis et sunt
ova stuptica pira citonia grana. absque et vrt
in omnibus abris aceto quia sunt vꝫ pingui
bus et macri vta dulcibus. Itꝫ diaan
tonon cum mellis vꝫ flatus cum zz pipe
et cardamomo. Et diaciminum cum zz zuct vꝫ
solis et multis ic maria ic

Sequitur de digestione et venit rlz
quo defectu caloris naturalis alii quo na
calide ita quo cibus aduritur alii vel
quo mala male ꝓplexionis stoi ut ad malam
humorem ad intestinum cum cibo. Itꝫ multe sedes fa
mositas. Eructuaᵒ acetosa vel sic cum ass
ud os est insipidum ille sunt tunc male stoi
Itꝫ tunc quo tussiere si actua ma alie qꝫ
calor vadit ad cor et tunc stoᵒ stat sin
calore et tempatur in digesto. Itꝫ sup
cibo quo debito supꝫ facit indigestionem stoi
quia si ꝓ abūm stoi et infine juge co
me dissi mezipa cito digerit cor met

vo dissoluat et putrefiunt in eius stomacho Sic
similiter ea post [illegible] post dictae digestionis et in fine
subtilia si ordo turbat malum in digestione
Similiter qualitas cibi et potus de ponde-
rari quia si [illegible] committitur impedit digestionem
Tertia causa est situs in coctione calorum vel
tenderum ut caulis post poma Quarta
causa est quod mala [illegible] generari ex accidentibus
ut ex pyris generatur ventositas vel quando
[illegible] corpori tempore vel comedere contra horam
quando appetit Similiter de nocte in dormiendo in pri-
ma digestione vel dormire statim post cibum quia
illa cibum in coctione faciunt Sic premere
.i. cooperire cibum [illegible] in digestionem ad lumbos
ad pedes et ad manus Ita quod cibus indigestus
trahitur in calore ad omnia membra ad quae
fugit calor Quintum vomitus et eructatio [illegible]
debilitans stomachum Quintum [illegible] sitis in spi-
ratis et [illegible] frigidis potu vel cibis qui contingunt
calorem [illegible] cordis et stomachi Causae vero in-
[illegible] digestionis [illegible] stomachi quia stomachus in se
est malus et patiens vel [illegible] p colliga[illegible]
.i. per alia membra et [illegible] splenem [illegible]
cor [illegible] quod [illegible] stomachi [illegible]
[illegible] splen [illegible]
[illegible] pulmo est [illegible]
[illegible] in testimonium ut [illegible]
[illegible] ad stomachum Sed contra [illegible]
[illegible] stomachi ut quia stomachus est tortuosus [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Et si mala complexio stomachi
vel [illegible] ut cum [illegible] humorem aut
sine materia .i. sine humore Signum stomachi
mali digestionis non potest videri quod urina
quae [illegible] potest fieri nisi [illegible] in tertio
gradu Causa autem [illegible] habet per
urinam [illegible] et [illegible] quod si stomachus [illegible]
per tactum est [illegible] est signum [illegible] Si
vero urina [illegible] in digestione [illegible] sub-
[illegible] splen hydropis [illegible]
dyabete .i. [illegible] illa fit in
digestione [illegible] Et si [illegible]
[illegible] urina [illegible]
[illegible] et sic urina lactea fiunt
[illegible] stomachi Et si [illegible] stomachi in-
firmus [illegible] comedit et appetitus diminuitur
Sed in [illegible] homo potest bene comedere propter
debilitas et malitia stomachi est [illegible] et [illegible]
[illegible] Item tempore digestionis generat morbum
caducum [illegible] colica arthetica et omnes [illegible]
[illegible] generat [illegible] Et si in digestione stomachi [illegible]
[illegible] in omnibus qualescumque est
signum [illegible] quod signum debilitatis stomachi est
Et si crapulatus .i. infirmus per stomachum [illegible]
pustulam in facie [illegible]
[illegible] quia [illegible] humores sunt [illegible] in stomacho
Et si in [illegible] huius malo stomachum [illegible] statim
sine [illegible] vel cito moritur Ideo caute
[illegible] est stomachus [illegible] maria
[illegible] quibus ultra stomachi Et illa cura va-
riatur [illegible] sunt diversae [illegible]
[illegible] est [illegible] quia [illegible] con-
tra curantur Si autem mala complexio [illegible]
cum humore [illegible] difficilior [illegible]

Si autem apparuerit [illegible] est difficillima [illegible]
Si [illegible] [illegible] aut [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est stomachum [illegible] hoc est si est in
[illegible] Si [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] et sal et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] simul [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] stomachi [illegible]
[illegible]
[illegible] absinthium et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] diagalanga [illegible]
[illegible] Si autem [illegible] stomachum
[illegible] semper [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] confortant stomachum et
[illegible]
[illegible]
[illegible] stomachum [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] diagalanga [illegible]
[illegible] ante prandium et post Item [illegible]
semper [illegible] dicta [illegible]
[illegible] dieta [illegible]
[illegible] comedere ea quae sunt
[illegible] digestionis ut omnia [illegible]
[illegible] subtile [illegible] et per
[illegible] debilis [illegible] cibus
[illegible] ad [illegible] si est [illegible]
[illegible] ante prandium Item [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] Item diacitonicon [illegible]
[illegible] sandali [illegible]
et [illegible] [illegible] ligni aloes
[illegible] cinnamomi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] sibi placet
[illegible] stomachi [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
Item diacitonicon [illegible]
[illegible] et galange [illegible] stomachi [illegible] sine
[illegible] Item [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] alii [illegible]
confortantes stomachum et [illegible]
[illegible] piperis longi [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] cibum [illegible]
[illegible]
[illegible] galange [illegible]
Item a [illegible] est [illegible]
est [illegible] corpore [illegible]
[illegible] et [illegible]

sed gumi balsami vel sed septem tamen
sit gumi zarca balsamus ambra
[illegible] lign aloes camphora muscus
Item vos balsamum Item suffic est
[illegible] est [illegible] Item pipinella subs
trahit ventositatem et confortat vero
las [illegible] Item nota [illegible] sedes
[illegible] pul [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] si [illegible] confortat [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] ubi [illegible] de nocte vel de mane [illegible]
[illegible] Item [illegible] pul [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] et fac [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pul Et [illegible] ad [illegible]
membro [illegible] apponatur aliquid quod reper
cutit membrum et sic [illegible] [illegible]
[illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] appetitum comedendi et [illegible]
[illegible] ad stomachum [illegible] [illegible] Si [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible] [illegible]
galanga Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Si autem [illegible] [illegible]
in stomacho [illegible] oppilationem [illegible]

Sequitur de inflacione stomachi que
dicitur nomine [illegible] [illegible] inflac
[illegible] stomachi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit de causa ea [illegible]
[illegible] in [illegible] quia [illegible] [illegible] de
grossa ventositate que grossa ventositas
non [illegible] [illegible] in [illegible] et fit in [illegible]
[illegible] stomachi et [illegible] sed globus in stomacho et
[illegible] globosa egritudo Si inflacio
stomachi fit de ventositate [illegible] in stomacho
propter debilitatem digestionis [illegible]
[illegible] [illegible] et omnia [illegible] [illegible]
ventositatem quia stomachus est debilis non
potens digerere et [illegible] ventositas
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] Si [illegible]
[illegible] ad [illegible] stomachi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Si autem vadit ad intestina grossa [illegible]
[illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] et transeat [illegible]
[illegible] Et transeat [illegible] [illegible]
in [illegible] stomachi [illegible] ventositatem [illegible]
in [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aque fit Item ventus [illegible]
[illegible] et [illegible] et vapor [illegible] et [illegible]
Et [illegible] [illegible] ventose [illegible] [illegible]
[illegible] inflacionis stomachi et ventositatis et [illegible]
[illegible] vaporosi et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] stomachi [illegible]
[illegible] [illegible] in grossa substan
cia [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] et grossa [illegible] et [illegible]
[illegible] post [illegible] [illegible] Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in stomacho [illegible]
[illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible]

ventositates [illegible] minus [illegible] [illegible]
minus [illegible] vel ex magno [illegible]
aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel in [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et causa autem
[illegible] ventositatis seu inflacionis stomachi vel
est [illegible] [illegible] stomachi vel [illegible] [illegible]
[illegible] stomachi [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] in stomacho [illegible] et [illegible]
dolor in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia si [illegible] dolorem [illegible]
[illegible] est mala Si autem [illegible]
ad alias [illegible] vel [illegible] [illegible] opi
lationem vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] et sic transit ad [illegible]
et [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] seu [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a vento vel [illegible] minus
[illegible] in [illegible] vel [illegible] in [illegible]
Item si [illegible] [illegible] et ardor
et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod dolor [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Si a [illegible]
[illegible] non est ita magnus dolor Nota [illegible]
[illegible] [illegible] dolor sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dolor Si autem dolor
est [illegible] [illegible] [illegible] dolor [illegible]
[illegible] Si autem est dolor [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] propter ventositatem [illegible]
ventositas [illegible] [illegible] [illegible] Item
[illegible] [illegible] in [illegible] in [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
ventositas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] egritudines Item omnis vento
sitas corrumpit digestionem et facit [illegible]
[illegible] Item [illegible] [illegible] calorem [illegible]
[illegible] ventositatem [illegible] [illegible] [illegible] grossa
vel [illegible] vel [illegible] vel vapor [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] Si autem [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] Item qui habet
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]

Sequitur de [illegible] et est
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Item [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] morbus in [illegible]
quia [illegible] corpus Item [illegible] est quod [illegible]
[illegible] corpus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Item in
[illegible] infirmitatibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in stomacho [illegible] [illegible]

morborum ... ca cum fimo ... cassi
... que sunt ... sunt
... ad purgandum ...
hos ... ut aqua benedicta ...
... ferrorum ...
... potius facere clistria vel ...
Si autem ... de fornacis de ...
vel de ... vel ...
... Et sic ...
... ab ... circa ...
... ab ... facere potius ut cum oleo ...
... de ma
... vel plantaginis ...
... pone ...
... cum aceto ...
...

[illegible]

Spiale

[illegible]

seris pasternace semen ova formicarum
hec vero in colica alii addunt sinapis
que est vero ad provocandum menstrua et facit
eicere fetum mortuum R(ecip)e pauper capiat tegam
terra gradam et ponat ad ignem seu laterem
et ponat ea ad stomachum alii in loco tortesti
cum sale ad apponunt alii apponunt pa
nem in tostum cum sale et aceto alii appo
nunt diacitoniton super stomachum ad modum
scute R(ecip)e cola multis et cum hec habet intra
turas R(ecip)e in vitellina colera sufficit hec
si sacra et aqua lactuce vel aqua fumiterre
illa sunt depurata sanguine quia lactuca
solum vero colericis et sanguineis R(ecip)e colera
vitellina sic curatur cum flores violarum
buglosse borraginis cum tabbia citoni
cum ... sicud por et dequoquantur
in aqua decoctionis dissoluantur ʒ1 cassie
... ʒ ... ʒ1 et detur in aurora
hec est calatum deinde conforta cum aurea sive
zaparum coriandro Similiter autem diacito
don vel ... et hec colericus vitabit
omnia generancia coleram ut omne piper
... tempore ... Si autem venter
colerici est constipatus fiat ... cum
et succo absinthii vel ... d'mac
quorumque venit ... sit apposita alii
dant poma assa sed hoc non laudo quia
statim putrescunt ... sic cum ... lac
tuce vel endivie ... vel ...
vel scariola vel decoctiones vero in ca ca
Si autem colera pessima peccat tunc si mala
accidencia ... bibat aquam ... inter
motum ... calefactam ... provocat vo
mitum quia non est melior cura in se
... et in ... stomachi quam provoca
re vomitum et cum aqua tepida oleo vel
... et sale ut supra ... et si
est magnum da ... vel pa
nem ... positum magnum ...
comedat illud parum et ...
Si autem est in via tunc solum cum ...
... cum eadem aqua R(ecip)e ... aqua
propter humiditatem et optima corruptionum
... non ... colericus bibe aquam R(ecip)e cole
ra ... facit dolorem capitis hec ...
detur ... sunt in ... illum do
lorem colera et ... detur diacitoniton
sine specie vel cocta vel assa vel coriandrum
confectum vel ... in aceto ... et per
noctem et ... in ... R(ecip)e non
pomum ... subtile quam pirum
ergo pirum plus digerit ... depressio
... ad stomachum ergo ... [illegible]
bono piro asso R(ecip)e in hic ... valet
vinum ponticum vel aliquantulum acetosum et
omnia ... sunt ... stiptica et constipa
tiva R(ecip)e ... colera in stomacho vitet
forte motum ... sed leviter ...
... Si autem est stomachus ... cum humore
tunc est flegma et ... est ...
flegma ... fiat illud ... in fac

et oculos ... et raro habet
sedes quia colore ... decoctionem
in tali casu 1 ʒ piperis nigri et ʒ de nocte
divisum in duas partes tunc deglutiendo
facit bonos sedes vel purga cum yera pigra
vel cum pillulis sine quibus esse nolo et mas
tice vel cum pillulis aloe et mastice ... inter
ad ... et detur ei tyriaca cum bono vino in
trante ... R(ecip)e vetus ... ʒ et ... sic stomachus
non potens digerere ut in ... R(ecip)e ...
... quia generant malum stomachum ut ...
... R(ecip)e arthetici est ...
malos stomachos in casu hec cum tyriace pipero
et similiter ... piper ... galange ista
nos ... cum diacimino vel
diapipon diagrtios illa assumuntur ...
... sunt stomachi sicud diacitoniton
sine specie in fine mense R(ecip)e si est flegma
vitreum tunc indiget maiori calefactione
et ... ut ... calatum et
da ... de sale et pipere ... sunt
et da ei ... pillulas de agarico
... cum pulvere coloquintida vel cum
euforbio R(ecip)e nunquam debes ... nisi
nisi fuit valde grossus ... petrinus
in fleumate vitreum Si autem flegma salsum fuit
... tunc ... da ei ...
cum ... piper ...
... et sic bibe Si est
flegma ... cum ... da bibe
... diaspermaton ... ʒ ...
... ʒ ... ʒ ... ʒ1 ... sunt
et ... pillulas ista ... in ... casu
Si autem sola siccitas peccat tunc ...
... et applica ... vel ... in
... Si autem stomachus fuit valde siccus
tunc ... cum ...
... vel fiat ... cum ...
Si autem siccitas fuit in ... tunc da ei
piper et sal ... Si autem appetitus ...
tunc ... digerat ... conforta
stomachum ... sunt ... ut est ...
... cum aceto ...
... appetere ... maria

Sequitur de apostemate stomachi ... capitulum
scitur sicud alia capitula primo
sunt cause ... digestiva matura
tiva deinde levificativa et si apponenda
R(ecip)e in ... aposteme stomachi ... ibi ...
Dolor ... magis inflatio
magis et non appetitus in apostemate ... stomachi
... Et ... da ei ...
... vel scabiosam
Cassiafistula ... pipe curat apostema
stomachi pessimi et solvit ... et deoppila
... Deinde minuat de vena media
et de basilica et purgat ... sic cum
cassiafistula et bibat ... rosaceum ...
... R(ecip)e ...
... oleum violarum

rosarum ubi sentit dolorem et addat modicum
de altea i. malva matura et radix [illegible]
cum farina feniculi cum [illegible] hec magis
mitigant alij capiunt [illegible] [illegible]
ad caput alij malvam cum [illegible] i. sme-
tis et talis bibit lac [illegible] et [illegible]
[illegible] diagargaton. Item crapula magnum
stomachi non curatur nisi in semibus nisi in vom-
itibus. Item in crapula stomachi plus attendatur
ad resolucionem i. fortem evaporacionem quam
maturare. Item in crapula stomachi non consulo
dare medicinam laxativam sed consulo ut fiat
epithima ut farina cum ij absinthii co-
ctis si cum iii [illegible] 3 [illegible] 2 [illegible]
ad modum sutri super crapula quodlibet fuit
apponatur. Item in omni crapula stomachi dat
[illegible] cum stipticis quia stiptica reunit virtutem stomachi
ut coriandrum est stipticum absinthium quia
omnia stiptica unit calorem naturalem. Si autem
crapula tendit ad maturationem [illegible] [illegible]
[illegible] per aquam mellis et dicit [illegible] mastix
cum gummi arabico vel terebintina. Item la-
xativa acuta [illegible] dari [illegible] ut [illegible] laureola ca-
thapucia scamonea. Sed bene lapatia mol-
lificativa bene possunt dari ut cassia fistula ta-
marindi pira prunia thamastena. Item aloe
in tali casu sine [illegible]. Item qui habet crapulam in
parte inferiori [illegible] vinum quam [illegible]
orificio [illegible] cum mistica vinum pallescit [illegible]
eius non potest mittere in sanguinem [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] vel i. [illegible]
[illegible] in dolorem stomachi. Item [illegible] ca-
lamum [illegible] [illegible] et facit [illegible]
Item si quis habet crapulam comedat [illegible] in
[illegible] et comedat [illegible] in [illegible] nocte matu-
rat. Alij apponunt ab extra sacculum [illegible]
Alij [illegible] [illegible] et ponunt super crapulam
Item Nota [illegible] dolorem stomachi et [illegible]
[illegible] capitulo ibidem [illegible] alia cura etc.

Dolor stomachi causatur ab humoribus pungitivis
alij ab humoribus salsis et adustis alij
ab acutis cibis ut porrum allium
cum cepe a cibis ventosis et a pisis lacte
[illegible] alij ex nimia comestione aliquando
a ventositate. Pronosticacio [illegible] dolores [illegible]
et debilitat [illegible] aliud membrum quod stomachus est
maioris [illegible]. Sciendum ad dolorem stomachi [illegible]
venit [illegible] [illegible] in [illegible] membro. Item dolor stomachi
i. [illegible] fit [illegible]. Item Colera fluens
ad stomachum facit magnum dolorem et punctionem
et sitim magnam et siccitatem oris. Item [illegible]
[illegible] quibus [illegible] dolor dum comedunt
et post duas horas comestionis sedat dolor
tales sunt melancolici [illegible] melius in
[illegible]. Alia pronosticacio i. homines qui
dolent [illegible] dolor [illegible] [illegible]
[illegible] adusta ad stomachum et statim sedat do-
lor dum comedunt. Item dolor stomachi facit sin-
copim colicam sitim et causa est quia tales [illegible]
humores sunt adusti et [illegible] aliqui faciunt co-
licam passionem i. [illegible] i. [illegible] et se-
des sunt [illegible] [illegible] colica. Item dolor
stomachi in impregnatis facit suffocationem matricis
et tales mulieres moriuntur subitanee
Item qui dolorem capitis habent ante prandium

et de ea causa. Sciendum quod post prandium dolet
est de frigida causa ut in [illegible]. Cura eius de ea stomachi
[illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] sibi lac [illegible]
[illegible] succi granatorum vel pulte ordeacea
et stomachi emplastrum ab extra cum [illegible] ut cum
mica panis cum plantagine et [illegible] [illegible]
emplastrum supra stomachum [illegible] [illegible] [illegible]
et fac emplastrum. Si autem dolor est ventosus
et si stomachus [illegible] inflatus et rugitus [illegible] et
[illegible] et pone super locum ventosam sine
[illegible] super stomachum et in ventosam [illegible]
[illegible] [illegible] et applica [illegible] longa ro-
tunda resolvit humores ventosos. Item ca-
[illegible] cum aceto [illegible]. Item [illegible] vinum
[illegible] [illegible] [illegible] ante prandium
[illegible] [illegible] [illegible]. Item coralla
[illegible] super locum et curat a [illegible]
[illegible] stomachi et omnis dolor [illegible] et sin-
copis. Item [illegible] et [illegible] i. [illegible] in stomacho [illegible]
[illegible] [illegible] comesta et pulverizata
et bibita maxime confortat stomachum et cal-
[illegible] quia [illegible] [illegible] confortat. Item
qui dolet post prandium stomachum aliquid ex parte
stomachi dicit post prandium uti [illegible] [illegible]
vel uti [illegible] masticare coriandrum quia
talia reunit et informat calorem stomachi.
Sed ante cibum dicit curari cum evacuationibus
colere aduste et cum lacte [illegible] et ab [illegible]
[illegible] stiptica emplastrum et comedat panem
[illegible] in aqua [illegible] et statim curatur in
[illegible]. Item in [illegible] rosarum [illegible] [illegible]
[illegible] feniculi ana [illegible] [illegible] 3 [illegible]
[illegible] ad fornacem et torrefiat quod omnia
torrefacta et [illegible] removet dolorem stomachi
et [illegible] torrefacta in sacculo super
stomachum [illegible] avena vel milium
torrefactum et applica stomacho [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] piper [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible]
montani ana [illegible] vel mellis quod
sufficit [illegible] electuarium est optimum in omni
[illegible] stomachi. Item [illegible] bibita in vino curat
[illegible]. Item piper consumit [illegible] ventum
[illegible] masticatum [illegible] et [illegible]
[illegible] remouet dolorem stomachi

Sequitur de bolismo i. de fame canina
Bona vel appetitus est frigidus et humidus
Item fames canina est [illegible] fames seu ap-
petitus [illegible] in quo [illegible] nunquam potest
[illegible] sicut canis comedit [illegible] vo-
mitum [illegible] post vomitum comedit [illegible] et
cum [illegible] humor [illegible] acetosus venit de splene
ad stomachum qui facit talem appetitum. [illegible]
venit appetitus ex nimia purgatione et
longa egritudine [illegible] ex debilitate reten-
tive ut [illegible] die [illegible] sedes vel x [illegible]
[illegible] debilitatur retentiva [illegible]
[illegible] moriuntur subitanee. Item [illegible] [illegible]
sedes humidas [illegible] indigestiones [illegible] sedes
[illegible] laudabiles. Item omnes infirmitates
aut veniunt ex superfluo calore [illegible]
aut [illegible] [illegible] vero [illegible] calor
[illegible] [illegible] et sanguinem et [illegible]

in ventri caninus appetitus. Item in hyeme est magnus famis quoniam constringit attractiva ... Item debilissimus est appetitus stomachi in fine estatis et causa eius est ... complexio ... stomachi ... ut qui ... est ... tantum ... comedit et qui ... vinum ... appetitus ... expansio ... Et ... quo ... appetitum ... in debilissimo ... appetitu ...

[illegible]

[illegible]

[illegible] confectio de musco [illegible] de venenis
et in eo [illegible] camphore rose [illegible]
[illegible] galla muscata [illegible]
Si autem in stomacho fuerit calida [illegible] vel ad
[illegible]
[illegible] debilitat [illegible] albus in omni dolore
stomachi [illegible] melle [illegible]
[illegible] in stomacho [illegible]
in mensa vel [illegible] post mensam [illegible]
[illegible] et [illegible] vel
[illegible] non dormiet [illegible]
[illegible]
[illegible] de stomacho vel appone [illegible]
[illegible] ad omnem potum et cibum [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] Capitulum de fastidio nausea
[illegible] fastidium [illegible]
et [illegible] nausea
[illegible] voluntas vomendi sine effectu [illegible]
[illegible] appetitus [illegible] vel [illegible]

[illegible]

vel comedat [illegible] vel coriandri [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] gariofili et [illegible]
[illegible] valet [illegible]
[illegible] in [illegible] detur [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] detur [illegible] stomachi [illegible]
vel [illegible] quia [illegible]
[illegible] stomachum [illegible] detur [illegible]
galange [illegible] gariofili [illegible]
[illegible] lignum aloes
[illegible] vel [illegible] et illa ad [illegible]
[illegible] valente [illegible] et
bibe vel appone stomacho et curabis stomachum in
[illegible] et potus omnia adde que appetitum
provocant vel [illegible] et
aceto et amplastrum stomacho [illegible] provocat
appetitum [illegible] pulla [illegible] in sale
vel [illegible] vel longum piper [illegible]
[illegible] absinthium [illegible]
[illegible]

Capitulum de appetitu irrationabili
Appetitus irrationabilis est appetitus
male qualitatis [illegible] in
[illegible] appetere
[illegible] appetitus [illegible]
[illegible]

et tales sunt dormientes. Et in adormitionem [illegible]
sunt etiam [illegible] viscosam in stomacho [illegible]
vomitus in mulieribus pregnantibus [illegible]

Sequitur de vomitu. Vomitus non est
aliud nisi motus stomachi [illegible]
in ipso per viam [illegible] stomachi vel
vomitus et de [illegible] facere [illegible]
et quod [illegible] ad
expellendum ut [illegible] vomitus sit [illegible]
magna et [illegible] sic supplantare
tenent [illegible] vel potus [illegible] singultus
et quod motus ad vomendum [illegible]
[illegible] vallis in stomacho [illegible]
de singultu [illegible] et motus vel
motus singultus et fortior vomitu [illegible]
singultus et in vomitu [illegible] vomitus
non. Si autem [illegible] vomitus [illegible]
ota motus vel vomitus [illegible]
[illegible] vel
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat vomitum [illegible] vel
[illegible]

[illegible] ut per dolorem
[illegible] vomitus et a
[illegible] et calor [illegible] ibi [illegible]
et vomitus [illegible] vel [illegible] Si non [illegible]
[illegible] vomitus [illegible]
[illegible] Si autem [illegible]
Si vide [illegible] colera [illegible]
[illegible] vomitus [illegible] vestigiendus [illegible]
vomitus cum [illegible]
[illegible]
[illegible] vomitus [illegible]
[illegible] Item vomitus [illegible]
[illegible]
[illegible] Ratio [illegible] vomitum
[illegible] expellit [illegible]
[illegible] vomitus [illegible]
vomitum [illegible]
vomitus. Item vomitus in [illegible]
Item [illegible] collum [illegible] ad vom-
itum [illegible] collum [illegible] Si [illegible]
[illegible] ad vomitum. Item
[illegible] vomitus [illegible] in via [illegible]
[illegible] in via [illegible] si quis [illegible]
[illegible] et vel vomitus [illegible]
[illegible] vomitus vel in febri-
[illegible] vel in non febribus. Si vel [illegible]
[illegible]

[illegible] et in alapicie [illegible] cedrum
[illegible] capiat [illegible] in aqua [illegible]
[illegible] posita vel absinthium cum aceto
[illegible]
[illegible] portulaca [illegible]
vomitum [illegible] vel [illegible]
[illegible]
plantago ad [illegible] restringit et [illegible]
[illegible] lanceola [illegible]
[illegible] vel emplastra
posita [illegible] vel [illegible]
aceto [illegible]
[illegible] plantago [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] camphora [illegible]
[illegible] panis assatum [illegible]
[illegible] in aqua
[illegible] vel absinthii et [illegible]
[illegible]
[illegible] et constringit [illegible]
[illegible] album [illegible]
[illegible]

[illegible] vomitum [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] de singultu [illegible]
[illegible] singultus [illegible]
[illegible]
[illegible] in pueris [illegible]
[illegible]

[illegible] spasmus [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] aqua [illegible] singultus [illegible]
[illegible] post [illegible]
[illegible] singultus [illegible]
[illegible]
[illegible] singultus
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] singultus [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] singultus [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] singultus [illegible]
[illegible]

Idem ora z cum singultum velle [illegible] men- menti in vasculo et [illegible] ad medium [illegible] curat singultum i de reple[illegible]e Si at [illegible] singultus maniesl[illegible] nisi [illegible] dent illa [illegible] sen ane ʒ i ʒ zit[illegible] ligni aloes an ʒ [illegible] masticis mel [illegible] an ʒ 9 [illegible] [illegible] omnem singultum et [illegible] in cibo z potu [illegible] sit [illegible] apate [illegible] [illegible] z [illegible] febricitas carnes [illegible] Si at [illegible] fe [illegible] sibi [illegible] vel comedat masticet sedat singultum [illegible] fat philo[illegible] [illegible] virtus dant [illegible] in [illegible] et curat a [illegible] aliqui vinum [illegible] [illegible] mixtum aliqui comedat rostra [illegible] [illegible] apeto vel vio Si [illegible] [illegible] singultum de [illegible] de [illegible] [illegible] vestigii [illegible] [illegible] rosal[illegible] [illegible] [illegible] signatum cala[illegible] [illegible] an [illegible] [illegible] semine feniculi an ʒ i ligni aloes [illegible] [illegible] cibo an ʒ v cassia ligne an ʒ i 9 [illegible] cum [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] quod placet si [illegible] vel potio [illegible] [illegible] an z [illegible] et poma silvestria [illegible] suavem z [illegible] Si aut singultus venit a ventositate comedat de gala[illegible] [illegible] ciminum [illegible] ia sunt [illegible] ventositates et sit in [illegible] [illegible] ia sit [illegible] [illegible] [illegible] rosa [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]

Sequitur de eructatione [illegible] in [illegible] [illegible] ventositatis indigeste [illegible] [illegible] [illegible] pe[illegible] z mordicatio dicte [illegible] vel [illegible] [illegible] mala [illegible] [illegible] [illegible] eructuacio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible] vel comedit cibos [illegible] vel bibit [illegible] vel sentit eructuacio[illegible] acetosam [illegible] acetum [illegible] et indigestio Si aut [illegible] sapore et acetosa [illegible] vel [illegible] [illegible] cum [illegible] z [illegible] cum [illegible] [illegible] Si insipida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eructuacio fetida [illegible] [illegible] putrefacti [illegible] Si aut [illegible] puncta z [illegible] in [illegible] [illegible] Si [illegible] [illegible] assata [illegible] Si ace [illegible] [illegible] [illegible] eructuacio [illegible] bona [illegible] [illegible] quia [illegible] mala [illegible] [illegible] eructuacio [illegible] mala [illegible] [illegible] eructuacio [illegible] non [illegible] mala [illegible] eructuacio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cibos z potus [illegible] vel [illegible] resolute z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eructuacio [illegible] magnum [illegible] [illegible] [illegible] assidue eructuacio [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] in [illegible] digeste [illegible] [illegible] mordicative [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] vel peste est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] cum castorio [illegible] z [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]

z eructuacio ex ventositate det[illegible] calamentum [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] ut deglutiat gala[illegible] vel [illegible] [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible] reliquas [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] vel datum [illegible] [illegible] [illegible] repletione nimia abstineatur et sumat [illegible] ante cibum in [illegible] Si si fit eructuacio acetosa vel [illegible] [illegible] a [illegible] vel [illegible] [illegible] cum vino [illegible] vel [illegible] [illegible] item [illegible] [illegible] vino calido [illegible] Sequitur [illegible] [illegible] ut iam [illegible]

[illegible] sumptum [illegible] [illegible] [illegible] apoplexia seu [illegible] in stomacho [illegible]

[illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] est aqua cocta cum melle et [illegible] [illegible] [illegible]

Si quis [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] est [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] est vena [illegible] [illegible] sanguinis z est [illegible] [illegible] venis [illegible]

Stomachus [illegible] bene appetit si male digerit [illegible] vero male appetit si bene digerit [illegible]

Stomachus [illegible] tantum appetit quantum digerit

Infusio est liquor seu potus [illegible] [illegible] dies [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] manet in illo [illegible] seu potu [illegible] infusio nominatur

[illegible] z [illegible] infusiones [illegible] recepta [illegible] [illegible] seu cum [illegible] corpulentia [illegible]

Cruda [illegible] simplex [illegible] dicitur [illegible] [illegible]

[illegible] caducum [illegible] [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] fit in capite z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] flegmatur [illegible] aut fit in intestinis et [illegible] [illegible] [illegible] fit in vesica z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si fuit in capite [illegible] epilepsie illa [illegible] magna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caput per [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] si vero in vesica fuit vel in intestinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible]

Cephalea [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Podagra [illegible] [illegible] dolor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sequitur notabile [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quattuor sunt tempora in [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] ... [illegible]
Status [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]

Apium emorroidarum [illegible] mellita [illegible]
Athanasia wrothycz
Benticon trzebula
Biclcas i siler montanum
Benotion [illegible]
Saxifraga [illegible]
[illegible] filasz
Polligonum [illegible]
[illegible] drzewo
Ebulus [illegible]
[illegible]
[illegible] korzenie
Centaurea drogosilloth
Celidonia [illegible]
[illegible]
[illegible] lupen
[illegible] kostrzewa
Acantum nassyenye polczynne
Acedula szczaw vel acetosa
Affodillus podeszon
Agrimonia rzepik
Agaricus modrzenowa gabka
Altea malva et vistubicz
[illegible] i [illegible] slaz [illegible]
Albumaga [illegible]
Anetos [illegible] ogrodni
Anetum [illegible] koper
Anisum anysz
Apium opych
Aquilegia vel aquilegia i [illegible] broda
Aristologia [illegible] vel [illegible] podroszcza
[illegible] babka
Assa fetida [illegible]
Atriplex loboda
Asarus kopitnyk
Avellana [illegible] orzeschy
[illegible]

Balsamita rodna [illegible]
Barba iovis [illegible]
Basilicon basilik
Banica i pasternak
Beta [illegible]
Borago [illegible]
Buglossa volowy yazyk
Balanus [illegible]
Benedictus [illegible] la [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ogrodny [illegible]
Bardo [illegible]
Barba [illegible]
Bardana [illegible]
Castanea [illegible]
Castoreum [illegible] bobrowe
Capparis [illegible] albo [illegible]
Celidonia [illegible]
Colchicum [illegible]
Consolida [illegible] albo [illegible]
Cucumer [illegible]
Ciclamen [illegible]
Cicuta [illegible] [illegible]
Cipresus [illegible]
Citrum [illegible]
Cicorea [illegible]

Centaurea gorzka
Colloquintida [illegible]
Coriandrum [illegible]
Cotula [illegible]
Cucurbita [illegible]
Cuscuta [illegible]
Draguntea i [illegible]
Dictamnus i [illegible]
Daucus polna marchew
Elleborus [illegible]
Ebula [illegible]
Endivia [illegible]
Spatula [illegible]
Epitimus [illegible]
Eruca [illegible] albo [illegible]
Ezula [illegible]
Eupatorium [illegible]
Eufrasia [illegible]
Edera [illegible]
Faba bob
Feniculum koper [illegible]
Ficus figi
Filix paproc
Fumus terre polna [illegible]
Filipendula i saxifraga
Flammula [illegible]
Gallitricum [illegible]
Genestula [illegible]
Gladiolus i [illegible]
Gramen [illegible]
Granaga [illegible]
Hircasolis vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
Herba sancti Johannis
Herba sancti Petri
Cristofori [illegible]
Hypericon [illegible] idem
[illegible] albo [illegible]
[illegible]
[illegible]
Juniperus [illegible]
[illegible]
Ypericon sancti Johannis [illegible]
Ireos [illegible]
[illegible]
Jusquiamus [illegible]
Lacrima [illegible]
Lauri [illegible]

Lanceola [illegible]
Lappa [illegible]
Lactuca [illegible]
Levisticus vel ligusticum i [illegible]
Liquiricia [illegible]
Lingua avis [illegible]
Lolium [illegible]
Litargirum [illegible]
Lupinus [illegible]
Lulala [illegible]
Mandragora [illegible] vel [illegible]
Matris [illegible]
Maiorana [illegible]
Marrubium [illegible]
Margaritha [illegible]
Marinalis [illegible]
Mentastra [illegible]
[illegible]
Mellilotum [illegible]
Melissa [illegible] vel [illegible]
Mespulla [illegible]
Melo [illegible]
Melo magnus vel pepo
Memiton i [illegible] celidonia
[illegible]
[illegible]
Milium [illegible]
[illegible]
Morsus [illegible]
Millefolium [illegible]
Mirtilla [illegible]
Mala [illegible] i [illegible]
Nasturcium [illegible]
Nenufar [illegible]
Nigella [illegible]
Nepita [illegible]
Origanum [illegible]
Orobus [illegible]
Olibanum [illegible]

Sequitur regimen compendiosum

Quis est homo qui vivet et non videbit mortem. Et item statutum est omnibus semel mori. Et metaphysica: est omnibus mori modo nullus petit honori. Sed non est opus scripturarum ad experienciam venire quia omne quod est generatum tendit ad interitum, i. ad mortem naturalem. Stultum est ergo velle effugere mortem maxime que a deo aut a periodo naturali preordinata. Sed quia homo ignorat an mors [illegible] vita aut usque [illegible] tamen accidere mat aut forte ex circumstancijs mortis que sunt infirmitates quas homo ex malo regimine sepius incurrit et fit mors sue [illegible]. Ideo dicit galienus ypocras et commentator plures occidit gula quam gladius.

Hanc igitur mortem ex circumstancijs potest homo evadere aut bono regimine aut per medicinam preservativam aut curativam aut confortativam. Unde triplex medicina. Sed ad propositum pestilencia aut epidimia aut mortalitas potest advenire aut non a circumstancijs aut a circumstancijs mortis. Primum patet est a creatore qui deus permittit fieri occulto suo iudicio et propter scelera hominum et hoc patet clare in libro Regum ubi dominus permisit pestilenciam in populum propter peccatum David regis quando precepit numerando populum et infra tres dies ceciderunt 1000 milia virorum sicut patet. Quo tempore beatus Gregorius [illegible] permisit pestilenciam propter [illegible]. Quando ergo pestilencia est a deo tunc non licet fugere nec medicinas accipere neque est sed soli deo se totaliter committere. Si autem pestilencia venit a circumstancijs mortis et a creatura tunc dicitur quia aut a causa sive a radice superiori i. ab influencia celesti et tunc plures moriuntur in aperto aere quam in clauso et [illegible] pestem fugere ad tempus medicina prodest sed ad remouere nichil prodest sed ad [illegible] influenciam alicuius orbis et planete. Aut a causa i. a radice inferiori i. a terra hoc est a putrefacto aere ex locis putridis aut ex aquis stantibus aut ex illis ubi linum et canapum madefiunt aut a corporibus et cadaveribus hominum aut brutorum et ideo fugere bonum est ad alia loca in quibus non est talis aer corruptus. Sed ubicumque fiat [illegible] tunc homo [illegible] non resistens dei voluntati potest uti regimine et medicinis preservativis et curativis tempore pestilencie ut videbitur. [illegible] potius [illegible] domus [illegible] medicinam maxime si homo [illegible] tali morte mori [illegible] peracti.

Duplex est igitur regimen aut preservativum in pestilencia scilicet spirituale et corporale. Spirituale est quod dicitur [illegible] scilicet ablucio [illegible] peccatorum confessionem et satisfactionem et bonorum operum cumulacionem ut [illegible] gaudeat in deo [illegible] et non timebit valde mortem et tunc [illegible] mortem [illegible] ymaginacio [illegible]

ideo dicit David: Quis est homo qui vult vitam diligit dies videre bonos, prohibe linguam tuam a malo et sequitur: diverte a malo et fac bonum etc. Et sequitur: vultus autem domini super facientes mala ut perdat etc. Et ita medicina corporis. Corporale regimen preservativum aut regimen est quod preservat et regit corpus ne cadat in morbum pestilencie.

In tempore igitur pestilencie primum preservativum est cito exire et non cito redire, i. cum [illegible] et non statim cessante pestilencia redeat et hoc si ex tali exitu non oriatur scandalum aut periculum. Sacerdotes curam habentes [illegible] cum populo non debent exire quia tunc maiorem necessitatem [illegible] et oracionibus pro populo faciendis sed [illegible] religiosi debent exire [illegible] in agone [illegible]

Sit ibi quo vult exire sit aer clarus et apertus non paludinosus quia ille inquinat et hoc si non est pestis a radice superiori.

Maneat vero in loco pestilenciali tale [illegible] et preservativum doctores medicine ut [illegible] tales inducat in camera ignem de lignis iuniperi aut quercu aut fagi aut alterius duri ligni. Item faciat fumigationem cum storace calamita ligno aloes timiamate [illegible]. Pauper cum iunipero ruta absinthio [illegible] et aliis speciebus odoriferis ut salvia origano menta. Sed si est tempus estatis tunc debet cum aceto [illegible] aqua rosacea et [illegible] parietes et faciem nares etc. et alijs [illegible] faciat hoc mane [illegible] et non [illegible] odoret [illegible] quia turbant caput si nimis odorantur.

Si autem exire de domo voluerit tunc aliquid comedat aut bibat modicum ut non sit omnino vacuus [illegible] et tunc ungat nares et aures [illegible] et odoret pomum ambre quod conficitur in apotheca. Si non habet tunc componat species odoriferas [illegible] et commisceat cum allio pane [illegible] forti madefacto [illegible] pomum et panniculo involvens odoret sepius et sunt iste species pauperum absinthium ruta menta origanum maiorana basilicon et alie species [illegible] pomum pauperum et ita faciat [illegible] ad infirmum et teneat in ore [illegible] melius est ut non ieiunus vadat si potest [illegible] ieiunus vult de domo exire tunc si est dives comedat electuaria confortativa ut [illegible] etc. et post bibat modicum vini non forte [illegible] aut electuarium [illegible] in apotheca.

Pauper conficiat sibi sic: Accipe nuces [illegible] radices [illegible] tormentille [illegible] gentiane [illegible] mediam [illegible]

Tempore pestilencie [illegible] et abstinere a balneis

Vicesima questio canonis ep[iscop]i m[agistr]i ... septentrionem semper ... periodum et ... sic ab[s]cinant

pugillum l[aur]i baccarum v[e]l pugillum bol[i] ar
menici glutina bene rubea et terre si
gillate requoquatur p[er] t[er]tiam cocleariam salvie v[e]l
clearie confusa bene et cum pulsissimo melle
conficiantur et h[oc] electuarium q[uod] pestilentiam
preservat ab ea et c[etera]. comedat etiam quater
nucis magne et desuper v[e]l cocleare ...
vini c[um] aceto mixto q[ui] ... vene et tyri
aca ... h[oc] electuarium ... item ... pul
ver istis rebus predictis que pulverisari pot[est]
confectis et cum vino c[um] aceto sumptis aut
cum aqua fenuculi in hieme et cum aqua
rosacea in estate qui in istis rebus
non usus est a tali peste mori preservatur
vendo dei voluntatem
Si pauper est h[oc] fiat ex malagranatis iuxta
... albo pane infusis a
ceto madefacto et modico melle conficiat
Aut comedat nuces ficus ruta cum al
bo pane et aceto in quo dissolutis et bolo
armenico. Si est pauperior comedat to
stas cum aceto in quo sit ... mo
et per noctem impositum est in acetum ...
et per ... dum ... qui in pectore
... aut ... patiuntur ... confi
... istis ... sit v[e]l ... cum aceto
... preservat a corruptione ...
... et ... bonos et
... cepas et alleum ... ita
... comedant ... Item preservat
... a peste ... pillule pestilentiales ...
sumendo ... cum ...
mista cum vino ... iste pille in apothe
ca ... et ... et ...
... cocleare v[e]l et ... cum ...
... aut ... aquas ...
... in estate ... camphore ...
... sunt pille ... pilla
... valde preservat ... et ad ...
... preservat tyriaca cum vino
aut cum aqua fenuculi sumpta sicut
... homo ... Et ...
... non comedat ... aliquid
... in estate ... vino non forti
cum aqua rosacea ... si ...
... Item non capiat tyriaca
dum homo ... precedat ...
Aut ... sibi ... cum ...
... Ista ... capiat ... et
non ... die ... et preservabitur ... deus
... facit ... cum ... voluntati
nemo resistere potest. Item ... isto tempore et
malum ... magne ... si for
te ... fiat
... et ... et non valde ...
et ... tyriace ... precedente ...
... ventris et non ultimum ...
... in ...
Item tempore ... magni ...
vehementes aut labor ... quibus ...
aut ... cum vehementi ...
et ... mala ... si ...
non sit cum vehementia et ...
illa ... que ... sunt ...
Item sicut h[oc] tempore ...
pectus mala ... et ... magis

est mala. Item magnum ... et ...
quia sompnus et vigilia magna et ...
sunt mala. Item ... diurnus ... tempore ...
... in fugito. Item h[oc] tempore
... multa ... propter ...
... hominum. Item et passiones anime
... sunt fugiende ... ira ...
leticia et ira ... sanguinis ...
preservat ... sunt ... quibus ...
... semel ... anno pestilentiali
minuat ... si ... et ...
... et ita de aliis excepta ...
... dictum
Circa ... tempore ... talis
vita ... dant ... tempore
... et ideo meliora sunt assata aut ...
... aut mixta
... per talia assata ... sumpta
... in mensa ... et ... sicut per ...
... et ... et ... ...
assata ... nunc ... autem ...
... minus ... post ...
... similiter ... turbidum ...
... cum ... ad omnia
... et potum ... fiat ... suavis ...
... aut ... nimio motu
... parata ... nocte ... et per
... plus ...
... aut ...
Si vero aposteme exeunt tunc ...
... sanguinis ... statim
fiat ... quia non ... post ...
... etiam et ...
... forte ... Si ergo
... apparuit tunc cephalica minima
in ... que est super mediana aut
in manu ... est inter pollicem et indicem
Si sub ascella tunc de ... quod ...
... aut ... parte ... que
est sub mediana aut de pulmonaria ...
... inter ... digitum et anularem
... dicta salvatella aut ...
... in ... tunc
... que est sub talo interiori que
dicitur ... vena ... Si autem sub
... apparet ... sub ...
... apostema ... tunc sub talo ... vena
minuatur ... parte ... non
... est apostema ... sic in
... ad ... pa
... ad cor ...
... tunc ... pestilentie
... usque ad ... ...
... et ...
tunc ... et ... per
aliquot horas ... minime ...
non ... usque ad ... horas ...
forte non ... non ...

Item tempore ... si apostema ... sit ... si non ... et ... ad ... par
te ... si ... appareat ... tunc de ... de pede ... pedis
... intelligi ... si apparuit ... aures ... tunc de cephalica
... dictum est de ...

in sagone ... sol; ... ultimum
dormientibus tempore illo. Item post meridiem
conforte si non habes electuaria saltem ad pul
tes cocta et gariso cum quo ... aceto et
flore ... et ... sinapis et la
bat ... colatum. Item tunc ... ne
... ruta ut dicunt ... ...
tales ... et sepe ... ... dic
... non ultimum ... ...
tet ... Item post ... ...
... cum vino ... aqua ...
aqua ... et si ... sudare ... ...
non dormiet et ... apostema ...
firmatum in locis tunc appone ventosa
una vel plures in circuitu ut ... veneno
sa ... ad ... cutis ... ...
libus et a corde et pro aliquid ...
... ut ... ...
Item postea tunc ... est ...
... apostematis tanto ... ne
... ad corpus et inficiat ...
tem ... et ... sub voluntate
dei ... homo in cuius manibus
sunt vita et mors sanitas et infirmi
tas et omnia ... et ... effectus
Ideo si ... homo ita ... ad sanita
tem ... cum effectu ...
... et de corde suo omne quod displi
cet deo per contricionem et puram confessionem
et tunc ... ... sub
dei cura et tutela et ... et
... vite et ... sit per
infinita secula amen
... et ... doctorum ... ...
... ... Johannis
de ... ... ordini
Anno millesimo trecentesimo nonagesimo
... quinto pestem fuisse ... memento
Sunt ... ... vita ...
... semper de mane ...
Et fiat tota ... non sit mea ...
... ... atque ...
Vel pane tosto in aceto madefacto
... ne ... ingrediantur
Ut vita tua tua sit ... ...
Semel in ebdomada sic ... tua salua
... ne pestifer ...
In qua ... domo fuit ... ...
Hoc ... studeas ... ...
Si sit in inguinibus morbus vena ...
Tunc ... subtracto ne ...
Et fiat in ... et non in parte alibi
Si sub ascella media vena ...
Si sit in capite vel collo cefalicana
Et fiat longa ... ut ... Galienus
Si vis ... ...
... corporis pestis ... sit ...
... ...
Sit tibi ... ... et medicina
Emplastrum fiat ... ...
Tunc appone calefactum ... factum
... ...
... ...
Per os et nares tibi fumum ...
... simul ...

Confulta ut ... ...
... ...
... ...
... ...
Ut non egrotes ... ...
Neon egrotes ... tibi ... ...
Si ... velis ... ...
Venenum fugito ... memento

Secuntur declaraciones — declaraciones
Sub talo ... pod gloszenem
Sub ascella i. pod parzchy
Cefalica i. ... ...
... i. ...
Venenum i. ...
In inguinibus ... ...
... i. ...
... ...
... ...
Intellectus in fronte Memoria in cerebro
Ira in felle Avaricia in iecore
Anhelitus in pulmone Letitia in splene
Cogitacio in corde Sanguinis in corpore
Amor in ... Spiritus in ...
... in ... ... in ... fides
in corde ... ...
... sunt ... ...
... ... in
abundancia Castitas in iuventute
... ... de ...

Fronte rubet ... pedibus frigescit ab imo
Dentes ... ... lacrimat oculus
... ... nasus ...
Si ... ... vigilabit
Et vox ... ... anhelitus ... sonabit
... ... signis ... ...
... ...
... ... pondus in ... ...
dragma ... ... manipulus
... scrupulus ... libra
pulsus ... ...
... ... et ... ... ad ...
... ...
... ... valet ...
... ... diastole ... ...
... ...
non sistole i. depressio et diastole i. elevacio
Item pulsus ... ... in brachio
... in ... ...
... pulsus et ... in manibus ...
... et ... ... vene ...
... sunt ... ... pars ad ...
... ... et ...
... ... ad ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... pulsus ... ...

Aloes ... lot ... Antimonii lot ...
... lot ... ... lot ...
... ... lot ...
... ... lot ...

Regimen sanitatis magistri Alberti sive precepta

Sequitur regimen sanitatis in quo consistit
vita una. Regimen conservativum convenit
sanis, preservativum egris et veteribus se-
cundum quod non sunt multum egri nec leviter sani.
Regimen reductivum solum competit egris. Regi-
men preservativum fit per similia ut frigida per frigida calida
per calida similia quoad complexionem. Aliud dicitur
regimen quod ad contrarium ut colerica est calida ergo vitet-
ur calida vel similia modo est a tota specie vel a proprietate
ut ne sumat nimis calida nec nimis frigida si vult
esse homo sanus. Item in regimine sanitatis con-
siderandum est quantitas sibi. si quis tantum appetat quantum
digerere non potest. Ideo melius est multiciens capere
cibos cum quantitate. i. melius est comedere una
die bina vice et per modicum quam semel
et multum vel quinque res non evacuantur sed evomun-
tur per vomitum statim postquam sit et omnes
res indigent excitatione. Item pulsus saltans
et difficulter spirans anhelitum est signum quod
nimium se replevit. Item ad si est mutatio vi-
na si ut est italia vel alba et egro i. sedes
spiritus multas est ex repletione. Item ex vistel
bis et spiritus multus ventositate tunc non
est ex repletione. Item si est piger post prandium signum

Not.

est quod nimium comedebat et sentiat malos mor-
bos futuros. Item nausea post prandium sentiat nimiam
comestionem. Item si post prandium non potes studere sicut
ante prandium signum est quod nimium comedisti et senties
malos morbos futuros. Item nulla dicitur sanitas
facere post prandium sicut calefacere nec studere
nec fortiter movere nisi per alteram mediam horam
vel per duas horas propter quod ut stomachus debite
cibum recipiat. Similiter nec debes dormire
nec bibere nec studere post mensam. Item aliud signum
est quod nimium comedens eructuas post mensam
ratione fumositatis. Similiter singultus post cibum
generatur ex hoc non optima illorum sunt signa
quod tunc bene es post prandium. Item consuetudo
patrie in omnibus ut est alia natura quia Ytalici
in prose sua comedunt in amicula Bohemi
vero rustica comedunt in aucta. Polonii autem
parum in estivo etc. prout quod in Boemia
est aliter cibandum quam egrotus Ytalicus quia
consueti consuetos sic labores et ipsos. Ergo
tamen ibi consuetudo convenit homini sicut enim deinde
est de cibo sic intendimus est de potu itaque non
aggravatus sis per potum sicut nec per cibum. Sed
in omnibus tenendum est medium quod ex
utraque parte scilicet tam cibi quam potus dicitur adver-
tere post appetitum comedere vel bibere. Item vomi-
tus in non assueto est mors in assueto vero est
vita et sanitas. Item vinum vinosum subtantiosum

Not.

sicut est in Ytalia sunt stiptica et pontica. Item
omnia sorbicia omnia media carnium omnia vi-
talia ... et vinum bonum ista sunt cordi-
alia et omnia cordialia conservant homines in longa vi-
ta quia illa que confortant calorem illa conser-
vant vitam. Item iuvenes dicunt potare aquam
ut ignis i. calor. ... quia sunt nimis
calidi. Sed senes et frigida dicunt bonum vinum po-
tare modice quia illi parvum habent calorem
vel ... in senibus non est melior potus quam aqua
melius est modo hoc ... post lx annos ...
... ad lx dicunt sic potandum

capere et non vinum. Item vinum crudum ante
cibum constipat et post laxat. Item nullus
debet sumere bonum vinum ut est gallicum
ante prandium ieiuno stomacho quia tale
penetrat nervos et offendit eos. Item
quando puer nascitur in aere et in aurora et
postea venit ad ignem deinde ad lumen
deinde in sermo ad finem et sicut hic
est primo homo sanguineus deinde colericus
postea flegmaticus ultimo melancolicus. Item in fine
mense non debes sumere forte vinum i. quando
cibus incipit digerere quia tale vinum aliis
faceret cibum de stomacho descendere ad alia mem-
bra quod indigestus vinum membra non corrigitur
in alio membro sed dicitur capi forte vinum ante
ultimum ferculum mense vel circa horam vespere
in media in cena. Item aliud regimen tam tempore sani-
tatis quam infirmitatis quod quando infirmus non potest
comedere da sibi bibere ut confortetur ... Item
est in se tu facis potare vinum ut
non cadat ... sed tu nocebis sibi per hoc
quod vinum penetrat nervos et augmentat
sed ego ... non vinum. Item in ascrib-
tis non fit ... Item unus de mane
potest potare vinum haustum sine muta-
tione anhelitum i. duo coclearia. Item
primo debent incipi in mensa subtilia
ut pullos brodia deinde grossa scilicet
de potu in principio bibat solum debilem
et in fine fortem. Item melius est potare
crebrius quam multum i. melius est multi-
ciens cum quantitate quam semel et potare al-
ternatim et ille recipit bene de mane
ieiuno stomacho ante prandium quod omnes
sirupos et iuleb et aque vite dantur
de mane ieiuno stomacho. Item omnes aque
sublimate i. combuste alterant et non
nutriunt. Item potus principaliter dicitur sumi in
prandio quod dicitur miscere cibum in stomacho
ut sit bona digestio. Item potare i. forte
dicitur sumi post prandium quod portat humorem
sumptum ad omnia membra. Item si dum vis
vivere preserva te a potagiis ... digestis
quando cibus digeritur quod homo bibat iterum.
Item hoc de mane surgens extendat se
et in ... collum et omnia membra sua ro-
...post digestionem dicitur se induere post surrectionem
dicitur fricare manus et pedes cum panno
aspero sed cum manutergio tunc pori a-
periuntur et exeunt vapores ex quibus de-
bent generari sic et alie infirmitates de-
inde postea debes purgare membra principalia
primo cerebrum per nasum capitis per ... excreationem
et aures purgare membra pectoris purga-
re per ... sed eructuationem membrum
scilicet stomachi purgatur per sedes et urina et ...
... per zingiberem etc. post quod ... vel ...
... deinde abluat manus et faciem cum
aqua frigida in estate sed in hieme cum aqua
calida quia aqua frigida in hieme facit manuum
tremorem. Deinde lavat oculos cum aqua
retenta in ore et hoc illuminat oculos
deinde fricat dentes cum foliis ... vel ...
in estate et cum cortice ... vel sale in
hieme vel arena vel cum creta fricandum
... etc. fumositates de ...
deinde ambula ... ubi est aer bonus

ett sz' oa membra quanta seu sunt
fessa et apertura nat dezelicta et no
po'' pq balneorib et pq omem motum
seu laborem proprie corpale

Ctra hec fat digere pi dap no e digestu
Denacte demde qm stoche incipit ap-
pete stati comedat et no differat Ctra
quasi no comedes pq appetitu tuc sto9
replet se malis humoribz .i. 2o vult di
gere qd digestu e, et corrumpit et
generant infirmitas ab ito /et qui ne hes
appetitu no des comede ut si placet t
alios et no possis comede alios plz prodest
t qz possis appt appetitu inclinatu ad
alios Itm in ead mesa ho no det ha-
be dinsa fcla in quitte sz vnu ca et ad
sum ad secud sic est intellige de potu
Itm oms assatme solm dent sum dise
mese Itm si ds alz e inliq te talis pt
torrigi ad speciz et vino Itm mist ads
tibi nc fructz crudz det sm sup cotidie
ut cerosa vl pnella dent sm ante
cibu et no pt Itm of digo admq
fo d sep hois et no cicis Itm of alz
q pt naz intt dicit in mozbu .i. qui co-
medit cibu sn appetitu fat egritud
Itm voles cosnac vita dz vide oia p ta
sz stat quitte et resolucoz An desed
o demae comedat lac et pisces Itm
pq cibu no des sume electuaia o pulz
inktu ca qd aduenit stom et fauit
cibu ingestu descend Itm in sue mese
capiat alqua claudcaa stom ut colan
dra uel diacitonio diantonito pais tostz
tactq digq pizu assum et fcto pra
dio des spant et pavlatu deambulae
vel stade in qete ut cibz dilate ad la
tea stoi eqlit Ctra comedes iacedo no
digerit bene Itm no des dormie nisi
pq duas horas fcto prandio te dorio
fat bona digoz et domnd e dormie
sup ventre qppt hec ut stoq calefiat
vel qn dormie volt ponat volas
manu sup stom ut faciat stom ca Itm
Sonnq et vigilie imodicate expotz
pte facint mala digoz, Itm/ Quatuor
oo sonnq et venient meidias intell
De somnq fcto stat pq prandiu dz sonq
pq prandiu duas horas pactas te incipe
dormie Et hec fat multa bona qd dige-
rit Itm qn dormie vult d die et nocte
pot se se latq dextris fo melior d-
gestia deind vtat se ad sinistz latq
ne alz nim addorietur dz ut tempet
a splene et pgea pot se vm ad ventre
hec te iuvat stom ad ptez anteiorez
pgea vnn pot se sup latq dextru
et trahat cibos ad sum dispat et
ibi quiet eor hoas dimasit alz
et in sonn dz esse sup q ad latq

Cuna mebra tuc sunt exunta et vee
eius mebra attrahunt sibi nemq sive po
tum sive fuit depuratz i mebris grosz
mis sive leu etc ubi apprehibila nisi ad
appetendo motu no nati sz motu supplus
cuq tn apprehibilo dz mori ad aliqua apor
rgea motu neli etiam te cu fq ce cum pterno sup
cu capite Itm sonnq pq prandiu pq mo
fe ldo lequq e Itm dormies claudat
os ne flas intret ad stom et dz caput
alte pone et tegi hec qfert ad re-
solutioz humoz Itm est det te tepac
in actoibz anime Itm Dit t med leta
labor moderatus dieta sit desiciat me
dici te Et t sunt Itm Balnea sz mihna
sz solphurina aliuosa ca vallet vngt
ad stabile exp ca humida et pz op roz
pnibz expuunt ead bal no valet
Et balnea nalia d vana vz sicca ut ff
ut ead bal d admird dz sz pq lon
horas vel sex pq prandiu bt nbz sit di-
gesta ut ante intioitu balnei pq heat
sedes et pugnare dz balneat iacere
longos vel se rnde an prandiu Et mae
dicit balneat hora vespre d aq in
aqua dolci et tepide no nis ca te
coiva sprissa pisonai sz mae no nt esse
in calae mage sz spauit vel tepide
fede in camera /Nota in bal no dz fi pota
in qr hec cuna corq aptuni p poros
et potq ite trasit indigesta Itm ead mede
pq bal dz fi potu Itm qn qs intrat bal
pmo lauet ca cu lapinq ut poros ap
iat Sic ponat pedes ad aqua cal ut
ma trahit ad pedes ? p sugesine sede
at sz stano in exitu vo bal dz corq
pfundi in aq frid vel tepida ut pori clau
dant Itm hec qnuestat deni dz cenae vngt
qfice poteom estate ? si tempq om
Prandius an cenad dz se aliqua comede
pq bal in aliquo intul ut supplantatis
expellan et cena som fi dz qn est appe
titq et morq quede in cena exeo q
id in prandio no dum sz simutui digestiue
Sz ad esse si ests laboriosus Et qz
eo tenuq sut som in cena assath
quede et no cocta prius tame sit sor
bium in ffp lega com de mlto cend sto
sit mayna pena Si vis celebris sit ti
bi ce brevis Item Cena leuis cena
bius sit vad modesta pct molesta maa
quia nos me ua doch ext e magra Cus
corq vesti ne meus hua qfectus
Itm disting nisi prandii et cena, dz e d
dormi Et aut horuacd tuc ad esse
Cena te cuq digit rbq Cu u tenes v
ina vlt debitum tuc gra cal go emit
te plui qn placq Itm Ictum nd diss
ead ne ded capt ventres et ded indige
o inabq de die et tone quorq q placz
Item in hieme pt dur grossa nbq mtend
cuna tnc est calor nalis vnitq ? fortis
Sed in estate dz dal lenib nbq Cuna
tuc calor nalis evaporatur p poros a
ptos et ead bor ? calor vnitus sunt vi
tend in estate sz bene ? ager qtitate sine
Item in estate vere in frañcia in hiee
no cal ut pipe galage zz Item hora
quede ? cuq est oq fames fr ebriet
Item cibi qs qsant saggine aliquos
inutilem putrescit Item Itm cuq humore
et deni qtra se Item Amigdala et sicq
isti sunt fructq in ce Et si vis cameda
poma vel pira cruda tuc quede inusa
te vel cocta vel assa et cruda vel pru
na legat sinn coto p ? vel in pro lege
se Sed eade pira ponar aut cocta fruit

dormio sep tema ad me dia supiora et qna a ad stitica et stitica ad sub tilia e grossa ad grossa

de potu pq b
Nota bene

Distada te a pu

ve.

alimenta calidus

fumi per ineruscam non fa[ciunt] cibum eructuari
et ascendere. Item ficus est ante prandium sumenda.
Item 33 et canella ciraom[ni] cum gariofilis factione
fructuum resistit a qua fructus crudi putre
sunt i corpore et vitat 33 et ciraom[ni] et cuat
Item cum Gabricus dicit melius est dimittere fructus
quam uti si vis esse longevus vitam quippe
qui sine multi fructus timor ut fere veniunt
pestes. Item inter quadrupeda animalia inventus
est eligenda. Item in piscibus cauda seu posterior
pars est melior quam anterior. Secundum ad animalia plus
[illegible] in partibus anterioribus quam interioribus
propter fontem caloris. Item omnes res sive carnes vel
pisces existentes in motu sunt faciliores digestione
quam existentes in quiete. Item quibus est simile conforta
tat simile sicut cor animalis confortat cor hominis.
Item aliquis est dulce in ore hoc nocet in corde. Secundum
hoc vitare de inceibus de [illegible] non. Item unctus
magne armonie confortat epar. Dicto a vel
lanas sub epati [illegible]. Item vina magis
[illegible] mix sine arteriam [illegible] manentem
[illegible] venenum altera i. ra noctem i. ra
mors est. i. si nimium rectos de [illegible] conseque
[illegible] qui opilat et constipat et [illegible].

Sequitur de coitu. Coitus tam moderatus
quam immoderatus magis vel minus
nocet et post post cibum. Si abstine re
non potest quia sit post somnum vel digestionem cibi quia
[illegible] cibum corpus. Sequitur de flegmate et ceterum flegma
sive nocet homini quia facit cruditatem de corpore suo
et replendo facit cruditatem de cerebro et capitis et facit
malum caput dolores et epilepsia. Extra est quia
cibum privatur sua caliditate [illegible] non
per digestionem [illegible] quia sibi adiutum et hoc pro volunt
de sequitur minor quia verum. Secundum de modica minor
non est verum, et ad solum pinguedines et sanguines et
[illegible]. Item in tamen i. in tali signo quod di
[illegible] vel in diebus caniculares non sunt calide
[illegible] ut sive sint puri graves sive plena.
Secundum solum tempore [illegible] et autumnali vel minor
et [illegible] pro [illegible] nisi tempore [illegible]
[illegible] die [illegible] non [illegible]
[illegible] in vere quia tunc sanguis et omnia re
nascuntur et sanguis est in dextra parte [illegible]
[illegible] in sinistra parte [illegible] in
vere vel estas dextras luna vetus veteres
[illegible] nova luna [illegible]
in augmento lune. Antiqui vero in diminutione
lune de homo pre [illegible] in augmento lune [illegible]
superioribus sicut in manibus et in diminutione
in partibus inferioribus i. in pedibus [illegible]
fiant omnes tales [illegible]. Item melius [illegible]
ne [illegible] pro prandio ut primus pona [illegible] ad
[illegible] calidam et sanguis affluat et dissolvatur
et [illegible] de [illegible] vena de [illegible]
[illegible] et si [illegible]
ne restat [illegible] vel ne inflatur [illegible]
pona lana et prima die sit cibatio pervita
et subtilia sive quod non [illegible] equale corpori

ut stomachum vacuus a malis humoribus purgat
in corpore sive hoc attrahit ad se. Sequitur quod debet
malum humorem in corpore illum attrahit et sic
[illegible] per hoc tales [illegible]. Secundum colerici
vel flegmatici [illegible] petroni [illegible]
[illegible] cum [illegible] et pollipodio et [illegible]
liab [illegible] carne et [illegible] brodio illo sic in
[illegible] et [illegible] laxatius. Item serum et lac acetum
sunt laxativa [illegible] calidum
stomachum. Item [illegible] et sic
[illegible] quia [illegible] sunt humidi et callidi. Secundum senes
vitant [illegible] et [illegible] quia [illegible] frigidi et sicci
vel [illegible]. Item flegmatici et sanguinei bene possunt
[illegible]. Item colerici et [illegible] non
[illegible] tota scola salerni
Si vis incolumem: si vis te reddere sanum
Curas tolle graves: irasci crede profanum par
ce mero: cenato parum: ne sit tibi vanum
Surgere post epulas: somnum cave meridianum
ne retineas mictum: ne cogas fortiter anum. Dat
vinum purum [illegible] tria commoda presta [illegible]
Vinum [illegible] modicum sumptum [illegible]
[illegible] confortat stomachum: cibum reddit tibi
[illegible]: efficit audacem [illegible]
Item [illegible] sicut [illegible] vinum [illegible]
[illegible] homo [illegible] de ira
quia [illegible] a [illegible] quia est
[illegible]

Sequitur de colica et [illegible]. Colica
passio est [illegible] vomitus [illegible]
[illegible] est quia [illegible]
[illegible] intestina. Colica passio est quia [illegible]
[illegible] ventosa [illegible]
extra superiora et inferiora et [illegible]
ut [illegible] non [illegible] magna
[illegible]. Item extra superiora [illegible]
[illegible] Cura [illegible] manu
vel pedes vel [illegible]
caput [illegible] tenenda [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] fasciam [illegible]
[illegible] albuginibus ovi
[illegible] plantaginem et ligata
super [illegible] et super pulsum manuum vel
ligata solum albedine ovi super pulsum
et [illegible] manu. Albertus autem [illegible]
[illegible] mandragora et appone
modicum de [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] somnum et [illegible] ultra
somnum [illegible] vomitum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] tamporibus cum pane [illegible]
[illegible] solum [illegible] papaveris [illegible]
[illegible] sicut predicta. Item [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] rose [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et hoc maximum [illegible]
[illegible] est cum [illegible] intestinorum [illegible] ad
[illegible] predictas [illegible]
cum

vel [illegible] fat [illegible] posse
[illegible] dat [illegible] frigida [illegible]

mastice terrā sigillatā Rº cōr panicium
et pone in aceto et liga ꝑ collum stringit
vomitum si aūt ligat̄ cōa umbilicum stringit flu
xum ventris vel cor agnis rosis facterz
de stipitibꝰ rosarum aqꝫ plantaginis aū cōtōrz
cricti qt sinat ōleis aū ℥ iii mastic
olibani aū ʒ ii farina lentium qꝫ sufficit
coterant̄ coticillo et fac emplm et
claude vel applica ad ventrem si vis fluxum
ventris restringe Itē cor panem bū torrefactum
et pulv et adde de pulv mastic ℥ pone
ad sacculum et calefac et pone sup ve
trem Itē ventosa posita sup stōm cum al
bica & cerā in cyppo cū ipse a m
et pone sup ventrē Itē ventosa posita
sup stōm cum sine scarificatioe restringit
vomitum Et sup umbilicum restringit ventre
et fluxus ventosa admiranda stat ibi ad duas
horas vel remouendo quam ponit sū epar
et splenem & umbilicum ventosas restringit
menstrua fluxum ventris Item alii dant cro
ciscos coralbre i. aistā repleti ad bibēdū
cum aqꝫ plantaginis qꝫ est frīm et siccum
etc restringit Alii dant assata comedere et
bene Alii bibunt acetum si nō est ex col
gest intestinorum qꝫ acetum ꝯstipat Alii dant
diacitoniton ad eandem Nō illa post gnāt
ex acutis tibis ut aristolomo cepe piper
Nō sex sunt intestina sꝫ ca sū umbilicum et
ca infra ieiunum qꝫ duodenum iam
qꝫ sicut nō manet ibi sꝫ currit deorsum
et ab isto intestino oritur quoq venenum
sedicet ꝑgandus chimum et epar post hoc ē
ylion in quo cā iliaca inferius umbilicum
qꝫ orobus cum colon i. monoculus ℥ m la
caon i. mastdaum rād sextum ē unum in
testinum in hoie sꝫ in diuisa loca ꝯstipat
ibi diuisa noīa ēē cor qꝫ una vena in
toto hoīe Item intestina superiora sunt gra
cilia inferiora sunt grossa et resuta propter
retentionem uō stercus ꝫ ex dur cū sup splen et
lamdiali Item ulla dꝫ comede splenem
qꝫ est fūm epar qꝫ cal stō ubi sicꝰ etc
gnant̄ sepliuntꝰ quo vitant̄ Item illa stringit
ventrē et prouocat urinā diacodion et pro
cant urinā othanopia muleta diaceto
mon sine specibꝰ diacodon albaci lapan
zucra rosacea bedaugar ꝯste papauer
mistrād sucus papauereꝰ al i. apium et hꝫ
inter omnia alia quæ prouocant urinā
constringunt ventrem et corpꝰ Item stōcomus
infirmus hꝫ magnum stāum qui dr̄ calon

Sequitur de colica passione Est
autem colica opilatio i intestinis
et dr̄ a calon h alon et colica est
passio col edibilis et constipatio inꝫ sicut nō
pt exire vel ut raro et talis pp appetit
incedac et vadit ad siccissimum etc vnde pt
cause colice sunt aqꝫ genita exinde ostaci

malus torreat vel aer callidus et siccus vel
causa eius est ex ciauā minima qꝫ labor ex
terat intestina Ēt coitus excitat intestina
et fructus stiptici et acetum ꝑpia coactiua
caseus durus platente omnia assata gnāt
ꝯstipationē que est iur colice Ēt vel ppt me
fragree cal cā colica ut dans pulv con
tra ꝯstituit et fac coliam qꝫ pulv deducit
humiditates etc intestina desiccat Ēt coli
ca fit ex corruptā et relaxatoe siccat et
inzarc intestinis descendunt vii generat̄
colica qꝫ illas cās nō pt uidē in urina
Cāe vero uirin ce sunt qꝫ comedisti vngu
las anguillas bibisti potum infrigidum
gelarie et ex viscosis potibꝰ Ēt venit ex
apāte gnāta in viis ut sicut nō pt exire
Ēt fit ꝑ lumbricos lubricos vel ascarides Ēt
ex caliditate gnāt̄ ut ne flexi ꝑ. i. cal tra
pubes siliceus est cal remōd et hꝫ cā qꝫ
cal trahit ad se humiditates ppt dolorē est
manet siccitas i intestinis Item colica gnātur
ex passione aqꝫ fca vel ex pssione cullo sup la
pide sed Cāe ꝑpales omē apā intestīs
ꝯm colera nō vadit ad intestina sunt cause
colica qꝫ ad siccissimum ꝑ rquit̄ pnctio cole
intestinis et t colorat̄ sicut a colera qꝫ et
acutum et ꝯm cola tunc nō vadit ad intestina
tunc sicut qꝫ al Tertia cā ē hoī fumus in
vistata i intestinis ut lac pistes caseus
Quarta cā est debilitas intestiorum ē sitiua
Quinta cā est ventositas in cā est ex mer
dora indurata in intestinis et omē qꝫ clau
ventres fac colericā vñ Que colice cause
quasi sub carmine clausit Sꝫ sex ignita cibo
ꝯstipatio ꝯstita ventus apā vermes depso
sensus Item sunt cāe colice sꝫ sunt ꝯ cause
iliace pas nisi qꝫ drue in sup et ista
vii iliaca pas intestiorum superiorum ꝯtulum
cū stipatoe ut sequitur vomitus et magnus
dolore tanq terebella ꝑforarem Item do
lor in iliaca pace est deambulatus colica
aūt manet in eodem loco Item in colica iliaca
ca est sup umbilicum colica aūt infra um
bilicum Item colica reddit remediat̄ ꝑ supposit
et clisteria seu inferiora Sꝫ iliaca ꝑ sup
iora et dicit a cal qꝫ dolor reum est tra
ambas i. hoc Sꝫ colica abquite nō non
est melior medicina de iustinum sub cingulo
nisi ꝑ clisterio et suppositoria signa circa
ista passionem sunt ꝯtenta sitis ꝯstipatio appe
titus corruptio ventus et punctura et urina
est cacopos vel est lactea vel turbida et a
li, hꝫ ut squamas i. oculos sicut in offa
pungitiua signa particularia sunt vehic ut dolor
& punctura abdominalis cū iuxta accetog
gillatio in ventre si aūt vel a parte tunc
ibi est calor ꝯplexio dolor et cā est caliditas
Si aūt sentit se hrē lapidem in intestinis
tunc est apā frīm Signa ex cā frīe etc

habent os siccum et linguam duram et ac
[illegible] ex motu ignis de siccitate vrina in
[illegible] est eo quod [illegible] sit [illegible] stercora
ego [illegible] colica sicut metallum [illegible]
et tunc habet [illegible] Sicut autem [illegible] per
generationem [illegible] tunc [illegible] Si autem
[illegible] retentione
[illegible] tunc [illegible] et [illegible]
tunc dolor [illegible] similis dolori [illegible]
[illegible] quando [illegible] appe
[illegible] vomere et non potest et stercora [illegible]
[illegible] difficile [illegible] et [illegible] natat si
[illegible] ventositas [illegible]
natat stercus et si non natat tunc ibi
non est ventositas. Si autem est colica [illegible]
venientem tunc dolor magnus fit in somno quando
[illegible] non habent [illegible] et vident [illegible]
na et [illegible] et [illegible]
monet [illegible] in somno ac si gaudeat [illegible]
sibi [illegible] habeat [illegible] in intestinis. Item [illegible]
[illegible] fallacem [illegible]
intestinorum [illegible] colica [illegible] dolor
renum [illegible] colica [illegible] loco [illegible] motu [illegible]
[illegible] est quod dolor renum [illegible] co
lice [illegible] magnum [illegible] loco [illegible] dolor
colice incipit ab inferioribus ad superiora [illegible]
[illegible] dolor renum vadit a corde [illegible]
[illegible] et anchas et ad [illegible]
[illegible] dolor renum [illegible] ante [illegible]
lica fit [illegible] et per [illegible] calculosus
[illegible] magne [illegible]
[illegible] vel [illegible] tunc cessat [illegible]
[illegible] tunc bene sit [illegible]
[illegible] tunc [illegible] et dolor colicus [illegible]
Si dolor renum [illegible] vrina spissa
et [illegible] signum [illegible] curatur
Si [illegible] motu [illegible] passio re
[illegible] in [illegible] loco [illegible] colica [illegible]
de loco [illegible] et [illegible] stercora [illegible]
[illegible] alleviatur [illegible] in passione
[illegible] renum [illegible] sedes maxime alle
[illegible] Nota in yliaca passione stercora [illegible]
[illegible] colica vero [illegible] sunt [illegible] illa
colica [illegible] quam vomitus stercoris
[illegible] signum [illegible] male [illegible] magnum [illegible]
stercus fetet. Item [illegible] fit putrefa
[illegible] signum [illegible] singultus sine spasmo
[illegible] euacuatione [illegible] signum [illegible]
[illegible] si quis [illegible]
[illegible] non potens [illegible] cognoscere vel ma
[illegible] vel [illegible] fructuositate ascen
dente a colica [illegible] signum mortis [illegible]
[illegible] sudor [illegible] frigiditate [illegible]
signum mortis [illegible]
in morbo acuto [illegible] malum [illegible] vrina
spissa [illegible] in colica [illegible] malum
[illegible] digitur [illegible] Alia
prognostica. Si colica non [illegible] vri
na et difficulter [illegible] debuit
et non [illegible] vel [illegible]
[illegible] Item in omni passione colica vel
yliaca si venerit vomitus singultus [illegible]
[illegible] spasmus sunt mala signa. Item
Si colicus [illegible] pustula [illegible] ventre
moritur [illegible] die vel altera. Item
fit [illegible] corruptum. Item
colica mutatur quandoque in yliacam et per
[illegible] in ydropisim et [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] signum mortis. Item
[illegible] pulsus [illegible] in [illegible]

non potest habere vrinam signum est mortis. Hec alia
[illegible] morbo sit etiam intellige de
de retentione [illegible] si in colica vel
egreditur de sedibus vel vrina [illegible] non
potest vomitum habere signum est mortis. Item
colica de [illegible] de frigidis humoribus
[illegible] causa est de [illegible]
et subtili. Cura primum [illegible]
tum dolorem et sedationem doloris. Secundo
est remouere causam [illegible] Circa primum
tria sunt que remouent dolorem. Primum
est quod [illegible] ea causa
tunc mouet perfecte. Secundum est quod
debet apponere ea remouentia dolorem
[illegible] habeat stupefacere ut faciunt [illegible]
[illegible] qui dant apud mandragoram
[illegible] tales enim [illegible] Nota
primum [illegible] debet fieri [illegible]
[illegible] est [illegible] lactuca et ibi
potes apponere [illegible] vel [illegible]
[illegible] ea que mitigant dolorem
[illegible] narcotica [illegible]
[illegible]
[illegible] narcotica [illegible] facta in [illegible]
to gradu [illegible] apud [illegible]
[illegible] si aliquis [illegible]
[illegible] ad [illegible] est mortuus. Item
[illegible] narcotica [illegible] colica [illegible] et
[illegible] causa
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] colorem
et magnum [illegible]
sit [illegible] tunc
maxime mitigat dolorem si apponatur
ventri remouet colicam [illegible]
[illegible] flores camomille mellilotum [illegible]
[illegible] decoque illa in vino
[illegible] decoque in aqua [illegible]
[illegible] appone super pectinem si est colica
si vero est yliaca tunc pone ad [illegible]
[illegible] super stomachum [illegible] recipe auenam
vel milium torrefactum cum sale et super
pone ventri. Item alii [illegible] torre
factum et appone. Alii [illegible]
repletam [illegible] decoctione dictarum herbarum
[illegible] et applica ventri. Item [illegible]
[illegible] pone [illegible]
[illegible] vt [illegible]
[illegible] est in [illegible]
[illegible] et [illegible] colicam
[illegible] cum [illegible]
cum aqua calefacta bibita. Alii [illegible]
[illegible] apponunt. [illegible] est
[illegible] est calidus et est nocens
et in estate tunc [illegible] sandalo
rum [illegible] rosarum [illegible] et fiunt
sacculi et coquuntur in aqua et appone
ventri et [illegible]
Item [illegible] violarum [illegible]
borraginis [illegible] sacculus qui ponatur
super locum doloris. Si autem dolor

nō cessant extrinsecus fiat bal[neum] Quod [ub]i virtus est fortis et ibi ponat[ur] flores camille melli[lotu]m cum ius malualis [mal]ua[e] fine i[d est] bismalva et fit folia sicut ficus maliua bismalua aut est si intrat tunc bal[neum] et ponat ibi saluiam ru tam et fus[ter] sic tunc illius colera fiet sit bal[neum] aqua decoctio vel de aqua al mosa sulphurea Alii capiunt aquam cupri extinctam et si fuit fortis debi lite sit balneum debilis vel solum semel vel bis vel multum Item in ca causa ad cauellam et arionum modi cum vel terra in calido Item in ca vel ca ad ci[nere]m in calido in fr[igid]a vel causa ad mel et pone ad casulam i[d est] patellam et rotunde ... et pone ad mel et misce et pone tunc calidum super pannum ad stomachum applicando Item in ca ad mal[uas] bismal[uas] et decoque in aqua et incorpora cum recenti butiro adde oleum violarum et pone ad cassulam i[d est] patellam tunc applica stomacho calide quia omnia que apponis in exteriori[bus] infirmitatibus illa que appone tepide et in cal[i]dis ... Item alii pessum nasturtium aqua ticum coquitur in oleo violarum vel ro[sarum] oleo et appone quod removet dolorem Item si dolor non cessat infra ca tunc ad oleum anethi oleum lilii liliorum et irino gelo ... dolori Alii in fr[igid]a causa ad flores fenigreci et bullias in aceto et post bu licionem pone in vrinam et impone lapi des ignitos tunc pone ventrem super illa vrina ut ille vapor tangat ven trem hoc mitigat omnem dolorem Alii in fr[igid]a causa apponunt vnguentum aro gon marciaton oleum de castoreo pan per vero in fr[igid]a causa capiat oleum lau rinum vel puluis lambari cum calefacta tegula hoc omne corrosionem removet de ventre hoc Albucius Item in ca quem cal cinere oleum rosarum et bibe vel lini et illa bibe vel tunc cibos tuos cum illo oleum rapparum lenit pectus et facit bonam vocem et sic vitium cum tegula calefacta Si morbus dat inducias tunc potius debes agere per vinum et da sil uestrem ... pollipodium quia purgat ista purgat tamen istius morbi Item illa mitigant s[cilicet] cauilla mellilotum et lini torrefacta et gleba ... illa mitigant complexionem et resoluunt sic etiam mucillago psillii et citoniorum in ca ca mucillago o lium vel fenugreci sunt mitigativa do loris Item fr[igid]a causa illa dicunt anodine medicine et mitigative dolorum postquam mitigasti dolorem tunc eradica causam facientem dolorem in corpore propter quod non quod dux est colica vna est inguinalis i[d est] sine aliquo dolore permanente Sed ex

fatie intus ... Alia est colica ubi humor peccat prima colica curatur per alia na Si i[d est] infrigidasti ventrem tunc calefacias ipsum et talis curatur in vna hora Si per plenum venit talis colica tunc appone sacculum de origano mixta ... Si quis iacet in sole cum invadit colica tunc est de causa ca tunc fiat saccula cum aqua mixta bullia[tur] ... vrina et appone tepide Sed colica materialis curat primo per digerentia si est fr[igid]a ca tunc ... digesto et ca sit per calamentum per cauillam Si bibit ad vino vel aqua cum aceto dando simul illa faciunt omnia carminativa ventositatem post quam digessisti partes vel per qualem dies post hoc purga hiera picra post hoc conforta per diacimino diagalanga Si quis est ca calida da sibi nenufarum ... a or rosam et sic decoctionem et da predigestiva per ... vel thamarindi ... vel electuarium de succo rosarum pillule ... de quibus infra ... benedicta ren barbarica post hoc conforta dando sibi ... sandali conservata rosarum nenufarum in zuc caro rosaceam violaceam Item vel ... nunquam ... perces prius mutat in stomachum ... ve ut ad intestina et quo melius est quod omnis infirmitas sub angulo expellitur per inferiora sicut cum clisteris et suppositoriis vnde cliste est factum cum canna Sed illud quod intrat culum sic illa infusio di citur ... collorata que dicitur infundi pannum et ad illud cliste i[d est] ... pe vel da ... mollificantes sicut mal[ua] bis mal[ua] mercurialis branca vrsina nastur[tium] aquaticum adde oleum viol[arum] nenufaris et fac cliste Item illud cliste est benedictum et fac ... et illud cliste potest acui per oleum ro sarum vel ... vel ... vel elleborum nigrum quod purgat ... Item materialia in fr[igid]a causa sunt ... ca bat cum carum origanum calamentum ... stem camphora ... stipum castorum ruta ... semen cuminum lini et ex hiis pone facere omnia ... acria clisteri ... Item ... est ... rapa et illa dant ad ... Alii dant album ad ... et curant col[icam] et hec sunt omnia ... in fr[igid]a causa Item ca ... flores viol[arum] nenu faris ... maluas bismaluas endiuia ... rostrum porcinum ista sunt malua sicut ... in ca ca Si quis volt ut cliste det[ur] sibi det[ur] sibi ... in fr[igid]a causa ... Item ... ca i[d est] tepide debent applicari in omni colica Item pauper in causa fr[igid]a recipe ... tunc ca aqua cliste faciat vel bibat in fr[igid]a ca decocto lini cum vino Item ... supposi torium tunc ... et potest ... suppositoriis adde puluis ... et vides ... Alii faciunt suppositorium

cum

de lardo vel sungie vel sinape vel mal
bismal oleum et mel et sal et coque ad in
spissacionem et fit suppositoria Item omnes bibens
mel non habet colicam infra ea Item recipe gallum
antiquum et coquatur cum polipodio quer
ni foliis sene et assa et comede vel bro
dium bibe Item quia ut contingit causa est ut conti
colicam et provocatorem urine Item brodium
pulli cum oleo lini et infunde culo et
statim curatur colica Item ideo clistera debet poni
pro intervalla scilicet de tercio die in tercium de quarto
in quartum die Item nulla medicina debet appone
narto ea ipsa ea quia addit fluxum fero et pro
sequitur morbus et hoc est unum in tali morbo fero
Si in ea ea appone causam modicam cum
correctione croci et castorii Item sicut ypocra
ta purgamen cum reubarbaro yperica sit
in frigida ea gredipig ut sine in colica Item in
urinibus Alii capiunt aloe solum et cura
tur alii dant solum reubarbaro ad cocleariam
Alii pipinellam alii dant castoreum cum melle
alii laurubaccas vel bibe oleum laurinum vel
mastica et curatur colica Alii dant in ea ea
pultes ordei panis grossum succum guato
rum Si das medicinam consulta ea an sit ea vel
frigida humida vel sicca Si non iuverit illa tunc
utere alia vel medicinam aliam imponendo Item
sacellacio et emplastra balnea et vomitacione
solum mitigant dolores Alii dant aliud in
frigida causa vel abstolon Item si homo non nutrit
storiatorem intestinorum det sibi mensuram frumenti
cum aceto vel brodium tritici cum sapone
nato et hoc consolidat vel det sibi simul agrimonia quia
consolidat volucra intestinorum et simul cum
piris et vino pontico Item tiriaca nova con
stipat Sed tiriaca veteris et laxat sine ape
rit Si ergo vis consumere humores da sibi tiri
acam antiquam Si autem provocare solum da tiri
acam novam Item omnes res quanto seniores tanto
sicciores et fortiores et econtra de iuvente Ergo
sicut ego iungam debet comedere continue et quia
sit subtilia et humida Item evaporancia
lenia debet apponi in colica ut aneto
vena caucula Item herbis colicam caveat
quantum ventositate ut pisos lactica pisum
fabe omnia legumina Item in ea causa fomen
tacio cum foliis salicis In frigida autem cum
apium vel galgangum Item dinges capiat co
nopopsta ut scilicet dyacalaminthum diapipon
dyagalangum diaci minum Sed pauper comedat
de nocte piper vel ciminum vel catum vel
galangam et curatur Sed in ea ea darque sem
rosarum Item dicta si est ex frigida causa da
sibi ea in cibis ut piper Si est ea da sup
lancea pilulam cum electuarium renis frie
et in tali causa bibe cervisiam tenuem
si in frigida ea bibe vinum rubeum quia homo est in
tali casu abstinencia Item absinthium abstrolo
gium sume ut in colica quia absinthium consu
mit ventositates aliorum ciborum hec albicius
menne emperice sunt illa prima est

stercus lupi ut ea in colica quia in sanguina
stercus canum Item inter omnia stercora tamen nu
trit pauperes De quo scribit columbinus in
cronopita passio stercus canum et album
vel siccum et resolutum et ut in colica et
in scrinia et illud stercus pro approximat
tam abintra ad ab extra Si suspendat stercus
lupi ad ad dolorem sine pondere ad lo
cum doloris vel det sibi ad comedendum
cum vino vel melle vel aqua ut in cali
da in frigida causa Item intestina lupi pul
verisata duo scribit et experimentum ad illum
morbum Item cornu cervi adustum lima
tum potatum sedat statim colicam Item
capiatur cutis lupina et cinge ventrem
cum ea Item umbilicum porci abscisum
et pulverisatum bibitum solum statim colicam curat Item
ego ut tamen vadus sue ut que constos
ventris Item recipe rutam et baccas lauri et
cuminum et fac sacculum et appone ea ea
Item recipe gallum antiquum et reple cum cimi
nulo capitis et polipodio et assa et comede
vel fac brodium et sorbe Item emplastrum de
stercore murium cum columbi cum vino et melle
fiat et appone dolori Si vero sit herbis Sed da
stercus curat apostema et colicam apposita
Alii dant farinam cum ova Item in omni
dolore capitis appone spicanardum Item
recipe radicem yringi coctam cum melle curat
Item lapidem acutum et [illegible] vel vogilnest
et cinge et appone et curat eo
Item Item marssicrassa curat Item pan
toro [illegible] flores glaucos et flancos et sti
aos simul in una [illegible] ut in omni ea frigida
in aliis morbis Item farinam ordei cum anisi
cum ante infusione cum oleo appone Si vero
colica fiat magis compare da sibi [illegible]
das cassiam et pomis da quam alii [illegible]
in quolibet morbe honorali [illegible] eadem pur
gat sangrem Si autem [illegible] colerali
et in ea tunc sit plena de salvatella ita prima
digitum et posses sine de homo suppono
talo de [illegible] fiat suppositoria ad vasa altoe
et maluae et semine lini de [illegible] fiat [illegible]
unde [illegible] fiant ad purgandum per cathar
impiale Alii ad constipationem contra mal et come
dunt vel bibunt Si autem ex pleate fuit ma
gis dolor et per pruricia tunc in ea cal tunc de
sibi folia [illegible] et semen ejus vel semen
lactuce cum [illegible] papaveris et modo opii
[illegible] dormicionem et [illegible] ut sicut [illegible]
canapi et de istis omnibus detur sibi pociona
pic sicut [illegible] et de sibi in [illegible]
pisces cum sepo violaceo et [illegible] ut in se
Item farina ordei in magis dolore ut pro [illegible]
rigacio recipe farina ordei et [illegible] appo
mento de [illegible] in[illegible] cum albugine
ovorum et modo dicto et pone supra
appone deinde fac sibi suppositorium de mal
bismal et appone pulverem de [illegible]
et [illegible] Sed in colica de frigida ea da
[illegible] ad [illegible] dolores
infusio cum oleo et [illegible] apponitur Item in
colica frigida recipe semen feni greci [illegible]
in farina sine lini et [illegible] et misce
cum oleo et fac pultem et [illegible] cum
vino si in ea ea cum aceto Si autem pro
maius dolor recipe alii [illegible] mattrum
ad [illegible] pulverem et [illegible]
in sartagine et appone [illegible] oleo
[illegible] et [illegible] deinde pone sup
umbilicum cum [illegible] pulte et scutum

talide hec albicans. Alii capiunt cim vel tarum et potant. Alii lanam succidam que crescit inter crura ovium et intingunt illam lanam in vino tepido et apponunt ventri inibus removendo scilicet ceparum cum intinctio lanam. Alii sic in omni apostemate capiunt radices altee coquendo vel malvam illa mollificant et dissolvunt et in omni ca vero tam frigida quam ca. Item oleum laurinum dissolvat ventre apta sunt. Item oleum nardinum in aceto cum feno greco vel cumino torrefacto curat colicam. Nota primus abluens sibi ventrem cum vino et postea apponuntur et tunc appone et fac in omni unguento. Item lau... et mane decocta curant colicam vel bibat vel coquat ... cum modico sale. Et ponat gurgulacionem in ventre. Item malvavia cum sale comesta curat colicam et corosiones ventris. Alii sumunt cuminum cum modico pipere et vero semper inter ... scilicet colicam in fla ca. Et vero in ... albinis qui coci vocantur. Item pantoria vero in colica et in cal comesta vel bibita. Item pimpinella dyptamus curat colicam et ventositatem sive pulegium ysopus radix ebuli origanum calamentum ... quercula ... amopilicos que sunt folia ... omnia illa valent in colica. Item in colica vigent cibi unctuosi quia omne unctuosum est lenitivum. Item colicus est passio ... illa valent. Item omnis constipatus solum utatur pinguibus et edat caules vel bibat aquam ... vel aquam ca cum sale curat colicam. Nota in omni colica debet fieri ... Si autem colica venit ratione repletionis scilicet quia ille assellendi ... clistera tunc da sibi suppositoria et iacat plenus in uno loco. Item ... pati ... et metam ... et ... et sorbeat cum oleo ... et ... pane. Hoc est optimum pro ... colicam etc.

Sequitur de ruptura id est hernia id est passio ... Item hernia est passio in qua ruptura fit id est pelliculam in qua iacet testiculus id est ... alii dilatatur per naturam alii dissolvitur vel in unguine ... didimum vocant quod intrinseci ... iuncta ad ... Nota ex didimo ... ut fit ... hernia id est ruptura ... si fit. Nota hernie sunt multe species quia carnosa que ventosa que aquosa aquosa que ... que ... que intestinalis. Intestinalis est quando intestina descendunt ad ... et vocatur hernia et ubi est ruptura ... que fit non sicut ... membra spiritualia id est intestina ... hernia est quando testiculus est inflatus et ... sive in ... Nota hernia ventosa est quando ventus ... in intestinis. Nota quando testicula ... tunc est hernia

aquosa. Nota quando testiculi replentur sanguine aquoso ... tunc vocatur hernia carnosa. Et sunt ibi grosse vene et venit ex ... luxuria et labore. Aliquando rumpitur didimus in ... tunc vocatur hernia. Nota causa ... sunt multe alique exteriores alique interiores. Causa exterior est labor fortis vel ... vel clamor magnus vel saltus pleno ventre vel luxuria post cibum vel equitatio. Nota ... tussis ... Nota ... fortis ... retentio seminis sine ... tunc didimus extenditur et si fit tunc rumpitur. Aliquando fit propter ... et ventositas est causa illius hernie. Aliquando propter ... id est voluntas ... sine effectu. Nota abstinenda sunt omnia acuta ut piper et acetosa et illa debet dari hiis qui habent ... siquis edit mane ... sicut ... et talis bibat ... piperatum. Vel ... bene piperatum et si bene ... Nota ydromel est aqua ... et cocta cum melle. Nota iulep est ... aqua ... et cocta cum zuccara ... Nota curare ... est ... cum ... et zuccara ... electuarium est ... cum apio ... et provocat urinam ... Nota ... cum melle ... pigmenta et unctuosa faciunt vomitum. Nota pigmenta faciunt sedes quia mollificant illud ... non omnis ... Nota purgatio per sedes propter grossam naturam. Nota ... propter subtilitatem debent purgari per vomitum quia omne leve sursum omne grave deorsum. Nota cum cibus ... intrat ... per naturam id est repletorem ... fit ... ex cibo nimis ... nimis acetoso nimis ... nimis salso multo ... Nota omnia debent esse ... Item ... ceresa ... et omnes fructus ... molles debent comedi in ... mense. Nota si ... convertuntur in venenum quia ... Nota ... cibus ut piper. Nota ... saporem et virtutem suam. Item pira poma et omnia grossa et ... debent comedi in ... mense. Nota ... cocta ... Nota ... corpus ... sentit repletorem ... debet denegari cibus ... dolor stomachum sive ... ubi ... hic ... Nota ... abstinentia ... omnia ... id est repleta debent esse in abstinentia. Nota bene ... quia electuaria non ... Nota ... Nota si aliquis dolet in membro exteriori scilicet in pede vel manu ... non debet ... cibus. Nota potest bene comedere. Nota ... Nota ... non valet ... in medio ... calor ... ascendit ad caput

et ad omnia membra et occidit hominem quandoque
moritur. Item sicut studium. Item sicut motus violentus.
Item cerebrum non purum i. scabiosum non purgatum
quanto magis mittis per cibum et potum tanto
magis ledis et offendis. Ideo requiritur primus
purgatio a malis humoribus et numquam aliquid
comedere debet nisi primus pariatur [illegible]
quia quando non conveniunt tunc signum est quod cibus non est
digestus et stomachus est plenus et propter hoc
quilibet homo debet purgari ut melius [illegible]
sene cero capino et fumo terre et absinthio
et propter quilibet infirmus primus debet purgari
non debet nutriri. Secunda sit exenyata et pa-
sana quia omnia non nutriunt sed alterant
et [illegible] Item quicumque aliquis non habet
appetitum comedendi tunc debet comedere quia signum
est quod cibus primus sumptus non est digestus modo
cibum crudum super indigestum ponere est vene-
num. Item omnia assata debent poni et comedi
in fine mense et non in principio. Item omnis mo-
tus violentus timete post mensam et balneum
post cibum est venenum quia cibus descendit
[illegible] quando ab studio vel magnatur vel [illegible]
sat vel studet timete post mensam non digerit
et [illegible] et [illegible] Item quia [illegible]
stomachi ascendit ad caput et [illegible] capiti
et infrigidatur et non digerit et tunc ille vapor
exiens de stomacho de cibis crudis ad caput
offendit caput et arcetur et moriuntur
Item systole est motus dorsum et diastole
est motus sursum. Corpora pectoria i. plena
malis humoribus non sunt nutrienda ut patet
Item [illegible] omnibus [illegible] numquam [illegible] medicina
tenent et principaliter numquam [illegible] nisi prius
conveniant [illegible] breviat vitam. Item [illegible]
[illegible] i. corpora plena humoribus etiam nu-
triri non debent nisi purgentur. Ideo omnis infirmus
et omnis non habens appetitum comedendi non
debet nutriri nisi primus sit purgatus. Item pti-
sana solum debet dari patientibus calorem
sicut febris quia ptisana solum debetur [illegible] quo
est febris secundum [illegible] et aliis febribus non datur
ptisana sed medo et vinum [illegible]
[illegible] Item [illegible] fiet
[illegible] in [illegible] cibo quia [illegible] ma-
gnum quantitatem et manet crudus et [illegible] est
[illegible] replere et vita eorum
et abstinentia. Item hernia [illegible] via ut
est in [illegible] et in [illegible]
[illegible] tela aranea i. [illegible] vel dicitur
quia non adherens quia non adherent pellicule
[illegible] Si [illegible] est dilatatus et ponatur patiens
[illegible] i. [illegible] et capite
deorsum et manus intromittatur et trahat
[illegible] ad se et si [illegible] intrat et dilata-
tus si non tunc est ruptus. Item [illegible] in
testiculis cadunt [illegible] Item [illegible]
[illegible] et facit [illegible] et hernia [illegible]
[illegible] ad [illegible] et si sentit inguinum do-
lorem et [illegible] est ruptus si non
[illegible] est dilatatus. Si autem est ruptus magis
et non [illegible] testiculi et [illegible] sentit [illegible]
magis [illegible] tunc est signum hernie [illegible]

[illegible] et si [illegible] splendet et apposita ma-
nu [illegible] tunc est hernia aquo-
sa. Si autem testiculus [illegible] sine dolore
et apparente et est cum duritia et sentitur
ibi una caro dura tunc est hernia
carnosa. Si autem ibi sunt [illegible] nodose
et oblonge in testiculis et sentitur sicut
[illegible] tunc est hernia ventosa.
Quarta autem [illegible] herniarum [illegible]
quod quandoque [illegible] intrat [illegible]
[illegible] tunc [illegible] est illa [illegible]
hernia. Si autem est homo repletus et vi-
vit in [illegible] est [illegible] dolor et [illegible]
tactu et [illegible] mollities [illegible] aquam
herniam et carnositatem tunc est hernia hu-
moralis [illegible] indurata
[illegible] et callosa sine carnosa [illegible]
labia [illegible] est [illegible] Secunda he-
rnia [illegible] antiqua de uno anno aut
[illegible] non curatur. Tertio omnis ruptura
nova [illegible] curatur [illegible] etatem [illegible]
hernia [illegible] est difficilis [illegible]
Sed [illegible] in testiculis non curatur
[illegible] magnum [illegible] Item omnis ruptura
ultra sex menses vel annos indiget
[illegible] et non medico. Item ruptura [illegible]
[illegible] impedit motum et [illegible] Sed [illegible]
enim [illegible] Cura sit [illegible] et dieta [illegible]
[illegible] intestinorum [illegible] medicinas reti-
nentes intestina ne intrant [illegible]
[illegible] consolidatorum [illegible]
[illegible] abstineat per sex menses a re-
pletione nimia. Secundo debet se cavere
ab omni motu. Tertio non debet comedere
fructus ut pisa vel aliud ventosum
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] vinum. Item [illegible] ab
omnibus a saltu ascensus [illegible] non
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
ventrem laxativum [illegible] suppositoria et [illegible]
[illegible] Sed [illegible]
motus [illegible] intestinorum iaceat pa-
tiens [illegible] i. lumbi e-
leventur et caput deprimatur [illegible]
[illegible] recipiat [illegible] i. [illegible] in quo
iaceant testiculi et [illegible] iaceat
[illegible] modus faciat [illegible]
tale ne intestina exeant quia in braca-
[illegible] est pilleus [illegible] intestina [illegible]
Alii appoliat duas pilas et ligat bracam
bene sub pilis ponit consolidativa [illegible]
[illegible] i. [illegible] vel
[illegible] integra et [illegible]
[illegible] sanguinis draconis mastic [illegible]
[illegible] consolide [illegible] et [illegible] et
gallas [illegible] pilorum leporis [illegible]
[illegible] et sanguinis [illegible] omnia coquantur
in aqua [illegible] sive decocta
Item aliqui [illegible] bibunt [illegible]
[illegible] et consolida [illegible] sana
a fundo. Item nullus [illegible] debet [illegible] pulga-
[illegible] Sed plenum [illegible] et curatur
et illud unguentum [illegible] quando coquitur tunc
moveatur bene cum spatula tale ungu-
entum curat omnia [illegible] albus

Recipe bitumen de ombro ombra pt [illegible] a
loc masticis olibani mirre et picis
naptam et de terbintina raz excibus fit emplastrum
et illud iacere ad quadraginta dies quia
tus et non deponatur cratale et quotidie
sero et mane removeatur emplastrum alii recipe
glis litargiri colofonie quercini folia
et fiat emplastrum vel recipe ceram olivi et spermam
ceti Alii recipe lumbricos terrestres .i. terre
volvorum et apponunt sanguinem hominis
et fit emplastrum super pellem arietinam et
suppone Alii apponunt omnia genera sed
in emplastro Alii faciunt emplastrum de alco
quod preservat a volt flenzacis et apostume
Vir quibus emplastrum vel illud unguentum adhe-
ret digitis signum est quod est satis decoctum
Si autem non adheret decoque melius eius
adhesit Alii apponunt sigillum salomonis
et eius radix eius ad sutatorem mulierum
.i. sanguis sinymbrie masticata in ore
de mane Alii recipiunt plantaginis radicem
al. .i. vitis gentis quod vini roseum cum
3 ij caudam equinam ebene cum 1 2 j
quinque simul misce et dulcoretur vel
decoctio de eodem et bibat Item albiouis
bibe sudanis mane et sero vinum haustum
et et inveneris electuaria sive potiones
et zuccara rosa diaradon quod omnia electua-
ria consolidativa possunt esse Si autem
fuerit magnus dolor recipe baccas lauri
cum assum et fiat sacculum et appone loco
tunc dormit Quia bene rezcosa
tuam cum hic que removet inflam sed
purga cum sero caprino vaccino et posca
da ad agaricum et spicanardum bene
sublaue curatur cum ajrimex pabulisorum
carnis vel per cauterium vel mansionem hec
rima aquosa curatur per sola sed cum origa-
no tacilla Si autem facta est brevis
perforata tunc exibit aqua Item in relaxatione
didimorum .i. venarum paruis dextris iacet in ino
banko et de hoc manus autem partibus et
conmune attice ankelium ad se Post tam
Sequitur de calculo qui generatur ex fleu-
mate inspissante vel ex glacie cristallo
vel ex cera dissoluente vel vitro
olla que fit generatur. Nota lapis est morbus
officialis in renibus quia est petra in morbis
ubi generatur quandoque tamen sed in stomacho
et est petra unum in quantitate distracta
Item lapis est complexio .i. quantitas mala quia
ad locum doloris generare hanc tercium
calculi denominatur ab opilatione sive generatur
et quando comedit viscosas carnes pisces
et fructus et omne viscosum opilat et sic
calefatur calculus Item calculus est petra in mino-
ribus ultra debitum unus quod non debet esse
quod solum illa duo sed renes et ibi esse
in vesica vel in locis lumbis et ibi etiam
generatur ibi tamen sed calculus non membrum officiale
dicitur magis pungendi tibi etc sed potest ad
tercium medium Item quando impeditur opera-
cio ita illius membri tunc hic dicitur
morbus officialis et calculus impedit illam operam
ungendi illius membri sicut Sed si impe-
ditur complexio .i. quantitas tunc vocatur
morbus consimilis ut magis minus calida
vel minus frigida et omogenea sive consimilia
dicuntur cuius partes denominantur a suo toto quia
pars carnis dicitur caro Sed morbus officialis
est in eterogeneis et eterogenea sive
membra illius cuius partes non denominantur
a suo quia partes manus vel virge vi-
rilis non dicuntur tota manus vel tota virga
virilis Item calculus est indurata materia gene-
rata in via et meatibus habitis operatio-
nes naturales solitas et consuetas et sic calculus
sicut capitulis etc patet quod in omnibus totam te-
neatur calculus est non solum in renibus vel ve-
sica quia dicit Avicenna quod vidit quod unus ex-
puit per inctuacionem vel rasacionem unum lapi-
dem Item liliator dicit quod per similiter sunt calculi
in palatu et arena in dentibus [illegible] quod
non quod duo calculi communiter generantur in nobis
sed in vesice Sed calculus in renibus et lictiniaris
.i. calculus vesice et talis albus Sed primum de-
sed vesicis 3 ij Causa generandi calculi est du-
plex sed mala et efficiens Mala est dupli-
citer remota .i. autem propinqua .i. coniuncta Causa
remota .i. autem quedam est retencio materie
sed permanens quod malicia materie ut omnes pisces
fructus 4 lac Sed retencio materie est quando
non emittit superfluum sed prima vel urina
etc causa tunc calculus Materia calculi propinqua .i. con-
iuncta sive cibi grossi ut olera pisces salsi
et carnes grosse et alia viscosa vel re-
motiva .i. similem autem degentes .i. aqua
vel antique dure et grosse carnes bovum
porcorum carnes salse caro vetusta leporina
na ceruina Item in pisces lacuales sive
viscosi in sompnis et anguille et panis azi-
mus .i. non fermentatus pisum fabe cicera et
omnia legumina generant calculum panis fariis
ut lagana placenta cicopi et omnes cetere
prime Similiter retencio urine sive retencio
permanens potus turbidus serum non clarum
omnis motus statim post cibum vel coitum etc
omnis repletio materia facit cruditatem et cru-
ditas calculi et debilitates virtutis expulsive vesica
omnia generant calculum Causa autem inituata est
quo meatuum et vasorum urine et in prim-
cipio hominis qui mingit ut filum tenue quod
de prave foram Item lapis renum generatur
ex mis calore resoluente Sed in vesica generatur
ex flo tossante Sic multe sive quomodo
viscosa causa efficiens calor multus qui naturam
mollem coagulat et in petram induratur .i.
convertit Modus generacionis calculi est quia aqua
materia est cocta viscosa illa vadit ad meatus
urine et opilat et caliditatem excitat etc
generatur autem et multi de arene causat la-
pides Item lapis renum et vesice differunt quia
lapis renum est rubeus subtilior et rubeus Sed
lapis vesice est albus durior et calculus ex co-den-
satione vel magis ex materia colorata vel nitia mor-
tificante Item ex parte comitis vel ex alia medicina
per calculus cuiusdam et fluit per carnem cum urina
quod est in renibus Sed quod est in vesica tunc
non pellitur cum pauca vel alia medicina
repellit Et patet quod calculus vesice potest expellere
sine medicina quod quis palpat ad anum tunc
sentiens calculus vesice vel scindatur per incisionem

id est ille locus inter virgam virilem et anum et stringe-
re virgam, i. purget eum instrumento ut exire pote-
rit calculus per urinam. Et quia hic calculus renum vel ex-
pellitur est pigrior et antiquior quia propter pigriorem
meatum vie sunt stricte et quia calculus cum urina
debet habere meatum. Sed meatus habent amplas
venas propter quod ubi potest exire urina et ite-
rato calculus renum est in iuvenibus et pueris. Sed
quandoque accidit calculus in vesica et non in renibus
propter fortem expulsionem a renibus ad vesicam
quia pueri sunt calidi, ergo habent amplos meatus
et fortes. Et non parum accidit mulieribus et puel-
lis quia tales habent latum meatum, ergo raro habent
calculum et patet quod mulieres non patiuntur ita calculum
sicut viri propter amplitudinem meatuum. Si-
gna distinctiva huius ab aliis passionibus
sunt prima quando urina raro plus emissa
in calice cum sedimine arenoso et fit la-
pis renum. Sed si autem sedimine arenoso
fiat lapis vesice; secundo utrumque quia ut quan-
do renes sunt rubei ergo quando rubeum
calculum vesica non quia alius ergo fit albus calculus.
Item dicit de signis calculi renum vesice lapis tota-
aliter renum sunt rubee vesice est magis al-
be. Albus vesice et rubeus fit in renibus et
non quanto urina est subtilior in patiente calcu-
lo dum tangitur quia pro calculo ut quando tenuis et
pura signum est quod est oppositum opinionis communiter
clausa. Sed grossa urina est bonum signum
quia significat operationem bonam, est ergo ibi calcu-
latur. Sed quando est tenuis diu non mutatur. Item
pueri habent urinas magis salsas quam senes
propter multitudinem humorum et calorem propter operationem
ad aquositatem. Item non in rene urine con-
sistunt quandoque sed nullus nisi in sabulo sunt
signa fiat renum. Sed ubi est livida vel nigra
tunc fiat in illa indicatio in capite renum, regi-
one urine indicatur inferius dicta patet et per
modum. Tertia vero natalo sicut ubi natat pulvis
ac fiat in quibus patet sedimina in est sedimentum
quod arene sunt ubi fiat lapis. Item ut quia
arene urine designant calculum quia arena urine
potest esse in rarissima duci vel in urina ex
indicanda viscosa et venit a renibus in zincha.
Item quando arene ex causa propter adustionem
humorum et sic si manedo et tunc vera are-
na non arena fit a lapide sicut fit ut arte
et a pone ac totum quia calor sine re sic ut
dissolvat subtile potest manet sumendo. Sed
urina sit ex se adolescente et in quibus tam-
bus vel fit ex longo et magno motu quam ex fra-
adustio et in talibus passionibus quando arena
Item mixta est quando arena propter calorem magis
dicitur vel propter rem descendens ad pulmonem
ut dicit Balluca quia urina prius unum lapidem
qui sunt generata in eo ex indigestione humorum
non illa urina calculosi si est primo spissa
in principio et postea attenuatur et facit magis
dolorem tunc calculus augmentatur. Item in urina
si fundo habundat arene facilius ex tali ut
fiat ethica et vadit acuta sicut inde fiat
illa adustio sanguinis interius cum ingit adustionem

sanguinis etc. patet quia sunt quinque causis in quo-
rum sunt arene in urina tamen non fiat la-
pis. Pro quo non si urina inspissatur
signum est quod lapis vult evadere et si urina
fuerit turbida et multa et arenosa in
dubitatur est ibi calculus et si dolet in renibus
vel postmodum tunc hoc est verum. Si autem sub
urina et sentit ubi condanas sedimentum mol-
lescat et non sunt ibi arene asperee tunc
est signum calorum viscosorum ex quibus
generatur calculus. Si autem sentit istud ad appa-
rent digitos tunc arena fiat lapidea.
Pro quo non ex omnibus humoribus generatur
calculus vide modo ex flata tunc non est re-
si dissipatur aliquo modo ex colora. Sed ex
colera est re ex illa nigra ex fleumate
albus. Non in illis temporibus in quibus urina
est spissa et multa multum habent calculum. Ergo
tertia tertia vero continet calculum et per votum virga.
Sed vero urina est pauca et tenuis sine
pura tunc post calculum augmentatur quia
calor non permittit exire de vesica grossa quia
ponit se ante foramen vel sicut sensus lia
lapidinis pruritus sub illa primum dolor
vero et in spina dorsi et in lumbis
i. huius et pudere sub quod ibi in auribus
pungitur ad acuitatem. Sed quando urina est clara
et pauca multa sine sedimine et pauca po-
rna est in fundo hoc est malum signum quia
parum vero maxime solet augmentari lapis.
Item quando calculus descendit ad inferiora tunc ca-
lis constipatur autem hoc ad tres dies augmen-
tum impedit dolor calculi. Sed quando lapis decur-
rit ad vesicam tunc cessat dolor. Sed
quando calculus est in vesica tunc urina ardet
in virga vel. Et est signum quod calculus recedit
tunc tales dum mingit et continue fricat
anteriorem partem virge. Item calculus qui est in
dextro latere tunc dextra pes dormitat
propter clausionem meatuum et spirituum non po-
tentium ibi currere propter calculum quia claudit meatus.
Et simile est de sinistro latere sicut de dextro
quia tunc sinister pes dormit. Item si patiens
solet vel sub ventre habet pruritum et mingit
cum magna difficultate et pars extra sol-
lat ab eo urina propter inconsiderationem tunc est
lapis in vesica quia impedit urinam tran-
ire et lapis quando sunt constipati quia vesica
et calculus vesice attrahit ad se humorem et
generat vesicam, ergo constipat fecem in illis
calculosis vesice sicut fiat retinet quia propter
dolorem ibi concurrit et potest ventositas
elevans sedem. Item est in cambuca quia
in tali etiam fit stat et singularis in pre-
habet calculus in renibus propter appodiat se i.
inclinat ad illam partem in qua est lapis
quia illa pars lateris est clausa ergo tendit
ad illam partem appodiando se. Item quia ex
eorum febre sicut in illa vel illud quod est quoniam
descendit. Item cuius est in calculo prognosticatio calculus
renum et vesice est malum habet dicitur et
illa morbus habitandi curatur. Item vel lapis in
iuvenis calculus sive modicum in mensibus sollicitatur
ad tempus vel teritur tales habentes calculum cum curati ha-
bentur motum suum. Sed quando urina augmen-
tatur

tur et dolor capitis. Ergo calculosi urina grossa alba et vistosa et semper sint in motu leta et resoluta vistositas et in talibus calculosis causa semper est grassa colera. Sed ille qui habet cal. in vesica frequenter habet ibi haram parum nausea et vomitum et dolorem super umbilicum. Contra ita vesica declarat visus in hora. Item in puerilibus hominibus frequenter accidit lapis. Cum in matris et semper omnibus tam magis pinguis cum urina vistosa vel cum calculoso vesice semper fit stranguria i. emissio urine guttatim etc. Signa cal. vesice: vel qui lapis vesice et parvus tunc peior quam magnus quia habet meatum urine eos opilando: et hic dolor et sim. urine sed magnus non potest habere et plures meatum ten. cum magnus cum difficultate exire quam parvus in renibus ergo contra ita statu autem tanto peior. Item calculosi sepe mingunt sanguinem qui sunt in motu quia cum lapis radit et inpellit ipso vel per urina sanies et sanguis. Item dolor calculi vesice alienat dolorem calculi renum contra autem dolor obstat sine apponit. Item pueri plus habent cal. quam senes. Item calculosi ultra L annos non curantur nec in renibus nec in pueris ne in vesica. Item nefretica passio in renibus sine in vesica habentes cal. laboriose et difficile curantur. Item magis qui apparet magis sive gravida magis signat in urina vesice. Item fit parum cal. in vesica et renum pauci cal. Item barba et in urina spongia vistosa adheret in qua fit cum maior dubitat quia curare plus gravalibus que fit per absensam capitis in lapidis a generatione lapidis plurimis dentis fit in sicca in corpore sive absinthio lapidis illos fit in fundamentis reputatione i. in loco quo in loco et et extra lapidis duo ingenia sunt spacios fit per digitos ingenia et cumdus lapis tunc mollificare cum ipsa bis eum fit per evacuationem [illegible] per aque alterum vas fam. viscosi serum apoi ad cum semper et inde ca et frigida. Unde cal. contra cal. gratia calculosus [illegible] Item contra lapidem fit per evacuationem per fluxum ventris per vomitum et pro [illegible] Item cal. in vesica. Ergo qui in una materia tunc contra in morbo ca. eius lapis. Contra lapidem purgat per clistere cum sit cal. si depone [illegible] et frangat
ventrem et frangat exit lapis. Item [illegible] digi
10 tunt cal. saxifraga [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
pimpinella [illegible] frangit cal. [illegible]
[illegible] nuat cal. Item [illegible]
[illegible] que [illegible]
et [illegible] que [illegible] infra
et [illegible] cal. [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible]
[illegible] fructu
[illegible] sine
[illegible]
[illegible]
[illegible] sunt [illegible]
magistri alberti [illegible]
[illegible]
vel sirupo [illegible] et
[illegible]
[illegible] collatum [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et omnis [illegible]
[illegible] de [illegible] frangit
cal. et [illegible]
[illegible] et vita [illegible]

vita stomachi cannella cassia lignea spica et omnes eius tres spice frangunt cal. Item spica romana est [illegible] in suis [illegible] et post liberant ad [illegible]. Item [illegible] urine passe et omnia que [illegible] pectori et renibus cal. vesice illa omnia supra scripta simplicia frangunt cal. et frigido et humido causato. Ut semen lactuce [illegible] cucurbite [illegible] et malve illa frangunt lapides et cetera et sicca quia illa sunt frigida [illegible]. Item da raffanum [illegible] in vino decocta [illegible] similiter raffanum et alia omnia predicta decoquuntur cum aliquo potu et bibantur et vocantur sirupi et tali sirupo qualis sunt et sirupi. Et ego [illegible] pil. et electuario. Sed qui dicta [illegible] cum melle et funda super tabula [illegible] albo [illegible] raffanum maiorem et scinde in longum et pone in vino et fac stare cooperiendo [illegible] optimum ad cal. Item [illegible] in vino. Alia armoniaca [illegible] in vino frangit cal. [illegible] nota evacuatio fit per vomitum sic [illegible] [illegible] coque vel bibe [illegible] fit per laxationem [illegible] iij [illegible] [illegible] et addo [illegible] pillez parvos ad modum [illegible] et dentur cum sirupo [illegible] aliquo raffani vel alterius. Item [illegible] Item [illegible] quod cal. nisi prius purgato [illegible] frangunt cal. Item [illegible] in pul. [illegible] Alii [illegible] approximare [illegible] non frangit nisi mitigat [illegible] non [illegible] [illegible] cal. et [illegible] in [illegible] in aqua ca. Item sic [illegible] vermes qui [illegible] in [illegible] in campa et depone caput et caudam pone in oleum et [illegible] sicut oleum scorpionum. Nota [illegible] [illegible] ad [illegible] intus [illegible] cum. Item [illegible] cal. [illegible] gallinae [illegible] gallinae [illegible] in vino et bibe. Alii [illegible] [illegible] Item [illegible] aqua [illegible] et [illegible] cal. Item [illegible] bibitum frangit. Item [illegible] frangit cal. Item [illegible] sine [illegible]. Item omnia [illegible] mitigantia dolorem in colica et iliaca [illegible] mitigant dolorem in cal. Item alii [illegible] oleum [illegible] et pone ad [illegible] et pone ibi [illegible] qui [illegible] in [illegible] vel [illegible] pingues vel [illegible] pinguiores [illegible] et [illegible] et pone ollam ad [illegible] per diem et noctem et [illegible] [illegible] albuz. Alii [illegible] cum oleo scorpionum et [illegible] ad [illegible] cal. Item [illegible] et pone ad ollam [illegible] [illegible] olla et pone ad [illegible] Item [illegible] tunc [illegible] est oleum scorpionum et olla [illegible] [illegible] vitrea [illegible] in [illegible] et [illegible] Item [illegible] [illegible] cal. vesice sive mitigat cal. Sed [illegible] [illegible] mitigat [illegible] et ille [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] Item [illegible] [illegible] sive [illegible] et [illegible] cal. [illegible] in vino. Item [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] pinguiores [illegible] et [illegible] capite

et cauide terant et bibat in potu ptisane qui potus est dux urine et non facit putrefactionem sine excoriacione / Item iuvat cum marciatur qui flebotomatur vel repletus nisi prius evacuetur / Item si homo est pinguior da sibi multum ca si est tenuis da frigida cum ca / Item nullus der [illegible] dat fumere pulveres contra cal nec aute apium feniculum nec aliud semen ut multos quia illa guttant renes et constipant / Idem facit albanus qui cal generat / Item nullus tenuis si ne sitis sicut colericus sumat pulveres contra cal quia erit nervosus nisi illius pulveris addat septa vel fria / Item omnis sumens pulveres ca vel constringens pulveres et ego scio per primo vel ultimo permittigat guttatam vel in me et sic manebit semper usque moriet sumens illi / Hic facit qui sumit diuresis ut consueti / Item in colica et illiaca et in cal est hoc privilegium quod accidentis curatur (nota) metum quam morbus / Das primo insurgit / Cum tunc que primus urget / Et postquam dolor est sedatus tunc primo remove causam morbi / Item 2a Sucus mayorum non solum amicum ciam et limum et unge locum in fria ca / Item repe ceram et butyrum mayale et olim et misce et cancer stabit et hec est verum in colico sed ubi est fiam homo / Nota pro puerulis primo cave ab omnibus ubique grossis et carne antiqua sale / Omnes pisces tamen diorum indigestibilibus in aqua ab olerubus / Item tiua de [illegible] o crudo vel cocto vel apposicione ejus abrotanum crostulus lagane pastillus / Item 2o zaffranum et coterere et appone multos post tortam vel cervisiam vel quidem testis cum ptisana vel liquiria in vino / Sic est mater et frater et melius cum brodio pisorum et hoc brodium est sanum contra cal vesice / Albucasis dicit quod sic fit 2o pisum et decoque cum radice petrosilini et granum iuvenis eius et quosque sunt quousque crepant pisa deinde effunde brodium et contere cum petrosino et est sanum / Item in maximo hoc est ruff omnibus rebus contra cal dederis bulli in aliquo potu et non dare pulveres ut duas et post ad illam bullicionem adde spica aspi sed vel nardi vel rosina vel celtica et apponenda sunt illa que aperiunt ventrem sine lapatium hic ut cassia fistula / Si autem est pinguior fiant balnea cum foliis canne et floribus eius ponenda in vanna circa renes et pectinem tegendo / Alii fit pro cal vesice 2o liquiricum multos effuniodum vel carnem / Alii dant sibi cum eadem potu et non stare / Item mene ne opiate fugientes cal primum est saxi fragie et una bedarume eius species in omnibus ca qua frigida / Secunda est melius solis quas solum / Item flatus za sunt omnes multi sed constipant / Item lapis iudaicus contritus ab homine pulveres datus in potu siquid ne vel ptisane frangant calculum / Albertus / Item cacabre vel antisten in omni causa frangit cal cum potu sumite / Item mene ne pro vesice cal der de caldarium ra quod pro renibus cal quia renes per se sunt calidi recto frigida ergo pro vesica dicens est fria / Item lapis plumeus inventus in lana et in spongia marina sed cum quo frangunt vesices talis pul bibi

[illegible]

sed potu decto tepide frangit calculum / Item lepus vel ejus pulveres facit idem / Item omnia decta dare tepide in balneo in vanna alis utiliter possunt / Item semen urtice cum brodio pis brisum facit / Nota omnes medicine calide et sicce date multociens ulcerant vias renum et vesice seu ulceracionem ulcerentur / Item dentur ad talem potum liquiricia vel mel vel z ucc vel pulegium vel dragagantum / Idem facit diacaryon / Item homo macilentus det cave solummodo medio et [illegible] et det ubi frib cotra cal / Si est in renibus sed non in vesica / Item moderate cal sicut ut ceffula bet que infrigidat / Item omnia que sunt iuste ca dare cum sereno / sed cum z ucc vel liquiricia vel malva / Item nota sicut [illegible] sumit clistera ut stomachus purgat / Sic cedit [illegible] clistere quod dicitur siringa renes purgat vesica et sanat / Et [illegible] siringa est una cannula in anteriori parte sobilis et hoc intrat in spiritum quod remotius potest / Ut in alio fit cancer est et det unum saculum cum liga dum vel talis liquefundit et exprimit et intrabit per cannam ad vesicam sicut caput purgat per napelia quinque et sic purgatur per siringuam / A talis potio que debet infundi ad vesicam per siringuam sic fac decoque cuminum folia mastici agreste [illegible] cum liquiricia vel ordeo cum [illegible] vel mal in vino infunde / Sic non fac ulcerant / Sic omnes res vel que valent contra calculum possunt mitti per siringuam et potius ad vesicam salten si calculus est in vesica et omnes [illegible] dicte ulcerant ergo valent omnes mittigare cum amido dragaganto liquiricia [illegible] ordei granum arabico masticam vel olibano illa mittigant mordicitatem durete vel vias urine provocando / Item omnia que valent pectori illa etiam valent pro cal / Item nulli mater debet uti pulveri pro cal pro pinguibus quia experitur modo isti pulveres sunt sic utantur provocabilius clistere [illegible] / Si autem dantur eos pulveres tunc opus quod ibi addantur frigida ut semen melonum semen cucumeris et mal [illegible] qui est frigidus taliter hinc non addantur illa frigida quia per se sunt frigidi / Item nota pulveres victore / Pro scorpione medicinas frigida zabeare et [illegible] [illegible] non debent dari homini in regno boemie quia pulveres illorum principaliter gonizit et ulcerat nisi simul addatur de mittigativis / Item calculosi in estate debent curari cum frigidis et principaliter caloria / Item in yeme non cum

[illegible]

ca directe Item stercus columbinum cu-
rat a lapide calculi coctum cum vino
et bibitum et in fusum per siringam Item
semen petrosilini lenisticum pillo-
sella sanguis hircinus emissus
per venas torrefactus et tritus in pul-
vere bibitus in vino et dz cum tri hore tri-
ginti vel xxx annorum qui est in
augmento et non antiqui omnia
ista valent Item quando aliquis patitur
cal. non potest mingere nec evacuari p
pus tunc iaceat resupinus i. cum tibi-
bus sursum et capite deorsum et mini-
ster digitum oleo et tendat ad anum
et cum digito
... removeat cum digito
... et sic mingat Alii sic recipe mal
... et sic ... vel ... et
et aliquid scorpionis vel ... et
mittunt per siringam ad vesicam
Item recipe lapidis spongie ʒ iiii
vitella ovorum olei ... ...
... ʒ ... et pulverizentur et sic emplastrum
et pone circa pectus et sic molle fiat
et infundetur per siringam ...
et calculus caveat a superfluo cibo
et potu et ab ... ...
nec ... ex ... motus
... cibus tendit ad stomachum
de stomacho ad lumbos Caveat
ab omnibus viscosis pinguibus
lacticiniis piscibus et principaliter
... a ... tendit ad palam
... et ... ab omnibus
... et ... a ... et
... in aqua a ... et
... a potibus ... et prin-
cipaliter ... ...
et ... a ... vino ...
... sale et ... a ...
porcinis dz vesica porcina plena
... pulvis et ... repl-
... calculus Item sanguis ...
... a ... frangit calcu-
... si est pinguis ...
... acetum et ... ...
mollificat illud Item sanguis
... coctus cum farina et ace-
to mollificat ... et per consequens
lapidem Item ... cal que
non ... putrefiat sunt ...
... piper cum quibus frangunt
... frangunt calculum ...
radix ... radix ...
radix ... ... si ... ...
sunt illa ... ...
... ...
... ... et
... ... alia que ...
... ... calculum et ...

Stranguria parte secunda sequitur vel
sequitur de stranguria. Nota calculus
vesice generat stranguriam ... gutta-
tim ... ... stranguria ... que
... stranguria vero vel ... dissuria ...
... ... emittit decem guttas et ... se-
quitur ... palatum. Et distinctio sit est
urine guttatim et sequitur prava emissio
... urina ... emittitur in voluntarie et
vocatur diabeta ... ut ille ... mingit
guttatim ... est involuntaria ... urine
... est in ... vesice ... non potest mingere ... dicitur stran-
guria. Et est diabeta ... qui ... mingit
et in magna quantitate ... eius consumitur et ...
... in brevi. Sed qui emittit ... urinam in
parva quantitate et ... non ... stranguria
et his ... non ... ... cal pro-
... urine alias ... ...
... et que claudunt vesicam et non ... ...
... stranguria ... non potest mingere ille ... ...
... ... ut ... Et est ille
qui ... retentionem ... in visceribus
illa ... ... non ... mingere
in die ... ... magis vel minus
mingit est ... vel ... ... urine
stranguria non est aliud nisi emissio gutta-
tim et involuntaria cum conatu compulsione ...
... vesice. Et est urina ... ...
... vel ... ... in ... vel ...
lapidem in via ... debilitas ... compulsive
vel ... ... Cause sunt ... ...
urine guttatim emissio ... ... humores acu-
ti et pungitivi ut ... ... urina
... ... bibita ... humor ...
... ...
causa est emissio guttatim cal ...
in his urinalibus ulcerant vel lacerant
vias ... ... Tertia causa
est debilitas ... que ... ... urina
vel ... in ... est ...
Quarta causa est ... in collo ... ...
causa est clausio ... ...
... ... Septima causa est ... ...
... ...
... ... motu
urine Octava causa est mala compleccio ...
... ... vel congelante
... ... debilitas ...
... ...
... ... humores ...
... ... causa ... est ... ...
... ...
... est ... causa que opilat viam ...
... urine guttatim emissionem ...
... potatio lavacri ... ...
urinalibus illa ... stranguriam ...
... ... humores ... mingit
... dilatat vias urinales ... ...
mingere ... ... evaporatio ...
a ... curat cal et stranguriam ...
... gutta emissio ... ...
... curata ... diabeta ...
in qua nec renes nec vesica ...
humores ... mingit Et est guttata emissio

urine propter pulverationem vel ulceracionem que fit propter lapidem illa minquam curant quia omne quod debet curari hic debet esse in quiete sed sic non est in renibus et vesica quia semper fluens ibi impedit curationem scilicet urinam que est salsa circa generalis adhibet generalia i. precedentibus est ab universalibus scilicet purgando vel mittigando si est aperta causa sed si cura specialis sit per res respirantes renes et vesicam si icterus tal est in pacto curat tal si autem talis immissio gutta venit ex ulceratione renum et fornice existente hic fecit per ea sta in cura eius si autem venit ex scilicet humoribus pinguibus da sibi frigida semen melonum citrulorum lac bullitum cum mundatur ab isto secunde vel tisana ordeacea sed aut venit ex paucitate da sibi aquam ordei et alia medicina sanguinem si autem mingit sanguinem da ei annis comedere si alter magnam famem da sibi bibere ydromel vel medonem quia medo lavat vias urine si vero illa guttatio est ex humore acuto quia sentit in lumbis calorem da ei lac mulieris ad bibendum vel emplastrum et hec lac mitte ei pro privignam adiungam da ei frigida et alia que valent contra calculum illa da ei scilicet semen annisi et ungas sibi renes oleo mellino loco et aqua rosarum si autem vistrope humores da sibi ea scilicet bonum vinum piperatum cinamomum ad extra vero scilicet circa spinam pectinem appone alia ea et alium castratum si aut venit ex relaxatione relaxante quia sedit cum culo in frigido lapide da da ei ea scilicet mel et potest odorifera a urina forcia et vocatur ea odorifera quod omne ea est odoriferum item da in sibi species mirre calatum pilagonium squilla azarum [illegible] agrimonie i. ebuli scilicet grana erucae et est illud in vore scilicet grana quo aspergunt arator rusticorum quando vocant illa maxime provocat urinam et principaliter species mirre bibitum cum vino vel medone item glabitas comeste assate et pinee i. nuces et melei provocant urinam et si ibi est vigens humor vel ceratio et fertur ex non valet illa dicta provocata vel

Capitulum de diabetes i. disinclinacio duorum scilicet renum et vesice et dicitur dyabeta passio a dya quod est duo quia vocantur duorum et talis passio ex mala cura lapidis renum vel vesice ut si vere dat medicus pril illos ulcerat loca vesice et sic venit quia talis semper minguit unde sequitur ethisis i. destructio totius corporis et sic mors est in illa nota de causis

de modo generandi de qualitate passionis de similitudine comparata ad alias egritudines de difficultate urine de modo curationis primo de nomine / latini vocant causam diabetes passionem involuntariam emissionem / vel vocat quoniam urine per urinam alio vocant minutam sive sensationem / diabeta passio non est aliud nisi continua emissio urine cum vehementia / et vocatur proprio vocabulo dissolutus quia ex calore renum et vesice fit dissolutio et in illa passione urina semper est alba quia in hepate moram nec digerit ergo manet alba plus eveniunt pueris quam senibus quia si proveniunt senibus tales minquam curant hec ipso secundum qualiter dyabeta passio pueris per eveniunt hoc est ratione nimie humiditatis et maxime eveniunt illis habentibus epar ca ut colericis sanguineis et libenter eveniunt illis qui maxime laborant in sepo diis lectorum quia non conveniunt extre medicum et sic tunc sallat secundum quoniam mingit sanguinem qui sic nimium coperiunt confundit tractatio vesica quoniam tractatio si fluit a lumbis pingue manet et sine tabes cause egritudinis sunt illius mollificacia lacertorum / alia causa caliditas nimia et siccitas magna sicut monstrat epar effuso magna liquore item evenit ex mortificacione renum quia talis comedit camphoram vel glaciem vel venit propter porositates ut in pectore et non in matris nam qui mingunt in lecto hec venit ex lubricacione nervorum inde venit paralisis solum venit ratione humiditatis ergo cura eius esset propria quod non iret ad balneum nec ungeret ungentis et sicut paralisis venit ex humiditate sic spasmatio ex siccitate quia si habes curvam manum vel pedem si vis rectificare cura per humida item modus curationis materie sic generatur / Cum non generat a nimietate humoris vel acuitate humoris tunc non curant expelle superfluum acuitas autem humoris venit ex prius calidis sumptis ut alii exannisi seminibuli item isti qui sic continue mingunt ut mentes in currunt idropisim quia epar in se que est in fundo epatis est causa idropisis nam quando humiditas contrahit et calor et infrigidat item tempus et imaginacio propter urinam et qui semper ymaginantur de urina tunc mingit semper quia virtus ymaginativa dat omnibus virtutibus ad consequendum mandatum eius quia vero ymaginativa est domina aliarum virtutum scilicet retentive expulsive digestive attractive et appetitive et sic ergo qui cogitat de alia peste scilicet appetitive erit appetitus et sic dequa cidque peste continue ymaginantur si non habet eam accidit sibi sic qui ymaginatur de mulieribus semper polluit et tales numquam curant / carnalitas passionis est ista pacientes tamen contingit semper est pessima et abhominabilis item ista egritudo differt ab aliis passionibus quia sicut differentia vadit per cursum sic diamnes i. dyabeta per

Ugar, dua alia q in ista egritudine ubi urina mingitur fiet est in magna quantitate. Sed cum mingit parum. Et patet quomodo diabetes differt per accidens. Si vero venit ex causa est sitis ardor punctura urine. Ista sunt cotolaria ancexa caliditati etc et signantur siccitas lingue propter vapores ascendentes. Si vero a frigida causa fit in ff minor pertes sentitur sed stupidum est pendendo sinum quia omnis humor est sine calore et tales non sentit illa sine cotolaria signa siccitate. Item in omni egritudine frigida est famis et vna infirma non potest comedere. Sed per totum bibit est signum quod talis egritudo est ex causa calida quod aliquando vna in diabeta possibile est al. i. qui semper esse infirmus. Sed in tali urina est cum et parva prognosticatio in mariscentibus hominibus in quibus erit curatio illius egritudinis. Item pinguibus autem fit curatio quia mariscentes carent humiditate que est causa vite. Secundum in pueris in iuvenili etate perficitur curatio. In sene vero non quia senes carent prius calore qui curant morbum. Alia prognosticatio ista passio in senibus non fere est incurabilis si fuerit ad latissimum etate tamen in eis. Si autem fit curatio hoc est cum magna difficultate. Sed quoniam egritudines senibus eveniunt plerumque cum eis moriuntur. Alia prognosticatio propter duas causas non curatur patientia cito primo propter motum continuum quia semper urina stillando in omni cura debet esse quies. Secundo propter salsedinem vel salsationem urine quia sal mordificat vesicam ... partes ... distillationem non debet comedere salsa nec carpe ... tale nec debet portare bonum potum nec ... acuta ut sepe patet.

Cura generalis est duplex scilicet in dieta mediocre vel in dieta medicinali. Quantum in dieta debet esse in quiete et utatur cibis qui stringant cum ... panis ... ponderis pla facialos super pectine et vesica. Item duplex est cura dieta fit per regimen ... scilicet per viam urine et ... per emplastra ... fit per vomitum per facilitatem ... per clistere per ... prima consistit in regimine ... aer ista qui est. Secundum consistit in medicina vel in qualitate medicinale. Tertio consistit per purgationem an per vomitum per clistere ... consistit ... quo ... causa infirmus quia si cal ... item tales debent uti cibis lenibus non salsis non dare aliquid que frigit calidum ... et omnia que provocant urinam et ... cal illa ... Sed nec ... ut pullos carnes ... pullos ... et avene. Item ... et ... debet talis ... sicut urina ... quia ...

Sed sudorem ... ille non mingit et ... qui ... mingit non ... nec sudores et talem clistere fit ... lenitiva ... cum aqua ... est de causa causa. Si est de frigida causa curatur ... sicut ut illa clistere scilicet ... sit ... mas pulvis sene et mania ... consolidare ... et ligni sandali ... suave liquiritie ... est ... consolidare ... mastice olibano ... unguentum consolidativum ... et consimilia ... balaustie gallie rose ... armenii terra sigillata cado ... illorum addatur etiam camphora stringit urinam ... et fiant pillule de illis vel electuaria. Sed de illis consolidant scilicet de tria sigilla bolo armenico et tales pille capiantur cum aqua rose aqua plantaginis cum aqua ... Alii fit ... coriandrum ... spodii ... sanguinis draconis sandali albi. Ad hoc et in ... psilii vel fado ... ceterum vel pulvis sed melius ... et ... conforta cum diagragant ... sandali vel ... rosa de ... emplastrum ... de plumbo dilatato ... stringit urinam quia ... Alii ... glandium ... pistati ... plantagine vel ... omnia ... et cocta super posita ... dirigit ... et urinam ab omni motu ... super ... in latere vel in ventre ... cibis quia ... cibus ... subtilis ... laxat ... pullos ... ventose ... calorem ... ponatur plus ventosas. Item vomitus est ... in tali causa. Item ... glandium ... balaustie spodii ... Item ... distillationem ... glandes ... albi ... coquatur in vino et bibat et illa potio ... mane ... ponere ... ad ... quo ad ... Item pulvis ... potatus ... in tali causa quia ... et ... in causa frigida in calida causa. Alii dant ... magnam. Alii ... cum vino ... Item omnia alia que ad suas ... que ... confortant nostra membra ... Item ... extinctio ... urinam et ... bibita. Item ... quo ... modo ... Item omnia que ... urinam ... vel ... Item omnia ... ala ... animalis vel pistie vel cocta

et hic mel et cum atriorum cocta. Sequitur
Sequitur de mictu urine que est sic
fatua carnis pro quo videndum sunt
quedam primo de nomine et non est aliud nisi
permixtio urine cum sanguine 2o de causis
tunc urina aliquando est cum sanguine aliquando cum
sanie. Sanguis cum urina veniens ex ve
sica est grossus. Ex renibus est subtilis
urina cum sanguine venit ex diversis causis
quandoque per saltum et quandoque ex ruptura et ex
tali ruptura quandoque venit sicut illis que est in
septimo spondili i. in septimo parte [illegible] spine
dorsi seu sibilis vel propter debilitatem rete
ntive virtutis vel emorroidarum vel
per nimium motum supinum quassatione similiter
Item alii iungunt pilos causa est viscosi
tas humorum [illegible] causa est putrefactio
sanguinis et si mictura venit ex causa
extrinseca tunc est ex grossis humoribus tunc
urina est grossa et turbosa i. [illegible]
Si est ex subtilibus humoribus tunc est urina
subtilis. Signa causarum extrinsecarum non possunt co
gnosci in urina. Ex per signa extrinseca [illegible]
vero intrinseca cognoscuntur ex dolore par
cium ut si est dolor renum hic est corrup
tio renis. Item si stante venit sanguis
cum urina tunc est de epatis [illegible]
si primo venit urina de inde sanguis
tunc est ex [illegible] renibus. Mictio san
guinis fit tribus modis vel de capite ve
sice vel epate. Item si sanguis vadit
subito tunc venit a vesica et renibus
Si autem venit post urinam tunc longo
tempore tunc venit ex [illegible]. Item quandoque
exit sanguis cum urina tunc venit [illegible]
[illegible] Item sanguis fluit quandoque [illegible]
ut in [illegible] vel ex [illegible] replente ut
in estate. Item si sanguis exit ab epa
te non est dolor. Si autem venit a vesica
est cum dolore quia vesica est nervosa
[illegible] dilatabilis. Si sanguis
venit ab epate tunc venit bonus san
guis. Et si venit ab aliis membris
tunc est sanguis impurus. Et quandoque
sanguis venit a vesica tunc est [illegible]
[illegible] periculosa. Prenosticatio [illegible]
vesice fluxus tardius curatur quam de
renibus quia vesica modicum habet sangui
nis [illegible] privatur vita. Item omnis
fluxus sanguinis sine sanie [illegible]
[illegible] cum sanie. Item passiones
vesice [illegible] curantur [illegible]
[illegible] quia vesica est frigida et sicca et sine
sanguine. Item fluxus sanguinis qui
veniens cum urina est signum pessi
mum quia fit ulceratio in [illegible]. Item san
guis est [illegible] vite quo [illegible]
sequitur mors. Cura [illegible] est que
diversificantur secundum diversitatem cause
si est causa extrinseca apponunt apta
de gallis et argilla vel pone ven
tosas super lumbis. Si autem est a causa ex
trinseca et cum sanie tunc pone medi
camina et [illegible] liquiricia bursa
consolidativa quinquenervia plantago scilicet
maiora et [illegible]
[illegible] consolidant [illegible] debi
[illegible] burse pastoris vel aqua [illegible]
aqua plantaginis vel [illegible] aque
[illegible] Item si sunt homines [illegible]
flebotomia [illegible] pedis [illegible]
que [illegible] vena [illegible]
[illegible] sed [illegible] quia [illegible]
[illegible] impotentes [illegible] ventose
[illegible] Si autem [illegible] sanguine
tunc superpone scapulas. Si autem est ma
gnus fluxus [illegible] pone ventosam [illegible]
[illegible] sub mamillis. Si autem a vesica
tunc pone ventosas super pubes [illegible]
[illegible]
[illegible] cum vestitus [illegible] aqua
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible]
de illa vena [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible]
[illegible] pone in potu [illegible]
bibe mane [illegible]
Item [illegible] consolidant
alii sic [illegible] pastoris et [illegible]
[illegible] consolidat et constringunt. Alii [illegible]
[illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] pastoris [illegible]
[illegible] et sunt [illegible]
[illegible]
sunt in arbore [illegible] constringunt [illegible]
[illegible] consolidat
Item [illegible] albi [illegible] olibano [illegible]
sunt [illegible] rubea [illegible]
[illegible]
[illegible] antiqua [illegible]
[illegible] sanguinis. Si vero non [illegible]
illa appone [illegible]
[illegible] Alii [illegible] sanguinis dant [illegible]
[illegible] lapidem [illegible] cum aqua
[illegible] vel cum aqua [illegible] bibe et
stringit fluxum sanguinis [illegible]
al [illegible] dat [illegible] vesica
Si autem est de [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] Si autem [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] et flores [illegible] aque [illegible] bibe
Alii dant [illegible] cristalla dragaganti et spo
[illegible] stringit. Nam si [illegible] dant spodi
um [illegible] in potu [illegible] ovo molli stringit
fluxum sanguinis. Nota [illegible] que das
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] vel [illegible] sandalorum
[illegible]
[illegible] vel cum [illegible]
vel cum semine [illegible] vel cum semine [illegible]
[illegible] vel [illegible]
de pilis leporis [illegible] cum [illegible]
[illegible] aqua de [illegible] i. [illegible]
[illegible] cocta et bibita. Item [illegible] qui
[illegible] calce [illegible]
[illegible] et dant ad bibendum

et [illegible] balnei pul
et bibita [illegible] sanguine
[illegible] omnia [illegible] conglutinat [illegible] sua
una venit a [illegible] venefrilis [illegible]
apponere [illegible] spondili alias [illegible]
[illegible] et tunc primo supra scripta Et si re
et tali reparat fluxus tunc ypostasis
est stigma Mixtio quid pura filius re
ue reparatus Et dolet a [illegible] fiunt per [illegible]
luna spine Ret. a [illegible] erat accidit
motu violento quia illa tria calefaciunt
et omnia calefacta fiunt [illegible] quia una calidi
tas dissolvit et facit fluere Et omnis
motus a saltu [illegible] seu ira accepta
tione [illegible] quia rubedo faciat
fluere sanguinem a forti vino et potu ab
[illegible] ut porrum [illegible] Et comedat olera
[illegible] sicca et non [illegible] caseum anti
quum quod sunt conglutinati seu consolidati
ut pisum [illegible] risum pultes [illegible]
illa consolidant et [illegible] calefactorum
sanguinis Et lac [illegible] coctum et spa
[illegible] constringit vel [illegible] lacte [illegible]
cibi [illegible] calibs Et omnes res
sicce consolidant Et lac butirosum con
stringit cibi consolidati et [illegible]
[illegible] amidum et omnes cibi in [illegible]
[illegible] in hoc casu ut lentes avenatum
ordeum illa ingrossant sanguinem [illegible]
hoc casu caveat a calore [illegible] et [illegible]
pellicia vel [illegible] in stuba Et teneat
se sic panus [illegible] sit de ordeo [illegible]
[illegible] et ad omnes alios modicum apponat
de aceto potus sit [illegible] vel aqua
plantaginis vel potus de restringentibus
sanguinem [illegible] videat ne omnis re
stringat quia alias [illegible] restrictione
sequitur mors [illegible] pone contra dolorem
spongiam intinctam aqua plantaginis vel
potus de restringentibus sanguinem vel [illegible]
pastoris et aplica [illegible] cibus eorum
sit [illegible] cum sumach Si autem fuit [illegible]
sanguinis [illegible] cursum tunc medicus
non restringat nisi [illegible] parcium
tunc stringatur [illegible] fluxum
sanguinis curandi [illegible] [illegible]
sunt [illegible] et stiptica et stringunt omnem
fluxum Si autem [illegible] in vesica vinum
[illegible] tunc est sanguis congelatus da [illegible] ad
bibendum [illegible] pectini [illegible]
[illegible] in [illegible] oleo in quo sit [illegible]
[illegible] pitania et omnia [illegible] appone
et da [illegible] bibere et [illegible]
oleo [illegible] pectus ungendo et tergendo
[illegible] da [illegible] manibus [illegible] ad bibendum

Sequitur de passionibus epatis
mala eius est mala complexio
et mala compositio opilatio
[illegible] per quo non malicia epatis
est [illegible] nocumentum epatis et [illegible]
[illegible] sunt diverse cause sic [illegible] duo
[illegible] Non epar generat quatuor humo
res scilicet calidum humidum frigidum et siccum

[illegible] de [illegible] cibus [illegible] Et est dispo
situs ille cibus de [illegible] in [illegible] sic pultes [illegible]
de [illegible] segregat puriorem ab [illegible]
[illegible] ad dictum epatis et ibi [illegible] quatuor
humores in epate et [illegible] epatis quartana non
curatur nisi [illegible] Si autem infirmitas
est in [illegible] epatis tunc [illegible]
eius infirmitas [illegible] in urina [illegible]
[illegible] est colligatus [illegible] et [illegible] calor
[illegible] epatis est colligatus [illegible]
sic eius calor [illegible] ad renes [illegible] est
[illegible] fellis opilatus ita non [illegible]
venit [illegible] primo nota maliciam epatis
est [illegible] in [illegible] qualitatum vel
humorum [illegible] epar [illegible] malicia est
[illegible] in complexione [illegible]
epatis [illegible] ut si epar [illegible] est [illegible]
[illegible] debebat esse planum est mala compositio
Calefactio epatis est [illegible] caloris et [illegible]
epar est lapsum in calore suo [illegible] ad calorem
[illegible] calor in
[illegible] epar ab
[illegible]
[illegible]
[illegible] epar est [illegible] malum [illegible]
ut [illegible] epar [illegible] colligantur [illegible]
[illegible] Si epar [illegible] [illegible]
[illegible] vel in [illegible] vel in [illegible]
vel in complexione [illegible] epar est [illegible]
quia dat [illegible] et [illegible] eius officium est
generare sanguinem Si epar est magnum tunc
[illegible] est magna Si [illegible] tunc [illegible] sit [illegible]
et [illegible] manus et pedes [illegible] non epar
[illegible] virtutes [illegible] attractiva [illegible]
[illegible] et expulsiva Cause [illegible] duplices
[illegible] et in [illegible]
[illegible] ad latus sinistrum vel [illegible] de [illegible]
Cause [illegible] humorales vel complexio
[illegible] malorum humorum ut [illegible]
in balneo [illegible] igitur epar [illegible]
est calefactum et epar non generat sanguinem [illegible]
[illegible] epar non est [illegible]
generet bonum sanguinem ut faceret bonam
[illegible] sanguis [illegible] ad renes
[illegible] ad splen [illegible] ad stomachum et ad pul
mones colera ad fel [illegible] calor
[illegible] ut [illegible]
Causa [illegible] est [illegible] calefactio vel [illegible]
[illegible] epatis in sua complexione et [illegible]
[illegible] ab sti
nencia [illegible] repletionem [illegible] sudore [illegible]
urina Et omnia [illegible] que deberent [illegible]
[illegible] si non tunc disponunt epar ad malum
et alterat ipsum [illegible] complexio
[illegible] aliud epar [illegible] complexio [illegible]
[illegible] epar est malum et [illegible]
[illegible] urina est [illegible]
[illegible] seu [illegible] [illegible]
color [illegible] et [illegible] malum
epar [illegible] potat et [illegible] magna
urina et [illegible] [illegible] pul [illegible]

Iterum non ita subitanea est signum quod ter
tia epar et frequens fit est idem signum
Signa siccitatis epatis sunt talia sedes .i. pa
rum vel ad instantiam pulsus tardi urina al
ba habere magnam sitim Signa epatis sicci
est urina ad tempus Si autem epar est humidum
urina est spissa hoc est est spissa Iterum epar
hoc quasi alteratur apud etatis usque ad fine
etatis quod idem hoc non est hoc sic hec sunt Iterum
sitis cum ariditate lingue et corporis in latius
facit epar calidum et siccum Siccum inflat
epar Item quod omnibus concedentibus [illegible]
generant flores humores et illi propter pallidum corpus
siccum et tenue generat sed humores colericum [illegible]
[illegible] nimias sedes quia tales humores colerica
pungunt in testina etc in die 20 vel plures
has sedes Iterum in similibus epatis quo ad [illegible]
[illegible] tam considerat per sitim quia habet
nimias sedes hic est signum caloris Si autem
nimium iungit signum est quod in quoque epar
est calidum Iterum si epar est humidum [illegible] hunc
habet tales sedes humidas Si siccum habet
sedes siccas Si si epar est humidum et siccum
tunc omnia membra fiunt humida et sicca
Si vero epar est frigidum facit albedinem cutis et in
flat cutem etc patet quod frigiditas epatis generat
ydropisim Et quod caliditas epatis generat tisis
[illegible] omnia vitia epatis malum [illegible]
frequens quia vel [illegible] vel paralisim
[illegible] sicca et humida in facie et testatur
[illegible] mala complexione epatis Iterum vitia ca
epatis [illegible] in [illegible] facie i
ad et [illegible] pariter sed vel [illegible] nigra consistit in sple
ne ydropisim [illegible] non sit in [illegible]
Et [illegible] sunt [illegible] quia isti
morbi sunt de causa [illegible] curari non possunt
Iterum catarthi [illegible] est humorum malorum ple
nitudo Et sic tales habentes [illegible]
habent magna et spissa colla et magnos
nodos in membris sive in manibus et pedi
bus et est signum malorum [illegible] et sic
tales moriuntur in tali peste subitanee
et [illegible] a cathos quod est malum
et [illegible] humor quasi mala humor [illegible]
De nocumentis epatis Nota in tenuis [illegible]
[illegible] .i. dei [illegible] membra [illegible]
primo ut epar cerebrum et cor [illegible] pa
ista tria [illegible] omnia interiora sed [illegible]
membra exteriora ut oculi pes autem
[illegible] clausula [illegible]
membrorum sed testiculi [illegible] et [illegible]
sunt deputati ad conservandum speciem quia
homo sine corde epate cerebro vivere non potest
Si [illegible] sunt membra in [illegible] se ut ocu
li [illegible] pedes ut [illegible] sine
illis homo vivere non potest Et [illegible] articulus
de solutione epatis est unde [illegible]
[illegible] de cura membri.

primo ut epar [illegible] et cerebrum quod me
bri [illegible] ut si homo habet pustillam
in epate cum pede tunc [illegible] vide
de pustilla epatis quam pedis Et [illegible] epar hom
[illegible] consumat et non pes [illegible]
sistit in [illegible] quod consistit
in [illegible] non [illegible]
de intentione curationis et de medicinis [illegible]
adhibe epati [illegible] de hora [illegible] medicinas
[illegible] epar facilius et difficilius sanatur
[illegible] de [illegible] de purgatione [illegible]
[illegible]
[illegible] et non veniat [illegible] vel [illegible]
decimo de nocumentis et regione epatis
ex parte [illegible] de [illegible] epa
tis Quantum ad primum [illegible] epatis [illegible]
ca [illegible] frigida et [illegible] Si epar [illegible] ca
[illegible] rubea [illegible] calor
in toto corpore tunc [illegible] da tisana
ordea et ptisana et [illegible]
[illegible] et omnes cibi [illegible] cum
aceto [illegible] acetum infrigidat et [illegible]
[illegible] aceto [illegible] et acetum [illegible] pene
[illegible] penetrant [illegible]
[illegible] epar [illegible] caveat [illegible] calefacientia in
cibo et potu sicut galange piper [illegible]
[illegible] calorem Et [illegible] ut sunt
[illegible] que sunt frigida [illegible] spinagia
bleta pisces [illegible] poma sic [illegible] epar
[illegible] album [illegible] et [illegible]
[illegible] de nocte [illegible] piper [illegible]
[illegible] in cibo et potu bibat [illegible]
[illegible] et omnes [illegible] volatiles [illegible]
[illegible] calorem [illegible] infrigidan
tibus ut a lacte [illegible] piscibus [illegible]
[illegible] a cibis [illegible]
[illegible] et tales [illegible]
et [illegible]
et bibant [illegible] absinthium in potu et [illegible]
[illegible] epar [illegible] in [illegible]
[illegible] epar [illegible] in loco calido ut [illegible]
te sub calore et [illegible] in hieme et [illegible] ci
bus [illegible] cum vino [illegible] tale calefacit
[illegible]
[illegible]
[illegible] de aceto in [illegible]
[illegible]
[illegible] et in hoc casu [illegible] avellane [illegible]
[illegible] avellanas epati [illegible]
nas [illegible] tales [illegible] sunt bona [illegible]
[illegible] et deopilant et in tali [illegible]
[illegible] pisces petrosi Si vero [illegible]
ut [illegible] pullos et carnes [illegible]
[illegible] de [illegible] et aceto in [illegible]
in frigida [illegible] assata [illegible]
[illegible] motum
violentum calorem [illegible]
[illegible] et calefaciunt ut in isto casu [illegible]
de [illegible]
[illegible]
et [illegible] pisces Si autem
epar sit siccum [illegible] bleta spinagia et
[illegible] carnes [illegible] tales carnes
sunt humide [illegible] non sit
in [illegible] multo et sic patet [illegible] non [illegible]
ad [illegible] et in hoc casu [illegible] humida
ut lac et [illegible] aquas Si autem epar
est [illegible] humidum [illegible] alij [illegible]
[illegible] galange coriandri cubebis
multo sale et pipere [illegible]
vitam perdicibus et fasianis et aliis avibus

[illegible] et in [illegible]
ut epar pulmo et cor [illegible] epar [illegible]
[illegible] epar [illegible]
[illegible] calidum [illegible]
[illegible] mala [illegible]
transit [illegible] epatis [illegible] est [illegible]
[illegible] totius corporis et [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] epar et cor [illegible]
[illegible]

[illegible] longat.

[illegible] pon

[illegible] ut de pipe si epar
[illegible] est [illegible]
[illegible] de cicoreo Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et pend[illegible]
et [illegible] Item [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sentit [illegible]
[illegible] ita quod [illegible]
[illegible]
[illegible] sentire tangendo [illegible]
[illegible] non
[illegible] tangere Item [illegible]
[illegible]
[illegible]
ut febres ut [illegible] calor
forte post cibum illa opilatio [illegible]
[illegible] est ex rebus grossa [illegible]
[illegible]
[illegible] opilatio est [illegible]
[illegible] epatis Item [illegible] non est
in suo colore [illegible] ut est [illegible]
ut [illegible] signum est quod epar est [illegible]
[illegible] et [illegible]
venit [illegible]
que velut [illegible]
[illegible] ad epar [illegible] deficit
est [illegible]
Et facies maculata ex malo [illegible] est palida
sicud videre ad [illegible] replectionem
Secundum signum quod epar [illegible] quoniam
[illegible] non [illegible] quod pul-
mo ad epar sunt colligati sunt. Si autem du-
bitas an opilatio sit in concavo epatis
tunc [illegible] molles sedes sicud pultes [illegible]
epatis [illegible] vesica [illegible]
est sagitta et sedes sunt [illegible] et sanguis quia
epar non [illegible] sanguinem. Si autem
[illegible] opilationem in gibbo tunc urina [illegible]
vel [illegible] sedes valde sicce [illegible] urina [illegible]
[illegible] opilatur [illegible] est nigra
[illegible] si autem [illegible] si citrina colera si rubea
sanguis. Si autem ex ventositate tunc
mutatur colorem faciei [illegible] nigra [illegible]
palida. Si autem opilatio est ex [illegible] tunc
[illegible] Et [illegible] opilationem [illegible]
epatis est liquiditas sedium [illegible] gibbo [illegible] epatis
urina [illegible] et [illegible] sedes et [illegible] et [illegible]
opilatio venit ex [illegible] vel magis
frigore. Pronosticatio est quod [illegible]
[illegible] Cura opilationis epatis
requiritur abstersiva ut [illegible]
aqua [illegible] Sunt [illegible] amare
ut absinthium et que [illegible] vel aqua
[illegible] abstersiva [illegible]
[illegible] ventosi viscosi ab infrigidatis
[illegible] potibus [illegible] valet
[illegible] longius est
[illegible] tanto [illegible] in maiori quan-
[illegible] est [illegible] in pul-
[illegible] magis quia diminuit [illegible]
[illegible] ille pulsus [illegible] longe [illegible]
[illegible] non [illegible] Circa epar

dependet sed [illegible] rigori et [illegible]
[illegible] colerarum [illegible]
Et [illegible] urina sedes [illegible] decol-
lerata quia colera pugnat intestina ad ex-
pellendum [illegible]. Et [illegible] pauces sedes [illegible]
[illegible] modo decolerata [illegible] purgare
[illegible] vide ad cistim
fellis [illegible] si [illegible] oportet
te videre ad splenem etc.
Sequitur de ictericia de coleratione
[illegible] quod [illegible] spiritatem [illegible]
[illegible] colorem [illegible] vel
glaucum. Et ictericia ut in [illegible]
[illegible] vel nigre cum sanguine dif-
fundens se per totum corpus [illegible]
[illegible] sic [illegible] est ictericia
[illegible] citrine et nigre [illegible] in corpore
[illegible] ictericia est mutatio coloris naturalis
in citrinum vel nigrum [illegible] due species
ictericie [illegible] citrine [illegible] aurea et nigra [illegible]
[illegible] dicitur vel [illegible]
[illegible] passio [illegible]
[illegible] amara ut [illegible] est calidum
[illegible] est [illegible] ictericia
[illegible] est morbus [illegible] alia in
[illegible] est morbus [illegible]
[illegible] [illegible]
morbus [illegible] Et [illegible] ex colore ic-
tericie sunt omnia acuta [illegible] colore
vel colera [illegible] in corpore [illegible]
ictericie [illegible] ictericiam et [illegible]
[illegible] quod ictericia [illegible]
[illegible] Et in [illegible] non [illegible]
in [illegible] vel [illegible]
rigori. [illegible] ictericia est [illegible] ante
septimum diem venit in [illegible] tunc
[illegible] ictericia [illegible] epate [illegible]
[illegible] et [illegible] fuge de [illegible]
quod epar [illegible] est durum. Cura ictericie
consistit in tribus primo quod abstersio cause
[illegible] [illegible]
abstersio [illegible] consistit in [illegible]
[illegible] consistit [illegible]
consistit in [illegible] calida et [illegible]
[illegible] colorem [illegible]
[illegible] acuta [illegible] colorem. Et [illegible]
in [illegible] ut [illegible] et bibat vinum
[illegible] ambulet [illegible] et [illegible]
illis que [illegible] sanguinem
ut lactuca [illegible] ictericia [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible] Magister
[illegible] dat in omni passione epatis [illegible]
[illegible] et [illegible] Et [illegible] si [illegible]
[illegible] indigeret [illegible] non ictericia [illegible]
pulsus venit [illegible] et [illegible]
[illegible] apoplexionibus [illegible]
[illegible] venit a [illegible] [illegible]
morsica [illegible] in pauca sed illa [illegible]
[illegible] per [illegible] absinthium [illegible]
[illegible] fumum seu vapores de [illegible]

bonimus bulientibus obstruendo naes
ne transeant ad cerebrum. Item opus
gracias autem digerit mala et opus cura
tiva per septimum diem que est zoatac
bona. Alii dant spodium contra ictericiam [illegible]
est puer da camphoram et quatuor
[illegible] sandali, cassia fistula, indua [illegible]
[illegible] ad [illegible] reubarbaro quod sanat
[illegible] ad [illegible]. Item si quis hic ictericia
[illegible] commissuram [illegible] est incurabilis [illegible]
[illegible] agaria [illegible] reubarbari [illegible] cassia fistula
[illegible] detur cum sero caprino vel quia [illegible]
indificare sanguinem [illegible] da [illegible] cum
sero vel aqua [illegible] Macer [illegible]
[illegible] sanat celidonia [illegible] in [illegible]
[illegible] maculas [illegible] [illegible]. Item
pillosella [illegible] vel cum reubarbaro. Item [illegible]
[illegible] vel [illegible] potata curat
[illegible] bibita vel [illegible] vel in [illegible]
[illegible] ictericia ydropisi in parte
[illegible] Alii dant [illegible] cum sapore [illegible]
[illegible] curat [illegible] ictericiam.
Alii dant plantaginem ad omnes species
icterice. [illegible] ictericia est [illegible]
[illegible] datur [illegible] splenis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] que sunt [illegible]
[illegible] cum [illegible] capitis [illegible]
[illegible] in aceto. Item [illegible] cum [illegible]
[illegible] lavat faciem cum succo celidonie.
Item alii lavant cum aqua [illegible]
[illegible] et lentium [illegible] in aqua [illegible]

Sequitur de splene. Splen est [illegible] cordis [illegible] est [illegible] splen est [illegible] corde [illegible] temperamentum ad [illegible] calorem [illegible] splen est [illegible] quia [illegible] [illegible] et a sanguine [illegible] [illegible] splen est receptaculum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguine [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] sanguinem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] splen [illegible] sanguinem [illegible] membris corporis [illegible] et sanguinem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et splen [illegible] [illegible] [illegible] est quod splen [illegible]

[illegible] quam [illegible] sed alia [illegible] qui [illegible] [illegible] passionibus splenis [illegible] et [illegible] qui [illegible] [illegible] passionem splenis [illegible] post [illegible] passio. Item [illegible] passio [illegible] passio splenis [illegible] est [illegible] splen [illegible] [illegible] splen est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] in ore [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] est [illegible]. Item [illegible] splen [illegible] [illegible] lepra [illegible] et [illegible] splenis [illegible]. Item [illegible] splenis [illegible] [illegible] sanguinem [illegible]. Item [illegible] splen [illegible]. Item [illegible] et [illegible] splenis [illegible] sanguinis [illegible] splenis [illegible] passione. Item sanguinis [illegible] [illegible] et [illegible]. Item nota [illegible] passio [illegible] splenis [illegible] splen [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] splenis [illegible] [illegible] sanguinis [illegible] splenis [illegible] [illegible] splen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] splen [illegible] [illegible] [illegible]

abstineat se ab omnibus magnis piscibus quantitate [illegible] Item in omni [illegible] aliud stipticum apponi ut acetum ne [illegible] dissolvatur Item omnia que sunt calida et aperiunt spleni quia est frigidum Item splen in sua cura indiget aperitivis et abstersivis aperitivis sicut [illegible] quod abstersivus sit vel proprio nota splen aquam capit diureticam a parte [illegible] vel quod [illegible] tunc ut scolopendria [illegible] et [illegible] quod sunt ut [illegible] et [illegible] Item in [illegible] ut apium [illegible] ad [illegible] Item [illegible] ut oxizacra cum aqua [illegible] et fiat sic [illegible] et [illegible] cum aqua [illegible] vel cum aqua [illegible] Item in [illegible] fit fleuma de [illegible] in cibo detur lactuca [illegible] autem sicca [illegible] cum diasena [illegible] datur [illegible] Item [illegible] cum [illegible] et sub [illegible] quia ut in omni causa sit ultimo sunt localia cum [illegible] et inunctio cum aceto vel cum urina quia urina solum ut in ydropisi splenetica et quartana Arnoldus dicit quod folia thamarisci et [illegible] in aceto sive radium eius et corticis aplica ab extra [illegible] in cibo et potu [illegible] splen [illegible] sunt illa [illegible] scolopendria agrimonia [illegible] lupulus [illegible] in omni [illegible] camedris [illegible] centaurea [illegible] mastix [illegible] maior [illegible] sunt [illegible] ab extra appone [illegible] oleum [illegible] Item [illegible] moniacum et [illegible] cum aceto et pone super splen ab extra quod [illegible] duritiem eius et mollificat quia omnia [illegible] resolvunt [illegible] apposita cum [illegible] in [illegible] appone [illegible] flores [illegible] et radices [illegible] et fiat emplastrum et super adde acetum in omni [illegible] splenis Item unguentum de [illegible] in appositione splenis Item [illegible] armoniaca [illegible] et pone per duas dies in aceto deinde clarifica et da ad potandum vel [illegible] et fiat emplastrum de [illegible] dictis apponendo [illegible] et [illegible] azarum [illegible] Item fiat unguentum de armoniaco cum pinguedine porcina quod deopilat [illegible] ab intra quod ab extra [illegible] radices [illegible] deopilant epar Item in splenetica passione [illegible] urina [illegible] Item amigdala amara [illegible] epatis et opilationem splenis Similiter [illegible] urtica mortua [illegible] subtiliant [illegible] splen Item [illegible] cum absinthio [illegible] aperiunt splenem Item cassia fistula [illegible] prima [illegible] illa quatuor in [illegible] sanguinem et removent melancoliam [illegible]

Sequitur capitulum de [illegible]

Sequitur de sterilitate Et sterile dicitur illud quod [illegible] suo non [illegible] effectum [illegible] quasi [illegible] vel dicitur quasi fetum statim impediens sterilitas est quedam mala dispositio in viro vel muliere sic quod vir vel mulier non [illegible] Cause sunt duplices scilicet extrinseca et est [illegible] vel [illegible] vel [illegible] in frigore Causa intrinseca est defectus ventositatis que disponunt [illegible] ascendere Secunda causa est [illegible] spermatis in vulva Tercia causa est etas vel nimis iuvenis vel senex Quarta causa nimia [illegible] virge que [illegible] venit ex debilitate virtutis impediens fetum Nota generatio consistit in cerebro corde et epate et renibus [illegible] lesio unius horum vel plurium impeditur generatio Item [illegible] dicit quod tria requiruntur [illegible] ventositas humiditas [illegible] quod [illegible] contra Cause sterilitatis [illegible] sequitur sterilis Item in viro sunt tria necessaria requisita ad [illegible] duo testiculi et [illegible] duo scilicet renes et [illegible] Item [illegible] venere [illegible] sterilitatem [illegible] ut [illegible] annorum [illegible] Item lactuca [illegible] cum opio vel [illegible] de nocte vel [illegible] impedit conceptum Item omnia [illegible] ut lactuca impediunt Item ruta [illegible] impedit quia [illegible] ventositatem Item aqua [illegible] illa [illegible] odorifera vel bibita [illegible] in sua caliditate consumit ventositatem que est causa [illegible] Item nimis calida ad [illegible] nimis frigida [illegible] impedit Item [illegible] posita ad aquam [illegible] aufert conceptum Item gulositas [illegible] impedit Item nimis [illegible] Item [illegible] laxativa ut pillule et siropi debilitativa [illegible] Item [illegible] illa [illegible] impediunt quia consumunt caliditatem humiditatem Item nimis [illegible] in [illegible] impedit [illegible] Item [illegible] non [illegible] frigiditatem [illegible] non [illegible] Item [illegible] longum vel breve vel tortuosum indebite [illegible] ad [illegible] impedit quia [illegible] longum in latitudine [illegible] ad minus octo Item [illegible] ad [illegible] calida vel [illegible] quia non [illegible] deficit [illegible] coagulatio calidi Nota [illegible] sperma debet esse viscosum ac globosum

sicud nulud et eluxus nostrum Item cato inittens spuma [illegible] tam caldare zc uel ereptis et ergo lingis simus zeucis ideo uitiosos diu fiuat spuma [illegible] caz fiat et ad congregacionem [illegible] spuma dz [illegible] multi Cura stillitatis si est a ca[usa] frigida utetur ea ut [illegible] piper album uini cancrum nulud acetum [illegible] lactucarum lapides gagates [illegible] auro [illegible] congregacionem i. coagulacionem Item sternuta vehemens et tussis [illegible] impediunt [illegible] cum [illegible] illa duo Nota ista se mina [illegible] agrestis seme [illegible] pistacia rapae sinapis [illegible] faciunt contra [illegible] ℥ diagragantum asa fetida [illegible] piper [illegible] aloes [illegible] patriones [illegible] coque inungi [illegible] illa provocant luxuriam omnis [illegible] aves maxime passeres et [illegible] passerum columbas et pul lorum [illegible] coqui Item assari perdices cancri inter pisces [illegible] seu [illegible] sunt pisces [illegible] [illegible] testiculi et renes omni um animalium faciunt contra [illegible] generant spuma [illegible] Item hec faciat luxuriam ova formicarum et alia ova [illegible] mollia vino de [illegible] [illegible] albuginem in frigidat et [illegible] animalium [illegible] ad pru [illegible] omnis fructus dulces [illegible] [illegible] angustiat [illegible] [illegible] illa generant ventositatem que [illegible] est luxurie Item diapana [illegible] provocat luxuriam [illegible] asafetida [illegible] generat [illegible] melle [illegible] est amara et [illegible] cum [illegible] est vero de alys [illegible] [illegible] est mater [illegible] et [illegible] [illegible] pictrum [illegible] [illegible] piperis castorei [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] oleo costino uel olium debeat i. [illegible] oleum [illegible] albo unge spuma dorsi et renes i. [illegible] piper castoreum cum oleo lauri [illegible] et unge virgam porphiricum uel [illegible] unguentum [illegible] et unge [illegible] apostolicon et unge parte [illegible] [illegible] illa [illegible] cum oleo [illegible] violaceo [illegible] [illegible] agaricum et [illegible] et utetur [illegible] et [illegible] et multo pipere et sale Item spumalizans [illegible] in cibo [illegible] in potu et assat Item lingua avis illa [illegible] optime [illegible] dicta utetur carnibus edulinus [illegible] animalium [illegible] generant spu ma Carnes [illegible] [illegible] [illegible] abo [illegible] [illegible] [illegible] fuerat pistas [illegible]

piper [illegible] Item [illegible] tubal co [illegible] pinguedine [illegible] [illegible] [illegible] eruca [illegible] Item [illegible] et fac [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] audita [illegible] [illegible] Item [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et tangat [illegible] et [illegible] et [illegible] fricat [illegible] Et [illegible] et [illegible] aptus [illegible] ad actu [illegible] unge et unge [illegible] cum oleo [illegible] asafetida [illegible] [illegible] ad hoc [illegible] difficultas [illegible] bibe aqua [illegible] unge et [illegible] [illegible] Item [illegible] herba [illegible] Iohannis [illegible] [illegible] et [illegible] cum vino Item [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] urina et [illegible] [illegible] [illegible] pone hoc [illegible] [illegible] membro [illegible] cum [illegible] est [illegible] Item [illegible] et [illegible] [illegible] herbam [illegible] cum aqua [illegible] vino [illegible] cum [illegible] et [illegible] [illegible] semel in ebdomada [illegible] [illegible] [illegible] Iohannis Item corallus [illegible] aufert [illegible] lapis gagates [illegible] non [illegible] [illegible] nimio coitu et [illegible] calidi nimis et [illegible] nimis [illegible] in accidentibus [illegible] gaudio [illegible] Item spuma [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] infirmitas [illegible] non [illegible] Item [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vasa seminalia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sequitur de [illegible] et est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] ventositate [illegible] [illegible] [illegible] post [illegible] et est [illegible] [illegible] causa [illegible] est calor [illegible] [illegible] calor [illegible] ventositas grossa in corpore [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ventositas et calor [illegible] est nimia [illegible]

fit gomorrea qui non sola ventositas fit
passissimus qui ventositas et humiditas imo
declarata sit superuacua, vero passissimus plus
accidit propter quod cum plures sunt habenti-
bus humiditatem ventositatem et humiditatem quod
valde certa est aliquibus accidit saturitas ma-
terialiter cibus coitum cum multo dormire
in dorso qui tunc renes calefiunt per consequens
humiditas [illegible] intra dormitio producitur coi-
tum, causa materialis coitum est ma-
teria humida grossa viscosa et hoc vel
in cibis scilicet accidentibus potibus sepe post facile
et aliquis ventosis et carnibus non bene coctis
quod aras per quod assidua erectio virge causat
spasmum posto illemperantia post circo et [illegible]
et propter hanc mortem et in domum ad
apta curia habet quod exercitium forte
molita iuuat quod forte labor consumit ve-
ntositatem caueat a ablatione vt motus ab erie-
tate vita et cibis lenibus lacte cocto in
consumit ventositatem et inter emplastra
coitum siccat cera et ratio dictarum aquarum
coste lutum et camphorata acetum
cum pinguibus assumatur aymo iactat
in ventre vel loco vngat lumbos
vel aliquis sub et ligat tantam plumbeam re
ad lumbos et renes que maxime sedat
coitum [illegible] vomitus retrusa causa
carnis lactuca portulaca semen agni casti
psi coriandri salices [illegible] peccata
campho ra vitulet et miscet [illegible] re
[illegible] cum aptis et apprimat et castrata
renum predolentis circumlinitur que da
coitum [illegible]
Sequitur de gamorrea que est
passio renum et sine alia est
fluxus seminalis continue dicitur
autem gomorrea a gomos grece
quod est semen latine et gorris
quod est fluxus seminalis. gomorr-
ea est egressus seminalis sine voluntate
sed est spermatis voluntaria seminalis
[illegible] scrota semina [illegible] causas
[illegible] est humiditas que est superflu-
itas [illegible] et hec [illegible] seminalis in
[illegible] cor et [illegible] causa [illegible]
[illegible] causa formalis est [illegible] tempo-
ra [illegible] [illegible] et [illegible] te
venis item [illegible] passio est suppressa
quia ad [illegible] circa sequitur [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible]
lia item [illegible] [illegible] [illegible]
causa est nimis [illegible] [illegible]
vel nimia humiditas lactea [illegible]
siccitas seu [illegible] [illegible] [illegible]
passus est in [illegible] [illegible] magnus [illegible]
[illegible] est [illegible] renes [illegible] causa
[illegible] coitu alia causa est
subtilitas spermatis alia causa est [illegible]
[illegible] [illegible] causa est [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] alia causa in
spermatis [illegible] et [illegible]
quia [illegible] [illegible] vsque [illegible]
[illegible] [illegible] spasmo [illegible] [illegible]

[illegible] cum talis est homo pinguis et hu-
midus. Alia causa est [illegible] [illegible] re-
num sed videmus in [illegible] seminalis
per contrarium quia [illegible] [illegible]
[illegible] renes ad [illegible] [illegible] calorem renum
quia renes essent [illegible] calidi. Item
[illegible] dicit venit ex debilitate virtutis
[illegible] sine erectione virge seminalis emissio
[illegible] cum virtus sit debilitata si e-
venit a multo semine tunc per contrarium diminu-
itur et [illegible]. Si autem venit ab acuite
tunc [illegible] mordicationem in renibus se sentit
et [illegible] titillationem seu [illegible] et
[illegible] et [illegible] magnus et [illegible]
[illegible] et ardor in [illegible] semen [illegible]
Si autem est ex debilitate [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] emittit sperma et plus [illegible] debi-
litas per contrarium et hic est signum gomorree. No-
ta [illegible] de [illegible] calor an grossum
vel subtilis sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible]
renum tunc [illegible] sperma. Si autem venit
ex debilitate virtutis tunc calor est [illegible]. Si
autem est ex spasmo tunc [illegible] ex repletione
[illegible] sperma [illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] est tunc est [illegible]
[illegible]. Si [illegible] est ex humiditate. Si ex de-
bilitate virtutis tunc [illegible] per contrarium
Curatio [illegible] [illegible] remedia in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alteratio qualitas
[illegible]. Si est ex [illegible] vel debilitate
[illegible] carnes porcine [illegible]. Si ex re-
pletione abstineat et comedat [illegible]
[illegible] ventositatem. Si ex multitudine
seminis et ad erectionem virge tunc [illegible] semen
[illegible] lactuce et fit abstinentia ab [illegible]
alimentis [illegible] aceto [illegible] et
[illegible] [illegible] coitum et [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] in re-
pletione. Si vero [illegible] [illegible] tunc [illegible]
[illegible] in [illegible] vel [illegible] [illegible]
si venit ex [illegible] ad [illegible] [illegible]
Si ex calore ad [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] viola [illegible] [illegible] [illegible]
stringit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Item [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Item [illegible] [illegible]
[illegible]. Item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] rosa [illegible] in debilitate virtutis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] comesta [illegible] cum aceto
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

coitus

albanis diaolibum tacabe tercetur stil-
le de armido de campheca Item aulle
sunt mellei in mellei quiesta uel bibiti
stringunt Item thus mastix camphore
addita ceram et oleum et modicum acetum
et fit unguentum quod sunt de Item unguen-
tum galoffe cum ea stringit

Sequitur de emiccione sanguinis Nota aliquando san-
guinis mingit cum urinam tunc hoc venit
a membris proximis ut a vesica si
ipsa cum urina tunc venit cum mictu aliquando venit
cum multo dolore per urinam tunc est cum multo
dolore aliquando venit sine tenso dolore tunc est
ex facto humore aliquando venit in fine et hoc est
signum mortis Et ipsa venit sanguis per
urinam tunc venit a longinquis partibus
scilicet ab epate et causa eius extrinseca est percussio
lumborum uel casus uel motus contrarius uel motus
labor uel nimia replecio uel dimissio uel
propter emoroides scilicet cum sanguis transit per eam
uel propter retencionem mestruorum venarum uel motus
acuitur humor uel motus vetositatis extensa
uel propter ulcera uel propter cal uel propter debi-
litatem renum uel vesice mictus sanguinis
propter corrosionem lapidis Vera si est causa
extra hoc noscatur per interrogacionem Si
venit a renibus sanguis purus et sine
trumbis tunc est magnus dolor Si venit
ab epate tunc est ex humoribus sanguis Si a ve-
sica tunc dolor circa pubem et circa inguina
et urina rubea ibi est vesica et matrix
sanguinis cum quadam albedine ex quo
vesica sine macula sit Si autem ho-
mo mingit sanguinem sicut lavaturam carnis tunc
venit a longinquis partibus scilicet ab epate
tunc quanto proximior tanto prior est
urina Si autem cum sanguine transit sani-
es signum est quod hic ulcera Si autem cum sanie
cum sanguine tunc est ulceracio vesice propria
ab sinistra parte Si igitur venit si-
ne dolore predicto tunc est ex replecione ve-
narum tunc rumpuntur et fluunt sanguis et hoc
est homini et robustis Si autem fluit
sanguis et venit allemia tunc venit propter
i. per viam digestionis scilicet per viam excrecionis
Si autem per hoc debilitatem tunc venit
ratione sicut smaragdus et est sequitur a or
infirmus prostius fluxus sanguis in hoc
est malum est veniens a vesica tardius
curatur quam a renibus quia vesica modi-
cum habet de calore et ubi non est calor ibi
non est cura Item in vesica urina mor-
dificat et non permittit consolidare Item
plenus in renibus non permittit consolidari

vulnus et rodit fit omnia acuta non permittunt
consolidare etc non quod in renibus quia ibi est humiditas
et sanguis qui non permittit siccari curacionem sed
in vesica Item sanguis veniens de renibus du-
rans longo tempore fit ulcera fraudulenta in
corpore lati Si quod dolor in spina dorsi tunc venit
ab vena renalis Cura quod sanguis fluit tunc
inicium autem omnia debent indisitare cum hydromelle
primus passus Item consolida ad omnia genera fi-
strole calendule datum cum potu stringit fluxum
sanguinis Item dant succum sanguinarie Item
plantaginem Item lanceolatam consolidam a or
et hoc Item lac caprinum in quo sanum est extinctum
est ferrum in fluxu quolibet quia lac caprinum est
fortius quam aliud lac quia mordet lau-
libacemque quia est siccum ad Item aqua plui
alis bibita stringit omnes fluxus et specialiter
ventris Item calidum facit urinam grossam et
rubeam quia fit urina alba et tenuis et fit
flebotomia vena silvestra uel circa ubi sit
sanguinis uel apponat ventosas ad locum
appositum doloris Item si fluxus sit fuit multum nisi
repente stringit nisi statim si fit successive Item
plantaginis trociscis 3 i terra oppium non
permittit opilacionem si fit sub ea sit admiste
Item ros rasta urens venis passis omnia
uel collatam spissatum i. savum non antiquata
uel quatuor ut supra dicere semper et cum que in
deficiat omnes vias ventris Item plantaginis
sanguinaria herbe pastoris consolide 3 et an 3 i
illa stringit apponendo bolum armenium terra
sigilla gummi arabici mastix cum 3 i appo
rubia oppium 3 i semen jusquiami al olibani sanguis
draconis illa consolidant et ista simul dicta in
matre fit consta uel electuaria in tabulis
quod racis uel rotulis in sirupi Item ro vulnus
aliud plantaginis mota oppi et fit unum pulverum
et mane bibe medonie et utere illo pulvere
cum liquore frato ad unum coclear in introitu
lati thamarisci i. clunholcz saxifragium atque
fiscum holcz bauta i. una Rugula i. cepe
bucca i. ponet ab vga pastoris i. flechse kraut
ten Bauderum i. genus Item rute vetera assua
antiqua dracogani rosa nova lapathi
et sabole animi illa consolidant Si autem in
non minare appone oppium et ita sunt quam morte
sed Si autem venit ab epate appone epithima
cum pulvere boli arimenti uel terra sigill et appone
epati Si autem fluit de nare minuat sal
natellam Si vero venit est constipata sicut uel
vespere comedat prunas cassiafistulam amandi
mana Nota urina alba fit sicut in calidis
tenuis sicut staticeni spissa fit lenta sterens
globulatum in pilo sicut coagulum ad modum

capite stercus fit minima sterilitatem. Item si fetus habens [illegible] fluxum sanguinis fit [illegible] [illegible] sanguis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

debita etate in [illegible] sanguis [illegible] [illegible] menstrua [illegible] [illegible] et quando [illegible] menstrua [illegible] [illegible] quamvis [illegible] sanguis quia [illegible] et menstrua est superfluitas sanguinis [illegible] et menstrua [illegible] [illegible] [illegible] sanguis [illegible] menstrua [illegible]

[illegible]

puras melius .i. quod mox cadit de va
lore ad alvum [illegible] per infusionem in [illegible]
ne [illegible] [illegible] igitur .i. [illegible]
cadit. Et [illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] sic [illegible] abeat [illegible] est
ad [illegible] quia est [illegible] egritudo [illegible] gal
lepria [illegible] caput [illegible] [illegible] et
[illegible] est signum [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] signat [illegible]. Si
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] [illegible] eius est [illegible]
na et est [illegible] dolor [illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si ex
causa [illegible] [illegible]. Si [illegible] [illegible] sit
in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. Si est ex
[illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible]. Si est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] viola
[illegible]. Si est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] in alia et ponat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ventosa posita [illegible] [illegible] provocat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aloe. Si igitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et post [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] post [illegible] [illegible]
provocat et [illegible] fiant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
menstrua et omnia fiat [illegible] [illegible]
[illegible] et tempus et ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] retentio menstrui [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod est in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] alias et alias egritudines [illegible]
retentio menstrui [illegible] [illegible]
.i. ac [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quia lingua [illegible] est [illegible]
[illegible] si [illegible] sanguis [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] si est [illegible] et [illegible]
[illegible] sibi de [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] de optimis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] alii apponunt [illegible] [illegible]
ad [illegible] matricem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia illa [illegible]
[illegible] et digerunt inde [illegible]

cum cassia fistula [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diagridio quia diagridium [illegible]
abortum .i. puerum cum [illegible] [illegible]
Alii dant [illegible] violaceam cum dia
gridio si [illegible] in [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] in [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] dat in [illegible] in
[illegible] .i. quod [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] aloe cassia fistula [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diagridium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illa purgat frigidos humores
[illegible] conserva in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] .i. [illegible] sine [illegible]. Si autem
frigiditas sit in [illegible] [illegible] ligni aloes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] .i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] et ista [illegible]
[illegible] stomachum qui [illegible] malam
[illegible]. Si autem sentit alteram [illegible]
[illegible] si [illegible] impregnata [illegible] signum [illegible]
ventositatis est [illegible] [illegible] sibi [illegible]
mana ventositates. Nota specialia
confortantia [illegible] [illegible] .i. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de illis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] purgabis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Si autem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] .i. [illegible] [illegible]
composita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super
ignem et suffumigatio fiat cum [illegible] in
composita [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
storax mastix mirra et omnia [illegible]
[illegible] in suffumigatione. Nota [illegible] est
balsamus [illegible] Est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] balsa
mus [illegible] [illegible] qui crescit in alexandria
et artificialiter qui conficitur ex speciebus
aromaticis et [illegible] [illegible] ut supra
Nota origanum [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] similiter [illegible] provocat
menstrua et omnia quia menstrua p
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] composita
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] eius odoratum

Tollit [illegible] dant [illegible] magnam pa
sal ad bibendum in ca cū cū decoctioni mandra
gore [illegible] aut [illegible] purgatoris appone pass
ena [illegible] et p[illegible] storaps galbanum et [illegible]
[illegible] mlt [illegible] provocantes
sputum et siccacionem proponit menstrua sic
[illegible]
[illegible] ante [illegible] cinamomo [illegible]
[illegible] potagium in [illegible]
[illegible] appone [illegible] et [illegible]
[illegible] uiceras [illegible] pauperes
[illegible] aloe [illegible] menstrua et habebunt [illegible]
[illegible] et provocat menstrua [illegible]
[illegible] si [illegible]
debilis confortatum [illegible] provocantibus [illegible]
[illegible] et [illegible] quia si [illegible]
hunc in [illegible] in [illegible] quadra
[illegible] menstrua [illegible] Sequitur de

Sequitur de [illegible] fluxu menstruorum Nota
[illegible] que [illegible]
[illegible] ad fluxum [illegible] fluxus [illegible]
[illegible] Cause [illegible]
[illegible] Cause [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] in partu vel abortiva [illegible]
[illegible] ut [illegible] dissolucioni
[illegible]
[illegible] curari [illegible]
debilitatem curatur [illegible] talis non [illegible]
[illegible] fluxum [illegible]
[illegible] ut [illegible] vel in [illegible]
[illegible] cum aceto [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] panis
[illegible] vino [illegible] lacte [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] silvestribus [illegible] illa [illegible]
[illegible]
[illegible] ventosa ponatur sub mamillis [illegible]
aut [illegible] purgat [illegible]
que [illegible] ut illa purget [illegible]
vel cum [illegible]
[illegible] stringit [illegible]
[illegible] in [illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et facit
stringere Item [illegible] ad stringendum [illegible]
[illegible] maior [illegible] que in [illegible]
in medio magni lapidis [illegible]
[illegible] bibitum stringit Item
[illegible] et [illegible]
vino vel aqua pluviali et [illegible]
[illegible] Item [illegible] pulvis stringit [illegible]
[illegible] cocta et [illegible]
vel aqua eius stringit Item omnia

qui sicut olibanum mastix [illegible]
[illegible] illa [illegible]
[illegible] et stringit Item ad stringendum [illegible]
[illegible] dragagant [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] et [illegible] aqua [illegible]
pluviali et [illegible] vinum
[illegible]
[illegible]
[illegible] rosa [illegible]
[illegible] illa [illegible]
[illegible] et omnia [illegible]
ad [illegible] stringit Item [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] stringit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] consoli
[illegible] Item stringit [illegible]
et [illegible] Item [illegible]
[illegible] et non [illegible]
ad omnem fluxum tam corporis [illegible]
[illegible] vel [illegible] si [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
cum aqua pluviali [illegible]
[illegible]
[illegible] malorum [illegible]
[illegible] stringit [illegible] mastix [illegible]
[illegible] stringit et [illegible]
Item [illegible] pulvis et [illegible]
[illegible]
[illegible] Item [illegible] stringit
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] fluxum [illegible]
et [illegible] locis [illegible] appone
[illegible] Item
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
sanguinis et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
et cessat [illegible]
[illegible] et [illegible] aquam pluvi
alem [illegible] terra
sigillata et [illegible] et [illegible]
ad [illegible] et cessat Item
[illegible]
[illegible] pulvis non [illegible]
Item folia [illegible] et [illegible]
[illegible] cocta et bibita stringunt
post [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]

ex emittentis sui et pone in locum
fluentem et cessat sanguis menstruus masti
cis ligaturis ff superioribus et inferiori
bus ad locum tunc cessat Nota
litargicus sine stringit sensum pe
dis Item sepum caprinum et ..
dis Item sepum .. fluxus sufflo
.. et siccat ..
.. ventris et ..
.. porci .. et suff
.. cerebro quia ..
.. sine stringit fluxum
.. in omni loco et specialiter sanguinis ..
cita fluxum sanguinis ventris emotum
nimis frigidus nimia caliditate om
nia ..
fac .. falsa aqua ..
a .. si ..
.. fluxus ..
quat et assat .. cibos ..
.. simul .. olenis ..
.. stringunt in
.. quia ..
.. et stringit ..
.. quia stringit ..
.. fluxus ..
.. alii ..
.. fluxum sanguinis .. for
tem ligaturam .. quia ..
.. sanguis ..

Sequitur de .. suffoca
tion matricis et .. quia
dicit .. suffocatio est
.. ascendit ad ..
.. suffo .. matricis ..
.. et descendit in .. ad ..
et .. Nota suffocatio ..
.. mors subitanea quia
.. inducit mortem Item suffocatio ..
.. et ..
.. retento in matrice
.. retento Item suffocatio
accidit mulieribus et ..
.. suffocatio ..
.. laborare
in .. et ..
.. ascendit ad caput ..
dolorem capitis et oculorum Causa
.. suffocationis matricis .. aer frigi
dus et .. Secunda
causa .. sanguinis

et menstruum .. ultra .. et ..
interior .. humor .. et ..
..is Causa in .. ventositas ..
corruptum et .. est ..
.. et vapores .. debitum nota suffocatio
dicitur sic a .. morbo primo .. sincopi
.. suffocatio .. in
sincopi movet membra et .. surgit ..
.. ab epilepsia .. suffocatio cito venit
.. epilensia tarde quia primo ascendit
ad inferioribus .. capitis ..
ipsa ad .. et cadit et dicitur altera .. causa
.. ad .. calor febris et pulsus in suffocatione
in litargia .. modo dicitur ab epilensia causa
vero non .. spuma ..
in epilensia est .. et spuma ..
.. in suffocatione .. in suffocatione ..
.. capud ..
.. et .. ascende caput et a
.. super pectus
.. in suffocatione cogitat quod ei accidit in
epilensia aut non et illo cognoscitur si est mor
.. speculum ante os .. speculo
.. signum .. quod vivit ..
.. maneat .. et si ..
.. non movetur signum est quod est mortua ..
suffocatione oculi sunt clausi in epilensia et ..
.. oculi sunt aperti sicut .. Nota ..
.. suffocatio matricis ..
.. nota .. quod iste ..
.. in vomitu .. in ..
in sudore .. in .. ventris ..
mortem subitaneam Nota .. plus
.. in .. quod ..
.. claudunt Nota signa suffocationis ..
.. infirmitas 2o .. 3o ..
.. 4o .. pedis 5o ..
color faciei 6o .. 7o pulsa ..
8o appetitus .. vapores ..
.. ad .. Nota ..
vomitu est signum .. in mulieres ..
.. suffocatione .. retentio ..
.. ducit ad .. vel ad ydropisim
Si vero venit .. retento in matrice
.. in mulieres .. tunc ducit ad sincopim
.. ad ..
.. ad .. Cura suffocationis matricis
.. et epilensia ..
et primo dieta .. omnia ..
.. et .. ut .. delicata et ..
.. et ..
et .. oleribus .. venit suffocatio ex
.. apperitiva et
retentionem .. odorat ..
.. venit ex ventositate dilatante matrice

Da e' agnus castum cum [illegible] fem [illegible]
Caulibus cum illa sunt cocta a bibita [illegible]
ferent omnes [illegible] ventositates et [illegible]
[illegible] ventris [illegible] faciunt omnia ea [illegible]
[illegible] Si aut venit ex retentione [illegible]
[illegible] sit et no est in loco pro dicto [illegible]
[illegible] iuxta [illegible] qua [illegible]
[illegible] olibani anacardi [illegible]
[illegible] camphorarum et [illegible]
aliquibus que [illegible] potius [illegible] et [illegible]
[illegible] p [illegible] ad vulvam vel illa o
dorifera in panniculo subtili ponatur ad
vulvam et [illegible] odore et as
cendit ad suum locum p nares odorem
Castorium et azafetida tunc [illegible] descen
dit in suum locum et panam cum [illegible]
[illegible] suffoc vel odora gummas fe
tidum ut pannia combusta vel [illegible]
et vtatur [illegible] sulias [illegible]
si iam [illegible] et [illegible] ad
vmbilicum Et [illegible] dolorem [illegible] descendit
Deinde suff [illegible] Deinde p [illegible]
[illegible] pan [illegible] sine opio
[illegible] in fine ana [illegible]
[illegible] illa o [illegible]
[illegible] dum actu patitur [illegible]
[illegible] et [illegible]
pul [illegible] azafetida et castorium [illegible]
nares cum [illegible] vel [illegible] azafetida
castorium et [illegible] et ponatur [illegible]
vmbilico [illegible] pubes et [illegible] sia [illegible]
[illegible] magna et ad nares [illegible]
[illegible] ligatio [illegible] ma
[illegible] cum oleo [illegible]
[illegible] No aut accessione suff. [illegible]
purgetur cum pill [illegible] castorum azafeti
de vel fiat et vomitum cum cortice sam
buci viridi. [illegible] in aqua et bibat [illegible]
vel [illegible] et [illegible] Si aut no
[illegible] Deinde da [illegible] bibere [illegible]
[illegible] vel castorium cum aceto Si aut [illegible]
[illegible] p [illegible] sangu [illegible]
[illegible] et hunc [illegible] plena
Si ad vulvam ponantur calidissima ut [illegible]
[illegible] illa [illegible] et [illegible]
[illegible] sanguis Si aut [illegible] sanguis [illegible]
plena de [illegible] Si ea purga [illegible]
pill [illegible] ille purgat ea [illegible] aut [illegible]
[illegible] pille [illegible] et [illegible]
[illegible] dant [illegible]
[illegible] in vino cum [illegible] hic [illegible]
[illegible] dant [illegible] in pul p nares [illegible]
pul [illegible] lapidis suffla ad nares mulier
in [illegible] sit [illegible] parit in [illegible]
[illegible] sunt [illegible] mortua sine [illegible]

[illegible] suff [illegible]
et semine [illegible] empl [illegible]
[illegible]
[illegible] odor [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] sanguinis
S [illegible] de [illegible] est [illegible]
[illegible] de locis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] lana [illegible] que [illegible]
[illegible] et [illegible]
Deinde [illegible] et pone super vm
bilicum [illegible] in loco
suo Item [illegible] vngentum
apostolicon et [illegible] cum igne et
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] hoc facias [illegible] ter in
[illegible] post
[illegible] fac [illegible] ad fo
[illegible] foliis [illegible]
[illegible]
[illegible] Deinde [illegible]
[illegible] foliorum [illegible] et
[illegible] et ponatur [illegible]
[illegible]
[illegible] odore [illegible] folia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] post [illegible]
[illegible] Deinde ponatur [illegible] suffo [illegible]
vmbilicum sine [illegible] si aut [illegible] matrix
[illegible] ad dextrum latus ponatur [illegible]
[illegible] ad sinistrum latus [illegible] suum [illegible]
[illegible] Item emplastrum [illegible]
[illegible] et ponatur super vmbi
licum [illegible] dicit [illegible]
[illegible] vngentum [illegible] Illa
[illegible]
[illegible] matricis
[illegible] zinzgiber
[illegible]
[illegible] bono [illegible]
semen feni [illegible] sene [illegible]
[illegible] hic est [illegible] Deinde [illegible]
[illegible] anacardi [illegible]
[illegible] et
[illegible] purgant post [illegible]
[illegible] galli
[illegible] ad [illegible] emplastrum [illegible]
[illegible] opopoponaci galbani [illegible]
[illegible] et poc
super vmbilicum vnam partem et [illegible] et
[illegible] aliam partem et hoc
[illegible] est [illegible]
[illegible] post [illegible]
[illegible] Deinde et [illegible]
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ante [illegible] glandium [illegible]
[illegible] sunt et [illegible]

post hec [illegible]

post hoc ungat ventrem cum oleo
mirtino masticis mixtis vel fiant
suppositoria de ungento appostolico
huiusmodi rutte et detur ad bibendum
tartarum indurso ac si vir coit et tunc
ea [illegible] proximo sit in absinthia [illegible]
secundus conquestat et dormit cum supra
quinto plus [illegible] coitu et omnia [illegible]
[illegible] Dicit [illegible] sicut et [illegible] mittit ca-
[illegible] [illegible] [illegible] Red
mas vino [illegible] in illud [illegible]
actio [illegible] inter [illegible]
[illegible] zc.

Sequitur de precipitatione matricis
De quo non precipio matricis huius
[illegible] est [illegible] matricis declarate
ad latus. Causa extrinseca est casus percussio
intrinseca est vapor vel mali humores
vel debilitas matricis vel nimius coitus
vel sperma retentum. Signum precipitationis est
[illegible] de luto ad latus [illegible] torta
sunt non [illegible]. Cura primo ungat
se ut matrix [illegible] et odoret aromata
in similis suffumiget se fetida [illegible] ad
[illegible] pillule. Dicit [illegible] et aloe
purget [illegible] et [illegible] in pessaria
Si vero ex retentione menstruorum provoca men-
strua [illegible] vena [illegible]. Si autem pec-
cat [illegible] purga cum pillulis [illegible]
[illegible] Si [illegible]
[illegible] Si [illegible]
[illegible]
[illegible] pillule [illegible]
[illegible] sudando [illegible]
[illegible] magnum

Sequitur de mola matricis [illegible]
Sei asi [illegible] Signum conceptionis
sunt primum matris [illegible]
[illegible] fetus fugit ad se [illegible]
Secundum albugo oculorum [illegible]
[illegible] Tertium pulsus
[illegible] Quartum sentit horripila-
tionem febrilem. Quintum titubatio umbi-
lici [illegible] affectat [illegible] ventris
[illegible] Nonum [illegible]
[illegible] dolor capitis [illegible]
ibi [illegible] rotunda et [illegible]
[illegible] grana [illegible] duodecim
Si bibit mellicratum sentit rugitum
ventris. Si autem [illegible] grana [illegible]
[illegible] masculum. Si autem famella
[illegible] suffumigatur [illegible]
[illegible] nares vel in ore sentit odorem
[illegible] non concepit. Si autem non sentit con-
cepit. Item si facies eius [illegible] colo-
[illegible] concepit masculum. Si autem [illegible]
[illegible] famella. Item masculus [illegible]
in [illegible] famella [illegible] in quatuor
[illegible] masculum [illegible] et leta
famella autem ego. Item [illegible] aristola [illegible]
[illegible] cum [illegible] et post cum [illegible]
ad [illegible] si [illegible]

[illegible] masculum. Si vero [illegible] femella. Item
si vis facere an mulier habebit [illegible] filios
[illegible] vide quot rugas habet umbilicus. Item si
mama dextra [illegible] est [illegible] masculum
Si vero sinistra [illegible] ego. Item si [illegible]
femella. Si vero non habet masculum. Item
[illegible] mulier non habet menstrua [illegible] concepit et habet
[illegible] Item si [illegible] mama [illegible]
[illegible] Si vero [illegible] femella
Item si mulier concepit non habet menstrua et sen-
tit [illegible] et [illegible] qui [illegible]
[illegible] et habet rugitum in ventre

Sequitur de aborsu id est mortuo feto. Causa
[illegible] percussio [illegible] vel [illegible] vene-
[illegible] vel nimia potatio nimia pro-
[illegible] farina [illegible] fetum
et bibit [illegible]. Signum aborsus in mulie-
ribus [illegible] ventosi [illegible] tres
menses [illegible] si puer
[illegible] fortificatur [illegible] primis
[illegible] aborsus [illegible]
matricis [illegible] matris [illegible]
quando mulier [illegible] bibit [illegible] et
si dextra mama [illegible] masculum ab-
ortietur. Si vero sinistra ego. Si autem abor-
tet in [illegible]
nes [illegible] et [illegible] assa
et [illegible]. Signum autem mortui [illegible]
[illegible] fetor oris mulieris et fetor [illegible]
et dolor circa umbilicum facies pallescit
[illegible] puer [illegible]
[illegible] et mulier si patitur [illegible]
vel dolorem movetur. Item maior dolor
in parto aborsus [illegible] quam vivi quod abor-
[illegible]
[illegible]
Nota [illegible] aborsus [illegible] mulier est
[illegible] sanguine [illegible] embrio indiget [illegible]
[illegible] manet in eodem statu
[illegible] menstruorum vel a mamillas venit et
si non [illegible] mamille cum [illegible] fluxum
menstruorum [illegible] aborsat. Si autem [illegible]
[illegible] fluxum menstruorum [illegible] aborsat
Si manet in eodem statu et non [illegible]
[illegible] puer [illegible] et [illegible]
[illegible] assa et purget matricem cum [illegible]
et pillulis [illegible]
[illegible]. Nota [illegible] fetum
mortuum [illegible] et capill-
[illegible]. Alii [illegible]. Alii fa-
ciunt pessarium de laudano et [illegible]
[illegible]. Alii dant [illegible] vel sinum eius bi-
bendo. Sed magister Albicus dat decoctionem
[illegible] et [illegible]. Nota si
mulier impregnata habuerit [illegible]
[illegible] fetus moritur. Sed [illegible]
[illegible]
et [illegible] aceto et [illegible] emplastrum [illegible]
ventrem ponendo [illegible] puer [illegible]
morte [illegible]
[illegible] emplastrum ut supra

aborsus i. mortuum fetus

Item scias mortuum educitur cum suffocatione virg[illegible]
[illegible] tempore educitur [illegible]
pessus [illegible] sunt [illegible]
[illegible] appetitus enormes in muliere in
[illegible] appetit comedere
[illegible] contrario [illegible]
[illegible] Nota [illegible]
[illegible] in muliere [illegible] causat [illegible]
[illegible]
[illegible] aqua [illegible] per paruum [illegible]
[illegible] et [illegible] cessabit

Sequitur de mola unde mola [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] puer [illegible]
[illegible] puer et [illegible]
[illegible]

[illegible]

Nota [illegible] et [illegible] mamilla [illegible]

[illegible] aut mamilla vel testiculi [illegible]
[illegible] in aliquo [illegible]
appone [illegible] Sequitur Capitulum

Sequitur de ulceratione virge que
[illegible] vel
propter [illegible] vel [illegible]
[illegible]

vel melius dicitur Auctoritas quia id est alle
mat vel augmentat peccatum non salsamentum
vel emendat a ... sed ... tamen sed in
grossitie ab ... secundum superfluitatem ... in me
dicamina ... 1

dicat non est melius unguentum ut
etiam de vitellis ovorum ex se ... et
ova assata deinde pone vitella in patella
super prunas vel prius donec consumetur deinde adde
etiam oleum et fiet unguentum si autem fuerit
A ardor in virga apponatur aqua rosacea et etiam
Nota pul lepore fingit de ...
(?) aqua quin autem virga habet ardorem in hoc
de talibus ... autem apponentur
aliqua sed primo debet virga fomentari
in madidari aqua sed cum uno panno
lineo vel pulvis cortice mali granati et vite
de camomilla vel alio et super pone hoc
sedat et sanat inflationem vel pulvis actum
seu continuum lavet solum cum ipsa urina
vel aceto et sic non habebit combustionem Si
autem habuit volunt appone vide ... et
principaliter id unguentum quia ... est pul
aloe quod curatur ... vel appone olibanum
et sanatur Si fuerit cum pruritu inflatio
appone sed in eadem ... vel pone
appone sed ut ... vel ungatur un
guento ... Si fit ex ventositate
appone cum in sacco unguentum Si induratur
... sparge et ... cum aceto et melle
et mal et unge sic ... molle Si autem
est ibi calor et humiditas tunc apposita sed
si non sentit illa appone ... et ...
... et altea seu mal apposita sanat
... sed ... ossium ... se ...
altea aut ... cum aceto et fit emplastrum
addendo ... Cura ... pona
... in ... cum sanam ... por his
lavet ... cum melle deinde ...
cum pulvis ... vel cum lacte ...
... deinde ungatur unguento ...
in omnibus ulceribus sordidis apponatur
flos eris quia ... et depone ...
super ... deinde appone ...
... illa faciunt ... Item inter
impregnatam primo dicta caveat ...
... odore non in ... motu ...
non comedat illa que provocant menstrua ...
... in ... sanam ...
pillegium ... et ...
... abstineat et maxime ...
... quod bonum est ... in principio non
habet Et in fine impregnationis ... habet
quia tunc cito pariet et ... donec
appareant ... ...
... in odore in principio ... in fine
... mollia et ... et sub
tilis et ... sit ... et subtilis
... ut non ... caveat
ab his que ... et ... et ...
... ponat non bibat ... cum ...
... et ... faciunt ...

multum dormiat et moderate vivere continuum
quia causat abortum ut stipticum ut
... cum ... habeat co
... confortatio cordis Et ...
... olibanum ... 33 Et ...
... in ...
... posito ... mensis
non capiat ... sicut ... Et
... et non mittat ... ascen
dentem ... Et ... frigidum sto
machum ... Et ... mensibus
... cassiafistula Et in ultimis ... me
sibus non detur aqua ... Item ...
... caveat ... et ... in se ac
... caveat ... ventris mediatorem
... sanguinis et ... motu Avicenna ...
... fetum sunt cardinales ...
... ...
Et ... Et ... ...
oleo ... ... fetus ...
... debilitatem ... fetus ...
... vel ... que non ...
... ... vel ... frigoris ...
... Motus ... est ut ...
... capite ... deinde manibus deinde
pedibus Signa autem facilis partus sunt
... levis et ... et ad ve
... Et ... ... dorsum
... Si autem fetus ...
mortuus tunc dolor circa umbilicum et ...
palida in facie habet fetorem ... non sentit
motum ventris Dolor circa ... ma
... Cura ...
habeat ... ... frigi
... et ... ...
... in ... est ... sa
... et medicamina
... Si fetus ... tunc ob ste
trix ... cum manibus Si fuerit fetus
... paulatim trahat Si fuerit
mortuus extrahatur ... et ...
similiter et ungatur oleo ... dorsum ...
vel adipe ... si fetus ... ex
... ponatur ...
cum ... Si mulier sincopizat
... floris in ... cum ... et
... et ... in facie a
qua ... et ... et ...
... et ... Item ...
et bibat aquam ... et ... ex
... fetus Item ...
... fetum
mortuum ... cassiafistula bibite
... Item ... in
... et ... Item pulegium sa
... menstrua ...
fetum ... castoreum ...
... satureie ...

et in illa fumum recipiat cum molle vel se
suffumigat cum mirra et ambra ad vulvam
et fiet. Alii bibunt dictam succo [illegible]
educunt fetum. Alii bibunt [illegible] cum
[illegible] porri et parit etc.

Secundo sciendum primo quid sit se-
cundina [illegible] quartum
[illegible] de officio et [illegible] tertio
de causis [illegible] quarto de cu-
ratione [illegible]. Secun-
dina est pellicula que cooperit fetum et
[illegible] fetum [illegible] puerum [illegible]
et [illegible] de utraque [illegible] tam de viris
quam de [illegible] et imaginatur [illegible] sicut de
ovo [illegible] duas pelles. Galienus dicit se-
cundina grossum et viscosum [illegible]
et constringit puerum. De officio [illegible]
[illegible] puerum ne ledatur. Et alligatur [illegible]
et exeat cum puero. et sic [illegible]
[illegible] cum [illegible] sic [illegible] fetum. Et [illegible]
venenum et sic intoxicatur cum [illegible]
causis [illegible] Galienus dicit quod debi-
litatem matris vel matricis non potest [illegible]
secundas et sic manet ibi et moritur
mulier. De periculo secundine mulier mori-
tur propter ventositatem secundine sicut [illegible]
[illegible] moritur mulier. De [illegible]
[illegible]. Prima dicitur [illegible] Ratio
quia [illegible] venit [illegible]
[illegible] et sic [illegible]
[illegible] secundinam quia [illegible]
[illegible] ascendunt sursum. Secunda [illegible]
est nisi [illegible]
[illegible] Ratio quia [illegible] comple-
at dyafragma et sic [illegible] secundinam.
Item [illegible] ad [illegible] cum de-
coctione [illegible] menstrua
[illegible] et inungunt mulieribus cum
oleo [illegible] suffumigatio cum [illegible]
[illegible] ad vulvam. Constantinus [illegible]
[illegible] suffumigata facit [illegible]
secundinam. Et magnes in sinistra manu te-
[illegible] circa [illegible] ligata [illegible]
[illegible] secundinam [illegible]
puleium bibita cum vino [illegible]
[illegible] suffumigatio cum olibano ambra mirra
vel cepe album etc. Sequitur

Arthetica passio [illegible] nota
arthetica dicitur ab arthus [illegible]
[illegible] quia passio [illegible]
[illegible] in pedibus vocatur poda-
gra in manibus [illegible] ossa [illegible]
[illegible] passio. Arthetica [illegible] passio [illegible]
[illegible] infundere se cum [illegible]
[illegible] venit ex
[illegible] cum [illegible] ad [illegible]
[illegible]

[illegible] et [illegible] quasi guttatim [illegible]
deuntes ad membra corporis arthetica habet tres
species s. podagram et sciaticam et ciragra que
est [illegible] sed una proprie
dicitur gutta habet quatuor species s. artheticam
podagram et sciaticam. Causa huius egritudinis
sunt quatuor s. materialis que est sanguis vel
humor membris imbibita. Causa efficiens est ma-
la complexio. Causa instrumentalis est [illegible]
[illegible] Galienus dicit. Causa materialis
est [illegible] egritudinis et constipa-
tio et [illegible] retentio [illegible]
[illegible] augetur passio podagre et arthetice
[illegible] egritudinis [illegible]
[illegible]
[illegible] causa [illegible]
[illegible]
[illegible] Causa
[illegible] est [illegible]
calor [illegible]
[illegible] dolores [illegible]
[illegible] in [illegible] illa membra [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Nota quod mulier habet [illegible]
[illegible] et malas cogitationes [illegible]
[illegible] castrati [illegible] testiculos et [illegible]
[illegible] castrati quibus
testiculi sunt depositi [illegible]
castrati [illegible] eunuchi [illegible]
[illegible] et signa virorum sine barbis
sicut mulieres et tales non valent [illegible]
[illegible]
[illegible] arthetice
[illegible] membra [illegible] et humor
[illegible] arthetica [illegible]
[illegible] ut plurimum [illegible] quia
arthetica [illegible] materia [illegible]
[illegible] grossi [illegible] ventuosum
[illegible] arthetica ut sunt omnes pisces [illegible]
[illegible] et carnes [illegible] unctuosa
et vaporosa [illegible] lactucina et in or-
dinatio ciborum et potuum et si vino [illegible]
[illegible] grossum [illegible] subtile [illegible]
[illegible] quietudo tranquilitas [illegible]
arthetica [illegible] repletionem [illegible]
quia [illegible] in [illegible] ad
membra [illegible] sunt [illegible] labori
[illegible] vel percussio [illegible]

... Item ...
... et ... est ...
... debilitat ...
... et ... Item ...
... et po...
...
...
... est ... est ...
[illegible]

menstruum ... Item pone in bursa testiculos
... non ... motu. Item ...
... que sit ... tempore ...
... calor plus consumit ... plus
... si non durat ... sicut de frigida
causa quia calor ... ad ... Item
... gutta ... frequenter venit propter de-
bilitatem ... virtutis. Urina ... est
causam removere cum semper ... quia facit
dormire. Urina spalis si acuta vincit ...
... ab extra ... quia ab intra
... sunt nimis ... si aut
... morbosus sit valde ...
[illegible]

mitigatur dolor vel frigidat deinde in
[illegible] emplastrum stringes [illegible]
res descendunt ad pedes quod si est se
cundum sagitta volumen armenici et de ipsa
cum aceto et suppone in panno in hoc
ad locum doloris fortis folia quercina
super ligata membro stringunt non mitte
[illegible] ulteriorem procedere humores se cum aceto
et semen [illegible] de die ter vel quater
Item semen alkekengi et mica panis
albi et misceatur cum lacte dulci Item
recipe vitella ovorum et de ipsa cum modico ro
sa adde modicum de oleo et fac emplastrum
hoc super mitigat dolorem in omni corpore
Item totius corporis si ad tempus non cessa
tur apone valde modicum de opio Item
genitalis recipe cum vitella ovorum
et de ipsa simul cum oleo rosis et fac
unguentum et extende super albuginem vel
stupham et apone membro in illa parte
sed si causa frigida fac [illegible] cum oleo
mollie et adde etiam apone modicum
de [illegible] Rosam et misceas eas
coctis cum aqua rosa simul vel in aceto
sed tamen misceas cum aqua vel oleo
[illegible] vel in frigida cum vino salviatum
Salvia castoreum lavendula pulegium [illegible]
[illegible] membra paralitica
sanat Item [illegible] pille benedicte
[illegible] deinde conforta cum dia[illegible]
[illegible] pluries cum [illegible] appo
[illegible] vel pinguedine vulpis [illegible]
[illegible] Item recipe [illegible] capi
[illegible] opinum [illegible]
[illegible] ad fac [illegible]
recipe [illegible] Item [illegible]
[illegible] pul [illegible] recipe [illegible] moli
[illegible] aloes [illegible] semen [illegible] fac
pul vel [illegible] vel pillulas
Item si [illegible] simul [illegible]
aloe polipodii folia lavendule fac pille
[illegible] recipe [illegible] semen mastic [illegible] fac
ex pille Item pille [illegible] dentur
et non mane [illegible]
[illegible] valet [illegible] non
oleum ros mitigat in [illegible] oleum ca
[illegible] in frigida [illegible] Item recipe [illegible]
[illegible] de capite vel [illegible] pul
[illegible] pul [illegible] lacertum
de calcaneo porci et [illegible] simul in [illegible]
et [illegible] mane et sero in [illegible]
et [illegible] ad tres horas
[illegible] porci stomacho [illegible]
[illegible] et dolor [illegible] solo [illegible]
[illegible] ad urinam [illegible]
[illegible] pulmo [illegible] sola [illegible]
misceatur et [illegible] sa
[illegible]

de fac emplastrum [illegible] moli [illegible] mixtella cum
[illegible] in forma ordei si fac emplastrum
cum melle et apponatur loco [illegible]
[illegible] et [illegible] pomi [illegible] et sic
[illegible] misceantur Item [illegible]
[illegible] et [illegible] ad lambar
dia Almasar Item recipe vinum ardens vel
vinum de [illegible] vel [illegible] vinum [illegible]
[illegible] castoreum ʒ ii lambach ʒ i aqua vite
et vini ardentis [illegible] simul et extende
[illegible] et emplastrum in [illegible]
[illegible] lambach de [illegible] statim
tolle [illegible] et [illegible] Item
recipe [illegible] pulveri [illegible] super locum
[illegible] pul recipe [illegible] vel [illegible]
et ligetur desuper Item pul [illegible]
[illegible] sicut [illegible] solum
[illegible] pul [illegible] misceatur [illegible] aceto
et melle et super pone membro Item
[illegible] posita super locum in
[illegible] et [illegible]
[illegible] et misceantur [illegible]
[illegible] vel [illegible] Item recipe [illegible]
[illegible] et [illegible] sine [illegible]
Item recipe [illegible] et
super pone membro [illegible]
[illegible] cum ʒ iii [illegible]
[illegible] medulle medulle vituli
cum ʒ ii olei veteris [illegible] vel [illegible]
[illegible] et fac emplastrum de
[illegible] unguento et suppone Item emplastrum
[illegible] fac [illegible] galla
[illegible] misceantur cum cera et
oleo et fac unguentum et suppone [illegible]
[illegible] et [illegible] calidum
suppone membro Item euforbium [illegible]
[illegible] non [illegible] apponi [illegible] hominibus
Et sunt pinguibus quod est calidissimum
[illegible]
[illegible] vel fri
[illegible] forma [illegible] cum aceto [illegible]
et apponatur loco [illegible] sentit [illegible]
[illegible]
frigida [illegible] apponitur frigido [illegible]
[illegible] auget dolorem Item recipe [illegible]
[illegible] et misce cum pul [illegible] et
[illegible] apponatur loco [illegible]
[illegible] et [illegible] vel in [illegible]
[illegible] cum sale et
melle [illegible] simul et apponendo
Item [illegible] medonica [illegible]
[illegible]
[illegible] Item [illegible] de [illegible]
[illegible] cum vino [illegible]
[illegible] emplastrum suppone simul curat
[illegible] ad
[illegible] unguentum
[illegible] antidotario

meolai pone vel unge vsque quo
in poi appareant in sca ea. Item unge
tunc cirogrus ccf vz in gutta. Item
iuxe cineres cauliu rubarze [illegible]
misceantur cum axungia porci
vetera et unga po cum 4o et sic vz
Item rp succus cicute cum adipe por-
cine [illegible] et unge locum sanat
omnes pd. Item [illegible] arthetica recom-
tin et ans[illegible] cortex et ptem spongiosam
[illegible] decade in partes minutas pone in
ollam nouam [illegible] et in fundo olla
oliue z s in plectam plenam vino et
bulle tota die tunc ita [illegible] manes
in fundo olle cum omnes po ungen-
tum ansend vz extra omnes gutturum
[illegible] videtur vetera si videatur
Arabe depulmeс [illegible] ansc non come-
detur vz som [illegible] quomodo in
dz capi [illegible] peam fiatur simul
anima. Item rp simites malua
rad altee [illegible] simul in
aqua usque ad consumationem [illegible] pte
deinde ad misce [illegible] an-
sim et insti [illegible] sem appone
addendo olm oliue vel castori. Item
[illegible] contra [illegible] mediante sam-
buci i [illegible] medici [illegible] et misce
cum oleo lilij et [illegible] et de coque
ff de [illegible] alio. Item appone pul
filiorum [illegible] et [illegible] quia illa
[illegible] omnes [illegible]. Item crassu-
la [illegible] et solatrum cocta cum aceto et
[illegible] posita membro [illegible] vz in ca ca-
quia ia sunt sca. Item olea [illegible]
[illegible] in ca sca sunt olm castori
rosa olm crassule [illegible] ol madra-
[illegible] et [illegible] sic fiunt. Item
[illegible] pone in ollam [illegible] depo-
[illegible] obturando pone in [illegible]
[illegible] olm [illegible] tunc ia [illegible]
[illegible] sit [illegible] fac ia [illegible] ant [illegible]
[illegible] pul. Item vz olm [illegible]
[illegible] 100 rp [illegible] nouas
et [illegible] deinde pone in olm et
[illegible] arthetice [illegible]
rp [illegible] vel silices [illegible] ignitas de
in pone [illegible] in olm [illegible] obturando ne
vapor exeat et ibi ff decocta de in

arthetice [illegible] tunc [illegible]
olm [illegible] sic in hic cau et in
[illegible] alia [illegible] et in flacone et
[illegible] Alij fricant [illegible] cum
oleo oliue [illegible] et sale [illegible] vz in
[illegible] stabie [illegible] quia [illegible]
[illegible] et mitigat [illegible] in hic x
[illegible] etiam [illegible] [illegible]
quia aperit poros et resoluit rp folia
[illegible] tam [illegible]
[illegible] vini [illegible] sunt [illegible] et ff [illegible]
[illegible] mell [illegible] rp urticam [illegible]
galicam rutam camomille [illegible]
[illegible] de coq in urina apponendo folia
lauri propter fetorem quia urina
cum decoquitur fetet vel [illegible]
et fomenta [illegible] de [illegible]
[illegible] de omnibus radicibus et [illegible]
[illegible] fomentis [illegible] humores [illegible]
in ca ca cum aceto in sca cum vino.
Item balneum [illegible] morbum
[illegible] sulphurum [illegible] almosum
[illegible] sic ff rp [illegible] sulphur et aliue
[illegible] mox in [illegible] aliqd ut
ibi dissoluatur et in eadem aqua fiat
bal illius membri inquo est postis et
[illegible] membra cum panno lineo [illegible] bal
ut poti appareant et sic est sicud bal ex
bal [illegible] que [illegible] quando [illegible]
et [illegible] est [illegible] purgatio pre-
cedit bal. [illegible] [illegible] olea [illegible] ca appo-
nantur cum panno lineo quia [illegible] fed
ca cum panno [illegible] quia calefaciat [illegible]
in hic [illegible] et in omni dolore maioris [illegible]
membro [illegible] sigillum vel [illegible]
[illegible] ca quia omnia mitigant. [illegible]
ab [illegible] capitis qualitercumque [illegible] sine [illegible]
in cibo et poto assumunt malos humores et
[illegible] quecumque et [illegible] et [illegible] ab
extra posita [illegible] malos humores [illegible]
ad membra [illegible] fomenta et [illegible]
membra cum eadem fomentatione et panno [illegible]
[illegible] ut pori appareant [illegible] apponantur
unguenta vel oleo et [illegible] ff ex omni [illegible]
nota [illegible] membrum [illegible] vel
[illegible] sunt [illegible] facta de [illegible]
cum aceto in ca ca vel cum vino in [illegible]
ca supposita. Omnia [illegible]
seu constringunt ventrem et [illegible]
[illegible] vz supposita membro in hic cau [illegible] non
permittunt vaporem seu humorem malum
ultra procedere [illegible]

Sequitur de gutta [illegible] que cu-
rantur sic [illegible] lilij [illegible]
ros [illegible] pendere [illegible]
[illegible] et aliqua [illegible] et
[illegible] pondera vel
aliqua [illegible] in cibo et poto sicut
[illegible] vel sup pone membro ut supra. [illegible]
[illegible] 21 [illegible] lapidis lazuli [illegible]

mtur pus et vtere sic placet sic purgare
omnes vitias Si vero pille lazuli vel senecis
fiant per purgationem. conforta eum diacalami-
tum diaspere diagalanga per xxv dies per
sic intra xv dies postea appone localia me-
dicinas scilicet eum adipe vulpino vel lupino
vel irundinum et unge membrum ut supra.
Item ad rescentiam antiquam aut quartanam
id est in medullis lactucum oleum rosarum oleum lily
ana ℥ iiij misce et fac emplastrum et supra-
pone membro sic aliter ubi dolor sit se
globula id est per circulatam. Item alumen
dissolutum et aceto et membro super positum
mollificat omnes duricias membri et no-
dos in pede. Si autem dolor podagre vel
ventositate sit [illegible] aristolochie rotunde et
concide eam vel bullias eam vino et bibe in
sero cum infusia vel aceto. Item in [illegible]
Item vtere ruta cum vino carum sed semper cum
[illegible] ventositatem sic est signum quod
membrum iam augmentatur et iam diminuitur
quod est ventositas in pede. Item oleum amig-
dalarum amarum recipe vel super membro li-
nitum aufert per ventositate. Item
amigdala amara infusa aurib⁹ aufert
omne tinnitum aurium et omnes ventositates
carminat rasum in cibis et potibus. Nota
sic piper est calidissimum inter species ardo-
ris sic euforbium inter omnia. Item
oleum de semine raparum unctum cum
oleo amigdalarum amararum vsum in cibo vel
potu aufert omnes ventositates corporis
et curat per et sunt optima omnia vz tum
sicut oleum oliue et sunt in sana. Si
aut per extractionem membri de podagra vel
ciroscha vel si gemina vel quecumque alia
membra curantur ex aqua infrimitate ce
sic sum remedium ad hoc oliua primo
excoriata de oue et in unge eam ex omni
parte vbi per cero cum medulla ovi aliquo
vel butiro vel sepo vel oleo quocumque
et puluere vino predictorum et supliga membro
statim membrum humectatur et rectificatur
et in tali casu vz sibi omnia humida quia
continuitas sequitur ex siccitate materia
Si aut per spasmum membri ex repletione
tunc pone membrum seu pedem pone eum sic
membro seu pede in fimo calido vel
arena secundam ex sole ingestatam Si aut
per continuitas membri ex ventositate pura
super pede per iliacam casorum timi [illegible]
lauff lauri bacce pipe contusa vel mi-
lium torrefactum est statim ejs [illegible]
ista non iuvat tunc per clister cum [illegible]
centumpedes que sunt sub lignis vel desportis
coloquintida vel da s' tunc una ciu tantum
pus in potu secundum ad pus zo parum
vel testam omnis que sumunt illam
[illegible] tali ter, que sit sicca et statim ce-
ssat dolor. Item et in magno dolore
spumes et bullias cum aceto in tercia vel
vino in secunda et suppone membro cum
panno lineo in tercia secunda vel vino in tercia
et statim cessat dolor. Contra ieiunum inte-
gratum in omni dolore corporis. Nota sanguinea
a pede vel aureale in tercia sunt secunda
vel forcia in tercia secunda vel secunda vel media
et in preservatio sic in autumpno vel vere ex
aliis temporibus cum non debet sic. Item sicca
in sic cum de mediana venam zo [illegible] ex
tiori sub camillo pedis vel circa parnam
pedictum. Item preservato a pede de certa est
bonum recipe ca vtrum sudor sunt cale
et stermutatio beat balneum secundum vel mini
comme Si piguis beat sol [illegible]
et almosum. Item mulier quam est
sitiens et colerica non debet personari in
sal quia sic exsiccat. Item in tercia mi-
liga vtrum sub secundum digestiones et
cene et vitet coitum sunt sompnum
meridianum.
Variola est valde ledens quia in
cute varia loca occupat generando
diuersa capita in cute sicut pustulas
et variole sunt magne et multa loca
occupat parvulli sunt apparenta prima sic
punctis acus prope Sed morbilli sunt
apparata id est non multum magna nec primo
in cute. Item punctula generantur a
super sanguine sanguine et mordicat sicut
acus fiet et libenter contingit illis qui nimis
circa ignem sedentibus. Sed morbili generant
ex putrefactione humorum et retentione
menstruorum corruptorum et sic patet
quod hec egritudines sunt variole punctulli et
morbilli non solum proveniunt ex pede Sed
etiam ab aliis egritudinibus ut ex sic pestilentia
vel ex aliis febribus Sed morbili ve-
niunt ex colera Causa extrinseca hare
egritudinum et sal secundum aer vernalis
et ambiguitas Causa intrinseca sed naturae
ex pellens superfluitates sic colerice vel
sanguinee ex retentione menstruorum Similiter
illi morbi generantur prius quam in
menstruo accipiunt quam licet in cruda
has egritudines vel lepram vel effimeram
mali homines ut mictus vel suspe-
ndium vel fures Et sunt morsus
morbillorum cum colore humores percu-
tes et cum sic calor sat. id est cognoscitur humor
quia si rubedinem sanguinis vel flavam
colera. Sed igitur variole sunt ex igne tunc
supervenit sunt excacute in fine vel lave
et cito convertunt in sanie. Si vero sit ex
colera sunt citrina et supervenit acuta. Si
nigre et sicce sunt ex in [illegible]. Si
albe ex flegmate. Item omnes predicte quando
veniunt ex flegmate falso seu mixto colera

Item si morbilli exprimuntur et stringes-
cunt signum est mortis et eam sequuntur
sincopis et alienatio mentis et non
habet fedor signum est defectus virtutis expulsive
et quibus moriatur. Et signa antecedentia
morbillorum est dolor capitis intensus
propter calorem et dolor dorsi propter saniem
et turbulentia oculorum propter materie humi-
ditatem. Item pruritus totius corporis ac
et plenitudo [illegible] pedicantis pruritus in
naribus [illegible] est signum variolarum [illegible]
raucedo gutturis appetitus vel timor
in sompno [illegible] variolas si [illegible]
ex sanguine pronosticantur per variole [illegible]
colore rubeo quam citrine vel [illegible] vel quinto
habebit de tanto meliorem. Si vero
sunt [illegible] et nigra signum est grosse materie
Item quod variola cum debilitate virtutis
signum est mortis et de quanto sunt diverso-
rum colorum de tanto peius. Item mor-
billi in facie si non sunt curati manc-
sunt concavitates in facie seu [illegible]
Item in omni variola ubi est virtus fortis
et facilis anhelitus signum est salutis
Item quod volens vitare [illegible] vitet
[illegible] et [illegible]. Cura si ignis
[illegible] sit flebotomia. Si alius [illegible]
[illegible] que requirunt tales [illegible]
Dieta vitet acrem [illegible] et [illegible]
acetosi [illegible] acetum exsiccat putrefactorum
[illegible] est [illegible] apu-
[illegible]. Item pecia in qua [illegible] et
[illegible] ex [illegible] sanguine [illegible] et [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] stiptica et acetosa ut [illegible]
[illegible] aceto [illegible]. Item [illegible]
[illegible] sandali [illegible]
et [illegible] cum aqua [illegible] et bibat
[illegible] ut ptisana [illegible] et [illegible]
[illegible] bulliendo. Si autem [illegible] vitet
[illegible] et lentibus vitet ova mollia
carnes et brodia vinum quia calefaciunt
Item si [illegible] vitet [illegible]
[illegible]. Si [illegible] de [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] et expellere malos [illegible]
[illegible] 16 [illegible] ʒ ii [illegible]
[illegible] ʒ ii dragmati et [illegible]
ʒ [illegible] si timeas de sincopi adde [illegible]
[illegible] vel de [illegible] cordialibus [illegible]
[illegible] scarlatum, i. scharlach, [illegible]
[illegible] adde [illegible] de oleo in
[illegible] potum [illegible]
non [illegible] variolas [illegible] fiorent [illegible]
[illegible] et [illegible] cum opio [illegible]
in unge faciem vel [illegible] non [illegible]
[illegible]. Item alia cura variolarum [illegible]
[illegible] lentes et ficus ante de [illegible]
et lava locum [illegible] unge locum et
modica croco vel sanguine [illegible]
[illegible]. Si autem variole sunt circa oculum

[illegible] spongiam [illegible] in aqua rosarum
deinde cum [illegible] spongia unge locum circa
oculum [illegible] iterando et [illegible]
[illegible] oculis [illegible]
aufert ruborem [illegible]. Si autem [illegible]
[illegible] in [illegible] dragagan-
[illegible] in aqua rosarum [illegible] po-
[illegible] in oculum [illegible]. Si autem [illegible]
[illegible] attrahe [illegible] aqua rosarum
[illegible] aqua rosarum [illegible]. Si [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] rosarum et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] faciem
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]. Si [illegible] hoc est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
faciem [illegible] et [illegible]
[illegible]

Scabies est morbus contagiosus
infectio [illegible] infectio [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
Scabies [illegible] scabies
[illegible] scabies
[illegible] est morbus contagiosus. Et sunt
[illegible] in lepra [illegible] acuta
[illegible] ventosa
[illegible]
[illegible]. Si scabies est de colera [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible]
Si de sanguine est [illegible]
[illegible]
[illegible]. Si [illegible] est [illegible] et
[illegible] nota [illegible]
[illegible] est de [illegible]
[illegible] et [illegible]
causa [illegible]
[illegible] Causa scabiei
[illegible] et [illegible] scabiei [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et acuta [illegible] scabiem
[illegible] scabiei est
[illegible] sanguinis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] scabiei [illegible]
[illegible] et [illegible] nota [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
scabies [illegible] lepra [illegible]
[illegible] scabies
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
scabiem. Si [illegible]
[illegible] si scabies [illegible] sit [illegible]
[illegible]
[illegible] sit [illegible]. Si [illegible]
[illegible] et [illegible] est
[illegible] calorem [illegible]
[illegible]
[illegible] radix
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] autem [illegible]

tendit ad nigredinem seu livorem. Rubea
omnis scabies apparens livida seu virens
[illegible] ex melancolia. Si autem scabies est
cum violacea [illegible] pruritu et fissuris cuius est
ex colera et locus tendit citrinitatem [illegible]
Item pruritus et scabies in sene vel plurimum
est incurabilis propter defectum caloris naturalis consumentis
ista salsum. Item pruritus et scab-
ies in decrepitis hominibus est difficilioris
cure [illegible] quia fit ex repletione [illegible]
[illegible] omnis scabies. In sene scabies est incu-
rabilis quia deficit calor. Sed blandiri
potest sustentando ad tempus. Item
scabies humida ex putrefactione flu-
xus in sene est difficilime cure. Item
pruritus et scabies ex melancolia est diffi-
cilioris cure quam ex sanguine [illegible] quia
[illegible] ex corruptis humoribus [illegible]
[illegible] quam scabies sicca. Sed difficilis
cure [illegible] quia [illegible] magnum
[illegible] quia [illegible] putrefactionis
[illegible] fetorem [illegible] indicat [illegible]
sicca scabies. Etiam sicca scabies infert
somnum dolorem et [illegible] malum [illegible] et [illegible]
[illegible]. Item scabies in collo sive in
[illegible]. Item scabies [illegible] quia ibi
[illegible] male curationis [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] cito consoli-
datur. Item scabies [illegible]
[illegible] bonum signum curationis illius
[illegible] et [illegible] item pruritus in se [illegible]
[illegible] curationis quia [illegible] pulsa-
[illegible] cutem et carnem. Item scabies [illegible]
[illegible] cordi [illegible]
[illegible] pectoris. Item omnia immunda faci-
unt scabiem et lepram et prius cum in-
[illegible]. Item [illegible] coitus et [illegible]
[illegible] curatur quia [illegible]
[illegible] malus humor et odor et color
[illegible]. Cura primo [illegible]
[illegible] spoliatur [illegible]
corpus [illegible] purgatione et cum
[illegible] cassia [illegible]
[illegible] fit cura [illegible]
[illegible] si corpus fuit [illegible]
[illegible] sanguine fit [illegible]
[illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible] electuario [illegible]
[illegible] tunc [illegible]. Item
cum sero caprino et fumo terre [illegible]
[illegible] scabiem. Item in scabie [illegible]
[illegible] fumi terre [illegible]
[illegible] cum sero [illegible]
[illegible] in scabie et [illegible]

dissolvatur [illegible] cassia fistula [illegible]
et dentur [illegible] et [illegible]
addi ad predictam [illegible]
in [illegible] et in [illegible]. Item scabiosus
abstineat ab omnibus [illegible] et ac-
[illegible] piper [illegible]
[illegible] agrestis [illegible] galanga
a [illegible] carne leporina a [illegible]
salso et veteri a somno [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et frigidantia a [illegible]
quia generant putrefactionem a lacte a
sanguine [illegible] a [illegible]
[illegible] a vino [illegible] lento a constipa-
tione quia illa generant [illegible]
[illegible] illud quod [illegible]
in corpore ultra tempus debitum ab
ebrietate a repletione coitu [illegible]
[illegible] quia generat putrefac-
tionem. Utatur [illegible] omnibus dige-
stibilibus et mollificantibus et humidis
[illegible] borragine buglosse [illegible]
[illegible] vino [illegible]
[illegible] utatur [illegible]
[illegible] et vino [illegible]
Alia cura [illegible] et [illegible]
[illegible] mundatorum [illegible]
[illegible] ordei mundati
[illegible]
[illegible] capillis veneris [illegible]
[illegible] ysope ad pondus omnium
predictorum fit decoctio cum aqua et
tempore et sirupus fit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sirupus [illegible]
[illegible] et [illegible] et dolor lateris et
[illegible] sebesten [illegible]
[illegible]
[illegible] sicce [illegible] et dictamnum
[illegible] diem et noctem [illegible]
[illegible] cum aqua in qua
ita [illegible] ad spissitudinem seu den-
sitatem [illegible]
[illegible] de melle [illegible]
omnes medicinas pectoris. Etiam ad
[illegible]. Si autem [illegible]
et [illegible] melle [illegible] quod ad [illegible]
[illegible] sicut sirupus de [illegible]
[illegible] ita ut [illegible]
decoquatur ut fiat sirupus [illegible]
[illegible] in [illegible] ad
[illegible] addatur [illegible]
[illegible]. Si autem ibi sanguinem [illegible] splen [illegible]
addatur [illegible]. [illegible] cura scabiei
[illegible] communis [illegible] salso
[illegible] vadum [illegible]
[illegible] et [illegible]

radices cum aceto et sale et curat
extinscit et hoc probatum pro quaedam Si
autem sit cum lepra vel scabie [illegible]
[illegible] fumi terre scabiose an. quarta pars
[illegible] et [illegible] an. ℥ i [illegible] ℥ i
sirupus vel iulep vel potus Item nota
ad omnes medicinas [illegible] ad [illegible]
[illegible] gummi arabici [illegible]
Et spiratellia [illegible] venas miserai
cas [illegible] vomitus ad cerebrum si
autem [illegible] de [illegible] est du
ra et [illegible] et palidus in facie
et sanguine cadunt vel [illegible]
in [illegible] ros [illegible] scola
[illegible] sene [illegible]
scabiose [illegible] iniurium
[illegible] spicanardum an. ℥ i [illegible]
rum [illegible] in [illegible]
in melle de [illegible] sirupus sev
potus contra [illegible] et [illegible]
[illegible] Si autem fuit de colera adiusta
[illegible] maior [illegible] et [illegible]
[illegible] addendo liquidis vel [illegible]
[illegible] sirupus vel [illegible] cum ab
[illegible] et [illegible]
[illegible] scabiose [illegible] terre [illegible]
[illegible] Item scabiosus [illegible]
[illegible] diversi [illegible]
Alii sic [illegible] primus de
[illegible] simul misce et coque cum [illegible]
[illegible] ponatur [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Alii dant [illegible] quae [illegible]
[illegible] Alii apponunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] Alii dant [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] Applica unguentum [illegible]
[illegible] sic [illegible] olei olive [illegible]
[illegible] aurugine [illegible] an.
[illegible] sal [illegible] et [illegible] sal
Item [illegible] ℥ i [illegible]
[illegible] ℥ ß sal communis ad pondus omnium
[illegible] omnia subtiliter et cera cum an
[illegible] liquefiat illa consolidant
et [illegible] semper [illegible] cum me
[illegible] vel aqua [illegible] fiat in
[illegible] Item aliud [illegible] et [illegible]
[illegible] pulvis [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] in rad
[illegible] in cinere [illegible]
[illegible] ℥ i [illegible] sulphuris communis
[illegible] in [illegible]
et [illegible] unguentum [illegible] doctorum [illegible]
[illegible] aqua sulphuris [illegible] unguentum
[illegible] cum [illegible] si [illegible]

[illegible] de [illegible]
[illegible] unguentum tale [illegible] aloe [illegible]
[illegible] vinum et [illegible] vinum
[illegible] in [illegible] masculi [illegible]
[illegible] vel [illegible] si [illegible]
[illegible] Item unguentum album vel [illegible]
[illegible] in [illegible]
vel [illegible] sal cum vitellis ovorum et aceto
[illegible] et [illegible] vel cum [illegible]
[illegible] lana [illegible] in [illegible] Item [illegible]
[illegible] Item [illegible] ad [illegible]
[illegible] Item [illegible] cum [illegible]
[illegible] quae [illegible] de [illegible] curat scabie
[illegible] in [illegible] corpore [illegible]
[illegible] et [illegible] cum
[illegible] et [illegible] Item [illegible]
[illegible] scabiose la
[illegible] an. [illegible]
[illegible] cum [illegible] aceti et [illegible]
[illegible] et [illegible] unguentum [illegible] Item contra
[illegible] in capite [illegible]
folia celidonie et [illegible] et pone ad [illegible]
[illegible] et [illegible] capud et [illegible] valet
[illegible] cum litargirio et oleo olive
Modo curandi sudores i. vaporem [illegible]
[illegible] resolutum in sup
erficie corporis [illegible] et hic sudor
est duplex [illegible] grosso et [illegible] Dicitur qui
est causa ventositatis quae [illegible] sunt
[illegible] ut labor [illegible] est [illegible]
[illegible] in [illegible]
ut calor dissolvens [illegible] Et primo
[illegible] sudor est [illegible] Item su
dor [illegible] calidus vel [illegible]
[illegible] sudore [illegible] Sudor [illegible]
[illegible] est bonum signum [illegible] sudor
si [illegible] et hic est [illegible] et [illegible] si [illegible]
[illegible] venit [illegible] Item [illegible] sudor
[illegible] venit [illegible] per totum corpus et hic
est malus [illegible] venit [illegible]
[illegible] est sudor [illegible] et hic est signum
bonum Item sudor [illegible] est [illegible]
[illegible] Item si [illegible] signum
est colera [illegible] si [illegible]
[illegible] Item sudor [illegible] saporem
[illegible] si [illegible] est ex sanguine Item [illegible]
[illegible] sudor [illegible]
sudor in pectore [illegible] in pectore Item
in [illegible] sudor [illegible] in [illegible] est ma
lum signum [illegible] debilitatem [illegible] pulsus
Item sudor venit in [illegible] morbi est [illegible]
et mala [illegible] venit [illegible]
[illegible] est bona [illegible]
[illegible] Item in
tempore [illegible] evenit sudor [illegible] vigi
lando

quia homo in sompno plus infestatur
quam vigilando. Item sudor frigidus est sig-
num mortale. Item omnis sudor cum
allienacione est signum malum. In acu-
tis et malis [illegible] dicit Iohannicius
contra confortativi [illegible] debilitat.
Item omnis sudor cum sincopi est malus
et mortalis. Item sudor cum sangwine
est signum pessimum. Sudor frigidus in fe-
bre acuta est signum mortale vel longitudinis
egritudinis. Item sudor ad certas partes
corporis fit viscositatem humorum. Item si ca-
put infirmi et collum eius est stricte cum
pectore illius non evadit per sudorem.
Item si ipsi etiam sibi sit in corde egriti-
dinis infirmitas eius evadit per sudo-
rem. Cura sudoris est primo sudor non
constringatur nisi excedat metas et
tunc stringatur cum [illegible] ne fiat
primo deponendo vestimenta superflu-
a. Secundo faciem inde manus
inde pedem [illegible] vel madefiendo
faciem aqua frigida vel rosacea. Item omnia
que generant sangwinem provocant sudo-
res ut carnes innumeres [illegible] vo-
ma piperata. Si autem cum oportet
tunc sudores fricet spinam dorsi
cum panno aspero et ponat fla-
scula cum aqua calida supra pectus vel
ventrem et utatur vino piperato
et mittat scapas porrum. Item su-
dor est fetidus utatur genciana
et tibiis adorifer inter an-
[illegible] non sunt [illegible] sed in
fe non evadit sudor faciei et
corporis [illegible] contra sudorem cum
[illegible] vel cera russa et melius
[illegible] sit calidus vel [illegible] potius
De lepra. Primo dicit pra-
[illegible] quod lesio [illegible]
et qui generatur ex [illegible]
[illegible] et sic [illegible]
[illegible] ibi et [illegible]
e et [illegible] quia siccitas est ca-
[illegible] Arnoldus de lepra
[illegible] et carnem. Galienus de
lepra est error virtutis [illegible] corpo-
re [illegible] aberrat
[illegible] non potens assimilare in-
[illegible] membro [illegible] quia virtus est
[illegible] quia coagulacio in ignite
[illegible] ad [illegible]
duplex [illegible] in omnibus membris

[illegible] virtutis immutativa [illegible] est de [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] primo [illegible]
et [illegible] est quod
desinit in sui assimilacioni et sic fit
morfea et lesio. Item lepra destru-
[illegible] est infirmitas mala veniens
ex superfluitate in toto corpore cor-
rumpens disposicionem membrorum et
[illegible] ad quod [illegible] cadunt [illegible]
lepra contrariit mala [illegible] mala
[illegible] motosi [illegible] quia
ibi sunt [illegible] Item non lepra
est duplex scilicet naturalis et artificialis.
Naturalis [illegible] a parentibus si parentes sint
leprosi. Artificialis est [illegible] vel ex malo
regimine ut lac cum vino et pisces
[illegible] in eadem mensa et principaliter
[illegible] Item [illegible]
[illegible] leprosi [illegible] in [illegible]
[illegible] plus delectatur
[illegible] quia [illegible]
[illegible] et sic [illegible]
et cum [illegible] puer conceptus est leprosus
vel [illegible] Item lepra est [illegible]
corrupto humore et est morbus contagio-
sus quia alios cogit cum leprosa
[illegible] Item [illegible]
[illegible] et lepram quia [illegible] generantur
ex [illegible] et [illegible] in uno loco et
ad [illegible] generatur [illegible] Si autem
plus ad [illegible] generat [illegible]
[illegible] et [illegible]
est grossa. Si autem [illegible] est [illegible]
est [illegible] ignis sancti anthonii.
Si autem [illegible] ad totum corpus
generat [illegible] Si autem [illegible] in
carne generat lepram. Si autem [illegible]
sit in [illegible] cute generat morfeam. Item
[illegible] lepre. Prima dicitur
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible]
omnis humor [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible] et
[illegible] ut in [illegible] cum [illegible]
[illegible]
[illegible] non omnis [illegible] est [illegible]
et [illegible] quia [illegible] est [illegible]
[illegible] ut in [illegible] cum [illegible]
et [illegible] cum [illegible] Tercia
species lepre est allopicia. [illegible]
quia vulpes non habet pilos in pal-
pebris. Sic leprosus non habet pilos

et hec venit ex corruptione humoris
sanguinis cum nihil infra non aliis humoribus
... Tertia species vocatur leonina quia sicut
leo est furiosum animal sic leonina lepra est
furiosa et velocissima. Cura si tamen
in facie statim curatur in principio. Deinde in alio
membro etc. generatur ex adustione colere et
colera incurrunt talem lepram. Quarta species
vocatur elephantia quia sicut elephas est
animal habens multos montes in dorso sic ista habet
multas gibbositates et tuberositates et ista
fit ex melancolia et propter hoc omnes complexiones
incurrunt lepram ab adustione melancolie sub specie
... designat corporis lepra. Tamen aliqua pro
dat de sanitate que generantur. Et per istas
species alopicia tyriasis nascuntur species
quia leonina et colera facientes fatuma ...
... species tristior elephantia tristior istis
et horribilior in aspectu etc. propter quod malitia
ipsius ex melancolia in naturali. Cause lepre
sunt quatuor materialis formalis efficiens et fina
lis. Causa efficiens est duplex scilicet propinqua
ut est mala complexio epatis declinans
ad siccitatem et caliditatem et tunc splen non
mundificat epar. Causa remota est id quod
desiccat vel infrigidat vel exsiccat ad me(lancoliam)
sicut carnes tibaria assata salita pre
ata porcorum tempore ... et alia que generant
malitiam in naturali et per omnes lepra quia ...
... et exsiccat quia calidi sunt
... Et ... acer ... exsiccat
... non infrigidantia sed omnes ... generan
tia ... ut fructus ... leprosi
... ut ... per omnes tunc lepra generatur
... et ... signa
generant ... Causa materialis est cibi
... vel cibi colerici adustum ...
... cibus ... repletionis generatur ...
Nota ad hoc quod morbus dicatur contagiosus
requiritur primo quod materia sit ventosa 2o
quod sit fumosa et resolubilis id est apta
3o quod membra ... sint debilia et corrup
tam ... in complexione et in compositione
4o oportet quod morbus sit in membris ...
in spiratione et respiratione 2o tangit
in ... 3o ... membra sit dicta
pulmo. 4o ... inducatur morbus. Sic quod ista
adhuc ... in ... morbus ...
... sunt pustulosa in facie ... quod ...
sit sufficiens in ... et hoc ...
et recipiat ... morbum ... ista ...
... in lepra ergo est morbus contagiosus
quia iste conditiones omnes ... conveniunt
... nota morbus leprosorum ponitur
in ... morborum ... et ut ...
... generatur in autumpno ...
... Et ... Causa finalis
lepre est ... leprosa ...

... putrefactio fit duobus modis. Primo est
commixtio ... vel ... ut fit in pustulis
vel apostematibus. 2o putrefactio est ...
in ... et fit in ...
... igne et ... Tertia
putrefactio est que fit per ebullitionem humo
rum ... liquidorum ut est cadaver
... quando ... et
resolvuntur ... aerem ... Nota
putrefactio est corruptio ... ut poma putre
facta. Alia putrefactio est destructio rei na
turalis in rem naturalem etc. est in lepra quia est incorri
gibilis. Signa vero lepre seu prenosticativa
sunt rubedo faciei gutta rosacea ...
... pili ... ca
... membris ... lepre ...
... et dolor ... me
... sollicitudo multa ... sompnia ter
ribilia ... et in sompno ... sibi ac si
... quod non possit loqui. Signa ...
sunt ... ex rememoratione vel pre
... et quia ...
quia ... mutatur ... et ...
... dilatatio narium ... faciei et
est ... et pedes sibi ... et ...
... ut et ... auditur ... adu
stionem tibia et pedes et solia pedis manus
et vola manuum ... non sentiunt ...
digitos ... et ...
... spasmatur et caliditates ...
... et supercilia ...
... oculorum pilorum et ... quia
... generatur ex adustione et talis lepra
est rubeus non ... sicut lutum etc.
in urina et ... sunt magna
... sanguis leprosorum est ...
... et sic ... sanguinis ...
... ... quod est ...
... aliud examen ... calorem
... quia iam est ...
Secundo ... Tertio ...
... et ... per nares et ...
... albugo oculi ...
et rotunditas oculorum ...
in facie et ... mores mali
et ... per adustionem humorum ...
... non ...
vere. Et ... ex ... et ...
... digiti
... et ... duo digiti in medio
manus diminuitur ... usque ad ...
et formicatio sub cute ac si formice essent
sub cute et ... est morsura cutis
... est propter illos fumos adustos. ...
... lepre sunt ... in
naribus et sunt ibi multe ...
in pedibus et in manibus ...
... parum et ...
... Primum ponere ...
super cinerem ... cinis ... statim ...
leprosus est si non tunc ...
Secundo si sanguis sibi fuerit ... digitos

et fecisset ventrositatem est lepra. Et venit ex calido resolvente. Tercio si sanguinolentus supernatat aqua est lepra, si non tunc econverso. Signa prime speciei lepre scilicet allopicie que fit de sanguine infecto in venis sunt pruritus et rubor in facie et lenticule circa oculos tumescunt et plene et corpus eius est infectum maculis rubeis et corpus rotundum. Secunda species leonina que fit de colera adusta et habet citrinum colorem et maculas in toto corpore citrinas scilicet in facie in naso et ubique. Tercia species lepre habet maculas albas que fit de fleumate et vocatur tyria et a tali cadunt squame. Quarta species lepre est lividum colorem in facie et vocatur elephancia. Item si urina leprosi est rubea est sanguinea si alba et tenuis est leonina ex colera. Item per linguam cognoscitur si lingua granulosa est leprosa et vocatur in [illegible] principio lepre quod est de causa calida ut colerica curatur per ea que dicuntur in colera. Simul sanguinea vel curatur quando autem lepra confirmata non curatur. Item lepra cum debilitate virtutis in radice id est in epate facilius curatur quam in ramis in membris particularibus. Item si puer habet pustulas et si enim nascitur et moritur racio quia membra interiora non poterant sustinere corruptionem ut possunt. Item non debilitas in radice id est in epate est forcior in augmento quam debilitas in ramis id est in membris est forcior in statu. Item lepra particularis curatur quam universalis. Particularis est ut in pede vel manu non tamen per totum universalis autem in toto corpore. Item lepra cum sensibilitate membrorum curatur quam illa sine sensibilitate. Signa in illa cum insensibilitate est clausio pororum et extremitates naturales non possunt membra. Item omnes leprosi labia grossa et cutem inter digitos grossam et scabiosam est signum fortitatis. Item lepra de fleumate et nigra humoribus sunt curabiliores quam de colera vel sanguine propter frigiditatem que resistit digestioni. Unde lepra cum grossitudine et nodis plus resistunt naturam de alia causa. Item in omni lepra est corrosio id est putrefactio membrorum propter adustionem. Cum lepra primo curatur medicina a causa et sic non appone ut cum ipse non sustinebat amplius cum vel ad exitus vel abstinentie. Deinde sibi loquatur. Secundo tendat ad evacuationem moderativam que fit per cassiam fistulam [illegible] tamarindorum reducatur materia. Quarta est ad confortancia et mollificacio supersit alio. Tercio cum tosta panis intincta aceto vino vel coriandri mane comesta que quod accidat leprosus et fiat calidus contineat in panniculis lineis ante nasum et sic vel super omnes infirmitates contagiosas et super nebulam fetidam tempore pestilentie et super aerem putridum ubi sunt vapores. Item vel intinge cum pane tosto in aqua rosata in vino lapsato cum aqua rosata vel aqua nenufaris. Secundo in

febre vel intinge in vino calido et decoctum seu electuario cum bonis speciebus odoriferis vel comedat ante exitum tormentilla que creditur quod est confirmata in interioribus propter confectionem seu attractionem. Secunda est moderativa evacuatio id est in mota evacuatio sicut pedes vel per sanguinem si est sanguinea alia est evacuatio que non debilitat ut cassia fistula tamarindorum que possunt dari in omni eis ut acuta. Et si vis fleubotomiam fac de mediana in sinistra brachii vel de basilica dextra brachii in qua sunt permota seu in vene minime in parte sinistra ubi sunt hemorroides. Secundo in lepra confirmata non fleubotomia quia materia non est in venis. Secundo ac de venis inter cutem et carnem sicut purgatur bene seu ventose in tibiis et alibi circa loca scabiosa quia ventose purgant materiam de venis et de superficie sicut ut malus sanguis extrahatur. Sicut autem materia ista est venenosa interiora alia sicut intestinus collum fleubotomia venenis in vena colli. Item non raucedo venit a frigore si sanguis nimium fuit magis debilitat calorem et magis raucescit quia solus calor confert ravita. Secundo prius augmentat ergo ablato in calore qui est in sanguine augmentatur raucedo et raucedo. Et quando aliquis non potest loqui nisi habere anhelitum ex ea causa fit fleubotomia in venis sicut in collo. Sicut autem fleubotomia est ex alio humore quam sanguine fac forciora per electuaria dosis id est vera quantitate ut diacodion vel diapenidion vel diagum seu ut pillule corundez et solum pillule debent recipi ante introitum lecti vel post somnum. Secundo omnis alia medicina ut pulpo eius vel cassia fistula mane recipi debent ut non dormiat. Item illo de[illegible] recepta magistri ac que medicina sanguinem ex floribus borraginis foliis vel buglosse sicut de iride folia senetum et epithimum polipodium liquiricie ordei fumo terre et absinthii omnium aute et bulliat in modico cum sero caprino vel non bulliendo. Secundo solum calefaciendo coterreat predicta et misceato cum predictis sero bibe semper vel in ptisana predicta bibant et in tali decoctione vel ptisane tepide poterit id est ponitur vel coquitur corticis mandragore tabularum si est placatum. Si autem est reliquis cum corticibus mandragore citrinorum. Si uterque indorum. Si autem omnes 3 humores habundant tunc ac apponitur omnia 3 tamen citrinorum kebulorum quam indorum et apponatur in dosi ʒ 2 semis contusis et decoquatur in omnia sicut omnia alia potagia sicut quibus super non dormiat et sumat illas potaciones tepide quia calidum lavat et dissolvit et abstringit et apponat modicum de melle in sirupo vel zuccaro in ea causa propter acerbitatem et amaritudinem. Post hec non comedat nec bibat ad tres horas. Deinde confortetur tunc compositis medicinis confortativis interioris et ista medicina curat omnem lepram novam seu in principio. Item melissa sive vel in lepra libita tota vel in pellibus. Si autem habundant duo humores calidi tunc sumas vel prius tamarindorum tamarindi prius cassia fistula et apponere illa cum sero sicut ad predicta decoctione. Item [illegible]

Solutiuum mustum maxime vero sine in lepra grossa
sunt et puls et bata et quocumque tale potu
dicta panis eius sit triticeus non nimis
novus nec antiquus nec tortulosus nec
acetosus quia acetum vertitur in melancoliam ut
in salsis quia salsum adurit bibat vinum
clarum et odoriferum vitet mustum et vinum
vetus nimis quia est exsiccativum et melancolicum
omnia sicca inveterata sunt mala vinum
sit limphatum quia limpha deponit nimiam
caliditatem de vino gallico et de vino nostro
non vero sunt colericos non debet abstinere quia
abstinentia exsiccat etc. lepra sequitur decoquit
similiter quia aer est levior et magis dige-
sta utatur cuiuslibet triticea non feculenta
sunt carnes recentes iuvenes pisces petro-
si ergo pisces de mari quia non valent sunt
in partibus inferioribus vitet aves aqua-
ticas omnibus utatur communibus animalium quadrupedum
ut ungule quia communibus plus sunt in mo-
tu ideo carnes digeruntur ideo quanto animal vel
avis est in maiore motu tanto levior ut
perdices utatur capolis piscibus squamosis
non lacuosis liliatur de lepra utatur omni
cum decoctione petrosilini salvie feniculi carui
vel aneti cymini sed non cum sale quia vitanda
salsa etc. de borragine buglossa viola in
carnibus sua vero serpillum quae valent et alia olera
de carnibus vero ut lactuca in cibo carnium vero oleum fiat ut vi-
ola buglossa satis utatur pipere raro et a-
lia calida quia illa laxant item avicenna
3o canone caules valent pro leprosis et
de his sunt meliora diantur caules sunt diversi
quidam silvestres ut agrestis et ille valent
in paradiso et lepra et caules maximi olus ru-
bicat adustionem convertit antiquum olus et
olus invenit ut in maiori vero et de ge-
nere oleum sive vero pro aliis vero ad vocem quia ve-
teres arterias et pectorum raucedine vero etc.
vero leproso item cepe sunt vel iura caulium
bullit et dissolvantur apponatur oleum totum
melius est clarum vel addatur butirum in carnibus
est sua in leproso et rauco et potest bulliri
cum aqua fluvia et sine vero ad vocem clarificat
et repellit ventum item simplex brodium ra-
parum et oleum recens sive vero apponenda
et in carnibus sua etc. vel talis fiant sicut le-
prosorum qui sunt ducentes si hec in medicinales
illos vitet nisi corrigantur per palmam assa vero
aliquis fructus sunt gallici ut uve passe quo-
rum medicinales amigdale dulcia vero pectora-
lia vero carnes vinees pinee vero prune de damasco
et huiusmodi fructus sumatur ante prandium ut
cirusa poma sicut fructus stricti post mensam ut
stiptica ponderosa ut poma pira cum sale
vel assa et castanea vero coctum non vero lep-
rosum dant pullorum capitis etc. et vita-
lia et portulaca de cucurbita alunguttz vero que
est ventosa vitet vera ligna vero cerdinum
pirorum raparum olerum vero si sibatz coctum
vitet item vitet carnes sale indurata adusta
assa et piperata et caseum pinguem vitet carnes
porcorum alium carnes melancolias ut leporinas quia
sunt nocive propter melancoliam generatam vitet cum vino
vitet omnia vinum de stricto quia sunt virtu-
osa ut risum vitet cibos pastillorum propter
adustionem sive melancoliam vitet iram sollicitudines
pitz cibos coagulatos spiritum qui faciunt insigni-
ficatione vita aer nimis calidum quia adu-
rit et exsiccat et nimis frigidus aer vitet vigilias
quia indurant melancoliam et palludis malorum toto
corpore vitet ab imaginatione forti quia talis
facit calidum quia agit vires interiores non
imagine et lepra

Vigesimo est spatio humanorum paucitatum
in subtili vel grosso corpore et est dux
scilicet ingeniis subtilium grossorum humo-
rum pro sua sententia est grossatio ut si quis
colitus capiat grossa abacia item commodum quod
valet contra sua carnes vero ut cum lipiditate item
in quali specie lepre valeat remedia in ci-
bis et medicinis si igitur est lepra de hiis et
pilis cadunt et squame de corpore cadentes
ergo abluiscant indifferentia sanguinem vero
et digesta ut sunt flores borraginis vero optimus
est accipere venam ut supra medicam et sorpillam
vero ulcerata epatis tunc damascenus potest hic
receptum ex eupatorie quod crescit in autigis
muris et fontibus capillus veneris celidonie feniculi
mellisse unde illa tria iam dicta scilicet centaure
minor febrisfuga et mellissa sive smorna ca-
porthona que ceter dicitur herba fullonum et alias
herba sancti petri et odorat sicut fumi-
gina polliam et pera capillus veneris quod sunt
anonima fumus terre absinthium ante
bis rasure eborum portulace ante 3i flo-
ris borraginis buglosse fiat ante 3i unarum
passarum ad iii ac calidorum ex iis seria
ana et herba item auriglossa vero que circa
vero in tussi item in lepra vero siruus borra-
ginis vel viol. et hec si sacca que vero in hac causa
item aqua borraginis bis in aque rutita vero
si autem fuit ex flatu salso quia tunc urina
palestit propter combustionem flavum in colera
item iste siruus vero et caus feniculi petrosilini
sit capillus pro tali cum ante 3i sandalorum
al et rubea ad solidum summi tunc absin-
thei ante que vinum liquoris et si rutium al-
bissima vero sic apozima i decoctio a cor-
tice si autem est multum de flaute in modo
de colera et oxiclis quibus in omni flaute
liquida recessio item sic comedat unum ca-
nas vel raffas a ei et bibat vinum cumula-
tum et purga fit his flaccis cum hiis
flagma si autem fuit hoc sicco semper
addit de liquoris unas passas sicut unde
quia in lepra propter quod vitando ex magis maxime in
tanta pulmones igitur pro pulmone recepta
ubi apponetur pro illo de rosarius et illa
que valent per flato vero et melico et ponit
illud recepta ex arborum sacrum et hec
malga coruteriz ante 3i ut place stolope-
drie pantedoni sene thiri epithimi quar-
tula cicer et borraginis roma capiatur cum 3i
calide unas passas liquoris epatica et decoqui-
tur illa bibat fomento sirupum item omnis si-
rupi qui dederunt dari in melia debet da-
ri cum aceto ut incidatur melia item propter de
predicta calide et aqua vel spica post digestionem
recipiunt de laxativis si petrus ci sanguine
minuat si coleram per ellum situ de oper
item fumus terre per melico et absinthium ca-
sto purgat flegma salsum et adustionem sive

valet predicta epatis per se. Si colera peccat recipe
pille fumi terre. Si flegma peccat purga cum
benedicta laxativa dulci stomatico laxativo
agarico. Item si melancolia purgat se cum sene vel
pillulis indorum. Post purgacionem conforta
si fuit de sanguine tunc conforta cum rosata no-
vella et tasia. Si de colera conforta cum conserva
borraginis borraginatum cum aqua rosarum citrinatum zuc-
carum rosarum in foliis. Si fuit de flegmate cum
dyacalamento et dyamargariton. Si de melancolia con-
forta cum dyasene [illegible] confortantibus
melancoliam respicientibus epar et stomachum ut dyacimino
dyacimino dialacca diaborraginis preservancia
sive pallearum a lepra omni mane sumet unum
coclear plenum de electuario cum suo caprimo
tepide. Item melius in lepra [illegible] in e-
pilensia piper in [illegible] valent recipe
nullum cuscutam pone in olla et inde
infirmum pone bene obturando ollam fac ibi
comburi in pulverem et ille pulvis comestus mo-
dicus in cibis sumere vel sumi bibitus
contra lepram. Item piper de nocte deglutiatur
et coctum et vinum [illegible] ab ex [illegible] ta
pati et oculi [illegible] sumere clarificat visum
contra lepram vero saponaria desiccata in
umbria et pulta sumere vel ut in cibo et po-
tu. Item [illegible] vel aurum foliatum illa
pulta et bibita sumere vel in lepra. Item
eufrasia omni mane [illegible] in cibo
in potu pulta sumere vel in dolore oculorum
quia clarificat visum. Item [illegible]
[illegible] eufrasia [illegible]. Item vinum absin-
tiatum vel cervisia absintiata et feniculum
fumo terre preservat a lepra. Item preservancia a
lepra dimissum est aurum [illegible] pulmentum
et bibitum sumere vel. Item quolibet die recipe ℥ i [illegible]
x iiij grana trita et [illegible] cum aqua borraginis
de mane sumere vel. Item borraginatum leticia
galieni [illegible] et [illegible] et alia electua-
ria [illegible] et principaliter aurum foliatum
cum suo [illegible] et panis
[illegible] et pulmentum cum succo borraginis vel scabio-
sa [illegible] quolibet die [illegible]. Item triplex
est [illegible] humores
contra [illegible] humores [illegible] melancolia
lepra quia illa sunt preservancia et ad hec [illegible]
adde de corde [illegible] in cibis et potibus quia
sumere confortat cor. Item recipe [illegible] et ponendo
bene [illegible] et [illegible]
et comedat [illegible] leprosus [illegible] vinum ve-
nenum repellit aliud. Item [illegible] pulmen-
tum et cum oleo olive [illegible] et bibitum
sumere vel [illegible] facit pulverem de epate [illegible]
[illegible] comestus et bibitus vel contra lepram et [illegible]
[illegible] laxativa de [illegible] causa
recipe florum [illegible] buglosse ana ℥ i [illegible] fumi
terre [illegible] buglosse [illegible]
[illegible] sene ana ℥ [illegible] in aqua [illegible]
[illegible] indorum [illegible] humores
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et dyaborraginis
et utatur et vel in [illegible] et [illegible]
in illis [illegible] lepra [illegible] fumi terre
et reubarbari [illegible] purgat
purgat [illegible] humores [illegible]
in [illegible] dyaborraginis [illegible] dyarenbarbari [illegible]

indorum [illegible] dyaprunis [illegible]
[illegible] elect. [illegible] illa [illegible]
[illegible] colera [illegible]
[illegible] ana ℥ i indorum [illegible]
[illegible] ana ℥ [illegible] ana ℥ iij absin-
tij ℥ iiij ponantur in [illegible] et distillentur [illegible]
primus de [illegible] cum medone [illegible]
[illegible] addendo [illegible] dyag-
[illegible] et fortiter purgabit pauper [illegible]
se cum sene [illegible] fumi terre absin-
tij [illegible] post purgacionem conforta
aliquot dies cum diacameron [illegible]
in omni specie lepre ad [illegible] decoctione adde sca-
biosa fumi terre et absinthij. Summe in omni
[illegible] pone. Item recipe florum [illegible]
indorum [illegible] ana ℥ i [illegible] ℥℥ agarici
℥ i polipodij [illegible] melius quod sufficiat
[illegible] lepra [illegible] pauper
[illegible] purgat
[illegible] et melancolia [illegible] in autumno et hieme
fortiores [illegible] quia in estate vel
[illegible] ℥℥ condito dyacalamento [illegible] confortata
dyacalamento [illegible] dyaton. Si autem
[illegible] melancolia ut in [illegible] in tali le-
pra quod est vel [illegible] quartana [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] fumi terre scabiose
et absinthij [illegible] sene ℥ i polipodij [illegible]
[illegible] indorum [illegible] ℥ i [illegible] ℥ i
[illegible] ad quartam partem et [illegible]
lepra [illegible] agarico cum ℥℥ [illegible]
sine [illegible] agit composite pille de [illegible]
magno et de agarico pille indorum post co-
forta cum dyacameron [illegible] dyambra
[illegible] pauper conforta ut [illegible] dyasene
dyaborraginis. Si autem [illegible] est lepra [illegible]
[illegible] adde de spica [illegible]
de [illegible] spica [illegible] de causa
frigiditatis illa [illegible]. Si autem fu-
erit [illegible] et pati emorroydes [illegible] pone
ibi [illegible] porrorum vel [illegible] ad
allium quia ista aperiunt venas emorroyda-
les [illegible] pillas [illegible]
[illegible] cum [illegible] adimenta [illegible]
ad [illegible] purgat melancoliam et [illegible]
[illegible] pille [illegible] de lapide lasuli [illegible]
armeni. Summe sal gemme purgat melancoliam
quia illa sunt calida [illegible] melancoliam
melancoliam quia [illegible] est [illegible] sal [illegible]
[illegible] Galienus [illegible] dicit in omni ma-
nia [illegible] ut passulis [illegible] cum aqua
ordei vel brodio galli et [illegible] brodium [illegible]
[illegible] epatica vel [illegible] melancoliam quia epata
[illegible] a sanguine. Et [illegible] melancoliam in
sanguine [illegible] epatis quia epar in [illegible]
est [illegible] et [illegible]
[illegible] sambuci viridium [illegible]
in pulverem et bibe cum aliquo liquore purgat
omnes [illegible] et constipacione. Item recipe radicis [illegible]
sambuci viridis et contere [illegible] quia est viridis
in mortario et exprime succum [illegible]
vel [illegible] latitudine [illegible] et [illegible]

penitus ibi insufflet. Hoc sternutatorium purgat cerebrum. Alii recipiunt succum [illegible] et pulverem castorei insufflant naribus. Hoc caput purgatum est summum in lepra quia aufert [illegible]. Item alii recipiunt elleborum album sinapis [illegible] piperis castorei olei [illegible] et de illis fiunt pillule vel suppositoria vel in[illegible] et iniungunt naribus. Hoc etiam valet in omni specie et secundum ea etiam valet in purgatione ad [illegible]. Item volunt alii masticant semen urtice diu tenendo in ore vel piretrum vel piper quod etiam valet contra stricturam narium ut est in leprosis unde non est peius in lepra quam strictura narium quia iam tunc fiunt ad pectus. Item recipe celidonie puleginis calamenti origani [illegible] ante [illegible] piperis [illegible] ana ʒ ij conquassetur i. quod addit pulvis [illegible] grossa [illegible] quam pulvis est subtilis. Deinde illa [illegible] etiam [illegible] et [illegible] per nares [illegible] lana intincta [illegible] et ponatur in nares. Istud est summum caput purgativum. Item recipe sinape [illegible] cum vino et attrahe per nares. Alii recipiunt piper castoreum et piretrum et stafisagria pone in sacco lineo et [illegible] in ore et [illegible] multum. Deinde [illegible] si dolet oculum tunc mastica [illegible] in illa parte oris in qua dolet oculum seu [illegible] pustilla et invalescit.

Sequitur de nodositatibus in facie in lepra que deponuntur per cantarida que sunt [illegible] in commissura. Sequitur [illegible] leprosorum pro quo non [illegible] non debet [illegible] cum [illegible] et [illegible] et cum [illegible] terra [illegible] mellisa et ad illis faciat se in stufa vel cum celidonia vel absinthio. Item recipe sinapis sulfur piper piretrum pulverizentur et misceantur cum aceto [illegible] et faciat se in balneo. Item leprosi possunt [illegible] post balneum et debent ungere corpus cum [illegible] cum mastice [illegible]. Hoc lava totum cum brodio fabarum [illegible] et [illegible]. Alii dragaganti et [illegible] [illegible] ana [illegible] cum [illegible] pulvis [illegible] lava cum calida aqua faciem et totum et [illegible] faciem lepram [illegible]. Alii [illegible] cum [illegible] lavant faciem cum sanguine leporino et [illegible]. Alii recipiunt [illegible] cum salvia [illegible] et iungat faciem. Item recipe capillos vel radices [illegible] pulvis [illegible] illa coquatur in aqua et lavat totum corpus cum eodem brodio. Hoc [illegible] et faciem nodosam et lepram [illegible]. Contra tumorositatem in facie recipe radicem lilii [illegible] stabiose [illegible] ante [illegible] in aqua et misceatur cum aceto et teneat faciem super illa olla [illegible] et ille [illegible] faciem insudat et [illegible] calidum [illegible] sustinere potest. Deinde lavet faciem cum brodio [illegible] fabarum vel [illegible] Hoc inungat faciem cum unguento dialtee et potest addere saponem vel [illegible] vel unguentum [illegible] ad quod intrat [illegible]. Deinde lava faciem cum aqua [illegible] vel [illegible]. Si autem nodi vel pustule fuerint aperte tunc appone pulverem [illegible] quia corrodit superfluam carnem et [illegible] et [illegible] ille pulvis [illegible] carne [illegible] quia ille pulvis corrodit sine dolore. Vel inungatur faciem cum

dialtea et [illegible] et potest ad predicta addere saponem et [illegible] faciem inungas cum [illegible] unguento [illegible] primus suffumigetur faciem cum decoctione radicum [illegible]. Item depone nodos faciei cum [illegible] inunge faciem cum litargirio vel [illegible] vel cum sanguine leporino. Si non debes lavare faciem cum aqua [illegible]. Si autem [illegible] radicem [illegible] appone [illegible] et [illegible] sal armoniaci vel calcem vivam cum aceto et ponatur illum pulverem in [illegible] vel [illegible] perforatum et appone loco [illegible] ille pulvis corrodat aliam carnem sanam. Item unguentum [illegible] contra tumorositatem faciei vel lepram faciem quando inunguitur cum eo [illegible] nodos et faciem [illegible]. Item leprosus ponatur ventosas [illegible] pustulas et [illegible]. Item recipe vermes [illegible] et contunde cum aceto [illegible] locorum [illegible] et [illegible] fluxum [illegible]. Deinde appone ad [illegible] solum [illegible] vel [illegible] quia illa [illegible] non permittit [illegible]. Item contra tumorem faciei recipe argentum vivum ℥ i sulfuris ʒ ij succi foliorum [illegible] terrestris ana ʒ i [illegible] cum auxungia veteri et appone [illegible] quod sic [illegible]. Si illa [illegible] debent ut [illegible] fiunt [illegible] ut supra. Item recipe [illegible] cum salvia [illegible] vel cum auxungia [illegible] fabarum [illegible] et faciem cum illo inungatur quando vadit [illegible] lava in facie et alias [illegible] faciei. Alii recipiunt vitellum ovi sulfur [illegible] argentum vivum [illegible] piperis [illegible] unguentum et inunge faciem [illegible] nodos albos. Item recipe folia [illegible] in pulvere [illegible]. Alii recipiunt piperis [illegible] et sulfuris et [illegible] auxungia veteri [illegible] inunge faciem et [illegible] nodos albos. Item recipe folia [illegible] in pulvere [illegible] et misce cum melle et pone super pustulas faciei et [illegible] ibi [illegible]. Item [illegible] cum melle et inunge [illegible]. Item recipe farina ordei cum [illegible] et misce [illegible] aqua et lava faciem. Si autem illa non [illegible] tunc [illegible] locum et appone [illegible] litargirium vel flos eris. Item ad nodos antiquos recipe sal armoniacum dissolutum cum aceto vel [illegible] et appone. Hoc removet opilationem [illegible]. Si autem [illegible] ubi aque pustule lavetur cum salvia [illegible] et [illegible] vel albugo ovi capiatur [illegible] que [illegible] faciat [illegible]. Item recipe [illegible] vel [illegible] pulvis et addatur auxungia et fit unguentum et [illegible] faciem [illegible] et hoc consumit pustulas faciei. Item recipe radicem altee [illegible] et misce cum sale et [illegible] et [illegible] primus misce cum auxungia [illegible] et pone super pustulas. Item [illegible] omnes vermes in [illegible]. Si autem adhuc remanet in naso recipe radicem lilii et contunde cum pulvere [illegible] vel sulfure et misce cum [illegible] et [illegible] unguentum cum auxungia et [illegible]. Si autem est [illegible] in facie [illegible] pustule [illegible] tunc recipe [illegible] galange ana [illegible] ℥ i et fit unguentum et unge faciem [illegible] non lava statim faciem [illegible] in talibus casibus [illegible] narium seu opilatio primo [illegible]

facie

catarrus et descensus eius a capite ad partes spirituales ut ad pectus pulmonem vel stomachum. Ad fauces branchos, ad nares est coriza. Si fluit ad pectus dicitur reuma catarrus

nares cum urina tepida et attrahatur hoc vinum per nares vel intinge candelam stupham in litargiro deinde intinge illam candelam vel stupham in unguento albo et intrude ad nares. Item napelle sicut de gratia pigra et uperatio pretrum gentiana pipe pulmentum topolidae quod facit medulla sambuca post pa. tia aliquid si quis autem cum mulier menstruosa et sentit ulcerationem ille lavat virgam cum aceto et sale et propria urina. Si autem hoc contingit mulieri illa sedeat vel habeat sanitatem ut calor exeat per vulvam et aperiat venam seminale etc. Probatum medicina. Item mel cum aqua ea mixtum mundificat et astringit potenter vel vulvam quando lavatur cum eo. Alii inungunt spatium vel vulvam cum unguento albo vel citrino in quo intrat litargirum. Non in alio potentia in tali loco cadunt pili sed nullo modo generat pilos nisi prius fuit purgatio. Item non sanitas ebrii causat crispos crines. Item ad generandum crines recipe pilos et oleum laurinum benedicta misce et fac unguentum quo unge superius et capillos crines. Item recipe sanguisugam rancam vel sanguisugam apud reparandum cum ipsis coles partes et misce cum unguento supradicto et unge locum. Sed prius fricetur locum cum panno asperoso et postea appareat. Item recipe sanguinem mustellam pone in olla eam bene superius obstruendo et subtus perforata faciendo et suppone eam aliam ollam vitreatam et pone in terram profunde et fac sic stare per unum quartale anni tunc huius fiat ex eo oleum distillare et cum illo unge locum tunc citissime restituuntur pili etc. apponens facto de limacis ut ex eis aqua destilletur et unge locum prius cum predicto evacuato et loco fricato deinde primo inunge locum. Item recipe fortes et depone eis capita et limaciatas et misce cum pinguedine ursi et fac unguentum locum. Item recipe formicas et combure cum melle et pinguedine et unge prius fricatum locum cum cepis. Item recipe agrimoniam et folia salicis coque simul et lava locum depilatum. Item recipe laudanum et ircos italicos et fac unguentum et unge locum. Item laudanum sine generat pilos si misceatur cum oleo olive et ungatur locus. Item recipe talpam combustam pulverisatam et sanguinem vespertilionis et auxungia et misce cum spica nardi et laudano et fac unguentum quod simul valet ad generandum pilos. Item recipe annos calidellatas calcem vivam et fac lixivium forte simul cum calcibus et stercus illius lixivium coque ad spissitudinem vel dispositionem et unge locum ubi nullus hic deponunt omnes crines propter sui acuitatem. Item recipe lixivium deponitur omnes fimorosos in loco. Item recipe serpentem et depone caput et caudam et subsequenter mediam partem assetur in olla vitreata vel huiusmodi et illud quod distillat cum illo unge locum ubi nullus et chant crines.

Sequitur de difficultate audiendi quod siccatur lepidam et fetor et sudor corporis. Et primo nota quod natura audiendi venit ex intus defectu dilatante arteriam et organum ubi attingitur et corrumpitur auditus ergo primo evacua materiam scilicet vel de alio antea compellentibus de inde depone postea pannum illum fedatum cum pulvere huiusmodi et pulvere

litargiri. Item recipe etiam eandem infirmitatem et rancte emicam secundum scapule flammam calide capitis vel ligarum cum pessimo intus palati maxillaria cum pro morte sicut prius rosarum sub duplicem bullas cum melle et aqua et bibe. Si est pinguedo appositi facta. Si vero macer appareat calida scilicet buglossis boraginis eius in calore. Si autem sudat tunc recipe aquam mirtillorum vel aquam rosarum et inunge locum sudantem vel da sibi nocte rosam. Si autem non habes aliquam rosam tunc recipe camphoram vel bibe aquam frigidam vel coccinat penidiam. Si autem fuerint labra scissa tunc recipe semen cimini ut unde aqua est per mixta et inunge cum hac labra et locum scissum vel cum melle rosaceo inunge labia vel cum dragaganto vel cum aliquo alio unctuoso vel cum oleo rosarum vel violacio.

Sequitur de reumate catarro et coriza ex quibus omnes veniunt egritudines et ex quibus aliis loco venit ex reumate tunc est sciendum ad practicam. Et causa et catarro et coriza et brancos. Ad fauces brancus, ad nares est coriza. Item si fluit ad pectus dicitur reuma catarrus pro quo non illa materia que fluit ad nares dicitur coriza. Sed catarrus dicitur a fluere quia fluit ad omnia membra sicut pluvia ad diversa loca et precipue cum aer est fluida et turbida tunc fit catarrus qua tunc attrahitur aer humidus ingrossans spiritus cordis etc. Ideo erit casus quia spiritus grossus solum tendit deorsum. Sed quando aer serena fuit aer inspiratus est subtilis depurans spiritus cordis unde tunc venit letitia. Item coriza dicitur quasi cordis lesio tamquam catarrus est fluxus humiditatis reumatis descendens a cerebro ad pectus per meningam et dicitur catarrus quia catulatim fluens sicut gutta cadens de canali. Et sicut ista gutta sepe cadens cavat lapidem sic catarrus in pulmone. Haliabbas dicit tres sunt species catarri scilicet coriza brancos et thussis. Alii dicunt quod reuma et genus ad catarrum corizam et brancum et dicitur reuma quasi materia ruens ad diversa loca vel dicitur quia rapiens materiam in sinistro et ita quod homo non potest comode bibere vigilare etc. de aliis. Item reuma est fluxus humiditatis descendens a capite ad partes inferiores. Et habet tres species sub se scilicet corizam brancum et catarrum et iste species capiunt nomen a loco ad quem fluunt. Item reuma est quod fluit ad diversa loca secundum hoc habet diversa nomina. Si fluit ad oculos vocatur lippa generat alias infirmitates oculorum. Si fluit ad nares generat precipue quod omne quod est retentum vel diutius existit tunc putrescit. Si fluit ad linguam non potest bene loqui ut illi qui continue bibunt. Si ad dentes et gingivas generat dolorem dentium. Si fluit ad guttur generat squinantiam. Si ad pectus generat tussim pleuresim vel peripleumoniam. Si ad intestina dyarriam. Si ad stomachum nauseam. Si ad renes vel ad vesicam calculum. Si ad pedes podagram. Si ad manus ciragram. Si ad iuncturas sciaticam. Si ad epar opilationem epatis. Si ad splenem opilationem splenis etc. de omnibus infirmitatibus

(Prior ad partes scilicet fluxus debilitis)

que generant a reuma sicut omne reum est virus et superfluitas mala cito infrigidatus mebrum. Quintum quando fluunt ad aures ad oculos generant omnes infirmitates aurium et membrorum quia qui non audit est ex reumate. Causa reumatis est malus stomachus vel aliud membrum debile digerens fumus suos ad cerebrum. Sicut non res generata in corde et non digesta vocatur superfluitas. Sicut non si cerebrum est frigidum habet multa reumata. Sed sicut non quia semper excitat reumata. Secundo tamen ideo semper generat reumata quia ex siccitate causatur insufficientia debilitatis cerebri quia debilitas cerebri tunc generat reumata frequenter. Alia causa reumatis est virtus debilis expulsiva seu retentiva. Sicut calidus cerebri attrahit vapores et quando condensantur tunc capitis aggravantur et tunc illi vapores descendunt ad diversa loca. Alia causa est ex malo fetore vel ex membro digerente vapores ad cerebrum ut est stomachus. Sicut ex calefacientibus specialiter ut galange ratione nimie siccitatis corrumpit spiritus i. cerebrum inducendo siccitatem. Unde omnia aromata faciunt sodam i. dolorem capitis et reumata quia calidum est attrahere et aromata causa generant reumata. Sicut causa fortiter generant reumata ut loco corporis frequenter facto prandio in quo lixivio sunt res bibite virtutis calide ut species aromatice quod attrahit humores ad caput. Sicut coitus est causa reumatis quia cerebrum debilitatur. Sicut caput debilitatur per lactis comestionem ratione nimie aquositatis quia tale lac statim est evaporabile. Similiter tepe facitur et pinguem et aliud generant caput debile. Similiter res ignite sumpte frequenter post cibum generant debilitatem capitis et per quas reuma qui tales igniti manent in orificio stomachi et vapor statim ascendit caput. Sicut ipsum calidum stimulat stomachum ad expellendum cibum indigestum. Sicut potus bonus et fortis sumptus in fine mense vel frequenter per mensam secundum predictos generat adinvicem. Cause exteriores reumatis sunt res exteriores ut ardor solis et capicium nimium et ventus frigidus et humidum. Sicut eveniunt ex mala compressione capitis scilicet reuma ut patet ex simili quia spongia plena aquositate compressa emittit aquam. Sic caput quando caput est plenum humoribus et comprimuntur fluunt reuma et pituita exit ex somno diei. Sicut eveniunt ex lotione capitis quando ad frigus quia tunc caput constringitur et congelatur et per causa frigidus sicut qui multum dormiunt inducunt sibi reuma et omnia dissolventia vapores et omnia

commovencia et comprimencia sunt causa reumatis. Cause primitive i. exteriores sunt cibi calidi. Causa coniuncta i. immediata sunt cibi inflamantes corpus ut piper salsa vinum forte. Signa dicamus sunt si reuma rubor in facie et illud quod fluit de naribus est subtile et rubeum et color citrinus est in facie signum est caliditatis. Signum frigoris est opilacio cerebri et talis non audit bene nec bene videt nec bene odorat. Si autem est ex colore sentitur asperitas in naribus et ista signa catarri. Siccitas est caliditas capitis scilicet sitis ardor febris sunt signa caliditatis. Signa autem reumatis in temporibus morbi sunt scilicet quod reuma consideratur in principio augmento vel statu vel declinacione morbi. Nam si reuma stillat a naribus acutum causa et tenuius et pungit nares tunc est in principio morbi et denuntiatur. Sed dicitur tenuis propter indigesta vocatur. Si autem morbus reumatis in augmento tunc materia fluens de naribus est spissa et densa. Si autem dolor capitis est gravis et sputum est spissum tunc materia exiens per nares est sicut putredo exiens de ulcere tunc morbus terminatur est in statu et similiter consultum in tussi et de quolibet morbo et sic terminatur. Sicut reuma impedit appetitum comedendi est de causa causa quia omnis caliditas impedit appetitum. Sed morbus terminatur quolibet exeuns ex frigida causa fit appetitus quia frigidus causat appetitum. Sicut tussis in qua est bonum signum. Sicut non dicunt si status innuitur quia in reuma ratione caliditatis inveniuntur senatos ex frigida causa. Alia signa rubor faciei et citrinus quia ex causa causa et fluxus subtiles et titillatio et sternutatio narium sitis et ablacio appetitus quia calidi est auferre appetitus et sputum rubeum et calidum et talis est iuvenis et comedit cibaria calida et multa et bibit vinum forte. Si autem est de causa frigida tunc sputum est album et est in hieme et sputum est spissum et appetitus comedendi et optimum oportet illum habere. Sicut non catarrus aliquando est subtilis et acutus a calore. Si autem est subtilis et non acutus scilicet ipsius talis est a frigore. Si sputum est subtile est in principio morbi. Si autem dolor augmentatur tunc est in augmento. Si autem exit ut sicut bitumen tunc est in statu morbi. Sicut aliud signum si est in alleviatione morbi et fluxu humorum tunc est in principio morbi. Si alleviatur in statu. Si in fine et declinatione linquitur. Sicut in principio

morbi motu dolet in augmento plus quam in
statu maxime in declinatione tamen
minus dolet. Item aliud signum urina in
principio morbi est tincta i. mortuum re-
d[illegible]. Aut est tota rubea tamen est in augmento
[illegible]. Aut post sex dies urina erit rubicundis-
sima post octo dies urina tendit ad citri-
num colorem et est in declinatione morbi pro-
nosticatio omne reuma in senibus tardius
curatur vel vix quia sicut talibus consuetum
reuma. Senes sunt frigidi igitur ratio-
natur. Item senectus ratio cognoscitur quia
talibus cito fiat ignis humidum putre-
factum. Senes habent corpora compacta non
porosa igitur ratio [illegible] in simile
Item omne reuma generat dolorem capitis. Item
omnis catarrus in dolore capitis quanto
maior tanto diutior quia est magnus dolor
venit ex debilitate virtutis. Item omnis sinu-
tatio cum reumate est malum signum
quia [illegible] calidum esse plenum humo-
ribus malis et hoc in principio morbi. Si
autem in fine morbi venit sternutatio cum
reumate est signum bonum quia natura ex-
pellit materiam malam per vim et naturam. Item
numquam reuma plus nocuit hominibus nisi
in autumno propter recessum caloris a no-
bis ut aer inspiratur grossus. Et tamen
homines multum comedunt fructus cru-
dos et bibunt mustum et [illegible] hoc
causat. Item post autumnum in nullo tempore
plus fiunt reumata sicut in hieme propter
clausionem pororum et tamen caliditas
elevat multum de vapore ad caput et fiunt
reumata. Item reumata generant omnes infirmi-
tates pectoris vel pleuresis vel peripleumonia
et alias causationes pulmonis quia si fluunt
ad stomachum generat nauseam et de aliis.
Item omnes habentes cerebrum et pedes fri-
gidos sunt sine reumate ut in [illegible]
pedes [illegible] et caput et civitatis reumata
et [illegible] reumatizatur
[illegible] calidi habent reuma ex quo calidum
consumit reuma. Item omnes constipati multum
habent de reumate quia fumus [illegible] in stomacho
digerunt de se vapores ad caput et ge-
neratur reuma et [illegible]. Item alia signa si
est flatus est [illegible] et brevis sta-
tim et [illegible] et [illegible] et [illegible]
vias et [illegible] ab illo coloris et fiunt
est [illegible] multum et est [illegible]
in [illegible] propter paucitatem spiritus vitalium et
propter paucitatem sanguinis et pulsus eius est
[illegible] et tardus et [illegible] propter nimiam
aquositatem. Signum [illegible] est [illegible]
tactus seu [illegible] quia est [illegible] et
[illegible] facit [illegible] in corde. Secundum
signum est [illegible] totius corporis quia [illegible]
est [illegible] et membra [illegible]. Tertium est
paucitas pilorum ut in [illegible]. Quartum quia
de facili fit [illegible] et calore corporis de facili
patitur multos. Quintum signum multum
vigilat et somnia habet gravia quia pe-
ricula [illegible] cadet in profundum et multa alia
somnia habet importancia timoris et [illegible]
[illegible] male [illegible] propter paucitatem spiritus
et talis est [illegible] in operibus et [illegible]
[illegible] molle et malum corpus. Item omnes
constipati incurrunt surditatem tinnitum et
ventositatem aurium. Cura reumatis que
est ultima in executione et consistit circa
indigestionem [illegible] in alleviatione
eius scilicet in conversione [illegible] ad aliam
partem [illegible] per [illegible]
per ventosas [illegible] consistit in sex rebus
non naturalibus. [illegible] aer [illegible]
primo aer est [illegible] fiat [illegible]
[illegible] et ergo [illegible] tempore frigoris tempore reumatis
[illegible] pectus [illegible] in estate [illegible] et non
ambulet in nive. Secundo cibaria [illegible]
sint [illegible] ut ova quia omne
humidum generat reuma et omnia vaporosa
ut cepe porri quia ista [illegible] cauda emittunt
vapores ad caput quando reuma non [illegible]
[illegible] in principio morbi [illegible]
[illegible] solventi [illegible] a [illegible]
[illegible] sunt [illegible] in [illegible]
tione morbi non [illegible] reum de
[illegible] caput [illegible] pedes [illegible]
[illegible] ventre [illegible] bal [illegible]
[illegible] primo [illegible] illa [illegible] [illegible]
homo [illegible] in [illegible] augmento
[illegible] bal [illegible] declinatione
[illegible] reuma [illegible]
[illegible] in [illegible] non [illegible]
[illegible] ad quod non [illegible]
[illegible] tanto at pedes vel manus et
caput [illegible] ab aere [illegible] unde
[illegible] caput [illegible]. Item
omnia assa et [illegible] valent reumaticis. Item
[illegible] non [illegible]. Item [illegible]
[illegible] esse lenes et venter debet esse laxus
[illegible] reumata fluunt ad pedes. Item [illegible]
est [illegible] reuma [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
tem [illegible] capite plures [illegible]
[illegible] non omnis [illegible] caput plenum
reumate. Item non reuma [illegible] abstineat a
cena et potatione [illegible]
[illegible] cum [illegible] et [illegible]
Item omnis reuma causat [illegible] et omnia pu-
trefactiva a porro cepe [illegible] et
aliis vaporosis a nova [illegible] a [illegible]

Reumata
Recipe [illegible] grana piperis 1 grana [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] gentiane
[illegible] ista [illegible] post [illegible] et [illegible] de nocte et [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] deglutiatur

pinguia et mollia et omnis reuma descendere de capite in reginine sicut febricitantibus et tisicis dico quod febricitantibus potest uti electuariis reumaticis ante non. Item non mittas simus dictum dare in reumatic ut quod sepius sibi siccitas sunt in specie.

Item non omnia specia sunt necessaria cum ista subtiliantia, quia ergo est reuma grossum tunc subtilia et cum his quae nos habemus et tantum habemus reuma fluens ex quo simus si grossum nos subtiliantia reuma per ea scilicet per potionem ea et album sed tenuit reuma cum tempore fleo rectificans illorum cum frate scilicet florum borraginis viole et buglosse et nenufaris, zuccarum simul cum spaneus quod tepide emis scilicet spaniclis simul provocat somnum scilicet pulvis et bibite quia habet humiditatem et frigiditatem et addere lactucam cum zuccaro perulata et psillium cum melle nec zucchero patitur digerit vel utatur digestivo postea sic vadat ad balneum lavando se ibi cum aqua decoctionis camomille. Item alia de sandaris seu lactuca perulate simul vel ypericonis de piris silvestribus cum tafor (?) ...atorum comedat simul similiter potum addendo contra omnem dolorem capitis tandem in qua habent odorem et sic potum inspiratione purgata purgantia calidis sed in ea et frigida contra dolorem capitis sic potum illos fit de sandalis storacis calamite spicanardi misces ambo olibani pulvis et comedant similiter infundendo cum aceto vel cum aqua et cum ... sic potum cum sero reuma parum vero in ea cum odore rosarum ... vel aceto in frigida autem odore parum sandalum spicanardi cum cura thymiamata vel olibanum hoc removet reuma corpore prius purgato. Item reumaticus in ea cum bibat ptisanam cum micis panis ... comedat ordeum purgat se ... cum clavo frigido secco ... in tabulis ... et fiat per nares oleum violaceum vel aqua ... vel oleum ... seu aliquas aquas frigidas in frigida cum ea trahat per nares aqua vitis ... bibat et alys ... utatur in ... ut aut carni ... et purgat ... cum pilulis ... vel ... digestum in frigida ... spiritus cum ... panem ... seminis cum mastice olibano cum zuccaro ... sufflat et psillium et musilago ... musilago ... vel laboat ... semen quod ... et ... hic in ... et ex ... pinguedinem ... tunc illa ... dicitur musilago. Item ... in hieme ... cum ... feniculo ad ... digestum ... cum pilulis ... cum ... in musto diagulagt ... radatur caput et suppone ... reuma ... cum ... talidi sic subtiliat grossos humores capitis et sic ... pinguia quod sic induit siccitatem

vel de panno calefactum et liga per caput cum predicto ... sed sic ... dum manet cum calore quia ... resolvit humores. Secunda diversa ... pedibus et plantis et ... post ... spissa ... fiat. Alia cura diversa appone pedes in aqua valde calida in balneum quibus manus et pedes et principaliter cum ... est ... reuma quia curat magnum dolorem calidis. Item oleum laurinum infunde ad nares quibus ... purgatoria et ... post infusionem vero illius ... post decoctionem duabus horis fit decoctionem seminis ... et absinthii vel alia ca et ... per embotum ad aures tunc oleum ibi ... et non ... epilationem ... ca pro ... ad ... spicanardi olibanum ... ruta seminis et alia ca. Item ... Item alia ... per gargarista cum dyamoron parum ... fiat gargarista cum aceto vel cum aqua decoctionis pomorum silvestrium. Item faciat sibi reumaticus ... oleo ... cum ... odoriferis prius corpore purgato. Item ad restringendum reuma ... de lapidibus agitur et ... illud ... cum nigella ut ... et tene ... super illo ... et naribus sic ... et restringit reuma. Item ... oleum ... quia opilat. Item pillemo ... se simul purgat reuma. Item sternutatio cum nigella purgat reuma prius corpore purgato. Item ... cephalica ... ut ... Item radatur ... cum ... et ... cum ... et allio et aqua ... aufert omne reuma. Item ... vel ... vel fit gargarista. Item suffusio et ... sulfure ... cum aceto ... liga super caput. Item ... storace vel lignum aloes et pone super ... et fac suffumigationem et fit ... per nares ad os ... cum nigella et fit suffumigatio vel ... parum spissum ... sic aufert reuma. Item ... faciat sulfur ... et ... et ... per os ... reuma. Si ... fac suffumigationem per os ... Item suppositoria naralia in ... ut supra ... reuma. Item coriandrum retentum in ore comestum ... ad caput ... olibani et ... in ... Item spicanardum in ore retentum tempore noctis ... in nocte curat omne fluxum ... et reuma. Item ... aliquem ... papaveris albi seu lactuce ... inter ... cum zuccaro ... in aqua rosa vel ... seminum ... et potus ... super

lingua ad ut dissolvatur cum igitur dor-
mitio vel quando placet sed tamen in omni
phlegmatico catarro conferunt item alie pillule
conferunt vel ut plurimum aderet predicta ut
Nota nulla debet imponi nisi ad aquam calidam
et post ea mitte bulle quia ubi ubi cum
dissolvuntur per evaporationem sed debet imponi
quando debet dare sive stillicidia Item
fumus cum ea confert et pira vel species
cum cottana et bulias nucis passas
porrum cepe et bibe decoctum et cum
ea cum vino et illis confert et sic tu at
calidum Item in sia cum confert cumulata capanaz
et pul semen anisi talai cum pulva
nado in gulam et non et bibe hac
pulve cum medone de mane et cum vino
sto vel cum melle Pauper autem utatur
pipe loco predictarum species cum melle
vel medone vel vino quod dicit vz
Ova sorbilia et vinum et alia sorbilia
sed brodium sunt levius digesta et a toto
corpore in sanguinem et confortant tenuis
quam grossa cibaria et antiqua Item
non omnis cibus qui eructuatur seu aste
[illegible] cum ros illis cibis est grosse
et difficile digestus et illa sunt sicca sed
[illegible] mollibus per allugo non debet
omnino mane dari sed aqua assa propter
viscositatem et [illegible] confortativum
per sorbillia quia per grossos et duos cibos
Nota omnis mansio et evacuato corporis
Dicit sed omnia humida nutriunt et con-
stant Nota potus vinum capiatur pro
omni cibo qui deglutitur sine mastica
tione ut ova mollia et sorbilia alio
capiatur per liquorem habendum Item omnis
[illegible] cibus citius digeritur quam grosse
dicatur quia assatus nutriunt sed extracte
[illegible] et sicca Item omnia salsata
et fumigata sunt grosse et difficilis digestionis
et generant melancoliam omnis cibus iniunctus
a toto digeritur ut vz tertia vauta et de
alia [illegible] et constant pera
bana humida et vina rubea Nota vinum
in nullis partibus in omnibus mutat et pu
[illegible] sed vinum gallicum et in est mutat
Nota omnia animalia iniunctura [illegible] sunt
nutritiva et generantia sanguinem animalia
venis mentis sed grossa cibaria et antiqua
generant melancoliam et sunt indigesta Nota cibaria
que stringunt ventrem et constipant illa nu-
triunt et [illegible] sicut lapaut [illegible]
te [illegible] Nota calida et humida confortant [illegible]
in vita sed sicca et frigida [illegible] Nota digestio
est alteratio nutrimenti in [illegible] cuius quanto
corpori [illegible] Item digestio [illegible] prima
per [illegible] secunda per [illegible] que illa dicit
debet retinere cibum [illegible] per sex horas
[illegible] tertia [illegible] expulsiva que
oportet digestio et [illegible] ab [illegible] [illegible]
illa cito mutat [illegible] apta cito ad [illegible]
cum

que sunt iuvenes ut et omnia que
cito concoquuntur per [illegible] ista cito digeruntur
Nota vitellum [illegible] pullorum
[illegible] generant sanguinem et moles et [illegible]
sed tamen [illegible] pocione [illegible]
generant [illegible] et sanguinem viscosum
grossum ergo sunt fugienda Item sanguis po-
tum generant ex humido et ea quoque assa
et sicca non generant sanguinem nisi [illegible]
pisces magni et [illegible] et [illegible]
tardius digeruntur quia [illegible] vel in
venes Nota cibi odoriferi [illegible] odoris non
nutriunt quia odor confortat spiritus vita
les Sed cibi odoriferi [illegible] cum speciebus co
[illegible] sunt nutritivi Sed odor in se non
nutrit Nota vinum [illegible] et aquosum
ut [illegible] est in omnibus partibus [illegible]
nutrit sed vina gallica summe nutriunt
Item vina vinosa subtilia ut gallica [illegible]
[illegible] sed vina aquosa humida terrestra [illegible]
turbida Nota vinum [illegible] clarum [illegible]
est aquosum et [illegible] indigestum
Sed vinum [illegible] aquam turbidum et vinosum
et [illegible] Item vinum [illegible] facit
multum urinam sed modicum nutrit Item omnia
[illegible] apparent [illegible] vine Item vina ter-
restria constipant ergo produnt urinam Item
omnia ea repellunt calorem et [illegible]
vias urine et constipant Sed sicca generant ca[illegible]
Item [illegible] sudores non ut vina [illegible]
qui [illegible] multas [illegible] non [illegible]
Nota vina in dulcia plus nutriunt quam
[illegible] Nota vinum in [illegible] tendit ad
dulcedinem magis nutrit Sed vinum [illegible]
ad nigredinem generat melancoliam quia est fugiendum
quia constipat Item qui cito vult mori
[illegible] Sed dulcia [illegible] vita
Nota [illegible] vox erit rauca
et difficulter loquitur et post [illegible]
loquitur et [illegible] incipit raucescere
[illegible] status [illegible] Et si [illegible]
sed pulsus forte [illegible] Si autem debi
lis pulsus [illegible] Et quando [illegible] loquitur
sed leve [illegible] sanabitur
Nota [illegible] est [illegible] ad [illegible]
[illegible] in consuetudine
ut quia qui post [illegible] venit [illegible]
[illegible] est [illegible] Si non [illegible] et debilis
post [illegible] signum est mortis Et [illegible] non
[illegible] signum malum Nota
[illegible] mutatio [illegible] vel ad sa-
nitatem vel ad mortem Item non in omni [illegible]
[illegible] evacuatio sanguinis per nares [illegible]
[illegible] Nota in bo
na [illegible] prius [illegible] humores
bonos a malis [illegible] expellit Item [illegible]
[illegible] omnes [illegible] et natte [illegible]

absolute non nutriunt bene

Cautus

illa die fuerit erit aggrauatus et debilis
Si uero de die habebit tunc de nocte aggr
auabitur aute hec Nota omnis eger de no
cte plus dolet quam de die quia calor
naturalis plus agit quam de die Item
uero ante crisim aliquando uenit distillatio inspi
ciendi sic quod est rancor Item nota quando per
crisim infirmus est instabilis sic quod iam uelit
ibi iacere iam alibi signum est mortis
et non uult cibare Nota quod per crisim homo
est debilis et habet angustias quia in crisi
fuit pugna morbi contra naturam ideo post crisim
homo fit debilis Nota racio quare homines
Nota in nocte moriuntur quia nox est frigida et dicitur
ta non facit moratiuos et ideo calor primi
fortiter in nocte et tamen moritur et
aufert secundum ille sensibilis calor modo
quo primus aufert tunc est resolutus pri
mus naturalis et moritur et plus dolet
communiter quam de die Nota omnis crisis plus
tendit ad sanitatem quam mortem nisi in pe
stilencia quia in pestilencia per crisim mo
riuntur ideo nullus debet prestare in pestilencia
quia est morbus contagiosus et inficit me
dicum Nota omnis crisis euacuat aliquid
secundum primam materiam uel ad salutem uel ad mortem
Nota distillatio reumatis per nares communiter sit ex fri
gore et omnium membrorum et ex frigiditate capitis ex ha
bitudine potus igitur uita suum potum et
maxime gula est causa reumatis et fluxus narium
Nota omnis cibus cum per naturam intrat hic
ille egritudinem facit secundum Auicenna quando
aliquis plus comedit uel bibit quam natura
sua sufferre potest habebit aliquam infirmitatem
et tunc sequitur polluciones utz Nota crises
plus sunt in febribus quam in aliis egritudinibus
et plus in febre quotidiana quam in aliis et tercianis
et acuta quam in interpellata Item nota omnis
febris quolibet habet communis materiam in ueneno
sicut febris interpellata habet suam materiam et materiam
et remote a corde Sed febris quotidiana et acuta
est prope cor et in apatibus per febris crisis sunt
igitur pestilencia post crisim sed per sudorem
uel uomitum alleuiatur talis conualescit sed
uero aggrauatur tunc moritur Item nota si febri
citans uel pestilenciosus in prima die egri
tudinis habet crisim uel sudorem uel uomitum
est malum signum quia morbi est ad tam
indigesta et illa quia in principio morbi debet
fieri naturalis crisis Et ubi est morbus mors Sed
sic in statu morbi debet uera crisis et si tunc
per illam crisim uenit bona signa scilicet al
leuiatio hec est signum bonum Item si aliquis
in egritudine habet multas sedes uel sudores
uel sputum uel uomitum et postea aggrauatur
talis moritur Item si aliquis habet alleuia
tionem per crisim et non habet bona urinam
tunc aduenit malum signum ita uideatur
urina Nota quando egestio fit pinguis

fiat humidum radicale dissolui et mor
tem Item ex omni fetore sequitur putredo et
ex fetore egestionis sequitur mors quando
debilitatus per egestionem seu purgationem siue post
uomitum infirmus ubi est mors Item se
des liuide faciunt humidare nigra sedes
in colera et flegma si sedes nigre fetide ui
scose faciunt mortem Sed autem nigre sedes sunt
in hominibus sanis tales dum non uim(?) le(?)
illa sedes sunt nigra propter materiam adustiorem
humorum et epatis Item Nota egestio est ma
la quando est multa et diuersa non ex tpana
et ex ciborum(?) non moritur homo Sed ex re
plecione Item omnis expulsio seu purgatio
naturalis post digestionem est bona Sed omnis expul
sio innaturalis seu uiolenta est mala et mors
ergo non facit ubi sedes et quia materia non
est digesta et ibi repellitur et diminu
itur uirtus naturalis et per consequens mors Item
si apparet uel aliquis ante crisim sed
ante digestionem materie seu egestionis Sed debet
sed uomitum est bonum Nota alleuiacio est
signum mortis Sed si ille euacuatus uenit
post signum digestionis si alleuiatur per hoc
et erit sanus hoc est signum digestionis quia
urina habet ypostasim et signacionem
Sed autem nullum illorum est ibi et eque uigilant
et euacuationes tunc sequitur mors Nota
bona egestio quanto equalior in colore tanto
melior quanto uero diuersior in colore tanto
peior quia per multos humores peccauit
Item urina diuersorum colorum est mala
quia fit turbatio humorum Item si uri
na non libere uel uiolenter est malum quia
uirtus expulsiua est debilis Sed cum coctio infra
et sedibus Sed bene fluxus sanguinis
emoroidarum seu menstruorum diuersorum
colorum est bonum Sed aliquis albus
est malus Item fluxus sanguinis per inferius
est melior quam per superius Item sanguinis
niger est melior rubeo sanguineo aut flegma
tico uel colerico Item sanies pinguis fiat
dissolucionem membrorum solidorum
sicut cordis epatis Sed ita egestio est pinguis
fiat dissolucionem illa euacuans uenit
ex cibis pinguibus et non est malum ita cibus
interius pinguis Nota egestio fetens in
tense ultra naturam est mala Item
fetor secundum sic ex cibis ut ex oleribus
et propter corruptos humores ut propter
putrefactionem corporis uel propter retentionem materie
fetoris est mala et pessima ante digestionem Sed
ergo post digestionem si est fetida non est mala
Et ergo nigra et fetida ante signum di
gestionis est mors si egestiones post digestionem
sunt bone pustula uidetur fiat colera
russa sanguinem in urina ad flegma etc
et omni stabili prius et sterculis sic ergo
citrina fiat colerica Nota plurimum rarum a
na datur(?) mitius non ante corporis egestio
ad durum uel melius per oculis nisi pin
guiter exiat flegma uiscosum et te
fiat urinam sine sit in macro pinguius

id est niger sive macula piper id est az[illegible]
sine est bonum piper [illegible] [illegible]
stomacho non digesta ut deglutiatur [illegible] mac
Catarracta est constrictio oculorum que fit ex
reume fluente ad unum optimorum
nervorum oculorum in quo est visus et ex
tali reume fit [illegible] oculis [illegible] oculos pul
veres apparent [illegible] cavitandum est re
uma et unde est melius cum eiusdem
morbum vitandum nisi aqua vite re
mate de vino gallico cum pulvisculo
[illegible] eiusdem caforata [illegible] et in aqua gut
ta instillata oculis similiter clarificat vi
sum et deponit [illegible] et exsiccat reuma
[illegible] et eadem aqua [illegible] capta ex
siccat reuma [illegible] calefacit stomachum dulci
ficat visum et omnia membra corporis interiora
confortat Nota quando aliquem [illegible] sive
[illegible] continue hoc est ex mortificatione
spiritus naturalis Nota in omni crisi fit [illegible]
expulsio vel per vomitum vel per secessum
et bene sunt ille purgationes et sane
[illegible] si ex eius purgatione non vel dissolu
tio caloris vel putrefactio membrorum inte
riorum [illegible] tunc est pessimum quia sequitur
mors Nota venter [illegible] apud me
dicum per omnia [illegible] corporis aliorum [illegible]
[illegible] parte corporis [illegible] stomacho Nota serum crudum
laxat [illegible] stringit igitur non decoquatur
sed solum [illegible] terre et absinthio colatur
et ponatur in [illegible] et bibatur solum tepi
de [illegible] non coquatur Nota omnis vomitus est
laudabilis cum colerica et fleumatica simul admixta
in quo vomitu [illegible] fleuma et colera [illegible]
idem est in [illegible] in omni fluxu ventris
[illegible] calor [illegible] spiritus ergo qui [illegible] pur
gatur talis spoliatur calore naturali et spiri
tibus [illegible] si aliquis [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible] comedit [illegible]
[illegible] ut oleum [illegible] Nota [illegible] aliquis
[illegible] in corpore [illegible] Nota [illegible]
[illegible] et [illegible] fluit [illegible] aqua de naso [illegible]
constrictionibus et [illegible] Nota [illegible]
venit residuum hoc fit ex eo quod [illegible]
primus non sunt [illegible] ergo quilibet [illegible]
[illegible] purgatio in [illegible] equali [illegible]
[illegible] sed innovativa vel eradicativa
et [illegible] in omni [illegible] Nota [illegible] tunc [illegible]
[illegible] hoc crisim plusquam alie infirmitatibus
hoc [illegible] in [illegible] septimo die ne
quando [illegible] febricitat Humilit
quando volt [illegible] Nota subito et [illegible]
sunt [illegible] radicalis ad [illegible]
[illegible] subito [illegible] subvenit [illegible] et residua
[illegible] ex malo reume et [illegible] Nota omnes
purgationes sive per inferiora sive per superiora
[illegible] sequitur alleviatio tunc est perfecta
crisis et [illegible] residuum [illegible]
[illegible] purgationes [illegible] et non alie
[illegible] crisis et [illegible]
[illegible] residuum [illegible] venit
[illegible] aliaque
residua [illegible] sed [illegible] ex malo

reume [illegible] residuum non [illegible] est quod non
[illegible] Nota quando stomachus non digerit
tunc omnia membra debilitantur et dimi
nuuntur Nota humores putridi generantur
febre vel residuum Nota ille humor qui
non potest superari a natura [illegible] a [illegible]
ille dicitur humor [illegible] naturalem [illegible]
et [illegible] ubi est putrefactio Nota [illegible]
[illegible] pinguet et [illegible] vel [illegible]
[illegible] est quod [illegible]
[illegible] radicale et spiritus et ca
lor naturalis [illegible] est [illegible]

[illegible] medicine
[illegible] ad vulnera
putrida et [illegible]
putridas quando pu
trescit et cadit Con
fice pastam de farina
[illegible] tritici ad
[illegible] absinthii [illegible]
[illegible] et favo
mellis bene [illegible]
[illegible] ita quod omnia sint
[illegible] equales [illegible]
[illegible] de favo mellis
[illegible] ad [illegible]
et sic pasta bene facta et manibus trita
ponatur super vulnus mane et ve
spere bene [illegible] primo [illegible]
[illegible] calore bene calefacta [illegible] cum
vino et postea pasta supponatur quousque
vulnus incipiat [illegible] ad sanitatem
Sed si supposita pasta vulnus [illegible]
[illegible] malum [illegible] est et [illegible]
[illegible] est tunc infundatur in vulnus
[illegible] de salvia et iterum supponatur
pasta et [illegible] et [illegible]
[illegible] et efficacissime sanabitur
probatum est [illegible] Contra [illegible] inflamationem
accipe puram farinam de tritico [illegible]
[illegible] butirum [illegible] si habere
potest vel [illegible] omnia equalia et sic
[illegible] decoquatur [illegible] bono [illegible]
[illegible] et super vulnus ponatur [illegible] inflamationem
[illegible] et [illegible] supponatur [illegible]
fiat cum [illegible]
[illegible] purgant [illegible]
[illegible] Contra ydropisim
[illegible] vel [illegible] bibere a
[illegible] equalia si est idropisis ca
decoquatur [illegible] cum aqua si est frigida [illegible]
cum vino vel cum [illegible]
bibatur mane et vespere et cum [illegible]
[illegible] decoctum
[illegible] et [illegible] ydro
pisim Contra dolorem oculorum lacrimam
rubedinem et caliginem sume lapidem [illegible]
[illegible] et pone in ignem quousque [illegible] ignescat
[illegible] et postea extinguatur in aqua
rosa et [illegible] sicut [illegible]
[illegible] cum aqua rosa et cum [illegible]
[illegible] in pelvim et [illegible]
pelvis et facto igne de lignis [illegible]
[illegible] pelvim [illegible] ignem [illegible]

paq̄m ex̄ eaꝰ est de pelle et pelui et cum
cultello et repone in torreo et pone in
oculis. Contra puncturas moscas aqua
rosa lac mulieris et clarum oui equalis
mensure commisceatur et pannus lineus in-
tingatur et super oculos ponatur. Contra carnes
excrescentes in oculis galli [illegible] pone
ponde in al oui assatum cum adhuc est
calidum et cola [illegible] per pannum et [illegible]
[illegible] vel super [illegible] pelle [illegible]
et lauat. Contra uomitum recipe [illegible]
[illegible] uel [illegible] mirre absinthium rose [illegible]
mica panis et [illegible] omnia equalia
simul contundantur et in bono aceto coquan-
tur et in sacculo super orificium stoma-
chi ponatur calidum et [illegible] in
[illegible] fuerit [illegible] calefac et sepe [illegible] et ca-
ueatur ne sacculus umbilicum uel dextrum latus
tangat ne epar calefiat. Item sume [illegible]
tum et commisce cum aceto et coque aliquan-
tulum et postea pone in saccum lineum pone
et fac exstillare acetum et residuum super
orificium stomachi et hoc fac sepe iterum calefa-
ciendo. Ad menstrua prouocanda uinum coctum
cum artemisia et cum saluia et [illegible]
[illegible] ad quantitatem [illegible] et [illegible]
al equalis quantitatis et bibe. Ad restringendum
pone uentosas inter mamillas non extra-
hendo sanguinem sed tantum apponendo et deponendo
[illegible] illas [illegible] in [illegible] post
uentosas. Contra uomitum recipe galanga ori-
ganum flores i. [illegible] et mica panis et [illegible]
gine omnia equalis pondus cocta cum
fauo mellis bene [illegible] quedam e-
[illegible] sumatur mane et uespere. Item emplastrum
fac de albumine oui et stupa canapis et ligetur
super uenas brachii apud manum et restringit.
Contra fluxum uentris recipe rosas et laua per
[illegible] cum aqua et postea decoque cum aqua
[illegible] fortiter ita quod de aqua remaneat tunc
effunde illam aquam et rosas sicca fortiter
ita quod bene comminuantur. Deinde pone [illegible]
in aqua de rosis [illegible] et iterum refunde il-
lam super alias rosas et iterum coque aliquan-
tulum et fiat [illegible] et comedat paciens.
Ad somnum prouocandum recipe lactucam cum radice
et iusquiamum cum radice et contunde et succum
eorum commisce cum [illegible] contuso equa-
lia omnia exprime per pannum quasi [illegible] et
ibi intinge stupam de canapo et fac emplastrum
et pone super [illegible] et quando uolueris remo-
uere emplastrum [illegible] renoua cum
lacte [illegible]. Contra colicam passionem
recipe [illegible] cum [illegible] mica panis et [illegible]
gine contunde et [illegible] postea pone
in patella et confunde acetum et coque aliquantulum
et postea pone in lineum saccum et pone
super locum doloris calidum et [illegible] in-
[illegible] calefac. Collirium ad oculos recipe [illegible]
[illegible] baccas lauri aloe [illegible] sa-
[illegible] gallicie [illegible] uinum contra

sume [illegible] pone et contunde pariter
in puluere assume ollam nouam et repone omnia
hec cum uino et cooperi cum alia noua
olla et [illegible] ollarum liniatis cum
pasta et super [illegible] ollam totam cum pasta li-
niatis et coque quousque consumatur tertia pars
uini. Deinde cola per pannum in peluim et coop-
eriatis alia pelui et sepelliatis sub terra per [illegible]
[illegible] et inde consutum effunde in uase e-
reo [illegible] aliud uas sustine non [illegible] inde la-
ue oculos cum [illegible] et [illegible] in palpebris.
Ad [illegible] recipe [illegible]
[illegible] vinum si [illegible] totum
[illegible] ad pectus [illegible] recipe liquiricie
illa dupla [illegible] dupla ysopi dupla [illegible]
[illegible] passule [illegible] [illegible]
le viole [illegible] omnia simul et cum bene
fuerint cocta appone de melle [illegible] et iterum
coque bene si fuerit [illegible] et quolibet [illegible] ap-
pone de melle [illegible] ad electuarium
ad pectus [illegible] recipe passulas ysopo pipe-
ris [illegible] semen [illegible] cucurbitarum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
assatam [illegible] pulue-
[illegible] pulueri [illegible]
et [illegible] cum libra una
[illegible] et [illegible]
[illegible] pulueris ad oculos [illegible]
[illegible] ruta [illegible]
[illegible]
[illegible] omnia [illegible] pone [illegible]
et comedat [illegible] Ad sanguinem restringen-
dum [illegible] recipe [illegible] et po-
ne super carbones et [illegible] pone super
[illegible]. Ad sanguinem restringendum inna-
ribus recipe pannum lineum et madefac
in aqua frigida et pone super genitalia [illegible]
fac bis uel ter uel quater [illegible]
pannum [illegible] cum calefactus fuerit [illegible] geni-
talia [illegible] et appone ad nares
et restringitur sanguis. Ad restringendum
uomitum [illegible] et pone in ollam
nouam et [illegible] aqua et postea pone
in panno lineo duplicatum et pone
super orificium stomachi quando calidius sustinere
poterit et fac pluries. Contra [illegible]
recipe [illegible] et misce cum aqua
rosa uel cum alia [illegible] aqua si [illegible] rosa non
[illegible] et cola per pannum et da sorbere
pacienti. Si uero [illegible] in sciatica [illegible]
non [illegible] sume [illegible] et ta-
[illegible] mellis et misce et calefac in patel-
la et calidum liga super locum doloris.
Contra tremorem cordis recipe cor leporinum
et pone in acetum forte per [illegible] et
postea recipe et [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] uel ad [illegible] et tunc liga in
panniculo super cor [illegible]. Nota
[illegible] ad menstrua prouocanda [illegible]
[illegible] quando [illegible] menstrua aduenire
[illegible] alias [illegible] temporibus non

Ad vesicam stringendam spongia in aceto fortis-
simo posita stringit ad profunda vesicam rubea
acu vel marrubia pistata vel colata ut es-
fora acu vino dissecata multum Contra
fluxum ventris succus plantaginis i. [illegible]
[illegible] et succus mente i. [illegible] quantum sit equalis
melle sumatur ad testam ovi plenam Item
stercus porcinum cum medone [illegible] colletur
per pannum et sumatur ieiuno duo vel tria
coclearia sepius Contra fluxum sanguinis
vel idem stercus porcinum ut dictum est Item
plantago herba cum radice contusa coletur per
pannum et apponatur [illegible] et sumatur
mane et vespere per parvum [illegible] ad unum
coclear vel parum plus et vel bene Contra
verrucas vel aqua pluvialis que iacet super
stercus bovum Item ad idem radix [illegible]
decoquatur [illegible] ungantur cum melle et [illegible]
[illegible] interiorna i. [illegible] ligna
[illegible] herba et flores violarum et coquantur
[illegible] simul et bibatur frequenter Contra [illegible]
[illegible] semen petrosilini semen apii et [illegible]
[illegible] pulverisetur et [illegible] columbinum
[illegible] est de omnibus supradictis sit pul-
vis et sumatur mane et vespere Contra ser-
[illegible] vel ponatur super verrucas et ligetur
cum panno in [illegible] radicitus [illegible]
Contra fluxum sanguinis de naso pone stercus
porcinum super laterem ignitum et fumus [illegible]
ad nares Item ad idem herba [illegible] cresse na-
ribus apposita statim stringit Dolor capitis
fit multimodis [illegible] ex dolore [illegible] tunc
lavetur cum aqua rosacea et ungatur populi-
leone et sub umbra [illegible] sedatur
et ferro et calibe infrigidetur [illegible] ex
[illegible] causa tunc lavetur cum aqua cali-
da diu et inungatur dialtea et comedat
galanga et diu masticet quandoque fit ex
[illegible] tunc laboret et comedat sepe et cum
aqua calida lavetur et comedat quotidie
vinum [illegible] et [illegible] ad nares teneat
et odoret [illegible] ex [illegible] parte stoma-
[illegible] sunt illa que laxant quandoque
ex ventositate tunc [illegible] sine fructu
[illegible] et [illegible] Contra palpe-
bras [illegible] galanga [illegible]
[illegible] et [illegible] in vino
aloe epatici omnia equalia [illegible]
[illegible] pulverisentur
simul et palpebris malis [illegible] pul-
imponatur Contra morsum vel [illegible]
pungatur in locum [illegible] dente [illegible]
[illegible] sanguinis emanat et statim [illegible]
remedium et [illegible] in
magno [illegible] Contra calefactionem epatis [illegible]
na ordei [illegible] cum succo solatri et
succo [illegible] i. [illegible] et [illegible]
et ponatur in lineo sacco et ponatur supra
dextrum latus et [illegible] pulvis [illegible] et cum
[illegible] deponatur et [illegible] alter Item
epat [illegible] fortem [illegible]

aliquantulum [illegible] et comedat
[illegible] vespere et mane et [illegible] Contra
inflationem [illegible] archangelica cocta cum
aliqua pinguedine et [illegible] sepius sicut
comeditur aliud olus sanat [illegible]
[illegible] Contra constipationem [illegible] ungatur
venter in [illegible] umbilicum cum felle [illegible]
qui [illegible] si haberi potest si non
potest haberi ungatur cum alio et for-
mam teneat cum illo felle et [illegible]
[illegible] super umbilicum [illegible]
[illegible] quia similiter [illegible]
[illegible] in ventre [illegible] ungatur
fortiter cum dicto felle infra umbilicum
Contra [illegible] radix epatice i. [illegible] comesta
[illegible] salvia cocta [illegible] aqua [illegible]
folia [illegible] Contra dolorem epatis et splenis
[illegible] folia [illegible]
[illegible] ad modum [illegible]
[illegible]
[illegible] ut si [illegible] sint [illegible]
[illegible] ad pondus fortius vel
parum plus et [illegible] cum aqua
[illegible] fortiter [illegible] vix [illegible]
[illegible] de aqua et [illegible] et bibat [illegible]
mane [illegible] et vespere quando non vult [illegible]
[illegible] et bibat bene manum plenam vel
parum plus et [illegible] septem vel
octo diebus Contra dolorem lateris et pec-
toris [illegible] malva et semen lini et
[illegible] fortiter contunde in mortario
utrumque per se et postea ambo decoque simul
in patella cum bono butiro [illegible]
[illegible] potest et postea cola per pannum cum
illa [illegible] unge locum doloris ad ignem
vel ad calorem Contra paralysim unguentum
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] contunde [illegible] in mortariolo et post
[illegible] fac et aliquantulum [illegible] in pa-
tella et postea cola per pannum [illegible] unge
locum doloris Item [illegible] herba
contundatur et locus [illegible] cum ipsa et
succo eius [illegible] igitur [illegible]
[illegible] Contra [illegible] et dolorem [illegible]
archangelica contundatur cum sale et ligetur
super [illegible] prius bene [illegible]
[illegible] et [illegible] post
et super [illegible] et super frontem Contra
[illegible] mel [illegible] melle
[illegible] et [illegible] et co-
medat mane et vespere Contra [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel aliis membris
semine canapi [illegible] radix et [illegible]
sulfuris contunde simul et bene contusa
coque fortiter in aqua in illa [illegible]
[illegible] pannum [illegible] dolorem [illegible]
[illegible] melior et [illegible] et pone [illegible]
super [illegible] et cum [illegible] sicut [illegible]
et [illegible] aliud [illegible] fortius vel
[illegible] in vespere quando [illegible]

donec sanaberis Item sume unguentum de sulphure et arsenico auripigmento et unge contra
ignem fortiter Ad volneram et rupturam cutis
sicut quando ex pustula vel lesione alia
cutis lavatur recipe radicem lardinum in bona
quantitate et incende facit stillam super sucum
porri et illas stillas vel illam pinguedinem
stillatam infectam succo sume tanquam alium et masticum equalis ponderis cuiuslibet tertiam
paulo plus et ambo pulverisata commisce
et cum rosagine sicut est pro in bona quantitate
et sepum dividit et pone hoc quod in patella et coque simul quousque succus totus
evaporet et tunc intinge pannos lineos
et fac emplastrum et pone super volneram et
efficaciter sanat Bene dicto super volnere sicut
longeinus latus salvatoris apperuit non diu sanguinavit non doluit non doluit non putrefecit
nec ardorem tempestatis habuit sic plaga ista
non sanguinet non doleat non putrefaciat nec
ardorem tempestatis habeat In nomine patris et filii
et spiritus sancti amen hoc dicit tibi et tantum
pater noster et appone super volneram lanam
de ove non intinctam in oleo olive Contra
dolorem dentium recipe pietrum masticum
staphisagria equalis ponderis quodlibet fiat
pulvis et super locum doloris ponatur Idem confert dic-
tis tria quia intus extenuant humores de capite
Item recipe acetum equalis mensura in olliculam novam quantulam simul coquitur deinde ollulam
cum aperta lignea bene super ollulam aptata
cooperiatur ne vapor exeat foramine modico
desuper cappa dimissa per quam vapor calidus immediate canna ad locum doloris transmittatur et humores quoque statim simul emittantur et efficaciter
sanat Ad occidendum auricularios vermes in auribus absinthium recipe cum radice in forti aceto
coquatur et succus expressus in auribus mittatur
et statim moriuntur Contra pruriginem aurium Item
oleum in aurem mitte et statim moriuntur Contra
pruriginem corporis sume radicem enule sive radicem vel
linguam bovis et incide particulatim et
bene contunde in mortariolo et postea misce
cum fortissimo aceto et in bona quantitate sicut ego cum manu
plenam et in balneo stando patiens cum sudat unga-
tur cum eo quater et sanabitur Item contra
paralisim recipe semen petrosilini apii levistici feniculi
carvi ciminum ana zz galangam zinziberis ciperi lavendule pipe absinthii seu petrosilini ana
zz ij nucis dyacasia equalis ponderis
recipe radicem spice spinee in dupla quantitate omnium
predictorum et fiat pulvis et stratum mane et sero
et tempore cum zucaro albo Contra morsum
serpentis vel alterius venenosi radicem baldrian comedat et statim sanatur Item pasta fit de farina
de siligine cum succo apii et ponatur super
locum puncture Contra terciana et caloris febri-
lis panno lineo plicato cum aqua rosarum vel plus
tingatur in forti aceto et ponatur super dextrum
latus et renes cum sicut siccatus fuerit iterum intingatur
et suppositur ut capiat infectum deinde vitriolum

ponatur sub sinistra scapula ut sanguis
intercutaneus exsiccatur et postea si necesse fuerit minuatur in mediana sed hoc prius in vel
quinque accessiones Item minue in dextro pede in
vena que est inter duas arterias pedicas quantum
sinit pollex Et quod aliis non potest retinere
vermes et marine invenimus probatum plures
in olla nova et pulvis ille sumatur et sorbito
vel alio cibo tempore vel plures si necesse fuerit
et efficaciter sanat Ad rupturam intestinorum sanandam vermes plumales qui inveniuntur
in fimo iuxta colligantur et pulverizentur in
nova olla in igne pulverisetur Et ille pulvis
in sorbitiuncula vel alio cibo sepius sumatur
et sanabitur expertum est Contra terciana sume
succum solatri et intinge pannum lineum et
pone super latus dextrum super epar et simul
de succo nitre vel hyme dextrum contraria
et requiesce in lecto et statim sanaberis
expertum est fiat hoc ante accessionem Ad pri-
mam dicit ad curandam sub ipsum fuit clismam galici et terciana super de super aceto per diem
et noctem et totum ante per duas zz
longe et alie rute sorte saluie tocius ana partem unam mellis depurati quantum sufficit et incorporetur ad solutionem faciendam recipe rasse sal nitrum
sal gemma et coniunge ita ova dari sic sexus
et digeratur et tunc liget ita confectio super umbilicum
donec audias in ventre sit statim depone Contra
paralisim efficacissima et recipe ciminum salviam
et castoreum sit sex cocta cum vino bibatur mane
et vespere per partes quo salvia et eupatoria postea
de loco doloris et sanatur hoc Contra calculum recipe semen
petrosilini apii carvi levistici anisi feniculi ciminum
ana plena nucis moschata cubebe sem cum impleta
pollipodii sic ptisane pipe sapi fragi radicem betonice radicem valeriane ysopa duo
sumas cum herba scilicet betonicam et valerianam
de quibus suppositum loco zz medium sertone
lique iuem stone sic pulvis et comedatur mane et vespere et efficaciter granum et calculum si ibi appone de sanguine hyrci locatio efficacior et pulvis
Contra quartanam succus ebuli absinthii et succus
radicis chelidonii ligabitur succus radicem incipe et stravo
extinge predicto succo per mixto et pone bacelamentum
ana omnibus vini maiale et omnia mortuo coquatur
et in vasa reponitur et in precordia usque ad illuciam
per dies unguatur pillule nigre constant quod
ut quod dicitur discit cocte et sume pulveris sine fracta mane
et vespere recipe oleum cera rectum de reubarbaro
et divide in duas partes et cum una parte hoc
de cinnamomo et in masticis dragagati et postea dimitte masticis vel dragaguin in duo et vias per
pessa hoc de zz et in cinnamomo in hoc de cero
et repone dragantum in aceto per diem et noctem
et recipe aloe epatico ad pondus omnium istorum et contunde omnia in pulverem et misce simul et pone
in liquefactum dragaguntum facias inde pastillum
et cave dragaganthum in minus tenue fiat quod si
si nimium super de aceto et quanto est magis
spissius tanto citius fiant in eo pisti
pia nota

Nomina dicta Iste est liber primus Canonis quem princeps Abo Ali Filius Hali Albincem
Avicenne de lingua arabica transposuit Alii dicunt Avi
cenne et tertii avicenne in corrupte et in alios cui
corrupte in de alii Avigena Nam in ser Hali de
de abbeavit et supra sermo in heccenna sed

Subiectum libri iste sunt sermo corpus humanum sanabile et curabile et medicina operabile sic
passiones vero quam medicinarum, et sunt de vobis et aiorum antiquorum sapientium sic
per morte et vivis plures sanat et non sunt est quidam tractatus magnus in quo
plures et varie medicine tractantur et in modo arabico et non numerus locutionis seu modus et divisione de viis et
doctrina et in hoc tractatus plura continens tota sed saltem vel integre manet ut ordine transit in cum
sed declarat et alium doctrine duodeni nisi in aliqua vera tota volumen ipsa

Dico quod non est prima [illegible] intervallis [illegible] angli et aught [illegible] et [illegible] sapientibus et sapientum [illegible] Sed subtilis non sufficit longum decoctionem [illegible] generalis [illegible] sunt [illegible] Sed organa [illegible] oportet

Deficeret me decurrere me [illegible] diversum [illegible] et [illegible] sicut in medio [illegible] deprecatus: tamen

Nota in remanenti [illegible] resultat bona [illegible] ex [illegible] misti qualitas [illegible] forma misti neutralitas [illegible] ultimo [illegible]

[Marginal note, left: Canones [illegible] medicine [illegible] operationes [illegible] medicine operationes [illegible] canones [illegible]]

In primis deo gratias agemus. Sit sermo noster celsitudo et benedictio eius in ipsius laude incipiens. Benignitas super omnes eius prophetas consistat. Et post hec dicam quod quidam de nostris amicis quos habere videar cum in omnibus precibus me deprecatus fuit satisfacere deo donante quantum possum mereri. Et ut librum de medicina facerem continentem eius universales et particulares canones, explanationem cum brevitate coniungentem et commentum prolixum explanantem [illegible] assecutionem quantum est [illegible] declarationem in vita paucitatis. Quod cum [illegible] placuit ut in primis loquerer de rebus communibus et universalibus utriusque partis medicine, theorice videlicet et practice. Postea vero loquar de universalibus indicationibus virtutum medicinarum simplicium et post hec de particularibus earundem. Deinde loquar de egritudinibus que in unoquoque contingunt membro. Prius tamen incipiam ab anatomia membri et eius iuvamento. De anatomia enim simplicium membrorum et similiter iuvamentis in libro i universali iam tunc locutus eram. Cum autem membri anatomiam consummavero in pluribus locis docebo de modo [illegible] eius conservande sanitatis. Deinde sermone absoluto [illegible] eius egritudines et causas et significationes cognoscendi eas et vias eas medicandi in sermone [illegible] universali. Postquam autem has res universales complevero ad egritudines revertar particulares et in quamplurimis causam eam denuntiabo in primis indicium universale et eius diffinitionem et ipsius causas et signa. Deinde ad medicinam universalem [illegible] postea addam verba universalia in medicando. Deinde descendam ad medicinam particularem cum universale medicinarum simplicium. Et quanta [illegible] illa ad quod prius dicta de iuvamentis medicinarum simplicium in libro medicinarum simplicium in tabulis pictis [illegible] Hunc non assignans eum adimplementis non [illegible] Deinde post modum [illegible] de medicinis [illegible] que a[illegible] debent in antidotario melius ponendum in iuvamentis, et quomodo miscentur [illegible] ubi loquar. Deinde [illegible] ut postquam hunc consummavero librum alium faciam componam de rebus particularibus in quo sit proprietas noscendi egritudines que cum acciderint non sunt [illegible] proprie in membro et de pulchritudine loquar et [illegible] in hoc libro eo [illegible] precedat quod in libro particulari [illegible] ipsum [illegible] Et si deus [illegible] fuit et [illegible] consummando librum [illegible] compositarum in uno libro antidotarium. Nondum autem [illegible] ut hic liber plenus non sit apud unumquemque et in eo [illegible] et [illegible] [illegible] doctrine nomine vocavi et pro [illegible]

[Marginal note, left: Et cum brevitate [illegible] quia nimia [illegible] longitudo fuit [illegible] diversorum [illegible]]

[Marginal notes, left: [illegible] medicine [illegible] de iudi[illegible] simplicium [illegible] Iuvamentum membrorum [illegible] operatio [illegible] Capitulo [illegible] de [illegible] primo [illegible] extremitatibus [illegible] sic anatomia [illegible] [illegible] sit [illegible] Circa [illegible] morbo [illegible] Doctrina [illegible] corporis [illegible] sic [illegible] Causa [illegible] et [illegible] de cognitionibus [illegible] Non [illegible] [illegible] de diversitate [illegible] Postea doctrina [illegible] non [illegible] composita [illegible] in [illegible] membra [illegible] compulsione [illegible] caput [illegible] [illegible] fundamentali]

desiderat inquirere quod medico necessarium est comprehendit et modo vero sunt ipsi additio [illegible] incomprehensibile. Et cum si deus meum prolongaverit terminum et sua successerit facta me ad [illegible] preparabo. Nunc autem compono hunc quem in quinque libros divisi partes [illegible] Liber primus de universalibus rebus scientie medicinalis. Liber secundus de medicinis simplicibus. Liber tertius de egritudinibus particularibus que fiunt in membris hominis a capite usque ad pedes manifestis et occultis. Liber quartus de particularibus egritudinibus que cum acciderint non sunt in membro proprie et de decoratione. Liber quintus de componendis medicinis et ipse est antidotarium.

Libri primi sunt 4 fen. Fen prima de diffinitione medicine et subiectis eius et de rebus naturalibus. Fen secunda de divisione egritudinum et causarum et accidentium universali. Fen tertia de conservatione sanitatis. Fen quarta de divisione modorum medicationis secundum egritudines universales.

Prime fen sunt sex doctrine. Doctrina prima est de subiectis medicine et eius diffinitione. Doctrina secunda de elementis. Doctrina tertia de complexionibus. Doctrina quarta de humoribus. Doctrina quinta de membris. Doctrina sexta de virtutibus et operationibus.

Doctrine prime sunt 2 capitula. Primum de diffinitione medicine. Secundum de subiectis medicine. Doctrine secunde est i capitulum et est de elementis. Doctrine tertie sunt 3 capitula. Primum est ad ostendendum quid sit complexio. Capitulum secundum de complexione membrorum. Capitulum tertium de complexionibus etatum. Doctrine quarte 2 sunt capitula. Primum ad inquirendum quid sit humor et quot sunt eius partes. Capitulum secundum de generatione humorum. Doctrine quinte est unum capitulum. Capitulum id est ad inquirendum quid sunt membra et que partes. Doctrina sexta habet unam summam et [illegible] capitula. Capitulum i de generatione virtutum. Capitulum secundum de virtutibus naturalibus que imperant. Capitulum tertium de virtutibus naturalibus ministrantibus. Capitulum iiii de virtutibus animalibus. Capitulum v de virtutibus animalibus comprehendentibus. Capitulum vi de virtutibus animalibus motivis. Capitulum [illegible] de operationibus.

Hec igitur capitula huius libri primi sunt [illegible]

Capitulum primum fen prime libri primi de diffinitione medicine.

Dico quod medicina est scientia qua humani corporis dispositiones noscuntur ex parte qua sanatur et ab ea removetur ut habita sanitas conservetur et amissa recuperetur. Et quia aliquis dicere poterit quod medicina dividitur in theoricam et practicam. Tu autem totam posuisti theoricam cum dixisti quod est scientia. Tunc nos respondebimus et dicemus quod artium quedam est theorica et practica et de medicina dicitur quod est theorica et practica et de philosophia quod est theorica et practica. [illegible] divisione [illegible] aliud volumus dicere cum dicimus theoricam et aliud cum dicimus practicam. Non tamen necesse est nunc declarare diversitatem quam intelligit eas [illegible] nisi [illegible]

[Marginal note, right: [illegible] medicina [illegible] sub [illegible] particularibus [illegible] ut [illegible] de [illegible]]

[Marginal note, right: po[illegible] cutium [illegible]]

Nota quod fuerunt [illegible] primo [illegible] subiecto [illegible] et [illegible] et ita [illegible] plures [illegible] aliud [illegible] notabile [illegible] plures transmutationes [illegible] albedo [illegible]

Nota quod fuerunt [illegible] vel aggregato [illegible] in [illegible] et non in operationem finalem ordinatis [illegible] adquisito vel aggregato [illegible] vel in operationem finalem ordinato [illegible] adquisito [illegible] [illegible]

Cum me[?] ... omni dispositio indi vel potest non est inter sanitatem vel egritudinem vel neutralitatem
et ... dispositio ... sententia ... sanitatis et ... morbum ... morbi ... morbi dimi
in tali ... qualiter ... et ... ita ... sanitas ... vel ...
... qualitatibus et ... ... signa et accidentis ...
... a sanitate vel egritudine ... apprehensio ... nos in ... dispositio vel in dispositioni
...

nisi in medicina. Cum ergo de medicina dicimus
quod est ex ea theorica et ex ea est practica
non est consimilitudinem quod velimus dicere quod
una earum est diminuta medicine scientie et altera
operatio quemadmodum multi huiusmodi locum estimant
estimant. Sed debet scire quod illud volumus quod est aliud et est una duarum
medicine, nisi scientia sit ... causarum ... principia et alia ad sciendum operandi
qualitatem. Hic vero prima earum nomine scientie
de theorice appellamus et alteram appellamus nomine
practice. Per theoricam vero signamus quod est
scientia in ea factis adquirere ...
... volumus qui eo scientia ... scientiam tamen
adquirimus ita quod in doctrina ... fuerit
operatio nos non in ... sicut dicitur in medicina
quod ... febrium sunt tria et ... sunt
... et per practicam ipsius volumus non operationem in effectu neque laborem motum corporis
... dimissionem operationis ... eam scientiam ... nobis ... ad ...
veniens scientiam et ipsa ... erit in ...
operationis sicut dicitur in medicina quod apostematibus calidis adhibenda sunt in principio que repellant et infrigidant et inspissent. Et postea
repellentia cum resolutivis temperamus
Postea in declinatione ... mollificativa resolventia ... in apostematibus
que sunt de materiis que ... repellunt ... Hec ergo doctrina in scientia
... et hec scientia est declaratio qualitatis operationis. Cum autem harum duarum
divisionum sciveris ... scientiam et scientiam operativam adeptus eris et si nunquam
operatus fueris. Neque etiam post ... dicere
quod dispositiones corporis humani sunt tres
Sanitas et egritudo et dispositio que non ... in sanitate neque egritudo. Cum tibi due
sufficerent. Potest namque esse ut cum hic dicitur bene consideravit non inveniat
unam duarum trium preter ... tertiam
tatem nec negatione. Amplius si hec
... sunt quod diximus
tibi ... a sanitate ... et dispositionem humanam ... sanitatis diffinitionem posuerunt que habitus et dispositio ex qua operationes subiecti
ipsius ... Neque hic diffinitio
... nisi sanitatis diffinitionem quandam
modum desideraverunt et posuerunt in ea
... quo non indiget. Preterea ... ne
in hoc litigemus neque in ... qui ...
hic disputare debeam neque litigii
... eius neque illis qui ... in medicina
... alius doctrine
principaliter. Capitulum II de subiecto medicine
Do[...] medicina corpus humanum
ex parte ... sanatur et a sanitate

tamen considerat et ... vero scientia non adquirit neque
completur cum causas habuit ... sua causas scientia
ergo denique in medicina scientie sanitatis et egritudinis
causas et ... sanitatis et egritudo et causarum ...
plurimum que sunt ... plurimum ... occulte que
non ... apprehendimus
denique ... in medicina scientie causa que in sanitate ... et egritudine ... iam declarata sunt
in sensu videlicet quod vero scientia non adquirimus
nisi per scientiam causarum et principiorum ipsius ... causas
habuit et ... non complet nisi ex parte
scientie ... et concomitantia essentialia.
Causarum vero sunt quatuor species materiales efficientes
cum formales finales. Cause vero materiales
posite in quibus sanitas et egritudo ...
subiectum quidem propinquius ... et
a spiritus et humoribus quidem longinquius ...
... et eis longinquius sunt elementa et hec duo
sunt subiecta ... compositionem ... et alteracionem ... resolutionem ...
... et alteratione que fit per ... sanitatis egritudo
ad eadem ... unitatem et ... ad
... virtutem ... complexionis ... constitutionem
compositionis vero ... alterationem et forma ... compositionem
Efficientes autem cause sunt ... et ... humani
corporis dispositionem ... acceptio et ... eis
... et ... et ...
... et ... consimiliter et ...
et ... et ... et que eis ... singula
et motus et quietes corporei et ... ex ... formales ...
eis sunt somnus et vigilie et alteratio ... in ...
... et ... in eis in ... et in ...
... et in ... que humano ... ve ...
... corpori ... sive sunt ... sive non sunt ... formales ...
sunt ... et virtutes que per eas ...
et ... Cause autem sunt finales operationes
et in ... operationis est ... virtutis per
... et ... spiritus que sunt subiecta
virtutum ... Hec ergo
sunt subiecta doctrine medicinalis. Unde dicitur
inquit de corpore humano quod sanatur et in
... hoc a ... ut sanitas conservetur et egritudo removeatur. Et
etiam hec est pars ... ...
positio et ... cibus et ... vel ... ...
quedam ... est ... et potus et
... et ... motus et quietis et
medicine ... in medicina et medicine ...
hoc a ... est ... ...
... et egritudinis et medicinarum ... quas ...
... et ... quod inter duas ...
inter ... non ... medicinam medica
... et ... ad ... ...
... tunc ... collectum est nobis quod medicina
tractat de elementis et de operibus

153

Elementa sunt corpora

Complexio est

et humoribus et membris simplicibus et compositis
et spiritibus et virtutibus corporis naturalibus et
animalibus, et operationibus et dispositionibus
corporis scilicet sanitate et egritudine et medio
et causis earum scilicet comestione et potu et
aeribus et aquis et regionibus et mansionibus
et motibus corporeis et animalibus et etati-
bus et generibus et extraneis accidentibus que
corpori adveniunt ex rebus extrinsecis et operatione
et regimine et cum comestionibus et potibus
et medicinis, et manuum operationibus ad
sanitatem conservandam, et unamquamque egritudinem
medicandam. Harum vero rerum que sunt de
quibus medico nil adest agendi nisi ut quod
sunt in natura pro informatione informet
et utrum sunt vel non sunt doctori sapienti
physicali credat. Et earum sunt de quibus
in sua arte ratiocinari debet. Cause vero
earum sunt sunt principia utrum sunt vel non
sunt credere debet. Earum namque principia
principia credita recipiunt, et in aliis
scientiis que in ordine sunt ante eas ratiocinantur.
Et ita fit donec scientiarum omnium principia
ad primam perveniant que methafisica nuncupatur
elevent. Cumque aliquis medicorum loqui
incepit et ad re electa et complexione, et que
ita sequuntur quod eius que scientie naturalis subiecta
consistunt aggressus fuerit errabit, ideo quia
in scientiam medicine mittit quod eius non est
et errabit, quia se aliquid declarasse existimabit
cum nil declaravit. Eius vero de quo
medicus formare debet quod sit et utrum sit
eius esse non sed imaginatio credere tunc est sua
elementa an sunt et quot sunt et quomodo sunt
et que sunt. Et complexiones que sunt et quot sunt
humores etiam an sunt et quot sunt, et virtutes
et spiritus utrum sunt et quot sunt, et ubi
sunt, et quod mutatorum huiusmodi dispositiones et
eius nimia secundum causam, et causa quot sunt, membrorum
autem et corporis innominata scientia per anatomi-
am confirmare debet. Causas autem de quibus formando
ratiocinari debet sunt egritudines et earum cause
particulares, et earum signa, et qualiter egritudo
removeatur et sanitas conservetur, et corruptiones
earum esse occultum fuerit ad illud decla-
randum demonstrationem afferre debet, quomodo di-
videndo et mensurando et complendo Galienus

namque cum demonstrationem argumentationes fi-
dimus, post hanc facere aggressus est non debet
aggredi inquantum medicus sed inquantum est philosophus
in scientia eius naturali debet loqui sicut alfaki
Item cum arte aggressus fuerit quod quiniconem
sequi debet non debet loqui de hiis inquantum
sed alphaki sed inquantum ipse est imitatoris
aspectus non inquantum est medicus, et alfaki
inquantum est alfaki non sicut de hiis ratiocinari
Elementa sunt corpora et sunt partes
prime corporis humani et aliorum que in
corpora diversarum formarum dividi minime possunt
ex quorum commixtione species diverse generatorum
fiunt. Medicus autem a physico credere debet quod sunt
quatuor et non plura, quorum duo sunt levia
et duo gravia, et levia sunt ignis et aer
gravia terra et aqua. Terra est corpus simplex cuius
locus naturalis in medio totius consistit in quo
manet naturaliter quieta, et ad ipsum cum ab
eo separata fuerit naturaliter movetur, et hec quidem
naturali complexione consistit, eius quidem natura frigida
est et sicca. Ipsa enim hec consistit quod si diversa
fuerit neque alia res contraria ea contineret
apparebit quod ea frigiditas sensibilis et siccitas
eius vero esse in complexione inanimatum prestat
ad retentionem sanguinis et fixionem et
ad conservationes figurarum et formarum. Aqua autem
est corpus simplex, cuius naturalis locus est ut sit circum-
dans terram, et circumdata ab aere, cum in
suis partibus naturalibus permanserit, et hec quidem
est eius complexionis comparativa que frigida est et
humida scilicet eius natura hec consistit, quod si di-
versa fuerit sicut est, neque ulla causa
contraria ei contraria fuerit apparebit quod ea
frigiditas sensibilis et dispositio que est humiditas
et ipsa quidem eius est generata in creatione
sua que reddit eam aptam ad spargendum
et extendendum per quam res contrarias sicut paucas
et recipit omnem figuram que est, scilicet non tamen
Cumque est in complexione inanimatum prestat ad
figurandas formas quas in suis diversitatibus
aliqui componere volunt, et ad figurandum
et lineandum et temperandum humidum in loco cito
formas figurales emittat tunc cito eas
recipit. Ignis sicut loco debet ut eas suscipiat
tunc dimittere tunc retinere eas. Cumque siccum
et humidum se eius invicem temperaverint, adipiscitur

Et est quid

Unius mixti ... et pro de regimine sanitatis [illegible]
Simplex sanitas et ... que dissimilium ... est ... [illegible]
... in animalis corpore vel si ... [illegible]
... moto alterata et non eodem ... [illegible]
... latitudinem ex parte ... [illegible]
... ex parte ... [illegible]

me ... equalis ... [illegible]
debito omnino ... [illegible]
... distinguunt sanitatem ... [illegible]
ad ... et ... de complexione medici ... [illegible]
... esse pro ... operationum ... [illegible]
... augustum tam valde ... [illegible]

siccum ab humido, ut cito suscipiat terminos
et facile figuram, et acquirat humidum
a sicco ut retineat firmiter quod in eo
accidit ex rectificatione (i. figurationibus) et equatione, et
propter humidum prohibetur siccum a sua separatione (i. dissolutione)
et propter siccum prohibetur humidum a sua fluxi-
bilitate. Aer autem secundum corpus suum cuius
naturalis locus est ut sit super aquam et sub igne
et hec est eius levitas comparativa. Spiritus
vero natura calida secundum et humida cum vero
quia duorum eius qualitas est in generatum
innuat ut rarificentur et subtilientur
et alleviantur et ad superiora elevantur.
Ignis vero secundum corpus suum cuius naturalis locus
super omnes elementales consistit partes que est
concava celi et sufficiens. Ipse namque adve-
lud pervenit et hec quidem secundum eius levitas
absoluta cuius natura calida est et sicca et
eius est in generatis spiritus inventum ut ma-
turet et subtiliet et purificet et ut eius
penetratione veniat super generata per ea subs-
tantia aeris et ut duorum elementorum frigi-
dorum commixtionem pervincat frigiditatem frangat et
ut elementa in parte ad complexionalitatem re-
deant. Duo autem gravia plus inniuntur ad
membrorum generationem et eorum quietem et duo
levia plus inniuntur ad generationem spirituum et
motionem corporis et ad movendum membra
licet motor non sit nisi anima, hec scilicet eleta (de lege et cetera)

Complexio secundum qualitas (i. contemperata mixta) que ex actione
ad invicem et passione contrariarum
qualitatum in elementis invenitur quarum partes
ad paritatem (tantum) redacte sunt et cuiusque
plus in contingat plus in alteri pervenit.
Cum enim ad invicem agunt et patiuntur suis
virtutibus accidit in eorum summa qualitate
in toto eorum ... que est complexio
Et quod virtutes que sunt in elementis
principales sunt quatuor caliditas et frigiditas
humiditas et siccitas hec manifestum quod
complexiones in corporibus generatis et corruptis
sunt per eas. Et illud secundum quod cum quando
fuerit per divisionem vero leviter complexio ab-
soluta absque ulla comparatione ad rem aliquam.
Et secundum duobus quorum unus est ut sit
complexio equalis ita ut quantitates qualitatum
contrariarum in complexionato sint equales non plus
vero fractus et sic complexio qualitas in medio
rei media eorum est. Alter vero secundum medium

sit non sit complexio qualitatum contrariarum media
absolute, sed ad unam magis deducet communiter
aut in quantitate que est inter caliditatem et
frigiditatem, aut in contrarietate que est inter humiditatem
et siccitatem, aut inter utrasque et hec autem
(i.) complexio mediocris quasi equale et contra
equalitatem non est hic verum id est secundum medium
physicorum credendum quod equale cum hic intentum
quod duorum impossibile secundum aliquo invenitur
quanto magis ut sit complexio corporis aut membri
humani. Debes autem scire quod equale de
quo medici in suis inquisitionibus tractant
non est derivatum ab equalitate in qua
equalitas cum ponderis equalibus consistit (i. ab equalitate iustitie distributive) sed de-
rivatur a iustitia id est divisione et hoc est
quod complexionem in primis attendere oportet
sit corpus totum sive sit membrum unum
ut sit in eodem de elementis cum suis quantitatibus
et qualitatibus in qua natura humana habet
debere in meliore proportione et divisione
equalitatem. Convenit autem in hac divisione
cum hic ea habent equalitatem quam prima dicimus
unum valde sit propinqua. Sunt vero equalitates
que cum humana attenduntur corpora et que est
in comparatione ad corpora que hec non habent
equalitatem verum habent propinquitatem equalitatis
quam propter non variatur quod secundum hec.
Octo complexionum accidunt modi aut
enim est cum specie comparata ei quod ab ea
diversificatur et est alia ab ea, aut cum
specie comparata ei quod est diversum ab ea
ex eo quod est in ea, aut est cum aliqua
parte speciei comparata ei quod ab ea diversum
consistit et est extra ipsum et in eius specie,
aut est cum parte speciei comparata ei quod
diversum secundum ab ea ex eo quod est in eius parte
sive speciei, aut est cum sua re comparatum
ei quod ab eo est diversum et est extra ipsum,
aut cum sua re comparatum suis dispositionibus
que sunt in ipso aut cum membro est com-
paratum ei quod ab eo diversum consistit ex eo
quod est extra ipsum in corpore suo aut est
cum membro comparatum suis dispositionibus
in seipso. Unius magis secundum equalitas quo
et hic attenditur complexionum quatuor
et est vera magis in hac latitudine que
diffusione minime sit complendi enim et qua sub-
lata cuiusque contingat consistit, sic inter ultimam verum
et paucitatem duas oppositas extremitates
ab una quarum cum egressa fuerit non poterit

Cuiusque alteratione ... substantia ... membrorum nostri corporis ... ab membro medio resultat ...
... [illegible] ... equalitate ... [illegible]
... [illegible] ... qualitatum ... [illegible]
... [illegible] ... corporis ... [illegible]
... [illegible] ... de alteratione membrorum ... [illegible]
et eorum ... facta ... [illegible]

[illegible] et [illegible] et sic est [illegible]
membra que sunt calidiora [illegible] sunt calida et que sunt frigidio[ra] [illegible] sunt frigida et que sunt humidiora sunt humida et que
sunt sicciora sunt sicca [illegible]
[illegible] vita [illegible] caliditatem [illegible]
[illegible]
[illegible] vite [illegible]

[illegible] humana [illegible] duas [illegible] latitudinem [illegible] plures [illegible] in individuo [illegible] vel [illegible] equalitatis [illegible] est in fine eq[ualitatis] [illegible] et in etate in qua augmentum [illegible] non preterit fine[m] et [illegible] equalitas [illegible] et non sit equalitas [illegible] quam in [illegible] [illegible] non est [illegible] Est tamen ei propinqua et hinc [illegible] equaliti non qualitercumque [illegible] consistit [illegible] membrorum [illegible] calidorum sicut cor et frigidorum sicut cerebrum [illegible] humidorum sicut epar et siccorum sicut ossa [illegible] ergo ponderantur et equabuntur [illegible] equaliti [illegible] In complexione vero [illegible] membrorum [illegible] propria [illegible] In complexione autem [illegible] membrorum [illegible] equalitati [illegible] egredi [illegible] ad caliditatem et [illegible] humiditatem. Vite etenim [illegible] cor [illegible] calida sunt [illegible] consistit per caliditatem et per humiditatem [illegible] et calida [illegible] humida [illegible] Membra [illegible] cor epar et [illegible] declinabuntur et [illegible] frigida [illegible] cerebrum [illegible] frigiditas non [illegible] ad cordis caliditatem [illegible] et epatis [illegible] humiditate temperata. Et [illegible] est [illegible] propinquum et [illegible] cor [illegible] non preterit ad humiditatem [illegible] cerebri et epatis temperata [illegible] et cerebrum [illegible] cor tamen est [illegible] sed [illegible] cor complexionem [illegible] duorum [illegible] aliorum duorum [illegible] et est frigid[um] [illegible] latitudo [illegible] angustior lati[tudo] [illegible] modi [illegible] equalis [illegible] latitudinem [illegible] magnum et [illegible] complexionem [illegible] climatis et [illegible] aeris. [illegible] plurimum [illegible] quam [illegible] consistit [illegible] Sclavi [illegible] complexionem [illegible] et unaqueque [illegible] complexionem [illegible] complexionum [illegible] temperata [illegible] complexionem [illegible] non est temperata. Corpus [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] vita in [illegible] regione [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] Indi [illegible] complexionem Sclavi [illegible] fiat a [illegible] a [illegible] et [illegible] cum Sclavi complexionem Indi quale [illegible] erit corporis dispositio mala [illegible] habitabilis commorantium [illegible] complexionum [illegible] aera sui climatis [illegible] et habet lati[tudinem] [illegible] latitudo [illegible] duas [illegible] multitudo et paucitas [illegible] et [illegible] duas [illegible] et [illegible] non [illegible] et [illegible] habet [illegible] quam [illegible] etiam [illegible] multitudinis et paucitatis [illegible] a [illegible] habet [illegible] aliud [illegible] est [illegible] quod [illegible] quam habebit [illegible] melior [illegible] complexionibus [illegible] et [illegible] habet [illegible] fiat equalitas [illegible] et [illegible] cerebri [illegible] in eo [illegible] et cordis [illegible] sit plus calidi et [illegible] erit [illegible] melior [illegible] equaliti [illegible] attenderimus [illegible] et [illegible] habitabilis [illegible] diei [illegible] de rebus [illegible] adeo impediens [illegible] mala [illegible] equaliti [illegible] regionum [illegible] affirmatio [illegible] a equalitate [illegible] est propinquita[s] [illegible] in [illegible] propinquitas [illegible] in maiori [illegible] non habeamus [illegible] dispositio [illegible] in linea equinoctiali sunt dispositiones nobiles [illegible] impedi[mentum] [illegible] et ad [illegible] affirmandum [illegible] in [illegible] consistit [illegible] non [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] non diminuunt [illegible]
exponuntur primo [illegible] non diminuunt [illegible] ad vite productionem [illegible] spatii [illegible] intellectu iste [illegible] diminuunt
[illegible] dispariter que fiunt [illegible] in spatio [illegible] intellectu iste dispariter non diminuunt [illegible]
[illegible] humidi [illegible] ad spatium [illegible] vocatur [illegible] respectus [illegible] ad spatium [illegible] spatii a
generatione in medio spatii [illegible] est in iuventute in medio spatii iuventutis [illegible] senectute in medio
spatii senectutis [illegible] in medio spatii humidi [illegible] non est in medio spatii in
iuventute [illegible]

Neque [illegible] ab eo [illegible]
[illegible] sit in [illegible] non est in [illegible]
[illegible] sed [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ab
[illegible] capitulis [illegible]
[illegible] non [illegible] fuit [illegible] media
[illegible] non sit equalitatis [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] equali [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] non pati ab aliquo [illegible] spatia [illegible]
mediocritas sit [illegible] et alia [illegible]
[illegible] et forsitan [illegible]
et [illegible] in ea equali[illegible]
[illegible] non pati a corpore [illegible] spatium
[illegible] corporibus [illegible]
[illegible] in eo equalia sunt et nos [illegible]
de [illegible] non [illegible] quia non patitur
[illegible] non sentit illud. Neque [illegible] tale [illegible]
illud [illegible] non pati [illegible] non tale
[illegible] sunt [illegible] et in natura [illegible]
[illegible] ab eo [illegible] ab eo [illegible]
[illegible] non [illegible]
magis [illegible] spatium [illegible] magis
[illegible] magis spatium est [illegible]
[illegible] et spatium eius est [illegible]
[illegible] spatium eius [illegible] in
[illegible] spatium eius est [illegible]
[illegible] et [illegible] illud [illegible]
[illegible] et [illegible] magis
[illegible] spatium [illegible]
[illegible] esset [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] ut
[illegible] a [illegible] et ab [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] spatia [illegible]
[illegible] sit spatia [illegible]
Neque [illegible] spatium [illegible]
in sua [illegible] sit spatia [illegible] ita [illegible]
[illegible]
[illegible] calorem [illegible] in corpore
[illegible]
[illegible] non [illegible] in aqua [illegible]
[illegible] qualitatem [illegible]
[illegible] in ipso [illegible]
[illegible]
in corpore [illegible] equalis [illegible]
[illegible] eadem [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] in sua [illegible] calor corpore [illegible]
[illegible] ita [illegible]
[illegible] spatium [illegible]
Debes [illegible]

Dico quod [illegible] spatium in [illegible] potest
talis [illegible] cum illa [illegible]
[illegible] quamquam [illegible]
[illegible] corporis [illegible] et [illegible]
[illegible] corporis [illegible] et [illegible] corporis [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible] vero [illegible]
sunt [illegible] corporis [illegible] magis
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
voluerint et [illegible] adhibuerint [illegible]
que non [illegible] ab ea [illegible]
[illegible] de [illegible] spatia que [illegible]
[illegible] ad [illegible] de [illegible]
[illegible] intermedia. Dico [illegible]
[illegible] equale [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] spatii [illegible]
[illegible] et [illegible] ab equalitate
[illegible] equalitatem non [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] calidior [illegible] frigidior [illegible]
[illegible] humidior [illegible] siccior [illegible]
[illegible] non calidior
in [illegible] non frigidior
[illegible] frigidior [illegible] non [illegible]
[illegible] calidior [illegible] non diminuunt
[illegible] calidus [illegible] reddit
[illegible] calidior [illegible]
[illegible]
[illegible] reddit [illegible]
[illegible]
valde [illegible] reddit [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] sic
[illegible] non reddit [illegible]
[illegible] equalis
et [illegible] magis [illegible]
[illegible] corporis
[illegible] ab equalitate
[illegible]
calidior et humidior [illegible]
[illegible] frigidior et
humidior [illegible] frigidior et siccior
[illegible] non [illegible] calidior et
frigidior [illegible] siccior et [illegible]
[illegible] equalitatem [illegible]
[illegible] corporis

[illegible] medicina [illegible] corporis [illegible] alterativo vel [illegible] corporis [illegible] contrarietate [illegible]
[illegible] qualitatem [illegible] medicina agit in corpore [illegible]
[illegible] calor [illegible] corporis [illegible] medicine [illegible] forma [illegible]
[illegible] corporis [illegible] calor [illegible] medicine et [illegible] in corpore [illegible]
[illegible] calor corporis [illegible] quam
[illegible] calor [illegible] et [illegible]
[illegible] calor corporis [illegible] quandam [illegible]
[illegible] in corpore [illegible]
[illegible]

[illegible marginal glosses]

qualitate sua non afficit ita quod corpus habeat qualitatem non afficiat per humorem in ipsum penetrationem qui habeat hanc qualitatem ad quod mutatur corpus. Nec fiat in... sicut enim caliditate eius que calefit ad ignem aut frigiditate eius que ad ventum in frigiditatibus est. ... enim sine materia ...

[illegible]

O ... [illegible]

[illegible]

est flegma postea pili. deinde ob postea cartilago postea ligamenta deinde corda postea ... deinde nervus postea vena postea ... postea cutis humida non quod est in corpore est flegma postea sanguis postea caro postea adeps postea cerebrum ... postea medulla postea ... postea pulmo postea epar deinde renes postea ... [illegible]

[illegible]

Res que sicce que est in corpore sunt pili sunt enim ex vapore fumoso qui elevatur resolutum ... [illegible]

Cartilago ... [illegible]

Ligamentum ... [illegible]

Corda ... [illegible]

[illegible]

fixatum est humidum ut radicale non possit se in eis conservare [illegible] quae decrescit talium et corporis [illegible] non multa declinet [illegible] a [illegible] humidum ut radicale [illegible] a [illegible] corporibus [illegible] multa declinet et [illegible] sunt etates

[illegible] etatem adolescentie subdividit [illegible] in pluribus [illegible] plures [illegible] admirari [illegible] non crescunt [illegible] dentes [illegible] dentium gradui [illegible] motibus [illegible] polluuntur [illegible] et [illegible] quia in hac etate [illegible] membra [illegible] plures [illegible] eum

[illegible] reddens ad hanc [illegible] Calor puer et iuvenis sunt equales in radice [illegible] in gradu [illegible] Calor pueri [illegible] maioris quantitatis et minoris qualitatis calor iuvenis [illegible] Calor iuvenis est econtra

resolutio namque fiunt [illegible] de [illegible] [illegible] et multa firmitas [illegible] sit. [illegible] est [illegible] namque [illegible] membrorum [illegible] humiditas [illegible] namque [illegible] et [illegible] sanguine [illegible] humores naturales [illegible] in [illegible] quapropter [illegible] multa [illegible] forte si [illegible] valde et [illegible] et [illegible] [illegible] digerant et [illegible] Illas autem [illegible] duas quantitates [illegible] et [illegible] in pondere equali [illegible] et [illegible] in cucurbita alembicos [illegible] distillationis [illegible] aque et plus olei et remanebit [illegible] quod [illegible] humidum [illegible] autem in siccitate et cartilago [illegible] ligamentum [illegible] corda [illegible] panniculus [illegible] arteria [illegible] vena [illegible] [illegible] per cor [illegible] nervus [illegible] [illegible] nervi frigiditatis [illegible] consistunt temperata. Nervi autem [illegible] frigiditati quidem [illegible] non [illegible] temperato [illegible] et fortasse [illegible] [illegible] et neque [illegible] infrigidate [illegible] ab eo valde remoti per ea [illegible]

Capitulum tertium de complexione etatum

Etates sunt summatim quatuor: etas adolescendi, que vocatur etas adolescentie, et est fere ad tricesimum annum. Post hec est etas consistendi que vocatur etas pulchritudinis et est fere usque ad quadragesimum annum. Et etas minuendi cum virtus non amittitur, et hec est etas senectutis que est fere usque ad [illegible] annos. Et est etas minuendi cum manifesta virtutis debilitate, et hec [illegible] etas est [illegible] senium et finis vite. Adolescentie vero etas dividitur in etatem infantie et hec quidem est cum adhuc membra pueri non sunt ad motum et ad ambulandum apta, et in etatem [illegible] plantatiua que est post ambulationem et [illegible] sit forte et [illegible] est cum nondum gingive omnibus dentibus sunt replete. Post hec est etas [illegible] quod [illegible] est post vehementiam et nativitatem dentium et [illegible] [illegible] [illegible] est etas [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que est quousque barbescat. Post hec est etas fortitudinis que est donec desinit crescere. Infantum vero scilicet

ab [illegible] usque ad iuventutem complexio in calore vero temperata et humiditate [illegible] superflua [illegible] media autem antiqui [illegible] discrepaverunt de duabus caliditatibus [illegible] pueritie [illegible] iuventutis [illegible] corpus [illegible] [illegible] dixerunt quod calor pueri est maior [illegible] et propter illam plus crescit [illegible] operationes naturales [illegible] et [illegible] [illegible] maiores et [illegible] [illegible] calor innatus qui [illegible] magis est acquisitus et est minoris temporis [illegible] dixerunt quod calor innatus in iuvenibus est valde fortior [illegible] [illegible] et maioris quantitatis et magis [illegible] quod eis accidit [illegible] [illegible] plures et fortiores et [illegible] [illegible] ad [illegible] declinat et [illegible] [illegible] plus declinat ad flegma et [illegible] vehementior [illegible] [illegible] non est [illegible] propter calorem et [illegible] vehementiam [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] non est [illegible] [illegible] appetitus [illegible] contingit [illegible] quod [illegible] [illegible] nec nausea [illegible] nec vomitus neque [illegible] quemadmodum contingit pueris propter [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] magis [illegible] calida et [illegible] egritudines [illegible] calida [illegible] et [illegible] vomitus et [illegible] [illegible] egritudines [illegible] [illegible] eveniunt [illegible] et humide et [illegible] febres [illegible] et plurimum quod vomitus est [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] propter fortitudinem [illegible] neque [illegible] multa [illegible] humiditatem [illegible] [illegible] calidi [illegible] diminutionem [illegible] sunt [illegible] [illegible] Ego autem [illegible] [illegible] quod [illegible] calores in radice sunt [illegible] caliditas [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] caliditas [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] calorem [illegible] corpus [illegible] caliditatem [illegible] [illegible] qualitate [illegible] humiditatem multa [illegible] aqua et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] mile dicamus so ad illam partem declinaui ... sunt vite longiores quam apud nos.
... medicos sunt due sunt opiniones de modo mixtionis propinque. Una dicit quod dolus sanguis ... mittit
... humores misceantur sibi ut cum diu simul alterent et quod in mixto ... melancolicus
... disponat et demum attrahunt. Nam alie dispositiones esse sanguis qui ... cor nutrit et ... flegma
... opinio est que potest quod humores omnes sunt in mixtione ... sic ... colera fleuma ... sanguinem ...
... ad satisfaciendum ... aliisque opinionibus Avicenna dicit ... vel eius ... intelligi

et plantas sicut capitis. Et cum sic fuerint inveniemus caliditatem aque et aeris equalem et quantitatem aeris et caliditatis capitis aeris qualitatem et accidentalis qualitatem. Et ita debes agnoscere caliditatem que est in pueris et in iuvenibus. Primum enim ... fuerint equali nisi quod compara ... caliditatem et ... calor vero accidit rei que contingat ipsi. Puer namque ... non cessat secundum secundo gradum ... quod adhuc stollit nec quod iam retrocedat. Iuvenibus vero non accidit quod corpus calorem augmentet innatum, neque aliquid quod ipsum contingat, sed ille calor in eis consumit humiditatem minoris quantitatis et qualitatis sicut dant ad dissolutionem convenit neque ... humiditatis diminutio et adhuc diminutio que caliditatem retinere non possit, neque est ... augmentum facere non valet si humiditas tanta sit primum quod ... rei facere poterat, custodire videlicet calorem et super ... ad augmentum faciendum, ad ultimum vero ad hoc devenit quod neutrum duorum rerum facere poterit. Oportet ergo ut in medio illorum existat quod possit unam rem efficere et non alteram. Sed hoc autem est ut dicamus ipsam posse augmentare et non posse calorem retinere innatum, quoniam in re augmentum prestat ... quod calorem custodire non valet, restat igitur ut dicamus quod calorem custodire potest, et in corpore augmentum prestare non potest. Et ... est quod hec est etas iuventutis. Et non autem dicat secunda quod augmentum quod est in pueris non est nisi propter humiditatem et non propter calorem est distinctio. Sed humiditas namque augmenti est ... et ... non potest esse neque ... immo ... operatio ... in causam agentem ... agens ... aut ... precepto dei neque agit nisi cum instrumento et id est calor innatus. Et non ... dixerunt quod ... desiderium quod est in pueris non est propter frigidam complexionem corporis eorum. Sed cum malo namque desiderio quod est propter frigidam complexionem non possunt ... neque ... digerere ... nec ... melior que est ... est ...

... in ... corporibus ... fecit ... de ... cuius ... accidit plus ... quod ... dicuntur propter quod ... accidit eis malicia ... propter gulositatem et quia ... ardoribus ... et ... res malas et humidas et multas. Et ... motibus ... adiuvat ... purgationem ... et frequenter ... quod ... anhelitus ... et velocior magnitudo ... ad complementum ... et ... complexionem ... iuventutis quemadmodum ... cum ... interpretes ... est quod caliditas ... tempore ... incipit ... humiditas ... calor ... innatus qui est ... corporis et ... que sunt ... Et defectus ... ad resistendum illi ... et semper ... corporee sunt finite ... cum ... operatio ... non ... existit ... plures ... infinita ... et ... mutationem in corpore facit ... dissolvit equaliter et ... dissolutio ... non est immo semper ... augeret et corpus dissolutionem tollerare non posset et dissolutio humiditatis ... magis cum due res se invicem adiuvent ad minorationem faciendam et ad retrocedendum. Et ... sic est ... ut ... et calor extinguatur et frequenter cum eius extinctionem adiuvet ... defectus ... et id est humor extraneus qui accidit assidue propter ... quod cibus ... digestionem ... adiuvat ad extinguendum ipsum duobus modis uno suffocando et tegendo alio qualitate ... cum humor est flegmaticus frigidus et hic est mors ... et in individuo ... et in suam complexionem ... in sua potentia habet ... humiditatem ... quadrata sunt ... et assimilatio ...

... dubitationem ... dubitatis ... non ... prima ... colericus ... et ... carum ... et ... extensionem ... unde ... Avicenna ... sunt ... humores ... sunt ... humiditate ... accidentali ...

... fluuitas est ... calor vel humiditas in corpore multiplicata ex ... et ... humores ... sunt ... multiplicatur ex ... indurat ... impedimentum ut ... augmentum ...

Et [illegible] de [illegible] humoribus [illegible] sanguinis [illegible] cole[rae] [illegible] humores [illegible] elementis [illegible] sanguinis [illegible] Sanguinis [illegible] et [illegible]

[illegible] in [illegible] statem et [illegible] et alij [illegible] divino [illegible] acquirimus [illegible] corporis [illegible] sunt calida et corpora [illegible] sunt frigida [illegible] corpo[ra] [illegible] sunt humida [illegible]

Et hec [illegible] tempus [illegible] et [illegible] parvum [illegible] et [illegible] sunt frigidiores [illegible] tempus [illegible] sanguis et [illegible] et in [illegible] aquositas et [illegible] et in [illegible] abundat [illegible] equalem [illegible] et [illegible] humida [illegible] et [illegible] humidior [illegible] masculus et sunt humidiores [illegible] et [illegible] in [illegible] sunt humidiores et [illegible] aliquas humidiores [illegible] et qui ab illis [illegible] signa [illegible] signa et [illegible]

Humor est corporis humidum [illegible] in quo [illegible] humor [illegible]

[illegible] humoribus [illegible] humor [illegible] a sua [illegible] in [illegible] in colore [illegible] odore [illegible] et [illegible] fetidus in sapore dulcis

[illegible] sanguinis [illegible] non [illegible] quia non [illegible] ad [illegible] sanguinis [illegible] de [illegible] ut [illegible] fiat [illegible] vel cum [illegible] et in [illegible] et [illegible] est superfluitas [illegible] humor mala et [illegible] non [illegible] humorem [illegible] et [illegible] humiditas corporis [illegible] humores quos [illegible] duo sunt [illegible] superfluitates [illegible] non [illegible] humores [illegible] membris [illegible] membra [illegible] humor [illegible] membra [illegible] et [illegible] humores [illegible] membris [illegible] humor [illegible] membris [illegible] humores [illegible] sanguinis [illegible] et [illegible] sunt duo [illegible] naturales et non naturales [illegible] color [illegible] rubeus [illegible] et [illegible] dulcis [illegible] non [illegible] humorem [illegible] in [illegible] et [illegible] subtile [illegible]

[illegible] est et [illegible] aut una [illegible] partes [illegible] et [illegible] de [illegible] flegmate et [illegible] cole[ra] [illegible]

Flegmatl' ā ad[illegible] flegma nale d' q° nā pt [illegible] los flues attinge ē z de [illegible] m quo [illegible] ē qd sit non naturale

Nota copleta diffo flegmat' nale [illegible] in ista flegma nale [illegible] humor [illegible] qui in sua nali [illegible] dispoe [illegible] frigido ē humido [illegible] in coloē albus [illegible] sapoē dulcis vel [illegible] decoctio

[illegible] colē [illegible] rubea [illegible] siccant et quo [illegible] plenus [illegible] sit [illegible] rubedo et aqu[illegible] et aqu[illegible] affecta [illegible] fleg[illegible] grosse et [illegible] et sapoē [illegible] sit [illegible] salsā ā acetos[illegible] flete ā [illegible] nale et [illegible] nale ē [illegible]

[illegible]

no[illegible] de [illegible] flegma [illegible] sanguis dum [illegible] est [illegible] flegma [illegible] decoctio [illegible] sanguine [illegible] est [illegible] fleg[illegible]

et [illegible] ad [illegible] flegmate [illegible] et [illegible] equale in [illegible] et in [illegible] et in flegma [illegible] valde [illegible] valde gross[illegible]

[illegible]

fflegma nonale z qd est exogeneum si qualit partium in distinctione ffig curtiois vt [illegible]
[illegible] in etheneum si partes nisi [illegible] vao sup [illegible]
[illegible] adusty z dealbatu vt a sole vel ab igne in pscus sca pscoru. flegma dealbatum vn
talia cadunt [illegible] gipso [illegible] Aliud z flegma aquosum quod z sicut gipsum [illegible]
qua offit [illegible] Nota in hoc flegmata tantum esse partium differentiatum
[illegible] inobedientiam [illegible] calore debilitate no potentes illas partes equar [illegible] exogenea & diff

fortasse n erit eius potentiis [illegible]
[illegible] cola [illegible] potius ei admixta
fuit et fortasse erit eius potentias
[illegible] tam quam [illegible] vehementi [illegible]
[illegible] et vt eius sapor [illegible]
potentate fit grossus [illegible]
[illegible] congelata et [illegible]
[illegible] alterata & [illegible]
fuit calor debilis [illegible] facit
et [illegible] accidere [illegible]
[illegible] est & [illegible]
[illegible] grossi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] illud
[illegible] grossum sapor
[illegible]
[illegible] in illa [illegible]
[illegible]
[illegible] admixta e ei si sic
[illegible] fuit ingrossa
[illegible] fuit ei [illegible]
[illegible]
[illegible] sapore [illegible]
Salsa [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in collectione [illegible]
Cola que rubea [illegible]
[illegible] color [illegible]
[illegible] acuta et [illegible]
magis grossa erit [illegible]
[illegible]
[illegible] vna [illegible]
et alia ad [illegible] fellis [illegible]
[illegible]
[illegible] penetrat ad [illegible]
[illegible] vt [illegible]
[illegible] rubea [illegible]
[illegible] cole rubee [illegible]
[illegible]
[illegible] vt [illegible]
[illegible]
[illegible] cola ad
[illegible] fellis [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] qui fit in [illegible]
a felle descendit ad intestina est [illegible]
non naturalis vero z cola [illegible] flegma [illegible]
egreditur [illegible] homogeneum e
que ei administratur. Alia e que [illegible]
a [illegible] egressa est [illegible] differentias
[illegible] est naturalis [illegible]
[illegible] est que [illegible]
est e famosa z in illa [illegible]
[illegible] illud quod e admixtum non flegma [illegible] albun
in flegmate cuius [illegible] magis [illegible] partibus aquosi
[illegible] et [illegible]
[illegible] partes albedinis [illegible] illustrant
[illegible] cum aqua [illegible]
[illegible] illa aqua [illegible]
et [illegible] z que [illegible] vel
[illegible] admixta [illegible] colata [illegible]
nota [illegible] e famosa [illegible] cola citrina [illegible]
[illegible]

... omnibus [illegible] ut [illegible] Colera [illegible] ... [illegible] ad albedinem ... pro sola colera rubea et [illegible]

Colera [illegible] que a sua naturali dispositione non [illegible] ... in calore rubeus in sapore ... [illegible]

corpore in primis ingrediente efficit[ur] ... cendit ipsum ingrediente qu[i]a ... fuit [illegible] et q[uia] ... [illegible] in illo ipsum albificat et ... quod in ligno [illegible] attende que ... in carbonem vertit[ur] de[inde] in cinere[m]. Calor [illegible] in liquido efficit ... [illegible] et quod in eo [illegible] albe[do] et [illegible] operatur et eo [illegible] ingrediente [illegible] duo [illegible] que [illegible] et [illegible] indicium ... sunt iudicia [illegible] ... que [illegible] rubea calidior existit et ... [illegible] magis [illegible] et q[uia] ... est de [illegible] venenorum. Colera q[ue] in ... que est naturalis a substantia [illegible] naturalis est bon[a] sanguinis [illegible] ... [illegible] in comparatione ad sanguinem qui ... [illegible] superfluitates in [illegible] ... sanguine [illegible] sapor in [illegible] ... et ponticitatem [illegible] que eo in epate ... [illegible] in duas separatur partes [illegible] ... una in sanguine penetrat et alia ad splenem mittitur pars que cum sanguine penetrat vadit cum eo ad naturale et [illegible] Naturalis vero est ut sanguinem [illegible] ... eo modo quo [illegible] in [illegible] ... membrum [illegible] magna [illegible] ... esse [illegible] sunt ossa. Utilitas ... ut sanguinem restringat et [illegible] et ... ipsum et post eum que ad splenem transmittitur est illud quo sanguis non indiget ... que ad ipsum vadit ad naturale et [illegible] ... Naturalis vero [illegible] ... ut [illegible] ... ad splenem mittat Utilitas non ... quia [illegible] ... et [illegible] quod utilitas in duobus ... [illegible] restringit et [illegible] ... [illegible] ... ad [illegible] ... debes [illegible] colera ... que ad cistim fellis mittitur id quo sanguis non indiget et [illegible] a felle ... id quo fel non indiget et [illegible] ... que ad splenem transmittitur id ... sanguis non indiget et id [illegible] a splene ... id quo non indiget splen

Non Colera [illegible] ... [illegible] ut descendat ad [illegible] ... ad [illegible] ut [illegible] et lavet a [illegible] ... ut [illegible] in [illegible] purgat [illegible] et [illegible] ad [illegible] ... fellis sunt duo [illegible] ... [illegible]

postrema [illegible] ... colera [illegible] ... appetitum [illegible] ... [illegible] Deus omnibus melior[em] ... [illegible] non [illegible] ... et [illegible] ... terrestribus admiscentur ... terrestreitatibus [illegible] ... admodum [illegible] et tale ... illud de sanguine est [illegible] ... [illegible] subtile et [illegible] remanet [illegible] ... le quale [illegible] ... [illegible] colera in et necesse [illegible] ypostases [illegible] ... flagite [illegible] ... non [illegible] colera ... [illegible] et sue [illegible] ... paucitatem et [illegible] ... [illegible] est quod de ea a sanguine ... in corpore [illegible] non [illegible] ... de qua [illegible] necesse [illegible] ... separatur [illegible] ... a corpore [illegible] ... [illegible] remanet ... Colera [illegible] et non [illegible] ... que [illegible] superfluitas [illegible] que ... colere et [illegible] ... [illegible] ad coleram [illegible] ... [illegible] ... [illegible] cum [illegible] ... [illegible] ... subtile fuit [illegible] ... [illegible] flagma [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ad [illegible] ... [illegible] ... et [illegible] ... [illegible] valde [illegible] ... [illegible] ... [illegible] et [illegible] ... fugiunt [illegible] ... [illegible] grossa fuit [illegible] ... [illegible] ponticitate [illegible] ... [illegible] colera [illegible] ...

[illegible]

adsto cola tue gratur cola et passio natis
Pura cola est que gratur [illegible] cum in nali gen
Stentem colat ipsum [illegible] magis trahentem
In [illegible] que gratur ipsi [illegible]
in bonorem

Male . i. colere sunt tres Cola rubra cum adoritur et eius subtile regolum et due alie dimissos quas [illegible] vnaque vna vero flegma et tardioris impeti et malias Et vna colera est que fortioris et malioe et velocioris [illegible] vnitu suscer [illegible] materas [illegible] ille de [illegible] vero duabus dimibus que magis caris est [illegible] si tamen in eius [illegible] an [illegible] posito fuit [illegible] medicacioni reuat [illegible] non que magis sui [illegible] ebullit et membra [illegible] membra pectat [illegible] si ad resoluendum et maturandum et medicinam recipiendum est magis extremus [illegible] sunt [illegible] humorum naturalium et [illegible] magis [illegible] dixit humores naturales [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] quibus non [illegible] non [illegible] vero si non [illegible] esset humor qui membra nutrit [illegible] et [illegible] sicut faciunt [illegible] non [illegible] [illegible] non consistit [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] ipsum [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] flegma fuit [illegible] ipsum [illegible] [illegible] [illegible] quibus que ab eo separantur [illegible] et ordinatis [illegible] in [illegible] [illegible] que separatur in partem que [illegible] spuma et [illegible] cola rubra et parte que [illegible] et sunt [illegible] et [illegible] et parte que est vt ovorum albume et [illegible] et parte que [illegible] [illegible] in vrina evacuat [illegible] non est [illegible] [illegible] necesse est nisi [illegible] quod bibitur et non [illegible] necesse est [illegible] nisi [illegible] [illegible] et penetracionem [illegible] est quod [illegible] quod bibitur et [illegible] [illegible] dico [illegible] volo intelligi quod est in [illegible] simile corpori [illegible] in [illegible] corporis [illegible] [illegible] similem est corpus [illegible] non [illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] quod [illegible] corpus [illegible] [illegible] debilitate [illegible] [illegible] [illegible] si non est ita quod non [illegible] [illegible] [illegible] que de eo corpus in [illegible] et [illegible] [illegible] humores [illegible] [illegible] [illegible] corpora [illegible] si [illegible] fuerunt.

que dicitur in [illegible] vnus ad alterum [illegible] tas sit [illegible] si non est ita humores [illegible] preter istam [illegible] in [illegible] [illegible] nata [illegible] dicitur non in [illegible] altius humoribus immo nisi cum [illegible] [illegible] quam habent

in [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] remanserunt de rebus humidis [illegible] que non [illegible] si [illegible] [illegible] philosophus [illegible] [illegible] [illegible]

Dicens masticacionem aquam [illegible] digerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] consistit immo est ac si esset vna [illegible] [illegible] est quod in [illegible] in eo digestiua [illegible] [illegible] masticatum [illegible] aqua [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] saliua [illegible] in qua [illegible] calor [illegible] [illegible] masticacionem in [illegible] [illegible] et [illegible] quod non [illegible] [illegible] aqua [illegible] necesse illud quod cum [illegible] coquit et [illegible] [illegible] [illegible] quod masticatum [illegible] [illegible] [illegible] necesse [illegible] odor non [illegible] sapor in eo inveniuntur [illegible] [illegible] ingreditur integra [illegible] non ipsum [illegible] calorem [illegible] [illegible] membra que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] epar et a sinistra [illegible] [illegible] calefacit non ipsum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] que in eo sunt et ab [illegible] [illegible] [illegible] calorem ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ab eo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de eo quod bibitur [illegible] et est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et intestinis [illegible] et [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] que sunt [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] intestinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] porta [illegible] et penetrat in epar [illegible] et [illegible] porte [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que a gibbo est [illegible] [illegible] et non [illegible] ipsum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subtile [illegible] quo [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

adipis et adipis album

[illegible]

[illegible] fit q epar [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] illud [illegible] eius [illegible]
vehementior et fortior et velocior et [illegible]
[illegible] in [illegible] a decoctione que [illegible]
[illegible] que est sicut [illegible] [illegible]

et [illegible] que [illegible] sicut ypostasis et [illegible]
[illegible] est [illegible] a que [illegible]
[illegible] si decoctio [illegible] fuit a [illegible]
[illegible] non [illegible] bene cocta si decoctio
fuit [illegible] [illegible] a [illegible] colera
et ypostasis [illegible] que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mala [illegible]
colera et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] colata
[illegible] [illegible] [illegible] cocta [illegible] sanguinis q
[illegible] [illegible] [illegible] in epate subtilior [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible] ab epate [illegible]
ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quoddam [illegible]
[illegible] sublata [illegible] [illegible] [illegible] a
sanguine [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et fit [illegible] sanguine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] bone
[illegible] venam [illegible] ad gibbositatem epa
[illegible] ascendentem [illegible] [illegible]
[illegible] venas que ab ea [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in venis que [illegible]
[illegible] capillari [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sanguinis [illegible]
calor [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] urinis [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] decoctio
bona et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] colera
[illegible] [illegible] calor [illegible] et [illegible]
[illegible] epate et [illegible] [illegible] est [illegible] de
[illegible] urinis est subtile [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] decoctio [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] eius final [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
efficiens a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et eius [illegible] est quod de
urinis est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et eius [illegible] est decoctio
[illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] si [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a ypo
stasis [illegible] [illegible] efficiens calor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
que ab [illegible] egressa et [illegible]
[illegible] [illegible] de urinis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
corpus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ypostasis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a fit [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] epar stat
sanguis et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
passias cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] [illegible] non fit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et quoddam [illegible] [illegible]

que generat semen de flegmate [illegible] ita
similiter oppositum sit frigida et sicca. Dicens autem similiter
quod salsi et quod cum eo [illegible] [illegible]
venis [illegible] digestionem et cum per inebriationem
videtur ut vinum quod est recipiat in
[illegible] [illegible] digestionem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] digestionem superne quae
est in stomacho
per [illegible] [illegible] via et sic
[illegible] que fit in epate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de ea remanet ad splenem et fel
tendit. [illegible] vero digestionem re
manentium [illegible] per [illegible]
que non sentitur et per sudorem et per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum
prima [illegible] est quod per [illegible] [illegible]
[illegible] sit per nares et [illegible]
[illegible] non [illegible] sit per [illegible]
nam sicut per apostemata [illegible]
[illegible] ex [illegible] in corporibus
sicut pili et ungues. Dicens autem similiter quod
si autem humores [illegible] existunt
[illegible] evacuatio [illegible] debilitat [illegible]
[illegible] [illegible] forte [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
debilis et quod humores [illegible]
evacuatione et resolutione sunt
faciles quod [illegible] evacuatio et resol
[illegible] facile [illegible] [illegible]
[illegible] in sua resolutione ad eo
et resolvi. Et dicens similiter quod [illegible]
[illegible] humores [illegible] in suis [illegible]
[illegible] et in suis motibus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] movent et colorem [illegible]
et fortasse movebunt [illegible] et [illegible]
forte [illegible] [illegible] vero [illegible] forte
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] movent humores
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] rubeas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] medicina
[illegible] [illegible] est [illegible]
Membra sunt corpora que [illegible]
generantur [illegible] [illegible]
[illegible] humores sunt corpora que
[illegible] [illegible] generantur [illegible]

sicut ubi est [illegible] prima [illegible] generati
elementorum [illegible] [illegible] [illegible] sunt
que sunt [illegible] [illegible] sunt que sunt [illegible]
et [illegible] [illegible] sunt quorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] parte est
toti [illegible] in nomine et diffinitione
Sicut caro in suis partibus et [illegible] in
suis partibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Composita vero
sunt illa quorum quecumque [illegible]
partem in nomine diffinitione toti [illegible]
[illegible] non est. Sicut manus et fa
cies [illegible] non [illegible] [illegible] facies neque
[illegible] manus [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] eo quod sunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] motus et operationes.
Primum membrorum [illegible] [illegible]
os quod durum est creatum [illegible]
est corporis fundamentum et susten
[illegible] motum. Post quod vero est
cartilago que osse existit mollior
[illegible] [illegible] flecti [illegible] [illegible] est omnibus aliis me
bris durior [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sua fugit [illegible] ossium cor
[illegible] mollibus per ipsam melior fit con
tinuatio et ut durum cum molli non absque
medio componetur [illegible] a duro cum molle
ledetur et propter in ora eo [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] compositio
ordinata sicut est in osse spatule
et ypocondriorum cum ossibus costarum
et sicut epiglotalis cartilago et id
est quod est sub thorace et ut per
ipsam [illegible] fiat melior [illegible]
se [illegible] [illegible] [illegible] ut
sua [illegible] rumpetur et [illegible] ut [illegible]
aliquibus musculis se extendendo ad
aliquod [illegible] [illegible] in quo os
non existit cui [illegible] et a quo
[illegible] sicut palpebrarum [illegible]
sit ibi sub [illegible] et defensio cor
[illegible] [illegible] et plurimum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] in ultimo sit dura
sicut epiglote. Post ea sunt nervi qui
sunt [illegible] a cerebro orta et a nucha
alba ad [illegible] mollia et ad
[illegible] dura ad [illegible] [illegible] ut per eos
membra [illegible] [illegible] et motum. Post
nervos sunt corde que [illegible] sunt [illegible]
que ab [illegible] musculorum [illegible]
et nervis [illegible] et ad membra
[illegible] mobilia. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] membra [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] calor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in caput ascendat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
possit debite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] calor [illegible] in illo tempore [illegible] cauernis latitantes [illegible] indigent [illegible] de illo infrigido quod tempore [illegible] aperiunt [illegible] calor [illegible] fortificatur tempore hiemis [illegible] fortificatur [illegible] oppilata [illegible] calor [illegible] manifestatur

contractionem et congregationem et propter retrorsum reductionem et propter relaxationem ligamento suo et propter illa musculus dilatatur [illegible] situs a sua mensura quam cum habet longitudo et post dispositionem quam habet [illegible] in suo [illegible] existit sitr[illegible] cadit sic in quibusdam videmus musculis [illegible] quemadmodum plurima quae sunt ex neruis qui ad musculum tendunt et ab altera parte egrediuntur et corporibus de quibus post cordarum relationem tractabimus et habet quod sunt quae ligamenta vocantur quae talia sunt [illegible] et tactu neruosa existunt et ab ossibus vehementia ad musculum vadunt et sunt fila ipsa et nerui in eo quod ergo est super partem musculi vocatur caro et quod ab eo separatur et quod ad membrum vadit et membrorum motum et colligitur in seipso et permittetur corda postquam [illegible] aut sunt ligamenta quae [illegible] quae talia sunt corpora neruo similia quorum quaedam sunt quae absolute vocantur ligamenta et quaedam sunt quae nomine alchabachat appellantur illud [illegible] quod ad musculum extenditur non vocatur nisi ligamentum et illud quod ad musculum non extenditur [illegible] quod est inter duo extrema ossium medium [illegible] continuat alia membra et [illegible] alii firmiter annectit propter quod ligamentum vocatur quamquam nomine alchabachad appellatur ligamentorum [illegible] nullum sensum habebit nec propter multum motum et fricationem quae ei adhaerent dolet [illegible] ligamentum aut ligamenti ex eo [illegible] permissum [illegible] [illegible] [illegible] de ligamentis sunt arteriae quae sunt cor quae a corde nascuntur concaua in longitudine extensa neruosa in [illegible] ligamentalia [illegible] motiones dilatando se et constringendo quae ex quibus [illegible] quae quaedam ad [illegible] sunt creata ut cor eventetur et fumosus vapor ab eo expellatur et spiritus membris corporis distribuatur post sunt venae quae arteriis similes existunt sed sunt ab epate et sunt [illegible] quae quaedam sunt creata ad [illegible] sanguinis membris [illegible] sunt in corpore [illegible] sunt [illegible] qui sunt cor [illegible]

[illegible] ab epate [illegible] ad [illegible] [illegible]

nondum [illegible] propter [illegible] quorum [illegible] tenuis existit dilatata [illegible] horum corporum superficies concaua et [illegible] propter [illegible] ex quibus est ut prima corda in sua [illegible] et secunda [illegible] et ex eis est ut ea ab aliis corporibus suspendantur et eis connectantur mediantibus neruis et ligamento quae fila sua sunt ex quibus texti sunt sic renes et [illegible] dorso et ex eis est ut membra [illegible] [illegible] sensum non habeat per ipsas habent superficies [illegible] sensate quae id quod ei occurrit sentit et accidit [illegible] et quod in corpore accidit quod in eis involutum est. Et habet quaedam membra sunt sic pulmo et epar et splen et renes [illegible] in sua [illegible] nullo sensu sed non sentit illud quod in eis [illegible] fit nisi quod de [illegible] super ea existit [illegible] in eis accidit ventus [illegible] apostema sentitur [illegible] ventus sentit [illegible] propter extensionem quae contingit in [illegible] apostema vero sentit [illegible] et cum appensionem accidit [illegible] membrum apostematum [illegible] [illegible] est [illegible] quae locorum vacuorum impleto quae in horum membrorum sunt in corpore existunt et [illegible] fortitudo qua substentatur [illegible] membro est virtus naturalis [illegible] intermedii complexio et [illegible] quaedam est [illegible] attractio et [illegible] et assimilatio et [illegible] et superfluitatum expulsio. Et postquam habet quaedam membra [illegible] [illegible] sunt enim eorum quaedam quae [illegible] virtutem [illegible] aliam virtutem [illegible] quae ab eis ad aliud procedit et quaedam sunt eorum quae [illegible] non [illegible] et alia quaedam sunt eorum quae [illegible] virtutem [illegible] virtutem quae eis ab alio influit et sunt eorum quaedam quae non [illegible] [illegible] fiet [illegible] est membrum suscipiens et tribuens et non suscipiens et membrum tribuens

[illegible] [illegible] [illegible]

Et membrorum suscipiens et non tribuens et membrorum neque suscipiens neque tribuens. De membris autem suscipientibus et tribuentibus invicem non dubitamus. Cerebrum namque et epar omnes conveniunt medici quod unumquodque eorum virtutem vitae suscepit et calorem naturalem et spiritum a corde et unumquodque eorum eorum tamen principium virtutis quam aliis tribuit, scilicet cerebrum quidem praebet spiritum scilicet quosdam absolute et scilicet quosdam non absolute. Et epar est principium nutrimenti scilicet quosdam absolute et scilicet quosdam non absolute. De membris vero suscipientibus et non tribuentibus invenimus non dubitamus, pars est caro quae sentiendi virtutem et vitae suscipit et non est alicuius virtutis principium quam aliis ullomodo tribuit. De aliis vero duabus divisionibus partibus in una earum medici a magnis philosophis dissociati sunt. Philosophorum namque magnus dicit quod membrum tribuens et non recipiens est cor. Ipsum namque est omnium virtutum prima radix et omnibus aliis membris praestat et tribuit virtutes quibus nutriuntur et vivunt et quibus comprehendunt et quibus moventur. Medici autem et quidam eorum primorum philosophorum has virtutes in membris partitas putant, quidam vero dixerunt quod sit membrum tribuens et non suscipiens. Et perti quidem sermo eius scilicet cor scilicet alteratur a veritate. Scilicet mediocrium sermo in primis vero attenditur est magis manifestus. Propterea in alia divisione partes dissociati sunt medici inter se. Eorum pluribus inter se una secta dicit quod ossa et caro non sentientia et eorum similia non perdurant nisi per virtutes propriis quae in eis sunt quae non ab aliis principiis eis influuntur. Scilicet per illas virtutes cum nutrimento eis transmittitur plurimi suffitionis et neque ipsa aliis ratione virtutis tribuunt. Neque etiam aliud membrum quam eis aliam virtutem tribuit alia vero secta dicit quod virtutes istae non sunt eis propriae. Scilicet ab epate

et corde in generationis primo eis influuntur et in eis quiete permanserunt. Medico tamen non attinet ut in secundo demonstrativa procedat argumentationem. Unde de istis duabus dubitationibus ad vitam eius proveniat neque patitur ei sermo eius quod inquirit est medicus neque quod ipsum in aliqua sua perscrutatione et sua attendit impedit. Est autem sciendum et credendum in dubitationem prima quod non est ei timendum utrum cor sit principium sentiendi et motus cerebro et virtutis nutritivae epati. Cerebrum namque sive per se sive per cor sit principium sentiendi accidit existit compositionem aliorum membrorum. Et epar sit accidit naturalis nutrimenti principium existit aliorum membrorum compositionem. Sed de alia quidem dubitatione scire et credendum quod non ei curandum utrum virtutes naturales in hiis quae sunt in primo generationis ab epate veniunt aut tamen insunt per suam compositionem inde a quo sunt eorum. Sed debet credere quod hae virtutes ad ipsum non perfluunt nisi ab epate vel per inductum quod virtus claudetur et os nutrimento aptum habet eius aptius in ipso idest in nutrimento destruitur quemadmodum fit in spiritu et motu in nervis qui proveniunt a cerebro prohibentur. Virtus vero illi ossi naturalis facta est diu eius permansit opposito. Et tunc quidem explanabitur ei divisionis habitudo et videbit membra quae sunt principalia et membra principalibus deservientia et membra non principalia absque servitio. Membra vero principalia sunt membra quae priora virtutum quae in corpore existunt quae ad vitam sunt necessariae ut singulares a speciebus perdurent prima sunt. Scilicet vero durabilitatem singularis sunt tria principalia. Cor quidem est principium virtutis vitae. Et cerebrum quidem est principium virtutis sentiendi et movendi. Et epar quidem est principium virtutis nutriendi. Scilicet speciei durabilitatem sunt principalia quattuor ...

quod

sunt

Membra principalia sint quattuor

[illegible] sunt ... caro ... ut ... [illegible]
[illegible] ... et pondere ... [illegible]

et eciam re alia ratione necessitas vel quia ad sperma generandum et genealogiam confirmat. Similiter vel est ad hoc ut complementum forme detur et quod masculina et feminina conficiunt que speciebus animalis accidentia sunt inseparabilia et neque sunt de rebus inanimalibus cum ingredientibus. Membrorum vero diffinitivum alia sunt que sentiunt sentiunt operatoria alia que sentiunt latoria et operatoria quod sentiunt vitam utilitatis. latoria vero sentiunt absolute vitam sentiunt ab operatoria est cuiusque principale operatum et latoria sentiunt est propter principale operatum. Cordis vero sentiens operatur est pro pulmo et eius sentiens latur est pro arterie. Cerebri sentiens operatur est pro epar et alia intrinseca membra et exposite ... et latur est pro nervi. Epatis vero operator sentiens est pro stomacho et latur est pro vene et testiculorum quidem sentiens operatur sunt pro membra que cuiusque ipsi generant sperma. Horum sentiens latur est virga vasis et vene que sunt inter eos et ipsam. Et in mulieribus sunt vene ... sperma ad locum conceptionis impellunt. Et matrices cuiusque sunt matrix per quod spermatis completur utilitas. Et autem dicit quod membrorum alia sunt que operationem efficiunt alia que iuvamentum et alia sunt que operationem et iuvamentum sunt primum est pro cor sicut pro pulmo. tertium pro epar. Dicit autem quod per operationem oportet intelligi id quod cor et solummodo operatum in vita sunt ingredientium completur cum spermatis permanentia pro cor in generatione spermatis et per iuvamentum oportet intelligi id quod operatur ad aliud membrum operationem suscipiendam. et cum cor operatio completa ad dandam partem vitam cum spermatis permanentiam recipiendo pulmo aliam operatur. ipsum vero epar perficit quod primo digestionem et digestioni ... et apparatum perficit ...

neque digne ... ad adeo perficiet efficiat que sanguis ad iuvamentum ... per bonum atque operatum et. Et membra iuvamentum operationem efficiat que in alia operatione opere ampliatur iuvamentum efficiat. Et cor dimo ... membrorum alia sunt que generantur ex spermate. que sunt plura preter membra sicut carne et adipe. Et alia sunt que ex sanguine generantur pro adepis et ... cum ex plura ... duo ex duobus generantur spermatibus maslorum spermate et spermate mulierum. Hoc sicut Symonis cum de sapientibus ... ex spermate masculi generatur pro caseus generatur ex coagulo et de spermate mulieris generatur pro caseus generatur de lacte. et pro prima coagulatio est in coagulo ita prima coagulationis forme est in spermate viri. Et pro prima coagulatio est in lacte. ita prima coagulationis forme sicut ... patientis est in spermate mulieris et recipiendo ... duorum coaguli ... et lactis est pars ... casei. qui fit ex ... duorum spermatum est pars ... embrionis. Et autem ... non parum immo ... nos ... dicit ... quod duorum spermatum neque utraque coagulativa et utraque coagulationis susceptiva. et sicut hoc non se habet ... dicit quod utraque coagulativa sunt in masculo fortior et utraque coagulationis susceptiva fortior in ... Creatur autem primo in hoc et ... fiunt ... in libro ... sunt de sapientis radicalibus ... ex sanguine qui in tempore menstruo ... a ... separabatur sunt ... Hoc alia pro eius est ... similitudinem generatur ... spermatis et membrorum que ... generantur et cum ... angustiant ... alia pro eius est que non ... sunt ... hoc est quentis ut coagulantur et ad implenda loca membrorum ...

[illegible]

varia et fit cado et adeps et ca ps eq
e superfluis qe ulli harum duarum
e bona. et remanet vestigium ad hoc, porro
qua na ut pote superfluum expellit cum
infans partus sanguinis quod ipsi expu
gnat hoc sanguinis virtus supplet et
gnat ex eo quod ab illo substantie gradui
et cado gradu ex sanguine gratia spissa
cutis est sicut coagulat. Adeps vero
ex eo aquositate et ventositate
quare fit coagulatio ...
replet membra que sunt ex parte
creata cum prima esse ...
parum ita ... non restau
rant nisi pauca ex eis et raro
[illegible]

tendinum et transitus attractioni
vero sunt villi qui in longitudine extenduntur
et expulsioni villi qui in latitudine tendunt constringentes
et retentioni villi qui oblique vadunt
membra vero que una harum tunica sunt ut vena
et vesica ... villos ...
sunt ... que sunt duas
tunica tunicas villi qui in latitudine ...
[illegible]

[illegible]

quod quidem non fit nisi membro [illegible]
et digerendi quod similiter non fit nisi per
membris carnosum [illegible]
[illegible]

[illegible]

Vi[illegible] et operationum [illegible]
[illegible]

[illegible]

medicationis complete. An [illegible] sustinent
paupers que sunt [illegible] ...
[illegible] existit que [illegible] non
est leviter fat. Capitulum de virtutibus naturalibus
[illegible] quibus ministratur.

Virtutum vero naturalium hec sunt que sunt ministrantes aliis et que sunt ministrate et ministrantium quidem duo sunt genera. Unum genus ministrat nutrienti ad hoc ut individuum remaneat quod in duas partes scilicet in immutativa et crescitiva. Et alterum genus ministrantium nutrienti adhuc ut remaneat species quod cadit in duas divisiones scilicet in generativam et informativam. Nutritiva vero [illegible] illa que nutriens in nutrimentum convertit substantiam, ideo ut per ipsum restaurationem recipiat quod dissolutum fuit. Virtus autem crescitiva est illa que in toto corpore diametris addit secundum proportionaliter naturalem quatenus ipsum ad augmentum finem perducat per illud quod ipsi corpori nutriente ingreditur. Nutritiva vero virtus crescitive [illegible] quia [illegible] affert nutriens eius quod dissolvitur equale [illegible] plus [illegible]. Crescitiva non est nisi quando in [illegible] plus fuit eo quod dissolvitur. Non tamen [illegible] quod tale existit est crescitiva super pinguedinem [illegible] macredinem in etate consistente. In hoc siquidem non est crescitiva. Sed quod secundum naturale proportionaliter in omnibus existit diametris quatenus corpus ad crescere perducat complementum. Incipit vero [illegible] nullo est crescitiva et si sit ibi impinguatio quemadmodum ante consistentiam non existit ibi [illegible] [illegible] existat et a natura [illegible] existentiam et nutritive quidem operatio [illegible] partibus completur operationibus tribus [illegible] permutatione substantie [illegible] et [illegible] humores qui sunt in potentia [illegible] in effectu [illegible] membro [illegible] fallit quemadmodum in [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]. Et alia est adherentia que est ut hoc recipit nutrimentum completo effectu [illegible] ut membri [illegible] efficiat et quod plene [illegible] fallit quemadmodum in [illegible] [illegible] carnosa et [illegible] et [illegible] que et ut hoc recipit quod iam factum est pars membri membro ponat et ab aliis partibus [illegible] in sua essentia et colore [illegible] fallit quemadmodum contingit in [illegible] et [illegible]. Et adherentia iam ibi sunt recepta [illegible] non [illegible] et [illegible] operationem efficiat virtus immutativa que est una de aliis nutritive et in hoc una [illegible] et in [illegible] [illegible] in membris [illegible] partium per [illegible] [illegible] in unoquoque membro consistit virtus [illegible] que nutrimentum in eius convertit substantiam [illegible] a virtute que nutritive substantie alteris [illegible]. Informativa vero que [illegible] operationem efficiat toti corpori [illegible]. Generative vero virtutes due sunt scilicet una est que in masculis et feminis spermata generat. Altera est que virtutes dividit que sunt in spermate et [illegible] [illegible] secundum quod [illegible] membro [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]. Ac [illegible] informat [illegible] [illegible] [illegible] partium et [illegible] et [illegible] [illegible] virtutem immutativam [illegible]. Virtus informativa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] figura [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] et corporis [illegible] et [illegible] et [illegible] operationes que [illegible] [illegible] corpus [illegible]. Et hec [illegible] virtutes ministrantes sunt que rem [illegible] ministrant ad speciem custodiendam et sunt virtus nutritiva et crescitiva. Capitulum de virtutibus quibus ministratur.

Virtutes vero naturales que ministrant [illegible] nutritive [illegible] ministrantes [illegible] que sunt attractiva et retentiva, digestiva et expulsiva. Attractiva vero fuit creata [illegible]

Digestiva virtus sine dubio [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] distinctio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et plante [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Vo ab [illegible] ne que [illegible] et [illegible] corpus [illegible] ponatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recipit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nutritiva [illegible]

Virtutes at aiales ... vtz aiales ca ... vnde qui ... vir per quam spus aial z at vel ... mete ... ad ... pendum sine ... operaco aialis. Aliqui ... potentia qua aial z at vtz vte ... ct motiua ... accepta ... in ... Avicenna ... at vtutes aut aiales ... volunt

... ad attrahendum nutrimentum innatum, q quando ... vilis membri i quo ipa e in longitudine ... Et retentiua fuit creata ut nutrimentum retineat, donec vtes ... nutrimentum ... opus ... q ab ipo alit ... effect ... q ... tusiso ... Et e z ... illi q in latitudine ... amplius ... Digestiua vo e illa q quod attractiua attraxit, z retentiua retenta ... convenit aptam ... ea faciendo ... operacioni, z q ... disponi ... in effectu e ... opaco ... vatio q vera digestio. Eq vo ... suppleantur ... ut ... sint ... disponi q z digestio vera, aut ... ea ... a membro ... retente ... efficiat ... expulsiue expulsion ... attenuit ... aut ... in ... ... q vetat fiunt ... q ... fiunt ... z q quando opato vera maturato. Est ... maturato z digestio ... Expulsiua ... la q ... expulsione ... q ad nutrimentum ... quietes ... q ... membrum q ... ad nutrimentum ... z q ... e ... ut ... in ... ... apta ... z ... vtz ... expulsionem ... z ... q ... ad ... membrum, z a ... ad ... expulsionis ... declinato ... expulsione ab ... in ... ... calidus ... z frigiditas ... z ... calidus ... quattuor ... est ... vo ... actu ... z ... frigiditas ... vtutes ... quod omnis virtutum operacio p motum ... z hec ... in attractione z ... pulsione ... quod digestio ... p ptes ea ... fiunt ... z ... z adiungere ... ei ... attenuato ... fiunt z ... Et hec ... sunt ...

Retentiua indiget multa siccitate & calore mediocri. Attractiua autem indiget calore multo z siccitate mediocri. Virtus vero expulsiua indiget calore mediocri et siccitate valde remissa. Virtus tamen digestiua indiget calore vehementi et humiditate mediocri.

... Et frigiditas z ... faciens z mortificans z ab ... pluribus operacionibus ad retentionem ... accidentaliter facit, quando villos ... operacionibus virtutum ... instrumentum ... Et expulsiua ... a frigiditate ... q retentiua ... dissolutione ... ad expulsione ... z ... ampliatione ... z ... q ... in latitudine ... expulsio ... z ... Et ... instrumentum ... z ... operacionem ... Et ... intrat ... virtutum ... in ... operacionum ... z ... debilitat. Frigiditas vo ... virtutum ... duas virtutes ... z retentiua. Duabus vo ... attractiua z expulsiua ... actione ... efficit ... motum ... ad ... operacionem ... z ... plures ... instrumenti ... retentiva ... Digestiua at ... humidi ... qualitates activas ... z passiuas ... indiget ... virtutes retentiua ... siccitate ... calidite ... villos ... humiditate ... z ad ... z ad ... declinat ad humiditatem ... Attractiua vo ... indiget calida ... siccitate ... calidus ... ad ... operacionem ... mouere z ... instrumenti ... siccitate stringere ... indiget multo motu ... indiget ... Et attractio ... a virtute at.

alias arterias [illegible]

[illegible] caliditatis ad ipsa [illegible] carnalia que calida sunt in campanis [illegible] apud [illegible] radicalis ad replendum [illegible] [illegible] attractiva calidior [illegible] attractiva [illegible] [illegible] indiget [illegible] attractiva et retentiva [illegible] constrictione retentive [illegible] attractiva et constrictiva [illegible] et [illegible] instrumenti [illegible] ad illas [illegible] [illegible] et adulterium non indiget [illegible] motu et [illegible] ad [illegible] [illegible] adiuvat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] tempus longum et in attractiva tempus breve [illegible] [illegible] indiget [illegible] [illegible] [illegible] indiget calidite [illegible] digestiva [illegible] non indiget [illegible] humidite ut [illegible] [illegible] efficiat et ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] humiditas in digerendo [illegible] [illegible] possit [illegible] digerere non [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] digestiva [illegible] [illegible] recipiunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad eas [illegible] [illegible] [illegible] retentiva indiget constrictione et [illegible] [illegible] tempore et [illegible] [illegible] attractiva constrictione indiget et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indiget [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et indiget [illegible] ad motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indigent

Capitulum quartum
De virtutibus animalibus

[illegible]

Virtutes ad animales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad recipiendum [illegible] [illegible] et motus et operationes [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dilatationem et constrictionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad recipiendum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ad recipiendum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad recipiendum [illegible] animales virtutes et reliquas virtutes [illegible] animales [illegible] vital [illegible] [illegible] [illegible] animales [illegible] destruuntur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] destructa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motu [illegible] [illegible] [illegible] recipere [illegible] [illegible] accidit ut [illegible] et [illegible] in nervis [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et accidit ei ut putrefiat et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] vital [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recipiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] destruere [illegible] mortuum [illegible] [illegible] [illegible] forsitan [illegible] [illegible] in [illegible] destruere [illegible] [illegible] remanebit [illegible] forsitan [illegible] remanebit [illegible] et [illegible] [illegible] ad mortem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

Capitulum quintum De virtutibus apprehendentibus animalium

[illegible] virtute [illegible] virtutes [illegible] virtus apprehensiva et altera virtus motiva et compr[illegible] [illegible] virtus apprehensiva [illegible] et altera virtus apprehensiva [illegible] et virtus [illegible] virtus apprehensiva [illegible] sunt [illegible] virtus videndi et virtus audiendi et virtus odorandi et virtus gustandi et virtus tangendi [illegible]

[illegible]

in parte ... [illegible] ... et ... [illegible]
... [illegible] ... palatio et naribus a flegmate ... [illegible] ... que duritiem tenet
... et dura mater, que defendit cerebrum interius a duritia cranei ... aut defendit cerebrum ... [illegible]
... [illegible] ... ab omnibus ... [illegible] ... et ... [illegible]
... [illegible] ... et a ... [illegible]

Vocatur spiritus et fantasia et apud medicos quidem prima virtus; sed apud disputantes quidem exponitur per duas virtutes, quarum prima est illa que sua sensibilia percepta recipit et per earum formas patitur que in ipsa copulantur. Fantasia vero est ea que eas custodit postquam coniunguntur et retinet eas post sensibilium absentiam; et que earum durat est recipiens, alia est custodiens. [illegible] dispositio earum est ... [illegible] ... que sunt sedes et operationis primum est anterior cerebri ventriculus. Et secunda quidem est virtus quam medici cogitationem vocant; sed disputatores vocant quandoque imaginativam, quandoque cogitativam, scilicet ... [illegible] et imperat virtus estimativa animalis, quam per rationabilem ... [illegible] et imperat eam ad ... [illegible] operationem vocant eam imaginativam; et si virtus rationalis ei imperat et reducat eam ad ... [illegible] quod ei precepit, vocatur cogitativa; quoniam ... [illegible] ... et prima excepit ... quoniam prima est recipiens et custodiens id quod ad eam ... [illegible] deferunt sensibilia percepta; et ista est illa que se exercet in eis que in imaginatione recondita sunt, componendi et dividendi per singulas ... formas quemadmodum provenit ad eam a sensibus; et alias formas ab eis ... [illegible] ... quod in ... valet ... [illegible] ... Sed fantasia non potest ... [illegible] ... recipit a sensibus et ... [illegible] ... virtutis sedes est ventriculus cerebri medius. Et tertia virtus est ... [illegible] virtus que post dubia in animalibus est ... comprehensiva et estimativa, et ipsa quidem est virtus que ... indicat ... [illegible]

... [illegible] ... et intellecta ... [illegible] ... de illis qui ... [illegible] ... memorantur et ea que intelligunt ... [illegible] ... que ... [illegible] ... et ea que ... [illegible] ... et ... [illegible]

Et plures ... [illegible] ... Et si ... [illegible] ... consuevit ... [illegible] ... que non est fugienda, et ... [illegible] ... excepit non ... [illegible] ... et ... [illegible] non sensibilia per percepta ... [illegible] ... comprehendit ... [illegible] ... non ... [illegible] ... comprehendit ... de eis ... [illegible] ... virtus alia, et licet non ... [illegible] ... est ... [illegible] ... dubia ... [illegible] ... non ... [illegible] ... virtus ... [illegible] ... procedit in ... [illegible] ... non ... [illegible] ... virtus ... a fantasia ... fantasia sensibilia percepta retinet ... [illegible] ... sensibus ... [illegible] ... non sensibilia percepta et separatur ab ea quam imaginativam ... [illegible] ... et cogitativam ... [illegible] ... operationes ... [illegible] ... indicativa ... [illegible] ... et ... [illegible] ... sensibilia percepta ... [illegible] ... et ... [illegible] ... in sensibilia percepta indicare in ... [illegible] ... sensibus. Et quemadmodum in animalibus ... [illegible] ... indicativus ... [illegible] ... sensibilium percepte per estimativam ... [illegible] ... de ... [illegible] ... formarum ... [illegible] ... provenit et non ad sensum ... [illegible] ... et hec virtus imaginativa ... [illegible] ... non ... [illegible] ... et ... [illegible] ... intellige ... [illegible] ... et medici ... non est ... [illegible] ... ut ... [illegible] ... virtus ... impeditur ... operationem ... [illegible] ... operationes aliarum virtutum que per ... [illegible] ... separata ... fantasia et imaginativa et memorativa ... [illegible] ... et medici quidem non curant nisi de virtutibus ... [illegible] ... provenit ... [illegible] ... operationem aliquam virtutis ... [illegible] ... operationem alterius virtutis ... [illegible] ... medici ... [illegible] ... medica ... [illegible]

... [illegible] ... ita ... [illegible] ... vel ... [illegible] ... pulsanti

Et ita digestio fit in stomacho in cibis et potibus similiter [illegible] et extremis temporibus et quarta in [illegible] [illegible] vel in [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] fit in epate [illegible] fit [illegible] [illegible] [illegible] completur in intestinis [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] digestio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quemadmodum membri a parte complexionis corruptam accidisse. Adhuc ut medicina ei subveniat. Aut ut complexio eius corrumpatur et non [illegible] [illegible] dispositionem virtutis. Tamen quod [illegible] non [illegible] nisi alio [illegible] proprietatis [illegible] dispositionem [illegible] [illegible] [illegible]. Id quod [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] nostrum. Medicinarum est quedam que [illegible] in [illegible] que est [illegible] complexionata et [illegible] [illegible] et est [illegible] [illegible] quod [illegible] ad [illegible] de [illegible] [illegible] proprietatem [illegible] formas [illegible] proprietatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] ad [illegible] [illegible] formam [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cerebri ventricula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] V. [illegible] [illegible] et [illegible]. Et [illegible] que [illegible] id quod est [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] una [illegible] virtutes due medicina [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] cerebri [illegible] accidit. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] et [illegible] medicina virtutis [illegible] non [illegible] [illegible] causa [illegible] [illegible] [illegible] virtutis non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] virtutum [illegible] et non in [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]

Capitulum sextum de animalibus motibus. Motiva [illegible] cordis [illegible] [illegible] est illa que [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] dilatationi [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] penetratio [illegible] in nervis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et imaginativa [illegible] [illegible] [illegible] magis elevata a corporeitate [illegible] [illegible] [illegible]

Capitulum septimum postremum huius doctrine de operationibus. Dicamus quod operationum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] una completur virtute [illegible] una digestiva. [illegible] [illegible] [illegible] a duabus complentur virtutibus [illegible] [illegible] [illegible] quod completur a virtute naturali attractiva et a virtute [illegible] [illegible] est in ore stomachi. Attractiva [illegible] operatur [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] id quod attrahit et sugenda [illegible] [illegible] quod est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] operatur in [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que est [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] operationum non [illegible] duabus complentur virtutibus [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] accidit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indigeat et [illegible] [illegible] [illegible] operatio duabus complentur virtutibus una est attractiva [illegible]. Et alia attractiva voluntarie. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longitudine [illegible] [illegible] in ore stomachi et [illegible]. Et [illegible] completur operatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] una duarum virtutum [illegible] [illegible] operatio [illegible] [illegible] [illegible] quod non [illegible] [illegible] [illegible] ad illa non operata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] id quod non [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] fit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in omnibus [illegible] [illegible] operatur [illegible] [illegible]

cuius et lecta sunt ab ea
utique una altera vel decipi docuina
diversa est oppositi vasi ne tussi
tiendi. Transitus per intimenti
perficitur utrum inde impellere
a qua procedit attractiva membri
ad quod accedit et per superflui
tatem, expressio que fit per duas
vias scilicet per siccitatem et per calidum. Et siccitas plurium opera
tionis excipiunt primi duc virtutes
scilicet animalis et naturalis et fortasse
plurium quam excipiunt cuius causa
utique et quantitas per infrigidationem frigiditatis que
complexio mea est et iuvat expulsionem
penitentiae superfluitatis quod de secreto
a membro et retentio et in facie
ac rubedine. Et frigiditas quidem
quantitas per duas complexiones reos scilicet
in oram a fladam cuius ad constringendum
dantur inbassanda et coniuncta
do poros et res tota que est
partibus que est calitas quam ex
tinguuntur attingit et quantitas
caliditate attingit per id quod ipse
opponitur in a se quos qualitati
feminis et caliditas quidem quantitas
et intestinis rarior non attingit
in primis nisi id quod est subtile
et quod est quod est spissum in utrisque
vero attractiva naturalis non attingit ei
nisi quod est magis quietus et quod
est eius est proprium attingere et
plurium quod est magis spissum est
magis proprium et magis quietus

Causarum vero sunt quaedam quae corpus humanum
et conservant absque quibus generatur quia quidam sunt
naturales quaedam vero non naturales et quaedam preter naturales.
Naturales sunt omnes res intrinsece corporis ad eius
conservationem vel integritatem facientes et ipse quidem
que sunt scilicet elementa, complexiones, humores, membra,
spiritus, virtutes, operationes. Res vero non naturales
sunt res corporis incontabiles accidentes in corpore
et exteriores ad hoc quod corpus alterent et conser
vent quae scilicet debite ordinate conservant indebite vero
a sanitate permutant que sub sex speciebus comprehenduntur
que sunt aer, cibus et potus, inanitio et repletio,
motus et quies, somnus et vigilia, accidentia anime.
Ex quo patet eadem res esse naturales et non naturales.
Res vero preter naturam sunt que sunt ipse tenentes
corporis destruentes et ipsius corrumpentes et iste
sunt tres scilicet morbus, causa morbi et accidens
vel in de causa et morbo infra no ...

Complexio est qualitas

Homo de optima complexione est propinquus equa
litati ponderis et non iustitiali quia homo
naturalis habet in se elementa equaliter quo ad iustitiam.
Complexio est duplex: elementalis quae est ele
mentorum formalis scilicet que resultat ex refracta
tione qualitatum elementalium et recipit
denominationem ab elemento sive a qualitate elemen
tali predominante in tali refractione que pondera
tio quantitatem sequitur corpulentiam elementi et
tali complexione quaedam mixta sunt frigida et sicca quaedam
frigida et humida. Altera formalis sive celestis
est que datur ab agente et a causis superioribus, nam
in omni productione mixti accidit actio corporum sup
celestium que fit lumine motu et influentia
ad quam instrumentalia magis sunt calida productiva.
Unde ille calor sive qualitas decidua ab agentibus
et semper calida ante itaque mixtum eadem
est caliditate complexione formali sive celesti. Alia est
aggregata ex ambabus scilicet ex materiali et formali. Unde in
illis rebus mixtis in quibus complexio elementalis
sive materialis vincit complexionem formalem sive cele
stem, complexio aggregata est frigida in illis autem in quibus
complexio formalis sive celestis vincit materialem
complexio aggregata est calida. Propter hoc differunt species quorum
quaedam est prima in qualitate frigida et calida virtute
ita est potentialis. Quam eius non habet actu
sed acquirit eam per opus alterationis sive per ali
quod agens extrinsecum. Et tali complexione
multa mixta sunt calida que tamen de complexione
actuali sunt frigida ut piper zinziber et huiusmodi.

Octo considerationes accidunt modi non
Sufficit notitia equalis iustitialis. Similiter
equalitas quae in speciebus quae individualis.
Si primi hic est vel per eorum comparamus totam
speciem alteri speciei vel partem plura continentem
individua ad aliam partem etiam plura indi
vidua continentem. Si primum hic est vel alterius
et sic quorum duo vel unius individui et ita
in his duo equalitatis. Si autem comparamus
partem speciei hic est vel totam partem totius speciei
vel alterius et sic quorum duo vel per individuum
in illa parte continentem et sic quattuor modi.
Si autem individualis hoc est et intra vel to
tum individuum comparatur ad totum individuum
vel pars eius ad partem. Si primum hoc
est vel ad aliud alterius et sic quinque modi
vel ad seipsum et sic sex modi. Si partem
ad partem hoc est unius et intra vel ad
aliam alterius et sic septem modi vel ad seipsum
et sic octavus modus.

Temperatus homo est temperatior quam animali.
Medicina ... permittatur ...
primo quod medicina prima apposita fuit in gradu
temperamenti ... excogitavit gradus ...
ideo ad prohibendum ... quia
una medicina semper aptat ... corpus

ith mete apresat eu ab eadem. no alteratur q
et primi mente tamen a qsrecie no fit ado sal
tem nobiliter impressa. Tamen ipsi occultam
q mente [illegible] forte ita menta quam
plus appositi habent aliquid occultam [illegible]
tunc cum non sunt qrocus q menta famundo
[illegible] est q sit permutatio

Omnia que cito veniunt ad destructionem i. ad uirtutem
cito moriuntur. Nam in arabia sunt [illegible]
[illegible] in uno anno imbuunt et cito veniunt ad
senectutem et sic ad mortem 1° anno mo[illegible]
[illegible] crescit piper

In eodem corpore paruo vel magno sunt
esse possunt adequate due dispositiones [illegible]
[illegible] Distinctio prima. dispositio [illegible]
aliquod membrum infirmari vel distemperari in
[illegible] intensiue et extensiue et similiter calefi[illegible]
Distinctio dispositio [illegible] ad calorem [illegible]
corporis vel membri intensiue distemperati [illegible]
intensiue [illegible] eiusdem [illegible] in comparatione ad
dispositionem in corpore actualem existentem [illegible]
modi corpus sibi [illegible] adquirit [illegible] feb[illegible]
[illegible] gradus [illegible] homo febricitans
[illegible] mortem ex resolutione [illegible] caloris in
tensum [illegible] paruum [illegible]
Tercia distinctio dispositio aliquod corpus
vel membrum [illegible] intensiue
et extensiue. [illegible] extensiue [illegible]
[illegible] madefacere [illegible]
[illegible] corpus paruum vel magnum
simul intensiue infrigidari et calefieri exten
siue et [illegible] in [illegible]
[illegible] in corpore [illegible] sit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] est in eadem simul esse morbum [illegible]
extensiue et eadem intensiue et ego
[illegible] morbi vel dispositionis non
sunt [illegible] Conclusio
[illegible] in eadem dispositionem simul in eodem
corpore vel membro esse [illegible]
que tamen [illegible] dispositionis corporis vel membri
actualem [illegible] de dispositione [illegible]
febrile ad mortem per resolutionem tendentes
[illegible] dispositionem non sunt [illegible]
[illegible] Non [illegible] caloris [illegible]
ex febri per resolutionem [illegible] gradus
[illegible] corporis naturale [illegible]
Sed quia [illegible] membri [illegible]
[illegible] extermi[illegible] Conclusio [illegible]
[illegible] et [illegible] impossibile est in
[illegible] corpore vel in eodem membro simul
esse dispositionem eandem et [illegible] per gradus
[illegible]

Flegmaticus [illegible] ad [illegible] naturale [illegible] non naturale.
[illegible] nota duos [illegible] greci [illegible]
[illegible] flegma [illegible] quae [illegible] in nostro
[illegible] nam [illegible] aque [illegible]
[illegible] flegma [illegible] sanguinis
et [illegible] valde [illegible] quod sunt extrema
[illegible] flegma sit frigide non [illegible]
[illegible] ad [illegible] quia [illegible]
[illegible] gradualiter [illegible]
[illegible] et [illegible] ab eadem quia caliditas [illegible]
[illegible]
[illegible] flegma sit [illegible] in corpore nostro
[illegible] in frigiditatem in [illegible]
[illegible] et sanguinis [illegible]
in medio [illegible] non [illegible]
[illegible] flegma naturale [illegible] non [illegible]
[illegible] flegmatis
non naturalis [illegible] frigide
[illegible]
[illegible]
[illegible] impedientis [illegible] ubi ad
[illegible] ad membra [illegible] esse [illegible]
[illegible] ubi et [illegible] causam
esse ex [illegible] operatio [illegible]
[illegible] destructio totius

Non [illegible] et [illegible] corporis [illegible]
[illegible] naturalis [illegible] agentis [illegible]
[illegible] tamen [illegible] relata [illegible]
[illegible] quod [illegible] operationem [illegible]
[illegible] transit de [illegible] et [illegible]
[illegible] ad membrum vel [illegible] in quo [illegible]
[illegible] operationis [illegible] de [illegible] carne [illegible]
[illegible] calor sit [illegible]
tempore [illegible] non indigent [illegible]
tempore [illegible] sanguinis [illegible] tempore in
digestione flegma in sanguine [illegible] sunt
[illegible] transit
[illegible] ad venas [illegible] flegma [illegible]
[illegible] flegma [illegible] flegma dicitur
[illegible] flegmatis [illegible] quia non [illegible]
[illegible] flegmatis [illegible] grossitiem [illegible]
[illegible] viscositas [illegible] ponderositas
[illegible] sibi
[illegible] flegma grossum [illegible]
[illegible] flegma [illegible]
flegma quod [illegible] in [illegible] congelaus
[illegible] in illa
[illegible] flegmatis [illegible] aquosa [illegible]
[illegible]
[illegible] ergo [illegible]
vel [illegible]
[illegible]
[illegible] ingrossata
[illegible] appellatur congelatum [illegible]
[illegible] in nostro corpore [illegible] esse
[illegible] congelatio [illegible]
[illegible]
[illegible] dispositione [illegible]
[illegible] in [illegible] distinctionibus [illegible]
[illegible] caloris
[illegible] congelatio
Colera [illegible] determinatur de [illegible]
[illegible] colera transit
[illegible] cum sanguine vel [illegible] sanguinem ad
[illegible] colera [illegible] vel [illegible]
sanguinem penetrare [illegible]

Nota [illegible] sunt [illegible] colera prima naturalis [illegible]
[illegible] ex admixtione sanguinis
[illegible] colera [illegible] que [illegible] ex
admixtione flegmatis cum colera et [illegible]
[illegible] sine [illegible] in [illegible]
[illegible] per admixtionem
[illegible] colera [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] cum sanguine [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sunt pessime colere
[illegible] veneni [illegible]
[illegible] homo [illegible]

[illegible] considerantur [illegible]
[illegible] calefacere
[illegible]
[illegible] agentis naturalis
[illegible] calor [illegible]
[illegible] determinata [illegible]
agentis naturalis et agentis [illegible]
[illegible] agentis [illegible]
[illegible]
[illegible] partes [illegible]
[illegible] ad [illegible] et partes [illegible]
[illegible] destruc[illegible]
[illegible] calor [illegible]
[illegible] dealbat [illegible]
[illegible] partes [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] partes [illegible]
[illegible]
[illegible] et albificatur
[illegible] dealbat
[illegible]
[illegible] operis

[illegible]

Male [illegible] tale [illegible]

[illegible]

[illegible] de membris [illegible] sperma [illegible] vel femine [illegible]

[illegible]

[illegible] sperma [illegible]

[illegible]

Avicenna [illegible]

[illegible] sperma [illegible]

[illegible] Galieni [illegible]

[illegible] Galieni

Sperma [illegible]

[illegible] sperma mulieris magis [illegible] ad fetum [illegible]

Secundum [illegible] 2a Canonis notes Caro humana [illegible] frigidior [illegible] generat lepram scabiem [illegible] et cancrum et alias melancolicas passiones et intelligitur in delicatis

[illegible] sunt simul in Europa que alio nomine Germania maior [illegible] Germanorum [illegible] polonia

[illegible] Nota [illegible]

Sequitur secunda fen Avicenne

Dicemus quod causa in libris medicorum est illud quod primo est et ex quo provenit inventio dispositionis in corpore humano et eius firmationis. In hac secunda fen agitur de pulsu et de urinis.

Nota in primo Avicenne dicitur Solus deus sanat egritudines humanas [illegible] potestatem divinam deus distribuit hominibus [illegible] medicis [illegible].

Egritudo — Egritudo est dispositio non naturalis in humano corpore ex qua essentialiter provenit impedimentum [illegible] primo non [illegible] quicquid ledit et impedit operationes humanas apud medicum dicitur morbus vel egritudo.

Nota. Quando infirmus sentit non sentiens dolorem et rubor in maxilla indicat quod patitur [illegible] vel apostema in pulmone etc.

Febris est calor naturalis ignitus [illegible] unde ille tremor vel horripilatio ante paroxismos non est [illegible] quoddam accidens eius.

[illegible] est tumor preter naturam est apostema ita [illegible] capitur et non [illegible] proprio pestilentico.

[illegible] de dispositionibus dispositionum in corpore humano [illegible].

Corporis humani sunt tres dispositiones scilicet sanitas egritudo et dispositio neutralitas [illegible] dicunt [illegible] sanitatem et egritudinem [illegible] in capitulo [illegible] plus capit sanitatem [illegible] qualitatum [illegible] dicunt quod illud animal [illegible] quod non [illegible] egrotat [illegible] sanum [illegible] et alia [illegible].

Sanitas — Sanitas est dispositio corporis in sua qualitate [illegible] secundum quam corpus humanum est potens in suis operationibus [illegible] Sanitas est dispositio corporis [illegible] humani in sua [illegible] et [illegible] tale [illegible] operationes omnes sunt [illegible] est sanitas non [illegible].

[illegible] potest [illegible] sensibilibus [illegible] corpore humano

Nigredo in urina fit [illegible] scilicet prima est [illegible] frigiditatis et [illegible] quando [illegible] urina [illegible] caliditatis et humiditatis [illegible] vita non fit [illegible] frigiditatis [illegible] fit a calore [illegible] et [illegible] spiritibus [illegible] et [illegible] calore [illegible] indigestionis [illegible] et [illegible] frigido [illegible].

Secunda [illegible] nigredo [illegible] calor [illegible] humiditatem [illegible] et [illegible] ad partes [illegible] calore [illegible] humido [illegible] urine [illegible].

Tertia urina fit [illegible] est [illegible] humiditatem et [illegible] in corpore [illegible] urine [illegible] urina et [illegible] urine.

Pleuresis est apostema calidum in partibus [illegible] aut in lateribus intrinsecis et velamine [illegible] cum [illegible] qualitate vel [illegible] pleura [illegible] costis [illegible] differt [illegible] et [illegible] de multo [illegible]

Vir sapiens dominabitur astris dicit Ptolomeus [illegible] facultate [illegible] superiores partes [illegible] de [illegible] medie [illegible]

Quando [illegible] maturatio [illegible] urina [illegible] est [illegible] natura fit

Rubor [illegible]

[illegible] fit ebullitio et [illegible] urina fit [illegible] calor [illegible] colorata [illegible] urina [illegible] colore [illegible] albam [illegible]

[illegible] albam [illegible] et [illegible] urina [illegible] urina [illegible]

[illegible] clarificata [illegible]

[illegible] rubea [illegible] operatio [illegible]

[illegible] unciale [illegible] et a [illegible] naturalis

[illegible] dissolutio [illegible] est [illegible] ossa [illegible] de [illegible] sive [illegible]

Egidius de urinis [illegible]

Dicitur urina quia fit renibus una

Aut ab urin greco quod demonstrat fexture

Aut quia quod tangit madet desiccat et urit

Ut de lacte seri sic limpida eliquat humor

Sic liquor urine de massa sanguinis exit

Sanguinis et urine sexus subtile liquamen

Humorum quos efficit aer [illegible]

Et princeps operis dum fit celebratio rerum

Quod fit ab impuris puri discretio partis

Qualis quid [illegible] quantitates [illegible]

Etas natura sexus labor ira dieta

Cura fames motus [illegible] unctio potio

Debet artificis certa ratione notari

Si cupit urine iudex consultus haberi

Quatuor ex primis tu papue doceremur

Debet iudicii potior sententia sumi

Antiquitas lapsus vicium [illegible] plus

[illegible]

Vermenika Rosthodnijk
Benedicta Oclesnik
Marrubium album Szantha
Rafanus [illegible]
Atriplex lobioda / lomen
Sadiksa amaritska [illegible]
Capilla [illegible]
Camellica [illegible]
Camedia [illegible]
Edera [illegible]
Centaurea [illegible]
Palsedia paprot
Pastoraria Rustheck
Camicula [illegible]
Rubesina [illegible]

Costanica Chaber
Eleberg Olyesznik
Lavendula idem [illegible]
Paluster Rogoze
Pastinaca pasternak
Apium vel apiu Mijodnubi
Barbaionis Roncovnik
Celidonia [illegible] rosziopak
Brainarsi [illegible] gabka
Eleborg vel elberg Czjemerie
Rniza alb Olyesznik
Rubarus [illegible]
Pesquitus [illegible] barba hirci
Altea [illegible] slak
Ozarg kopritnik
Quinquefolia v planctago [illegible]
Vozaz alb babka
Artiplex loboda
Arthunica [illegible]
Bleta Conkla
Pedegrav [illegible] spina hircus alba folia

Benedicta sinokan
Barba hircina carthowa
Brada
Berberis drac
Castoreum [illegible]
Cirsium polszki [illegible]
Catapucia [illegible]
Cicuta [illegible]
Cinamomum [illegible]

Costa costival
Coloquintida Gorzka
Ezula [illegible]
Eupatorium [illegible]
vel Salvia agresti
alb Szadrcez
Efrasia Ambrosia
Flamula [illegible]
Galla [illegible]

Git [illegible] kolind
Iros [illegible]
Fungi [illegible]
Lepena [illegible]
Lanza [illegible]
[illegible]
Lanceola [illegible]
[illegible]
[illegible]

Lingua avis [illegible]
Lupinus [illegible]
Marr. [illegible]
Melisa [illegible]
Morsus [illegible]
Mala mariana [illegible]
[illegible]
Mala citonia [illegible]
Morba [illegible]
Persica breskvynye

Status his medius sit ab hoc examine tutus

Hus deni urinam possunt variare colores

Quos ex post potius cognoscere formis

De nigra urina

Nigre urine facies incommoda febris

Quartane soluit mortem pretendit et acuit

Si niger ad fundum residens se deprimat humor

Matrix purgatur mitta sentina furoris alias fluoris

In febre fetida mortem nigra fetida paucia pinguis

Desit vis prorsus renum et remota

Multa die acutis turbat nigra et pendula nubes

Claudus obfuscat sedimen et naturale turbat

Auribus oppressis turbata paret sopor

Sanguineum fluxum signat de nare futurum

Et si signa mali generant sine salute

Iudicio tali damnat ut liberat egrum

Congrua mixture cum spisso sed et fluens

Cum tenui nigra non fit nisi sit via clausa

Subtilis coitu refluunt nigredo liquoris

Virtutum gyssnemyka
Ruta
Saxifraga
Scabiosa
Tamariscus
Elleborus
Diptamus
Apium
Aquilegia
Brancaursina
Borago
Bistorta
Bismalva

Opulentia [illegible] de urinis [illegible]

Ut tenuem color [illegible] qui non sibi gaudet habere

Impetrat eventus raro qui sunt violentus

obscura
Vel obtusa parum [illegible] clamosa [illegible]

De livido colore

Livida si fuit livor vel plurimi frequens

Quod color est pretium livida membri

Aut membri monstrat [illegible] mortis

Aut sursum livens raro est atro mota [illegible]

Parius
[illegible] emittens medius mortisque [illegible]

Aschites [illegible] venae ruptura [illegible]

Stranguria lapsus matris fluxus [illegible]

Peste pulmonis virium dolor [illegible]

ptisica
Consumptiva ptisis [illegible]

Sunt tibi livoris causae quas collige [illegible]

[illegible] livens oleagina [illegible]

Stranguriam monstrat livida parva

Livor [illegible] minutus

Constans [illegible] malum

Lividitas athomosa malum [illegible] cardiacae

Basilicon agreste [illegible]
[illegible]

basilicon i. basilica vel basilea [illegible]

buglossa volovy jazyk vel volovne oko

begadar [illegible]

Crassula maior rozchodnik
[illegible]
Crassula minor i. [illegible]
Cartamus polsky šafran
Calamentum [illegible]
Cardamus ogrodny šafran
Cruciata [illegible]
Betonica [illegible]
Borra(go) [illegible]
Celidonia [illegible]
Centaurea i. fel terre
[illegible]

Centum [illegible]
[illegible]
vel [illegible]
Idem Consolida maior
Consolida minor
[illegible]
Calamentum polna mateř
Circea [illegible]
Cantarides [illegible]

Cornula [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Roseth
Diptamus [illegible]
[illegible]
Draganica
[illegible]

Daucus [illegible]
Elleborum nigrum [illegible] korzenije
Elleborum album [illegible]
Esula [illegible]
Esula maior [illegible]
Eruca biala horčicze
[illegible]
[illegible]
Ypericon [illegible]
Fraxinus [illegible]

[illegible]

Fit subtilis et [illegible]

Ydropem [illegible]

Febra si nature oppressit aut [illegible]

[illegible] urine [illegible] color [illegible]

De alba urina [illegible] sive tenui

Albo subtilis urina [illegible] colore [illegible]

Splen, idropem, capitalem frenesim [illegible]

Ictericiam [illegible]

Quartana [illegible] febris [illegible]

[illegible] febrem [illegible]

[illegible] opillatio [illegible]

[illegible] emorroydes et [illegible] signat

Ut si indicio fallax non insidat error

De Glauco colore

Talis cruda [illegible] indigesta vapori

[illegible] in [illegible] liquoris

Et in indicio [illegible] albo

Et urina ostendit [illegible] colorem

Si fuerit tenuis [illegible] aut mediocris

Glauca lactea [illegible] flegmatis [illegible]

Glauca melancolie [illegible]

Lactea subtenuis [illegible] febres

[illegible]

Genestula [illegible]

Genesta [illegible]

Camandrea [illegible]

[illegible]

Ireos [illegible]

[illegible]

Gladiola spatula [illegible]

[illegible]

Lactea calide

Lanceola [illegible]

Menta [illegible]

[illegible]

Prasinata i. Ruttai
Prassila zostalij
plantago bielka
prassium szanta
Ruta brosslenyna
pentadaam ...
pollipodium paprotka
portulaca szyro
pollem montanum polej
polej
pollicaria ...
vermicularis ...
kyete
cynoglossa i. plantago minor
...
Mellilotum vel mellissa
...
Nenufar lilia wodna
...
...
Plantula ...
Cipressus ...
...
...
Amerilius vel valeriana
...
...
...
...
Solosema i. zaslua
...
...
...
...
...
Mandragora ...

Dampnat et acuat punctum finis mortis
Assallit veme fuga si tibi cito signa
Ordine continuant que sunt vitalia
Mens sopor affectus bona respiracio vires
Lactea subtensis cum largo fusa liquore
Fine mali vemens defervescente caloris
Solent et a morbi ...
In febre quam replicat ...
Lactea sub tenuis ...
Frigida ... labore
Lactea sub tenuis febre declinante ...
Impetrat et corporis relevat ...

Accipiens ...
Hypostasis ... lapidem ...
Phlegmatis ...
Talis apponitur ... de pluribus vinis
Depositi vime distans ... in
Dissipat ... medio vel ... decipat
Summa ... media ... spissa
Summa vel mediam vel ...
Et similis similis sunt ...
In reliquis ...

Quem nitradunt febres accipiet de plantagine et conterat in mortario ad ... quarte et illa die qua eum ... ante ortum solis ebibat vini bonum haustum post mediam horam ... post ... similiter et continuat se illa die ... et habebit ... evadet

Ut musce moriantur ... sulfur cum ...

...

Pimpinella ...
...
...
...
...

de pallida et subpallida urina tenui et spissa

Pallida cum pingui vel subtilia colore
Flegmatice notat prodia frigida febris

Pallida cum tenui coleram dedicat adustam

Pallida subtenuis que acri flegmate febrem

Pallida cum spissum mediocriter assequatur

Flegmatice crasseos inspecta fida probat

Si male disposito predat corpore glauca

Lactea vel karopos i pallida videatur

Signo palloris mors ina resumit

Et redit ad primum vis digestiva tenorem

In febre continua ~~tenta~~ lenta sub pallida clara

Pondus apostasios in dextra parte futurum

Indicat affectum constante vigore nature

Si fluor absente ventris ut viscera tenti

Pallida spumosa pinguis livens cinerosa

Pauca quod sit pestis phisicus non absque testis

Si fluor accedit mors intrat vita recedit

de citrina paucitatis et multitudinis urine

Sudor et emfraxis assumptio paucarum fluxus

Indicat urina ... multarum vis

De citrina et subcitrina colore urine

Est multum tenuis citrina refecta fugit

Flegmaticum iuvenem vel quem afficit ...

Capillis ...
Tormentilla ...
Centaura ...
Valeriana ...
Iubulus ...

Condempnat rubeo duplex sermo impedit annos

Continua puericiam fel dominatur iuvenem

Ostendit sanguis typo que certe signat

Talem constituit quartana planetica febris

Autumpno potius et sub brumalibus ydris

Ydropicus splenis epatis delicta fatetur

Tempore si longo durat que epar que splen

Promitur vel febris adest quartana vel ciras

Pectoris offensam se mitis obsita prenus

Splene si mitis rediens vigulata coruscat

Ciaunj mutat epar effusio longa liquoris

In febre continua sub morbi limite semper

Pluranda malum fert debilitata vigoris

In medio frenesim monstrat sub fine duelli

Designat tertie firmari federa pacis

Flegmaticus et colera queritur unus reddit

Citrinam tenuem atque terminus humor

Plus tenuem citrinus tenuem est magis compleat

Intensam cum febre magis sine febre remissam — De sana aurea russa ut aurum

In ruffum urgens puri color emulus auri

Equalis medius purus cum se liquor unit

Corporis eucratica validos denotat actus

In pueris iuvene sene flegmatica muliere — De russa colore et tenui substantia

Russa macies tenuis ~~[illegible]~~ notat si inducta febris

Continuam tertianam duplicem si tempore longo

[illegible]

[illegible]

de ruffa parum tenui et parum spissa

[illegible marginal commentary]

Signat offensam vel febrem quotidianam
Spissa ad nube [illegible] umbre
Principio cause dum sit nova semina morbi
Ruffa parum tenuis summa cum regione
Nubes rara tenet motu gutta caloris, brevem
De salso spirantem surrendit flegmate febrem
Sed terciam morbo iam procedente figurat
Spissa parum [illegible] terciam magis undulosa
Indicat ex salso vel dulci flegmate febrem
Flegmatis ac salsi mordax exuberat humor
Et sine febre furens [illegible] extuat acta
Commas pungens [illegible] partes
Si subruffa parum tenuis nec nubila fiat
Et talem fiat constanti tempore formam bis
Ydropicos tales portenditur [illegible]

de ruffa parum pingui cum nube

Ruffa parum spissa retinens umbrata nu[bem]
Indicat accutam febrem de flegmate dulci
Flegmatis exessus dulcis sine febre notatur
Infra subsistat color et sedes constet constans

de ruffa parum tenui vel pingui lucida

Ruffa parum tenuis vel pinguis lucida
Membra quibus fiunt spasmum flegmate dulci
Vel salso monstrat certa [illegible]
In mulieri magis portendit plura movete

de ruffo colore cum spissa sedimento

Qui color est ruffus pinguis sed febrem
Signat continuam de flegmate rosa tenetem
Debilis [illegible] turbare quela
Dispositio potit pinguis ruffi color

[illegible]

Si sit causa vetus et fumus livor obumbret

Aut maior minuit aut plures infirmatur

Si vetus asscitus magis aut empima notetur

Nulla dissentit lineus subrussa remissa

Si peripneumonia fiat emeris est color hic

Ad loca pulmonis morbus latenter pugnat

Pinguis russa parum lineus declarat dimis

Assita sit febris ethice legata fidelis

Urina rubens tritemeum duplicem vel epar calidum

Quartanam est post infirmare terminus etas

Hec mora vel brevitas rubee tempus statuit

Hec plus in fine passio forma louis flore

Ut pede procedat stabili sermo sit hec

Ordo rudis dissuerienda tuo structure

De rubea parum spissa

Rubida spissa parum rubeo spissa color

Continuam tritei notos certa quintum libat

Si fumus tenuis [illegible] obtineat vel lucida rubeus

Portendit medium pleureticum esse malum

De rubeo rubicundo vel subrubicundo colore

Spissa rubens sinochum si fumus livor obumbret

Spissa rubens synocham demptus livore significat

Causonides si plus tenuis est spissa rufa

Synochides causon stabilis et ignea monstrat

De inopos et kianos colore

Tercius est tertius rubicunde forma coloris

Hic color est inopos fert defunctam pallorem

In febre continua maior est sine febre rubida

Nam renes vel epar succendit causticum humorem

Aut rupta fertis aut fractis vise resedit

Menstruus eliciat muliebri corpore sanguis
Balneum disponit in sano corpore saltus
Aut nimius coitus curisque labor immoderatus
Non est degeneres tirannus a lege [illegible]
Egiptiacis asinus [illegible] deinque maiorum
Indicat urina crassus [illegible] colore

de variis coloribus

Liber 2us

Liber secundus

Sepius artifices deludit fora coloris
Destandat plerumque fidem censura [illegible]
Est in contentis rata lex distrecio certa
Iudicii constans regula vera fides
Ceteraque proponens uinc constinus a[illegible]
Hinc speciales veri semina firma trahet
Aliud contentorum feri alterum forma notet

de contentis in urina

Ut prius teneat specificata modos
Circulus ampulla granum nubecula spuma
Pus pinguedo chimus sanguis arena pilus
Furfura crinoides squame [illegible] athomose
Spuma omnis sedimen [illegible] alta petens

De circulo

Crassus in urina si circulus est et aquosus
Flegmate grossior cellula [illegible] dolet
Comprimens crassus affligit sanguine prora
Rena[illegible] folle [illegible] palliduque et tenuis
Certa parte fuit colore fervente aquinei
Si tenuis fuerit circulus atque rubens
Infirmat [illegible] radicem mortificum
Rubeus et ramis hinc nocumenta dari
Deliricte prius si post rubens videat
Occupit cerebri [illegible] vigor [illegible]
Si [illegible] causam in febre [illegible]
Pallens [illegible] succendit [illegible]
Si tremulus fuerit spinalia membra gravat
Si niger extiterit vel mortificat vel adurit

De contentis 2i libri

Preveniens vigor vel liquor dissimulat usus

De ampulla

No residens ampulla tumens vesice caloris

Morbi tardificat cursum morbumque prolongat

Si residens grossa ... quod dolor molestat

De circulis

Circulos reumatice sunt sedes multa cause

Inferior sexte si grossa fixa tenent

In cerebro secreta latet confusio morbi

Si subsistent depressa parum non mota regressum

Ardent capiti tota premit gravitate grauis

Prior ad partem sit fluxus debilis eius

De nubecula

Corporis aerei nubecula spiritualis

De spuma

Indicat offense renalis cerebri quod caloris

Est vetusta vel nimis sit spuma caloris

Nunc a ptimulis estimata sunt

Hic calor vim probat et sua spume

Spiritus ingressus attenuat quod calor

Infusa manens grauis distincta minutis

Umbella grani reumate membra probat

Indicat etiam vel epar precordia dui

Si nimis vel indicat vel quod tincta ...

De sanie

Ulcera vesice saniem offusa fatetur

Aut renum scabiem si grauis offert odor

Ex epatis vel renis fluit sedimine saniesque

Hic dolor et partis actio lesa probat lue

De pinguedine

Ostendens olei formam ... pinguis

Cum febre dissoluit totum ...

De chymo

Tenuior ... si sumitur ...

Membra quod superna ledit mediata vel ima

Fragmenta ... residens fit ... tenasmo

Nutritiva gravat medium dyafragma supremo

De sanguine

Ex puro iecoris trahitur mixtura cruoris
Vesice venam vene bilis sit tibi plenum
Proxima signorum doctrina fiat reliquorum
Effundit cum bosium vesica gravem maculosum
Et subsidentem modicum fetoris habentem
Emissio fit puri vene bilis ex crepatura
Et dolet a fine gravi per septa spine
Si fluat a lumbis purus macer et sit tenuis
Renum testatur id putrio que comitatur
Dextra dolor ciat si fluxus ab epate fiat
Et pungit purus manat fomenta daturus

De arenis

Renum vesice lapidum testantur arene
Renum si rubee si vesice magis albe
Emula contenti fit forma sui retinentis

De pilis

Forma pilis similis vel cum decisio tenuis
Aut per humores lumbi siccata calore
Unde per renum ut totus notum ... fiat

De squamis et furfuribus

Per squamas tenues et furfura mixta notetur
Vesice scabies que si febris comitatur
Totius fluit integritas corporis tenuatur
Certa fides per ... quod totam febrem

De athomis

Est etique speciebus ... quieta latebris
Immittit gutta regiae per alba minuta
Si mulier fluit ... tibi dicit

De signis conceptionis

Mulieris conceptus inest ut sanguinis valde ineptus
Matrix secta ... fluxus
Vis dolor asstitus vomitus ... urge
Madine grossities et perbans ventris
Ex mensuratio conceptus signa probantur

De aneridibus

cumbosium

asine

de sig(nis) g(ener)al(ibus) spectantibus

Conceptum matris insinuat splendor aquae

Membrorum lenitas spissi congeries lactis

Atque tumor ventris in dextra parte rotundus

Feminium sexum contraria signa figurant

Continuus rubor semper suffultus dextre

de spermatica resolucione

Spermat(is) inscripta notis urina fatetur

Allectivos coitus genitalia membra gravari

Fermento veneris ludibria vana soporis

Hinc gomorream vel melius vim resolutam

de pulmonis resolucionibus

Sub forma similis corpuscula pressa deorsum

Infima membra notant morbi languore gravari

Ex astutis emorroidis simul et tumore

Sepius apparet vel qui menstruus humor

[illegible] sua respiracula [illegible]

De sedimine

Informat sed imen color et sua tempus

[illegible] locus color est albus [illegible]

Continua [illegible] sua [illegible] figurat

[illegible] fundus [illegible] esse [illegible]

Album [illegible] [illegible] piramidi

Si [illegible] bona fit digestio [illegible]

[illegible] virtus [illegible]

Albificat [illegible] cumulat condensat et [illegible]

Ventosum calor attenuat sorbet [illegible] vaporem

[illegible] que bona sunt retinet [illegible] expellit

Nec [illegible] [illegible] actus

[illegible] caret [illegible] [illegible]

[illegible] fit [illegible] diffusio morbi

De spitu alta petente v[el] significatione loci sedimin[is]

Reddit et incendit sedimen granumque porri

Pessimus et varius facies de sedimine motus

Si levatis [illegible] si pendat ante petit altum

Flammis vel aqua digestio lepra probatur

Calvus iuncta sinctura lepre colorem

Vis ventosa movet sedimen compage soluta

Obrubeum quia de sanguine constat ex hoc

Constat et peius rubeo quoque [illegible] vinum albo

Despicit rubeum quod longa sit circuita febris

Sit sit causa mali nec fidere humoris

Plenus et corporis repletus et moderatus

Natura funestat corpus ruffus quam bigolo

Glacies [illegible] sedimen nigre species

Minimum tenet ad medium inge vicosum

Si tu offendit in pluribus illud in uno

Plus immo peccat nephelis inque [illegible] plus

Plus peccat sedimen nigrum [illegible] immo plus

Defectu [illegible] causa violentia pensat

Aggravat et cumulat multa distantia culpa

Finit salernitanus regimine de b-
vinis de anno domini sub isto
millesimoquadrucentesimo sexa-
gesimo tercio vel sic 1463

De [illegible] ad emulos opus

[illegible]

[illegible]

Incipit Egidius de pulsibus

Ingenii vires modicas conatibus impar
Materies onerosa premit perplexa figuris
Ardua difficilis nodosa impervia parvis
Ardua moliri nulli temptata priorum
Cum tanti prerupta maris tumescere videtis
Non freti ratis officio nec remigis usu
Set pedibus metricis et sicco calle vadamus
Artificis tractum fidis in tornina refugit
Verba quia intima non articulata decenti
Nexibus arctari metri compagibus horrent
Sunto res gravior tanto minus apta resolvi
Ad veniam tanto proclivior esse videtur
Ipsa rei gravitas si quid peccaverit auctor
Offensam reparat absolvit quia reatum

De complexione cordis forma positione et officio eius

Cor vite sedes vitalis fida caloris : summi
Mansio nature basis unica sol microcosmi
Vivifici thalamus thesaurus et penetralia vigoris
Ingenio soliditas statuit quo fomite puro
Membra regit vegetat auget disponit et auget
Sic stabiles nitens et phisica vincla resolvat
Ex quibus humana constat fundamina vite
Ex semetipsis hac involvit insita causis
Et sibi commanans reddit vis ignea sedem
Unde dat membris species connata caloris
In conum consurgit apex extrema fundamenti
Edificium quia basim sursum levitas ferunt
Effreno rapit cursu nunc surgit in arsim
Nunc adversa thesis ipsum premit orta retri
Continuo motu res fluida posset aduri
Desiccet traheret quia sui dispendia motus
Sed pulmo madidus crudi quia cornu alupna
Multis distinctis cameris fovet ignea cordis
Blando concepti spiramine ore flabello

De causis motus cordis

Cordis forma tenens fumus vis spiritualis
Vernula virtutis tribuens spiracula membris
Sunt arsis cause thesis ex sola gravitate
Perficitur dum deprimit substantia per se
Hunc regit et celebrat nature regula motum
Cuius vis anime membris infusa vigorem
Suscitat et reliquis virtutibus prestat usus
Innatum retrahat ut inter febris aura caloris
Et paulum assistens fumosa umbracula nubis
Spiritus ut digno reparari fomite possit.

Excessus quia thesis constat motio cordis
Ut pulsum faciat et vite consona fiat
In pulsu resonat tenor et concordia vite
Sinzugie vitalis amor modulamina cordis
Intima tempies animi secreta voluntas
Angina paroxismus status et prodit error
Morborum creticus motus quid fata minentur
Quid posuit lachesis quantum parat exitialis
Antropos ense necis dum fila sororia rumpit
Vime fraudes aperit discreto pulsus
Certificat quia fidem pulsus confirmat et unit
Iudicium genus in spem certior reducat
At pulsu dubio medici mens pendula nutat

Incipit prosecutio parabole de x generibus pulsuum

Vinque modis probat artificis solercia pulsum
Ex quibus elicit nos genium duplicatus
Ex forma motus tria magnum forte citatum
Molle parat plenum calidum substantia membri
Ex quibus et primis seies senaria surgit
Spissum constituit mora que distermat arsis
Cum pede dactilico passim declinat ab alto
Et qui desistes surgit vires quia resumit
Ex collativa thesim ratione notatur
Tam quam precipuis adiuncta novissima primis
In quibus est motus distans vel consonus unus
Ordo vel adversus numeri ratione notatus

De distinctione magni et parvi pulsus

Augmentata facit magnum dimensio trina
Parvum si parva medium mediocris aucta
In longum latum magnus consurgit et altum
Parvus in contrarium structum cadit atque recisum
Cum medium sequitur merito mediocris habet

De longo et lato pulsu atque alto

Longus vero tactos digitos quatuor occupat
Subsistit minimus medius quia fit omnibus equus
In latum digitos latus tenet eminet altus
Contrarius gracilis strictus residet quia profundus

De forti et debili pulsu

Constituit validum sonata frequentia magno
Surgit ab opposito species contraria causis

De veloci tardo duro et molli pulsu

Arsis lenta parat tardum festina citatum
Si pulsent digitos austero dura rigore
Organa disponunt durum si lapsa remissum

De pleno vacuo calido et frigido pulsu

Si reddat vacuum si constant turgida plenum

Pulsum disponit calidum calor arterialis
Frigidus obtruit subiecti frigore membri
Cum reliquae species aliquo mediante ligentur
Iungit in calido fortis discrimine nullo
Corpus inaequali causam compaginis huius
Solvat qui dirimunt latebrosa enigmata rerum

De frequenti et raro pulsu

Si raptu subito moduli discrimine parvo
Assim multiplicat series numerosa frequentem
Constituunt pulsum species contraria rarum

De incipiendi et decadenti pulsu

Deciduus modulis ex fortibus et manifestis
Sensum degenerans tacito pede tendit ad imum
Vergit in occultum apices evadere sensum imum
Intidus surgit respirans tendit in altum
Deserit occultum sibi gratias manifestum

De equali et inequali pulsu

Firmus in oppositum fugiens commercia motus
Permanet equalis servato quem tenoris
Degener instabilis non eodem tramite currens
Mutat inequalis dubiis moderamina habenis

De ordinato et inordinato pulsu

Distinctis gradibus mutat et ordine certo
Transit in oppositum qui nomen ab ordine sumit

De ordine equalis et inordinati pulsus

Qui privative rescindit ab ordine leges
Ordinis excedit preceps vagus et sine lege
Spargit extremum genus in medio species
Cum sibi mediant propria vocabula rerum
Quas collativa ratio sibi federe vinxit
Spasmosus thisicus formicans vermiculosus
Ramosus fluitans martellus atque caprinus
Serrinus ictus sorinus sive retortus
Forma crassus sexus etas gravidatio sompnus
Et locus et tempus labor esca repletio potus
Causa genus morbi coitus turbatio mentis
Corporei quoque situs variant idiomata pulsus

Secunda particula de structuris decem generum

Ardua propositi pars est exhausta laboris
Altera nunc superest cuius distinctio certis
Prescriptas species studet informare figuris

In quibus arteriis est considerandus pulsus

Pulsus in arteriis discerni debet honestis
Expositis longius certis cordi quoque propinquis
Unde sinistra manus cum sit contigua cordi
Iudicio pulsus gravior esse videtur
Est ibi certa fides veri constantia motus
Pulsus veridicus nature vernula fidus

In quo brachio debet pulsus considerari

Dextera pars quia fecundior est plenius illam
Vivificus vapor irradiat cordis quoque lucernam
Uberius recipit ubi puri sanguinis auctor
Regnat epar tenero blandus consortia amore
Intestina mali quia fervet fellea bilis
Equivocat pulsum tanto confusa calore
Implicat errores examen adulterat artis

Quo tangens pulsum debet tenere manum

Leva manus medici levam leviterque regat egri
Sustentans operam pars imbecilla requirit
Cum sese regere medico gaudia tremore
Pallet artificem fiet quoque examinis error
Sed caveat ne digitos in pugnum comprimat eger
Aut nimis extendat lacertis ne mole lacertus
Compressus fiet moderati stematis ordo
Assit in ambiguum tollat moderatio motum

Qua manu debeat tangi pulsus

Dextera manus quoniam sensus indagine pollet
Et sibi vividior dat experiencia tactus

Omnis homo ex quatuor elementis componitur. Ideo in eo calor capitur ab igne, humor ab aqua, frigus ab aere, siccitas a terra. Fit de calore rubeo et de frigore albo et de siccitate gracilitas, de humore pinguedo procreatur. Et nondum color et dispositio urine indicat infirmitatem patientis. Nam ex abundancia singulorum humorum urina coloratur: rubedo vero ex abundancia caliditatis, albedo ex abundancia frigiditatis, tenuitas ex siccitatis, spissitudo ex humiditatis. Rubedo et spissitudo demonstrant vires naturales et debilitates [illegible] sanguinis. Urina tenuis et rubea demonstrat colericam quia hic nimis abundat igne, frigore vero humore et ideo cicius urinatur dum fit humore carens [illegible]. Urina alba et spissa demonstrat flegmaticum hic in modo sanguine magis abundat et per longa tempora urinam [illegible]. Urina alba et tenuis ostendit melancolicam hic tamen abundat in sanguine quod in nigrum convertitur et ex eo fit cito canus. Urina rubea et tenuis sanguineum probat. Item si igitur urina in vitro abundat spisso circulo caput est obtusum. Urina clara et circulus rufus dicit caput abundare sanguine et infirmari. Quando cerebrum debilitatur tunc urina fit flauca et clara et infirmitas erit magna in dextro latere et hoc fit de colera rufa que ibi latet. Item urina est alba et spissa tunc caput egrotat in occipite et hoc provenit ex flegmate ibi latente. Item urina superius apparet in modum globellorum tunc caput totum egrotat. Urina turbida non alba nec nigra sed valde glauca sicut pecudes dicit caput egrotare sed sequitur magna pena. Urina habens circulum spissum et undique maculas [illegible] tunc caput egrotat et pectus. Urina spissa et rufa demonstrat febrem que dicitur emoptoica. Urina alba et spissa demonstrat quottidianam procedentem ex flegmate frigide nature. Urina multa et tenuis febrem demonstrat cito cessare. Urina mutata in nigrum colorem dicit quottidianam mutari in terciana. Urina clara et rufa et multa dicit infirmari aliquo modo ex calore nimio. Urina alba et [illegible] circa pulmonem significat nimis infrigidatum de gelicidio quod ipsum lesit. Urina tenuis et palida demonstrat aliquid indigesti in stomacho. Urina rufa et spissa multum demonstrat pulmonem esse [illegible]. Urina rufa et partim mixta nigredine dicit pulmonem calore nimis abundare. In infirmitate hominis urina superius est alba et tenuis et spissa vel turbida ut pecudum dicit magnam infirmitatem. Urina clara usque ad medium superius spissa et turbida dicit pectoris dolorem. Urina celestina demonstrat [illegible]. Urina alba et tenuis et pinguedo supernatans aliquid indigesti in stomacho designat. Urina tenuis et palida dicit pulmonem infirmari de cibo indigesto. Urina flauca dicit pectus valde esse obtusum. Si urina est pendula habens [illegible] longas per totum corpus egrotat. Si urina febricitantis fuerit valde parva [illegible] et tunc hec est [illegible] moritur homo. Si etiam parum est de urina et nigra [illegible] vel non. Urina multa et varii coloris totum corpus dicit variari infirmitate. Febricitantis huius urina videtur cito mutari in [illegible]. Urina viri post coitum est turbida et semen iacet in fundo. Urina mulieris post conceptum in secundo vel tercio mense est clara multum et tanquam feces in fundo. Urina in menstruo disponitur ut sanguis. Urina mulieris turbida ut pecudis dolorem in matrice que habet puerum [illegible]. Urina rufa in modum ignis designat mulierem cottidianam pati et est circulus superius patitur dolorem capitis vel nimium corporis calorem.

Meatus urine est iste. Urina non descendit in intestinis statim sed de stomacho ad epar, de epate in venas, de venis ad renes, de renibus in vesicam etc. Item quando urina est rufa et spissa tunc sanguis habet magnum dominium et [illegible] in corpore. Quando urina est rufa et spissa homo patitur febres. Quando urina habet circulum in vitro tunc homo solet capite [illegible]. Si urina est per spumam et circulus rufus tunc homo nimis multum habet in anteriori parte dolorem capitis. Si caput solet in cerebro tunc urina est per spumam et blanca et infirmitas maior est in dextra parte. Hec provenit de rufa colera que est in eadem parte. Si est urina tenuis et circulus albus tunc dolet in posteriori parte. Hec provenit de melancolia. Urina quando est alba et spissa tunc caput dolet in collo quia hec provenit de flegmate que iacet in cellula [illegible] et memorie. Si est urina superius quasi [illegible] fit [illegible] tunc dolet caput [illegible]. Urina turbida habens pellem quasi pectoris tunc homo est in decadencia et sine remedio nisi habuerit magnam infirmitatem capitis patietur. Si urina habet spissum circulum et per totum parvas spumas tunc dolet caput et pectus.

Ut [illegible] cerebrum accipiat [illegible] pollegium [illegible] totum equis ponderibus et [illegible] dum vadit dormitum et accipiat [illegible] et hec simul decoquat et lavet caput.

[illegible] de mane [illegible] allevi at et confortat. Item ad idem et ad alios dolores capitis [illegible] testa [illegible] plena [illegible] mellis et sal ad hunc [illegible] et ungat caput cum eo vel [illegible]

petrosilii cum aceto vel cum aqua rosacea
et vinge caput hec est medicina capitis
et tocius corporis

Ad oculos sanguineos recipe succum absintii
lac mulieris et aquam rosaceam commixta et
emplastrata pone super oculos dolorem
mitigant sanguinem et maculas soluunt
Item absinthium recens cum claro oui tritum
et superpositum oculis per noctem sanguinem
oculorum et rubedinem de quacumque sanat
Item succus rute commixtus cum melle antiquas
caligines tollit Item succus radicis lilii ocu-
lis immissus [illegible] et maculas delet
Item qui [illegible] oculorum habet [illegible]
[illegible] et [illegible] commisce et vinge oculos
Item succus apii et albugo oui misceantur
et imittantur in oculos et hoc fac cum vis
ire dormitum iuvaberis Item folia apii misce
cum bono vino et mitte stare per unum diem
post ea linge oculos miro modo prodest Item
ad omnia vicia oculorum secundum [illegible] et Ga-
lienum accipiat succus quindecim herbarum
Sinapis feniculi rute verbene Bethonice Agri-
monie Benedicte Pimpinelle Eufrasie Salvie
Trifolii Camomille et misce sub equali me-
nsura cum aliquod granis piperis et adde
vrinam pueri virginis et tempera ut vingere
possis si fuerit desiccatum fiat semper tem-
pera cum vrina et oculis impone Item qui
[illegible] oculos habuerit et in [illegible]
[illegible] zinziber in panno et ponat in vino
et dum vadit dormitum liniat oculos [illegible]
Item qui nigros et turbidos oculos
habuerint accipiat succum rute et bis tantum
[illegible] et addat clarum et nobile vinum
et imponat [illegible] panno et commisceat et
de nocte supra ponat
Item cui oculi lacrimant [illegible] tritam
cum albugine oui [illegible] fronti apponat
vel cui lacrimant accipe betonicam et [illegible]
tam et cum succo herbarum illarum liniat
oculos et supra ponat panem calidum cum
vadit dormitum Contra oculorum caliginem
feniculum Celidoniam verbenam [illegible] fel
anguille hec omnia commisce et in oculis
parum stilla
Ad clarificandum oculos accipe fel leporis et
fel galli et mel et aquam pluvialem hec omnia
conservans in cupreo vase et vinge oculos
et erunt ita acuti infra novem dies quod
stellas in meridie poterunt videre Item pocio
contra oculorum dolorem decoque Betonicam
et aquam bibe calidam novem diebus et oculi
illuminentur Item ad oculos lacrimosos re-
cipe quatuor coclearia de succo rute per
pannum expresse et de melle duo et mittas
in ampullam oculos vinge
Pellem de oculis et [illegible]
[illegible] zinziber ista contundas vinum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
te [illegible] clarifica deinde [illegible] impone
[illegible] guttam de mane guttam
de vespere [illegible] diebus
Centauream pulverisata et tempera
cum favo mellis comedes [illegible]
omni die custodiens te a fumo et so-
lis radiis et habebis claros oculos
Celidonie succum stilla in oculos et
clarificabuntur

Nebulosos oculos sic clarificabis accipe vinum et sulfur et argentum et [illegible]
misce [illegible] et pones in panniculo
et mitte in vrinam donec [illegible]
[illegible] post ea extrahe et exprime et vin-
ge oculos et statim [illegible]
Surditatem sic remove Recipe fi-
stem [illegible] et mitte in
[illegible] et cum ardere incipit collige
succum qui exit et succum feniculi et
porri et optime [illegible]
omnia equis mensuris simul misce
deinde tepefactis in aurem [illegible]
[illegible] et [illegible] infirmo [illegible]
[illegible] et sic de sana ad infirmam
fiet Item pinguedinem anguille
tepidam mitte Item succus [illegible]
in [illegible] valet
Vermes qui dicuntur [illegible]
per aures intrant caput [illegible]
recipiet mel et sal et [illegible]
mel [illegible] ipsi [illegible]
[illegible] ad illum mel et tolles
vnum post aliud Item succus [illegible]
[illegible] auribus immissus de [illegible]
[illegible] consumendos
Item succus [illegible] in [illegible]
idem facit Item succus [illegible]
cum lacte mulieris [illegible] et in
[illegible] dolorem aurium sedat
Item [illegible] tepefactus
in aurem mittatur si vermes sunt
morientur Item [illegible]
cum lacte mulieris [illegible] et cola
tum in aurem mitte per triduum red-
dit sanum
Item [illegible] tepefacit ille
de mane [illegible] et comedat
[illegible] Item [illegible] fetet ille
bibet [illegible] cum aceto

Contra tussim

Radix enule campane pulverisa-
ta et cum melle mixta et comesta
tussim depellit Dividem [illegible]
[illegible] in aqua tere in mortario
et adde [illegible] et vinum et coque
et cola per pannum et adde butirum
et zinziber et bibe mane et sero
[illegible] [illegible] temperatum aqua

pulvis per diem Item salvia in
vino cocta Anisum compescit et
stomachum calefaciat calefacit
Item arthemasia trita cum vi
no vel et cum ferro calefacto
cocta et bibita sanat
Contra sciaticam Anisum valet rapu
la decocta et brodium eius sorp
tum Item Sambuci media vi
ri de cortice a ligno cum lacte ca
prino mixta et parum cocta vomi
tum provocat Item ad vomitum
restringendum betonicam in vino vel
in lacte bibe Item Costum
panis cum igne adustam in forti
vino mergenda vel aceto subnari
bus tene trahendo odorem in se vo
mitum restringes Contra venenum
talem potatum recipe acetum et
mel et radicem raphani et cen
tauream et longam et tere hec
omnia simul et repone usque ma
ne ysta comede et bibe ciphum
plenum calide et evomes vene
num Item salvia centaurea bibe
et reicias venenum
Item lumbrici vel lumbri si fuerint
in ventre accipe radicem urtice
maioris et hanc mediam fortiter
tere in vino vel cervisia et da
egrotanti bibere stomathoice
ieiuno vel da cottidie comedere
triphoram triphoram et [illegible]
Item Urtica minor etiam valet
Item ysopus etiam valet et si sem
mis coquatur et cum melle et
menta bibatur lumbricos oc
cidit et tussim etiam diuturnam (tussim antiquam)
depellit Si quis sit moneri
necessarius vel loqui ebrius vel
potatione vel [illegible] comedat
assum pestinatam Item [illegible]
granum pone sub lingua eius
qui obmutescit in infirmitate
et loquetur Item abrotanum
etiam valet
Item ad effugandum dolorem
dentium accipe feniculum plan
taginem apium mentham et coque
cum pane et vino et pone super
maxillam Item galganum
cum aqua positum super dentes
statim dicitur auferre dolorem
Item allium valet contra fetorem
dentium Item Sanguis fluens
de naso sic restringitur acci
pe betonicam pesante octo de
narios decoque cum lacte ca
prino bibe tribus diebus et cessabit

Ad idem accipe urticam cum radicibus
et comburere in pulverem et suffla
in nasum Item agrimonia naribus
imposita sanguinem restringit
ulceribus vel fac Ad depellendum
calculum calculum ysopus si cum (capite fluente)
siccis ficubus coquatur cum melle
et cum mentha bibatur pellit illud
Item thus cum origano masticatum
de capite flegma trahit et capitis
gravitatem alleviat [illegible]
Anisum et pulverizatum et terebente
ra bitumine non falsificato tria equa
li pondere liquefiant ad ignem
et tunc commisceantur in vase et hec
post refrigeratum item ad ignem emol
lita sunt omnia valent pectori
Contra reuma capitis in ore tecta
duo sunt [illegible] demum compesta
multum confortant et hec conferunt
sanitatem Item mentha decocta
cum vino et hoc vinum bibitum educit
flegma per nares et cerebrum mundi
ficat Item ad idem absinthium per
valet Item pone ut Item allium
flegma removet Ad fugandum
ulcus colligatur colli accipe album
stercus caninum ponatur in toto collo
calide et postea tere in olla nova
ut bulliat in forti vino cum sep
condensetur et ponatur de stercore
inter duos pannos lineos et coli
de eligetur et sanus modicum
de illo albo stercore cum decocto et
contemperatum cum vino vel aqua si vas
quo ad tria coclearia in os et
terbras super ventrem ut sanies educat
de ore si forte ulcus cito non rumpetur
statim fiat betonica sub lingua
et tunc confestim sanabitur Contra per
sepius morbus qui dicitur fistula in
collo vel in capite occipite crescere
solet recipe in hebdomada depelle
betonicam coctam fac sic suplica
ta purgat Item ad fistulam et
ad cancrum accipe calcem vivam et
hoc coctum et auripigmentum et attra
mentum et pulverizata sparge per et sanabi
Item ad cancrum ossa galinarum com
bure et fac pulverem et mitte in cancro
de quo sublevatur Item sume [illegible]
quo [illegible] nec amplius erit et
sanabitur verissime Item cinamomus
combustum et tritum si mittatur fistule
sanat Item ad fistulam stercus

[illegible] cum aceto [illegible]
et imposita [illegible] despi[illegible]

Pectoris dolorem [illegible] Ru
[illegible] cum vino decoctam [illegible] bibe
Item liquiritiam cum ysopo bibe
Item coctam enulam campanam co-
mede et eam [illegible] bibe Item [illegible]
dolorem pectoris [illegible] cum plan-
tagine et piper cum melle [illegible]
tempera et de sero bibe [illegible]
[illegible] valet Item angelica Item
pimpinella Item agrimonia Item
[illegible] Item [illegible] valet

in pectoris dolorem

Ad [illegible] ista [illegible] valens ad pec-
toris purgationem et ad vocis clari-
ficationem Radicem enule campane
[illegible] et [illegible]
[illegible] depurga et eam incide
in partes minutas et eas in olla
[illegible] decoque et postea [illegible]
[illegible] in [illegible] pone
et [illegible] et [illegible] con-
[illegible] addito [illegible]
et fac inde [illegible] seu globulos
[illegible] omni mane comede propter
pectoris purgationem et vocis clari-
ficationem Item ad purgationem
pectoris accipe radicem enule
campane et incide eam [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
et pone eas in melle et sic de
mane [illegible] Item [illegible] dolor
ad [illegible] pimpinelle [illegible]
Item ad venas [illegible] folia
salvie in sole [illegible] pulveri-
sa et pulverem impone et sana-
bit Agrimonia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ita [illegible] et [illegible]
possit [illegible] et non amplius [illegible]
[illegible] sanguinem [illegible]
Contra [illegible] pustulam [illegible] ge
[illegible] corporis fuerit Accipe farinam
[illegible] et [illegible] mellis et [illegible]
me [illegible] mellis de [illegible]
[illegible] et adde [illegible] quam
[illegible] mellis et fac inde tor-
[illegible] et [illegible] et [illegible]

Ventris purgatio fac ita [illegible]
[illegible] in aqua decoque et [illegible]
[illegible] et accipe purgatoria grana
[illegible] et [illegible] et co-
que [illegible] et sale modico
et aceto et fac [illegible] De pectore
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] porci [illegible]
[illegible] et [illegible] et
[illegible] et de hoc [illegible]

et hic [illegible] Item [illegible]
[illegible] coque in aqua [illegible]
[illegible] addito [illegible]
[illegible] deinde cola et bibe pur-
gabens Item esulam in sole vel patella su-
per ignem tere et [illegible] et pulverisa et pulveris
per tribrum [illegible] pulvere farine
[illegible] immisce [illegible] quasi pastam
[illegible] fac [illegible]
vel [illegible] comede ut ea que in sto-
macho sunt [illegible] dissolvantur de ma-
ne [illegible] ad hunc non
purgabens tunc [illegible] sive
[illegible] purgabens et [illegible]
fiant [illegible] vel [illegible]
ut integre [illegible] masticando possis deglutire
[illegible] Nota esula [illegible] polipodio et aniso
in pulverem [illegible] seu [illegible]
[illegible] et [illegible]
sine violentia facit purgationem Nota
recepta purgatoria [illegible] ad
os [illegible] mordens vel masticans et [illegible]
[illegible] de ipso sugens et sic purgabis [illegible]
[illegible]

Sanguinea complexio melior est et magis
delicatior quam aliqua dicta [illegible] sanguinea
quia multus sanguis in eo
regnat sanguineus quando non amat [illegible]
[illegible] et facile infirmatur quia sanguineum
[illegible] et ad amorem semper est paratus
[illegible] quia letus semper [illegible] et [illegible]
[illegible] quia de felle parum [illegible] et de sanguine
multum [illegible] magnum a quo calor [illegible]
[illegible] cor [illegible] pulmo [illegible]
[illegible] splen [illegible]
[illegible] Ista duo [illegible] vitium [illegible]
[illegible] salva naturali et [illegible]
formaliter [illegible] conditiona[illegible] interius [illegible]
absconditum est hic [illegible] per coniecturam
et mores et actus apparet Ridet enim libe-
ter quia a corde et animo procedit leti-
cia et risus et quia letum semper cor [illegible]
et animum [illegible] et curas [illegible] non atte-
dit sed semper de [illegible] cogitat quod
possit [illegible] et [illegible] et [illegible]
a se removere et [illegible] natura appetit
et [illegible] ut semper possit esse letus
[illegible] est quia solet delicate comedere
et bibere quia hoc [illegible] natura [illegible] requirit
[illegible] delicata nature [illegible] valde
et levis et omnia que comedit et bibit be-
ne ad [illegible] proveniunt quia [illegible]
sua [illegible] et dormit et quod agit
in [illegible] attendendo [illegible]
[illegible] et corpus [illegible] et [illegible]
[illegible] medullam in ossibus quia [illegible]
[illegible] est [illegible] aliis [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible] ad se provocat
[illegible] audax quia [illegible] facit
[illegible] audaciter facit et [illegible]

discretionem incipit sed nisi coactus quia iracundiam et malitiam non habet nisi provocatus ad iram quasi coactus sed cum aliquid mali in ira sua facit statim penitet se fecisse et intra se murmurat et intro multum dolet ex toto corde et animo. Est etiam benignus circa omnes homines quia nullum premendo nullum subsannando nullum ledendo nulli detrahendo sed quicquid in corde habet hoc in ore loquitur ad homines palam et tunc iram a corde dimittit etiam amicabilis omnibus hominibus qui enim ad iram non provocaverit appellatur. Vel benignus dicitur quasi benedignus qui bene dignus est benefacere et e contra qui male dignus male. Dicitur enim benignus quasi boni facti dignus qui benignus est semper bene facit et alios bene facere docet et male facere alios prohibet et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Colericus est naturaliter calidus et siccus et paucos habet humores et talis in corpore est [illegible] croceo coloris et gracilis in corpore et vel vepitus (?) venosus in manibus et pedibus in pectore quia est vehemens in mente quod bene patet quicquid ore promittit opere non implet et hoc est naturale [illegible] et est etiam mendax et fallax quia sepe mentitur et raro verum loquitur. Velle fallere qui didicit fallere semper amat. Est etiam fallax et deceptor ex natura [illegible] [illegible] natura dedit tollere nemo potest. Unde Ypocras in libro de naturis Quod natura dedit tollere nemo potest. Etiam [illegible] hominem [illegible] natura requirit quod si non est [illegible] natura debilitatur et nisi desistit et calefiat quod utique verum esse probatur. Colericus etiam subito irascitur et est vehemens et velox in cursu irascitur cito sed non cito dimittit iram de corde quia colera iram excitat animum provocat ad iram. Colera est nigra et amara et colericus a colera denominatur. Colericus quasi ventus variatur et [illegible] et cito mutatur et sic alternando commendatur et facile ad iram provocatur. Colericus est non valde audax et cito efficit [illegible] quia est [illegible] et hoc ideo quia debile caput habet et parum de cerebro colericus sed formacionis sue dedit cito deffert quia [illegible] habet humores quia calidus et siccus est [illegible] multum appetit et parum potest. Aliquando aliquid [illegible] et cum eis [illegible] multum letatur [illegible] et [illegible] cantat et saltat et plaudit quod cum eis delectatur et eis libenter familiatur et quod [illegible] facit sepissime statim coram hominibus tali quod fecisse prodit.

Est etiam prodigus quando inebriatur libenter [illegible] pro quo [illegible] sed cum est sobrius tunc parum tribuit quia graciam datam non habet. Est etiam astutus ingenio et memoriam bonam habet et quicquid audit bene retinet in corde per multa tempora et annos. Et est animosus. Est etiam sapiens quia subtiles habet sensus et mores et est agilis ad quemcumque [illegible] habet etiam [illegible] calorem [illegible] [illegible] et hoc ex nimio calore qui est in corpore quia corpus suum semper est calidum et propter hoc sanguis in eo non [illegible] et [illegible] [illegible] et cum colera [illegible]. Est etiam macer et siccus quod ex magno calore venit et propterea nunquam impinguatur sed semper est [illegible] [illegible] palescit [illegible] [illegible] et [illegible] colera [illegible] carnes comedit libenter [illegible] libenter vinum libenter bibit mediocre vero bibere non affectat [illegible] cum [illegible] non [illegible] quia ex natura non habet [illegible] mollibus sed duris et [illegible]. Colericus etiam cito comedit et velociter comedit quia fervidum et calidum habet stomachum et digerit quicquid comedit. Est etiam valde festinus quia quicquid cogitat corde statim perficere vult opere et si hoc facere non potest continue conturbatur et ex furore incipit insanire. Per tales igitur gestus et mores potes colericum cognoscere [illegible] [illegible] [illegible]

Flegmaticus est albi coloris et pinguis in facie. Est etiam tardus et grossus in corpore et [illegible] [illegible] [illegible] humores [illegible] habet et [illegible] Est etiam tepidus quia est [illegible] [illegible] calidus nec frigidus et [illegible] mediocriter vivit et ideo [illegible] appetit et [illegible] [illegible] humores [illegible] habet [illegible] [illegible] dormit [illegible] [illegible] habet [illegible] [illegible] eius corpus [illegible] ad dormiendum [illegible] [illegible] [illegible] magis dormit tanto plus aggravatur. Flegma est humor valde [illegible] et odiosus [illegible] ad videndum [illegible] [illegible] [illegible] hominem [illegible]. Est etiam piger ad laborandum [illegible] [illegible] facit ad pigritiam facit. Est etiam piger ad ambulandum quia gravis est in corpore et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habet. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Est etiam [illegible] [illegible] [illegible] humoribus et illi humores [illegible] ascendunt et [illegible] se [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] etiam flegmaticus [illegible] flegma [illegible] [illegible] [illegible] nimia [illegible] [illegible] solet [illegible] unde humores [illegible] coagulantur in flegma [illegible] habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

per vanam gloriam estimatur quod fuit aut
quae passi ignorat. Sanguineus est
in facie quia pinguis humoribus et multos
habet in se et letitiam et dulcedinem
comedit et bibit desiderat, ex quibus eius
animus delectatur et ideo valde compla
ceat quae de albo et rubeo corpus hominis
delectatur. Est etiam albus quia humores
rectos rubeos et albos habet in se et ideo
per totum corpus eius albescit quod coloribus
membris pervenit in extremis delicatis. Est
etiam par ardore quia cor propter habet
calidum pinguedine et humoribus
nimiis et ideo cor eius est debile
et trepidat quod non multum patitur quia pingui
... et alios sonos ibi dimittit.
Est etiam par largus quia sanguineus
calidus non habet sed leprosus et ideo largus
esse non potest quia caloris caritatis non
habet. Est etiam deceptor et adulator quia
quod ipse dicere non audet a
liquibus plenissime dicit. Est etiam subsan
nator et derisor aliorum quia ...
natur quod pulcrior eo non sit quod sepe
quia ... et desinens ...
et sapientes eo quod stultus est solus
et ignorans. Unde Aristoteles: Natura
hominis non mutatur sed complexio sepe va
riatur. Homo nequit naturam hominis
nec quicquam decidere sed sepe ad ma
... affectum provocat. Galienus:
Natura hominis non mutatur nisi infirmi
tas vel alius defectus ... complexio
tamen sepe calor ... alicuius
hominis propter defectum ... et corporum.
Defectus enim complexionem auget ...
corpora vero ... supplendo. Defectus
cibi macerat corpus et colorem de
struit. Abundantia vero complexio
nis ... adornat et contra natura
... hominem tegunt et ...
... membra ...

Melancolicus est complexione san
guinea ... complexi
ones et est debilior et deffec
tior quia ... homines quos
... esse in viles et ... et
... Melancolicus est niger et pallidus
et nigros habet capillos et hic ideo
quia sanguis habet nigrum et spissum et
capillos duros et quanto plus bibit
et ... tanto magis pallescit
et debilitatur et hic ideo quia debiles
habet renes. Est etiam tremulus valde quia
... Unde Galienus:
Melancolica est natura vilis et plena
... gravans odia dolori ...
... omnis ...

se quasi se ... et ...
... in corde ... semper
... seminat de malis factis
... cogitat ... Secretarius
... non potest
... frequenter et ... raro
letatur quia ... sibi innata
... non potest
... patet ...
... inclinatio ...
... bene succedit in
... in ... et ...
alibus et dignitatibus ...
etiam quia ... non ...
sit elemosinam dare quia ...
et avarus ... et pauperes
vestire non curat quia solus non ...
bonis vestibus et ... ...
... Est etiam timidus quia non
non habet in se fortem sanguinem ...
et delicatum vel quia habet cor debile
et ... et desiccatum
et humores malos habet. Est etiam
lutei coloris quia luto ... et ...
in luto ... delectatur. Cum homine
... corde mala voluntas
habet ... et ledendo

Nobilis Avicenna ... sexta ... tractatu
de phisica ... et
... Rasis ... Almansorica
de mortalitate et cautela ...
lentes ... doctrinam et regimen
quod corpora sana ab infectione
... morbi pestilencialis
possint ... et quod cor
pora ... sanitati ...
possint reformari non immerito
... legitimas ...
ut qui ad ... modo se ... Sectus
... ... si vi
... alios ...
pestilenciali ... ...

... ventus meridionalis
qui in se habet duas ... putrefactionis
... et ... pestilencie et
debilitatis corporis ... iii
... auditum, gravat
... capitis ... ...
... fenestre ...
... et ... septen
trionem. ... fetor ... vi
tandus est ... fetor ... et
maxime fetor aquarum ... in ...
... aqua ...
duas noctes ... ...
... et ...

a qua procedit de cadaveribus que ma
lum faciunt fetorem. Aliter fetor
in loco ubi comeduntur cau
les et olera et fungi, ita
folia caulis putrefacta vi
rum generant fetorem. Aliter fe
tor interiorum ad infectionem et
radorum putrefactionem sepu
ltorum. Ideo sicut per odorem aro
maticum cor et spiritus vitales
recreantur et meliorantur recon
tinue sic per fetorem horridum velocius
per pudicitiam.

Aer emendatur per tria scilicet.
quod fit in pestilencia eo quod inffi
catus est putrefactionem que dicit
Avicenna loco preallegato quod
sumat odorem calidum et
lectum ergo aer per hoc fit quod in
domo habitatoris vel ubi dormi
tionis fiat ignis de lignis odo
riferis et suffumigetur locus cum
origano quod vocatur thesph ca
lamento quod vocatur scisim minute
absinthio mentha ysopo dittho
masia sic quod aqua in stannum
habeat sinatur ad ignem quando
lignum eorum et melius valet
per aerem pretio eorum.
Item folia herbarum ponatur ad frigi
desendum camere et ventum
et aer sub intrat per partes alte
Consulo quod si aliquis
senciat se infectum esse videt
somnum superfluum calor rede
datur ad interiora et venenum secun
dum ad cor et inmediate
effectum solutus replecionem
virtutis et evacuato pondu
ris. Ideo dicit Avicenna loco
preallegato quod corpora preparata
ad hanc passionem sunt corpora
plena malis humoribus
et quod corpora munda non pa
ciuntur. Et subdit de hiis
corpora multa patiuntur sicut sunt
que multiplicant coitum habitantia
multa balneacio
Utatur ergo ista duo tota ab
Avicenna preparata mensurate
et postea patet quod si aliquis
senserit replecionem malorum hu
morum per vias conselio et eva
cuet per artem medicine Signa
autem replecionis sunt ista que ostendunt ali
quando scilicet rigorem sed inde
quod volunt se delectari in coitu
vel potentes dormire gravitas
et dolor capitis pro sudor
vomitus per somnum, constrictio pec
toris et dolor, mortificatio sto
machi. Ista et similia signa
indicant febrem pestilencialem fo
re ventura. Quare quando taliter eva
cuet cum medicina consilio vel per
flebotomiam vel alia purgacione et hoc
valent pillule facte ac tantum croci
et mirra quod habetur in omnibus
apothecis et cum Avicenna quod fuit
valde mirabile et dicit Rasis alle
gans paulum et russi quod pri me
mine videtur modum quod utantur
in principio accedat purgacione scilicet
vinum usque consolacionem et confectionem
et aliud et aliud faciendo

Item Avicenna iiii° canonis loco
preallegato dicit pestilencia per vestro
quod deficit et ducit summum malum
ad locum bonum ergo hic habet quod ve
ad locum bonum a civitatibus et villis
in quibus veniens pestilencia per corruptionem
ubi fuit pestilencia et corrumpit locum bonum et
ideo non convenit locum bonum et
locum ipsum ubi pestis non fecerit pe
stilencia et tunc etiam hoc possidet
quod infectio Avicenne de consilio
pestilencie ut plurimum loquitur
de aere corrupto et infecto quoniam per
inspiracionem venit ad cor et corrum
pit complexionem spiritus vitalis quod cum
corde et tunc sequitur calliditas
egressa a natura et febris pestilenti
alis vel apostemata subsequuntur
Balneum vitandum est ut dicit Avicenna
et quod corpora multa balneacione
sunt parata putredini et quia in balneo
fit apertio pororum vel corporis infectio quam
habeat quod fuit sive ab aquis sive ab
aeribus sive ab aliis infirmis pe
stilentibus etiamque nocet. Item si aliquis
infectus pestilencia esset in balneo
per vapores resolutos a corpore tunc
licet sani per inspiracionem et per porositatem
apercionem inficerentur. Avicenna et
Rasis locis ut supra. Cum debet omnis
replecionem cibum et potum debet
uti bonis cibariis digestivis cor
mediis subtilibus sed non volantia
cum non grossa porrecta que sunt boni
nutrimenti et cordibus laudabilibus
generantur humores laudabiles
quod non sunt parati putrefactioni et quoniam
habetur per sola flebotomiam
preservant et per alia pauca purgi
tionem. Ideo non indigent tanta correctione
sed medicamentibus sicut usibus cibariis

grossis et malis, et hoc patet quod in modo
regimine pestilenciali pauperes qui non possunt
cibaria conveniencia comparare communiter mori-
untur et illi qui [illegible] hominum sunt in
ecclesia in foro in balneis loquela et
[illegible] inficiunt alios et ideo [illegible]
moriuntur et alii, et maxime
[illegible] quorum [illegible] comparatur ad hoc. Quod
cum pauperes non careant sibi asse-
rantibus sicut ceteri honorabiles homines
et [illegible] consilia medicorum
Quare et plurimi sunt pauperes qui
pestilencie [illegible] susceptivi et
sunt susceptiva. Item in Avicenna
et Rasis omnia cibaria brodiosa de-
bent esse acetosa et cum aceto omnia
cibaria brodia debent condiri quia
acetosa preservat putrefactionem et
[illegible] aceto vini vel agre-
ste vel vinum malorum granatorum
[illegible] de hoc in [illegible], quare
est [illegible] aceto vini et sine dubio
sucus pomorum silvestrium [illegible].
Item brodia non fiat de speciebus nimis
calidis sicut cum piper sicut [illegible]
[illegible] Item cum calida
et [illegible] vulgares et quod [illegible] fiant
[illegible] aliis [illegible] et [illegible]
[illegible] calefactiva et [illegible]
[illegible] comedunt [illegible] res non medi-
[illegible]
[illegible]
cinamomum [illegible]
[illegible]
[illegible] alias res et
[illegible] confortativas. Item assata
plus valent de carnibus quam de pis-
cibus eo quod carnes assate plus habent
de humiditate [illegible], et magis habent
de humiditate aquea [illegible]
[illegible] de carnibus brodiosis et [illegible]
[illegible] et [illegible] putrefactionem
Pisces recentes de aquis [illegible]
et petrosis non de lacubus [illegible]
et [illegible], et si pisces [illegible]
sic, quod per noctem unam vel duas ia-
ceant in sale melius valent quia
sic tollitur humiditas aliqua aquea
et viscosa salsa bona [illegible]
comedunt carnes pisces et alia
[illegible] de petrosilino [illegible]
[illegible] et modicum de
salvia et addat cinamomum si
[illegible] et [illegible] addi [illegible] et
[illegible] ista salsa cum aceto vini ista
salsa prohibet putrefactionem et [illegible]
[illegible]
[illegible] Rasis [illegible] omnes confecti-
ones facte de melle et [illegible] co-
medere [illegible] plus
valet [illegible]

Pisces qui sunt semper habundan-
ter repleti [illegible]
[illegible] ventris pre-
dicte de carnibus valent
carnes pullorum perdicum [illegible]
[illegible] edulorum vitulorum
et [illegible] porcorum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] comedere [illegible]
Si [illegible]
[illegible] castratorum [illegible]
[illegible] comedentur cum salsa pre-
dicta [illegible]
[illegible]
[illegible] dissolvatur in vino et
bibatur semel in septimana
[illegible] valent confectiones facte de
sandalis et aliis confortativis
sicut [illegible] sandali
diamargariton [illegible] et [illegible]
[illegible] et alia que apotecariis
inveniuntur ut de Rasis an-
tidoto Gallieni. Item bolus
armenus valet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de
mane et [illegible] plenis
de bono argento [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et
si non [illegible] aqua
quia [illegible]
[illegible] bona
[illegible] vel aqua buglossa
vel scabiosa. Item pauperes possunt
comedere [illegible] aceto
[illegible] vini [illegible] vel
duobus [illegible] Rasis
[illegible]
[illegible] veneno si [illegible]
comedant [illegible] medicata [illegible]
[illegible] pau-
peres comedant panem tostum
infusum in aceto vini vel in
vino mali granati vel [illegible]
pomorum silvestrium. Item valet
[illegible] mane comedere [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] ad
[illegible] et [illegible]
in [illegible] septima-
na vel per tres dies, [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] a putrefactione sic
et alia [illegible]
[illegible] et multum valet
[illegible] et [illegible]
[illegible] temperatum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]

carne
[illegible]

pomum manibus in quo misceantur
multa cordis confortativa et spiritus
quaria sicut species muscus
ligni aloes [illegible] capdamum vel
quae sunt rectificatae [illegible] et [illegible]
cordis et spiritus vitalis in
ipso et [illegible] alijs non habentibus
volentibus [illegible] res com-
parare valent alie quod recipian-
tur aque rosacee vel duplic-
cata et aque [illegible] et aceti
de quolibet ipsorum pars una et
si haberentur plures ipsorum vel
omnes vel aliquorum eo melius
esset sicut camphore cariophilli
[illegible] nucis muscate floris
[illegible] cinamomi et
si vero plures ipsorum non sunt
[illegible] aqua rosacea
[illegible] aceto [illegible] et [illegible]
vel alter [illegible]
ad istam mixturam et [illegible]
et manibus applicetur et [illegible]
[illegible] vel [illegible]
omnium vel aliquorum [illegible] ad [illegible]
[illegible] fiat sicut [illegible]
de et [illegible] manibus [illegible] appli-
cetur Item pro pauperibus valet
odorare [illegible] et [illegible]
[illegible] aceto vini et aqua
rosacea vel in solo aceto Item
[illegible] odorem [illegible]
majorana vel semen [illegible]
et [illegible] manibus [illegible]
Item cum [illegible] et [illegible] et note
quae [illegible] aere
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] corpore et [illegible]
[illegible]
[illegible] aut aer [illegible] loci et
[illegible] infectos [illegible] pestilen-
[illegible] signis [illegible]
et in [illegible] alijs [illegible]
[illegible] et magis [illegible]
[illegible]
[illegible] morbus contagiosus
[illegible] de uno ad alium
de quo fit [illegible]
[illegible] quod [illegible]
infectus [illegible] alios
[illegible] misericordia [illegible]
et [illegible] in foro [illegible]
et alibi [illegible] esse [illegible]
et [illegible] sic fecerint vel fa-
cere [illegible] morbi contagiosi pe-
stilencialis [illegible] evadent
et evaserunt
Explicit tractatus avicene de tempore pestilenciali

Contra defectum cerebri accipe farinam ordeaceam
sic dictam [illegible] [illegible] et da eam in
molendinum ad faciendam farinam et accipe ollam
novam et recipe farinam in ollam sic bene colata
per cribrum in ollam insipando impone in for-
nacem et postquam iam sitabit in fornace acci-
pe papaver et tere in mortali et fac brodium ex
isto papavere faciendo brodium tunc de farina
illa iam parata [illegible] ex illa olla [illegible] in
brodium [illegible] et da illi persone comedere
[illegible] in triduum quia multiplicat ce-
rebrum in cerebro et sanatur cerebrum probatum est
Contra albuginem oculorum in primis pone
vitriolum terciam partem et zinziberi pro dimi-
dio secundo grosso postquam iam imponis zmalte-
rum vitriolo terendo in partes in [illegible] mortali
postquam contereris fac stare quousque [illegible]
[illegible] dare [illegible] per medium quodlibet ovum
et depone [illegible] deponendo [illegible] insipa illud
quod terebas in [illegible] mortali et insipa in illa
ova postquam insipabis claude quodlibet ovum per
se et accipe pannulum madidando ita ut non
sit valde madidatum et impone illa ova in
illum pannulum bene cooperiendo illa ova iam
bene [illegible] postquam [illegible] in pannulo
bene quousque illud fuerit madefactum tunc fiat
apertum et iterum impone in mortale et ite-
rum valde bene tere terendo fac unum sacculum
de nova tela [illegible] et cola [illegible]
[illegible] si fuerit nimis amarum oculis la-
va cum vino et fiet sit probatum est
Contra [illegible] recipe [illegible] minorem et coque cum
carnina veteri porcina et postea funde in mortale
et appone [illegible] et contere simul et un-
ge ubi doles et fies sanus
Contra obtusitatem pectoris Recipe salviam et
[illegible] et coque in cervisia bona et tegas pane
bene vas aut aliquid et bibe mane et eris sanus
Si habes aliquid in stomacho coque recipe ad lar-
do bene et postea ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et appone [illegible] de cervisia et bibe et eicies
totum quicquid ibi fuerit
Fluxus sanguinis cito restringitur recipe semen plantaginis
et radices de [illegible] tostas et contunde equalibus mensuris et fac inde pulverem et comedas in
cibo Item stercus porcinum per pannum expressum et
in vino vel cervisia sumptum sanguinem restringit
Item millefolium [illegible] valet [illegible] Item pipinella [illegible]
Item [illegible] [illegible] restringit [illegible]
Item nota [illegible] sic de menstruis Contra nimium (contra menstrua)
fluxum menstruorum cinis glandium combusta et in
[illegible] [illegible] putridos et [illegible] [illegible]
Item [illegible] majoris [illegible] Item [illegible] fiat aqua po-
[illegible] decoctionis et bibita

Stomachi inflationem et intestinorum sic depelle
dutam apium anetum ad oleo et butiro coque
et da infirmo inflatos sedat tollens flegma li
bidinem sedat Item contra iecoris et splenis dolor
Recipe saliam que est alba salix et abscide corti
cem superioris modice et aliam partem usque ad li
gnum abscide et sicca bene et postea gminde ut me
lius possit teri et pulvis recipe Contra fesi
te dolorem et inmunditias Recipe marubium album

Dropisis plerisque plerumque ventri solet comorari
ad destruendam eam Recipe de succo ebuli compa
rate testam plenam de ovo et tempera cum vino
et da bibere ieiuno stomacho per undecim dies
desiccacione bona Item contunde media cortice
sambuci et succum eius recipe et succum ur the
cum vino fortiter decoque et mel despumatum
apporte et sume semper de mane et post cenam
multum prodest Item contra dropisim
bibe semper ieiuno stomacho aquam coclustam
per ferrum de maiori raphano Item Recipe cor
ticem de ligno quercino vel astulas et fac
ignem sub dolio quod eciam sit de ipso ligno et ad
calidum dolium fuerit subverte ipsum et impo
ne infirmum absque aqua Item quod dolium siccum
sit et cum multum sudaverit in lancea se de
ponat et sic fac septem vicibus Item san
guis capre calefactus ad ignem positus datur
Item impleatur olla fere ad summum
succo plantaginis et super tegatur pannis et
super pannum ponentur cineres et calidas super
carbones usque ad dimidietatem et de vini ma
ne splenetico et dropitico Item summum remedium
Item pimpinella valet/siccaus bethoni
ce bibitus etiam valet et radix bibita cum
mulsa valet
Gutta sic destruitur semen plantaginis et
piretrus agni contereantur in sabrorio cum
rubeo vino et fiat cataplasma et pone ubi
nocet gutta et sanabitur
Contra corrosionem ventris accipe elegium
manum xxiiii
Recipe salviam lava aqua tria usque duoz
salid et asperge sale et si sic fuerit come
sta puncturas et firmat quas superflu
itas sanguinis fecit vel ex esu, vel ex
fatigatione aqua solet enenire omnes
illas puncturas lateris mitigat et coherceat
et si fuerit in vino bono de mane potata
facit interiora hominis purgata et omnes
inmundicias ab eis expellit
Contra paralisim Summe sanguinem
tassi et sanguinem mortue et sigmum
millefolii et oleum olive et decoctum

et unge locum doloris cum puncto
.. .. et ... ... et ....
Item ... pone in olla et bene
tecta ponatur super tripedem et comburatur
... sanguinem eius potens hoc ...
guinem ... nocte ... de brodio
... fuerit decocta fuit et ... medul
lam de ossibus eius Item accipe
semen arthemisie et semen rute
et radicem eius et semen jusquiami
et radicem eius et ... ...
oleum olive et resinam et ...
nam ... et ... ...
.... et thus album et ceram albam
et ... ... hoc totum cola
per medium pannum et compone in
pixidem ad noctem et demane
te unge et hoc fac per tres dies
et senties sanitatem

Item qui paliticus Recipe semen pla
taginis et contere mittens cum
vino vel aceto et circa ignem te
unge Item recipe tria grana
piperis comedas cum mane ...
... et bibe desuper haustum aque
Item marubium album decoque
in olla et pone te in ... et
... te ... sudor exeat
Si autem paralisis est in dorso sede
in dolio ...
... millefolium ... Item ...
... Item fac pulverem centau
ree et de cortice arboris que in
... ... et ...
... ... multum prodest

Febrem qui patitur recipiat ...
... scilicet radicem eius ... et
lavet et contundat et exprimat
succum eius per pannum et recipiat
plenum ... de lacte caprino et
fundat ... ...
... balneatus ... ... bal
neo exeunte bibat totum et in
lecto se ... ...
omnem inmundiciam que est in sto
macho postmodum lavet ... et
... quamquam voluit Si autem
statim non evomet vel ...
est tunc imponat duos digitos
... et ... vomitum
Item remedium contra omnes febres et
maxime ... Recipe ...
... et fac bullire in aqua
et da sero et mane paciente
bibe et liberabitur Item ...
... in vino veteri et in

accessione potionem dabis bibere et sic
dubio omnes febres sanat. Item q[uar]-
tanam et cottidianam succus foliorum
... exprime et da patienti ...
cum vino et sic [illegible] probatum
est. Item ad quartanam recipe
de pulvere genciane scrupulos ...
ante horam accessionis bibat
patiens cum aqua tribus vicibus
et liberabitur certe deo ... Item que
omnes febres collige plantaginem
et tere cum vino et ...
piperis et ... stomacho ieiuno.
Item que febres accipe tria folia
salvie tere. Item ...
... Item ... valet ...
... valet viii. Item cen-
tauria valet xix. Item ...
... et febre cottidiana et qu[ar]-
tana unde ... et quomodo
...

Vulnerum remedia. Primum est istud
... emplastrum sic recipe unum cale-
... sanguinis ... mellis
... unum et farinam ...
quod sufficit. Hec omnia simul
commisce et equi ponderis et ...
... in panno lineo linias
et super vulnus. Hoc ...
... et tumores ... Item
recipe de cera ... unam
de ... unam ... et ...
tere ... tolle de ipso succo ...
... de lardo ... de resina
... et mellis ... et ...
thuris et hec simul commisce et
calefac et impone de ... in
pannum ... calefac et ...
impone. Item recipe resinam
... et ... et
coque in patella ...
... et pone super pannum et
super vulnus. Item fac unguen-
tum. Recipe mitam ... et
... et ...
... folijs ...
et ... et ...
et ... de ... maiali
... fit et coque
... et ... unguento
... salviam et lardum coque ...
... per pannum ... est bonum
unguentum. Item si vulnus non
appareat accipe mel et ...
... et fac tortellam et super
vulnus pone et apparet ...
... est. Item ...
...

... dabis ... ... vinum et sic
... sanat. Item ...
... cum sale equali mensura co-
... et super vulnus pone. Item ...
... melle ... Item urtica cum sale
... sanat ... Item succus
plantaginis bibitus ... vulnus
et sanat et sanguinem restringit ...
... plantaginis ... et ... super
... cito sanat.

... Prima que ...
... benedictam ...
... pondere et da bibere vulnerato
... et ... folia
caulis vel sambuci et ... Item
recipe benedictam et ... et ...
et ... vino vel ...
... et ... vel ... per pan-
num et sibi ... brodium ... ...
... vel ... folia ...
... et ... calefiat ...
... et vulneratus ...
de ... de mane ...
potio ... male ... et si
forte ... sit in vulnere ...
expellit potius. Et quidquid in corpore
laceratum et corruptum fuit hoc iste potio
... sua virtute. Item ...
... sanat omnia vulnera sine stuppa
et sine emplastris. Item recipe
... de lineo panno ...
... et recipe mediam libram ...
et contundas ... in mortario ...
... et ponas ... in sacculo ...
... et recipe medium sextarium vini
melioris quod invenire poteris et ...
... ponatur sacculus ... vel ...
et da vulnerato bibere ...
tria folia caulis nigri. Item in
mane ...
et comedat vulneratus ...
... et ... in ...

De vulneribus que ad ... in se
recipiunt magna foramina in quo-
cumque loco corporis sit viri vel mulieris
recipe herbam que dicitur Arzetam
agreste in estate. Recipe folia in
hieme radices contundas ... in mor-
tario et ponas in sacculo lineo
et recipe de meliori vino quod ...
poteris et fac ut supra dictum est et di-
stilla quinque vicibus et ... da
vinum bibere qui ... forma
... vel ab apostematibus
... radices

... bibat ...
...
...

contusas super foramina et cum bibitur sex vicibus mane et de vespere curabit sine lesione sine dolore

Inflacionis sic destruuntur mellilotum cum butiro tritum et appositum curat Item contunde ysopum et impone inflacioni et sanabitur Item album tamnium stercus cum melle lenit et dolorem inflacionis mollit Item serpentarium inflacionem fel thauri commixtum cum aceto et perunge Item ad inflacionem pedum et tibiarum radicem feniculi in aqua coque et coca pedes lava ipsam radicem suppone Ulcera sic destruuntur Recipe radicem caulis et combure ad pulverem et tempera illam cum melle et unge glandulas et sanabuntur

Leprosus qui senserit et si est ad finem bibe et illum pulverem sumat vespere et mane Item qui lepram vel scabiem in facie habet radix cortices interiores ulmi et folia exsiccata illa i. madefacta impone ad faciem cum sanguine leporis lava Item ad faciem pulcram faciendam radicem lubistici et betonice siccam laua capud cum oleo Item [illegible] sulfur cere et unge Item ruta ut xliiij Item ysopus ut xix Item petroselinum valet

Contra rupturam Recipe agrimoniam et coque in antiqua cervisia et hanc sepe bibat vel succum eius et herbam contusam cum succo et fac emplastrum et super rupturam pone Item recipe glandulosam et consolidam maiorem et minorem contusas commixte cum butiro maii et in modum emplastri liga super et super rupturam pone

Urinare qui non possunt Recipiat folia et radices ebuli que decoquantur in aqua et in aceto calide [illegible] Item succus consolide domestice bibitus frangit quodcumque testa cum capite semen urtice indifferat Item ad urinam provocandam coctum in vino vel in aqua certissimum est

Stranguiria sic effugatur bibatur malvam et althaeam cum vino bonam [illegible] tam decocta bibendo

confirmatur et bibe hoc vinum Item si usus cito non sanabit tunc recipe melle passita et glandes et pulverizata omnia cum testa et sumas et si non senseris sanitatem tunc scias te habere calculum Item bibe cervisiam cum herba que dicitur forata et mox sana eris Item Marrubium valet Item petroselinum

Contra calculum has herbas recipias Semina semina certi valent virga pastoris semine caulis scilicet semen feniculi petroselini anisi et apii et contunde in pulverem mane et vespere sume et bene habebis Item ancusa bibat lapis [illegible] commendat radices de laco [illegible] magnum saparis et bulias tantum de ipso in vino vel cum cervisia vel cum aqua quod cum mane et vespere bonum bibas haustum vel aliquid herbe dici Et bibas de omnibus radicibus plenam allam Et [illegible] in brachio passis lontanaron vel aliud pannum [illegible] et [illegible] corpus [illegible] umbilicum ymi dasse [illegible] cremitum et cito senties sanitatem Item recipe sanguinem hirci et sicca ipsum in [illegible] et ipsum calidum vino ipsa et calide bibas et frangit lapidem et fracto [illegible] comedas nimis et petroselinum est non cessat

Item camomilla cocta et bibita curat Item tria vel quatuor capita alii cocta et [illegible] bibitum curat Item frequenter illinas hec que dicitur fumus terre haustum in [illegible] lapidem calculosi frangit Item recipe sanguinem [illegible] et da pacienti bibere in vino [illegible] lapidem frangit Item fracturam ossium

Ossa fracta vel contusa liga cum succo malve et alteo adsuendum cum menta et supponatur Item ad os frangenda fractum ubi ossa fuit rupta decoque cum sale et superpone Item ad ossa fracta Recipe farinam fabarum et commixte cum albugine ovi et fac emplastrum et super ipsa ramasti et tum liga Item

adsorta contra bomuds vel cum
campsludam et nucam cum albu-
gine ovi contunde et suppone

Radix serpentine lib. centa so-
lut. [illegible] accipe cum morsu serpentis
bibatur radicem centhauree
rutam pimpinellam et cum vino
bibatur et betonicam cum mixta
tria: Morsui impone item
plantago cum aceto ammonia et
impone cibo et sambucus
Item serpentine radix xxiii item
[illegible] cum radix xl [illegible] fu-
gandi serpentes de alveo [illegible]
[illegible] tempore [illegible] xxiii

Lupi qui canis rabidi [illegible]
[illegible] vii Con-
trarium morsum [illegible] radice
marrubii albi et panis siliginis
panis da illi mandere [illegible]
lupus vel canis momorderit
Item [illegible] morsum rabidi canis
vel aliorum venenatorum cum [illegible]
mel manus [illegible] et suppone
Item contra venenatorum sal
[illegible] trita et supposita Item
ad morsum rabidi canis pellegi-
num xij Item anguilla [illegible]
cum morsu rabidi canis

Contra caducum Recipe [illegible]
in [illegible] cadentis et statim
surget Item portet secum
[illegible] de pelle lupi Item [illegible]
vocat pentadactilus [illegible]
[illegible] similis est [illegible]
feniculo et crescit [illegible]
[illegible] statim [illegible] cadentes
a morbo [illegible] et qui [illegible]
in hoc morbo [illegible] tetigit
mox surget Item [illegible]
[illegible] valet et xij

De tempore flebothomie etc.

Rogatus a quibusdam ut de minutione
aliquid edocerem volens ergo eorum petitioni
acquiescere hunc conscripsi libellum [illegible]
[illegible] [illegible] maiorum ex diversis
voluminibus tam medicorum quam astronomorum
continet capitula plura. Unde cirurgia
i. flebothomia dat sanitatem [illegible]
mentis [illegible], memoriam [illegible], vesicam
purgat, cerebrum confortat, medullam
calefacit, auditum aperit, stomachum
confert, digestionem meliorem, vocem producit,
sensum acuit, purum sanguinem [illegible]
[illegible] cogit [illegible] vitam ministrat Unde
[illegible] valitudines removet et [illegible]
[illegible] videtur evacuatio sanguinis [illegible] col-
ligit multitudine humorum Multitudo autem
humorum oritur propter [illegible] venarum
[illegible] aut flebothomizet propter sanguinis
multitudinem. Notandum autem quod flebothomia
est nobis necessaria propter multa. Primo propter multitu-
dinem humorum que ut frequenter sunt causa
infirmitatis vel mortis. Secundo propter sub-
tilitates venarum [illegible] quia vene ut frequenter
constipantur malis humoribus et [illegible] homo
inficitur ergo [illegible] flebothomizet
Tertio propter sanguinis multitudinem aut propter ma-
liciam humorum vel propter utrumque. Ideo flebotomia
[illegible] est facienda et [illegible] duo-
bus temporibus scilicet in vere et in autumno et
non amplius nisi [illegible] causa legitima in vere
[illegible] in autumno [illegible] Bar-
tholomeus [illegible] temporibus homines maxime
solent [illegible] Unde nullus
debet [illegible] a minutione in his temporibus
In vere propter multitudinem humorum in autumno
propter maliciam humorum vel propter utrumque in utroque
tempore Item flebotomia non est illis necessaria
qui iam in [illegible] sicut in febres
Nam in febre quotidiana [illegible] de sanguine in
qua urina est rubea et spissa maxime competit
flebotomia statim in principio [illegible] in alia
febre continua sive [illegible] subtili sive grossa
non competit quia subtilem materiam magis
subtiliorem facit ut pulvis [illegible] grossam vero
materiam magis grossa [illegible] magis de-
bilitat et ideo febribus nullo modo competit flebotho-
mia. Item de febribus [illegible] est
intelligendum quod in terciana vel in quartana natis
de colera [illegible] subtili in quibus
urina est valde rubea nullo modo competit flebo-
tomia quia evacuatio sanguinis inflammaret
coleram ut posset fieri fortior et periculosior
intellige interpollata continua in qua est urina
rubea alias vero interpollatas natas de cruda
materia et grossa in quibus est urina subtilis et alba
non competit flebotomia quia per flebotomiam
magis [illegible] et [illegible] materia
sicut [illegible] Unde in continua et quartana
non competit quia sunt de grossa materia

et hec est [illegible] attractionem et diminutionem
[illegible] [illegible] ad partes [illegible]

Restat [illegible] de minutione in apostema-
tibus [illegible] [illegible] talia [illegible]
et in omnibus apostematibus compe-
tit flebotomia et hec debet fieri in prin-
cipio [illegible] [illegible] [illegible] non est in
[illegible] sine [illegible] [illegible] [illegible] sine [illegible]
semper in parte opposita est flebotomi-
sandum hec est si apostema fuerit in
dextra parte colli vel brachii vel alicuius
membri flebotomisandum est in sinistro
brachio de vena mediana et c. [illegible]
intelligere de quolibet membro et [illegible]
et quandoque minutionem evacuant humo-
res qui sunt causa malis apostematis
et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in apo-
stemate stomachi et et si apostema in
[illegible] est debet fieri [illegible] in [illegible]
brachii et c.

[illegible] Ad iudicandum urinam
[illegible] [illegible] [illegible] dolor [illegible] [illegible] est
quod si urina est [illegible] [illegible] male [illegible]
quod [illegible] patitur Si flaveus [illegible] [illegible]
[illegible] Si viridis [illegible] [illegible] [illegible] Si
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si autem
[illegible] et niger sit iudicabis ipsum
[illegible] [illegible] [illegible] Si autem urina
est rubea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] male
in capite Si vero rubea et niger et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] podagra vel
[illegible] Si autem est [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] talis timeat de febre [illegible]
[illegible] Si vero urina [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] talis est iudicandus [illegible]
[illegible] [illegible] Si autem sanguis [illegible]
[illegible] rubeus et clarus et [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] est signum sanitatis

[illegible] febris quatuor modis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et frigore [illegible]
[illegible] balneum [illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] potu [illegible] balneum [illegible] [illegible] [illegible]
bibit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
calide [illegible] et [illegible] balneum intrat
aquam frigidam et [illegible] [illegible] [illegible]
et postea non intrat balneum [illegible] [illegible]
ipso sudor [illegible] [illegible] Remedium
Accipe [illegible] cum sua radice et ad
[illegible] [illegible] [illegible] et cum aceto [illegible]
[illegible] [illegible] de mane et de vespere
da patienti bibere [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] quatuor modis
evenire [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] non bene [illegible]
et cum radicibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et putrida

et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] nec
[illegible] condita [illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible] de mane pota-
to sine aqua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et sudatus minus bibit
de aqua tepida et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] cum aceto
ad bonam horam dicit et tunc
cola [illegible] et da patienti
bibere [illegible] [illegible] et de mane et c.
sentiet remedium Accipe cen-
tauream [illegible] illam cum
aceto et cola per pannum et [illegible]
[illegible] [illegible] tunc cum calida
bibat cum frigorem [illegible] [illegible]
sentiat Si autem cum calorem sentit
tunc illam frigidam bibat

Si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
Arthemisiam cum semine suo et millefolium
[illegible] cum semine suo et radicibus suis et
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et radice et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et accipe
medullam [illegible] vel equi [illegible]
[illegible] et castoreum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] vel aceto et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
simul [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et
cum bono vino vel aceto [illegible]
ad bonam horam et tunc per
[illegible] pannum exprime et [illegible]
[illegible] compone et [illegible] [illegible]
[illegible] de mane et de vespere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Accipe arthemisiam et [illegible]
[illegible] et [illegible] cum aceto [illegible]
et cola per pannum et cum aqua
calida caput tuum lava [illegible]
Accipe [illegible] arthemisie et
absinthium et [illegible] cum aceto
[illegible] [illegible] et [illegible] pannum
et [illegible] caput tuum lava [illegible]
Accipe [illegible] rosarum et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] per
totum caput tuum [illegible] [illegible] [illegible]
Accipe aquam feniculi et pan-
num [illegible] intincto super oculos
pone Item accipe oleum
rosarum et [illegible] [illegible] [illegible]
et per pannum cola et pannum
intincto super oculos posito [illegible]
[illegible] [illegible] Item accipe aquam
[illegible] et feniculum et [illegible]

et cooperi bene per pannum calidum
super calidum pannum et cetera liga
probatum est. Accipe iusquiamum et
contunde cum [illegible] succo apij
vel porri et [illegible] super dentes
liga et si illi vermes sunt tunc
[illegible] illud [illegible]
[illegible] et statim morientur. Item
accipe semen iusquiami et super
carbones ardentes pone et de
[illegible] et [illegible] fumum illius suscipe
in ore et si vermes ibi sunt
statim cadent super carbones [illegible]
[illegible]

Accipe succum zapham et [illegible]
[illegible] et cum panno [illegible]
[illegible] et super [illegible] pone
ad [illegible] et tunc [illegible] pa
nnum de aure et [illegible]
[illegible] et tunc [illegible]
[illegible] Item accipe [illegible]
[illegible] et cum [illegible]
[illegible] et in [illegible] mitte
et cum panno [illegible] et
super illam radice pone et [illegible]
[illegible] tenetur [illegible]
[illegible] pannum [illegible] et [illegible]
[illegible] Item si vermes in
aure sunt accipe [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et cola
[illegible] et in aurem mitte et
[illegible] illam cum panno [illegible]
[illegible] et si [illegible] in aure [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] morietur vel de aure exibit

Si serpens in homine sunt fac
[illegible] Accipe
[illegible] et absinthium et
[illegible] et [illegible]
cum aceto [illegible] stomacho
[illegible] bibe [illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] Item de a
[illegible] Angelica vel zapham
[illegible] bene [illegible] et comede
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] vel [illegible] Item
accipe [illegible] vel ma
[illegible] et da ei comedere. Item
accipe radicem feniculi et sepe de
[illegible] Item
accipe Marubium album et [illegible]
cum vino vel aceto et bibe
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]

Contra fetorem de naribus
Accipe galgam et mastica illud
sepe in ore et [illegible]
fetorem oris. Item [illegible]
sepe comede [illegible]

Si appetitum comedendi [illegible]
Accipe [illegible] et illam
cum aceto bene decoque et calida

[illegible] bibe ante cibum et [illegible]
[illegible] Item fac tibi [illegible]
aceto et [illegible] inter [illegible]
aceto et [illegible] piper [illegible]
adde salviam [illegible] folia [illegible]
[illegible] grossa et comestio
[illegible] confert appetitum. Accipe [illegible]
[illegible] et pimpinellam [illegible] et piperis
[illegible] et sic [illegible] et
[illegible] per duos dies comede [illegible]
angelica [illegible] et [illegible]
[illegible] vomitum [illegible]
[illegible] potest fac [illegible]
de papavere et de farina [illegible]
et sic sepe comede de mane et
de sero. Item accipe semen
iusquiami cum vino [illegible]
[illegible] sepe [illegible]
dormiendo. Contra constipacionem ve
[illegible] sepe comede
[illegible] ventris constipatio
de mane [illegible]

Contra constipacionem pectoris [illegible] | pectore
cum vino [illegible] de mane et
de [illegible] solvit [illegible]
a pectore et fac [illegible]
Ad libidinem excitandam fac tibi
electuarium cum istis radicibus [illegible]
accipe [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] piperis et [illegible]
radices angelice et [illegible]
et [illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible] bono
decoque [illegible] ad [illegible] et ad
[illegible] pone et [illegible] et de
mane [illegible] cum vino [illegible]
de et sic fac [illegible] dies et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
ova et [illegible] assata [illegible]
et bonum vinum fortiter bibe [illegible]
ad excitandam libidinem. Ad [illegible]
oculos. Accipe [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] panno
et de [illegible] oculos pone et de ma
ne melius [illegible]
Item [illegible] in oculis [illegible] | (c)pilos
[illegible] et extracto pilo [illegible] de
pulvere [illegible] ubi extracti [illegible]
et non renascentur amplius
Ad repellendam libidinem [illegible]
libido [illegible] constringit [illegible]
de mane [illegible] comedat et desuper
[illegible] aque frigide bibat. Item [illegible]
[illegible] feniculi et radices petroselini
sepe [illegible] comedat. Item [illegible]
[illegible] de [illegible] de mane po
tata libidinem [illegible] repellit
[illegible] pimpinellam

Quo vina
te [illegible]
[illegible]
[illegible]

Aqua decocta et quasi calida aqua
cum [illegible] et pipere contrita et de
malva et de [illegible] calida bibet
hic expellit amorem. Item aqua cum a[illegible]
calida accepta ad fetorem [illegible]
Item porri folia et [illegible]
ita [illegible] expellit. Item [illegible]
decocta cum vino et potata idem facit.
Radicem ellebori in ore tene si-
cut egros ambulantes [illegible]
[illegible] amarescat quia a felle procedit [illegible]
[illegible] et infusa cum albo vino
de vite sepe et repellit amaritudinem.

Item si in quem [illegible] introierit [illegible]
[illegible] in corpore menta decocta
cum vino sepe bibet. Item cui sanguis
mingit accipiat [illegible] accipiat
et in aqua conterat et bibet. Item
[illegible] non potest [illegible] radices feni-
culi et apii et decoquat cum albo
vino et [illegible] bibet. Item contra
[illegible] dolet accipiat planta-
ginem [illegible] cum claro ovorum
et supponat. Item cui [illegible] folia
decoquat cum vino et [illegible]
ad pedes liget. Si sanguis de pla-
ga erumpit ita quod non possit repri-
mi [illegible] et [illegible]
in forti aceto et super plagam pone.
Ad fistulam accipe succum planta-
ginis [illegible] et [illegible] et in-
mitte. [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
sale et ad [illegible]
[illegible] avena [illegible]
et [illegible] de equis [illegible]
[illegible] mortificat. Contra
[illegible] cum aceto decocta et [illegible]
potata [illegible] potest [illegible]
[illegible] de stomacho potenter
expellit et purgat.
Contra dolorem dentium [illegible] fac sal
[illegible] cum vino et [illegible] vino
calido lava dentes [illegible] et sal
[illegible] cum [illegible] calefac [illegible]
[illegible] et appone [illegible]
Item coque [illegible] in aceto forti
[illegible] lava dentes aceto
[illegible] appone [illegible]
[illegible] absinthium suppone [illegible]
[illegible] aceto calide [illegible]
[illegible]
Contra [illegible] accipe [illegible]
[illegible] et tere [illegible] et misce
vino tepido et bibe cum [illegible]
dormitum et mane [illegible] surgendo

Ad plagas inflatas accipe [illegible]
cum apio albuginem ovi et [illegible]
misce et tumori suppone et sa-
nabitur. Contra calorem oculorum
radices feniculi cum aqua et aceto
cocti calorem repellunt. Item cui
non potest mingere urinam bi-
bat succum millefolii cum aceto.
Item non potest retinere urinam semen
lactuce terat et cum vino bibet.
Ad capitis dolorem [illegible]
[illegible] et cum aceto misce et inde
fronte line et sanabitur. Ad
capitis dolorem [illegible]
millefolium cum butiro tritum
et suppositum dolorem mitigat.
Item farina triticea cum aceto
[illegible] supposita iuvat.
Contra cancrum ossa gallina-
rum combure et fac pulverem
et mitte in cancrum [illegible]
Contra effusionem sanguinis fi-
mum porci [illegible]
[illegible] Item
[illegible] cum aceto cocta [illegible]
[illegible] facit.
Contra [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] accipe
apium et farinam [illegible] de ordeo
et panem de aceto [illegible] fac
pastam frigidam et pone super [illegible]
Contra venenum centaurea
in aceto contrita bibet et eiciet
venenum. Item [illegible] leporis coque
et [illegible] et [illegible] dentes
[illegible] et si dolor [illegible]
[illegible] accipiat
[illegible] et [illegible] bibet
[illegible] et [illegible]
Contra pediculos in oculis accipe
vivum argentum [illegible]
et sulfur et commisce [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] et [illegible] et
unge oculos infirmatos.
Contra fluxum de naribus
accipe urticam cum radicibus
comburere [illegible] et suffla
in nares. Item [illegible]
bibet fel leporis cum aqua

pulbis

[illegible]

[illegible] beltasar [illegible] Caspar
Solvit a morbo [illegible] pietate [illegible]
Et [illegible] dire missas

(..) fetoris ..

Potet et statim dormiat et ut cyr-
ulat comiste acetum et ovum crudum
[illegible] et funde in os eius et cyru-
labit Ad ossa confracta accipe
farinam fabarum et misce
cum albugine ovi et fac emplastrum
cum stuppa canapi et liga
Ad tussim arthomasia trita
cum vino et cum ferro candente
calefacto [illegible] et exprimatur
[illegible] Cui arthetica [illegible]
[illegible] acto bibat
Ad raucitatem [illegible]
et radicem [illegible] et bulli-
as in vino de quo bibat [illegible]
Contra [illegible] cornu cer-
vi pulverisatum et bibitum cum vi-
no [illegible] Item cum
cingulo de corio lupi [illegible]
et [illegible] portabit [illegible]
passionem Ad faciendum aquam que
[illegible] et desalcat maculas de
oculis Primo accipe [illegible]
et de copparosa cum alumina [illegible]
[illegible] partes et misce
et coque cum aqua [illegible] valde
bene [illegible] depone ab igne et mit-
te in loco [illegible] infrigi-
dari et purificari Et tunc sume
de recenti [illegible]
[illegible] pondus [illegible] et sic
fac cum [illegible] valde bene
[illegible] et fac [illegible] purificari
Postquam ambe partes fuerint puri-
ficate tunc tota [illegible]
[illegible] potes et ipsam aquam [illegible]
te de vespere quando volueris dormi-
re oculis [illegible] et [illegible] mane
sanabis
Item [illegible] et [illegible]
Primo [illegible] radix grossa et
[illegible] et [illegible] in pa-
[illegible] solum [illegible] quod
vinum [illegible] celeriter sol-
vit Item saxifragam et pe-
trosalinum et piper et radicem
[illegible] frangit [illegible]
vel [illegible] et da
dolenti bibere et comedere [illegible]
Item [illegible] comestum

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petrosellini [illegible]
[illegible] apii [illegible] pondere [illegible] et pulverisatur [illegible]
[illegible] ego [illegible] italico [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliquot
[illegible]

[illegible] frangit lapidem Item prima
[illegible] bibita lapidem expellit
fractum Item [illegible] capita allii [illegible]
in aqua bulliat et [illegible] illa
aqua det paciente [illegible] Item recipe
sanguinem hircinum et [illegible]
[illegible] et sume cum vino calido et fran-
git lapidem et [illegible] arenam
Item ad lapidem [illegible]
[illegible] accipe [illegible] et da [illegible]
[illegible] bibere et [illegible] Item ad lapidem
[illegible] sume [illegible]
accipe [illegible] recens cum [illegible]
[illegible] et sume
in vino calido de [illegible] cum [illegible]
[illegible] Contra dolorem capitis
remedium Rota aqua [illegible] de [illegible]
[illegible] Cuius [illegible] Calami [illegible]
[illegible] pulsatiles capitis [illegible]
dolorem [illegible] tollit subito [illegible]
[illegible] Item [illegible] aqua [illegible]
[illegible] vinces [illegible]
scopulas [illegible] [illegible]
[illegible] loco [illegible]
Item inflaciones pectoris [illegible] et quando
inflacio [illegible] apparet in mamil-
lis [illegible] recipe [illegible] et
[illegible] sambuci et depone [illegible]
[illegible] et tere eas bene et [illegible]
[illegible] cum melle et fiat emplastrum
et statim cessabit Ut vinea fructi-
ficet [illegible] gallinarum
[illegible] vinee et sic [illegible] fructifica-
bit Ad [illegible] provocandum [illegible]
sume in aqua vel in vino [illegible]
[illegible] sanguine [illegible]
[illegible] in vino et aqua et bibant per
[illegible] Contra colicam remedium
Recipe herbas cum radicibus [illegible]
[illegible] et [illegible] bene et da pacien-
ti [illegible] cum sale Item [illegible]
[illegible] cocta cum vino emplastrum
[illegible] Item
[illegible] pulverisatum
bibitum in vino Item [illegible] albu-
m coctum et emplastratum [illegible]
[illegible] Item piper [illegible]
cum [illegible] lauri [illegible]
[illegible] Item apii radix
cocta bibita sedat [illegible]
[illegible] Item [illegible]
bulliatur in [illegible] et por

mittat stando per noctem unum et unum
diem coopertus bene per pannum et re
fricetur in vase mundo et cum illo
unguento ungatur locus dolorosus
et stomachus cum eo calido ma
ne. Item Recipe absinthium menta
per pondus magis de absinthio quam
menta et bulliantur in vino et si
cut est unum totum in camisia ende
acta si melius est in vino et bi
bat de ipso potu mane unum bonum
haustum per aliquos dies. Item Recipe ci
minum et impone in aceto per noctem
et mane imponatur in cribro et eo
siccatur in aere per filtrum in patella
non comburendo et de ipso utatur
mane in meridie et vespere quando
plorat. Item Recipe absinthium menta
rosas salviam coquatur in vino si
ne pane totum coquatur in aceto et em
plastrum. Sanguis lupi valet
in colica passione et tamen sanguis
sit calidus. Item eximendo ad
virgam virilem et testiculos tumefactos
fac emplastrum de semine lini bene
triti et decoque in vino et aqua
quando ... addito de sulfure vivo
quantum [illegible]
Contra inflationem virge et testiculorum
Recipe semen lini et folia sabuci tere
re et fiat emplastrum. Si vehe
mens sit dolor accipiatur gallus
iuvenis et findatur per medium et
tamen emplastretur cum testiculus
oportet sedat dolorem. Item fiant
pulvis de vetitia cum sepo ar
[illegible] et axungia porci [illegible]
Contra inflationem testiculorum
que ex grossis humoribus proveniunt
sic subveniatur coque fumi ...
fabe recentes fortiter pistatur et
si tumorem apparuerit quod si non
veniatur faba fracta in aceto et vi
nu ... decoquatur et cata
plasmetur argilla alba. Contra inflationem
virge ex calida ... fit sub
ventrem folia sambuci coqua
tur in aqua et in aqua tepida balneatur
virga, in deinde folia ...
tur vel semen lini cum foliis mal
ve decoquendum in aqua ...
fiat cataplasma
Contra inflationem vulve et
contra ... quantum
... in ... et ... sederat
in aqua de coctionis malve et
... et ... ad ... inflata
sit vulva. Recipe polegium per ...
et frondes lauri et bulliat
in aqua, et faciat sedere in aqua
ipsa et ... fac de ... fu
migium. Si vulva sit nimis ap
ta ... cum pulvere aluminis et
sanguinis draconis et atramento
... cum forti aceto ...
et sanguinis draconis ...
... calide vendit ...
... indigent inveniun
... Si vulva sit nimis ...
... ungatur os vulve ...
succo ... si ... quod
... inveniuntur ...
... de ... ungatur
et ... pati potest ...
Contra manum scabiam ...
... et ...
... ad ... ungenti
cum axungia porci et butiro
... et in unge manus
Contra fissuram labiorum
... mollificata cum ol
eo ... ovi ... apposita
... fissuram labiorum
Contra venenum si quis vene
num sumpserit, ...
aceto bibet et ... vene
num ... ...
... et vinum ... bibet ...
... aranea ...
comedet plantaginem con
tusam ... ponat ... mor
sum aranee ...
... contusa superligata. Item
... superligata ...
... morsum ...
... mel ...
... betonica folia ...
... folia ... superligata
sanat ... et sipone
Restat dicere de modo come
dendi et bibendi ut modera
... in ... ... nimia

gula multos interficit

Gula et crapula multos inter-
fecit 2m Avicennam quod sicut pe-
stes multi occisi sunt gula et cra-
pula quam gladio ideo quilibet
medicus peritus volens sumere
commoditatem vite quietam convi-
vere [illegible] debet [illegible]
[illegible] libentius contra dictas
Sunt igitur cibi vini de carnibus
avium nemoralium ut sunt ca-
pestrum [illegible] ut sunt magnum
[illegible] nocumentum [illegible]
propter quam de gentibus [illegible]
aquas ut sunt anates [illegible] sive
sint domestice sive silvestres
Turtures et columbi ex parte
sua vita de [illegible] potest etiam vi de
pullis domesticis iuvenibus
et antiquis ut sunt de caponibus
comedere potestis. Item de carni-
bus capolinis agnellinis mu-
toninis vitulinis vaccinis
iuvencis capreolinis silvestri-
bus leporinis [illegible] cervinis
[illegible] [illegible] po-
testis. De medullis vero de lin-
guis quam plures comedere potestis.
De carnibus vero porcinis dome-
sticis et silvestribus bonum est
vos abstinere [illegible] ut sunt de car-
nibus antiquis vaccinis bo-
vinis. Cervinis anserinis ana-
tinis [illegible] silvestribus
et [illegible] abstinere de-
betis. Carnes cum bullite vel
elixate propter [illegible] assate
sive sint de volatilibus sive
de quadrupedibus et sint pre-
parata condita speciebus ut ex-
cessive ut multa fercula si
[illegible] ad [illegible]
sint condita et post condita semper
[illegible] comedi debent
cum speciebus [illegible] zin-
ziber cinamomum cariofilli et
crocus [illegible] ab
[illegible] mortellis et [illegible]
[illegible] apud [illegible]
ab [illegible] et [illegible]

de carnibus
Sunt igitur pulmentaria via de pis-
tibus avenatis ordeaciis et [illegible]
na de rapis [illegible] cum [illegible]
gis cum petrosilino de plectis cum
petrosilino de brodiis pisarum
de lacte amigdalorum ut sunt pa-
nacie comedere potestis ut sunt pe-
pulteos [illegible] cum ipsis decoquere
facere potestis sibi cum brodiis car-
nium [illegible]. Item Capparas
quam plures conditas cum [illegible] oxi-
croco et cinamomo sibi [illegible]
quam plures si a [illegible] bonum est
abstinere [illegible]. Item milio
abstinere debetis similiter a panico ab
oleribus [illegible] a pulmentis
[illegible] cum [illegible] et parve de
pisis vero [illegible] comedere potestis pa-
rum de [illegible] de riso [illegible]
comedere potestis [illegible]
loco assate. Cibaria cum [illegible]
sive sint carnes sive brodia
[illegible] bono aceto [illegible] come-
dere potestis. Item a piscibus vero bonum
est vos abstinere [illegible] a [illegible]
[illegible] De [illegible]
[illegible] comedere potestis. De
piscibus vero sine squamis omnino
fugere debetis ut sunt anguille
[illegible]
Item a piscibus vero fumigatis bonum
est vos abstinere similiter a carnibus
fumigatis [illegible] bonum est vos abs-
tinere. Abstineatis etiam a fructibus
crudis [illegible] ut sunt pira poma
[illegible] de piris et pomis
assatis comedere potestis quam plures
Et poma comedere potestis [illegible]
et [illegible] bonum est quod vos
abstinere a lacte crudo [illegible] ab
omnibus pulmentis confectis cum lacte
Abstineatis etiam [illegible]
ab aliis [illegible] crudo a cepis
a raphano et [illegible] a pipere ut
sunt ab aliis speciebus exceptis [illegible]
[illegible] de pulmentariis [illegible]

sinceat eos ab omnibus frixis et precipue ab ovis frixis sed ova vel sint sorbilia [illegible] in aqua et de cortice sicut in testa cocta vel assata. Mollia enim [illegible] sunt [illegible] cum dederis in mensa in aceto comedere potestis in fine mense et [illegible] de pul[illegible] et [illegible] et nocentibus. Potus vester sit cervisia clara antiqua bene fermentata et cocta et melior est ordeacea quam tritica pro vobis. Sed vinum aliquibus album clarum sanum non pendulum nec corruptum album et [illegible] rubeum primo et non [illegible] ut vinum Thoringicum [illegible] [illegible] [illegible] vinum italicum pro vobis [illegible] sed limphatum. Romanica enim [illegible] et malmasia melius erunt pro vobis [illegible] [illegible] [illegible] medocriter [illegible] bibere potestis qui sit clarus antiquus non fortis [illegible] et pone in [illegible] bonum [illegible] quod potus vester [illegible] uniformis sic quod non [illegible] sed vinus semper unus [illegible]. quia cervisia et vinum et medo [illegible] [illegible] confundit digestionem et sit uniformis vester potus. Et quod [illegible] die placet cervisia sed maneat cum cervisia quamdiu die medonem maneat cum medone sic quamdiu die vinum maneat cum vino aqua vel fontana clara [illegible] bulita [illegible] pro omnibus [illegible] potibus [illegible] limphando vel in fine potando. Et [illegible] vel bulire [illegible] ab [illegible] debes tantum a vespere [illegible] [illegible] potus vester in [illegible] cena et [illegible] [illegible] et parum et semper abstine a potu per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plus eo melius. Secundum eos vos abstine a potu [illegible] [illegible] si vero non in toto sit eo minor [illegible] [illegible] potestis quod eo [illegible] ad lectum [illegible] [illegible] sitim [illegible] [illegible] eligibile est quia [illegible] vos [illegible] [illegible] digestionem [illegible] [illegible] per potationem stomacho [illegible] enim tollit sitim et supplet [illegible] potus et indigestie. Et [illegible] [illegible] [illegible] et si [illegible] abstinere [illegible] a cena eo melius. sit cena [illegible] de [illegible] subtilibus et non grossis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum est. De [illegible] vel [illegible] grossiora minus [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] aliis vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mollificatos et electuaria confortativa

Urina est glauca vel palida et [illegible] [illegible] [illegible] sine processibus [illegible] est glauca et turbida et gravis et [illegible] [illegible] [illegible] digestiva [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est quasi [illegible] [illegible] [illegible] solet [illegible] [illegible] [illegible] potationem vini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quia vinum de [illegible] [illegible] omnes venas et nervos [illegible] et

quia [illegible] corporis [illegible] et [illegible] [illegible] potentur [illegible] et [illegible] [illegible] repleto corpore [illegible] [illegible] quia vene [illegible] [illegible] [illegible] et aliud potu occupate sunt et replete. [illegible] [illegible] digestiva solet provenire ex nimia comestione ciborum calidorum quod valde ardentibus et toto corpore est [illegible] et in [illegible] quia [illegible] [illegible] calor [illegible] suffocatur et consumitur. [illegible] in urina [illegible] valde est calida et [illegible] turbida. [illegible] digestiva solet provenire [illegible] [illegible] de vino bibit [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] fornicator quia [illegible] tota fortitudo viri evacuatur ibi quia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in calescunt et commoventur et [illegible] calor a corpore [illegible] [illegible] et vene [illegible] et humores cerebri et totius corporis [illegible] et caput ex tali fornicatione [illegible] virtute deficit et [illegible] [illegible] debilitatur et sic digestiva [illegible] [illegible] super hoc dicit [illegible] [illegible] in libro de natura [illegible] valde [illegible] [illegible] [illegible] est evacuatio cerebri debilitas corporis et [illegible] corporis defectus totius virtutis et fortitudinis [illegible] [illegible] [illegible] per quatuor [illegible] [illegible] potent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] adolescentem pulcro formoso qui se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] nimia ebrietate [illegible] ita [illegible] [illegible] [illegible] et mortuus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Unde [illegible] sedebat de [illegible] comederat et bibit [illegible] dormitum [illegible] et subito extinctus [illegible] unde illa [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible] dicitur [illegible] [illegible] vitam suam ita subito [illegible] [illegible] [illegible] in ecclesia [illegible] hospitale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tota nocte [illegible] fornicatoribus [illegible] fuit quod est ad [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] usque ad diem et [illegible] se [illegible] [illegible] ego [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparuit mortuus et illi hic audientes quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] de communi consilio ut [illegible] [illegible] de hoc [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible] [illegible] caput eius et aperto capite et [illegible] cerebri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de cerebro [illegible] quo viso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] a fornicatoribus [illegible] [illegible] et studiis [illegible] ad [illegible] qui eum sepelierunt [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et corporis sui voluntate [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fornicator [illegible] [illegible] qui hic audientes [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in campo [illegible] [illegible] ubi studentes solebant [illegible] lectiones [illegible] [illegible] [illegible] audierunt vocem [illegible] [illegible] de sepulcro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] audissent vocem [illegible] statim ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] audierunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et ad bonam vitam sunt conversi.

110 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de hoc dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui fuit in [illegible] [illegible]

[illegible] pessimus quia [illegible] sua [illegible]
suspendit et hunc tractatum de lepra dictat
[illegible] omnibus hominibus ad salutem corporis
[illegible] et [illegible] vitam vivere [illegible]
et optime [illegible] possunt curare primo [illegible]
[illegible] de lepra [illegible] quia est morbus pessimus et
corrupto [illegible] aere solet evenire
[illegible] corruptus solet evenire caput
et cerebrum et totum corpus inficit et per omnes
diffunditur et inde lepra [illegible] fetida
[illegible] super omnes venas potest [illegible]
et [illegible] inficit et inficit ut magne appa-
reant et crescant. Secundo leprosi solet eve-
nire quia si homo comedit et bibit cum
leproso et cum dormit. Tertio solet evenire
[illegible] cum leproso quia fetor [illegible]
[illegible] aer [illegible] fetorem inficit
quanto magis homo qui cum eo [illegible]
assidue et comedit. Quarto si cum [illegible]
leproso [illegible] per ea [illegible]
[illegible] et [illegible] leprosus [illegible] qui cum [illegible]
lepra [illegible] leprosus quia fetor corruptus
[illegible] totum corpus diffunditur et [illegible] lepra [illegible]
Quinto solet lepra de [illegible]
[illegible] et in [illegible] quia [illegible]
[illegible] comedit et facit leprosus erit
[illegible] illa fetida et infecta inficit totum
hominem. Sexto lepra solet evenire ex
nimio sanguine calido [illegible] et [illegible]
coagulatus et [illegible] commissa [illegible]
sanguinis nimis [illegible] corpus et re-
[illegible] venas et inficit [illegible] et nimius
calor superhabundante. Septimo solet fieri
lepra ex [illegible] menstruata si quis [illegible]
cum ea iacuerit et cum fetidissima [illegible]
et in [illegible] leprosus erit quia [illegible] fetor inficit
caput et pectus [illegible] et lepram [illegible]
generat.

Hic tractandum est de fluxu sanguinis
[illegible] modis possit evenire et quales
habeat [illegible] primo fluxus sanguinis
solet evenire quia [illegible] replectus
cibo vel potu intrat balneum calidum et
adhuc cibo vel potu in digesto et ibi nimis
calide balneat et pedes solent contrahere
et in [illegible] et [illegible] modis solet
evenire primo [illegible] de [illegible]
[illegible] ossa [illegible]
[illegible] solet sepe evenire
[illegible] venas et nervos [illegible]
[illegible] solet evenire ex
nimia crapula et habundancia ciborum
et potus sine [illegible] venarum et sine
[illegible] libidinis [illegible] quia nimia
[illegible] unde dicit magister [illegible] est homo magna
[illegible] aut minuat aut se abstineat [illegible]
cibo et a potu [illegible] aut moriatur
[illegible] habundancia et superfluitas ista duo
[illegible] dicit magister [illegible] et implere super
et [illegible] et superfluitas [illegible] gula
[illegible] unde [illegible] gladius
nimia crapula [illegible] est a
[illegible] solet [illegible] Secundo paralisis que [illegible]
evenit [illegible] quod homo dormit [illegible]
[illegible] infirmitas [illegible]
solet evenire quod homo aliquis [illegible]

in balneo vel aqua valde frigida [illegible]
et [illegible] et ipse [illegible]
aquis [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
Sequitur [illegible] valde bonum et [illegible]
[illegible] paralisis [illegible]
[illegible] nimiat in illo loco [illegible]
[illegible] occupat et hic in [illegible] semper [illegible]
[illegible] et sic [illegible] mitigabit
et illam a corpore suo [illegible] contra
paralisis que [illegible]
[illegible] primo evenit tales quod homo est
in magno calore et totum corpus eius
sudore [illegible] vinum forte sine [illegible]
et tunc [illegible] et hoc
addit calorem calori et tunc ille calor
[illegible] per omnes venas et nervos [illegible]
corporis [illegible] et ex hoc generatur [illegible]
infirmitas. Secundo solet provenire ex nimio
calido sanguine quem homo in se [illegible]
[illegible] delicata [illegible] et potum
delicatum sic vinum bonum et [illegible]
[illegible] quia per [illegible] delicata
et potum bonum [illegible] hominis et [illegible]
[illegible] et credidit se esse in eo esse [illegible]
[illegible] est. Tercio super hoc dicit magister Ypocras
[illegible] delicata [illegible]
valde [illegible] infirmitates [illegible]
nam homines [illegible] ad bonum sed ad malum
[illegible] ad ebrietatem et fornicationem [illegible]
[illegible] esse [illegible] solet evenire ca-
lida paralisis quod [illegible] in balneo
bibit vinum immoderate in magno ca-
lore quia tunc corpus et omnes vene
eius calescunt et sanguinis in cor-
pore fervet et calor nimius [illegible]
et sic infirmitas magna [illegible]
Item frigida paralisis provenit [illegible]
et sic [illegible] de causa primo quod aliquis
balneat calida et post ea vadit [illegible]
ad frigus magnum et tunc [illegible]
[illegible] homines qui in alio tempore [illegible]
tunc [illegible] potest [illegible] venas et nervos
[illegible] calorem quem habent [illegible]
[illegible] evenire quod aliquis vadit per viam
et sudorem magnum emittit de corpore
et [illegible] corpore [illegible] sudat
aqua [illegible] frigidam immoderate bibit
quia tunc ia [illegible] per [illegible] corpo-
[illegible] et per omnes venas et nervos
[illegible] et sic frigiditas [illegible] corpus inficit
et infirmitatem [illegible] unde
omnis homo [illegible] de tali
balneo [illegible]
solet provenire de frigida causa quod
[illegible] balneo [illegible] vel [illegible]
comedit quia [illegible] corpus totum et
stomachus nimis [illegible] et calor naturalis [illegible]
[illegible] in homine [illegible] quia [illegible]
et carnes et [illegible] et [illegible]
sunt [illegible]
et frigiditate [illegible] per venas et nervos
contrahuntur et [illegible] quasi [illegible]
sunt [illegible] et tales
manibus et pedibus et dorso sic
sepe vide.

Sequitur [illegible] unguentum bonum et probatum
et paralisim. Primo accipe [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible] et radices

et, accipe ceram et axungiam ve-
terem et accipe medullam cervi vel
equi [illegible] et [illegible] recentes et
[illegible] oleum et [illegible] vel acetum
et [illegible] commisce hec potes et hec
[illegible] contunde valde bene et postea
pone in munda olla et cum bono
vino vel aceto decoque ad [illegible]
[illegible] et hoc per [illegible] pannum exprime
et in pixidem [illegible] pone et ex hoc [illegible]
[illegible] de [illegible] et de mane [illegible]
unge

[illegible] sit qualiter balneum aquati-
cum [illegible] debeat [illegible] recipe que hic
notantur cum [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] valeriana
[illegible] [illegible] [illegible] betoni-
ca [illegible] agrimonia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] incide et [illegible] in nova
olla decoque et cum decocto faciunt
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] calidum sustinere possit
[illegible] et hec [illegible] dicto [illegible]
[illegible] [illegible] solent [illegible] in [illegible]
[illegible] hoc balneum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est valde [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pedicam minorem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tenere in aqua
calida [illegible] [illegible] de sanguine
[illegible] [illegible] [illegible] apperuerit vena
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hoc fuerit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et de [illegible]
[illegible] cum panno per diem et noctem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] tractandum est de gravissimo mor-
bo qui idropisis appellatur qui ex
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
morbus [illegible] in homine per sex
septimanas durabit [illegible] mirabile
[illegible] in [illegible] est [illegible] expertum et pro-
batum [illegible] hec infirmitas solet
provenire ex immoderata potatione [illegible]
[illegible] homo [illegible] stomacho que est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pota
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel ydropisim sepe solent provenire
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] solet evenire ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solet
provenire ydropisis ex nimia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] balneum [illegible]
aut versum aut [illegible] [illegible]
aut [illegible] aut moriatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] balneis sepe [illegible] [illegible]
[illegible] est in multis personis qui subito
sunt suffocati et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] infirmitas provenire ex
nimia urine [illegible] [illegible] est valde
periculosum [illegible] [illegible] [illegible]
hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] urine coagulatur [illegible]
ubi urina [illegible] et inde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et

Aut [illegible] [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sepe sudore [illegible]

inde debetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] urina [illegible] [illegible] [illegible]
et pessima infirmitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] homo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exit urina cum [illegible] et dolore
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
qui est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illum
[illegible] [illegible] inde hec infirmitas pro-
venit [illegible] [illegible] solet venire [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui sanguinem [illegible] [illegible] [illegible]
solet [illegible] [illegible] est quidem vel [illegible] [illegible]
valde vivid[illegible] color sive [illegible] qui in
fontibus [illegible] [illegible] [illegible] et magno [illegible]
qui [illegible] solet esse, et qui [illegible] [illegible]
[illegible] in se [illegible] ydropisis [illegible]
et [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Remedium [illegible] morbi [illegible] est recipe [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et absinthium [illegible]
[illegible] cum radice [illegible] cum radice
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
decoquas et fiat [illegible] balneum aquati-
cum [illegible] pone ibi sedem [illegible]
[illegible] desuper sede [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] super [illegible]
et inde [illegible] sudorem [illegible] et
hoc [illegible] de mane [illegible] [illegible]
nil [illegible] et cum aqua [illegible] [illegible]
caput [illegible] [illegible] et [illegible] corpus [illegible]
in aqua et [illegible] sedeat [illegible]
et hoc balneum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et
post balneum ponatur in lecto et [illegible]
[illegible] [illegible] ut sudor [illegible] de
corpore [illegible] et statim [illegible] [illegible] cum
panno [illegible] et postea accipe [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible] contunde et cum [illegible] [illegible] [illegible]
valde bene et cum hoc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] accipe betonicam [illegible] et
[illegible] et pimpinellam et valerianam
et [illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible] et decoque
cum [illegible] in vino et [illegible] refrigerare et
[illegible] [illegible] [illegible] panno et da ei bibere
et hoc post balneum et cum [illegible] [illegible]
fac eum deambulare [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] possit et postea sedeat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] melius habebit

[illegible] [illegible] est de [illegible] infirmitate que
[illegible] [illegible], que infirmitas solet quatuor
modis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] semper [illegible] et [illegible] [illegible]
vel bibit in [illegible] [illegible] ita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in multis qui ita [illegible]
et [illegible] et cum [illegible] et bibunt [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
que [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] nisi medicina
[illegible] tempore [illegible] et oportuno
[illegible] est unde talis morbus provenire
possit [illegible] calido balneo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nisi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] solet [illegible] [illegible]
[illegible] provenire [illegible] valde [illegible]
et in [illegible] [illegible] ultra modum et vino
bono et claro [illegible] potato [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible]

oportet quod corpus hominis conturbatur et corrumpatur unde super hoc dicit magister [illegible] in libro de natura [illegible] [illegible]

[illegible]

Remedium contra [illegible] infirmitatem [illegible]

[illegible]

[illegible] remedium [illegible]

[illegible]

[illegible] sunt [illegible] de libro qui thezaurus [illegible]

[illegible]

Electuarium constantini [illegible]

[illegible]

De dolore oculorum

[illegible]

Contra [illegible]

[illegible]

Contra capitis dolorem

[illegible]

Contra [illegible]

[illegible]

impinguat capillos. Item nota quod si sit
depillatus, lingua arietis sepe comesta est uti-
lis. Contra nauseam et singultum semen
aneti confractum et odoratum singultum et eruc-
tuationem tollit. Diathomaton confert confec-
ta et data cum melle ad modum fabe
facit digerere cibum post cenam et aufert
vomitum. Ad laxandum ventrem
Radix malve cocta et trita frixa cum ax-
ungia porcina veteri addito furfure apposi-
ta super stomachum. Item decoctus vel succus
malve cum ... sine ... ieiuno
stomacho sumpta copiose ventrem movet.
Item prima mane rubea de mane ieiu-
no stomacho sumpta id facit. Item att-
ramentum cum lardo calido factum suppo-
sitorium et statim solutionem habebis. Item imple
testam media nucis cum butiro et liga super
umbilicum et tene ita tota nocte sufficien-
ter ... laxabitur tamen ... mo-
vetur quia vim retentivam destruet.
Item nota ad restringendum ventrem aqua
in qua pira decocta sunt mixte valent
contra fluxum ventris et idem valet de-
coctus piri flos. Item fabbarum ...
cum vitello ovi posita ad modum placentu-
le detur ieiuno stomacho dissenteriam strin-
git. Ad faciendum suppositoria. Recipe
unum vel duo vel tria coclearia ad patellam
pone sal tritum ... Item mixte cum
predicto melle appone ignem et coque quousque
... super pelvim
vel aliud aliquid liquidum fac suppositoria
ad modum digiti auricularis postea infu-
gida madidas oleo vel oleo aut bu-
tiro trude bina vice in posteriorem. Item
... fac bina vel trina vice. Vel
Accipe lardum pinguem cum cuti fac ad
modum digiti auricularis unge butiro
et pone similiter ... parte ...

Contra fluxum sanguinis

Accipe pisam et decoque sicut debeat comedi
et ... cum ... et rade de super et
comede fluxus sanguinis restringitur.
Item epar alicuius animalis coctum in aceto
et datum ad esum vehementer retinet
fluxum ventris et fortiter stringit. Item
nota contra lubricum da pacienti lac
... bibere tribus vel quatuor diebus.
Cervisia aut dic alba trita cum aceto bibe
tepido. Item semen caulis potatum re-
tinet fluxum ... ventris. Item

si detur ... de ... tradit ...
... Item si lubrici ... ad os sto-
machi pone favum mellis more et statim
ad mel ascendunt et exibunt. Item nota
contra opilationem epatis ...
... ad ... succo plantaginis et
super ligetur pannus lineus et super pri-
mum ponantur ... et ... super pru-
nas usque ad mediatatem et omni mane
... et ... summum e remedium
constantini.
Item contra ydropisim de frigida causa fa-
... calefacta ad ignem data po-
tui ... sanat ydropisim. Item nota quod
fluxum sanguinis de naribus ...
... expressus in nares positus
stringit sanguinem. Item lapides ...
... positi super tempora venas ... ...
et tenent fluxum de naribus.
Item nota contra stranguriam et calculum
sanguine vulpis ... vasa
statim ... tempestata data pa-
cienti mirabiliter sanat. Item ...
... sepe ... voluit super
... que ... stabitur et paci-
ens liberabitur. Item nulla res urinam
provocat ... quam radix raphani.
Item radix raphani coquatur in albo vi-
no et misceatur ... leporis et detur
potui mingere ... est.
Contra ulcera virge ... sepe ... de ...
salvie. Item lac caprinum cum succo plan-
taginis aliquantulum bibat ulcera virge
et vesice sanat si sepe bibat. Item si sit
inflatura ... farina mixte cum ...
... et appone. Contra fluxum urine
cerebrum leporis datum potui non patitur
urinam exire. Item galanga retinet
urinam ... Item ... vesica comic-
sta et assa urine cohibet incontinentiam
et nichil ... vesicam confortat. Item
nimium fluxum menstruum cinis glan-
dium combusta et mixta ... ...
res putridas et ... sanat. Item
idem facit aqua poley de ... et
bibita.
Contra podagram et ... guttam
et ... doloris aqua decoctionis
rape vel raphani ... suo ...
... et podagricum mitigat ...
virtute. Item semine sinapis et ...
... vel acetum ... omnia
misce simul et appone ad guttam
sanat. Item radix ... trita

et superposita scraturam tollit. Item betonica trita et emplastrata dolorem podagre sedat cum et de cortice eius idem facit. Item folia populi arboris trita et emplastrata contra ...
nomina inflata curat. Item urtica et salvia cocta in oleo et trita calida ponentur statim sedant dolores. Item urtica viridis emplastrata cum sale et melle statim dolorem tollit. Item succus ... separatim unctus cito sanat. Item fimus columbinus in unco coctus

Contra crepaturam et descensum intestinorum et vasa seminalia folia acute trita recepta et emplastrata omnem crepaturam sanat intra viii vel ix vel x dies. Item mille folium ulcera glutinat sine timorem fedat seu custodit. Item bethonica recens trita et emplastrata fracturas capitis cum omni celeritate glutinat et mirabiliter ossa fracta ... et si detur per os sanguinem non admittit ... contrahat.

Contra fistulam et cancrum serpillum tritum cum sale et emplastratum sanat fistulam. Item stercus hominis combustum ... plus piperis super ... cancrum et fistulam sanabit.

Nota bethonica trita fistulam sanat. Item ad fistulam tollendam et vermes in ea nascentes succum plantaginis vel ... sepius. Item ad claudendum fistulam ... cum vino veteri et inde ... Contra lepram

Contra lepram serpens cum sale assata in olla obturata cremetur et pulvis detur contra omnem lepram et cetas despectas passiones. Item radix lapacii cocta et emplastrata scrofulas ... et dissolvit. Ad tollendas ... sulfur et furfur ... cum bethonica et emplastrata multum dissolvit et resolvit. Item semen sinapis tritum et pistatum cum antiqua axungia et emplastrata scrofulas ... Item radix plantaginis ... glandulas nasi. Ad combustionem sanandam pilos leporis ... superpone sanat valde. Item ... radice salicis combure cum albumine ovi ... appone ... sanat. Item ... tepidus supponatur. Item ...

... aqua emplastrata et ... sanat

De lumbricis qui in ventre generantur. Radice ... da bibere illi ... fugat ... et ... solus ... tunc ... aqua decoctionis ... et ... calida ... sudorem febrium ...

Contra ... Recipe ... agitata ... et ... oleo et aqua ... farinam triticeam et fac emplastrum. Item ... si ... ictus ...

Nota contra ... recipe ... et ... pone ...

Contra cancrum et fistulam ... apostema et calefacta per modum emplastri apponatur

Contra retentionem menstrui ... agrimonie ... valde ... trita in mortario ... aqua et fac ... ut ... sanguinea ... venas ... dormiat ... nec ... medicamina et ... venenis ... aceto ... balneo ...

Cotidiana febris solet eve
nire quando surgere magis post
balneum, 2° ex comesto pom-
dris crudis et carne vaccina
assata vel decocta, 3° isto quando
homo nimis solet balneari
et post balneum intrat aquam et
ibi dum moratur et postea non in-
trat cito balneum ut de post
dei patet
Remedium bonum et optimum
accipe salsam cum radice sua
et ad tres minutas manducet et
cum aceto bene decoque et tunc de
mane et de vespere da paciente
bibere. Terciana quatuor modis
solet evenire primo ex pastibus
et alimentis non bene decoctis
et cum pipere sapitis et carne
fetida et non salsa ut cum pi-
pere sapita, 2° ex potu vini
et periculoso de mane sine cibo
potato et vacuo corpore sumpto
, 3° ista homo fatigatus existens et
sudatus nimis bibit de aqua
tepida et non recenti
Remedium bonum accipe pimpi-
nellam et endiviam albam et cas-
piter decoque in aceto ad unam
horam diei et tunc cola per pan-
num et da paciente bibere et de
vespere. Item accipe centauream et
decoque cum aceto bene et cola per
pannum et cum ad senacias tunc
eam calide bibas
Quartana solet quatuor mo
dis evenire, primo quando aliquis bal
neatur calide et bibit vinum
forte quod nature unum dat calorem
et tunc ex nimio ardore corporis
[illegible] tamen [illegible]
[illegible] et [illegible] debilitat
[illegible] nimis [illegible]
[illegible] et pedes [illegible]
et [illegible] tanto [illegible]
[illegible] remedium [illegible]
[illegible] Remedium accipe
feniculum et petrosilinum et deco
que in aqua et tunc per pannum cola
et pone in aquam [illegible] et cooperi
et sic per noctem mittes [illegible] et de
mane iterum colas et tunc da in
fine bibere [illegible] stomacho, et
[illegible] pannum in eam aquam et
[illegible] cum [illegible] de isto
accipe salviam et decoque bene
et mitte illam aquam infrigidari
in aliquo vase [illegible] et fac ho-
minem imponere pedes et ita dum
sedet quousque bene refrigerat
et tunc deambulet in domo us-
que ad unam horam diei
Si forte fuerit corpus [illegible]
et [illegible] in aqua decoque
et valde bene per pannum cola [illegible]
[illegible] et detur ei bibere ad unum
[illegible] et cum potaverit accipit de
mane [illegible] ad ve-
[illegible] non [illegible] ambulet
in umbra et ad ignem et sole
non videt sic diligit sanitatem
Cibus eius sit [illegible] in aqua
[illegible] pipere modico [illegible]
[illegible] non bene [illegible] vel
aqua recens de qua modicum
sumat. Item [illegible] fac
cum farina [illegible] et fari-
na avene et sic bene decoctum [illegible]
frigide. Item [illegible] ova bene
[illegible] comedere [illegible] aquam de [illegible]
[illegible] in albo [illegible]
[illegible] forte non [illegible] bibere

Balsamum calidum [illegible] sic dicitur esse
Balsamum capiti [illegible] de mane comestum
[illegible] fetorem tollit purgat [illegible]
[illegible] dolore [illegible] minuit [illegible]
Expellit pravum sanguinem [illegible] purum
Cor pectus purgat et [illegible]
Colorem [illegible] reddit de mane comestum
[illegible] febres depellit [illegible] mane comestum
[illegible] calidum [illegible] sic dicitur esse [illegible]
Mollificat pectus [illegible] tollit
Clarificat visum [illegible] sepe comestum
[illegible] sanguinem a corde expellit
Calefacit calidum [illegible] sic dicitur esse
[illegible] capitis [illegible] depellit ille
[illegible] de mane [illegible] bene [illegible]
Confortat [illegible] de mane sepe comestum
[illegible] calidum [illegible] sic dicitur esse
[illegible] de mane repellit [illegible]
[illegible] pectus cor et [illegible] purgat
[illegible] de corde expellit
[illegible] piper est calidum [illegible] dicitur esse
[illegible] piper [illegible] comestum purgat [illegible]
[illegible] de mane comestum
[illegible] calidum [illegible] depellit [illegible]

Cinamomum pectus confortat mac[is] ...um purgat
Allevat et lingwa de ma[ce] comestum
Gariofilus calidus siccus quoque esse
Sanativus fit confortat morbos fugat veteratos
Et pectus mollit stomachi fastidia tollit
Zinziber cor ... confortat salvia spasmum
Paralisis recedit per ea salgerius melior sit
Salvia confortat nervos tremores fugat iste
Et genus morborum hoc valet ...
Carnes cum ... fit ... fit ...
Pulli decoca et fit ... ...

Contra capitis dolorem confrigida cum aqua decoctionis salvie cum panno lineo bibatur in mane quatuor horis ante comestionem et cum ea de coctione caput calida fomentatio fiat precipue si vero dolor est cum calida fomentet caput ad decoctionem camomille frigidam et si caliditas magna fuerit cum ... panniculos lineos intinctos in aqua decoctionis salicis et post expressos fronti et quorum ... aplicentur

Contra dolorem oculorum cum calida ferri pannus lineus ... in aqua decoctionis ramorum et foliorum salicis ... defectus ... expressus oculis ad noctem ... ... aplicentur ... in ... ... et vinum si vero frigide cum ... in aqua rosarum feniculi ... est optimum ... et oculis ... ante guttae ... mitantur ad oculi ... ... et in mane ... ... et ... ... hic ... ...

Contra dolorem dentium decoctio ... radicum vel ... in ore tepida teneatur in mane ... et dentes calido fomentatio fiat ... ... et ... ... ad ... dentes fomentetur in aqua decoctionis salicis et ... et hoc ... calida ... magnus ... dolor ... et ... fomentationem faciendo

Ad somnum provocandum pulvis papaveris ... ... super carnes pulli ... ... et ... applicentur ... ... somnum ... et dormiet

Contra ... ... radices ... ... coquantur et ... decoctionis mel ... addatur et ... coquatur ... ...

in mane ... magnum remedium

Contra dolorem pectoris ... ... in sacello ... vino calido ... et ... ... pectus fomentet ... loco doloris

Contra ventris constipationem ... mediani ... ... cum ... ... vel ... ... et non ... ... venter

Contra ... ventris decoctio ... ... et ... ... comedendo

Contra debilitatem stomachi aqua decoctionis absinthii bibat ... ... et ... ... super ... stomachum ... ... et valebit

Contra ... ... aqua decoctionis ... ... camomille et fiat fomentatio ...

℞ ... gentiane quartam partem ... i et bacce lauri quantum placet et coquantur ista in aceto subtili et forti et fit haustus

Contra fetorem de ore qui fetur de ... ℞ ... de cappar[is] ... vide i ... et ... ... in vino aut in cervisia forti ... ... bibe ... ... vel ante prandium ... ... horis

℞ ... ...

(R)omeos in octavo recipe et agarici cum sua radice et coque in bono vino albo et bibe tepide ieiunus

(C)ontra vomitum pinodi recipe ciplantaginis [illegible] et [illegible] et dissolve et bibe [illegible]

(P)ro [illegible] mulieris recipe semen lactuce cum vino forti albo et bibe tepido [illegible]

(M)ulieri cum recipe pollegii [illegible] coque in vino et caput [illegible] lana [illegible] recipe fimum columbini et [illegible] pone [illegible] et [illegible] et lava [illegible] cum [illegible] et [illegible] bibere tepido

Sexe venis (Nates pulvinaribus

Cefalica glorina

pulmatica plurima [illegible] et [illegible] tella in genu [illegible]

[illegible] mulieris vel [illegible] et [illegible] sub talo

Mediana vel mediana et est in [illegible] bile

Mediana [illegible] mediana [illegible] inter basilicam et epaticam

Epatica [illegible]

[illegible] digitus [illegible] et [illegible] est in pede

Basilica [illegible]

Aures acute breves caput exiguum cavo durante

Et grandes oculi calx [illegible] longa

Et nares inde [illegible] per sine [illegible]

[illegible] curte coxis late frontis gutture amplo

Adiuvat ultra si genua sunt sibi iuncta

[illegible] quadrupedes signis cognoscere valentes

[illegible] rubet in primo [illegible] fugit ab imo

[illegible] nigrescunt [illegible] albet

[illegible] lacrima [illegible]

[illegible] signis [illegible] omnis

[illegible] de [illegible]

[illegible] ut [illegible]

et non que dat [illegible]

Versiculos signa [illegible] experimenta

Sanguis emissi de venis ordine tali

Si rubor est albus [illegible] qui spuma repertus

[illegible] designat pulmone dolor est pluris

Sed si [illegible] sanguis fuit [illegible]

[illegible] dolor [illegible]

Sanguis [illegible] si nave [illegible] in media

Spissus [illegible] lapidis

Si [illegible] sanguis fuit [illegible] coloris

Vel [illegible] aut rubens

[illegible] revelat [illegible]

Si sanguis pure [illegible] esse

[illegible] et ibi [illegible]

Si natitat globuli [illegible] urina [illegible]

[illegible] sit et nuda [illegible]

[illegible] non [illegible] dubium

Galienus

[illegible] sanguinem de mediana [illegible] ampe guttam sanguinis [illegible] et mitte in aquam claram si sanguis [illegible] petit [illegible] designat si non natat [illegible]

Contra apostema

Recipe [illegible] et plantaginem [illegible] et [illegible] et bibe ter [illegible] vel [illegible] et [illegible] maneat [illegible] aquam [illegible] calidam [illegible] et [illegible] et [illegible] fac ter vel [illegible] sanguis [illegible]

Polipodii [illegible] maiorum et mediorum [illegible] et [illegible] in [illegible] olla in aqua fluviali in [illegible] partem [illegible] et in mane [illegible] bibe [illegible]

Ad [illegible] malos humores [illegible] in lacte [illegible] et [illegible] mane bibe [illegible]

Contra [illegible] anhelantem

[illegible] polei [illegible] polipodii [illegible] liquiricie [illegible] et [illegible] in [illegible] mediet [illegible] mane et vespere [illegible] de [illegible]

Si [illegible] tempore post [illegible] debilitatem [illegible]
[illegible] partibus aut [illegible] z [illegible]
[illegible] menta pulegium calamentum fo-
lia sambuca [illegible] absinthium [illegible]
fumus terre (fiat decoctio in aceto
deinde fiat [illegible] super [illegible] coopien-
do [illegible] corpus z caput sufficienter
[illegible] vapor [illegible] totum
corpus [illegible] provocare sudor [illegible]
[illegible] apostema [illegible] apparuit
[illegible] [illegible] totum
[illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] apostema [illegible]
[illegible]

vel [illegible] cum radice [illegible] vel
[illegible] farina [illegible]
[illegible] z [illegible] emplastra apponant

vel c [illegible] z rosa [illegible]
cum [illegible] emplastra ap-
ponatur [illegible]

vel [illegible] apponatur
[illegible] emplastra [illegible]
[illegible] z [illegible] ap-
po[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
appo[illegible]

Contra umbram oculorum
℞ centauream z coque cum vino
ita quod [illegible] remaneat z appone pa-
[illegible] melle bene [illegible] z linias
palpebras [illegible] oculorum

Ad idem
℞ rutam z [illegible] z feniculi [illegible]
ta [illegible] pariter z illum [illegible]
[illegible] modico z stilla vel [illegible]
oculos

℞ pimpinella rutam z [illegible] [illegible]
z vini antiqui [illegible] desuper [illegible]
z mitte stare per noctem z [illegible] postea
bibe z clarificabitur

vel [illegible] [illegible] cum vino
albo [illegible] impone oculo z tollet
maculam z [illegible] oculi

Ad clarificandum oculos [illegible]
℞ pimpinellam z rutam [illegible] z [illegible]
z vinum antiquum desuper funde z mitte
stare per noctem z [illegible] bibe z clarifi[cabitur]

Ad idem
Recipe fel leporis fel galli z mel
z aquam pluvialem [illegible] misce [illegible]
[illegible] in [illegible] vase z unge oculos
et erit ita acuta quod in media [illegible]
[illegible] dies stellas videbis

Ad [illegible] ℞ [illegible]
z apii z feniculi z mitte in oculos.

Ad idem [illegible] clarificandum o-
culos [illegible] clarificat
Feniculum verbena rosa celidonia ruta
ex quibus fiat aqua [illegible] acuta

Ad idem [illegible] Recipe fel galli fel
leporis fel anguille [illegible] cum melle
in [illegible] in vase [illegible]
[illegible] oculos purga z [illegible]
[illegible] dies erit visus bene acutus.

Ad idem aqua [illegible] feniculi [illegible]
[illegible] z [illegible] panni intingere z de
nocte oculis appone

Ad idem [illegible]
℞ [illegible] z [illegible]
[illegible] z [illegible] carni [illegible]
[illegible] [illegible] appone
z [illegible] oculos tene [illegible] visum clarifi[cabit]

Ad idem [illegible] oculos
℞ album [illegible] cum [illegible]
melle bene [illegible]
[illegible] cum [illegible]
palpebras [illegible] z visum recuperabis

Ad idem ℞ betonicam z [illegible]
in aqua [illegible] z bibe [illegible]
[illegible] z repellit [illegible] z [illegible]
[illegible] oculorum

Ad idem ℞ [illegible] z [illegible]
cum [illegible] z stilla in oculos
[illegible] z clarificabitur

Ad idem absinthium [illegible] cum
[illegible] oculos [illegible] per noctem
[illegible] z sanguinem [illegible]

Ad idem [illegible] [illegible]
[illegible] z maculas delet

Ad idem ℞ aquam [illegible] z feniculi z
[illegible] cum claro ovi [illegible] z cola
per pannum z super oculos pannum [illegible]
[illegible] z sine dubio sanaberis

Contra dolorem oculorum [illegible]
[illegible] cum claro ovi z pa-
ne ~~albo~~ [illegible] pone super oculos
z sanaberis

pro nimia lepra R aque qui sit vesicaria
cum mell et vesicaria aceti p[er]m. et
vesicaria fer. tepide et bibe

P[ro] gravitate p[o]st [illegible] q[uan]do madat
in fenestra velum rapit [illegible] et imponat
in aqua qu[ibus] pedes et [illegible]
[illegible] cimata et tepide bibatur

Pro non potente urinare R petroselinum [illegible]
[illegible] vadire [illegible] [illegible] [illegible]
vadire [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
coquas in aqua munda et bibe [illegible]
[illegible] [illegible] et potest [illegible]
[illegible] [illegible]

Siruppus p[ro] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fiat decoctio a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et det [illegible]

Contra [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible]
R [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] x [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat decoctio in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] melle vel [illegible]
[illegible] et melius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] buglossa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Siruppus [illegible] purgeat [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat
[illegible] [illegible] [illegible]
potus

[illegible] [illegible] bibita in [illegible] vel in potu
[illegible] efficit sudores salutares

Recipe anglicam
pimpinellam
[illegible]
zeduar
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat potus

Siruppus cordialis [illegible] [illegible]
R [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
zeduaro cinamomum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat decoctio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vomitum et fastidium

[illegible] [illegible] [illegible] medicina p[ro] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et fastidium tollit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Contra [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] caput lane vel [illegible] [illegible] non [illegible]

p[ro] stomacho purgando in [illegible]
[illegible] [illegible] ramos [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] ramos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Scolopendrie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et polipodii [illegible]
capilli veneris [illegible] et mellissa [illegible]
[illegible] coquantur in aqua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et dulcore de melle depurato et
mane bibat ille siruppum [illegible] [illegible]
[illegible] si non [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] zeduare [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] absinthium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et menta agrestis et ille [illegible]
[illegible] bibat in mane tepide ante
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
alia herba [illegible] absinthium [illegible]
[illegible] a et menta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] centaurea
[illegible] in aqua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bibat tepide in mane et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] absinthium et [illegible] [illegible] [illegible]

reminiscans tenacius per fabulas figuratum
Sed cum principalibus quatuor virtutibus scilicet
prudentia magnanimitate iusticia et mode-
stia edificium recte vite precluditur et fundatur
hee enim sunt quadrature tabernaculi domini
et quatuor bona Job at illa que Nabusardan
destruxit in subversione Iherusalem templum
sapiencie murum urbis victorialis potencie
palatium regine iusticie ac domus reclinatorium
patrem modestie Et quibus prudencia vir or-
dinatur in deum magnanimitate vero in se ipsum
in adversis ne decidat et moderatione in pro-
speris ne molestet sed queadmodum iusticia
ratificat in proximum sic prudencia noscit
bonum eligendum malum quam evitandum et sicut
iusticia facit bonum ita modestia vitat
malum Magnanimitate vero interius ordo
stabilitur virtutum Consequens erit ut quatuor
magnorum siquidem viciorum totus mundus sub-
neitatur hec quidem vicia quatuor dementia

cucurrit volpes latitans nec minus ardens
latibuli sui de valua conspexit et compto
subtilitate famis rabie circumdatum mox la-
tenter egressa est ac simulata morte vero si
quidem oculis mandibula lapsa collo
fluido anhelitu furtim tracto pede tenso
cauda sparsa et calliditate tanta toti
corporis societate diffusa ut dissolutionem
vegitative virtutis mentiretur livida fraus
inventis hec nimirum volpes coram quelibet
cibum carnis tam avide arte picta et
volpina fraude subdola se ingessit Cumque
simulatum cadaver iacentis mox nota
vigili famis oculus conspexisset animis
fallacie minusmime doctus statim pars
supra descendit ut sic prius si dolosa esset
adisceret cum exemplo calidior rostro
sitibundo feriret nimis Verum quia vita
minus occultatur in pectore ubi flabellum
iecoris precordiales vitam evenit[...]are non
cessat satis in anatomicis eruditis omnium

ore sumpto lapillo sub aurem iacentis proy-
ciens dixit Scito non minus vidisse corni-
cum oculum quam volpinum Nanque si tuus sub-
tilis comperit famem meam, et meus enima-
tus est fraudem tuam Sed ut amplius dicam
pluries fodi oculum sic iacentis, ad hec rapta
collecta respondit ego quod sepius leta collum
teneri descendentis Tunc corvus adiecit Ut
quid hec facere voluisti, an forte putabas me
nimis sentire esuriem, cum et magis crapula
gravat, sobrietas elevat, ebrietas tollit
mentem. magis quoque ut arguam nimis ob-
fuscat prudenciam fraus sitibunda Cui
illa querulo dixit Dudum hec didici, sed
plus novi quod quam bonis dominatur humeris
Nanque non semper similiter ingenium rutilat
nec pari modo mentis est validitas semper
apta, minus quod curantes sciencia prediti
perierunt plures, et parum gnaris sepe di-
ligencia salus fuit. Sic serpens callidus
negligencia periit, et mus vigilancia ungu-
ium muris astucione effugit

Secundum Aristotilis sentenciam
in problematibus suis.
quamquam in exemplis in-
ascendendo gaudeant omnes
in disciplinis moralibus,
hoc tamen amplius placet
quam structura diarum ymagine picta rerum
similitudinibus. palacium virtutum ostenditur:
eo quod ex naturalibus qualibus moribus et pro-
prietatibus eorum, quasi de vivis ymaginibus
humane vite qualitas exemplatur, totus
enim mundus sensibilis est scola, et racio-
nibus sapientie plena sunt omnia, propter quod
fili mi carissime. informationem iuventu-
tis documenta moralia. non de nostra pau-
pertate stillancia. sed de vena maiorum
tibi mitto scribere cupientes. cum adiutorio
gratie dei. ea tradimus ut intelligas cla-

[illegible] pri[illegible]

Est argumentor sit alteror et duo verba. — *argumentari*

A [illegible] et puto esse soluta.

Est moderor dicitur quomoderor quod sunt duo prime — *moderari*

J[illegible] bene significat quod debes iungere quito

A[illegible] modero [illegible] pri[illegible] no [illegible]

E[illegible] modulor [illegible] prime dicitur non est [illegible] — *modulari*

[illegible] dulor sit [illegible] componis abillis

[illegible] fuerit [illegible] sit [illegible] prime

[illegible] negans est debes adde quito — *furari*

J[illegible] sit [illegible] soluta

Cum compositum repi[illegible] no [illegible] — *irasci*

Cum vor [illegible] et intuor adde — *vide*

Ista vide nomet quod debes adde quito

Est intueor tueor et quod componis abillis — *defende*

Intueor dico defendo [illegible] dato quito

Testificor testor et quod componis abillis

Ista petunt tuum dicitur cum ego testor amicis — *testari*

Quia detestor dicitur evetuor est maledico,

---

opi[illegible] — Opinor prime quod debes adde [illegible]

Actiuum [illegible] pro non dabit usus

blesiri — Solicitor [illegible] quod ponderat [illegible]

[illegible] et quito [illegible] ut [illegible]

lacinari — Est lacinor prime et sit sua composita

Non [illegible] lacinor neque compo[illegible]

bachari — Baptisor et bachor et quod componis abillis

Esse soluta notes quod signat ebrietate

predari — Predor depredor et cetera composita

Depredor [illegible] et quito associant.

Aucupor et venor duo sunt [illegible] verba.

venari — Fertis venor [illegible] ego [illegible] aucupor [illegible]

Vult [illegible] venor dicitur aucupor esse solutum

Cum [illegible] deponens esse probat

interpretari — Et sunt quevit velud et assunt interpretor illum

Comor atque minor dicitur deponencia verba

minari — Et [illegible] tum quoque [illegible]

pacisci — Cum [illegible] vult pacto notat pacisor

Et sua composita [illegible] usus,

... ad dolorem dencium

Fragidam [?]

In ... doloris dencium infunde in ... frigidam aquam et ...
... sunt dolorosi dentes pone ad aquam et teneas ... ...
... deinde accipe acetum et admisce ei aquam ... ...
... et lava ... et cessabit dolor ... dolor ... ...
... ...

sit in capite [illegible] . uacuo
stas dum n debilitat ce
tur lacrimat & nasus flegm~
Aliquando vero sit in vesica & tunc
dum debilitat tunc pungit
Aliquando autem in umbelici
tunc dum debilitat ~~cetera~~
spumat ore. Item si est
in capite tunc burosse
pyrep la [illegible] [illegible] aga pung
unda accipia coquam que
~~[illegible]~~ calida existit
caput p lo dicens
lauetur confirme & alie
nabitur. Si vero sunt in
vesica vel umbelicis
[illegible] [illegible] aqua bi
batur & cum confirme
dicens p lo [illegible] alienam

et [illegible] speluntur in medio par
ibus [illegible] radicem [illegible] sit
in capite [illegible] nostras

... Z in ... [illegible]

ca ... [illegible]

tia ... calidi ℥ ... gradu

est ... et ... calidi ℥ et ...

cuius caliditatis ℥ fortis sed non calefaciat

nisi post tempus ... quod in ... ℥

... superflua ... calefacto

℥ fortis ... et repercussionem infla-

... [illegible]

... superflue ... plurimi

cuius ... absterget tenebrositatem

oculorum ... sicut est

alcohol a calliros et bibitur et ...

plura ... Z ... vel zinziber

... maius ... Z ...

zizania ... zizania ...

vel ... Z ...

diacus zodiacus ... animalia vel

signa ... zodiacum ... plura certa

animalibus ... vel ... in eo

... animalium ...

... ab proprietatibus animalium ...

vel ... stelle in signis et ... figuris

animalium disposite sunt ... zodiacus

ca ... sunt nomina ... signorum

zodiaci ... aries taurus gemini cancer leo

virgo libra scorpio sagittarius capricornus

aquarius pisces ... sol intrat arietem ...

... zodiaci ...

claudunt duodecim Z zona ...

... lata ... et zona ... lata

parte terre calida vel frigida vel

temperata ... vel ...

vel ... zonalis

... ad zonas ... vel zonas

... arborum ...

... Z ...

... [illegible] ...

est ... et ... [illegible]

... Z ...

... Z ...

... [illegible]

plurimarum In crastino bona p(ro) humili
et vili colore preter p(ri)mam [illegible] Die dno
ipso die solida pars mediocris [illegible]
similis melancolie preter naturam ante me
ridiem ffria 2a post festum [illegible]
[illegible] mediocris et similis fleumatis
preter coram

Marcius

ffria 2a ante festum sancti Thome aquinatis
ipso mediocris et similis colerice melancolie
preter [illegible] Die dominico proximo ante
festum sancti Gregorii bona et humilis
fleumaticis preter [illegible] [illegible] post
Gregorii bona et humilis et vili colore
preter fleumaticis ffria [illegible] ipso die Annun
ciacionis beatissime virginis Marie bona
et vili et similis fleumaticis preter co
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] In crastino et [illegible] [illegible] ante me
ridiem et vili et similis fleumatis preter co
ram ffria 2a proxima mediocris et
similis melancolie preter [illegible] In crastino
similis [illegible] melancolie preter [illegible]

Aprilis

ffia 4a post [illegible] mediante
Dominica colidus [illegible] plenariam ad
unam [illegible] horam per [illegible] pluvia in
crastino [illegible] per eandem [illegible]
post plenariam habebit [illegible]
[illegible] dominica [illegible] post plenariam
ante meridiem ffia 4ta ante [illegible]
[illegible] bona [illegible] dominica et [illegible]
[illegible] in crastino [illegible]
Die [illegible] mediocre [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bona
[illegible] et [illegible] post [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in crastino bona [illegible]
[illegible] post [illegible] ffia 2a [illegible]
Die [illegible] bona [illegible]
post [illegible] in [illegible] in crastino
mediocre [illegible] colidus [illegible] 2a
[illegible] ffia [illegible] bona [illegible]
[illegible] 2a [illegible] ante [illegible]

Maius

[illegible] vota [illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible]

[illegible] uno [illegible] [illegible] possessio [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

vii

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] media [illegible]

[illegible] 2 [illegible]

[illegible]

[illegible]

Unguento

℞ diagalange ʒ ½

[illegible]

[illegible]

[illegible] cubebe [illegible]

[illegible] in vino optimo [illegible]

[illegible] de galanga [illegible]

[illegible]

nerede pr digniem inmac pto q hodie celebrat primiac
novum sacerdotem ad sctam cenam intra numeros Crac

[illegible] [illegible]
Triolo pero
Ruta [illegible]
Salvia
Rosa
[illegible]
anisi
Semedon
[illegible] val[illegible]
Terpentina
Balsamum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] al
[illegible] in folio
[illegible]
Radi [illegible]
[illegible] electo vi
no [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Item tres de trappattes ℥ ʃ [illegible]

[illegible]

Tuz tgouse
puuli flot
op puit [illegible]

91d

IX

Calida et humida nutriunt homines in vita
sed sicca et frigida necant

